༣། །མཁས་འཇུག་དང་གཞུང་སྒྲིའི་
དཀའ་གནད་སོགས་
བཤུགས་སོ། །

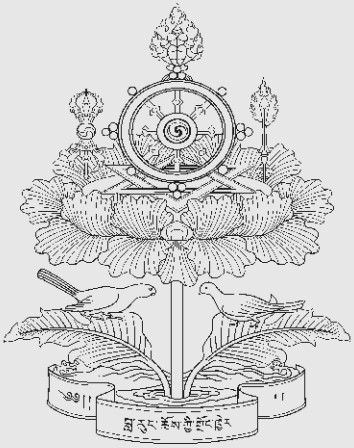

財團法人佛陀教育基金會　印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

http://www.budaedu.org

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་བེ་འདི་ཚོགས་སྒྲིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན། ཚོང་བསྒྲུར་མེད་པ་དགོངས་འཇགས།

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།
པོད་སོ་བཞི་པའི་
དཀར་ཆག

༡ མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། ——— ༡
ཕུང་པོའི་སྐབས ——— ༢
ཁམས་ཀྱི་སྐབས། ——— ༢༠
སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས། ——— ༢༤
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས། ——— ༣༢
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས། ——— ༥༩
དབང་པོ་ཉར་གཉིས་ཀྱི་སྐབས། ——— ༥༠
དུས་ཀྱི་སྐབས། ——— ༥༧
བདེན་པའི་སྐབས། ——— ༦༣
སྐབས་འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་དང་ལམ་དེ་ཐོབ་

བའི་གང་ཟག་གི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན།——— ༡༢༨
ཐེག་པའི་སྐབས།——— ༡༡༢
འདས་བྱས་དང་འདས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐབས།——— ༢༡༥
རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞིའི་དོན་རིགས་བས་
གཏན་ལ་དབབ་པ།——— ༢༣༥
ཡང་དག་བའི་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ།——— ༢༨༨
❋ མཁས་འཇུག་གི་སྒོམ་བྱང་།——— ༣༡༠
❋ མཁས་འཇུག་གི་ས་བཅད་མདོར་བསྡུས་
བད་དཀར་ཕྲེང་བ།——— ༣༥༥
གཞུང་སྒྱིའི་དཀའ་གནད།——— ༣༩༨
❋ མཁས་མཚོག་བློ་བཟང་རབ་གསལ་
ནས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག——— ༤༩༧
❋ བདུད་ཀྱི་སྒྲ་ཐབས་འཇོམས་པ་
མཁྱེན་བའི་རལ་གྲི།——— ༤༠༧
❋ ཀློ་ཀློའི་སྐད་སེལ་ཅེ་མ།——— ༤༡༨

༈། །བརྟེན་སྐྱེས་ཡམབཀྲངས་ལྟབས་མཁྱགས་པོཁངཀིས།།

༈། །མཁས་བའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་བའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བརྟེ་ཀ་སྱ་ན་ཡི་ཤ་བ་ཀྲ་ར་སྱ་ཁིཿན་ནྡ་མ་ཤཱསྟྲི། བོད་སྐད་དུ། མཁས་བའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་བའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེན་བཅུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་གྱུར་ཅིང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡི་དོན་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོན། །ཚིག་དོན་དྲི་མེད་ཆོས་རབ་སྟང་བའི་གཏེར། །སྒྲ་བའི་ཀེ་མ་སྟིང་ལ་འཇུག་པར་མཛོད། །འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན་ཕྱང་པོ་ལ་(༡)མཁས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་(༢)དང་སྐྱེ་མཆེད་(༣)དང་། རྟེན་འབྲེལ་(༤)དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་།(༥)། དབང་པོ་(༦)དང་། དུས་(༧)དང་། བདེན་པ་(༨)དང་། ཐེག་པ་(༩)དང་། འདུས་བྱས་འདུས་(༡༠)མ་བྱས་

ལ་མཁས་པ་དང་བཅུའོ། །འདི་བཅུ་གཉན་ལ་ཕབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུ་ལྟོག་པ་སོགས་ལྟ་བ་ངན་པའི་རྟོངས་པ་ཀུན་ལས་ཐོལ་ཞིང་། རྣ་ལྟ་རི་སྟེང་ཀྱི་བློ་གོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དུས་གསུམ་དང་། ཕུལ་ཉེ་རིང་སོགས་དང་། རྣམ་པ་བཟང་ངན་སོགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཚོར་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུ་མ་སྣུངས་པས་ན་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྟང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་གཟུགས་བཞི། འབྱས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ །རྒྱུ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། སའི་ཁམས་ནི་སྲ་ཞིང་གཞི་འཛིན་པའི་ལས་བྱེད་པ། ཆུ་ཁམས་གཤེར་ཞིང་སྡུད་པ། མེ་ཁམས་དྲོ་ཞིང་སྨིན་པ། རླུང་ཁམས་གཡོ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །འབྱས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་ནི། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་དང་བཅུ། མཛོད་ལྔར་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག ཀུན་བཏུས་ལྔར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །གཟུགས་ཕུང་འདི་དག་རིག་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ། དང་པོ་ལག་པ་དང་དབྱུག་པ་དང་རྐྱང་སོགས་ཀྱིས་ཕུག་རིག་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའམ་མ་བཞག་པའི་ཡིད་རྟོག་

བཅས་ཀྱིས་གཟུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཀྲ་བར་བཟུང་བས་སོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སྣ་ལྷེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དབང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་རང་རང་གི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རྣ་བའི་དབང་པོ་གོ་གའི་འཛོར་བུ་གཅུས་པ་ལྟ་བུ། སྣའི་དབང་པོ་ཟངས་ཀྱི་མོ་ཁབ་གཤིབས་པ་ལྟ་བུ། ལྷེའི་དབང་པོ་ཟླ་བ་བཀས་པ་ལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱ་རོག་ན་འཛམ་གྱི་ཡགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་ལྟ་ནི། གཟུགས་སྣྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའོ། །གཟུགས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྟོང་ཤེར་དཀར་དམར་ཟ་བའི་ཁ་དོག་བཞི། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ། སྤྲིན་དང་དུ་བ། རླུང་དང་ཁུག་སྣ། ཉི་འོད་གྲིབ་མ། སྣང་བ་མྱན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ཤེས་པ་གཟུགས་དེ་གཞན་ལ་ཐོགས་པར་བྱེད་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་བར་སྣང་སྐྱེ་ཞིང་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲའོ།། ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་སྟོན་པོ་ཁངོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་བཤད་དོ། ། ཁོང་བའི་ཁ་དོག་གི་ཚ་ཤས་འདེས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་ཡན་ལག་མང་དུ་འགྱུར་རོ། །དབྱིབས་གཟུགས་ལ། རིང་པོ། ཐུང་ངུ། ལྟམ་པ། ཟླུམ་པོ། མཐོ་བ། དམའ་བ། ཐྲ་བ། རགས་པ། ཕྱལ་ལེ་བ། ཕྱལ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ། ནང་གི་དབྱེ་བ་ལ། གྲུ་གསུམ། རྒྱ་མཚོ་ལོངས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དེ་དག་བཟང་ངན་བར་མ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །སྤྲེ་ནི་རྣ་བའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བའི་རླུང་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་དང་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བའི་རླུང་ལས་བྱུང་བ། ཆུ་གླུང་དང་རྩུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བ་རྡ་བརྡུང་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་དུས་སྐྱེན་པ་དོན་རྟོད་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྐྱེན་པ་དོན་རྟོད་པར་མི་བྱེད་པ། དོན་རྟོད་བྱེད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ། འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་སྨན་མི་སྨན་བར་མའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་སྨའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ། ཚ་མ་ཉམ་པ། ལྟན་སྐྱེས། སྤྱར་བྱུང་ངོ། །ངོ་ནི་ལྷའི་ཡུལ་ཏེ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ལན་ཚྭ་བ། ཁ་བ། ཚ་བ། བསྐ་བ་དྲུག་དང་། དེ་དག་འདྲེས་པ་ལས་ནད་གཞི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་དང་། ལྟན་སྐྱེས་དང་། སྤྱར་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། རླུང་འབྱུང་བ་བཞིའི་རེག་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལ། འཇམ་རྩུབ་ལྟོ་ཡང་བཀྲེས་སྐྱོམ་གང་བ་བདུན་དང་། མཉེན་པ། ལྟོད་པ། དམ་པ། ཚོམ་པ། ན་བ། རྐ་བ། འཆི་བ། ངལ་སོས་པ། སྐྱངས་ཆེ་བ་ཞེས་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་ལུས་སྟོང་བས་དང་ལྟན་ནས་མ་ཞུམ་བའོ། །འདི་དག་གི་ས་མཚོན་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རེག་བྱ་སྐྱོང་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་

བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མཆེད་བའི་གཟུགས་ལྟ་སྟེ། བསྟས་བ་ལས་གྱུར་བ་ཞེས་བ་རྟལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཙམ་མོ། །མངོན་བར་སྐབས་ཡོད་བཞམ་གསལ་བ་ནི་གོང་བཤད་ལྟར་གཞན་ལ་མི་ཐོགས་བའོ། །ཡང་དག་བར་བླངས་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་བའི་གཟུགས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་བའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་བརྟགས་ཙམ་དང་སྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བའི་གཟུགས་ཟད་པར་སྔོན་ཏོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་སེམས་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་ལ་ནི་རྟལ་ཕྱན་བསགས་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་འདི་གཟུགས་རྣམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོམ་སྟོམ་མིན་བར་སྟོམ་ཐོབ་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་བའི་སྐབས་སུའང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པས་སེམས་ཀྱིས་བསྟས་པ་མིན་པ་དང་། དང་པོར་བང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་བའི་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ཟིན་འབྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣིད་རྟེན་ཉམས་པའམ་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་དེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་དེས་གཟུགས་སུ་འཇོག་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་བའམ་མདོ་འདོན་པ་དང་། སྡང་བས་གཞན་ལ་བརྡེག་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་ནི། རྒྱུ་ལུས་ངག་གི་རྟུལ་རྣམས་ལས་ཡན་གར་དུ་མེད་ཀྱང་། ལུས་ངག་གཡོ་བ་དང་བཀོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལ་ལས་སུ་འདོགས་དགོས་སོ། །ལས་དེས་ནི་རང་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་ལུས་ངག་གི་རྟུལ་ཀྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་དེ། རི་ལྟར་ན་རྡེའུ་དུ་མ་རྩོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་མཐོང་བ་ན། རྡེའུ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མཐོང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། རྡེའུ་རྣམས་མཐོང་བའི་སྐོ་ནས་རྡེའུ་རྣམས་བཀོད་ལུགས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ཡང་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མིན་གཟུགས་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་འདྲ་ཡང་། དེས་རང་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་ལུས་ངག་གི་ཚ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་དེ། སྔོམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྔོམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེའི་ལུས་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །དབང་དོན་བརྒྱོ་དེ་དག་རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྡེ་ལྟར་ན་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བདུན་འགྱུར་གྱིས། ཉུགས་རྫུ་ཙོང་ལུགས་སྨྲ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྟུལ་དང་། སྲོ་མ་དང་། ཤིག་

དང་། ནས་དང་སོར་ཆོགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་བར་དུའོ། །སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་ངོ་། །ཁྲུ་བཞི་གཉུ་འདོམ་གང་ངོ་། །གཉུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་སྟེ། དཔག་ཚད་དེས་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་ཚད་འཛལ་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་རྟལ་གང་ལ་ཡང་འབྱུང་བཞི་དང་གཟུགས་དྲི་ར་རེག་གི་རྟལ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། སྐྱ་ཡོད་ན་སྐྱ་རྟལ་དང་དགུ། ལུས་དབང་ཡོད་ན་དེའི་རྟལ་དང་བཅུ། དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ན་ལུས་དབང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཡོད་པས་རྟལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །ཚོར་བ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོར་བའི་ཕྱང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེ་སྐྱ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ། བདེ་བ་ཡིད་བའི། སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་དེ་ལྟའོ། །རྐེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མིག་རྟ་སྡེ་ཉེ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཀ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། དེ་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བའི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ལྡའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལུས་ཚོར། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་ཚོར། ལུས་ལ་སྦེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཟང་ཟིང་བཅས་པ། སྦེད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་སྦེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཞེན་པ་རྐེན་པའི་ཚོར་བ། ཞེན་པ་མེད་པ་མངོན་འབྱུང་རྐེན་པའི་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དོ། །

འདུ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་དུག་གོ །ཡང་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟོ་སེར་སོགས་སྣང་བ་འཛིན་པ། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་སོགས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ནང་གི་དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་གྲངས་སྙེད་དོ། །ཡང་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་སྟེ། གཟུགས་མཐོང་ཡང་བརྟ་ལ་མ་བྱང་བས་བརྟ་མི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྤིད་རྩེ་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གོ །རྒྱང་ཟྱའི་འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་འདོད་ཁམས་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཤེས་པ། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཤེས་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་སྟེ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་མདོར་བཤད་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་བོབ་པ་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་སོ་སོར་བཤེ་ན་ངེས་འགྱུར་རོ། །སེམས་བྱུང་ཀུན་

འགྲོ་ལྟ་ནི། སེམས་པ་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རེག་པ་ལྟ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་དག་སེམས་བྱུང་ཡིན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་མི་བསྡུ་སྟེ་ལོག་སྤུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པ་སྟེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་སེམས་པ་སོགས་བྱུག་གོ །ཡིད་བྱེད་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ། རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འཕྲུང་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོར་དུ་འབྱུང་བས་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡུལ་དེས་བྱེད་ལྟ་ནི། འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་བསྒོམ་རྒྱས་རྩོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ། མོས་པ་ནི་དེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་མི་འགྲོག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ནོ། །དྲན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དོན་མི་བརྗེད་པ་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་བརྟག་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་སོམ་ཉི་ཟློག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གོང་གི་བརྒྱད་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་ཁ་མང་པོ་བརྒྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བརྒྱ་ཀཱ་ཅིག་ལས། དད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་བྱང་དོར་ཀྱི་གནས་ལ་གཟོབ་

པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྒྲིང་ཞིའི་ལེགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་བ་
ནི་ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཏུབ་པའི་ལས་སུ་རྟུང་བ་སྟེ་གནས་ངན་
ལེན་འཇོམས་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཚགས་སྐང་གིའུ་མུག་མེད་པར་སེམས་
རྣལ་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །
ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇོམ་
པ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་
ནམ་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇོམ་པའི་ལས་ཅན་
ནོ། །མ་ཚགས་པ་ནི་སྒྲིང་བ་དང་སྒྲིང་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མ་ཚགས་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་
ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེ་སྡང་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་ཚོས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་
པའོ། །གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་ས་སོར་བཏུགས་པའི་སྤྲོ་ནས་དོན་ལ་མ་སྒྲོངས་
པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བའི་ཞེ་སྡང་མེད་
པའི་ཚར་གཅོགས་པ་སྙིང་རྗེ་བའི་སེམས་ཀྱི། གཞན་ལ་མཐོ་མི་བཅམ་པའི་
ལས་ཅན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་གནས་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བས་
འཇུག་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མི་དགེ་བའི་
སེམས་བྱུང་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་
པའི། དང་པོ་རྩ་ཉོན་དྲུག་གི་མ་རིག་པ་ནི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དཀོན་
མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །

འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་འདོད་ཁམས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ། བདེ་བར་རེག་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཞེས་སྡུང་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ངར་རྒྱལ་ནི་འཇིག་ལྟ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ། ལྟ་བ་དང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ཉོན་དྲུག་གོ །ལྟ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་སྟེ། ལྟ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། བདག་གམ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་འགོག་པར་འཕྲུང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དགེ་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་གོང་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་གསུམ་དང་ལྟ་བའི་གནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མཆོག་

དང་དམ་བཅ་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་ངན་ལ་མངོན་བར་ཞེན་བར་བྱེད་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། འདག་གི་ལ་མ་ཡིན་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དེའི་གནས་ཕུང་ལྟ་ལ་འདག་གི་ལ་རེས་འབྱིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། ངལ་བ་འབྲས་བུམེད་བར་བྱེད་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །མཆོག་འཛིན་གཉིས་པོ་འདི་དང་རོས་པོའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་བའི་ལྟ་ངན་དང་། ཐར་བའི་ཐབས་མིན་བའི་ལམ་ངན་ལ་ཞེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མཆོག་བར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་ལྟ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་རྩ་ཉོན་བཅུ་པོ་དེ་ལས། མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་གཅིག་བརྟགས་ཡིན་ཞིང་། ལྟག་མ་དྲུག་ལ་གཅིག་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལས། ཁྲོ་བའི་ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་ཏེ་བརྡེག་པ་སོགས་གཉོད་པ་དངོས་སུ་ཤེམ་བར་བྱེད་བའོ། །འགོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཚར་གཅོད་པའི་བསམ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཞིང་མི་བཟོད་བར་བྱེད་བའོ། །འཚིག་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་འགོན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མི་བཟོད་བར་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བར་བྱེད་བའོ། །རྣམ་པར་འཚེ་བ་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་ཚར་གཅོད་པ། སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་མཐོ་བཅོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཕྲག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་ཚར་གཅོད་པ། རང་རྐྱེད་བཀུར་སྟོགས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འཕྲུགས་པ། ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་ལ་ཉེས་པའི་རྟེན་བྱེད་བའོ། །གཡོ་ནི་རྐྱེད་བཀུར་སྟོགས་ལ་

ཚགས་པས་རང་གི་ཉེས་པ་སྤངས་ཏེ་ཉེས་རྩུབ་སྐྱོང་བའི་སེམས་གཏུགས་པ་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གི་ཚར་གཏོགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ཟློད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །སྒྲུ་ནི་ཟློད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་འཆོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པས་གཞན་སྒུ་བྱེད་རྫོངས་ཚགས་ཀྱི་ཚར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་ལོག་འཚོ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་བདག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡིག་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཚར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཚར་གཏོགས་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །འཚབ་པ་ནི་གཏི་མུག་དང་ཚགས་པའི་ཚར་གཏོགས་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་རང་གི་ཉེས་པ་སྐྱིབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འགྱོད་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཡོ་བྱད་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་ཡོ་བྱད་མི་བསྟུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་ནད་མེད་པ་དང་ལང་ཚོ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་མཐུས་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མ་དད་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཚར་གཏོགས་པ་ཡང་དག་པའི་གནས་དང་དགེ་ཚོས་ལ་མི་མོས་པ་ལ་ལོངས་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

ལེ་ལོ་ནི་ཉལ་སྟེས་འཕྲེས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་ལྷོད་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །བག་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལས་དགེ་སྦྱིག་བླང་དོར་ལ་གཟོབ་པ་ལྟུར་མི་ལེན་པ་བག་ཡོད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། མི་དགེ་འཕེལ་ཞིང་དགེ་བ་འགྲིབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །བརྟེད་དསའི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་བརྟེད་པ། དན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དྲན་པ་འཆལ་བ་སེམས་གཡེང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་མིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཡེང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་བབ་བབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྒྱུགས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཚར་གཅོག་པ་ལུས་སེམས་ཕྱི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པར་ནང་དུ་སྡུད་ཅིང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཚོད་པ་ནི་སྡུག་བའི་མཚན་མའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚར་གཅོག་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཚར་གཅོག་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཕྲན་ཏེ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཕྱི་དང་ནང་དང་མཚན་མའི་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་ཤུ་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་ཚར་གཅོག་པ་

ཤིང་དེ་དང་ཉེ་བས་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་འགྱུར་བཞི་ལས་གཉིས་ནི་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་མི་དགེ་རིགས་མི་རིགས་དུས་དུས་མིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་སྒོ་ལྟའི་ཤེས་པ་ནང་དུ་སྣང་པར་བྱེད་པ་གཏེ་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འགྲོད་པ་ནི་སྐར་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོག་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་གྱུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟོད་པ་སྟེ། དོན་འོལ་སྤྲོ་ཙམ་འཛིན་པ་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། རྒྱང་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་ཁམ་ཐོར་དང་བྲམ་བའི་ཁྱད་མ་ཛེ་བར་དེ་ཙམ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཁྱད་པར་ཚོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞིགས་ནས་བཟུང་བ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་བྱམ་པ་གས་པ་མ་གས་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་སྦྱོང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དགེ་སྦྱིག་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་བྱུང་འདི་དག་གིས་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་། དགེ་སྦྱིག་གི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། སྐྱོ་བ་དང་མི་སྐྱོ་བ། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ། བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དོ། །སེམས་བྱུང་ལྔ་བྱའི་འདུ་བྱེད་མིན་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་ནི་གཏོགས་དགོས་ཤིང་བེམ་ཤེས་གང་རུང་བསྡུ་བར་མི་འོས་པའི་ཚོས་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་དུ་གྱུབ་པ་བེམ་པོའོ། །གསལ་ཞིང་རིགས་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། ། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཚོས་གང་ཞིག་སྟངས་མེད་གསར་དུ་པོབ་པ་དང་པོབ་པ་དེའི་རྒྱུན་ལྡན་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་ལ་འདུས་བྱས་བྱང་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་འགྱིབ་པར་གྱུར་པ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཚོས་དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་མཉམ་རིས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་ནི་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེག་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལེགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེམས་འཇུག་གི་ནུས་པས་སྟོན་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་དེ་ལས་ལྷངས་ཏེ་འགག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་

ཡོད་ཀྱང་དེ་བེམ་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་དེས་འཕངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་རྟམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམ་འཇུག་ནི་སྔོན་རྩེའི་སེམས་ལས་གྱེན་དུ་བསྟོད་དེ་བདག་མེད་པ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བས་སེམས་བྱུང་བརྟན་པ་མིན་པ་རྟམས་དང་བརྟན་པ་ལས་ཁ་ཅིག་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་རྟམས་ལེགས་པའོ། །འདི་གསུམ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་སྐབས་ན་ཇི་སྙེད་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མི་ལེགས་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་སྨར་ཡང་སྐྱེ་བར་རྟོང་། །སྒོག་གི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རིས་མཐུན་པར་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཅི་ཙམ་གནས་པའི་དུས་དེས་པ་ཚེ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ།། སྐྱེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐར་མ་བྱུང་བ་ལས་དལ་ཡུར་བྱུང་བའོ། །གནས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུན་གནས་པའོ། །ཀུ་བ་ནི་རྒྱུན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །མྱ་ངན་པ་ནི་རྒྱུན་འཇིག་པ་སྟེ་འདི་བཞི་ལ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །མིང་གི་ཚོགས་ནི་ཀ་བྱམ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་བརྗོའོ། །ཚིག་གི་ཚོགས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་བྱ་དགས་སོ། །ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཙ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་གསུམ་སྐད་གདངས་ཀྱིས་བསྟན་

ན་ཡང་སྣ་ཚམ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱི་བརྟན་བཏགས་ནས་བརྩོད་བྱ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་གསུངས་སོ། །མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་སྟ་མ་བཅུ་བཞིའི་སྟེང་དུ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་མ་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་བེམ་ཤེས་ལྡན་པ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གོ །འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའོ། །སོ་སོར་རྟེས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའོ། །འབྱོར་འཕེལ་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུམཐུན་པའོ། །མགྲོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་བར་འབྱུང་བའོ། །གོ་རིམ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའོ། །དུས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཡུན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལས་བཏགས་པའོ། །གྲུབས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་བགྲངས་ཏེ་བཞག་པའོ། །ཚོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་སོ། །ཞེར་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་བེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཚོས་འདུས་བྱས་སུ་བསྟུ་དགོས་ལ་བེམ་ཤེས་གང་རུང་བསྟུར་མི་འོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། བདག་ཉྩེན་མེག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བློ་གང་གིས་གཟུགས་ཤེས་པ་ནས། བདག་ཉྩེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བློ་གང་གིས་རང་ཡུལ་ཐུན་མོན་ཚོས་ཁམས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་དང་བསྟུན་བཅོས་ལས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནེ་བྷག་རྟག་ཏུ་རྣོམ་སེམས་པ་གང་ཞེག ནང་དུ་གཞན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ངར་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་ཚགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་ནི། འཕགས་ལམ་མངོན་གྱུར་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་གཞི་གསལ་རིག་ཙམ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་རྒྱུ་གི་ས་བོན་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞི་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞིའམ་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། ཡང་

སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་གི་མིང་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་བཞག་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་དུས་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་གནས་དང་སྲིད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ནི་འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱག་བསྟལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྐབས་སོ། ། ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁམས་བཅུ་བཞག་སྟེ། གང་ཞེ་ན་མིག་གི་ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་ལྟ་དང་། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་ཁམས་ལྟ་སྟེ་བཅུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་

མིན་གྱིས་འགོག་པ་དང་ནམ་མ།བའ་དང་གསུམ་དུ་མཛོད་ལས་བཤད། དེ་
ལྟ་ན་ཚོས།བམས་བདུན་དུ་འདོད། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
ཉིད་བསྟན་ཏེ་བཞིར་བཞེད། ཀུན་བཏུས་སུ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་
གི་དུས་ཀྱི་སེམས།ེས་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཏེ། གོང་གི་གསུམ་དང་
བསྟོམས་པས་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྤང་
བྱ་ཉོན་མོངས་སོགས་གཏན་དུ་བལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚའོ། །བརྟགས་
མིན་འགོག་པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པས།ེས་པ་མིན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ན་གང་མེད་པ་སྟེ་དུ་ཡི་མགོ་ལ་རྟ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་གང་
ན་བྱམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུའོ། །
ནམ་མ།བའ་ནི་གཟུགས་རྟང་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་ལ་
མི་སྣོད་པའོ། །དགེ་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ །འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་
བ་འགོག་པ་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཟུགས་ལྔ་དང་། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་ཁམས་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་

བར་དུག་ཚན་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་བོ་དེ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུག་བོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་བར་བྱེད་བའི་རྒྱུའམ་རིགས་སམ་ས་བོན་གྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བར་དུག་བོ་གཟུང་བའི་དང་། མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་དུག་བོ་ཡུལ་དངོས་སུ་འཛིན་བའི་རྒྱུའམ་རིགས་སམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཏེ་ཁམས་ཞེས་བ་རྒྱུའམ་རིགས་དང་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དུག་བ་ཞེས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་གསུངས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ནང་གི་བུག་སྒོང་བའི་ཆ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེས་མཚོན་བའི་ཁམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་བའི་དབྱེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། གཟུགས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་དབང་ལྔ་དོན་ལྔའི་ཁམས་བརྒྱད་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ལྔག་མ་གཟུགས་ཅན་མིན་བའོ། །མིག་ལམ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་གཅིག་ཀྱ། ལྔག་མ་བསྟན་མེད་དོ། །ཕན་ཚུན་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དབང་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་ལས་ལྔག་མ་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་བའོ། །ཟག་མེད་ནི་ཁམས་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལམ་བདེན་དུ་གཏོགས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་བའི། ཁམས་ལྔག་མ་རྣམས་ཅོན་མོང་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སོ། །འདོད་པ་

ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་དང་སྣ་ཕྱེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་བཞི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཚ་ཤས་ཡོད་དོ། །སེམས་ཁམས་བདུན་དང་གཟུགས་སྣ་དང་ཚོས་ཁམས་བཅུ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཚང་ཡོད། ལྷག་མ་རྣམས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཟུགས་སྣ་དྲི་རོ་རེག་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་ཕྱི། ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ནི་ནང་གིའོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་དམིགས་མེད་པའོ། །རྟོག་བཅས་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚ་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་གི་ཚ་རྟོག་བཅས་རྣམས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བས་ཟིན་པ་དབང་པོ་ལྔ་དང་ནང་གི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་དགུའོ། །ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་འཇིན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་གཟུང་བའོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔའོ། །ཡིད་ཡིད་ཁམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་བཅས་གཉིས་མེད། རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་མ་བསགས་པའོ། །གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཅད་བྱ་ཡིན་པ་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། བསྡེག་འཇལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་བཅུ་

དང་མིག་ཤེས་སོགས་ལྟ་ནི་སྒོམ་བས་སྤང་བྱ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །ལྷུང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་ན། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་ལྟའོ། །རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྣོས་པ་སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ་ཐོག་པ་མེད་པ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཚ་འགའོ། །སྐྲ་ལ་རྒྱན་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་ལས་སྣོས་པ་མིན་ལ། དབྱངས་སྐྱན་མི་སྐྱན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐིན་པའི་དབྱིབས་སོགས་རྣམ་སྨིན་ལས་སྣོས་པའོ། །འདི་དག་གི་ལྟག་མ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་ཁོ་ན་ལས་སོ། །རྒྱས་བྱུང་ཞེས་པ་ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། ཟས་དང་། བཀུ་མཉེ་དྲི་ལ་ཕྱིས་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཁད་ཅིང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་མིག་དབང་གི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པ་གཉིད་ལོག་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མཚུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་རྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་འོག་མའི་མིག་དབང་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་སྟེ་ཐུ་བའི་ཕྱིར། རྣ་བའང་དེ་ལྟ་བུའོ།། འདོད་པའི་ཁམས་པས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟའི་མིག་རྣ་ཐོབ་

ན། བསམ་གཏན་དེ་བའི་སས་བསྟས་པའི་འབྱང་བ་རྒྱུར་བྱས་པའི་དབང་པོ་དྲངས་པ་རང་གི་མིག་དང་རྟ་བའི་ཕེན་ཀོར་དུ་འཁྱང་སྟེ། དབང་པོ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ལ། ཞར་འོན་ལྟ་བུའི་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་། ཐག་རིང་བ་དང་ཕྲ་བའི་གཟུགས་དང་། བསྒྲིབ་ཅིང་བར་ཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་པོས་རང་སར་དང་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤེས་པ་སོགས་འགྲེའོ། །ལྟའི་མིག་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པས་སྟོང་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་བས་རྣ་ལྟ་བུས་སྟོང་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་གཟིགས་སོ། །ལྟའི་མིག་དེ་ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་ཀྱང་། སྔོན་བསྒོམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བར་སྣིད་མི་མཐོང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གོང་འོག་གི་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་འབྱང་ཚུལ་སྟ་ཚོགས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སོ། ། ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི། མིག་གི་ཁམས་དང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་སྟེ། སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱ་ཚུལ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་དེ་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་བར་ཤེས་བའི་ཁམས་བདུན་ནི། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟས་པའོ།། དེ་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བར་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དུག་པོ་

འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཕྱིའི་དྲུག་ནི་གཟུང་བ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྣང་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོར་གྱུར་པས་སྣེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཡུང་བོ་ལྟས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྟུས་ལ། ཁམས་སྣེ་མཆེད་དུ་ནི་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །གོང་དུ་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པས་སྣེ་མཆེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་སྣེ་མཆེད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འགའ་ཞིག་བརྟེད་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཤེས། དབང་ལྟ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ར་མ་ཟད་ནང་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྟུས་ཤིང་རང་རིག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣོ་ལྟའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་རང་དང་བཅས་པ་ཡང་འགྱུར་བས་ཡིད་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སོ་སོག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་རུང་ཞིང་། དེའི་སྣོ་ནས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་མ་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཡིད་དེ་དག་ན་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་དག་པ་སོགས་དང་། ཡིད་དེའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་གཞན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྣོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། །ཡིད་མགྱོགས་ཡིད་ནི་གཅོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་བློ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འདུའོ། །བློ་དེ་ལ་སྐྱོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུརྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བའི་ཡུལ་ནི། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ། རང་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་མིང་གི་སྒྲ་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བའོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བྱམ་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོན་གྱི་སྤྱི་ཙམ་ཞེག་ཡིད་ངོར་སྣང་བ་སྟེ། འདི་ནི་མིང་གི་སྒྲ་དང་འདྲེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དོན་སྤྱི་འམ་སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྡ་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་སྒྲ་བསྟེས་ནས་བཟུང་བ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་བསྟེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་ལ་བེམ་ཤེས་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་དག་གོང་མ་གོང་མར་བསྡུ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་ནི་བེམ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། བེམ་པོ་སོགས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་དང་། བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རྫས་སུ་ཡོད་པ་སྟེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རྣམས་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྫས་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དེ་མིན་གཞན་རྣམ་པར་བསལ་བས། གཞན་སེལ་ལམ། རྣམ་བཅད་དམ། གཞན་

ལས་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བཏགས་པ་དེ་ལ་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་སེལ་དེ་ལ་དོན་རང་མཚན་དེ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཚ་ནས་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། གཞན་སེལ་བ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སེལ་བའམ་རྣམ་བཅད་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས། གཞན་བྱམ་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན། བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱམ་པའི་སྐྱེད་ན་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚ་ནས་བྱས་པ། རྟག་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚ་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལྷོག་པའི་ཚོས་དུ་མར་འབྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དོ། །ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་ལ་རིགས་བཞི་སྟེ། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག ཐེ་ཚོམ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །མ་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་དེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དབྱེད་གཉིས་ནི། ཡིད་ཤེས་ལ་དེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའོ། །ལོག་རྟོག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་རྩེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱོགས་མ་ཆོད་པའོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅད་ཤེས་ཏེ་དེས་ཤེས་སོ། །ཡུལ་ལ་སྣང་ཡུལ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལྔ་བུ། ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པས་དོན་སྤྱི་ལ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྐྱེས་བུའི་འདྲུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་འདྲུག་ཡུལ། བློས་བཟུང་

བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཡང་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། འགལ་བ་གཉིས་ཀེ་རྒྱུན་ནུས་མཚུངས་སུ་མི་འགྲོགས་པ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བློ་འགལ་དང་། ཚ་རེག་གང་རེག་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་གཉིས་ཡོད། ཞན་རྒྱུན་སྐྱང་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ། བརྒྱུད་འགལ་འགལ་རྒྱའི་ཁྱབ་བྱ་དང་འགལ་རྒྱ་ཅིག་ཤོས་ཀེ། རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཤོ། །འབྲེལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བྱམ་བའི་ཚོས་སུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་འབྲེལ། མེ་དུ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་བའི་བཀག་དོན་ལྟོ་ལྷིར་བ་བྱམ་པ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་བཞག་པའི་བྱམ་བའི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱ། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྣུབ་བའི་གཞིར་མཚོན་བྱའི་བྱེ་བྲག་ལས་གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྷིར་བའི་གོང་བུ་འཛིན་པ་མཚན་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཁྱེར་དང་ལྟོ་བ་འདབ་མ་སོགས་དང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་རྗེ་སྐྱེད་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཡང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། བརྟག་བྱ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བསྡོས་ནས་བརྗའི་རྣམས་དོན་ལ་འབྱོར་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་དཔྱད་

ན་མིང་གི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་རང་མཚན། དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བཟེས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་དང་། དོན་དང་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བཟེས་ཏེ་བརྗོད་བྱར་བཟུང་ནས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མ་སྣོངས་པར་འགྲུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དེ་ལ་ཤེས་བརྗོད་འདྲག་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་སེམས་དང་དག་དང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོག་ལས་ཐོས་པ་དང་། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བྱེ་བག་ཕྱེད་པ་དང་། རང་རིག་པས་ཉམ་ཐུབ་སུ་སྒོམ་བ་ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིའོ། ཡང་ཡིན་ཡོད་དུ་སྣང་བ་དང་། མེད་མ་ཡིན་དུ་དགག་པ་སྟེ། སྣང་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་དགག་སྣང་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བརྒྱད་དང་། ཚོར་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་འདི་ཕུང་ལྔའི་ནང་ཚན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་

དང་སྒྲ་བརྟན་ལྟ་བུ་མིག་རྟའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅམ་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་གས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་གཟུགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་མེད་པས་མེད་པ་གས་ལ་སྣང་ཅམ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟུ་ཡི། གཟུགས་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་བསྟུའོ། །ཡུལ་ལྟའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ནི་ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ནི་དབང་རྟེན་མིག་སོགས་མཐོང་བྱ་འདིའི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཞིའོར་ལྟར་ཡོད་པ་ཚལ་བས་དབང་པོས་གཟུང་དུ་མེད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་སུ་འདོད་དོ། །བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་འདོགས་རྟང་པར་མངོན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁུངས་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་སོ། །ཁུངས་པོ་གཞན་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཁུངས་གི་ཁྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་ཁུངས་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔར་འདུ་སྟེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁུངས་པོ་སྔོན་ཅད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཅོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་གམ་བརྒྱད་པོ་དེའོ། །འཕོ་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་ནི་སེམས་

བྱུང་རྟོམས་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་བཅོག་གོ །
ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ནི་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ནི་
ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་མཆེད་ཀྱི་
སྐབས་སོ། ། ། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེན། ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་
འདི་རྟོམས་རྒྱུ་མེད་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མིན་པ་བདག་དང་དུས་དང་དབང་
ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པོ་རྟག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རང་རང་
གི་རྒྱུ་ཉོན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་རང་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ལ། ནང་གི་ཆོས་
སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མའི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱུ་
དང་འབྲེལ་བ་བདུན་དང་། རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་གི་ཚུལ་གྱིས་སའོན་ལས་
མྱུ་གུ་སོགས་འབྱུང་བའི་དཔེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་
བ་ནི། ས་བོན་དང་། མྱུ་གུ་དང་། འདབ་མ་དང་། སྡོང་བུ་དང་། སྨུ་གུ་དང་།
སྐྱེ་བོ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་
བ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་སོ། །རྒྱན་དང་འབྲེལ་བ་ནི།

ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དུས་དང་དུག་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་བརྟེན་པ་དང་སྦྱད་པ་དང་སྨིན་པ་དང་འཚེལ་བ་དང་གོ་འབྱེད་པ་དང་རིམ་པས་འགྲུར་བར་བྱེད་དེ། ལྟེན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཆུན་འདི་དག་གིས་མྱུ་གུ་ནས་འབྲས་བུའི་བར་དུ་བྱུག་པོ་འབྱུང་བའི་གོྲགས་བྱེད་དོ། །ཤང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞེན་མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་ཆུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག རེག་པ། ཚོར་བ། སྡུད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤི་འབར་དུ་སྐྱེར་ཞིང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྐག་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཐའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་སོགས་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཐའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རང་སའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་རིལ་པོ་དང་གཅིག་ལུ་དང་སེམས་ཅན་དང་བདག་གིར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོངས་

པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ཚགས་སྡང་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བསོད་ནམས་དག་བ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དག་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་འབྱུང་བས་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བདེ་བ། མི་དགེ་བས་ངན་སོང་གི་རྟེན་དང་སྡུག་བསྔལ། མི་གཡོ་བས་གམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་འདུ་བྱེད་དོ། །འདུ་བྱེད་དེས་ཕྱི་མའི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ནམ་ཞེག་རྒྱུན་ཆོག་ནས་སྲིད་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པ་འཕངས་འཁྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཅིག་གོ །རྣམ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་དེ་མིང་བཞི་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཏེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་མདུང་ཐྲིམ་ལྟར་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་ཀུན་ནས་འཛིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནང་གི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་

སོགས་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི་རེག་པའི་ཡན་ལག་གོ །རེག་པ་དེ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་ཚ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཚོར་བའི་ཡན་ལག་གོ །ཚོར་བ་དེ་ལ་བཟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་སྤྲེད། མི་བདེ་བ་ལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་འཇིགས་སྤྲེད། བཏང་སྙོམས་ལ་རང་གར་གནས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་སྤྲེད་པ་སྤྱི་སྤྲེ། མདོར་ན་ཆོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་དགའ་ཞིང་ཞེན་པ་སྤྱི་བས་ཡུལ་སྤྲད་པ་ནི་སྤྲེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །འདི་ལ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྲེད་པ་གསུམ་སོགས་སུ་བྱེར་ཡོད་དོ། །སྤྲེད་པ་དེ་ལས་བདག་སྤྲག་པ་དང་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལས་བཟལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་བཤམ་ཚགས་ཀྱི་སྤྲེད་པ་ལྟག་པར་འཛེལ་ཏེ། ཡུལ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོར་བ་ནི་ལེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདི་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ན། འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩལ་ཞགས་མཆོག་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །ལེན་པ་དེས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སྤྲིད་པ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ལས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲིད་པ་གསུམ་སོགས་སུ་བྱེར་ཡོད་དོ། །སྤྲིད་པ་དེའི་མཐུས་ནམ་ཞིག་ཆོས་བ་ན། ཡང་སྤྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དེར་དངོས་སུ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་ལུས་རྫོགས་པ་དང་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་དེ་ལ་སྤྲག་བསྡལ་ཏེ་སྟེང་སྡུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོར། །སྐྱེ་བ་དེ་ལས་ཕྱང་ཐོའི་རྒྱུན་འགྱུར་བའི་ཚ་བ་དང་། རྒྱུན་འགགས་བའི་ཤེ་བ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མྱ་ངན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོག་སྐྱ་བ་སྐྱེ་སྐགས་འདོན་པ། སྐོ་ལྟའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྐྱག་བསྟལ་བ། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ། གཞན་ཡང་ཉམས་སུ་མི་བདེ་བའི་ཉེ་ཁོན་རྣམས་འབྱུང་བ་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོར་ན་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྔོད་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡན་ལག་སྟ་མ་སྟ་མ་འདི་དག་ཡོད་བས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་ཡོད་བའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་ལ། སྟ་མ་དག་སྐྱེས་བས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཅེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟ་མ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཕྱི་མ་འདི་མི་འབྱུང་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་བས། སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེུན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་དམིགས་བའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོགས་བྱས་ནས་སྐྱེ་ལ། ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྐྱག་བསྟལ་གྱི་གཞི་མིང་གཟུགས་སོགས་བདུན་ནི། ནང་གི་སའི་ཁམས་སྟ་བ་དང་། ཆུ་གཤེར་བ་དང་། མེ་དྲོ་བས་ཟས་སོགས་འཇུ་བ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རླུང་སོགས་རླུང་གི་ཁམས་དང་། གོ་འབྱེད་པའི་ཐུགས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་དྲུག་གིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཆུན་བྱས་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །མིག་ཤེས་ནི་རྟེན་མིག་དབང་དང་། དམིགས་པ་གཟུགས་དང་། མངོན་པར་

སྣང་བ་དང་། མི་སྐྱིད་པ་ནམ་མཁའ་དང་། བསམ་པ་ཡིད་བྱེད་ལྟས་ལྟུན་ཅིག་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཞན་ལའང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རིང་ཙམ་ཚོགས་དགོས་པ་ལས་གང་ཡང་རྟུང་བ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ལ། ཚང་ན་དེས་པར་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱུན་གྱི་འཇུག་པ་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་ཁོགས་གང་ཡང་མེད་ལ། རྒྱུ་རྐྱམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་འདི་དག་སྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་འབྲས་བུ་རྐྱམས་ཀྱིས་བདག་འདིས་སྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ལྟ་ལྟུན་དུ་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེན། ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཡོད་བཞིན་སྨུག་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ས་བོན་འགགས་ནས་སྨུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མིན་པ་དང་། ས་བོན་འགགས་ཏེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ས་བོན་འགག་པ་དང་སྨུག་སྐྱེ་བ་སྣང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བས་ཆད་པ་མིན་པ་དང་། ས་སྨུག་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྣོ་ནས་གཅིག་མིན་པས་སྐྱ་མ་ཕྱི་མར་འཕོས་པ་མིན་པ་དང་། ས་བོན་ཆུང་དུས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་འབྱེད་པས་རྒྱུ་ཆུང་དུས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འགྱུབ་པ་དང་། གོ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོ་ཡི་སྨུག་དང་། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་དམ་མཐུན་པ་ལྟ་ཡི་ཚུལ་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབེ་ཇི་ལྟར་ན། ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྣམ། །མེ་ཤེལ་ས་བོན་སྐྱེ་

དང་སྒྲས། །ཤུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། །མི་འཚོ་བར་ཡང་མ་ཁས་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཚོས་འདི་དག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བསྒྱུ་མེད་ཙམ་ལས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མ་བྱུང་བས་མ་སྐྱེས་པ། དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པོས་མ་བྱས་པ། སོག་དང་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ། གསོག་དང་གསོབ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས། བདག་སྟོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མར་ཅི་ལྟར་གྱུར་བའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་མ་རིག་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་སྟེ། སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ལྷའི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཁོན་མོངས་སྤྲིད་ལེན་གྱིས་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྐྱད་མའི་ཚེ་ལས་དང་མཐུན་པར་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་། རྟེན་དེས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒ་ཤི་སོགས་མྱོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལངས་ཤེས་ནས་སྤྲིད་པའི་བར་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་རྣམ་ཤེས་ནས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་སྤྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་འབྱུང་སྟེ། སྣང་

ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་པས། དེ་ལྟར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དང་ཟོ་ཚུན་ཐུང་མོ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སྡིད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་འཕྱན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་སྨིན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆོ་དུ་ལ་རྗོགས་དཔྱད་ན་སྟོན་དང་། དཔྱ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་རྗོགས་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཆོས་སྟོན་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོས་བསྟས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སྲེད་ལེན་གྱི་དབང་གི་ལས་འདུ་བྱེད་པ་དག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྡིད་པའི་བར་དང་ཚ་ཤི་ཡང་འབྱུང་བས་ཆོ་གཉིས་ཀྱིས་རྗོགས་པའང་ཡོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྱུང་བས་འདི་ལ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་རྗོགས་པའི་སྐབས་ཅིག་ལ་བརྟུགས་ཚངས་ཚུལ། སྔོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་མ་རིག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་འདུ་བྱེད་པ། དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། དེ་དུས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་མཆོག་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་རིག་པ། དེ་དུས་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་སྤྱོང་ཞིང་ཚོར་བ། དེ་ལ་དགའ་བས་འཇུག་ཅིང་སྲེད་པ། དེ་ལས་ཕྱི་མའི་ཚ་དང་དུ་ལེན་པ། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྡིད་པ། དེ་ལས་ད་ལྟ་དང་ཕྱི་མའི་ཚ་སྐྱེ་བ། དེ་འགྱུར་ཞིང་འགག་པ་ཚ་ཤིའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་འདོད་དེ་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བསྟན། མ་རིག་

པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འཕེན་པའི་ཡན་ལག མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཡན་ལག སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་མངོན་པར་གྱུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གསུམ་དུ་སྟོང་དེ་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་སོ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྐྱག་བསྔལ་གྱི་གཞི་བདུན་ནོ། །འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ཚེའམ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་འདོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་། སྐྱག་བསྔལ་གྱི་གཞན་དབང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྐྱག་བསྔལ་གྱི་གཞི་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་སྣ་ངར་ཉོན་མོངས་དང་ལས་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་རོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་ཉོན་ལྟ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་སྐྱད་བར་བྱེད་བའི་རྒྱུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། ལས་དང་། སྲེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བཞིའོ། །སྲེད་ལེན་གཉིས་སྲེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུ། ལས་ཞིང་ས། སྲེད་པ་རླན། མ་རིག་པ་འདེབས་བྱེད་དང་ལྡན་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིས་སྲིད་བའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་

སུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་བསྟན་ལས་ཉོན་ཡུ་ནི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བསྟན་ལ། ལྟག་མ་བདུན་ནི་སྐྱག་བདེན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །ལུགས་ལྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས་ལས་ཉོན་ཡུ་ལྟོག་པ་ལམ་བདེན་དང་། སྐྱག་བསྟལ་གྱི་གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགོག་པ་འགོག་བདེན་ཏེ་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ན་གཅིག་པ་ཟབ་མོར་གྱུར་པ་སྟེ། སུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚོས་མཐོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སོ། ། ། །

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་གང་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་རང་གི་སྡུ་གུ་སྐྱེ་ལ་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་ཡིན་ལ། བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་མིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཚ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་གྲང་བ་གནས་མེད་པ་

ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་དང་གནས་མེན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དོ། །དེ་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་གཞན་དབང་བདུན་གསུངས་ཏེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པ་གཞན་དབང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་དབང་སྤྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་རྣམ་དག་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་འགོར་སྐྱེ་རེ་རེ་ལས་ཟུང་རེ་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། དབང་མེད་པ་གཞན་དབང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འགོར་ལོ་སོགས་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་འཕགས་པས་སྤོག་གཅོད་སོགས་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གནས་དང་གནས་མེན་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་བྱས་ཀྱི། རང་གང་འདོད་དུ་ཅི་དགར་བྱེད་དུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས། ཚོས་རྣམས་ལ་གང་དང་ཅི་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྐྱེ་བསྟལ་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ལས་འགོག་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གནས་ཡོད་དང་། ལམ་ལས་སྐྱེ་བསྟལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལས་འགོག་པ་འབྱུང་བ་གནས་མེད་སོགས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྟོག་གིས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་

བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ཏེ།། བཟོ་རིག་པས་གང་ལ་བྱ་བའི་དོན་ལེགས་པ་དང་མི་ལེགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གསོ་དབྱད་ཀྱི་རིག་པས་ནད་ཞི་བ་དང་མི་ཞི་
བའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཤེས་པ་དང་། སྨྲ་རིག་པས་མིང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་། དེ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚིག་དང་། དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་ལྟར་བྱ་བའི་གནས་
གནས་མིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་
བྱེད་གང་ལས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། ནང་རིག་པས་དོན་ས
པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཅོ་བོ་ལམ་དང་འགོག་པ་ཡང་དག་
པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བརྗོད་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་མིང་
སྦྱོ་ཚོགས་འཇུག་མི་འཇུག ཅི་ས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་ཏི་ལྟ་བུའི་གནས། བློས་
གང་ཀྱིས་སྐད་རིགས་སྦྱོ་ཚོགས། སྐྱན་དག་གིས་བརྗོད་པ་མཛེས་མི་མཛེས།
སྡེབ་སྦྱོར་གྱིས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ལྷི་ཡང་སོགས་ཀྱི་གནས་གནས་མིན་ཤེས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ནང་རིག་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་མདོར་
བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཤེས་ན་གནས་གནས་མིན་གྱི་དོན་
ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྤྱང་བྱ་ཕྱི་
རོལ་པ་དང་། བྲང་བྱ་ནང་པ་གཉིས། ཕྱི་ནང་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འབྱེད་དོ། །
དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ལྟ་བ་དྲུག་རྩུ་རུ་གཉིས་སོགས་དབྱེ་

སྒོ་མང་ཡང་བསྡུས་ན་ཏཾ་སྟེ་ལྔར་འདུ་ཞིང་ཁོ་ནའི་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྡུས་ན་རྟག་ཚད་སྣུ་བ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་རྟག་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ལྟ་ཞིང་དེ་ཉིད་རྟག་པར་འདོད། རྟག་པ་དེ་འདུ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལྟ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྐོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་དོ། །ཚད་པར་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ལས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་འདི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ཞིང་། འཆི་བའི་དུས་ན་རྒྱུན་ཚད་པས་ཐར་པ་སྣུབ་ཕྱིར་ལམ་ལ་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། འདི་ཀུན་ཀྱང་བདག་ཡོད་པར་སྣུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དབྱད་ན། རྒྱུ་རྟག་པ་དེ་འདུས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་པའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་མ་དམིགས་ལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ན་བྱེད་པོ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། མེད་ན་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྐྱབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེས་བསམ་བཞིན་བྱེད་ན་བསམ་པའི་གཞན་དབང་ཅན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་སྣུག་བསྡུལ་ཅན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་རང་དབང་མེད་པ་དང་། དེ་མཚོད་ཀྱང་ཚན་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་

སྒོ་དུ་མས་ཅེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་དེ་འདྲ་ཡུལ་དུས་ཀུན་ན་རྟག་ཏུ་ཁེད་མེད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྲིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་སྟེགས་ཡུལ་དང་དུས་གང་ན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་དང་ཆུ་སྟོགས་ཆོགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གང་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆོགས་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཡོད་ཅིང་། མ་ཆོགས་པ་ན་མེད་པས་རེས་འགའ་ཐ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པོ། །ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་འབྱུང་དོ་ཞེས་འདོད་ན། རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཉམས་ལ། དཔལ་ལྡན་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུན་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྔར་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་བེམ་པོ་ལས་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། རྫོ་ལས་སྐུ་གྲུ་དང་། སྨན་པ་ལས་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་གི་རྒྱུན་འདི་ཀློག་སོགས་བྱང་བ་ལྟར་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཐོང་ན་རྒྱུ་ཚང་བཞིན་འཆི་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་སྐྱེས་མེད་པས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་དངོས་སྨོ་བས་ཀྱི་རིགས་

བས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མེད་བར་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་དམིགས་བས་སོ། །ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་མདོ་དབུ་སེམས་བཞི་ལས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་དང་དུས་གསུམ་སོགས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་ཚོས་སུ་ཡོད་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་བར་འདོད། དེ་ལ་བཅོམ་བའམ་བློས་གཞན་བསལ་ན་གཞིག་ཏུ་རྟུང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། གཞིག་ཏུ་མེད་པ་རྟུལ་ཐུབ་དང་སྐད་ཅིག་ཚམེད་གཉིས་ནི་དེན་དམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྩེམ་གཞིའོ། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚོས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པར་འདོད། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རྫས་སུ་མེད་པ་དང་། མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་པ་དང་། རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་སོགས། ཐ་སྙད་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །མདོ་སྡེ་བས་ནི་ཆ་མེད་གཉིས་དང་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདྲས་མ་བྱས་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཀུན་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ལྷན་མིན་ནི་བེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱ་

ཐུབ་པར་ལོག་སྒྲུབ་པ། འདུས་མ་བྱས་ནི་དགེ་བྱ་བཅད་པ་ལས་བཏུས་པ་ཙམ་མོ། །སྐྱ་མའི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ད་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟོག་ན་ཡོད་པའོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོས་སྣང་ཅིག་གིས་འགག་པའི་ཚེས་ཅན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་ལྟོག་པའི་སྒྲིབས་པའི་ཚེམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། བཏགས་པ་རྣམས་ལ་རྟ་སྣ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞལ་བའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེ་སྒྲའི་སྒྲུབ་མཐའ་ལས་འཕགས་སོ། །ལྟན་མིན་རྣམས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཚོས་སྡུག་ལེན་དགོས་ཏེ་བྱེ་སྒྲས་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་མི་རྟག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་གནད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྟེག་སྟ་ཚོགས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིད་ཀྱིས་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་སེམས་ཀྱིས་གཞིའི་ཤེས་པ་ཉིད་

གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་ པས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་སྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་ ནོ།། །།ཤེས་པ་ལས་གཞན་བའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རགས་ པ་རྣམས་བསིལ་བའི་མཐའ་རྩོམ་གཞི་ཆ་མེད་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་ འགྲུབ་སྟེ། རྟག་ཆ་མེད་ཀྱིས་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཚེ། དབུས་རྟག་གཅིག་ལ་ ཕྱོགས་རྟག་དུག་གམ་བཅུས་བསྐོར་བ་ན། རྟག་ཐ་དད་ཀྱིས་རེགས་པའི་ཆ་རེ་ ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཁྱད་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་རེ་ཚེར་རྒྱས་ པར་མི་འགྱུར་བས་ཆ་མེད་གཞིག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ འགྱུར་རོ། །དུས་མཐའི་ཆ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་སྟ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་ལ་ཕྱོགས་པའི་ ཆ་ཐ་དད་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དུ་ བསྡགས་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་གིས་སྣང་བ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་ མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་གི་སྣང་བ་འདི་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་ མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་སྣོ་བཏགས་པའི་བདག་ གཉིས་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པའི་སྐྱོན་ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་ དེས་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་སྟོང་པ་ནི། ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཚོས་

ཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་གསལ་ཙམ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དབུ་མ་པས་རྗེ་ལྟར་འདི་ར་ནི་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཚུངས་ཤིང་། སྤྲོས་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཞེག་རྗེས་སུ་ཡོད་པའང་བཀག་པ་ཙམ་སྟེ། གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་དམིགས་སུ་རུང་བ་ཞེག་ཡིན་ཕན་ཚོད། དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་དུ་ཤར་བ་ཙམ་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ལྟོག་པ་ཙམ་གྱི་སྐོན་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་སྤྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་རྟག་ཚད་དང་སྟོང་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ཞིང་རྟོགས་བྱ་དེའི་ངང་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པར་གྱུར་པའམ། ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་བས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱེ་མདོ་གཉིས་ཞེག་དམན་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཞེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་

སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བའི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟེད་ནས། ལམ་
ལྟ་སྟངས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་མི་གནས་
བའི་སྐུང་འདས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུབ་པར་འདོད་པ་མཚུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དབུ་སེམས་སོགས་ནང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་། འདིར་སྤྱིའི་
གནད་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གྱུབ་བའི་མཐའ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཇེ་བཟང་
དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་
ཡིན་པ་ལ་མ་ཁས་བར་འགྱུར་རོ། །གནས་དང་གནས་མིན་བཤད་པའི་
སྐབས་སོ། ། ། །

དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ནས་ཡིད་
ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུག་གིས་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད། སྲོག་
གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚེ་དབང་དང་མི་
དབང་གིས་སོ་སོའི་ཟེན་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ།
ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔས་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་
བུར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད། དད་བརྩོན་དྲན་པ་ཏིང་ངེའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་དབང་པོ་ལྔས་འཇིག་ཟེན་བའི་དགེ་བའམ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཀུན་
ཤེས་བྱེད་པ། ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ་ཞེས་མཐོང་སྤོམ་

མི་སློབ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་དགེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་བས་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་ནི་སྟང་བཤད་པ་བཞིན་ལ། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡིད་དབང་ནི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་བའི་རྟེན་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་བའི་ཡིད་དབང་ནི་རྟེན་དེ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་དྲུག་གིས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ནི། མིག་དང་རྟ་བའི་དབང་པོས་ཡུལ་མ་ཕྱད་པར་རྒྱང་ནས་འཛིན་ཅིང་། ཡུལ་རང་ལས་ཆེ་ཆུང་དེས་མེད་འཛིན། སྣ་ལྟེ་ལུས་དབང་གསུམ་གྱིས་ཕྱད་ནས་འཛིན་ལ་ཡུལ་ཆེ་ཆུང་རང་དང་མཉམ་པ་འཛིན་ཏེ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཚན་ཚུན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་བའི་ཆ་ནས་ཕྱད་མ་ཕྱད་དབྱད་དུ་ཡོད་དོ། །ཡིད་དབང་ནི་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བས། དེས་ཡུལ་གང་དང་གང་བཟུང་བ་ལ་རེག་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ། བློ་དྲན་ཚོག་གི་རེག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཕྱད་མ་ཕྱད་དང་ཡུལ་རང་ལས་ཆེ་ཆུང་དབྱད་དུ་མེད་དེ། ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ནི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ནོ། །ཞོ་དབང་དང་མོ་དབང་ནི། ལུས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་མཐེ་བོང་ལྟ་བུ་དང་རྟའི་སྣབས་ལྟ་བུ་ཞོ་མོ་འདུ་འཕྲད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་བའོ། །ཚོར་བ་ལྟ་དང་དད་སོགས་དང་སྒོག་ནི་སྟང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་

མཐོང་ལམ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཚོར་བ་བའི་ཡིད་བའི་བཀྲངས་སྟེམས་གསུམ་དང་ཡིད་དབང་དང་དགུ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྒོམ་ལམ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་བའི་དབང་པོ། མི་སློབ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྔན་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། གཅོ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་། སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ལྔན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་གཅིག་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དགུ་ལས་བཏགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་སོ། །དབང་པོ་དེ་དག་གི་རང་ངོ་བྱ་བ་ལ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྦོག་དང་སྐྱག་བསྟལ་ཡིད་མི་བའི་བཅས་བརྒྱའོ་སྟོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེའི་ལྟག་མ་ཚོར་བ་གསུམ་དང་དང་སོགས་ལྔ་ཡིད་དང་དགུ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་དོ། །སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ། དད་སོགས་ལྔ་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡིད་མི་བའི་ནི་རྣམ་སྨིན་མིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་མི་བའི་ནི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་འོད་ཀྱིས་འཇུག་པས་རང་ཉིད་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་རང་གིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱེ་སྨས་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་དགོས་པར་མངོན་ནོ་སྟམ། འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ལྟག་མ་བརྒྱ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་བདུན་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་

བྱུང་རྟོམས་རྟོམ་སྨིན་མིན་ཀྱང་ཟེར། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཉན་བཞི་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས། དགེ་མི་དགེ་ཟག་བཅས་རྟོམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་རྟོམས་ལ་རྟོམ་སྨིན་མེད་པའོ། །དེ་སོགས་ལྟ་ཟག་བཅས་རྟོམ་སྨིན་དང་བཅས་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དང་ཚོར་བ་དང་སོགས་ལྟ་བོ་རྟོམས་ལ་རྟོམ་སྨིན་མེད་དོ། །རྟོམ་སྨིན་ནི་འཕོར་བའི་རྟོམ་སྨིན་ལ་འཇིན་དགོས་སོ། །དེ་སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་དགེ་བའོ།། ཡིད་དང་ཚོར་བ་བའི་སོགས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྒོག་དབང་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ན་ཡོད། དེ་ལས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་བསྟལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡང་ཡོད། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་རྟོམས་གཟུགས་མེད་ན་ཡོད། ཟག་མེད་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཡང་། ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་བ་བའི་ཡིད་བཏང་སྙོམས་བཞི་ལ་མཐོང་སྤང་སྐོམ་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་ཡོད། ཡིད་མི་བའི་ནི་མཐོང་སྤོམ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའོ། །གོང་བཤད་ལྟར་གཟུགས་ཅན་བདུན་སོགས་བརྒྱད་སྤོམ་པས་སྤང་བྱའོ། །དེད་སོགས་ལྟ་ཟག་བཅས་སྤོམ་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ནོ།།

དབང་པོ་དེ་དག་རྣེད་ཚུལ་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་མངལ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་ལུས་སྲོག་གཉིས་རྣེད། རྫས་སྐྱེས་མཚན་མེད་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ལྟ་བུས་མིག་སོགས་ལྟ་སྲོག་དང་བྲུག་ཅིག་ཆར་རྣེད། མཚན་གཅིག་པ་རྫས་སྐྱེས་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལྟ་བུས་སྟ་མ་དྲུག་གི་སྐྱེད་དུ་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་སྐྱེ་བདུན་རྣེད། རྫས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་ངན་སོང་སྐྱེ་བ་ལྔ་ལས་སྲིད་པས་དེ་ལྟ་ན་བརྒྱད་རྣེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་ནས་དེའི་མིག་སོགས་ལྟ་སྲོག་དང་བྲུག་རྣེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་དབང་གཅིག་ལུ་གསར་དུ་རྣེད་དོ། །ཡང་གཟུགས་མེད་དུ་འཆི་བ་ན་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་གོ །གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་གསུམ་དང་མིག་སོགས་ལྟ་སྲེ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་འགག་གོ །རྫས་སྐྱེས་རྣམས་ཅིག་ཆར་འཆི་བས། མཚན་གཉིས་པ་ལ་སྟ་མ་བརྒྱད་ལ་མཚན་གཉིས་བསྡུན་པས་བརྒྱ་འགག་གོ །མཚན་གཅིག་ལ་དགུ་དང་། མཚན་མེད་ལ་བརྒྱད་དོ། །མངལ་སྐྱེས་སོགས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ལུས་ཡིད་སྲོག་བཏང་སྙོམས་བཞི་ཅིག་ཆར་འགག་གོ །དེ་རྣམས་ནི་མ་བསྒྲིབ་ལྷང་མ་བསྡུན་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཆི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་སེམས་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་གནས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དད་སོགས་ལྟ་བསྡུན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་བརྒྱད་འགག་པ་སོགས་སོ། །དབང་པོ་གང་གིས་རྒྱུན་ཉགས་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་དཔྱད་ན། རྒྱུན་ཉགས་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡིད་དང་

དང་སོགས་ལྟ་སྟེ་དུག་གི་སྟེང་དུ། རྒྱུན་ཞུགས་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པར་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་བཅུ་དུག་པར་ཀུན་ཤེས་ཏེ་དགྲས་ཐོབ་བོ། །དག་བཅོམ་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིར་བརྟེན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ། དེ་གསུམ་མཡིན་པའི་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་རྫོར་ཏིང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པ་སྟེ་དགྲས་ཐོབ་བོ། །ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ནི། ཡིད་དང་དད་སོགས་དུག་གི་སྟེང་དུ། ཕྱིར་འོང་རིམ་གྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་མི་ལྟོགས་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེའི་དང་སོགས་ལྟ་ལ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པས་དེ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱིར་འོང་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་དགྲའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྩལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མཐར་གྱིས་ཐོབ་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྲོལ་དགྲ་བའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དབང་རྩལ་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེ་སྟེང་ཀུན་ཤེས་དང་བརྒྱད། གལ་ཏེ་དབང་རྩོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ན་

ཡང་དེ་དང་བརྒྱད་དོ། །དབང་རྟོན་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་དང་དགྲས་ཐོབ་བོ། །ཡང་ཚགས་བཞལ་སྟོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཚོར་བ་གསུམ་གང་རུང་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དགྲས་ཐོབ་བོ། །ལྟོན་ཚུལ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་བསྲེག་གང་རུང་དང་ལྡན་ན། གསུམ་ཀ་དེས་པར་ལྡན་ནོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་དབང་ལྡན་ན། སྔར་གྱི་གསུམ་སྟེང་རང་རང་དང་བཞི་ལྡན་ནོ། །མིག་སོགས་ལྡན་ན་གོང་གི་གསུམ་དང་ལུས་དང་རང་དང་ལྡ་ལྡན་ནོ། །ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་ན་གོང་གསུམ་ལུས་དང་རང་བཅས་ལྡ་ལྡན་ནོ། །སྟག་བསྲལ་ལྡན་པ་ལ་གོང་གི་གསུམ་དང་ལུས་དང་བདེ་ཡིད་བདེ་རང་བཅས་བདུན་ལྡན་ནོ། །ཞོ་མེའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་གོང་གི་བདུན་སྟེང་རང་དང་བརྒྱད་ལྡན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ཡང་གོང་གི་བདུན་སྟེང་རང་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད། དད་སོགས་ལྡ་ལ་གོང་གསུམ་སྟེང་ལྡ་བོ་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་པོ་ལྡན་ན། ཟག་མེད་དགུ་དང་སྲོག་དང་རང་བཅས་བརྒྱ་གཅིག་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས། གོང་གི་བརྒྱ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་ལུས་དང་སྲོག་བསྲལ་བསྟན་པས་བརྒྱ་གསུམ་དང་ལྡན་ནོ། །མང་ལྡན་ཉུང་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་རྩ་མེད་བའི་ནང་ན་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལུས་དང་ཚོར་བ་ལྡ་སྲོག་དང་ཡིད་བཅས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་ཡང་། བཏང་

སྟོམས་སྒོག་ཡིད་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །མངོན་ལྟན་པ་ལ་སོ་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བཟུང་ལྡན་ནོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་མཚན་གཅིག་པ་ལ་དྲི་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བཟུང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོའི་སྐབས་སོ། ། ། །

དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཟིན་པ་ལ་འདས་པའི་དུས་ཞེས་སྟོན་བྱང་ཟིན་ནས་འགགས་པའོ། །རྒྱུ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སོ། །རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་དལ་ལྡུ་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་ཡང་སྤྱད་དུ་མེད་པ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་བཞག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་དེ་དག་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་ཡུན་ཞེས་པ་འདས་པ་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ངེག་མའི་ཐེང་བ་རིམ་གྱིས་འཐུང་བའི་ཚུལ་བཞད་ན། དུས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བ་སྐད་ཅིའི་ཚ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དུས་མཐའི་སྣང་ངེག་མ་ཞེས་བྱའོ། །དུས་མཐའི་སྣང་ངེག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེ་ཡི་སྣང་ངེག་གངེག་ དེ་ཡི་སྣང་ངེག་དྲུག་རྩུ་ལ་ཐང་ངེག ཐང་ངེག་སྒམ་རྩུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གངེག ཡུད་ཙམ་སྒམ་རྩུ་ལ་ཉིན་ཞག་གངེག ཉིན་ཞག་སྒམ་རྩུ་བ་གངེག བྱ་བ་བཟུ་གཉིས་ལ་ལོ་གངེག་ངེས་བྱའོ། །སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནས། སྐྱེས་

བྱ་དར་མ།ཁམས་སྟོམས་བའི་དབུགས་འབྱིན་རྟུབ་རྩལ་མ་རྒྱང་རེ་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པ་ལ་དབུགས་གཅིག་ཅེས་བྱ། དབུགས་དྲུག་ལ་རྒྱུ་སྐྱང་གཅིག རྒྱུ་སྐྱང་དྲུག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ཚོད་གཅིག རྒྱུ་ཚོད་དྲུག་རྒྱུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་གོ་བདེར་བརྗོད་ན། ཞག་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སོ་ཡ་དྲུག་དང་འབྲམ་ཐུག་བཞི་ཁི་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དབུགས་ཀྱི་ཁི་ཆེག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད། དབུགས་རེའི་ཡུན་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྒམ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དབུགས་འབྱིན་རྟུབ་རེའི་ཡུན་ལ་སྐྱེས་བྱ་ནད་མེད་ཐ་མལ་བའི་རྩ་ལན་ལྔ་འཕར་བ་ཡིན་པས། ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཡོད་ཆུ་སྐང་ལྔར་ན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད། ཐང་ཅིག་རེ་ནི་ཆུ་སྐང་བཞིའི་ཡུན་ནོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ནི་རྩ་ལན་གཉིས་འཕར་ཡུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྩེས་ན་རྩ་རེ་རེ་འཕར་ཡུན་དང་ཞེས་གོ་ལར་བར་གཏོགས་པ་དུས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཡུན་ལ་ཤ་མང་གི་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་བརྩེགས་པ།ཁཁ་ཀྱིས་ཐུག་ཁས་འདབ་མ་རེ་རེ་འབྱག་པའི་ཡུན་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདབ་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱག་པ་ལས་ཅིག་ཆར་འབྱག་མི་སྲིད་པས་རེ་རེ་འབྱག་པའི་ཡུན་དེ་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུག་རྩུ་རུ་བཞི་དང་རྩ་ལྔར་གསུང་པ་བརྩེས་ན་གཉེན་དང་མི་འགྲིགས་པས་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་འདི་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། བྱ་རྩོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དུས་ཀྱི་ཐུང་

མཐའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མགོ་བརྩམས་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ལ་འཇོག་པསྟབྱ་བ་ལ་ཡོ་སྟེས་ནས་རིང་ཐུང་མ་དེས་པ་སྟ་ཚོགས་ཡོད་དེ། ཐུང་བ་སེ་གོལ་ཙམ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་། རིང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྟེད་ནས་མཐར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་བར་ལ་ཡང་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་རྟང་བཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ལ་སྟེས་བྱའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དུས་སུ་བརྟ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རེས་ད་ལྟ་རང་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ད་ལྟ་བ། དེའི་སྟར་བྱང་ཐམས་ཅད་འདས་པ། རྗེས་སུ་འོང་འགྱུར་མ་འོངས་པར་བརྗོད་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་དབྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རེས་བསྐལ་པ་འདི་ཚགས་ནས་མ་སྟོང་གི་བར་ལ་ད་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྟ་ཕྱིར་བྱང་བ་འདས་མ་འོངས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་འདོགས་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་བློས་བསྟོམས་ཏེ་ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱེད་རྟང་བཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྐལ་པ་ལ་ཚགས་གནས་འཇིག་སྟོང་གི་བསྐལ་པ་བཞི་དང་། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཡ་ཐོག་དང་མ་ཐོག་དང་། བར་ཁུག་དང་། ཡར་འཕེལ་བ་དང་། མར་འགྲིབ་པ་དང་། ཐ་མར་ནད་མཆོག་སྐ་གེའི་བསྐལ་པ་དང་། མེ་ཆུ་རླུང་གིས་འཇིག་བའི་བསྐལ་པ་དང་། ཡང་རྫོགས་ལྟན་དང་སྐམ་ལྟན་དང་། ཉེས་ལྟན་དང་། རྩོད་ལྟན་བཞི་དང་། བསྟན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱབ་པ་

དང་། ལུང་དང་། རྟགས་ཙམ་འཛིན་བའི་དུས་ཏེ་བཞི་དང་གཞན་ཡང་མྱུན་བའི་བསྐལ་བ་དང་། སྟོན་མེའི་བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་ལ་བརྟེན་བའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉི་ཟླའི་བསྟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དེ། ཉི་མས་རྟུང་འགྲོས་ཀྱིས་གླིང་བཞི་འཁོར་བའི་ཡུན་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པར་དེས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། རང་འགྲོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟླ་བའི་ཚ་བཅོ་ལྔ་འཕེལ་འགྲིབ་རེའི་ཡུན་ལ་ཚེས་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་རིང་ཐུང་ཡོད་ཀྱང་། དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་དོན་ལ་ཉིན་ཞག་གི་ཚད་ལས་ཆུང་ཐུང་བ་དང་། ཉི་མས་རང་འགྲོས་ཀྱིས་ཁྱིམ་རེ་རེ་འགོར་བའི་ཡུན་སྐམ་ཆུར་བཅད་པ་ལ་ཁྱིམ་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཉིན་ཞག་གི་ཚད་ལས་ཆུང་རིང་བའོ། །ཞག་འདི་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོ་གཅིག་གི་དུས་རྣམས་བཞག་སྟེ། ཉིན་ཚེས་བསྟུན་ནས་ཚེས་ཀྱི་ཚད་ལྟག་དང་། ཚེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་བའི་ཟླ་བ་རེ་དང་ཁྱིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་བའི་ཟླ་བ་གཉིས་རིང་ཐུང་མ་སྟོམས་བའི་དབང་གིས་ཟླ་བཤོལ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉི་མ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགོད་བའི་དབང་གིས་གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། ཟླ་བའི་ཚ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་དང་། གོ་ལའི་རྟུང་འགྲོས་ཀྱིས་ཉི་མ་འཛར་ཚུལ་ལས་ཉིན་ཞག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལེགས་པར་མ་བརྟེས་ན་མཐར་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་དང་། དབྱིད་སོགས་དུས་བཞི་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་

ཞེབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡོ་གཅིག་ལ་བླ་བ་བཙུག་ཉེས་ཚགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་སྟེ། དེའི་སྟང་དོ་དང་ཕྱི་དོ་ཟན་ཟ་བའི་དུས་གཉིས་སུ་བཅུས་པས་ཟ་མ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཞེས་དང་། ཡང་ཉེན་མོ་དང་མཚན་མོ། ཉེན་ཚགས་གཅིག་ལ་ཡང་ཕོ་རངས་དང་སྟང་དོ་སོགས་སུ་ཕྱེ་བས། ཐུན་བཞི་དང་། དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་བཙུག་ཉེས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བླ་བ་རེ་ལ་དཀར་ཕྱོགས་ནག་ཕྱོགས། ལོ་གཅིག་ལ་དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་བཞི་དང་། དགུན་སྟོན་དགུན་སྐད་སོགས་དྲས་དྲུག་དང་། ལྷོ་བྱང་གི་བགོད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དོ། །བགྲང་བྱ་ལོ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཅིག་དང་བཅུ་དང་བརྒྱ་སོགས་བཅུ་འགྱུར་གྱིས་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་བརྗིས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུན་གྱི་ཚད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟར་བསྐལ་པ་འདི་ཙམ་ན་སངས་རྒྱས་འདི་བྱོན་ནོ་ཞེས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་བསྐལ་པ་འདི་ཙམ་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། ཞེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་ལམ་ལས་རང་འབྲས་དུས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཅི་ཙམ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་དུས་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱེ་འགག་གི་ཁྱེད་བ་རིམ་བྱུང་ཙམ་ཡིན་པར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་དང་། བྱེས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་དང་། དར་བའམ་དང་། ན་ཚོད་ཡོལ་བ་དང་། རྒས་པ་དང་། འཐོགས་པ་དང་། ཤི་བའི་དུས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ལ།

སངས་བོན་དང་མྱུ་གུའི་དུས་སོགས་དང་། བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་བོར་ཐུགས་བསྟེད་པ། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་བཞག་ཕལ་མོ་ཆེ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དཔལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དལ་ལྟའི་དུས་སུ་འདོགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་མ་འོངས་སུ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལྟའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་རྟོག་པ། ཕལ་ཆེར་གཞོན་པ། ཕལ་ཆེར་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་འདྲ་ཞིང་། རང་དུས་གང་ཡིན་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་སྐྱོ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་འདས་པ། ཕྱི་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་འོངས་པར་འཛོག་པ་ནི། རང་གི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ལས་དུས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དུས་ཞེས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ། སྐྱེ་ལམ་ན་དུས་རིང་ཐུང་སྐྱོ་ཚོགས་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཁ་ཅིག་འདས་པ། ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་བ། ཁ་ཅིག་མ་འོངས་པར་བཞག་ནས་སྣང་གི གནས་ལུགས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐར་འགག་པ་མེད་ལ། ད་ལྟར་སྐྱེ་བའང་མེད། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་དུས་ལ་ཡང་དག་པར་མ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལ་དགོངས་ནས་དུས་གསུམ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་བསྟན་ཏེ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་དེ་དང་འདྲ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་གནས་ལུགས་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཀྱི་སྐབས་སོ། ། ། །

བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ། བླང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཞི་ནི་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ལས་ཚོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཟག་བཅས་འཕྲས་གྱུར་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ནི་འོག་གཞི་སྐྱེད་དང་ཆུ་དང་སོ་འོར་དང་། གྲིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། ལྷགས་རི་མུ་ཁྲེད། ལན་ཚྭའི་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་དང་། རི་རབ་དང་། རི་བདུན། མཚོ་བདུན་དང་། འོད་ལྡེ་བྱ་དང་། བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་རིས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཚགས་བའི་བར་གྱི་འོག་གཞི་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་བའི་སྟོང་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་བ་ནི་ས་འོག་ས་དགྱེལ་གྱི་གནས་སུ་ཚགས། དུད་འགྲོ་ཉིང་ག་གནས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་གནས། ཁ་འཛོམ་གྱི་དུད་འགྲོ་ཐལ་ཆེར་ས་རྩ་ཤིང་སོགས་དང་ལྟ་མི་སྣུ་ཡི་གནས་སོགས་ན་གནས། ཉེ་ཆོའི་དམྱལ་བ་དང་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་ས་འོག་དང་མི་ཡི་གནས་སོགས་མ་ངེས་པ་ན་ཡོད། ལྷ་མིན་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་དང་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ཕྱག་གི་བར་དུ་གནས། སྣུ་ཐལ་ཆེར་རོལ་མཆོ་སོགས་རྒྱ་མཆོར་གནས་སོ། །སའི་འོག་ན་གནས་པ་འདི་རྣམས་ལ། ས་འོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྣམས་ནི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ལ་གནས། འོད་ལྡེ་བྱ་གི་

སྡུམ་ངུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་གནས། རླུང་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྟེ་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཞི་དང་། རི་བདུན་གྱི་ཁ་ཐེར་དང་། གོ་ལའི་རྒྱང་གི་གཞི་སོགས་ལ་གནས་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སྟེང་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུམ་ངུ་རྩ་གསུམ་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་འཕབ་བྱ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་ན་གྲྭན་དུ་བརྩེགས་ཏེ་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་པའི་བར་དུ་གཟུགས་ཁམས་བརྒྱ་བདུན་གནས་སོ། །གཟུགས་མེད་ལ་གནས་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །གང་སྐྱེ་བ་ནང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མནར་མེད་ནས་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བར་ཏེ། འདོད་ལྷ་དྲུག མི་བཅུ་གཉིས། དམྱལ་བ་བཅུ་དྲུག དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་བཅས་གནས་རིས་སོ་དྲུག་གམ། ལྷ་མིན་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ན་སོ་བདུན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་རྣམས་ལས་དབང་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལྷ་ལའང་གཏོགས་ལ། ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོ་ནང་གཏོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཡོད་དོ། །དམྱལ་བ་ལ་ཡང་སོས་ཕིག་ནག་བསྡུས་འཇོམས་དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེ་བ་ཚ་བ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་མནར་མེད་དེ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཙ་ཚུ་ཟེར་བ། ཀྱི་ཀྱོག་ཟེར་བ། སོ་ཐམ་པ། ཆུ་བུར་ཅན། ཆུ་བུར་རྩོལ་བ། བརླ་ལྟར་གསས་པ། བརླ་ཆེན་པོ་ལྟར་གསས་པ། ཤུ་དཔལ་ལྟར་གྱེས་པ་སྟེ་གང་དམྱལ་བརྒྱད། ཚ་དམྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ཉེ་འཁོར་བཞི་བཞི་སྟེ་

བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དམྱལ་བའི་ཉེ་འགོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །ཉི་ཚེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་ཡང་རིགས་བསྡུས་པའོ། །མི་ལ་ལུས་འཕགས་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་། བ་ལང་སྤྱོད། སྒྲ་མི་སྙན་ཏེ་གླིང་བཞི། དེ་དག་ལ་གླིང་གཡོག་གཉིས་རེ་སྟེ། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་མིན་ནི་ཆུ་མཚམས་མན་ཆད་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ། སྟེང་ནས་མར། སྒྲ་གཅན། དཀར་འཕྲེང་། མགྲིལ་འཕྲེང་། ཐགས་བཟང་རིས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་རིས་སུ་གནས་པའོ། །འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས། སྐུམ་རྩུ་རགས་པ། འཐབ་བཟླ། དགའ་ལྡན། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དྲུག་སྟེ། དགའ་ལྡན་ན་བྱམས་པ་བཞུགས་ལ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ན་བདུད་སྡིག་ཅན་གནས་པའོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནི། རི་རབ་བང་རིམ་བཞིའི་སྟེང་མ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འགོར་དང་བཅས་ཏེ་གནས། དེའི་འོག་གི་བང་རིམ་ལ་ཡས་ནས་མར་རིམ་པ་ལྟར། རྟག་སྐྱོས་དང་། ཕྱེད་ཐོགས་དང་། གཙོང་ཐོགས་ཀྱི་ལྟ་རྟམས་ཡོད་དོ། །རི་བདུན་གྱི་ཁ་ཕྱེར་དང་། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཁམས་ནི་གཞན་སྣུལ་བའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གསུམ་གྱི་འོག་མ་ཚངས་རིས་ཡོད་དོ། །དེའི་སྟེང་ན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ལྟ། དེའི་སྟེང་ན་ཚངས་ཆེན་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་ཏེ་

གནས་བས་མས་ནས་ཡར་བགྲངས་ཏེ། གཉིས་བར་འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད་འོད་གསལ་གསུམ། གསུམ་བར་དགེ་ཆུང་ཚད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས་གསུམ། བཞི་བ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་བའི་སྒྲིན་མེད་འོད་བསོད་ནམས་སྐྱེས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གི་གནས་ཡིན་བས་གཙང་མ་ལྟ་ནི། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། སྐྱ་རེངས་སྣང་བ། ཀུན་གྱི་སྟེང་ན་འོག་མིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་བའི་ཁམས་བཞི་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་བ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་སུ་བཞིའོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་བ་ལ་སྤྲིད་བའི་རྩེ་མོའང་ཟེར་རོ། །གནས་རིས་སོ་སོའི་ཚེ་ཚད་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། བདེ་སྐྱག་གི་སྣང་བ་སོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་བའི་ཚུལ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་འདོད་ལྟ་དུག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲིང་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོང་ལ་དང་བོ་སྤྱི་ཕྱང་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟོང་ལ་བར་མའི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ན་སྒྲིང་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟེ་ཐེར་འབྱམ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱ་གཅིག་གི་གདུལ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མི་མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སྣང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབང་གིས། ནམ་

མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ། ཞིང་ལ་ལ་ཆགས་བཞིན་པ། ལ་ལ་གནས་པ། ལ་ལ་འཇིག་པ། ལ་ལ་དག་པ། ལ་ལ་མ་དག་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་དབྱིབས་དང་བགོད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པས་བསྡུས་ལ། དག་པའི་ཞིང་གི་སྟོང་བཙུད་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་སྟོང་བཙུད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྫས་སྐྱེས་དང་། དོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་། སྐོང་སྐྱེས་བཞི་གང་རུང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་གོང་མ་གོང་མ་བཟང་ངོ་། །བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་དང་པོར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅིག་ཆར་རྫོགས་ལ། མཐར་ཅིག་ཆར་འགག་སྟེ་ཇི་མེད་དོ། །གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་ལ་ཇོ་ཡོད་དོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །ཡི་དྭགས་ཕལ་མོ་ཆེ་རྫུས་སྐྱེས་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེ་ནས་འཆི་བ་མ་བྱུང་གི་བར་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཅན་ནོ། །སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་པ་གང་ཞེན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གང་དུ་སྐྱེ་ཡང་སྲིད་པ་སྟ་མ་འགགས་ལ་ཕྱི་མར་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་བའི་བར་དེར་ཡིད་ལས་བྱུང་

བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་ལུས། རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། ལས་ཀྱི་རླུང་འཕྲལ་དང་བཅས་པ། དྲི་ཟ་བའི་རིགས་ཅན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཚ་བྱད་སྲིད་པ་སྟེ་མའི་གཟུགས་དང་། ཕྱི་མ་སྐྱེ་འཕྲུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུའང་གསུངས་ལ། ཡང་དང་པོར་སྟེ་མའི་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་གྱི་ལུས་ལྟར་སྣང་བ་དང་། དེ་ནས་དེ་མི་གསལ་བར་ཕྱི་མའི་ཤ་ཚུགས་སུ་སྣང་ཞེས་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས། ཚེ་ཚད་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་ཅེ་དགུར་གསུངས་ཏེ། བདུན་རེའི་ནང་དུ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་ཤི་ནས་ཡང་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་གསུང་། བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལས་མི་ལྟོག་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་ཆུན་དང་ལྡན་ན་ལྟོག་པར་ཐེག་པ་ཐོང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས། དེའི་ཁངོག་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ན་ཕྱར་བ་ནག་པོའམ་མུན་ནག་ལྟ་བུ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ན་སྟམ་བུ་ཀར་པོ་དང་བྲལ་འོང་ལྟ་བུར་གསུང་། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱང་བ་སྟེ་ཚོགས་མ་དེས་པ་འཆར་ཞིང་། དེ་ན་གནས་བཞིན་ལས་བསགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་གང་གིས་མཐོང་ན་གང་དུ་སྐྱེ་བ་མཚུངས་པ་དེ་དག་ནང་ཚན་ཚུན་དུ་མཐོང་ལ་གཞན་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་མེག་རྒྱགས་གཉིད་ཆོད་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་མི་བའི་སོགས་སྐྱེན་བཙུ་གཅིག་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ངོ། །སྐྱེས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་རིས་དེ་དག་ཏུ་ཟས་བཞིས་གནས་པར་བྱེད་དེ། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་དྲི་ཟ་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་བདག་

ཉིད་དེ། དེ་དག་སྣ་ཚོ་ལུས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་བྱས་ཏེ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་འདུས་པའི་སེམས་བྱུང་རེགས་པ་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གཅོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དང་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ཚེ་འདིར་བརྟེན་པ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཁམ་ཟས། རྟེན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པ་རེགས་པ། ཕྱི་མའི་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པ། སྲིད་པ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་ཏེ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཟས་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་རྣམས་འཚོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་ལ། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་བར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཞན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ཡོད། གཞན་གསུམ་ཁམས་ཀུན་ན་ཡོད་དོ། །གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། སྐྱེས་པའི་མཐར་འཆི་བ། འདུས་པའི་མཐའ་འབྲལ་བ། འཕྲོར་བའི་མཐའ་རྒྱུད་པ། མཐོ་བའི་མཐའ་ལྟུང་བ་སྟེ་མཐའ་བཞིས་མ་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །དགེ་རྩ་ཚད་པ་དང་། སྨར་མཚམས་སྦྱོར་བ། ཁམས་དང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་དང་དེ་ལས་ཉམས་པ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་བྱེད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བཞིན་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་བཞིན་འཆི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས་ལྡང་སྟེ་འཆིའོ། །སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་

འཇུག འདུ་ཤེས་མེད་པ་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་རིགས་བསྟུས་ན། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་མཐོ་རིས་གསུམ་དང་བསྟོམས་པས་རིགས་དྲུག་གོ །ཡང་ལྷ་མིན་སྟོང་རིས་ལྷ་དང་། སྐད་དུད་འགྲོར་བསྟུས་ཏེ། ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་ལམ་རྒྱུད་ལྟ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རེས་པའི་ཕྱང་པོ། དགེ་རྩ་ཚད་པ་དང་མཚམས་མེད་ལྟ་བྱེད་པ་ལོག་པར་རེས་པའི་ཕྱང་པོ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མ་རེས་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ལ། དམ་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རྟུང་བའི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ནི་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་སྟེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམས་པའི་གནས་བཞི། མཐའ་འཁོབ་ཀླ་ཀློ། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་རིགས། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་། དབང་ཤེས་བླུན་ལྷག་བརྡ་མི་འཇལ་བ་སྟེ་མིའི་མི་ཁོམས་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་བྱལ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། རང་མིར་གྱུར། དབང་པོ་ཚང་། ཚོས་དར་བའི་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། དད་པ་ཡོད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྟ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན། ཚོས་གསུང་། བསྟན་པ་གནས། དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད། ཚོས་སྟོན་པ་ཡོད་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྟ་བཅས། བཅོ་བརྒྱད་ཚངས་པའོ། །མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སྤྲིང་པ་གསུམ་ནི།

ངན་སོང་གསུམ་ལྟ་མིན་སྐྱེ་མི་སྐྱེན་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་ལམ་མི་སྐྱེ་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེབ་པ། མཚམས་མེད་ལྟ་དང་ཚོགས་སྡོང་སོགས་བྱས་པས་བདེན་པ་མཐོང་མི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱི་སྐྱེབ་པ། ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་པས་ལམ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེབ་པའོ། །ལམ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་མཐུན་ཀྱེན་འགོར་ལོ་བཞི་ནི། འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལྟ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་བློ་ཚོས་ལ་ལེགས་པར་སྨོན་པ། ཚེ་རབས་སྔོན་དུ་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་ཕུས་ཡོད་པ་བཞིའོ། །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་བཞི་ནི། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྩལ་བའི་ཚེས་དང་། གནས་གྲོགས་བྱགས་ཞིང་སྩལ་བ་སོགས་དོན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཚོས་དོན་འདོད་ཐར་བཞིའོ། །མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་ནི། ཚེ་རིང་བ། ནད་མེད་པ། གཟུགས་བཟང་བ། སྐལ་པ་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། ནོར་མང་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བདུན་ཏེ། རིགས་མཐོ་ཞིང་བཙུན་པ་རིགས་བཟང་བའོ། །ཀུན་གྱིས་བརྩེ་ཞིང་དབང་ཆེ་བ་དང་དོན་གྲུབ་པ་སོགས་སྐལ་པ་བཟང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་འདིའི་ནང་དུ་སྡུད་རྟུང་ངོ། །འདི་དག་དགེ་བ་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད་གཅོ་བོར་གཞན་ལ་སྨོག་གི་སྐྱབས་བྱེད་ཅིང་སྨོག་ལ་འཚེ་བ་ལས་ལྡོག་པས་ཚེ་རིང་

བ། ནད་པ་ལ་སྨན་དང་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ་དང་གཞན་ལ་བརྟེག་པ་སོགས་སྣང་སས་པས་ནད་མེད་པ། ཁོ་བ་སྣང་སྐེ་བཙོད་པར་བྱས་པས་གཟུགས་བཟང་པ། ཕུག་དོག་སྣང་པས་སྐལ་བ་བཟང་བ། དམ་པ་བཀུར་ཞིང་རྒྱལ་སྣང་པས་རིགས་མཐོ་བ། རྒྱ་བ་སྣང་ཞིང་སྤྱིན་པ་བྱིན་པས་ནོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བླང་དོར་འདྲི་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱིན་པས་ཤེས་རབ་འཕེལ་པར་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ནི། རྣེད་བའི་གྲགས་བསྟོད་བཞི་འདོད་ཡོངདང་དུ་ལེན་ལ། དེ་དག་གི་ལྟོག་ཐྱོགས་བཞི་མི་འདོད་པའོ། །དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྩོམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྩོད་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་ཚོས་སོ། །རྩོད་དུས་ཀྱི་སྐྱེགས་མ་ལུས་ནི། སྡོག་རྒྱུད་པ་ཚེའི་སྐྱེགས་མ་ཚོ་ཐུང་བ། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུད་པ་དུས་ཀྱི་སྐྱེགས་མ་འབྱུརྣམས་ངོ་ཏྭས་ཆུང་ཞིང་མི་སྐྱེན་པ་སོགས་སོ། །ཁྱིམ་པའི་དགེ་ཐྱོགས་རྒྱུད་བྱེད་ཉེན་མོངས་པའི་སྐྱེགས་མ། རབ་བྱུང་གི་དགེ་ཐྱོགས་རྒྱུད་པ་ལུས་པའི་སྐྱེགས་མ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེགས་མ་སྟེ། གཟུགས་བློ་ནད་མེད་སོགས་ཉམས་པའི་སྐྱེགས་མ་ལུས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལུས་པ། དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་རིག་པའི་གནས། དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་རྣམས་སྤྱག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཞིར་སྟོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་ཅི་ལུས་སྐྱམ་

ན། འདི་དག་སྟག་བསྟལ་གསུམ་དང་འབྲེལ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཉུར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་འགྱུར་བའི་སྟག་བསྟལ་དང་། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ནད་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟག་བསྟལ་བ་སྟག་བསྟལ་གྱི་སྟག་བསྟལ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་དག་སྡིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་བའི་ཆུ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྟལ་དང་གསུམ་པོས་བཅིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ངོར་ཟག་བཅས་རྣམས་སྟག་བསྟལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པའོ། །གཞན་ཡང་སྟག་བསྟལ་བརྒྱད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་ཕོག་ཏུ་བབ་པ་དང་། འདོད་པ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པ་དང་། མདོར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟག་བསྟལ་བ་སྟེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་གསུམ་དང་བསྟོམ་ན་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། འདི་བརྒྱད་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གཞན་ཡང་གནས་རིས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམྱལ་བ་ལ་ཚ་གྲང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ། དུད་འགྲོ་ལ་བླུན་རྩོངས་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟབ། ལྷ་འབྱོར་རྣམས་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་གསོད་པ། ལྷ་མིན་ལ་འཐབ་རྩོད། མི་ལ་སྐྱེ་ཐ་ན་འཆི་དང་ཡོངས་ཚོལ། ལྷ་ལ་འཕོ་ལྡང་སོགས་སྟག་བསྟལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྟལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་

གནས་བའི་ཕྱིར་སྟིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ལ་སྣང་བསྟལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་གང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བདག་དང་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མིན་པ་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་སུ་རྟོམ་པར་བཞག་གོ །རྗེ་ཡུར་བྱང་ན། སེམས་ཅན་རྟོམས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་སྟེ། གནས་རྟོམས་ནི་སྣང་འགྱུར་ཕུན་མོང་བའི་ལས་དང་། སོ་སོའི་ལུས་དང་བདེ་སྡུག་ནི་མྱོང་འགྱུར་ཕུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །ལས་དེ་དག་ལ་རྟོམ་གྲངས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་། ངན་སོངས་གི་རྟེན་དང་སྡུག་བསྟལ་བསྐྱེད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། ལས་དེ་དག་སེམས་ཀྱིས་བསམ་ཞིང་ལུས་ངག་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེའོ། །ཡང་རྟེན་གྱི་སྣོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་ལེགས་སྤྱད་དང་གཙང་བྱེད། མི་དགེ་བ་ལ་ཉེས་སྤྱད་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་སྐྱེད་པའི་ལས་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་

གཉེན་པོའོ། །ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚ་ནས་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་སྡུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་དགེ་བའོ། །བདེ་མིན་སྡུག་མིན་སྡུང་འགྱུར་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་སྡུང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུང་འགྱུར་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་སྡུག་བསྔལ་སྡུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་མི་དགེ་བའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ་བསོད་ནམས་ནི་འདོད་པར་བདེ་བ་སྡུང་བྱེད་དགེ་བ། བསོད་ནམས་མིན་པ་འདོད་པར་སྡུག་བསྔལ་སྡུང་བའི་མི་དགེ་བ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ས་དེ་ཉིད་དུ་སྨིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལས་ལ་གཉེས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཡོད་དོ། །རིག་བྱེད་མིན་བའི་ལས་ནི་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན། བར་མའི་སྟོམ་སྟོམ་མིན་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་སྟེ། བྱ་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཟེན་འབྱུང་གི་རྒྱུས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་བའོ། །འདི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་དེས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དོ། །སྟོམ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་མཐའ་ཅན་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །སྟོམ་མིན་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་མཐའ་ཅན་མི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །བར་མའི་སྟོམ་པ་ནི་དུས་ཇི་འདོད་ཁེག་ཏུ་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དབེན་ན་སྐྲ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་

བྱེད་དོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་གཅིག་གི་བར་དུ་དག་བའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཟླ་གཅིག་གི་བར་དུ་ལོག་པར་གཡེམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པས་ཐོབ་པ་མི་དག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་བོ། ། །བར་མའི་དག་བ་ནི་དག་ནི་དུས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་བའི་ངེས་པར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་དག་མི་དག་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྟོམ་སྟོམ་མིན་གང་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་བའི་དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སྐྱེལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། བསྙེན་གནས་སོ། །དེ་དག་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་པ་ལས་ཐོབ་བོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་དང་རིག་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པ་དག་ཀྱང་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དེ་ལས་མ་ཉམས་གྱི་བར་དུ་མི་དག་བ་ལ་འཇུག་པ་ངང་གིས་ལེགས་པ་ཐོབ་བའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དག་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་གཏན་དུ་ལྷོག་པ་ཐོབ་བའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་དག་སྐྱེ་སོགས་རྟེ་སྐྱེད་འཚོའི་མཐའ་ཅན་རྣམས། ཤི་བ་དང་བརྟ་འཕྲོད་པའི་དུང་དུ་བསྐབ་པ་ཕུལ་བས་གཏོང་ལ། གཞན་ཡང་དག་རྣ་ཚད་པས་བསྲུང་འདོད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་མེད་པ་དང་།

མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་བྱུང་བས་སྟོམ་པའི་ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་མི་རུང་བས་ཀྱང་གཏོང་དོ། །བསྟེན་གནས་ནི་དང་པོ་ཁས་བླང་བ་བཞིན་མཚན་འདས་ནས་གཏོང་དོ། །སྟོམ་མིན་ནི་ཤན་པ་སོགས་སྡིག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་ལས་འདིས་བདག་ཉིད་སྡིག་འཚོ་བར་བྱའོ། །སྐྱམ་པ་ལས་སྟོམ་སེམས་མེད་པ་དག་བྱ་བ་དེ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། གཞན་དེ་འདྲའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཀྱང་། རྟོན་སོགས་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཁས་བླང་བ་ལས་ཐོབ་ཅིང་། ཉ་སྡིད་སྟོམ་མིན་དེ་གཉེན་པོ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་གཏོང་ལ། ཤི་བ་ན་ཡང་གཏོང་དོ། །མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཕྱིར་སྟོམ་སྟོམ་མིན་འདི་དག་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱུ་མི་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཛིལ་བས་དག་མི་དག་ལྟག་བར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་སྤང་སྟེ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པར་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ། །བར་སྟོམ་ནི་བསམ་པའི་འཛིན་ཤུགས་ཆད་པའམ། ཁས་བླང་ལས་ལྡོག་པའམ། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པའམ། དོན་གཅུག་ལགས་ཁང་དང་རྒྱ་སོགས་ལྟ་བུ་ཆད་པ་དང་། ཚེ་འཕོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་ལ་དག་རུ་ཆད་པ་ལས་དག་བའི་སྟོམ་པ་གཏོང་དོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཟ་མ། ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པ། སྐྱ་མི་སྐྱན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྟོམ་མིན་སྟོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ཡོད། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བར་སྟོམ་ཡོད། མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་

རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བའི་སྔོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་ལ་རང་ས་ན་འབྱུང་བ་མེད་བས་སྔོམ་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་སྣང་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཟག་མེད་སྔོམ་པ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ལྡན་བར་འདོད་དོ། །ཚངས་ཆེན་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཅན་ཏེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་འཕགས་པ་དག་དེར་མི་སྐྱེ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱེ་སྟེས་འདོད། ཐེག་ཆེན་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྔོམ་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ལ། ས་འཛིས་པ་ལས་རང་སའི་བསྡུས་པ་ཐོབ་ཅིང་ས་གཞན་གྱི་བསྡུས་པ་གཏོང་བ་ཙམ་མོ། །ཟག་མེད་ལ་གཏན་ཉམས་མེད་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་རེ་ཤིག་ཉམས་པ་ལས་གཏོང་ཡང་དེ་ནི་རྩ་ལ་བོ་ཆེ་ལྷོག་འདྲེད་པ་ལྟར་སྐྱུར་དུ་སོང་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད། ཉམས་པ་འདི་ནི་དམན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་གནས་སྐབས་ཉམས་ཚུལ་ཙམ་མོ། །དབང་པོ་རྣུལ་པོ་རྟོན་པོར་འཕོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྟ་མས་བསྡུས་པ་གཏོང་ལ་ཕྱི་མས་བསྡུས་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་སྔོམ་པ་ནི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་སྔོམ་པ་འཛང་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེས

སུ་འབྱང་བའོ། །ཡིད་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་འགོར་དུ་བྱུང་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཡང་ལས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་སྐྱོང་ལ། དང་པོར་ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱུའི་ཀུན་སྐྱོང་། དེ་ནས་ལས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གིས་གྲོགས་བྱས་ནས་འཇུག་པ་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ལས་དེ་དག་ནམ་སྐྱོང་ཚུལ་ལས། མཐོང་ཚོས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་ཚེ་དེ་ལ་བྱས་པའི་ལས་སྐྱེབས་ལྟན་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འགོག་སྙོམས་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཞིང་དང་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་ལས་སྐྱེབས་ལྟན་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་ལ་སྨིན་དེས་པ། ལན་གྱངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་དེ་ཕན་ཚད་དུ་སྐྱོང་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །སྐྱོང་བར་མ་དེས་པའི་ལས་བསགས་ཀྱང་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་མ་དེས་པ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཀུན་སྐྱོང་དག་པོས་བསམ་བཞིན་བྱེད་པ། དངོས་གཞིའི་ལས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་པ། རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་ཡི་རངས་པ། དེ་འདྲའམ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ། འབྲས་བུ་སྨིན་དེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དྲུག་ཚང་བ་

ལ་བརྟོད་དོ། །བྱས་ལ་མ་བསགས་བའི་ལས་ནི་གོང་གི་དྲུག་མ་ཚངས་བས་ལས་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྨིན་པར་མ་ངེས་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཀ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མྱོང་བ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་སྐྱེད་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །འདི་དག་ལ་འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དྲུ་མ་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། དྲུ་མས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བགཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འཕེན་རྟོགས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། གང་རུང་རེ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་དཀར་བ་གཟུགས་ཁམས་དང་གོང་མ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལས། གཉིས་ཀ་གནག་པ་འདོད་པར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བྱེད། འཇིག་མ་འདོད་པར་བདེ་སྟུག་སྤྲེལ་མར་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཀར་ནག་འཇིག་པ་མིན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ལས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །དཀར་གནག་གི་ལས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་དཀར་མི་གནག་བའོ། །དག་སྒོག་གང་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་སྐྱོབས་ཆེ་རྒྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་བ་ནི་དད་སོགས་དག་བའི་སེམས་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་གོ །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་འབྱེལ་བས་

དགེ་བ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རྣེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་སྒོང་བའི་དགེ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་དེ་དག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། སྟོན་གོམས་པའི་རྒྱས་ཚེ་འདིར་ངང་གིས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ། སྒོམ་བས་དགེ་བ་ནི་དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཆོས་མཉན་བས་མ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཐོབ་པ། མདུན་དུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ། ཚན་འདོགས་པའི་དགེ་བ་བསྟུ་དོས་བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་ཚན་འདོགས་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་སྐྱེད་པ། གཉེན་པོའི་དགེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱིན་པ་དང་ཐག་བསྲིང་བ་དང་སྤྲང་བ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་དགེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་ཉར་ཞི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པའོ། །མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་ཁམས་འདིར་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ནི་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཉེས་སྤྱོད་

ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའོ། །དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བག་ཚགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་མི་དགེ་བ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བའི་མི་དགེ་བ། དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་འཁོར་བའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མི་དགེ་བ་གོམས་པས་ཚེ་འདིར་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མི་དགེ་བ། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་སྟོང་བའི་མི་དགེ་བ། འཆི་བའམ་ལྟ་ངན་གྱི་སྐྲ་ནས་ལྟ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་མཆོད་སྤྲིན་དན་པ་བྱེད་པ་མདུན་དུ་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བ། སྐྲ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ། དགེ་བའི་གཉེན་པོའམ་མི་མཐུན་པ་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ། དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་བར་ཚོད་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའོ། །

ཁམས་གོང་མ་གཉེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་ངང་ཏུ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ཁྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་ལ་སྒྲིབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མི་བསྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་དགེ་མི་དགེའི་དོན་མདོར་བསྟས་ན་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གིས་སྡུག་གསུམ། །དེས་

བསྒྲིད་ལས་ནི་མི་དགེ་བའོ། །མ་ཚགས་མི་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྒྲིད་ལས་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་བར་བྱ་ཞིང་། དུག་གསུམ་དང་དེ་མེད་པའི་སེམས་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གིས་ཤུགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། དེ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་དང་། སྔོག་དབང་དང་རིས་མཐུན་པ་དང་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སྡང་བ་དང་དྲངས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་མིང་ཚོག་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་ཟིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་སོ། །

རྟེས་འབྲེལ་ནི་དེས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དེས་བསླང་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་བསླང་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བརྟག་མིན་འགོག་པའོ། །དེ་ལའང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རྣམས་སོ། །སྒོམ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བའི་སེམས་གང་ཡང་མིན་པས་བསྒྲིད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་བཟོའི་གནས་སོ། །མདུན་དུ་བྱས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། འཚེ་བའམ་ལྟ་ངན་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟའི་རྟེན་གང་རུང་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་རང་གི་ལས་བྱེད་པའོ། །ཞན་འདོད་ཀས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་བྱང་དང་

ཁྱེའུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་ལ་སྣང་བའམ་དུང་བ་མེད་པར་སྨྲེན་པ་བྱེན་པའོ། །
ཅེ་བར་སྣང་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་ཅོན་མོངས་ཅན་གང་
ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྣང་བའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་
པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེའི་ན་བཟོ་གནས་གོམས་པས་སྣང་མའི་ཚེ་དེ་ལ་
གོམས་པས་སྡུང་དུ་རྩོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཅེན་པོས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དེའི་ན་
ནོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་སྣན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཅེ་བར་ཞི་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ཅོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མི་འབྱེད་པའོ། །
རྒྱུ་མཐུན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སྐྱལ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །
བསྟས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་
པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་གནས་དང་སྐྱལ་བའི་སེམས་བཞིས་བསྟས་
པ་དེ་དག་གོ །གཟུགས་ཁམས་ན་བཟོ་གནས་མ་གཏོགས་པ་གཉན་གསུམ་
ཡོད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཚེས་པ་ལ། དྲི་བ་མཐའ་གང་རུང་ལུང་མ་བསྟན་
པ་དང་ཚོར་བ་བའི་སྐུག་གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བ་འཇུག་ལྟོག་
གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་དགེ་སྦྱིག་
གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཅེད་གོ་བར་བྱའོ། །ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྨྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་

ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། སྟོང་ཉམ་པའི་དགེ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆུ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། ཐར་ཆ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡུང་འདས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྣུབ་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཡང་གཡོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ཡོན་བོ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་དང་། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱིགས་མའི་ལས་ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་བོ་ཡོད་པ་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྨིན་པར་དེས་པའི་ལས་ནི་ཚུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཕྱིར་མི་ འོང་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པའི་ལས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་གེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཐོབ་ཐན་ཆད་ལས་དེ་དག་སྐྱོང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་དུ་སྨིན་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྨིན་ལས་ཀྱི་རྣམས་གྲངས་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཆེ་ཡོངས་བསྡུས་ནས་དགེ་མི་དགེ་བཅུར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་འདས་པའི་མེམས་ཅེས་པ་འདོད་ཚམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མེམས་གང་ཞེག ཚ་རོལ་ཀྱི་བདོག་པ་ལ་རང་གིར་འདོད་པའོ། །གཞོད་མེམས་ནི་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱ་བ་ཅན་ཚ་རོལ་སྡུག་བསྔལ་བར་འདོད་པའོ། །ལོག་ལྟ་ནི་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་ཤིན་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་ཆུ་འབབས་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་

ལས་ཏེ། ལས་གཞན་བདུན་པོའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞར་རོལ་ཀྱི་སྒོག་བསམ་བཞིན་གཅོད་པ། གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། གཞན་གྱི་བུད་མེད་སོགས་བསྙེད་བྱ་མིན་པ་ལ་འདོད་བས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་བཞིན་མི་བདེན་པའི་རྣུན་སྨྲ་བ། ཞར་རོལ་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ཐུ་མ། གཞན་གྱི་སྐྱིང་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚིག་ངན་པ་སྨྲ་བ་ཚིག་རྩུབ། དེ་གསུམ་མིན་པའི་ཚིག་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ངག་ཀུལ་བ་བཞི་ནི་ངག་གི་ལས་སོ། །སྲོག་གཅོད་སོགས་དེ་དག་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འཕྲུང་ལ། གནོད་པ་གཅོད་སེམས་ཚོག་རྩུབ་རྣམས་ཞེ་སྡང་གིས་རྗོགས་པར་བྱེད། ལོག་གཡེམ་བརྟུལ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་རྣམས་ཆགས་པས་དང་། ལོག་ལྟ་གཏི་མུག་དང་། རྩུབ་མ་ངག་འཕྲལ་རྣམས་ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་རྗོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཕྱག་ཚོང་བས་ལས་རྗོགས་པར་བྱེད་དེ། གཞི་ནི་སྒོག་གཅོད་སོགས་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྣུན་སོགས་བཞིའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐྱ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གཞིར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དེ་དག་ལ། བསམ་བཞིན་ད་ལས་སོ་སོའི་སྤྱིར་བ་བརྒྱམ་ཞིང་མཐར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པར་

བྱས་པའོ། །དེགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་འདྲའོ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུས་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་སྤྱར་ཙམ་གཅིག་དང་། གནོད་སེམས་དང་ལྡན་པས་སྡིག་གཅོད་ན་གཉིས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་སོགས་ནས། གནོད་བརྒྱབ་གང་རུང་མངོན་སྤྱར་གྱིས་དྲུག་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ཡོག་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་བར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་དགུ་དང་བཅུ་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེགེ་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་སེམས་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པས་གཅིག་ཏོ་ན་འབྱུང་བ་མེད་པ་སོགས་ཤེས་བར་བྱའོ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་ལས་དམྱལ་བ་ན་ཀུལ་པ་ཆོག་རྩུབ་གནོད་སེམས་གསུམ་ལྡན་པ་དང་མངོན་སྤྱར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཡོད། བརྟེན་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལྡན་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་སྤྱར་བས་ལོག་ལྟ་མངོན་སྤྱར་མེད་པ་དང་། གཞན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་འོང་མེད་པས་བརྒུ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་མེད་དོ། །སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྨྲ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱལ་པ་དངོས་སུ་ཡོད། གཞན་མེད་དོ། །འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བཅུ་པོ་ལྡན་པའམ་མངོན་སྤྱར་དུ་ཡོད་དོ།། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་རེ་རེའི་ཡང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུས་བདན་

སོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་སྐྱེགས་བོ་བྱང་བྱེད་དེ་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྐྱར་གོམས་བའི་དབང་གིས་ཡང་བྱེད་འདོད་པ། སྐྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་སྲོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་བ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པས་དབུལ་བ་སོགས་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སྲོག་ལ་འཚེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་ཡེ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུའི་ལས་ལམ་རྫོགས་ཚུལ་ཆེ་རྒྱང་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །མི་དག་བ་བཟུང་སྤང་བ་སྲོག་མི་གཅོད་པ་སོགས་བཟུང་ནི་དག་བ་བཟུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་སོ་སོར་འབྲས་བུ་བཞི་མི་དག་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་སྤང་བའི་དགེ་བ་བཟུའོ། །སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་སྤང་བ་དེ་ཡང་དངོས་དང་དེ་ཡི་ཕྱོགས་མཐུན་ཐུ་མོའི་བར་དུ་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས། འབྲས་བུ་རེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམས་མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྲོག་མི་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། རང་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་ལོག་གཡེམ་ལས་བཟློག་པ། དྲངས་པོར་སྨྲ་བ། ཐ་མས་དབྱེ་བ་བཟློམ་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་ཚོས་མཐུན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ། ཚིག་ཡིད་དུ་འཐད་པས་གཞན་ཡིད་དག་འབར་བྱེད་པ། གཏོང་སེམས་གོམས་པ། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་དག་བ་བཟུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་བ་ཚོས་

སྣང་སྲིད་པའི་ཆ་ནས་བརྟེད་པ་སྟེ་ཐན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །
ཡང་གང་ཞེག་བྱས་པས་ཚེ་འདིར་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་
ཅིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པར་ཤི་ན་ཚེ་འདི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཁོན་གྱིས་
བར་མ་ཆོད་པར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་དེས་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་ནི།
ཐ་གསོད་པ། མ་གསོད་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་དབྱུང་བ། དགེ་འདུན་འཚོང་ལོའི་དབྱེན་
བྱེད་པ་ལྟའོ། །འཚོང་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ་
དེའི་ཉན་ཐོས་བཞི་གྲུར་ལོངས་པ་ཐན་ཆད་སྟོན་པ་དང་ལམ་གཞན་ལ་ཁྲིད་
དེ་འབྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་གཞན་འབྱེད་པའོ། །
མཚམས་མེད་དུ་དུང་ཆ་འདྲ་བ་ཉེ་བ་ལྟ་ནི། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་མ་
ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སྐུན་བྱུང་བ། བྱང་སེམས་དེས་གནས་གསོད་པ།
འཕགས་པ་སྤྲིབ་པ་གསོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྟོ་འཕྲོག་པ། མཆོད་
རྟེན་བཤིག་པའོ། །མི་དགེ་བཅུའི་ནང་ན་ལོག་ལྟ་ཡི་སྟེ་དེས་དགེ་རྩ་གཅོད་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་གང་ཡང་གནས་པར་
མི་འགྱུར་ལ་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་ཚད་
ལྟ་བའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆུན་ལས། སྔོད་པ་སྨྱད་པ་ཙམ་
མིན་པར། ལྟ་བ་སྨྱད་པའི་སྐོ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་དེས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་
པ་བརྟན་པོར་སྐྱེས་པས་དགེ་རྩ་འཚང་དོ། །ཡང་ཆུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལས་རྒྱུ་

འབྲས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ཞིང་ཡོད་ལས་ཆེས་སྐམ་བས་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་ཡོད་བར་བཟུང་བའི་ཚེ་ན་དགེ་རྩ་སྣར་ཡང་ལྡན་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚེ་འདིར་ཚངས་བའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་བའི་ལས་བཞི་ནི། སྟོན་མེད་བའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་བྱེད་པ། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དབྱེ་བ་བརྒྱམ་པ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྒོམས་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕ་མ་དང་ནད་པ་དང་ཚོས་སྐྱ་བ་དང་སྐྱེ་མཐའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱས་པའི་ཡོན་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེར་འཕགས་ཤིང་། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་ཞིང་ནི་འོག་ནས་འོག་ཏུ་བཀྲེན་པ་དང་ཡི་དྭགས་སྤྱི་དང་། འཇུར་འགག་གི་ཡི་དྭགས་ལ་སྤྱིན་པ་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཚད་པ་དང་། དམ་བའི་ཆོས་སྤྱོང་བ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བགྱིས་པ་སོགས་ནི་ཆེས་ལྷི་ཞིང་མི་བཟད་པ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཆེས་འཕགས་ཤིང་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་པ་ནི། བྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཚད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྟོག་གང་ལ་ཡང་བསམ་པ་མཉམ་པར་

ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་བཞིན་དུ་འདུ་བར་ཐོབ་པ་དམག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་སྦྱིག་གང་ལའང་རྣེས་སུ་ཡི་རངས་ན་བྱེད་པོ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པ་དང་། རྣེས་སུ་འགྱོད་ན་དགེ་སྦྱིག་གང་ཡང་འཕྲད་པ་དང་། ཐབས་མཁས་ན་སྦྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྡུང་དུ་བྱང་བ་དང་། དགེ་རྩ་རྒྱང་དུ་ཡང་ཚད་མེད་བར་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུར་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་དང་པོར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་ལ། མཐར་ཡང་སྲེད་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་གསོས་མ་བཏབ་ན་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྐུ་གང་དུ་གནས་པར་ཆུ་ཡོད་པ་དང་། ཤིང་རྟམས་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྡུ་གུ་སྐྱེ་བའི་སོན་དང་། མེ་འབྲས་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ལྷོན་པ་ལྟ་བུ་འགོར་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ།། །དེ་ལས་ཀྱང་དུས་དང་ས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འགྱོ་བ་སྤྱིད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སྤྱིད་པ་གཅོོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པརྟམས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཚོས་སུ་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་དྲུག་གམ་བཅུར་གང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཕྲ་བ་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ཕྲ་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་དེའི་བྱེད་ལས་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་བའོ། །དེ་ཡང་འདིས་འགོར་བར་ཟག་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རྟང་གི་སྐྱོ་ནས་ཕན་ཚུན་འཕྲོད་ཅིང་གནས་པོའ་ལ། རྒྱས་སུ་རྟང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་དེ་མ་གཏོགས་བའི་ཚོས་གཞན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་རྟོག་དང་ཞེ་ཉོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འཕྱུར་རོ། །ལམ་དང་འགོག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་དང་འགོག་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་མིན་ལ། ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ལ། གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་ཞེ་སྡང་ཚུལ་བར་མི་འཕྱུར་ཞིང་། ཞེ་བ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་དག་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་སོགས་ལྟ་བ་གཞན་བཅས་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མཆོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཆོག་འཛིན་བྱས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེ་སྐྱག་གི་རྟེན་དུ་མི་རྟང་བས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མི་རྒྱས་སོ། །དམིགས་པས་རྒྱས་ཚུལ་

ལ་ཡང་། སྐྱག་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ཀུན་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྟ་ཞེན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཐུབ་ཀུན་ཀུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོད་པ་སོགས་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་ཤིང་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །

བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་དགུས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་དམིགས་ཏེ་ཚུལ་བརྟུལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་མིན་ཞིང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐར་ལྟའང་མེད་ཅེས་ཟེར། ཀུན་འགྱོ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་བྱུང་བའི་སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལའང་ཀུན་འགྱོའི་མིང་ཐོགས་སོ། །ཀུན་འགྱོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་རིས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་འགྱོ་ཡིན་ལ་གོང་མར་ཡང་དམིགས། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལྟ་མིན་པའོ། །འགོག་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དྲུག་གིས་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གོང་མ་དང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཚེན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ནི་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། ཟག་མེད་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་མ་སྤངས་གི་བར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནང་ཚན་ཆུན་གང་དང་གང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་གང་དང་མི་ལྡན་ཞེན། འདོད་ཆགས་ནི། ཁོང་ཁྲོ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འགྱུང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ནི་ཆགས་སྡེམས་ལྡ་བ་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྟ་བའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཆགས་སྡེམས་ལྡ་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ཏེ། གོང་བཞད་དེ་དག་གི་ལྡག་མ་གཞན་རྣམས་དང་དེ་དག་ཐན་ཆུན་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཐན་ཆུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་འཐའ་ཞིག་སྐྱེས་པའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །སྨྲག་རྒོད་མ་དད་བག་མེད་ལེ་ལོ་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུངས་ངོ། །ཕངས་ཆོད་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་བདེ་དང་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པར་བདེ་བ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱག་བསྡལ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། ངརྒྱལ་ནི་འདོད་པར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་སུའང་དེ་གསུམ་དང་། གསུམ་པར་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས། བཞི་པ་ཡན་ཆད་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ངོ་། །འཇིག་མཐར་མཆོག་འཇིན་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་ནི་ངརྒྱལ་དང་འབྲེལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོག་ལྟ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་ས་གསུམ་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས། དེ་ཡན་ཆད་རང་སར་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོད་པ་ཐུག་དོག་ཁྲོ་བ་རྣམ་འཚེ་ཁོན་འཛིན་འཚོག་པ་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན། སེར་སྣ་ཡིད་

བདེ་དང་ལྡན། གཡོ་སྒྱུ་འཆབ་གཉིད་བཞི་ནི། ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་རྟུང་། རྒྱས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ལ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་ཉེ་གྱན་དང་ལྡན་རྟུང་ངོ་། ངོ་ཚ་མེད་ཁེལ་མེད་རྣམས་ཆོད་བཞི་ནི་ཆོར་བ་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འདྲུག་རྟུང་ངོ་། །ཡང་རྣམ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེན། ཚགས་སྡང་སྨོངས་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་རྟུང་ལ། ཚགས་སྨོངས་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྷེའི་མ་གཉིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ངོ་། །ང་རྒྱལ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་སྡ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །ཡང་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་འདོད་པར་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདྲུག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མིན་ནོ། །ཁམས་གོང་མའི་ང་རྒྱལ་དང་ཆགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལའང་འདྲུག་རྟུང་ངོ་། །ཡང་ཟག་པའི་སྐོ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ན། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་ངོ་བོ། །དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་སོགས་ཟག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟེན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཟག་པས་བཅིངས་པ། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེའི་གནས་ངན་ལེན། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་ཟག་པ་དང་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་

སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཅེན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟག་པའི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ཅེན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཏེ། དེས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་བས་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་ཅིང་མི་དགེ་བ་བསྒྲུབས་པས་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱག་བསྟལ་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། ལྟ་བ་འཇིག་མཐར་ལོག་གསུམ་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་དང་། མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། ཉེར་སྤྲའི་ཀུན་སྦྱོར་ཏེ། དེ་རེ་རེས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་སྦྱོང་བས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་སྐྱག་བསྟལ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ། ཆགས་པས་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་འདུག་པ་ལ་བསྒྲིབ་ཅིང་། ལྟག་མ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པས་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བས་འགོག་པ་མངོན་བྱང་ཤེས་པ་དང་། མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཕྲག་དོག་གིས་སྐྱེད་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། སེམས་སྙས་ཡོ་བྱད་བསྐྱང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་

འཇུག་ཅིང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པས་འཁོར་བར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཐ་མའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྤྱོར་ལྟ་ནི། འཇིག་ལྟ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇོན། ཐེ་ཚོམ་འདོད་འདུན་གཅོད་སེམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཟོན་ལ་ཡོད་པ་འདོད་འདུན་དང་གཅོད་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་ལ། ལྟག་མ་གསུམ་མ་སྤངས་ན་འདོད་ཁམས་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇོན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོར་གསུམ་སྤངས་པས། རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདི་གསུམ་ལམ་འགྲོད་པ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པསགེགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱོར་ཡིན་པསགཅོད་ཅིང་འདི་གསུམ་སྤངས་ན་ཁནད་ཡང་སྤང་བར་དོན་ཀྱིས་མཆོན་ནས་གསུངས་པའོ། །ཡང་གོང་མའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྤྱོར་ལྟ་སྤང་བས་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། རྐོད་པ་དང་། རྨོངས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལྟའོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དུག་སྟེ། སྐྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་འཚོག་པ་དང་འཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཚེ་སྟེ། འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་

དྲི་མར་བྱེད་དོ། །ཡང་བག་ལ་ཉལ་བདུན་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྲོའི་བག་ཉལ་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་བག་ཉལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ཉལ་ཏེ། འདི་དག་སོ་སོའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ལ་བག་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ཚོལ་བ་མ་སྣང་བས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོའི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ཚོལ་བ་མ་སྣང་བས་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཚངས་སྤྱོད་ཚོལ་བ་མ་སྣང་བས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་རྣང་དུ་ཙམ་གྱིས་ཞེངས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་རྟོངས་ནས་ལོག་པའི་ཐར་པ་དང་དེའི་ཐབས་ལ་རྟོག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་བརྒྱད་དེ། རྒྱས་གཤེད་ཚོད་འགྲོད་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད་བཅོ། །འདི་དག་གིས་ཞེ་གནས་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ཡང་སེམས་ལ་དཀྲིས་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆུ་བོ་བཞི་ནི། འདོད་པའི་ཆུ་བོ་འདོད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའམ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྲིད་པའི་ཆུ་བོ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་དང་། ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་ཆུ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞི་ལ་འདོད་པའི་སྟོར་བ་སོགས་བཞིར་བརྗོད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་ནི། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་

བར་ལེན་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོས་ནི་འདོད་པ་ལ་ལྟུག་པར་ཞེན་པའི་རྒྱས་ཁྲིམ་པ་རྣམས་དང་རྩོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྟུ་བ་ལ་ཞེན་ནས་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་རྩོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཐ་དད་པས་མྱ་སྟེགས་ཅན་ཚན་ཚུན་རྩོད་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟ་བའི་གནས་འཇིག་ལྟ་ལ་ཆགས་ནས་བདག་མེད་སྨྲ་བ་དང་རྩོད་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །མདུད་པ་བཞི་སྟེ། བརྟབ་སེམས། གནོད་སེམས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། འདི་བདེན་ནོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ། དེ་རེ་རེའི་མཐར། ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་དེས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་མདུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཡེངས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། ཟང་ཟིང་རྒྱང་ཟབ་ཏམ་གྱིས་རྒྱས་གཡེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་ལེགས་པར་མི་སྨྲབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དྲྭ་བ་རྟོག་པའི་རྒྱུས་སེམས་གཡེངས་པར་བྱེད་དོ། །སྨིན་པ་ལྟ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྐྱེན་གྱི་སྨིན་པ་ཐ་དད་པ་ནི་དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་གྱི་སྨིན་པ་ལ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་བྱང་བར་འདོད་པའི་དུས་དང་། ལེགས་པར་བསྒོམ་པ་སྐྱབ་པའི་དུས་དང་། ཞེ་གནས་ཀྱི་དུས་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་དུས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །

རྣམས་གཉིད་གཉེས། ཚོད་འགྱོད་གཉེས་བྱ་བ་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ལྡན་གྱི་ཁམས་ལ་རང་རྒྱུད་བཅིངས་པས་འཆིང་བ་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ། ཞེ་སྡང་གི་འཆིང་བ། གཉི་ལྡན་གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འཕགས་པ་རྣམས་སྲོག་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འོག་མ་རྣམས་སྲོག་འཚེ་སྤངས་པར་བྱའོ། །སྟོན་གོམས་པས་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་ཅིང་དེ་མ་སྤངས་པར་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་འབྲལ་བར་དཀའ་བའི་ཐ་བ་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་དྲི་མ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོར་སྐྱེ་འཆི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་འགྲོ་བར་འགྲོ་ཞིང་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཟུག་རྔུ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་འགྲོན་དང་འཇིགས་པ་དང་གཡེང་བ་མང་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡྱི་ཡང་སོགས་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་དག་གིས་སྐྱོ་གསུམ་ལོག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པས་ཁོངས་པས་ན་ཁོང་བ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་ཡོངས་གདུང་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་སྲིད་པའི་ནགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པས་ནགས་སྤྱོད་གསུམ་དང་། ཐར་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པས་གེགས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲུགས་པ་གསུམ་དང་། འཐབ་པ་གསུམ་དང་། དུག་གསུམ་དང་། རིམས་ནད་གསུམ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཟག་པ་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་

ས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་ཏེ། རྣམ་པར་འཕྲོ་ཞིང་ཟག་པར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ཟག་པ། མ་ཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་སེམས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་ཟག་པ་སྤྱིད་པའི་ཟག་པ། ཟག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཇི་མོར་ཤ་འདི་དག་གི་ཁོང་ཁྲོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཇི་མོར་ས་མཐོང་སྤོམ་ལམ་གྱི་སྦྱང་བྱར་གྱུར་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་སྐྱག་བསྡལ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལམ་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྦྱང་བྱ་བཞི་དང་། དེ་སྟེང་སྤོམ་ལམ་གྱིས་སྦྱང་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་རིས་ལྔར་དབྱེ་བ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་སྐྱག་བདེན་མཐོང་བས་སྦྱང་བྱ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཇིག་མཐར་ལོག་གས་གསུམ་མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་ནི་སྐྱག་བསྡལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དཔོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་འབྲས་གྱུར་ཞེར་ལེན་གྱི་ཚུངས་པོ་འདི་བདག་མེད་ཅིང་རྟག་ཚད་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ། རྟོངས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྟག་ཚད་དུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐྲེར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མཆོག་འཛིན་གཞིས་ཏེ་བཞི་ནི། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བརྩད་པ་སོགས་ལོག་པ་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། དེའི་ལྟ་བ་དང་། ཐབས་མིན་པ་ལ་

ཡང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོང་ཁྲོན་དབང་གིས་ལོག་ཤྱགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་རང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལ་རྒྱུར་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་མི་ལྟ་ལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་དེ་རྟག་ཚད་དུ་མི་འཛིན་ཞིང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མིན་པས་དེའི་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟག་མ་བདུན་སྤང་བར་བཞེད། འགོག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལ་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ་ལམ་ལོག་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་འདིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་སྤང་བྱར་འདོད་པས་བརྒྱད་དུ་བརྗོད་དོ། །འགོག་ལམ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཡང་དོངས་སུ་ལོག་ཤྱགས་ཡོད་དེ་འགོག་ལམ་དེ་ལ་སྐྱག་ནས་སྤང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་བདག་ལྟའི་དབང་གིས་སྐྱག་ཅིང་སྤང་བར་འདྲའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་མཐོང་སྤང་སོ་གཉིས། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་བརྒྱད་ཅེ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ན་ཁྱོན་བསྡོམས་པས་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀུ་བརྒྱད། འདོད་པ་ན་སྐོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་བ་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཅེ་གསུམ་ཅེ་ཡོད་པས། ཁྱོན་བསྡོམས་ན་སྐོམ་སྤང་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པར་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་བསྡོམས་པས་སོ་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ན་སོ་གཅིག

གཟུགས་མེད་ན་ཡང་སོ་གཅིག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྣང་བྱ་བསྟོམ་ན་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་མཇོད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞི་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། གཞི་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་དང་། འདག་ཐོ་ལ་གྱི་རྒྱ་མིན་བའི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་ཡོད་པས་སོ་སོའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་གསྲོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བཞེད་དེ་དོན་ལ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པར་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་སོ་དྲུག་པ་ཚན་གཉིས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྨོམ་སྤང་ལ་འཇིག་མཐར་གཉིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་གོང་གི་སྨོམ་སྤང་བཞི་བཅས་འདོད་པ་ན་སྨོམ་སྤང་དྲུག གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྟ་རེ་ལྟ་རེ་སྟེ་ཁྲོན་སྨོམ་སྤང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་དོ། །མཐོང་སྨོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་ཁམས་དང་སའི་སྨོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྨོམ་སྤང་ལ་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྨོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་འདོད་པར་སྨོམ་སྤང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྐོར་དགུས་ཕྱེ་བས་ལྟ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེར་ཡང་སྐོར་དགུར་ཕྱེ་ནས། དེ་རྣམས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་རེ་བཅུས་བས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་སྟེ། འདོད་པ་དང་བསྟོམས་བས་ཁམས་གསུམ་

ན་སྐོམ་སྦང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ནང་གསེས་དགུ་རེར་ཕྱེ་བས་ཀྱ་གཅིག་ལ་སྐོམ་སྦང་ལྔ་རེ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་བས་ཀྱ་གཅིག་པ་ཚོན་ལྔ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྔ། དེ་སྟེང་འདོད་པའི་ས་དགུའི་ཁོང་ཁྲོ་དགུ་བསྟན་པས་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་སྟེ་རྩེ་ལྔ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྦང་བྱ་རིས་ལྔ་ཆར་བསྟོམས་པ་གོ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ་འདོད་པའི་སྦང་བྱ་ལ་གོང་བཤད་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་ལ་ཁྲོ་བ་དང་འཚབ་པ་བཅས་ཀུན་དཀྲིས་བཅུང་བྱས་པ་བསྟན་ནས་སྦང་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཟག་པ་གསུམ་དང་། ཆུ་བོ་བཞི་དང་། སྟོང་བ་བཞི་དང་། ཉེར་ལེན་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བའོ། །དེའི་ལྟག་མ་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཞེ་གཅིག ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉེར་དྲུག་ཚན་གཉིས་ཏེ་ས྿ིད་པའི་ཟག་པ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ས྿ིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་ས྿ིད་པར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཟག་པ་ཟག་མེད་པ་ཟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆུ་བོ་བཞི་ནི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལ་མ་རིག་པའི་ཆུ་བོ་ཡང་ཟེར་ལ། སྟོང་བ་ཡང་ཟེར་རོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་སོ་དྲུག་ལོག་སྟ་ཕྱེ་བ་ལ་ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་དང་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ལྟག་མ་འདོད་པའི་ཆུ་བོ་ལམ་སྟོང་བ་ཉེར་དགུ། ས྿ིད་

བའི་རྒྱུར་སྨྲོར་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་འཁྱེར་ཞིང་གནས་མིན་དུ་སྨྲོར་བའི་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ལྷ་རྣམས་ལོག་སྡུག་ཟེར། ཉེ་ཡང་འདི་དག་གིས་སྔོད་བའི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ཆུ་བོ་དང་། འཕོར་བའི་འདམ་དུ་རྣམ་ཤེས་སྨྲར་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་སྨྲོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། མ་འདྲེས་བའི་མ་རིག་པ་ཙམ་གོགས་མེད་རྒྱང་བས་འདོད་པ་དང་སྔོད་བའི་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མིན་ཕྱིར་ཚུར་བསྟེས། ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ལོག་ས་ཕྱེ་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། སྔོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དྲུག་གོ །དེ་དག་ནི་སྔོད་བར་སྨྲེ་བ་ལེན་བའི་རྒྱུ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགོས་བའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མང་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོར་བ་གོང་མའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས་གོང་ལྟར་དབྱེ་བར་འདོད་ན། མཐོང་སྤོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་འདོད་པར་གྱིས་བཅུ་བསྡུས་ཏེ་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་འཐུང་བ་དེ་ལས། མ་རིག་བའི་ཟག་པ་བཅོ་ལྔ། འདོད་བའི་ཟག་པ་ང་གཅིག སྲིད་བའི་ཟག་པ་དོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། མ་རིག་བའི་ཆུ་སྨྲོར་བཅོ་ལྔ། ལྟ་བའི་ཆུ་སྨྲོར་རེ་

དྲུག འདོད་པའི་ཆུ་སྲོོར་ཉེར་དགུ། སྲིད་པའི་ཆུ་སྲོོར་ཉེར་བརྒྱད། འདོད་པ་ཉེར་ལེན་སོ་བཞི། སྲིད་པ་ཉེར་ལེན་སོ་བརྒྱད། ལྷ་བ་ཉེར་ལེན་ང་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ལ། ཞེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྷ་བའི་གནས་དང་། ལྷ་བ་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་བའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཞིག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་རྣམས་སོ། །སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །རྗེ་ལྷར་སྲོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འཕྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བྱས་པས། ནམ་ཞིག་གཉེན་པོའི་ལམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་རྩད་ནས་བཅོམ་སྟེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སྤང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་ཀྱང་དེའི་ངང་དུ་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཡིད་བྱེད་དེས་སྤང་བས་སྤྲུན་པ་

ལྟར་ཉོན་མོངས་བའི་ས་བོན་འཇོམས་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲིབ་གཉེན་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྡུན་འབྱིན་བའི་གཉེན་པོ་ནི་ཟག་བཅས་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའོ། །སྒོང་བའི་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཚད་མེད་ཀྱི་སྒོར་བ་དང་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཞིའམ་རྟེན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། དེའི་གོང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ཏེ་མདོ་ན་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡོད་དོ། །ཐག་བསྲིང་བ་ལ་བཞི་སྟེ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་ཐག་བསྲིང་བ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་མ་འདྲེས་ཤིང་རིང་བར་གྱུར་པས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ། ཡུལ་རྣམ་པར་ཚད་པས་རིང་བ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱིས་རིང་བ་འདས་མ་འོངས་ལྟ་བུའོ། །སྒང་བྱ་སྒང་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་སྟེ། འོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག འགོག་ལམ་གྱི་སྒང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་དུག་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྒང་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ནི་སྒོམ་སྒང་སྒང་པའི་འབྲས་བུའོ། །གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དེ་དག་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། རབ་སྐྱེ་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་ལ་

ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་བའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྟོང་ཐང་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཏུ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ། འོངས་བའི་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་ཆད་པའི་གོ་འཕང་རྟག་པ་དང་དམ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱེས་བུས་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཆོག འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་འོོང་བའི་སྐུག་བསྔལ་ལས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ཕེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་གཉིས་སོ། །འགོག་པ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུས་བསྟས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་འགོག་པའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྣང་བས་ཤེས་འགོག་པ་ལ་བརྟས་འགོག་པ་ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་གཉན་དུ་བཅོམ་པ་ལ་དོན་དམ་པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་གཉེས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཐོག་མེད་པ་ནས་གོམ་པར་བྱ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱུད་ཐོབ་པས་སེམས་སྟོམས་འཇུག་ལས་ཀྱང་གོམ་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཉེས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གོམ་པ་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་ཐུང་ངའི་ལྷག་

མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགོག་པ་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་འགག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཟད་པའོ། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བདུད་དང་བྲལ་བ། གནས་དང་གླིང་དང་སྐྱོབ་པ་སོགས་སུ་གྱུར་པ། ཤ་དང་ལྟའི་མིག་གི་སྒྱིད་ལུག་ལས་འདས་པ་བཟློག་པ། གཡོ་བ་མེད་པ། འཆི་འཕོ་མེད་པ། སྐྱེ་བསྟལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདེ་བ་དག་ཏུ་སོགས་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། སྟོན་གནས་ཟག་ཟད་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་སྟོན་དང་དལ་ལྟ་ཕྱི་མཐའ་ལས་སྟོངས་པ་སེལ་བས་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་གཉིས་དང་། མངོན་ཤེས་བྱུག་དང་། ཤེས་པ་བཅུ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྤྱོམས་འཇུག་དགུ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟིལ་གཟོན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཚོར་བཅུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ལམ་གང་གིས་སྐྱེ་བསྟལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་བསྒོམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོགས་སྤྱིར་མཐོང་སྤྲོམ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལྟ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་

གང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྙོད་སྐྱབ་ལ་མི་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱིས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །རྒྱུ་དེ་དག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་ལམ་རྒྱང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྒོམ་པ་མངོན་པར་གོང་དུ་འཕགས་ཏེ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྒོང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བ་དང་། ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ་། །སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ་གོང་འཕེལ་དུ་འབད་པས་ངར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཐོབ་པ་སྟེ་གང་ཞེ་ན་དྲོ་བ་སོགས་བཞིའོ།། ངེ་ཡང་དྲོ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་བུའི་དྲོ་ཐོབ་པའོ། །རྩེ་མོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་གཡོ་བའི་ནང་ན་རྩེ་མོར་གྱུར་པའོ། །འདི་གཉིས་སུ་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་འབྱུང་ངོ་། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་

པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་གཅིག་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཚོས་མཆོག་ནི་སོ་སོར་རང་གི་ཤེས་པས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཡོགས་དེ་མ་ཐག་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བའོ། །དེ་ནི་འཕགས་རྒྱུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འཕགས་པའི་ས་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་མཆོག་གཉིས་ན་དབང་པོ་ལྔ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྗེ་བའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་དོ། །གང་རྟེ་མོ་ཐོབ་ནས་དེ་ཕན་ཚད་ཡོག་ལྔས་དགེ་རྩ་འཚང་བ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་ཕན་ཚད་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ། །མཐོང་ལམ་ནི་ཚོས་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའོ། །འདིར་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། གང་ཞེ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་། འགོག་པའི་དེ་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་དེ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་སྐྱེས་ནས་

ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་དེ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོས་ལ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བཟོད་ཤེས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞི་ལ་རྗེས་སུ་བཟོད་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། བཟོད་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་པ་ནི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །བརྒྱུག་པོ་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་བཞེད་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྷོག་ཆས་བརྒྱུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྱལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ནི་སྐུག་བསྔལ་དང་། དེའི་ཀུན་ཀྱེན་འབྱུང་དང་། དེ་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་བས་ངེས་པ་རིམ་ཅན་སྐྱེས་ནས་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྟུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་རྟུལ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའོ། །གཉན་ཡང་ཆོས་མཐོང་བ། སོམ་

ཉེ་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འདོག་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ། ཚོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་རང་རིག་པས་ཚོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པས་མཚོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་དགྲས་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གཟིགས་བའི་ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཅོོ་བོར་གྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །སྒོམ་བའི་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་བའི་རྗེས་སུ་དེའི་གོང་དུ་གྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མིན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སོགས་སྟུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་མང་བས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། སེམས་ནང་དུ་སྟོང་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་བརྩོན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་བའོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སྟ་མ་ལྟར་སྨྲང་

བས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་འཛིན་སྐྱང་བ་སྐྱེ་བའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་ཡང་སྣ་མ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཚེན་པོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ནས་འདོད་ཆེན་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའོ། །དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་རྣམ་རགས་པ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་སུ་དང་པ་ཚེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དེས་འདོད་ཆེན་འབྱིང་སྤོང་བའོ། །དགྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི་དེ་ལྟར་གཉེན་པོས་ཆོད་ཟིན་མོངས་ཕལ་ཆེར་སྤང་བས་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་སམ་སྤམ་པའི་བྱོ་སྐྱེས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྤྲོར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟག་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྔར་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འདོད་ཆེན་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའོ། །སྤྲོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ནི་གོང་གི་ལམ་དེའི་རྗེས་ལ་བསྒོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་བལྟས་ཏེ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་རང་ལམ་དེའི་སྤྲོར་བའི་ལམ། རབ་དབེན་དགའ་སྐྱེ་སྤྲོར་མཐའ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། དགྱེད་པ་ཁྱད་བར་

གྱི་ལམ། སྒོར་འབྲས་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །རབ་དབེན་དགའ་སྟུད་སྒོར་མཐའ་གསུམ་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉེན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉེན་མོངས་སྤྲངས་ནས་ས་རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་འདོད་འདུན་གནོད་སེམས་རྣམ་འཚེ་སོགས་སྤྲོང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ཤིན་སྦྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པར་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རབ་དྲང་ནི་རྟོག་དཔྱོད་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། འོག་མའི་སྐྱོན་ལས་འདས་པར་བྱང་བའི་རང་སྣ་རབ་ཏུ་དང་བའོ། །ཕན་ཡོན་དགའ་བའི། གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང་། སྐོམ་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། དྲན་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ནི་འོག་མའི་དགའ་བ་སྤྲོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །བདེ་བ་ཕན་ཡོན། སེམས་ཀུན་ནས་གནས་པ་རང་བཞིན་ནམ་རྟེན་ནོ། །བཞི་པར་བཞི་སྟེ། ས་འོག་མའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་

ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྟོང་པའི་གཉེན་པོའོ། །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཞན་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །སྐྱོན་བརྒྱད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པའི་དབུགས་འབྱིན་རྩུབ་གཉིས་དང་། འདོད་པ་ན་ཡོད་པའི་སྐུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྩུབ་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གནས་རིས་དེར་མེ་ཚུ་རྩུབ་གིས་འཇིག་པ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པར་དབུགས་འབྱུང་རྩུབ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་དེ་དག་གི་གནས་སྟོང་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་རིམ་པར་མེ་ཚུ་རྩུབ་གིས་འཇིག་པ་ཡོད་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཚེ། གཟུགས་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྱལ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། གཉིད་དང་འཕྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་པ་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་མེད་ཅིང་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མིག་རྟ་ལུས་ཤེས་གསུམ་ལས། སྐུ་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་མི་འབྱུང་བའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞེ་གཅིག་ཏུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་གཟུགས་

ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཙམ་མཐའ་ཡས་སྐེ་ཞེས་དེ་ཙམ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བཀག་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཙམ་དུ་གནས་པ་སྤྲིད་པའི་རྩེ་མོའོ། །རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་རྒྱང་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་གོམས་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར། འབྲས་བུས་བྱི་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་གཟུགས་བམས་ཀྱི་གནས་རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་ངུར་གོམས་པ་ལས་ཚངས་རིས། འབྱིང་ཚངས་པ་མདུན་ན་འོད། ཆེན་པོས་ཚངས་ཆེན་སོགས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་ཟག་མེད་སྤྲེལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཆུང་ཤའི་བྱིན་ཏུ་ཆེ་བ། ཤའི་བྱིན་ཏུ་ཆེ་བ། ལྟུལ་ལས་གནས་གཅོང་ལྟར་སྐྱེ་བའོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་གནས་གཞན་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྱིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ཚེན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་སྐྱེ་ལྟ་ངན་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་བསྡུད་པ་ཅན་དེ་ཇི་ལྟར་ན། རང་སའི་རོ་སྐང་བའི་སྐྱེ་

པ་ཤས་ཆེ་བའམ། ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའམ། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའམ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ། རང་ས་ན་སྒོམ་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འཕྲོ་བའོ། །དག་པ་པ་ནི་སྐྱེས་དེ་དག་མེད་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་དགེ་ཚིར་རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྟུས་པའི་ཏིང་འཛིན་ནི་སྟེང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྟུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྟག་མ་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཟུགས་དེ་དག་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་ན་འཕགས་རྟེན་བའི་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་སྔོན་མ་གསུམ་སྟེ་བདུན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་སྒོམ་པ་ནི། ཟག་མེད་འཕགས་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ། །སྲིད་རྩེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པས་དེ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཙམ་པོ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟེང་མར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་པས་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་པའི་གཅོ་

བོ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ནི། བསམ་གཏན་དང་བོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྡོག་མེད་དང་། དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་གཏེས། བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་བཅས་དྲུག་བོ་དེ་ལ་མཐོང་ཡམ་སོགས་བརྟེན་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མཆོག་སྟེ་གཟུགས་མེད་ལྟ་བུ་ཉ་ཅང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་མི་གསལ་བ་ཡང་མིན་ལ། གསུམ་པ་སོགས་འོག་ས་ལྟར་གཡོ་བ་ཕྲ་མོའི་སྐྱོན་ཀྱང་མེད་བས་རབ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །ཡང་ས་དྲུག་བོའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་སྐྱ་མ་གསུམ་བསྟན་པས་བསམ་གཏན་ས་དགུར་འདོད་དོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་བརྟེན་ན་མཐོང་ལམ་ནི་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་བའོ། །སྒོམ་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ལམ་མི་ལྡོག་མེད་ལ་བརྟེན་བས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དེ་ས་དགུ་བོའི་འདོད་ཆགས་བྱལ་ནུས་སོ། །ལྟག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་དང་གོང་མའི་ས་ལ་ཆགས་པ་བྱལ་བར་བྱེད་དོ། །མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བོའི་དངོས་གཞི་ཉོད། དེ་ལྟ་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྐྱོང་ཡུལ་ཅན་ནོ། །མངོན་ཤེས་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་ན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་བའི་སྐོ་ནས་བསྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འགོག་བའི་སྐྱོམས་འཇུག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དང་པོར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་

ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འམ་གཟུགས་ལམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ལམས་སུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གནས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་འབད་པ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། ལམས་གསུམ་ན་སེམས་ཕྱ་ཚོས་སྤྲིད་རྩེ་ཡིན་པས་དེའི་མཇུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་མཐའ་དག་འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ནུས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་བས་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཇི་ཙམ་ཞེག་ན་ལྟང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལྟར་འཇུག་ལྟང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་རིམ་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་ལུགས་ལས་བཟློག་སྟེ་མར་འོང་ནས། མཉམ་བཞག་མིན་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་བཟུང་ཞིང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ལ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རིམ་པར་དོར་ནས་གཞན་དང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩལ་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ལམ་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ས་དང་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་ཚུལ་ལས་བཞག་པ་དང་། ཡང་སྤྱིར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བར་རྩོམ་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་

ལམ་ནི་སྟོང་བའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་བར་གཅད་དུ་མེད་བར་ཉོན་མོངས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ལམ་སྔ་མ་དེ་ལས་གོང་མར་ཉོན་མོངས་གཞན་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་བར་ཆད་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ལ་བཞག་པའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་མིན་ཡང་ཆོས་ལ་སེམས་པའམ། ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའམ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའམ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྒོམ་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འཕེལ་ཞིང་མི་དགེ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཡིན་པས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བགྲོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དང་པོར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་བཞི་ནས་རིམ་པར་རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་

ལ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་ཤེས་སྐྱེ་ལ་དཀའ་བ་ནི་དབང་རྣོན་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་ཤེས་བྱུལ་ལ་སྣ་བའི་དབང་རྣུལ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ་སྣ་བ་ནི་དབང་རྣོན་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །འདི་བཞི་ལ་གནས་དང་དབང་པོས་ཐ་དད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཚོས་ཀྱི་གནས་བཞི་སྟེ། བརྟན་སེམས་མེད་པ་དང་། གཅོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོང་བ་དང་། དྲན་པས་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་དང་། ཐ་མས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་འདི་བཞི་ལ་བསླབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་པ་ལྷག་མཐོང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡིན་གི་མཚན་མ་དང་གནས་བཅས་ལེན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཐུང་བར་ལ་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་བཞིན་མཐོང་བའོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཐོབ་ལ་ལྷག་

མཐོང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་སུ་བཞེར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཚོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པསགཉིས་ཀ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐོབ་ན་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་གོང་དུ་སྤུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གཞན་སྣང་བའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་སྟོང་པའི་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ནི་མི་སྟོང་པའི་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། ལམ་འདི་དག་ཐོབ་པས་ལམ་གཞན་སྣང་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་ལམ་བསྒོམ་པས་རང་རང་གི་འོག་མར་གྱུར་པའི་སྐྱོན་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེས་ཀུན་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒོབ་པའི་ལམ་ནི། སྐང་བྱ་རྣམས་རྒྱུན་བཅད་ནས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལམ་གྱི་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་དང་ལམ་གྱི་

གནས་གྱུར་ཐོབ་ཅིང་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤང་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཅིན་ཏེ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་སོགས་བདེན་བཞིའི་ཚུལ་ཤེས་སྤང་ཐོབ་བརྟེན་སྤར་ཡང་བྱར་མེད་དེ་དེ་མ་རྟོགས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཟེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བས་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སོགས་ཟད་པའི་བྱལ་བ་ཐོབ་ནས་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་ནི་སྨྲེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་བས་སྤང་བ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །རྩོ་རྡེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་པ་གང་ཞེན་ཟེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་འཛིན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །དེ་ལའང་སྟོར་དབོས་རྟེས་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྟོར་ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇེན་ནུས་པའི་དབོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་སྟོར་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དབོས་གཞི་ནི་རྟོ་རྡེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རང་ཉིད་དེ་སྤང་བྱའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མི་ཕྱེད་ལ་ཐར་འཛོམས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ། །

དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དངོས་འབྲས་སྩུང་བ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་འཐུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སློབ་པ་དེ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། གང་ཞེན་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུའོ། །བཅུ་པོ་དེ་དག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། ངག་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དྲན་ཏིང་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་། ལྟ་རྟོག་རྩོལ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་རིག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བློང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཚན་གསལ་བསྟན་པ་བདེན་པ་བཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ।

སྐབས་འདིར་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་དང་ལམ་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཙམ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐལ་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་བའི་རྒྱུ་ལས་ཐོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་གདུལ་

བྱ་ལ་ཅིག་ཆར་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྣང་བ། ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་དགེ་ཚོགས་རྒྱས་པོ་ཆེ་སྡུད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མི་མངའ་སྟེ་རྟག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་མངའ་བར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་རྟོག་བྱང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་རྣམ་པར་གོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་གོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སོ་སོ་རང་རིག་པས་མཐོང་བའམ་གཟིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཐ་མལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྟེ་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྡུས་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཚུལ་རིག་པར་བྱས་ནས། སྐུ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་

བས་གང་ཟག་ཚལ་བ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་བར་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བསྟན་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་བར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་རྩུང་ཟད་མེད་བར་སྣང་ཚུལ་ཙམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་གོ་དགོས་ཏེ།། དབེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲིད་ཞི་ཐ་དད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོས་གང་ཡང་མ་གསུངས་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་གམས་དབང་བསམ་པ་སོ་སོར་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ནི། གནས་ཚུལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་མངའ་བའི་མཐུས་གདུལ་བྱའི་དོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བའི་སྟོབས་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གིས་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོར་རང་རང་གི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་གཟིགས་ནས་དེ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟེལ་བར་འབད་རྩོལ་སྣ་ཚོགས་མངོད་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟུན་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་ལ་མི་རྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱང་པོ་རང་མཚན་པ་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཐ་མལ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུ་དེས་

གྲུབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད་དོ། །ཟག་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གེགས་སྐྱུར་བའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཚགས་པ་ལྟའི་བྱའི་བདུད་དོ། །ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་བྱེད་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དེ། འདི་དག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གཏན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་བདུད་བཞི་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་པ། རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ལྡན་པའོ། །སྐལ་པ་དྲུག་ནི་འདོད་དགུར་འཕྱང་བའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་དཔའི་གཟུགས་བཟང་པོ། འོོད་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་དཔལ་འབྱོར། འཇིག་རྟེན་གྱན་ལ་སྣང་བར་གྲགས་པ། རི་ལྟ་རི་སྟེང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བརྩེ་འགྲུས་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཟོད་པ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་བརྩེ་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །འདི་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །རྟེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དག་འདུན་གཏོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་རྟེས་དྲན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྐུ་ལྔན་གྱིས་གྲུབ་པ་བརྙེས་པས་རང་དོན་ཕུན་

སྐུམ་ཚོགས་པ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་ཚང་མེད་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མངའ་བའོ། །ཆོས་ལ་ཆགས་པ་བཟལ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་སྐྲག་མེད་པས་དགྲ་པ། ཤེས་སྐྲག་མེད་པས་གསལ་བ། དེའི་ཕྱིར་སྐྲག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བཟལ་བ་འགོག་བདེན་ནི་སྟོས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ལས་རྟོག་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོག་མེད་ཞི་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཚེས་སོ། །དེ་གཉིས་བརྟོད་བྱར་བྱས་པའི་རྟོད་བྱེད་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་ལུང་གི་ཚོས་སོ། །ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་གསུམ་དང་། དོན་དང་ཚོག་འབྲུ་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བཟལ་བར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉམས་སུ་བླངས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་

ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ནི། རང་ལུགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཐུན་མིན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཙོ་ཙོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་ནས། ཚགས་ཐོགས་དམན་སྐྱེབ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་ལམ་གྱི་གྲོགས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྟ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ལ་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡང་དྲན་པར་བྱ་ལ། ལྟ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དགེ་བརྩུ་བསམ་གཟུགས་རྣམ་ཐར་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དྲན་ཕྱི་མ་གསུམ་འདིས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ནི། དད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་རེའི་མཐར་ཡང་ཟུན་སྐམ་ཚོགས་པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདུན་པོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཟུན་སྐམ་ཚོགས་པ་ནམ་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་དག་གི་འབྲོར་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྤྱན་ལྟ་ནི་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པའི་མིག་དབང་གང་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་གཟུགས་ཐུ་རས་མཐོང་བ་ཤའི་སྤྱན། ཚེ་སྔ་མར་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་ལས་ཚེ་

འདིར་འབད་མེད་འབྱུང་བ་ལྔའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ལྔའི་སྣྲན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣྲན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་དེ་ལྟན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྣྲན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣྲན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་མཚོད་པ། དམ་ཚོས་འཛིན་པ། ལུས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ། ཞིང་ཀྱན་ཏུ་འཇུག་པ། ཐར་ཕྱིན་རྫོགས་པ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ། ཞིང་སྦྱང་བ། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་མཐུན་པར་གནས་པ། སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའོ། །སྨོན་ལམ་དེ་བཅུ་ལ། སྨོན་ལམ་གྱི་འཁོར་འབྱམ་ཐུག་གྲངས་མེད་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཅུ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་གནས་བཅུར་སྣུབ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཁམས་རྗེ་ཙམ་དུ་སྣུབ་པ་དང་། དེ་དག་པོ་བསྣས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་དུས་

ཀྱི་མུ་མེད་པར་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེང་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ནི་བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང་སྙམ་པ་དང་། ནམ་སེམས་ཅན་དབུལ་བ་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇོག་ཤེས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཀ་ཁྲག་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་ཤེས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་བདག་དམྱལ་བར་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་ཤེས་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐོ་གསུམ་དང་ཆོར་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཚོར་རབས་ཀུན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ནམ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡིག་འབྲས་བདག་ལ་སྨིན་ཅིང་བདག་གི་དགེ་འབྲས་དེ་དག་ལ་སྨིན་ནས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཆོས་ཐོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་རྒྱས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་བདག་སངས་རྒྱས་སྒྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་འབྱིན་ནུས་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྒོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཕྱི་མ་འདིར་བསྟན་འགྲེའི་དོན་ཅན་གྱི་བཟང་པོའི་ཕྱིན་ལས་ཇི་སྙེད་པ་འདུས་

སོ། །ཀ་ཤ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ། མི་རྟག །སྡུག་བསྔལ། བདག་མེད། མི་སྡུག་པ། འཆི་བ། སྙིང་བ། ཚགས་བཞལ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་དང་། ཟས་ལ་མི་འཛོད་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ། མཚན་མ་ཀུན་འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འདུ་ཤེས་ཞེས་སྨོས་བར་བྱ་སྟེ་ལྟར་བརྒྱའོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་ལས་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་ལས། བདག་འཛིན་བ་ལས་མ་ཐར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་ཀུན་གྱི་གཡང་སར་ལྷུང་བ་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་ལྟེད་དཀའ་བ་ལ་ཙམ་གྱིས་བཞིམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོ་བ་དང་དེགས་པ་ཞེལ་བ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། ཞིམ་པའི་བྱ་བ་དང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་ངན་པ་སྤངས་སམ། བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་སམ། འབྲས་བུ་གང་ཡང་ཐོབ་བམ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་གསུང་བ་ནི། དེ་དག་གིས་རང་ཉུག་སྡུང་བ་རྣམས་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཅོ་བ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་གུས་

པ་སྐྱེ་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་མར་ཤེས་ཤིང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་བསྒོམ་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུ་ཤེས་འདི་དག་ལ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་དྲུག་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིར་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྤྲང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མི་གཙང་བ་བསྒོམ་པ། མཐོང་ཚེས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དབེན་པའི་ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེས་ལུས་མཉེན་ཅིང་ཐུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཚན་མོ་ཡང་ཉིན་མོའི་དུས་ལྟར་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚེས་བཞི་ནི། དངོས་སུ་ཚེག་ངན་པས་སྡུག་པ་ལ་སྣང་མི་སྡུག །བརྡེག་པ་ལ་སྣང་མི་བརྡེག ཕྱོགས་ནས་གཤེ་བ་ལ་སྣང་མི་གཤེ ཁྲོས་པ་ལ་སྣང་མི་ཁྲོ་བ་སྟེ། བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིའོ། །སེམས་ཀྱི་སྡུག་པ་རྣམ་

བར་སྣོང་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཞས་ཆེ་ན་མི་སྤྱག་པ། ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བྱམས་པ། གཉིས་སྣང་ཤས་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན། ངརྒྱལ་ཤས་ཆེ་བས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་བན་པ་རྣམས་ནི་ཚེན་མོངས་འདི་དག་ལྟག་བར་སྣོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་སྤྱག་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ན་མི་གཙང་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་། ཀེང་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གང་ལ་ཆགས་བར་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མི་གཙང་བསུམ་རྫོང་བྱག་གི་རང་བཞིན་དུའོ། །ལུས་ལ་ཡོད་བའི་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་བྱག་ནི། སྐྲ་དང་། ཁ་སྦུ་དང་། སོ་དང་། སེན་མོ་དང་། ཕྱི་སོ་དང་། གཅིན་དང་། རྩལ་དང་། ངར་སྐྲ་བ་དང་། མཆེ་མ་དང་། མཆེ་ལམ་ཀ་ཽདང་། དྲི་མ་དང་། བཀས་བ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་དང་། རུས་པ་དང་། ཚོལ་དང་། ཤད་དང་། ཆ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། གློ་བ་ཀ་ཽདང་། སྐེད་དང་། མཆེན་པ་དང་། མཆེར་བ་དང་། མཁལ་མ་དང་། ཐོ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། ལོང་ཀ་དང་། གཉེ་མ་དང་། ལྷང་པ་དང་། ཞག་ཀ་ཽདང་། ཆུ་སེར་དང་། རྣ་དང་། བད་ཀན་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། ཀློད་པ་དང་། ཀློད་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་བྱག་གོ །འདི་སྐབས་དྲི་མ་ཞེས་པ་མིག་གི་རྩ་མ་དང་། རྣ་སྦུབ་དང་། སོ་དྲེག་སོགས་སོ། །གཞན་བརྟ་འཕྲོད་སྟེའོ། །ཡང་ཁོ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་དང་བསྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་ཞེ་བར་བྱ་ཕྱིར། དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་ཤི་རོ་གཡོ་

མེད་ལ་བལྟས་ཏེ་རི་ལྟ་བར་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་དགྱེའོ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་འཐུས་གཞིག་པ་དང་། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྔོ་བ་དང་། རྣམ་པར་གནག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཟོས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཕོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཚོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དགྱེའོ། །ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་གོང་གི་ཆགས་པ་བཞིའོ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྣམས་ནི་ཀེང་རུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཀེང་རུས་དེ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་པོར་རང་ལུས་ཤུང་བའི་མཐེབོང་ངམ་དབྱལ་བའི་དབྱེས་སོགས་ནས་མྱགས་ཏེ་རུས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། རིམ་གྱིས་ལུས་རིལ་པོ་ཀེང་རུས་སུ་བསྒོམ་ཞིང་། ཀེང་རུས་དེས་གནས་ཁང་དང་མཐར་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་བསྒོམ་པ་དང་། ཚུར་རང་ལུས་ཀྱི་ཀེང་རུས་ཙམ་གྱི་བར་སྣང་ཅིང་། ཡང་སྣར་ལྟར་སྤྲོ་ཞིང་སྣང་བའི་ཚེ་ཤང་བའི་རུས་པ་བོར་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་སྣང་བ་དང་། ཡང་སྤྲོ་ཞིང་ལུས་ཕྱེད་དང་ཐོད་བའི་ཕྱེད་དང་། སྐྱེན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་བསྡུ་བ་སོགས་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཀེང་རུས་སུ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་ཆགས་པ་སྤྲོང་བར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཆགས་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ། མཐའ་དག་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་

བས་ཆགས་བྱལ། ཞེ་གནས་ཀྱིས་གནོན་བས་ཆགས་བྱལ། གཉེན་པོས་སྤང་བའི་ཆགས་བྱལ་ལྟ་ཡོད་དོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་སྟེ། སྐྱག་བསྟལ་དང་དེའི་གནས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བྱལ། འཁྲིག་ཤུགས་གདུང་བ་བྱལ་བ་ལྟ་བུ་གནོད་པས་ཆགས་བྱལ། འགྲངས་པས་ཟས་ཞིམ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་བརྟན་པས་ཆགས་བྱལ། བཟང་པོ་སྤྱིད་པས་ངན་པ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱལ་དུ་ཕྱུང་བས་ཆགས་བྱལ། བྱིས་པ་རྣམས་མྱང་འདས་མི་འདོད་པ་སྟོངས་པས་ཆགས་བྱལ། འདས་དང་མ་འདས་ལམ་གྱིས་ཉེན་མོངས་སྤྲིང་བ་གཉེན་པོས་ཆགས་བྱལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་མི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཆགས་བྱལ། སངས་སར་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བ་སྤྲིང་བས་ཆགས་བྱལ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཆགས་བྱལ་གོང་མར་བཅས་པའི་ཆགས་བྱལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆགས་བྱལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆགས་བྱལ་ལོ། །བྱམས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་རང་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་ཤེས་ཤིང་བསམས་ལ། འདི་དག་རྣོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་སྙིང་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་སྟོན་གྱི་ཚོ་རབས་རྣམས་སུ་བདག་གི་མ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་གྲངས་མང་ལ། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཕ་མ་དང་། སྲུན་སྲིང་དང་། བུ་བུམོ་དང་། གཉེན་དང་སྡོག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་། བཤེས་དང་བྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་པ་བཟུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་དུ་སྐྱག་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ལས་དེ་

དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱམས་པའི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བསྒོམ་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་འགོན་དང་དག་ཟླ་མེད་པས་ཕྱོགས་བསྡུའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་བྱམས་པའི་སེམས་ཐང་ཅིག་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ཡང་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པས་དང་འཛིན་སྐྱེས་འགལ་བ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེ་སྡང་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ནི། འདིས་བདག་ལ་སྡུག་གོད་པ་བྱས་སོ། །དུ་ལྟ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་མཛའ་བ་ལ་སྡུག་ཏུ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་འདིས་ཕན་བཏགས་སོ། །འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའོ། །བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། ལྟ་དང་མི་རྟོམས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་རྟོམས་ཀྱིས་སྐྱང་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། ལུས་བདེ་བ་མང་བ་དང་། དུག་གིས་མི་གནོད་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་པོ་བ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉི་ག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་

ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་རྣག་ཚད་མེད་ པའི་དོན་གཉན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་བཞིན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ སྣོང་བ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་ན་ཁམས་ཀྱི་རབ་ དབྱེ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ ཆུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལས་བདག་ཆེ་ལ། མཚུངས་པ་དང་མཉམ་མོ་ སྙམ་པ་ང་རྒྱལ་ཙམ་མམ་ཆུང་བའི་ང་རྒྱལ། མཚུངས་པ་བས་ཀྱང་བདག་ཆེའམ་ འཕགས་ལ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ། ཆེ་བ་བས་ཀྱང་ བདག་འཕགས་སྙམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། དབེ་སྙམ་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་བདག་གིར་ལྟ་བ་དབེ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། གོང་མའི་ཡོན་ ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་བོ་སྙམ་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆེས་འཕགས་པ་བས་ བདག་ཅུང་དམན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བཟང་དོ་སྙམ་པ་ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་མིན་པའི་སྐྱོན་ཉིད་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོམ་ནས་ང་རྒྱལ་བ་ལོག་པའི་ང་ རྒྱལ་ལོ། །དེ་དག་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བདེ་སྙམ་པའི་གཞི་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལ་ ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དུག་དབྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་རྣམས་ རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་སྟུག་དག་ མི་དག་སོགས་སྣ་ཚོགས་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ཚའི་བར་དུ་དབྱེ་བར་ བྱ་ཞིང་དེའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་ རྣ་སོ་དུག་པོའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྟུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་

པའི་རང་བཞིན་ཅན། ནས་དང་འབྲས་སོགས་བསྡེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔར་བློས་དབྱེ་ཞིང་དེ་ལྔར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་དང་ཚར་ཕྱེ་ནས་དེ་ཡང་སྣང་ཚིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པ་གོམས་པས་རིལ་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་དང་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྱོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྐུན་ཕྱུང་བས་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལྡོག་ལ། དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་འབྱིན་རྟུབ་རྩེས་སུ་དྲན་པ་གོམས་པས་སེམས་གནས་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབུགས་འབྱིན་རྟུབ་ཀྱི་གྲངས་བརྩལ་ལ་སོགས་པ་མ་ནོར་བར་བགྲང་བ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། དབུགས་ལུས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་རྩེ་སྲུ་སེམས་འགྲོ་བ་དང་། དབུགས་དེ་སྣ་རྩེ་ནས་ཤར་མཐིལ་བར་ནོར་བྱའི་ཐག་པ་ལྟར་ཐུག་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་རྟུལ་རྩས་བརྒྱད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་བའི་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་དཔྱད་ཅིང་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རྟུབ་དང་དྲོ་བ་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་སྐྱེ་ཁ་དོག་མཐོང་སྐོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་དང་སྐྱེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ལ་སེམས་གཏད་པས་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལམ་བདེན་དང་

འབྲེལ་བར་སྣང་བས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པའོ། །
ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་གཞི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་
བསྟས་པ་ཟུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལམ་ཕར་ཕྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་
དང་། འབྲས་བུ་སྟོང་བས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་
ཚུལ་བསྟུམེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པ་ཇི་སྙེད་པ་རྒྱུ་ཆ་བའི་ཆོས་སོ། །དོན་དམ་
བདེན་པ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པ་སྟེ་ཇི་ལྟ་
བ་ཟབ་མོའི་ཆོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་རྟོང་འཇུག་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་
གི་དོན་ནོ། །ཡང་བློ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གསུམ་
དུ་གསུངས་པ་ཡང་། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡང་མཐར་ཐུག་སོ་སོར་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་རྟོང་འཇུག་མཉམ་པ་
ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སོ། །བདེན་པ་ལ་མ་ཁས་པའི་སྐབས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། ||
ཐེག་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ས་བཅུ་ཐེག་ནས་རང་འབྲས་

ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་ལ་གཅོ་བོར་བརྟོད་མོད། འདིས་འདེགས་པ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྡར་གསུངས་པའི། ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་པས་ལྟ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་བ་འཐྱུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཚངས་པའི་ཐེག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁམས་གོང་མ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐྱུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བསྟུབ་པ་ཙམ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི། དང་པོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་ཐ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ནི་འགོད་པའི་སྐྱོན་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྐོ་ནས་འགོད་པ་ལ་ཡིད་ཕྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་རང་ཉིད་གཅིག་ལྷུ་ཆུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལམ་ལ་དེ་དག་གི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་རྒྱལ་

ཁྱིམས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚོགས་ཤེས་པ་མ་ཚགས་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་དེས་ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྲེང་བ་གཉེས་དང་ལྡན་པར་ལམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་ན་དབུགས་འབྱིན་རྩུབ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། ལུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ། ཚོར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་དེས་སྟོང་པ། མི་རྟག་པ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་དག་པར་སྒོང་བ་བཞི་སོགས་འབྱུང་སྟེ་ཚོགས་སྤྱིར་གྱི་ལམ་བགྲོད་ནས། མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཅོོད་བར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་ལ། སྒོམ་ལམ་ས་དགུའི་ཚེན་མོངས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྲངས་ནས་བམས་གསུམ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བས་འཕོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལམ་ལྔ་རང་ལམ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམ་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་འབྲས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྒོམ་པ་དང་མི་སྒོམ་པའི་ལམ་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པ་བརྒྱ་འབྱུང་སྟེ། ཚོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་དང་།

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཐ་རོལ་སེམས་ཤེས། སྐུག་བསྔལ་ཤེས་པ་སོགས་བཞི། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་སྐུག་ཀུན་ཤེས་པ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མའི་དེ་གཉིས་ཤེས་པ། ཟག་བཅས་སོགས་ཤེས་པ། གང་ཞེག་ཤེས་པ། གཞན་དགུ་པོ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཐ་རོལ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཤེས་པ། འགོག་པ་སོགས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བརྟུ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མངའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕེག་པ་ནི་སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་འཚོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་འཚོར་བ་ལས་ཡིད་ཕྱུང་སྟེ་དུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་སོང་ནས་ཤི་བའི་རྒྱས་གོང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ནི་ཟག་ཤི་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་གི་རྫུས་རང་གི་ཚོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ལས་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་ཕྱིད་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིད་འཛིན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ། འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བས་སྤྲུལ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྐྱོན་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོ་ཚོགས་འགྱེད་

པ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིས་ལས་བསམ་པ་དང་མོས་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕྱགས་བསྐྱེད་ནས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེས། ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཚད་མེད་པའི་སྡུད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་ཟུང་འཇུག་པར་བསྒྲུབས་ནས། སྲིད་ཞི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དུ་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྤྲོ་ནས་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རེས་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་དམིགས་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་རྣོད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཚད་མེད་པ་དང་བརྩེ་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འགྲོགས་པའི་སྒོས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་

བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བརྩེན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྫོགས་སྤྲིན་སྦྱང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཅོང་ཞིང་རང་གི་སྐྱོན་ཆུང་ངུར་ཆོས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པོ་ནི། འདིས་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོནི་འགོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ནི་འདིར་འགྲོ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་གཞན་ཡང་བྱ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་བྱ་ན་མེད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཕྱང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་སྒྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྐབས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དེམིགས་པ་བྱ་ན་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་སྐད་ཅིག་ཕར་ཕྱིན་

སོགས་རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྟགས་བར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཟབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་དང་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བློ་ན་མེད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་ཏྲིན་ཚངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་འགྲུབ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་རྟམས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བར་དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ། ཆོད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྟོགས་པ་ནས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྒོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེང་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འཕགས་སོ། །ལམ་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་གོ་ཆ་ཚད་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཆོགས་ཚད་མེད་པ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

མཐར་འབྲས་ལ་དེས་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྤྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ཐུབ་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་གསུམ་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒང་རྟོགས་ཀྱི་དེགས་ཐམས་ཅད་པོ་བ་ནི་སྤྲོང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྒྱུན་མཐའི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནད་མན་ངག་གི་ས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས་ན་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའི་ཚུལ་དུ་འདུ་བས་སྣང་བས་འདིར་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་འདུན་པ་སྐ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཇི་བཞིན་དུ་འཕེལ་ཏེ་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་སློབ་ཅིང་མི་གཏོང་བའི་བསམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་སྟོང་བས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འཇུག་པ་ལྟོད་པ་མེད་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྟ་བུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་གཞན་དོན་ཞུར་ཞེར་དང་ལམ་ལ་ལྟག་པར་སློབ་པ་ནི་ལྟག་བསམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གིས་བྱ་བར་བྱད་ཤིང་ལ་མེ་ལྟར་དང་གིས་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འདི་བཞིན་ནི་ཚོགས་ལམ་གསུམ་དང་སྦྱོར་ལམ་སྟེ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལའོ། །

ཚུལ་དེ་དང་ལྡན་པས་འཇུག་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཀུན་བསྟན། ཐར་ཕྱིན་དྲུག་ཚད་མེད་བཞི། མངོན་ཤེས་ལྔ། བསྟུ་དངོས་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། རྟོན་པ་བཞི། ཚོགས་གཉིས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ཞི་ལྷག་གཉིས། གཟུངས་སྒྲོབས་གཉིས། སྟོམ་བཞི། གཅིག་ཏུས་བགྲོད་པའི་ལམ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་དོན་དྲུག་པོ་འདི་ཙམ་དུ་འདུ་ལ་གོང་གི་འདུན་བསམ་སྒྲུབ་པ་ལྟག་བསམ་བཞི་དང་བཅས་པས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཀྱུ་པོ་འདི་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་སྟོམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་

སྨིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུག་གོ །རང་གི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཚགས་པར་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་སྨིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་། ཚོས་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་སྨིན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡོ་བྱད་སོགས་སྨིན་པ་ལ་གཏོང་བ་དང་། བྱ་དང་བྱམོ་སོགས་སྨིན་པ་གཏོང་བ་ཚེན་པོ། རང་གི་ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་སོགས་ནང་གི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །བྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་ལྟོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། དེ་ལ་ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པ། དགེ་བཅོས་སྡུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ། །ཅིས་ཀྱང་མི་འཐུགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཙོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐམ་དུ་བཟོད་པ། ཚོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་སོགས་སྐུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་སོགས་སུ་དབྱེའོ། །དགེ་བའི་གནས་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་པ་མ་ཞུམ་པ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སམ་གུས་སྒྲུབ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས། སྒྲུབ་བ་མི་འགོངས་པ་རྟག་སྒྲུབ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དོ། །དེམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བསམ་གྱུར་ཏེ། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིས་པ་

ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དཔའ་འགྲོ་དང་། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུ། སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྱེས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་འཕགས་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཕགས་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ། འཕགས་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པ་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྦྱིན་པོ་སྦྱིན་ཡུལ་སྦྱིན་བྱ་སྟེ་འཕེར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འཕགས་རྣམས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདིར་འདུའོ།། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་བཞིན་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་སྤང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཐབས་དེས་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་ནི་གཞན་

ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ནི། སྤྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་པ་ལྟར། ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་གཉེར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོ་རིས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་། གཉིང་ནམ་ཡང་མི་འབྱགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕར་འཛོམས་ཤིང་ཚུར་མི་ཚུགས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་རི་རབ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས། ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་ཕྱེ་བས་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ནི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརླི་མི་ནུས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སྨོན་ལམ་ནི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་འདྲུན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐོ་ནས་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་མཐོན་པར་རྟོགས་ནས་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་སོགས་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་བཞད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལས་འདས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གནས་འགྱུར་བ་སྟེ། ཏིང་ཚེ་སོགས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ལས། བྱམས་

པ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅན་ནོ། །སྟིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཆགས་སྡང་མེད་པའམ། ཡང་ན་སྡུ་མ་གསུམ་གན་ས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ཏེ་གཏན་བདེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། །བྱམས་སོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཚོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །བྱམས་སོགས་འདི་དག་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདི་བཞི་བསྒོམ་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཚངས་པ་ཆེན་པོའང་འདི་བཞི་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པས་ན་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ཡུར་གཤེད་སེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། ཚགས་སྡང་གཉིས་པོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པའི་སེམས་འགོན་དང་དག་བྲ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོགས་བརྙེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་

སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །འདི་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཤེས་གཉེན་ནམ་མཛའ་བ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ལས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་པའི་སྐབས་བསྟན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉེ་བའི་གཟུགས་ལྟ་རགས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ལྟའི་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་གོང་བཞིན་གོང་སྐས་བསྟུས་པའི་རྟ་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉེ་བའི་སྒྲ་དང་སྐད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །ཕོ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་རྣམས་ཆོ་རབས་སྔོ་མ་རྣམས་སུ་གང་དུ་སྐྱེས་ནས་བདེ་སྡུག་སོགས་ཅི་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་དུ་མར་བསྟུར་བ་དང་། འོད་འབྱིན་པ་དང་། མེ་འབར་ཞིང་ཆུ་འབྱུབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པའོ། །

འདི་ལྟ་བསམ་གཏན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་

རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བསྒྲུབ་ཅིང་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཕགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། འདི་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟའི་སྟེང་དུ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་བསྟན་ན་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་སྤྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟངང་ཟིང་སོགས་བྱིན་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚིག་ཡིད་དུ་འཐད་པ་སྨྲ་བས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚོས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་གྱི་དོན་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མི་ལྷོག་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་ཡང་ཐ་རོལ་པོ་དེ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཚུལ་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཉེ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉེ་མས་ཡོ་ཏྟག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འཕོར་འདས་ཀྱིས་བསྟས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོ་མ་ནོར་བར་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་བའི་ཚོས་

མཐའ་དག་ཏི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་བཤད་བྱའི་དོན་
ནོ། །རིགས་པའི་ཚིག་སོོགས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ཚོས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་
དེ་ཡང་ལྟ་གྲུ་མི་སོགས་ཀྱི་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
པའོ། །སྒོ་བས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དང་འཚམས་པར་
རྒྱས་བསྟན་དང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་རི་ལྟར་འོད་པ་བཞིན་དུ་འཆད་
ནུས་པའི་སྒོ་བས་པ་མི་ཟད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་འཆད་
བྱེད་དོ། །འདི་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྟེད་ནི་ཚོས་བསྟན་པས་
གདུལ་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དྲི་ཟའི་གྲུ་དབྱངས་ལྟ་བུའོ། །རྟོན་པ་བཞི་སྟེ། ཚོག་
ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ལྟར་ལེན་པ་གཅོོ་བོར་
མི་བྱ་བར་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་དབྱེད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་
རྟོན་པའི། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟར་མི་ལེན་པར་གཟུང་
འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའོ། །དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་
ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་སོགས་གདུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པའི་
དྲང་དོན་ལ་གཅོོ་བོར་མི་བྱ་བར། ངེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་གཏེར་
པར་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཚོས་འཆད་པ་པོ་
གང་ཟག་གི་བཟང་ངན་ཙམ་ལ་མི་རྟོན་པར་དེས་བཤད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོན་
པའོ། །རྟོན་པ་བཞི་འདི་ལ་དོན་སྟེ་ཚོགས་སུ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ་རྒྱས་པར་མདོ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་གང་ཞིག་འདི་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེས་རྟོ་ལས་

གསེར་བཙག་པ་ལྟར་ཕེག་ཆེན་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དབང་བསྐུར་ནས་བའི་ཕྱིར་འདི་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཚོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྔའམ་དུག་གིས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་དག་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་ཟིན་བྱེད་ལྟོང་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའོ། །ཚོགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཕེག་ཆེན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྡུམ་རྩ་རྩ་བདུན་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་གཅོ་བོ་ལུས་དང་། སྲེད་པའི་གཞི་ཚོར་བ། བདག་ཏུ་དམིགས་པའི་གཞི་སེམས། ཀུན་བྱང་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཆོས་ཀུན་ལ་མ་རྟོང་ཉམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞིར་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་ཉེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །གོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་གོགས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་སྒོམ་ན་ནང་གི་ལུས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་

མཆེད་ནང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ། ཕྱིའི་ལུས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྟས་པ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་འཇུང་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྨྲག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་ལྟ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་མཐའ་གྲུབ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ལྟ་ཞིང་དེ་ལས་མ་ཡིངས་པར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ནས་བདེན་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་བཞིའི་དམིགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལའོ། །ངོ་བོ་ནི་བརྩེན་འགྲུས་སོ། །གོགས་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ནི། འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱོལ་བའོ། །འབྲས་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཞིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་

པ་བཞི་ནི། འདུན་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟོང་པ། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟོང་བའོ། །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་བའི་བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་འདུན་པའི་གྱས་སྦྱོར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ལ་རེག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེའི་རྒྱུན་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པའོ། །སེམས་པ་ནི་སྔར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དངོས་སོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་སྟེ་སྔར་གཞན་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་བཞིན་ཚོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོན་སྣང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ཤེས་པའོ། །རྒྱུ་བཞི་པོ་དེས་བསྒྲུབས་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྒོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཚེས་ཀྱི་དོན་རྟོམས་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། ། དཔའ་བོ་ལྟ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཉིང་དེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ནི་དད་པ་སོགས་ལྟ་བོ་རང་རང་ངོ་། །

གོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ། །སྒོམ་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་བརྗེད་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་བདེན་པ་རྣམས་སྡུང་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་སོགས་བསྟན་པའོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་གོང་གི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྟེ་མི་ནུས་པར་གྱུར་པའོ། །དམིགས་པ་སོགས་གོང་དང་འདྲའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །ངོ་བོ་ནི་བདུན་པོ་དེ་དག གོགས་ནི་གོང་བཤད་བཞིན་ནོ། །འདི་བདུན་ལས་དྲན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སྐར་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་དྲན་པ་དེ་ལས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་སྐར་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟུལ་བ་ལས་རྟུལ་བར་བྱེད་པས་འགོར་འོན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་སྤངས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེས་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་མངོན་

བར་ཤེས་པ་ལ་དེས་བར་འབྱུང་བའམ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་རྣམཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གང་འདོད་དུ་ཕྱིན་བར་བྱེད་པའོ། །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་དགའ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱས་པར་ཁྱབ་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་སྦྱང་སོགས་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱང་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བའི་བདེ་བས་སྟུང་བ་ལས་སུ་རྟང་བར་བྱས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེས་རེག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསམ་པའི་དོན་གུན་འགྲུབ་པ་འབྱུང་བས་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ནོར་ཧི་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཆགས་སྡང་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལས། དུས་ཧི་ལྟར་འདོད་པར་འཕགས་པའི་གནས་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པས་བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་དབུང་གི་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་འགོར་ལོས་སྐྱོང་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི། རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་འགྲོར་བ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་སྐོམ་པ་ནི། རེ་རེ་ཡང་སྟུག་བསྔལ་གྱིས་དབེན་པ། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆགས་

བྱལ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། སྤྲོང་ལམ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་བསྒོམ་པ་ཞེས་དོན་དུ་བདེན་པཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་གོང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་མཐོང་སྤྱང་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ། དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་མོ། །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའོ། །ངོ་བོ་ནི་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་རྟོག་པ་དེས་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དག་དང་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དག་རྣམ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་ལས་འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་མཐའ་ནི་སྤོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཐོབ་པས་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་འཚོ་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བས་འཚོ་བ་ཡང་དག་པ་དེས། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་

བར་བྱེད་བའོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྩོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ཡན་ལག དྲན་པ་ནི་ཉེ་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ཡན་ལག ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ །

དེ་དག་བསྟན་ན་བསྒྲབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་སྟེ། ལྟ་རྟོག་གཉིས་ཤེས་རབ། དག་ལས་མཐའ་འཛིན་པ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དྲན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཁོག་སྟེ་ནི་གོང་བཤད་བཞིན་དང་། སྟོམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འདི་དག་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱར་ཚུལ་བདེན་བཞིའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་ཕྱོགས་སྐོམ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་གིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གཅོ་བོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐེག་དམན་པས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་སོགས་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རྟེས་ཐོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་ཡང་བྱེད་ལ་སྨྲ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལམི་བསྔལ་བདག་བདག་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་འདོགས་

སོ་གཉིས་དང་བཅལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པས་ཐེག་དམན་ལས་རྟོགས་རིགས་ཆེས་འཕགས་ཤིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྟུས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། དེས་མཚོན་ན་འཇིག་པ་པོ་ལ་རྟ་ས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད། གཟུང་བྱ་ལ་འཇུག་ལྟོག་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། མཐོང་སྤོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ཡུམ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྩ་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་འཕགས་ལ་རྣེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ལ། བཏགས་པས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་ལྟོག་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མཉམ་བཞག་ཏུ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་པ་དང་འཇུག་ལྟོག་གི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ལྟོག་ལ། དག་པའི་སངས་ནི་མཉམ་རྣེས་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །འཇུག་ལྟོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ན་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་པའི་དོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཚུད་མི་ཟ་བར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་གནད་ལ་མ་ཐས་པར་བྱའོ། །འཐོབ་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་ལུས་སོགས་ཟག་བཅས་དམན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པས་འབྲས་བུ་སྟོང་ཞིང་མི་གནས་པའི་སྐུང་འདས་ཐོབ་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་

པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྐོམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་དག་ལ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པར་དོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མནྡམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་འདི་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཞི་གནས་ནི་ཉེས་པ་ལྟ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཉེས་པ་ལྟ་ནི་ལེ་ལོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་བརྟེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་སྤྲིབ། ནང་དུ་བྱེད་བ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བས་ཚོད་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཉིང་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྤྲིབ། བྱིར་ཚོད་བྱུང་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོས་ཞི་ན་ཡང་ཅ་ཅང་འདུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྲིབ་པོ། །དེ་ལྟ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། རྩོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྦྱངས་སྟེ་དེ་ལྟར་དྲྭ་འདུན་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱངས་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤྲིང་བར་བྱེད་པའོ། །དཀའ་ཐས་པ་མ་བརྟེད་པར་དྲན་པས་གདམས་ངག་བརྟེད་པ་སྟོང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྩོད་བྱུང་བ་རྟོགས་ནས། སེམས་པས་དེ་གཉིས་

ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྤྲོང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱིང་རྟོད་ཞི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་སྤངས་ནས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞི་གནས་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་འཇོག་པ། དེའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ། བརྗེད་ནས་ཡེངས་ན་སྐྱར་ཡང་དམིགས་པ་ལ་བླན་ཏེ་འཇོག་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་སྡུད་པ་རེ་ཙམ་བྱས་པ་ཉེ་བྱང་འཇོག་པ། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་དགའ་བས་དུལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་རྣམ་གཡེང་སྐྱེན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞེ་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉེ་ཉོན་བརྟན་པ་སེམས་རྒྱུགས་གཉིད་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་ལྟང་བ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཐོབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། དེ་ནས་འབད་རྩོལ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་ངང་གིས་གནས་པ་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སྟོང་བས་དུག་གིས་བསླུབ་པ་སྟེ། གདམས་ངག་ཐོས་པའི་སྟོང་གིས་འཇོག་པ་འགྲུབ། བསམ་པས་རྒྱུན་འཇོག་དྲན་པས་བླན་འཇོག་ཉེར་འཇོག་གཉེས་འགྲུབ་སྟེ་གཡེང་ན་བསྟེན་དེ་གོམས་པས་མི་གཡེང་བ་འབྱུང་ངོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོང་གིས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་རྣམ་ཞི་གསུམ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་

ཤེས་བཞིན་དུ་དགའ་ཞིང་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་རིགས་ནས་འཕྲོད་མི་སྟེང་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་ཞི་རྩེ་གཅིག་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱང་བ་ཐུབ་མོ་ཡང་སྣང་ཤེས་ཏེ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་ཆད་མི་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བ་སེམས་གནས་ཐ་མ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ་སེམས་གནས་ཐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ན་བསྒོམས་ཏེ་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་ནས་ལྟའི་བར་དུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་བཅད་ནས་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་ཚད་ཅིང་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད། བརྒྱད་པ་ལ་རྩོལ་བ་མ་བཏང་ན་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་ནུས་པས་ཐུན་གྱི་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དགུ་པར་འབད་མེད་དུ་རྒྱུན་འདུག་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འདུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངང་དུ་གོམས་པ་ལས་ལུས་སེམས་རང་དབང་དུ་བཀོལ་ཐུབ་ཅིང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་སྦྱངས་དེ་ཡང་དང་པོར་རགས་པ་དང་། རིམ་པས་དེའི་ཤུགས་ཟད་ནས། གྲིབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཉིད་ངའོ་ཞེས་གཞི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་འདས་ལམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེང་བ་ལ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་བ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྤྲོ་ལྟའི་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་སྤྱིས་བས་ཉིང་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཡེང་བ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རོ་སྙོང་བ་དང་བྱིང་རྩོད་ནི་ནང་གི་གཡེང་བ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་མཚན་མར་འཛིན་པ་མཚན་མའི་གཡེང་བ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྩེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་འཕགས་པར་འཛིན་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ། ཕེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་འདྲེས་པ་ཚུང་དུའི་སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་སྟེ་དྲྭ་བོ་དེ་སྤང་བའི་ཕེག་ཆེན་གྱི་ཞི་གནས་མི་གཡེང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བོ་དང་ཐུང་བར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་མཐོང་བས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་ལྷག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུངས་སྔོན་བས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ནི། དྲན་པ་དང་ཤེས་

རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྐྱེའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ། ཞ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བརྗོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་ཆོག་གི་གཟུངས་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོག་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཟུར་ཙམ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པའོ། །གཟུངས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུལམ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྒོགས་ཀྱི་གཟུངས་འབྱུང་སྟེ། གཟུངས་ཐོབ་པ་དེས་སྒོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ན་སྒོགས་དེས་ཉོན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡུར་འཛིན་བྱེད་པའོ། །གཟུངས་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཐོས་པ་གོམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ཆུང་བ། མ་དག་སྣ་བདུན་པའི་འབྲིང་པོ། དག་སྣ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་དེ། གཟུངས་དབང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་བརྗོད་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཡི་

གེ་ཙ་གཅིག་གིས་བསླལ་བ་དུ་མར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དོན་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་མ་ཚད་པས་བསྟན་ཀྱང་ཙ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཚད་པ་སྟེ། གཟུངས་འདི་ལ་གནས་པས་སྒོ་གསུམ་དང་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས་ནི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོས་བསྟན་པ་བསླལ་བའི་མཐར་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །འཕྲིལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ནི། མཐའ་རྟག་ཚད་དང་། འཕྲིལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པས་མཐའ་སྤོང་བ། དེ་བཞིན་ལེན་འདོར་མཐའ། མི་ལེན་མི་འདོར་བ་འཕྲིལ་པ་སོགས་མཐའ་དང་འཕྲིལ་བའི་རྗེས་སུ་སོང་བས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ་དབུས་སུའང་མི་དམིགས་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་མི་ཟད་པའོ། །རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུངས་ནི། རི་ལྟར་ས་ལ་བསྟེན་པའི་དཔེས་བོ་རི་སྟེད་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་དེའི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟར། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་རི་སྟེད་པ་ཡང་ཙ་པ་ཙ་ཎ་སོགས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྟོའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་སྟོ་གསུམ་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །པདྨ་བཀོད་པའི་གཟུངས་ནི། གཟུངས་དེ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་པདྨ་སྟ་ཆོགས་བྱུང་བ་དེ་ལ་འདུག་པའི་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་མི་

སྣྭ་ཡང་། བརྟའི་ཚར་བབ་པ་དང་། དེའི་བ་སྤུའི་ལྗང་བུ་ནས་འོད་ཟེར་ལས་བརྩ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཚགས་པ་མེད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ནི། བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་སྣོ་བསྡུན་པ་གཅིག་ནས་ཞིང་གཏྲའི་གླུང་གི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བར་དུ་བསྡུན་པ་ལ་ཚགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྣོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་རྣམས་བསྡུན་པ་གཅིག་གིས་ལ། དེ་ཡང་དོན་དང་དེས་ཚོག་ལྡན་པར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚགས་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་དེས་པའམ། རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་གཟུངས་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བསྡུན་པ་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣ་སྟེད་པས་རིག་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་དྲིས་ན་བྱང་སེམས་དེས་དག་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཟུངས་ནི།། བྱང་སེམས་དེ་འཕོར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསེར་མདོག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཕྱག་གཡས་པ་བཞག་པའི་མོད་ལ་བྱང་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་གྲུབ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་བག་ཡིད་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་འཕྱུང་ཏེ། དེས་འཕོར་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྗེ་ལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་ལ། ཞག་གཅིག་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་རྗེ་ཙམ་འདོད་པར་ཆོས་བསྡུན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྡུན་

པ་མི་ཟད། ལུས་སེམས་མི་དལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྒོ་བས་པ་ནི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་བས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱང་བར་ཤེས་པ་སྐྱར་བའི་སྒོ་བས་པ། ནག་ནོག་དང་འགྲུལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་བའི་སྒོ་བས་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་བས་པ། ཐུ་ཞིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་རྟོ་བའི་སྒོ་བས་པ། མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པའི་སྒོ་བས་པ། ཅི་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྒོ་བས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས་རྣམས་གྲངས་སྣ་ཚོགས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་བློ་གྲོས་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྒོ་བས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེ་གསུམ་ལས། ངན་པ་གཅོ་ཆེ་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐྲེག་ལས་གཅོ་ཆེ་བའི་སྒོ་བས་པ་གཉིས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལས་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཟུངས་སྒོ་བས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་

བསྒྱིད་ནི་བགོད་མའི་ཚུ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱིས་མི་ཟད་པ་དང་། སྒོབས་པས་འཕྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞི་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། འདུ་བྱེད་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྡོད་བྱའི་དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་འདི་བཞི་ལ་འདུས་པས་འདི་བཞི་བརྡོད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྒྱིད་ནི་ཀུན་དགའི་སྒྲ་སྐྱན་པོ་དང་འདྲ་བར་གདུལ་བྱ་ཚོམ་པར་བྱེད་པའོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་ཕྱའི་ལམ་ནི་གང་ནས་ཞུགས་ཀྱང་འདིར་མཐར་ཐུག་པའི་འཇུག་ངོགས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཐུན་མོང་དུ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྟར་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དམ། མཐར་ཐུག་ཞེ་བའི་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་རྗོང་ཡུ་བྱའོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པ་པོ་ལ་སྣང་ན་གཅིག་ཏུས་བགྲོད་པ་ཞེས་བདག་གཅིག་ཏུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་རྗོགས་སྨིན་སྦྱང་བ་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་ཁོ་ནས་བྱེད་པའི་དོན་ཞོ། །འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྒྱིད་ནི་ཆུ་བོའི་གླུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་ལྟར་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་གཞོལ་བའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོགས་ཚུང་དུས་དོན་ཆེན་པོ་དང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་བའི་

བློག་ཏུ་འགྱུབ་པ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་སྨིན་པ་ཚུངས་ཤིག་བཏང་བ་ལ་ཡང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཆུང་སྨིན་པའི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དང་། སྨྲོར་བ་གྱས་ཤིང་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐ་རོལ་ཀྱི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྟེས་ལ་ཡི་རང་ཤིང་བསྟོ་བས་ཆུས་གདབ་པ་ལྟ་བུའི་སྨོ་ནས་ཚད་མེད་པར་འཕེལ་བས་ཐར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཤིང་སྤྱི་བ་བཤགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྨོ་ནས་ཚོགས་རྫོགས་པོ་ཆེ་ཚོགས་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བར་བྱ་བ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དུས་དང་དུས་མིན་ཐབས་དང་ཐབས་མིན་སོགས་ཤེས་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་འདུལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས། ལ་ལ་ཚངས་གཅོད་པ། ལ་ལ་རྟེས་སུ་འཛིན་པ། ལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པས་འདུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པ། རྩེད་མོ་བྱས་པ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་ཆུད་མི་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ། བདུད་བཞི་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། རྣམ་ཐར་སྨོ་གསུམ་རྟོགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་ཤེས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་

མི་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་ནས་འཇུག་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཧི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱིན་པ་དང་། ཚོས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་དང་། ཐབས་མ་ཁས་པའི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟུར་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་འཆར་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་མ་ཁས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྨིན་ཚེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་ལ། སྨིན་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐུར་གྱི་གནས་ནས་དན་སོང་དག་གི་བར་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བའི་བཀོད་པ་སོ་སོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་པོའི་དང་པོ་བཞི་ནི་མོས་སྤྱོད་དུའོ། །ཕྱིན་དྲུག་ནི་གཅོ་ཚེར་སྣ་དྲུག་པོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །

སྣ་བདུན་པར་ཐབས་མ་ཁས་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་བ་ཚད་མེད་བཞི། མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་མངོན་ཤེས་ལྟ། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་དངོས་བཞི། གོལ་བྱེད་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། ཆུད་མི་ཟ་བ་རྟོན་པ་བཞིའོ། །རི་ལྟར་ཆུད་མི་ཟ་ན་སྔ་མ་གསུམ་གྱིས་ལུང་གི་ཚོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཆུད་མི་ཟ་བར་དབང་བསྐུར་བར་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་བདུན་ནི་ལྟག་བསམ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །སྐབས་ཆུད་པར་སྟོབས་ཀྱི་ཚར་ཕྱིན་ལ་ཉེ་བར་རྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས། དེས་

པར་འབྱིན་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཞི་ལྷག་དང་གསུམ་མོ། །ཁས་དགུ་པར་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་འཆད་པ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུ་གཟུངས་སྨོས་བས། བཤད་པའི་ངོ་བོ་སྟོམ་བཞིའོ། །དག་པ་ས་གསུམ་ན་ངར་འཛིན་མེད་པས་རྒྱུད་ཐ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བགྲོད་གཅིག་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་གཅིག་པུས་བགྲོད་པ་ཞེས་ཀྱང་རྟུང་ངོ། །ས་བཅུ་པར་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་མངའ་བརླབས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་པའི་ས་གསུམ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་བའོ། །སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དོ། །འདི་དག་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ན། མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུ་བའི་དོན་གསུངས་པ། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད་དང་། ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། མི་གནས་སུ་དན་འདས་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་དང་པོ་བཞི་ནི་གཙོ་བོར་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའོ། །སྤྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་སར་དང་པོའི་སྐབས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྨོས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་ཏུའོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་གདོད་ནས་སྣང་དང་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིགས་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕྲོ་འཕྱུར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ངང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ལ། དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ས་འོག་གི་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་དབེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་པོས་བསྒྲིབས་ནས་རིགས་མ་སད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་མི་སྣང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཐལ་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བསྲབ་ན་རིགས་དེའི་བྱེད་ལས་འཕོར་བ་སྣོང་འདོད་དང་སྡུང་འདས་སྐྱབ་འདོད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ། འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟིང་བརྩེ་བ་དང་བཞིའོ། །དེ་བཞིདང་ལྡན་ན་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཐོབ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྨོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ཕྱི་ཡི་ཡོངས་འཛིན་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ད་ཕྱིན་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ། མཐར་འཛིན་དང་དམིགས་པ་ཅན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣང་དུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ནོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་བྱ་

མེད་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པས། སྤྱོད་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཉིད་མོས་བསྟོ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་དང་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ཟུང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་བསྔོ་བ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ནས་སྤྱོད་ལམ་བཞིན་འཚོར་བ་ལས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་མངོན་དུ་ཆུད་ཟོས་པས་མཚམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་མཐོང་བ་དང་ཆུ་མཚོ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ། རི་སོགས་མི་སྣང་བའི་དབེས་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྤྱོད་བ་རྣམས་རྟོགས་པའི་མཐུས། སྣང་བྱའི་སྐྱེའུ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ནས་ཚད་མེད་དང་བསྟུ་དོན་ཤེས་ལྟ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བར་ཅི་རིགས་པའི་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཏུན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་རྣམ་གཅོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྒྲིབ་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོར་ན་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ས་བདུན་དུ་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་གཅོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་གསུམ་ཚུང་དུ་དང་དག་ས་གསུམ་དུ་སྐུ་གསུམ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་བྱེད་

སྤིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཞིང་དག་པ་ཐབས་མཁས་སྒོམ་བ་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་མངོན་དུ་སྣང་ཞིང་། ནང་བལྟས་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་སྤྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མཉམ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཚད་མེད་པས་སྨྲལ་བའི་རྣམ་རོལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་རི་སྤྲིད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི་ལམ་ལྔ་དང་སྡེ་བཅུ་གཅིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བགྲོད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྔ་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བགྲོད་པ་གོང་བཞད་ལྟར་ལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་གོང་དུ་བཞད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་སངས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱེངས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ཚེས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་འོག་

ཏུ་སྐོམ་བའི་ལམ་གྱིས་སྐོམ་སྦང་སྐོར་དགུ་སྦང་བས་རིམ་བ་ལྟར་ས་གཉིས་པའྱི་མ་མེད་པ། གསུམ་པའོད་བྱེད་པ། བཞི་པའོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པསྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ་ས་འདི་དག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཞེག་པ་ཚེན་པོའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་སྤྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བདག་མེད་མཐོང་བས་ཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེ་ཡུ་རྟེ་སྟེང་ཀྱི་དོན་མ་ཚོར་བར་མཐོང་བ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་རྣམ་གང་ལས་བྱུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོངས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུ་མཚོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་སོ། །

ལོངས་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་རྒ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཇི་

ལྟར་སྣོང་ནུས་སྟམ་ན། རི་སྟེད་པ་དང་རི་ལྟ་བ་རྣམས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བསམ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་སྒོང་ན་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རི་སྟེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་མིག་གི་རང་རིག་དགག་ན་གཟུགས་རི་སྟེད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷག་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམས་པ་བསལ་པས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མ་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་མཆོག་ནས་ཀུན་རྣམས་བརྩེ་ས་བཅུས་སྤང་པར་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་པས་མཆོག་ནས་ས་རྣམས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་རབ་རབ་གི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ན་རང་རང་གི་སྐབས་དང་འཚམས་པར་བསྒྲུབ་བྱ་རྣོན་སྒྲིབ་སྤྲུང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་གོང་མ་གོང་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་རྟུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གཟིགས་པར་འགྱུར་
ཏེ།། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་དག་
གི་སྐབས་སུ་སྐང་བྱ་གང་དང་གང་སྐོང་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གང་དང་གང་དག་
པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣ་དང་རྣ་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣ་ལྔར་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་
གྱུར་པ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་དང་། ས་དེ་དག་གི་རིས་ཆོག་ཤོགས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་རྒྱས་པ་གཞན་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ས་དང་སར་ཚོས་ཉིད་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣ་རྟོས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕགས་པའི་དབང་གིས་མ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསླད་པའི་དུས་
ན་སྐད་བའི་སྐད་བ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་རིམ་པས་ཐོབ་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་
རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པ་མདོར་བསྡུས་ན་ཐུན་མོངས་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་དང་ལུས་སུ་སྐང་བ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་ཅིང་དང་ལུས་དག་
པ་ཉིད་དུ་སྐང་སྟེ་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤྲོ་ལྡའི་ཤེས་པ་ཡང་གནས་གྱུར་
པ་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་གནས་གྱུར་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་འབྱོར་པས་མཇོས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་སྐང་ཞིང་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་བོ། །རྟེན་དབང་པོ་ལྔ་གནས་གྱུར་པས་
དབང་པོ་རེ་རེའང་ཡུལ་གྱི་ལ་འཇུག་ནུས་པ་དང་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཕྲིག་པའི་ཚོར་

བ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བར་གནས་ཤིང་བྱད་མེད་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རི་བྲག་སོགས་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་འགྱུར་བོ། །ཐ་མལ་པའི་ངག་དང་མདོ་སྡེ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཡི་སྣང་བ་སྒྲ་ཡི་སྣང་བ་གནས་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་མི་ཟད་པ་འདོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ན་དབང་ལྡའི་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྡེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་མ་མེད་པའི་གནས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་མ་དག་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་སྲིད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་དད་པར་རང་རང་གི་སྣང་བ་གནས་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་གནས་གྱུར་གྱི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབྱོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་

པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ས་གླས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ལ། ཤན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཀྱང་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྱོར་བའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྱོར་བའི་ཚར་ཡང་མི་ཕོད་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འབྱོར་པ་ནི་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ས་བཅུའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་མར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་སློབ་ལམ་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཐ་སྙད་དུ་མ་འདེས་མ་ནོར་བར་ཤེས་ཤིང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཚུལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་གསལ་ལ་མ་འདེས་པར་རྟོགས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ནི་སྣུ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་གདོད་ནས་ངང་བཞིན་གྱིས་རྫོགས་པར་དག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག །རྣམ་གཅུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཁྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྣང་བའི་ཆ་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྟོང་པའི་ཆ་ནས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དབྱིངས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ། ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བབ། སྐུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞིའི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་། མ་བྱང་ཡང་རུང་། བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་། རྟོགས་ཀྱང་རུང་མ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཆོས་ཀུན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་། །འདི་ཡོད་པ་དང་རྟོགས་ཤིང་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་མཐར་འབྲས་ཕོབ་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པས་ན་བྱང་གི་ཡེ་

ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་པའི་རྟེན། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཉག་གཅིག་གོ །གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟམ་པར་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྣང་གི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བློ་རིམ་པར་སྣང་ནས། མཐར་ཐུག་དབྱིངས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཇིགས་མེད་རྟག་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གླུ་བློར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་གཙང་བའི་རྟག་བདག་གི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ། མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་མཁྱེན་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལྟས་བསྟས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཞེའོ་ན་ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རྟེས་སུ་སོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་ངང་ངོ་ཡིར་མེད་པ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྟོངས་པར་གསལ་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གདགས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྙིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པས་ཉེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་གཉེར་དང་འདྲ་བ། འཕོར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་དབང་ཏུ་མེད་པའི་སྐུལ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་

བར་བྱེད་བའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྡུམ་ཙུ་རྩ་བདུན་ནི་སྟེ་ཚན་དང་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་རང་རྒྱུད་པ་མིན་པར་གོ་དགོས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དོན་ཀྱང་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ནི། ནང་བྱེད་པའོ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མི་སྐྱག་པར་ལྟ་བའོ། །སྐྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐ་ནི་གཟུགས་མི་སྐྱག་པས་སྐྱོ་བ་ལས་ཐར་པའི་སྐྱག་པར་མོས་ཤིང་དེ་འདྲ་སྐྱལ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱག་མི་སྐྱག་ཐམས་ཅད་ལྷོས་ནས་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པས། གཟུགས་ལ་ཚགས་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་རང་སོའི་མ་དག་གི་ཚགས་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའོ། །འགོག་པའི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚགས་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཚུད་ཀྱི་དང་པོ་བདུན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ལ། འགོག་སྙོམས་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་སྟེ་ཚགས་པ་ལས་ཐར་པའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་ཀྱི་དོན་ཅོང་ཁྲུང་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་ན་ཡོད་པ་སྟེ་འོག་མ་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་དགུ་སྟེ། འདི་དག་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཏོན་དུ་བསྒོམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐར་ཐུག་པའོ། །

ལྔ་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི། ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པསྡུ་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཟིལ་གནོན་དང་། ཆེན་པོ་ཟིལ་གནོན་གཉིས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་བཞིའོ། །ནང་གི་འདུ་ཤེས་གཉིས་གོང་བཞིན་དང་གཟུགས་ཆུང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས། ཆེན་པོ་སྡུད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །ཁོ་དོག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་ནི་སྟོང་སེར་དཀར་དམར་ཟིལ་གནོན་བཞིའོ། །འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རི་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་སྣང་བས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་རང་ཡིད་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱིབས་བཞི་ལ་མི་སྐྱག་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་དོག་བཞི་སྐྱག་པའོ། །

དུག་པ་ཟད་པར་བཙུན་ཟད་པར་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་དང་། སྟོང་སེར་དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་ལྟ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པར་བསྒྲུབས་པས། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་སྟེ། ཟད་པར་ཞེས་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྣང་བ་ལ་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སར་དམིགས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སར་སྣང་བ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟིལ་གནོན་འདི་དག་ཉིད་ཅེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་བའི་དོན་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་སྐྱལ་བ་འབྱོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་ཐུན་མོངས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚོས་སུ་བཞག་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཆ་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཐ་རོལ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་རང་

ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་རྗེས་སུ་སྲུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་གོང་སོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་ཐོག་མར་དེར་སོང་ན་བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནའང་ཡོ་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕར་ཅལ་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་བརྟག་བར་ཞུགས་པས་ཕ་རོལ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱང་མ་ཟས་པ་ཡང་འགྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དེའི་དྲང་དུ་ཤེགས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་གཅོད་པར་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །

བརྒྱད་པ་སྐྱོན་ནས་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་དང་། གཞན་གྱིས་དྲིས་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱོན་ནས། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་མོང་འཁལ་གྱི་བུས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རབས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་དོན་ཅི་རིགས་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་ཀྱི་མ་བཞག་ན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་

ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་དང་གང་འདོད་པའི་དྲི་བ་མཐའ་དག་གི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགྱ་པ་མདོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་མདོན་ཤེས་ལྔ་དང་ཟག་ཟད་དང་དྲུག་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཅུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དང་དམིགས་པ་དང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྟེ། ལུས་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་མངའ་དབང་བརྙེས་པ་དང་པོ། ཡུལ་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་མངའ་དབང་བརྙེས་པ་གཉིས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་གསུམ་པ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བ་བཞི་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ་ནི། ཚེ་ལ་དབང་བ་སྐྱེ་ཚེ་གཅིག་བའམ། བཞུགས་པར་འདོད་ན་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་པའི་མཐར་ཡང་བཞུགས་པ་སྟེ་ཉར་བཞིད་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་སྨིན་པ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་མ་ཉམ་པར་འཇོག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་དབང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བཞིད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་སྨིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལུས་ལ་དབང་བ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་

གང་དང་ཅི་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
ནི་གནས་གང་དང་གང་དུ་ཅི་དང་ཇི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཅི་བཞེད་པ་བཞིན་
སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕགས་བྱའོ། །
མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་གང་མོས་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་ནི་སྐྲོག་ལམ་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བཟོད་
པའི་འཕགས་བྱའོ། །སྐྱོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་སྐྱོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་
བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བརྩོན་པའི་འཕགས་བྱའོ། །རྟུལ་འཕྲུལ་ལ་
དབང་བ་རྟུལ་འཕྲུལ་གང་དང་ཇི་བཞེད་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
དབང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འཕགས་བྱའོ། །ཕྱི་ཤེས་ལ་དབང་བ། དུས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་
པོའི་མངའ་དབང་བརྙེས་པ་དང་། ཚོས་ལ་དབང་བ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བཅུགཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་ཇི་ལྟར་འདོད་
པ་བཞིན་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་འཕགས་བྱའོ། །

སྟེ་ཚན་བཅུགསུམ་པ་སྟོངས་བཅུ་ནི། དགེ་བ་ལས་བའི་བ་འབྱུང་བ་གནས་
ཡིན་ཞིང་སྐྱག་བསྟལ་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་
དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་གང་གནས་ཡིན་པ་དང་། མ་
ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚགས་ཐོགས་མེད་པར་སྐད་ཅིག་

ལ་མཁྱེན་པ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཁམས་ཇི་སྙེད་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བསྒོམ་པ་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུར་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་གནས་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་མཁྱེན་པའོ། །སྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཏོ་རྡེ་ལྟ་བུར་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་དྲུག་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་འབིགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རྩེག་པ་ལྟ་བུ་བཤིག་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིང་ལྟ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གནས་གནས་

མིན་མཚན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྟོངས་ནས་ཐབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལས་མཚན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་སྡུག་སྣོང་བ་ལས་དབང་ཐུགས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བསམ་གཏན་མཚན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ལ་དག་པར་ལྟ་ཞིང་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་སོ་བ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟུག་མ་བདུན་གྱིས་ཞེག་ཅིས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་ཏེ། ཁམས་མཚན་པས་རིགས། མོས་པས་དད་པ། དབང་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ལས་སྟོང་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཚན་ནས། སྔོན་གནས་འཆི་འཕོ་མཚན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྗེན་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཚན་པས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཟག་ཟད་མཚན་པས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མཚན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྔོ་ཚན་བཟུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། རྟ་དངོས་རྐྱེགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མྱི་འཇིགས་པ་ནི། བདག་གིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཚན་ཉོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། རྟ་དངོས་སྤང་བ་ཕུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མྱི་འཇིགས་པ་ནི། བདག་གིས་སྐྱེད

གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་བའི་སྣང་བྱ་མ་ལུས་སྣང་སོ་ཞེས་ཤལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཉིས་ནི་རང་གི་དོན་ཏེ་ལྟར་ཡིན་པ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དེས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་ལམ་འདི་དག་གིས་ཐར་བའི་གནས་སུ་དེས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལམ་གྱི་གེགས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་གེགས་ཡིན་ཏོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཞན་དོན་དུ་བདེན་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ལྟའམ་བདུད་དང་ཚངས་པ་དང་བྲམ་ཟེ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཆེ་བ་སྐམ་ཀུང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཚོལ་བ་མེད་པས་འཁོར་གྱི་ནང་ན་སེང་གེའི་སྐྱེ་བུ་སྟོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟེ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་མངའ་བ། མ་བརྟག་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྡུག་དང་། དགོན་མཆོག་གི་གདུང་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ལ་སྤྲོ་བའི་བསྟོན་འགྱུས། ཆོས་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཚོས་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་མངའ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐམས་པ་མི་མངའ་བ་ཤེས་སྨྲར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པས་བསྟན་པ་བྱུག་གོ །སྐྱེའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྱོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའམ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྨྲར་ཏེ་དེ་གསུམ་ནི་མངོད་པས་བསྟས་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མངོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པའོ། །འདུས་པའི་དུས་ལ་མ་ཚགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སྨྲར་བ་གསུམ་ནི་དུས་ཀྱིས་བསྟས་པ་གསུམ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པའོ། །

དེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་ལས་གཞན་སར་བཙུའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཕྲུང་བ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པའི་ནམ་མཁའ་རང་གི་ཁམས་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྲད་ཚོས། སྐུ་ཚད་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ། སྤྱི་གཙུག་བཤུར་མི་མངོན་པ། ཤི་སྐྲན་ལྟར་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཞེ་བར་བྱེད་པ། ན་བཟའ་སྐུ་ལ་སོར་གཅིག་གིས་མ་རེག་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་ན་མདོའི་གོ་རིམ་

གྱི་དབང་གིས་མ་འདྲེས་པ་འདི་སྟེ་ཚན་ཉི་ཤུ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །
སྟེ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ་བསྡུང་བ་མེད་པ་ཞེས། སྐུ་ལ་བསྡུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་བཅབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐུ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བས་གཞན་ལ་འཛེམ་པའམ་བསྡུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །
སྟེ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི། གྲུས་པས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཚགས་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་དུ་མ་གྲུས་ཤིང་མི་ཉན་པ་ལ་སྤང་བ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚགས་སྤང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །
བཅོ་བརྒྱད་པ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་དུས་ལས་འདའ་བ་ཅང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟབས་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་དུས་སུ་འགྱངས་ནས་ཕྱི་བསྟེལ་མི་མངའ་བའོ། །
བཅུ་དགུ་པ་བགེ་ཚགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཐུ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་དག་གི་བགེ་ཚགས་པ་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་མངའ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་བགེ་ཚགས་ཀྱི་གང་མོ་རྟ་གང་དུ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དུ་ཡོད་དོ། །
ཉི་ཤུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐབས་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །

སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཁོ་ནའི་མཉེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་མཉེན་པ་དང་། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ལྟོག་ཚ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྟེ་མཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། སྟོན་དང་དུ་ལྡུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་མཉེན་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུམ་དང་། སྐུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ། གསུང་ཀུན་བརྗོད་པ། ཐུགས་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་སར་དང་པོ་ནས་བརྟུ་བའི་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྐུའོ། །དེ་ཉིད་དེས་པ་ལྟ་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་དེས་པའོག་མིན་ཆེན་པོ་ཁོནར་བཞུགས་པ། སྐུ་དེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཚོས་དེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ། འཁོར་དེས་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་པ། དུས་དེས་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་བསྐལ་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་

ནི་མཚན་བཟང་པོ་སྐུམ་རྩུ་རྟ་གཉིས་དང་དེ་བྱད་བརྒྱད་རྫུས་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ནི། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོ་རྟེན་སྟོང་གི་རྣམ་པ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འཕྲང་དོད་པ་ལྟ་བུས་མཚན་པ་དང་།། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས་རྡུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་ཡེགས་པར་གནས་པ་དང་།། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པ་ལྟར་དྲྭས་འབེལ་བ་དང་།། ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་།། སྐུ་ཡི་གནས་བདུན་མཐོ་བ་སྟེ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཕྱག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་དང་བདུན་པོ་ཤོར་བྱ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་སྟེ་མཐོ་བ་དང་།། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བ་དང་།། ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པ་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་ཤིང་ཡངས་པ་དང་།། ཕལ་པ་ལས་ཁྱུབ་དབུན་ཙམ་དུ་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དབང་རྟོ་རྟེ་ལྟར་མཁྲེགས་ལ་སྲེད་མེད་བྱེའི་སྟོབས་མངའ་བ་དང་།། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ལྟ་ང་བཅས་བའི་འབྱར་མི་མངོན་པ་དང་།། སྐྱེའ་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་གྲིན་དུ་ཕྱོགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་།། བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཤེ་ན་ཡ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ་དང་།། སྐུ་མ་བཏུང་ཀྱང་ཕྱག་བརྒྱང་པ་ཐུས་མོའི་ལྟ་ངར་སྤྲེབ་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་།། གླང་པོ་ཆེའམ་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྟེ་གསང་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་།། བགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུར་དྭངས་གསལ་སྣུམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།། བགས་པ་སྦུབ་ཅིང་འཇམ་པ་དང་།། སྐྱེའ་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་ཕྱིང་འཇམ་ལ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་གཡས་

ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་།།ཇ།། ཞལ་གྱི་སྐྱེན་མཆོམས་ན་མཉེན་འཇམ་དཀར་བའི་མཛོད་སྐུ་རང་བཞིན་དུ་ཁྲུགང་ངམ་གསུམ་ཙམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་ཞིང་སྐུ་རུ་རའི་འབྲས་ཁུའི་ཚད་ཙམ་དབུལ་གྱི་འབྲུར་ལྟ་བུས་བརྒྱན་པ་དང་།།ཉ།། རོ་སྟོང་སེང་གེ་ལྟར་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བ་དང་།།ཏ།། དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་གསེར་གྱི་ཁྱམ་པ་ལྟར་རྒྱམ་པ་དང་།།ཐ།། ཐལ་གོང་གཉིས་གཤོང་ཁུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་བ་དང་།།ད།། ལྟགས་ལ་རོ་གང་བྱང་བ་རོཞེམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་།།ན།། སྐུ་ཤིང་ཆུ་ཚོ་རྡུ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གང་བ་སྟེ་གྱེན་འཕྱེད་ཆ་སྟོམས་པར་མཛེས་པ་དང་།།ཧ།། རྒྱམ་ཞིང་གནག་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གཙུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པ་དང་།།ཨ།། རང་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཙམ་གྱི་ལྟགས་རིང་ལ་མཛེས་པ་དང་།།ཀ།། གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི།།ཁ།། ཤེས་ཤིན་རྒྱམ་པར་ཤེས་པར་འཕྱར་བ། མཁན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུསྒོམ་པ། བཏང་མི་བྱ་ཞིང་རྒྱབ་སྐྱེན་པ། མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྡར་དང་ལྡན་པའམ། དེ་ལས་ཕྱེས་ཏེ་དུག་རྩུར་བགྲང་བའམ། ཡང་ན་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་རྩེགནས་འཚང་འཕྱར་ལྟར་རོ། །འགྲམ་པ་གཉིས་སྐྱག་ཅིང་རྒྱམ་ལ་རྒྱས་པ་མེ་ལོང་གི་རོས་སམ་སེང་གེའི་འགྲམ་པ་འདྲ་བ་དང་།།ཤ།། མཆེ་བ་བཞི་སོགས་ཆོམས་ཐམས་ཅད་མདོག་ཤིན་ཏུ་དགར་བ་དང་།།ཥ།། ཆོམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་དམན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་མཉམ་པ་དང་།།ས།།

ཚོམས་ལ་བར་མཚམས་མ་བྱེ་བས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ༡༢། ཡས་དང་མན་ན་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ་ཚོམས་ཀྱི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། ༣༠། སྐྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ་ ༡༨། ཞེས་གཅོོ་བོར་སྐྱོས་པ་སྟེ། ནང་གསེས་སུ་དབུས་ཀྱི་སྐྱན་འབྲས་རྒྱུམ་པོ་བྱང་བ་ལྟར་གན་བའི་དབུས་ན་རྩོ་མིག་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་དང་བཅས་པ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྐྱན་ཆོལ་དཀར་བ། དེའི་གྲྭ་རྣར་གཉིས་དམར་བའི་བག་དང་ལྡན་པ། སྐྱན་དབུས་ཀྱི་ཁ་སོ་སྟོ་བ། གཉིང་དུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སེར་བ་ལྟ་ཡོད་དོ། །སྐྱན་གྱི་རྟེ་མ་འཛིག་རྟེན་བས་སྐྱིན་མ་ལ་རྟེ་མ་ཅེར་ཡང་འདིར་དེ་མིན་ནོ། །མཚན། བ་མཆོག་སྟེ་བ་ཡི་ཁུ་མཆོག་དང་འདྲ་བ་ནི། སྐྱན་གྱི་ཡ་ལྷིབས་མ་ལྷིབས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པ་ཁུ་མཆོག་དང་བེའུའི་རྟེ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གང་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཤེས་ཤིང་། དྲང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འདི་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཆོོད་པར་བྱེད་པས་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་བློ་མར་བ་སྐྱེའི་གཉིས་དང་། ཡགས་པའི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩེས། རྟེད་པ་ཡངས་པ་དང་། ལོང་བུ་མི་མངོོན་པ་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེའི་ཚབ་ཏུ་མཐིན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དུང་དང་འདྲ་བ་རི་མོ་གསུམ་པ་དང་། སྐུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས། སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བའི་དད་དུ་སྙེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོང་ས་ཟངས་བ་སོགས་གསུངས་པ་

རྣམས་མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་པར་མངོན། མཐིན་པ་དེ་མེད་དུང་ལྟ་བུའི་གསུང་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་འབྱུང་བའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་མཚན་བཟང་གི་སྐབས་སུ་བགྲངས་ལ་ཚངས་དབྱངས་ཉིད་བགྲངས་པ་མང་ངོ་། །དེའི་བྱད་ནི་མཚན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མེ་ཏོག་གི་ཆ་ཤས་ཟེའུ་འབྲུ་ཡིན་པ་ལྟར་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་དབེ་བྱད་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུས་མཛེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབེ་བྱད་བརྒྱད་བརྟུན་ནི། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ། སེན་མོའི་མདོག་སྨུག་པ། གཤོང་གུ་དང་ལེབ་མོ་མིན་པར་དབུས་མཐོ་བ་གསུམ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱུས་པ། རྒྱས་པ། བྱིན་གྱིས་ཟུབ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་མི་མངོན་པ། རྩ་མདུད་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ། ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པ། གོམ་པ་ཆེ་རྒྱང་སྟོམས་པར་འདོར་བ་གསུམ་དང་། མི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་ཤེགས་པ་དང་། གླུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གླང་ཆེན་གྱི་སྟབས་སུ་ཤེགས་པ་དང་། མཁའ་ལ་བྱ་དང་པའི་སྟབས་སུ་ཤེགས་པ་དང་། གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་འགོར་གྱི་སྣ་དྲང་བ་ཁུ་མཆེ་གཡོ་སྟབས་སུ་ཤེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཤེགས་པ་དང་། མདོག་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་ཤེགས་པ་དང་། མ་ཡོ་བར་དྲང་པོར་ཤེགས་པ་སྟེ་གཤེགས་སྟངས་བདུན་དང་། དབུགཏུགས་ལྟར་རྒྱམ་ལ་རྒྱས་པ། སྐྲ་མཚམས་ལེགས་པར་འབྱེས་པ། དབུལ་བ་རྒྱས་

ཤིང་དབྱེས་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། དབུ་སྐྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ། ཡིད་དུ་སྐྱག་པ། འཇམ་པ། མ་འཛིངས་པ་སྟེ་མ་འཕྱིངས་པ། མི་གཙོར་བ་མི་རྟུབ་པ། དྲི་ཞིམ་པ་དྲུག་དང་། སྐྱན་ལྟུབ་ལ་གྱི་འདབ་མ་འདུ་བ་ནི་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ། དཀར་ནག་འབྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་བརྟུའི་འདབ་མ་འབྱུང་བ། སྐྱན་ལ་རི་མོ་ར་རི་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་བས་སྐྱན་གཉིས་དགུ་བ། སྐྱན་གྱི་ཡུལ་གཟིགས་པ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་བས་རྣམ་པར་དག་པ། སྐྱན་གྱི་རྩེ་མ་ཡིད་དུ་འོང་བས་སྐུག་པ་སྟེ་སྐྱན་གྱི་ལྟའོ། །སྐྱན་གྱི་སྐྱེ་གཉི་སྐྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱིན་ཚུགས་རིང་བ། སྐུ་འཇམ་པ། མདོག་སྐུམ་པ། སྐུ་རིང་ཐུང་མཉམ་པ་བཞི་དང་། སྐན་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་སོགས་མཉམ་པ། སྐན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྦུང་པ་གཉིས་དང་། ཤད་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། སྐབས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་། ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བར་ཆེ་ཆུང་འཚམས་པ་དང་། མཆུ་ཤིང་ཐོག་ཏིམ་པ་ལྟར་དམར་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྐང་བ་ཙམ་དུ་དང་བ་གཉིས་དང་། ལྟགས་པའྲ་ལྟར་མཉེན་པ། སྐབ་པ། དམར་བ་གསུམ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་ཟླུམ་པ། རྩེ་རྩོ་བ། མདོག་དཀར་བ། རིང་ཐུང་མཉམ་པ། བྱིན་གྱིས་ཐྲ་བ་ལྟ་དང་། གསུང་འབྱུག་སྒྲ་ལྟར་བརྡེབ་ཆེ་བ། གསུང་ལ་རད་རོད་ཀྱི་འཛེར་བགེ་མེད་པས་མཉན་ཞིང་འཇམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་ཟུས་པ། ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱག་གི་རྟེ་མོ་རྣམས་གསལ་ཞིང་མདུད་ཡོད་པ། གཏིང་ཟབ་པར་

དོད་པ་མ་ཚད་པར་རིང་དུ་དོད་པ་གསུམ་དང་། སྐུ་མཉེན་ཞིང་འགྲིང་ལེགས་པས་འཁྲིལ་བགུ་ཚགས་པ། རིང་ཐུང་སྦོམ་ཕྲ་སོགས་མ་འཚོལ་བས་རིམ་པར་མཚམས་པ། མཚན་རྟམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པ། སྐུ་ཁྲོན་ཆེ་བས་ཁོ་ལགུ་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ། སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། སྐུ་ལ་རྒྱབ་པའི་བགེ་མེད་པས་འཁུམ་པ། སྐུ་རིད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པས་ཞུམ་པ་མེད་པ། སྐུ་ཤ་རྒྱས་པ། སྐུ་མི་ལྡོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པ། སོར་མོ་དང་ཡན་ལག་རྟམས་སྦོམ་ཕྲ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྟམ་པར་འབྱེས་པ་བཅུ་ནི་སྐུ་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ། སྐུ་མི་མཛེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྟམ་པར་དག་པ། མིག་རྟག་སོ་དེགས་སོགས་དྲི་མས་གཙང་བ། ཁྲས་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་དང་བཞི་ནི་སྐུ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དཀུ་ཟླུམ་པ་ཞེས་པ་དབྱིའི་སྟུ་རྩར་གྱིས་མཚོན་པའི་སྐེད་པ་ཟླུམ་པ། སྐེད་སྐབས་འཚམས་པས་སྐབས་ཕྱིན་པ། སྐེད་པ་ཏ་ཅང་མི་རིང་བས་མ་སྐྱེང་པ། སྐུའི་ཕྱ་ལ་ཏེ་ལྡོ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པས་ཕྱང་དེ་བ་བཞི་སྐུ་སྣང་གིའོ། །ལྟེ་བ་གཉིང་ཟབ་པ། ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་གཉིས་དང་། སྤོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ན་སྡུག་པ་གཉིས་དང་། དབེ་བྱད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་སོགས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོས་མཚན་པ་གཅིག་དུ་བརྩེས་པས་གསུམ་

པོ་དེ་ནི་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་ནི། དཔལ་བེའུ་དང་། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་དང་། ཐྲ་བཞི་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་དང་། དུང་དང་། རྟ་དང་། བ་དན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་བརྒྱད་རྩེར་གསུང་བ་བཞིན་ནོ། །མཚན་དབའི་སྐབས་སུ་ཆོག་འདུ་བ་རྣམས་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་དང་། དབེ་བྱད་དུ་དེའི་ཁྱད་པར་ཐུ་མོ་རྣོགས་པའི་ཚ་ནས་གོ་བར་བྱའོ། །གཙུག་ཏོར་བཤུར་མི་མངོན་པ་སོགས་ཁྱད་པར་འགའ་མ་གཏོགས། མཚན་དབའི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་ཚ་འདྲ་ཙམ་འཁོར་སྐྱར་སོགས་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དབེ་ནི་དགེ་ཅིང་གསལ་ལ་རྣོགས་པས་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ་གཞན་པས་ཚ་ཙམ་ཡང་འགྱན་དུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡངས་ཚད་མེད་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་ཚད་དབེས་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་བཟུང་བསྟེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུའི་དངོས་པོ་གཅིག་འགྱུར་བོ། །དེ་འདྲ་བར་བསྟུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དབེ་བྱད་གཅིག་འགྱུར་བོ། །དེའི་ཚུལ་གྱིས་དབེ་བྱད་བརྒྱད་བཟུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྟུར་བས། མངོན་སུམ་དང་གཙུག་ཏོར་གཉིས་མགོ་རྣོག་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་པོའི་རེ་རེ་འགྱུར་བོ། །མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མངོན་སུམ་འགྱུར་བོ། །མངོན་སུམ་འགྱུར་

བའི་བསོད་ནམས་འབྱམ་འགྱུར་གྱིས་གཟུག་ཏུ་འགྱུར་བོ། །གཟུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱེ་བ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱམའཁྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་དུང་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི། སེམས་ཅན་གྱིས་ཐོས་ན་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པས་མཉེན་པ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་རེག་པར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །བྱང་དོར་གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་བརྗོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཕྲད་པ་སྟེ་འདི་བཞིད་དབྱངས་རང་གི་ངོའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོང་སྟེ་ངོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཀུན་སློང་དགེ་བས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པས་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀུན་སློང་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེན་མེད་པ་ལ་ཡང་གོ་རྩྭངོ་ཟེ་། ཁོའི་དང་ཡི་གེ་གསལ་བས་གསུམ་ལ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྐོ་ནས་སོ། །ལྟ་ངན་སེལ་བས་སྐྱན་ལ་འཇེབས་པ། འཕ་འབྱུང་གི་ཐབས་སྟོན་པས་མཉན་པར་འོས་པ། ཚ་རོལ་ཀྱི་དབྱས་བྱ་མིན་ཞིང་ལོག་པར་སྤྲུ་བ་སེལ་བས་མི་རྟུགས་པ། ཉན་པ་པོའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་སྐྱན་པ། ཚགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལྟ་ནི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་སྟེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལའང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་རྩྭ་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངལ་དུབ་ལ་མི་སྤྱོར་བས་མི་རྟུབ་པ། ལྷུང་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཐབས་

སྟོན་པས་སྨྲས་མི་དཀའ་བ་མི་བརྟུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་བའོ། །
ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པས་རབ་ཏུ་དུལ་བ། གེགས་རྣམས་གཡེངས་སེལ་
བས་རྣ་བར་སྐྱན་པ། ཤིན་སྦྱངས་དང་ལྡན་མཐོ་མཐོང་གིས་གདུལ་བྱའི་ལུས་དང་
སེམས་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོར་བཅུས་པ་དེ་བཞི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་སེལ་བས་སྙིང་དགུའ་བ། ལོག་རྟོག་དང་མངོས་
པ་སེལ་བས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་
ལ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དོ། །འགྲོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་གདུང་བ་མེད་
པ། ཐོས་པས་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པས་ཀུན་ཤེས་པ། བསམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་བྱ་བ་
གསུམ་ནི་སིམ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེའི་མཐུང་མེད་པར་སྟོན་པས་
རྣམ་པར་གསལ་བ་ནི་ཚོས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རང་གིས་ཡོན་
ཏན་ཐོབ་པ་སྤེལ་བ་ལ་རྟེས་སུ་དགའ་བས་དགུའ་བར་བྱེད་པ། མ་ཐོབ་པ་
བསྒྲིད་པ་ལ་དགའ་བས་མངོན་པར་དགུའ་བ། ཟབ་པ་སྟོན་པས་ཀུན་ཤེས་
པར་བྱེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་བཞི་ནི་སེམས་
ཅན་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚངས་མ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པས་རིགས་
པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྟོང་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པས་དེའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་
པ་དང་། དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ཡང་བློས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་མ་བློས་པ་སྟེ་
དེ་གསུམ་ནི་ཤེས་པས་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚོལ་བ་སྐྱ་པར་བྱེད་པ་སེང་

གྱེའི་དབྱངས་དུང་། འགོར་ལ་ཁྲབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲུང་པོའི་དབྱངས་དུང་། གདངས་ཟབ་པ་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། གཟུང་བར་འོས་ཤིང་འདའ་བྱ་མིན་པ་སྐྱ་དབང་གི་དབྱངས་དུང་། སྐན་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དྲི་ཟའི་དབྱངས་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་ལ་གོ་བྱེད་དང་སྡུན་འབྱིན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཀུ་ལ་ཏི་ཀའི་དབྱངས་དང་། ཐག་རིང་བོར་གྲགས་པ་ཆ་དངས་པའི་དབྱངས་དང་། གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་ཤིས་པའི་ཡུས་སུ་གྱུར་པས་བཀྲིས་པ་ཤུང་ཤུང་ཉེ་འཁོའི་དབྱངས་དང་། ཚོགས་བཙུན་པ་ལྷ་དབང་གི་དབྱངས་དང་། བདུད་གསོལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྷའི་རྟ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆེ་བའི་དབེ་བསྟན་པ་བཅུའོ། །ཉེན་མོངས་མེད་པས་བསྟོད་ཀྱང་མ་ལེངས་པ། སྨད་ཀྱང་མི་དམའ་བ། རི་སྐད་གསུངས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའམ་བརྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་སྒྲ་ཀུན་གྱི་རྟེན་སུ་ཞུགས་པ། དབུ་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་སྒྲ་ཀུན་ཟུང་མ་ཚགས་པ། དུས་དང་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་ཅིང་གནས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། རྣེད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་བདང་བྲལ་བས་མི་ཞུམ་པ། འགོར་དུ་བགེ་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་ཞན་པ། ཆོས་སྨོན་པ་ལ་སྐྱོ་དུབ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུན་ལ་མགས་པས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཁྲབ་པ། དགེ་རྩ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་སུ་འཇོག་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད་པས་ཐ་

བ་མེད་པ། རྟག་པར་གསུང་བའམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གསུང་བས་རྒྱུན་ཆགས་པ། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབེལ་ཤིང་ཤེས་པར་བྱེད་བས་འདེལ་བ་སྟེ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྒྲ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྷའི་སྐད་སོགས་དང་སྒྲའི་རྣམ་རིག་དུ་མ་གནས་པས་སྒྲ་ཀུན་རྗོགས་པར་བྱེད་པ། སོ་སོའི་གང་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་སྟང་བས་དབང་པོ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ། དམ་བཅས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནོད་པས་མི་བསྒོད་པས་མ་སྐྱད་པ། དུས་མིན་མི་འདོམས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པར་སྨོས་བས་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ། ཉ་ཅང་སྐྱར་བས་སྒྲ་ཟུར་མི་ཕྱིན་པ་སོགས་རྟག་རྟག་པོར་མི་གསུང་བས་མ་རྟོགས་པ། ཐག་ཉེ་རིང་ལ་ཁྱད་མེད་པར་མཚུངས་པར་ཐོས་པས་འགོར་ཀུན་ཏུ་གཏུགས་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབེར་བྱས་ཏེ་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་ནས་བས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་སྟེང་ཚགས་སྟང་རྫོངས་གསུམ་བདུད་དང་བཞི་འཇོམས་པ་བསྟན་ཏེ་དུག་ཐུ་རུ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་སྐུལ་པའི་སྐུ་ནི། སྤིད་པ་རི་སྤིད་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡན་བའེ་སྟུ་ཚོགས་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་བུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའམ་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུ། ཏི་ཁ་རབ་དག་འདུལ་ཕྱིར་དྲི་ཟའི་ཁྱིམ་ལེན་པར་སྐུལ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣུལ་བ་བཟོ་སྣུལ་སྐུ་སྟེ་སྣུལ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་དབེར་ན་བཟོ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོར་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་བཟོ་སྣུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་སྐུར་གཏོགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་ཕྲིན་དང་རེ་དུག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་སྣུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་ལ། གཞན་ཡང་རིང་བསྲེལ་དང་བརྟུ་དང་ནོར་བུ་དང་ཟས་གོས་ཤིང་རྟ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐན་བའི་ལ་སྟོར་བའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣུལ་པའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དེའི་ཕྱིན་ལས་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཕྱིན་ལས་འཇུག་སྟམ་ན། སྐུ་སྟོང་པ་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། གསུང་གྲགས་པ་ལྟའི་རྗ་བོ་ཆེ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེས་ཁྱབ་པ་སྤྲིན་དང་། སྣུལ་པ་སྟ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཚངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བ་ཉི་མ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་དང་། གསུང་གི་སྟོང་པ་སྤྲ་བརྟན་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་དོན་མཛད་པ་སོ་གཞིའི་དཔེ་དགུས་བསྟན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་ལྟ་

མ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱིན་ལས་དེས་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཚན་པ་མཐའ་དག་མཛད་དེ། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཚད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུན། འགྲོ་བ་རྣམས་ལམ་གྱི་རྟེན་མངོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚད་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། མདོར་བསྡུན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣུམ་རྐུག་ཁྱབ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་སྣུའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་སྡུར་བྱུག་པར་གསུངས་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཚོ་ཚོར་ཕྱེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཇུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་དང་། བསྒོམས་པའི་སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟོབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བའི་སྟོབས་དང་། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་དབེ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སོ། ། ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདུས་བྱས་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་ཞེག རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེ་གནས་འགག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ་མཚན་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའོ། །འདུས་བྱས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་དྲུག་དང་། རྐྱེན་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལྔ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། རྒྱུ་དྲུག་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱུ། ལྷན་ཅིག་འཐྱུང་བའི་རྒྱུ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་བྱ་བག་སྐྱ་བས་འབྲས་བུ་རང་ལས་གཞན་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ལ་ནུས་བཅས་ནུས་མེད་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྐྱུགས་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྐྱུགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་བའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་དམྱལ་བ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱུར་འདོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཚ་ནས་བཞག་ལ། དེ་དག་གིས་བརྒྱུད་ནས་ཐན་པའང་འགའ་ཞིག་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་བཅས་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་དགོས་ཤིང་འདི་ནི་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྤྱིའོ། །བྱེད་རྒྱུ་འདིའི་སྣབས་སུ་རྒྱུ་ཡི་ཚུལ་ལ་མི་སྟོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་བའི་རྐྱེན་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ས་བོན་ལས་སྐྱུགས་དང་།

རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། སྐུ་གུ་ལས་རྒྱུ་སོགས་དང་། ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ཏེན་དང་དབང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐུ་གུ་ལ་སོགས་ལྟ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། སྐན་ཁང་གི་བུམ་པ་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་སྣའང་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བྱེད་རྒྱུ་བཅུར་ཡང་བཤད་དེ། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། གནས་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུན་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་སུ་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། བསྟན་པར་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་སྣང་ཁང་གི་གཟུགས་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ། འགྲུབ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅོ་བསྡེགཿབྱེད་བའི་མེ་ལྟ་བུ། འབྲལ་བར་བྱེད་བའི་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་བརྟ་བ་ལ་ཟོར་བ་ལྟ་བུ། གཞན་དུ་བསྒྲུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པ་མགར་བས་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གདུ་བུ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་བའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བ་ལས་མེར་དེས་པ་ལྟ་བུ། གོ་བར་བྱེད་བའི་བྱེད་རྒྱུ་གཉན་ཚིགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུ། འཕོད་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་སྡུང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །ལྟེན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ་མདུང་ཐྲིམ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སེམས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་རྟེས་འཇུག་དེ་

དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་རྟེས་འཇུག་དེ་དག་དུས་སྦྱི་མེད་པར་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་སྟེད་པ་དང་། དགེ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་ཞེས་བྱའོ། །ལྟོན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་ནི་སྟོང་རྒྱུ་ལ་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་གུ་ལ་སོ་བོན་དང་ཆུ་སོགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་དུ། ཕ་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུ་རོལ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེད་པ་མིན་ཞིང་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྟེས་པའི་དུས་མཉམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་གོས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ལས་རྒྱུ་བཞག་པའོ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དགེ་སེམས་ལས་དགེ་བ་སྟེ་བ་སོགས་དང་། ནས་ལས་ནས་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་སྐར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་གཅོ་ཚེར་རང་གི་རིགས་དང་སར་གཏོགས་པ་ལ་བཞག་པའོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚུངས་པ་ལྟས་མཚུངས་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་རྟེན་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས། ཡུལ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་

མཚུངས། དུས་སྐུ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་པར་མཚུངས། རྣམ་པ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་འཇིན་སྐངས་གཅིག་པར་མཚུངས། ངོ་བོ་རྟག་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའོ། །འདི་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ཚུལ་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་འགྱེའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཀུན་འགྱེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡོགས་སུ་བཟད་པ་ཙམ་མོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་འགྱེའོ། །དེ་ཡང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འཕེར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་སྐྱེད་བའི་ཚ་ནས་ལོགས་སུ་བཟད་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་བྱུགས་གོ །

འབྲས་བུ་ལྟ་ཡི་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུནི། ཟག་བཅས་འཕེར་བའི་བདེ་སྡུག་གི་སྐྱོང་བ་སྐྱེད་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་འབྲས་བུའི་ཚ་རྣམས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་མ་བསྟེན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ལུང་བསྟན་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་བའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུནི་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་ཚད་ལ་བརྟེན་ནོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྱེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རང་གི་རྒྱུ་དང་མཐུན་

བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །སྒོམ་བྱ་ཉིད་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་སྒོམ་བྱས་བྱམ་བ་བྱས་བ་ན་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡོད་བ་ལ་དབེར་བྱས་ནས་འདྲ་བ་ལས་མིང་བཏགས་བའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འདྲས་བྱས་སོ། །ཁྱལ་བའི་འབྲས་བུའི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བྱ་བྱལ་བའི་ཚས་འགོག་བ་སྟེ། འདི་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུར་བཞག་བ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་བསྟེད་བ་མེད་ཀྱང་འདིའི་གེགས་སྣང་བྱ་སྣང་བ་ལས་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ནོ། །བརྟགས་འགོག་མ་གཏོགས་འདྲས་མ་བྱས་གཞན་ལ་རྒྱུ་མི་བཞག་ཟེར་ཡང་། སངས་བསྒོམ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་གུ་མེད་བའི་བརྟགས་མིན་འགོག་བའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་འདྲ་སྐམ་མོ། །དེ་ཡང་དལ་ལྟའི་འདྲས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲས་བྱས་ཏོ་ནའི་བདག་འབྲས་བུ་བརྗོད་རྟང་ངོ། །རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་བའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་བའང་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་འདི་ཚ་འགའ་ཞིག་དང་བསྟུན་ཏེ་རྒྱུ་མཐུན་བའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་བའང་ཡོད། འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སུ་བརྗོད་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་

ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ལྟས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟག་མ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་བཟོ་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་གོང་གི་རྣམ་སྨིན་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་མ་གཏོགས་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེའོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རང་གི་སྟོན་དུ་རིགས་འདྲའི་སྐལ་མཉམ་ཡང་མེད་པས་རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་ལྟ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ་ལྟག་མ་རྣམས་གོ་སྟེའོ། །རྒྱུན་ནི་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུན་ཞེས་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྟ་བུ་བསྟོམས་ནས་དེར་བཞག་པའོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཞེས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མ་གང་ཞིག་རང་གི་ཕྱི་ལོག་ས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ལྟག་མེད་དུ་འདུག་ཁ་མའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ལ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་ལས་དམིགས་རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་

རྒྱུན་གཉིས་ནི་བློའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་དང་གཞན་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་ཀུན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་རྒྱུན་བཞིས་བསྐྱེད་དོ། །དེར་དམིགས་བསལ་དམིགས་རྒྱུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱིས་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་བཀག་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་རྒྱུན་མེད་དོ། །གཞན་གཟུགས་ཅན་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བདག་གཉིས་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དེ་དག་གི་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བ་རང་གི་བློས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱན་འབྱས་བུའི་ཚུལ་བསྟན་པས་སྦྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བ་མེད་པར་རྒྱུའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་གནས་པ་མིན་པར་རྒྱུ་ལས་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་གེགས་བྱས་པས་སྒོང་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པའི་རྒྱུས་རྒྱུ་ལ་རིལ་པོ་དང་བྲེད་པ་པོར་འཛིན་པ་བཤེགས་སྟེ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱུས་སེམས་ལ་རིལ་པོ་དང་རྟག་གཅིག་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་བཤེགས་སྟེ་ཆོས་དུ་མ་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། བྱེད་རྒྱུས་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཤིང་སྨིན་ཆོས་རྣམས་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤེས་

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུག་པོ་དེས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྲུས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་གོ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདི་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་མ་བྱུང་བ་འགོག་པའི་ཚེད་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཆོལ་བར་དཀར་ནག་གི་ལས་སོ་སོར་སྨིན་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན། གཅེར་བུ་པ་སོགས་སྟོན་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུར་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ལས་ཁོ་ན་མིན་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་དུ་ལྟའི་རྒྱུ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ནོ། །དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མིན་ཡང་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཚད་བདག་འབྲས་ཀྱིས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཐར་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བྱལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་བྱུགཏུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཤིང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་གཉིས་པོགས་སུ་ཕྱེ་བས་རྒྱེན་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ནང་གི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་བའི་བློ་ཏུ་ཚོང་དུ་རུང་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་

ལ་ལྷོས་ནས་དབྱེ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གློ་བུར་བྱལ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་དང་། དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་དང་། རྒྱུ་མཚན་མ་མེད་པ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། འབྲས་བུས་ཟིན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚ་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བཤད་སྟེ། དེ་དག་གི་རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དང་དུ་ལེན་ཞིང་འཛིན་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་བསྟན་ཏེ་རྣམ་ཐར་སྤྲོ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་བཅུད་བྱུང་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟོང་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །ཚེན་པོ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཕྱོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་

མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁམས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སུམ་འདུས་པ་མེད་ལ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལ་རྟག་ཚད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་སྒྲས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པ་ནི་རྟོགས་བྱའི་མཆོག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐོབ་བྱའི་མཆོག་སྡུད་འདས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོན་དུམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། །ཚོས་གང་ལ་འབྱོར་བའམ་འདོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་

ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོན་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་བདུན་ནི་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཚེད་དུ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དང་མཐའ་བྲལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་ནས་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟང་མ་ལུས་པ་ཡོག་པའི་སྒོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཚད་ལ་མི་སྟོང་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་གོང་གི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གདགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀག་དོན་གཟུགས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡི་ཚ་བ་དང་ཆུའི་གཤེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་མཚན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཆོས་སུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་འདི་དག་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་

གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་གནས་བའོ་ཞེས་ཤེས་བའི་ཚེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཙུངས་ཏུ་གསུངས་ནས་སྣར་ཡང་དེ་དག་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཐུབ་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་དམ་རང་གི་རང་བཞིན་ནམ་བབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། སྣང་བྱ་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཕྱི་ནང་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ནམ། ལུས་སམ་གཞི་རྣམས་དང་། གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོང་རྣམས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བཞི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་བློ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བཏགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་མཐོང་ན་དོན་དམ་བར་མཐོང་བ་དེ་རང་དོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད། བློ་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་དག་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ་བརྟག་དེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དག་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་སྡུང་འདས་མཐའ་ལས་འདུས་པ། ཐུགས་མཐའ་མེད་

པ་འགོར་བ། དོན་མེད་ཕྱང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་ཡང་དག་རྟ་མི་ཟད་པ། རང་བཞིན་
ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ནི་སྣང་བས་
འདིར་རྣང་མཚན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
སྐྱེབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་འགོར་བ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། ལམ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་དགེ་
རྩ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོམ་མོ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་བཟུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་
ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་
པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྔ་མ་རྣམ་
བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བ་དང་།
ཕྱི་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སྣང་བ་འདེབས་པ་སེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཟུང་བྱ་གཡོ་
དབྱེ་བ་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བཟུང་དང་བཞི་པོ་བསྟོམས་ན་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུའོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བློ་འཇུག་པའི་རིམ་པའམ།
རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་མམ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་གྲུབ་
ཙམ་ལེགས་པའི་མེད་དགག་སྟེ། སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཅད་པའི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོས་བྱལ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་དང་སྟོང་པ་

ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དངོས་མིན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་དགོས་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་འདི་རྣམས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཡང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་རང་གིས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པ། ཐོག་རེག་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་། སྣང་བྱ་ཟད་པ་ལ་བརྟགས་འགོག་དང་། གང་ན་གང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་མིན་འགོག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བསལ་བའི་ཚནས་བདེན་མེད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལས་མ་འདས་པས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་འདྲའི་འདུས་མ་བྱས་འདི་དག་ནི་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བློས་ཁར་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅྱས་མི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་བློས་གཞིག་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་གང་ཡང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །

ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་བ་བསྒྲུབ་མེད་པ་རྣམས་ཡེ་ནས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་དངོས་དངོས་མེད་དུ་གདགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་སོ་སོར་རང་ས་ན་མ་འཇེས་པར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཏེ། སྣང་དང་སྟོང་པའམ་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྒོམ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ཞིག །གཟུང་འཛིན་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་སུ་གདགས་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་གནས་ཤིང་དུས་གསུམ་གྱི་ས་འཁྱུད་པ་མེད་པ། བློས་བཏགས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དེའི་ངང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བླ་ན་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །
ཟུང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་འདྲ་
ཞིང་དངོས་དངོས་མེད་གང་གི་མཐའ་ལའང་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་
ཚེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱུས་མ་ཐག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལྷོས་ནས་བཏགས་
པས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར་འདུས་
མ་བྱས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས།
དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །སྐྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །
ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ལྷོག་པས་
སོ། ། ཁམ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ། །ཚོས་ཉིད་སྐྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་
པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཕུང་པོ་རྣམ་དབྱེ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟིང་
པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ངོར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཐ་
དད་དུ་ཕྱེ་བ་མེད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཕིག་ལེ་
ཤས་གཅིག་རོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ན། འདི་ལ་བསལ་
བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩྭ་ཙམ་ཞེད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
ལྟ། །ཡང་དག་མཐོག་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ན་སྟོས་བྱལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིང་

སྣེའ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཚོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དོན་ཡོད་ལ། མཐར་ཐུག་བདེན་པ་གཅིག་ལུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟུབས་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནམ་ཐོབ་ན་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུངས་རབ་མཐའ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྣ་ག་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། །།འོ་ན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་ཞིང་ཚོགས་བསགས་པ་དམན་པ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་སྣ་ག་ཙམ་ཡོད་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཕྲག་དཀྲུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་གང་ཞེན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལྟ་བུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བྱེས་པའི་སྤྲོ་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བརྟག་ན་དབེན་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་སྐྱེ་བ་ལུ་

ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགག་པ་ཡོད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཟབ་པ། སྣོད་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་དུས་མིན་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། བློ་ཆུང་བ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རྩད་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡོད་ན་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་དཀའ་ལ། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འབའ་ཞིག་དུས་མིན་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་སྤྲོས་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་པ་སྣོད་དུ་སྤྲོས་སངས་ཆད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་། ཐལ་བའི་བློ་ལ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ན་སྤྲོས་སངས་སྐྱབ་པར་ཡང་མི་འཐད་ལ། སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་དོན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་བསྟུ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པས་མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་དམ་

པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བློ་དམན་པ་དག་གིས། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བའི་དམ་བཅི་ཞིག་ཡོད། མཐོང་བ་དམ་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་འགལ་བར་འཛིན་ལ། ཟབ་མོའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐོང་བའམ་དམིགས་བར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དེའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་སྲིད་ལ། དམིགས་པས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤམས་སུམྦྷ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཚོས་གང་ཡང་སྒྲུབ་དུ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཟད་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་གཉིས་སྲོག་བཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐོབ་མེད་ཉིད་ཐོབ་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལའང་། བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་འདུན་བརྗོད་ནས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་རྣམ་བཞག་གཞན་དང་གཞན་དུ་

འཚང་བར་སེམས་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་བའི་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བའི་ཕེ་ཤེས་ཀྱི་སྣུ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཆོ་བས་བསྟན་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཆོ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བའི་གནས་ལུགས་ནི་བསྒྲུབ་ཐོབ་མེད་བར་ཤེས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་ཟེད་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་བར་བསྒྲུབ་མེད་དང་ཐོབ་མེད་ཡིན་བའི་གནད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པ་བསྒྲུ་མེད་ཡིན་བའི་ཚུལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་ཟེད་བའི་ཐ་ཤལ་མ་ཁས་ལ་ཟད་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་བའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྡན་འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ས་བཅུ་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྡན་འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཟབ་མོའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལའང་ཆ་འདྲ་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་བའི་བློ་བསྟེད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པ་འདི་ལ་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐབས་སོ། ། ། །

དེ་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ནས། དེ་དག་གི་རྟོགས་བྱའི་སྐྱེང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཞིའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དང་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ། ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་ནམ་འདུས་བྱས་སུ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་མ་སྐྱེས་ལ། གང་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་མ་ཚོགས་པའི་སྐྲ་རོལ་ན་མེད་ཅིང་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འགག་ཅིང་། རྣམ་པས་རྒྱའི་ཚོགས་པ་མ་ལོག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྐྲ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱན་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་བྱུང་ནས་མ་ཞིག་པར་དུ་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་འཛུལ་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་འབབ་ཆུ་དང་མར་མེའི་མེ་ལྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། བེམ་པོར་གྱུར་པ་ཕྱི་སྟོང་དང་ནང་གི་ལུས་དང་ཤེས་པས་བསྟས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གློག་དང་ཆུ་བུར་སྤྲིན་སོགས་ནས་ལྷུན་པོའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པའི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཉེ་

ལྟར་སྣང་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འདི་དག་མཐར་འཛིག་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདུ་བར་མཐོང་བས་ཤེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་མ་འགྱུར་ན། མཐར་འཛིག་པ་དང་། བར་དུ་མི་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ལྟར་བྱུང་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། དཔེར་ན། འཛིམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། འཕོར་ལོ་དང་དབྱུག་གུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱམ་པ་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་ནས་ཧི་སྐྱེད་དུ་ཐོ་བ་སོགས་འཛིག་པའི་རྒྱུ་དང་མ་འཕྲད་པར་དུ་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པར་གནས་སོ་སྙམ་ན། བྱམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་འགག་པའི་ཚོར་ཅན་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་མི་འགག་པར་གནས་ན་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱམ་པ་ལ་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་། རི་མོ་དང་མདོག་དབྱིབས། ནང་དུ་ཆུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། བྱམ་པ་རང་གི་རྟལ་རྩས་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། མེ་ཆུ་མགར་བ་སོགས་ཀྱི་ཤུན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་

སྐད་ཅིག་མའི་ཐེངས་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱམ་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལས་མ་བསྒྲོད་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་ཉེན་གཞན་གཞན་དང་མ་ཕྲད་པའི་དུས་ན། དེ་ལ་སྟར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དོར་སྲུ་མ་མཐོང་ཡང་། དུས་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིའི་ཁྱད་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་བྱམ་པ་བྱང་ནས་ཞིག་པའི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་ཅི་ཙམ་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་འགག་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་རྟག་པར་གནས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་དང་མ་འཕྲད་པར་དུ་རྟག་གོ་སྟམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཚད་རང་གི་ངང་གིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་སོ། །ཐོ་བས་བྱམ་པའི་རྒྱུན་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱམ་པ་རྟག་པ་ཐོ་བས་གཟོད་པ་ཤིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ན་བཤིག་མི་ནུས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱམ་པ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ། བྱམ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཐོ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་གྱོ་མོའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བ། དབེར་ན་འཇིམ་པའི་རྒྱུ་དང་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་བྱམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བྱམ་པའི་རྣམ་པ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཤིག་ཅེས་འཇིག་རྒྱུར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་མོ། །རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པའི་སྟངས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཤིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་དོན་དང་མི་

མཐུན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ཐུ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པར་བྱམ་པ་ཅི་ཞིག་རྟག་ཀྱང་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་ཁོ་ནས་མི་རྟག་པར་བྱས་སོ་སྙམ་པ་ནི་འགྲུལ་པའོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་འདུ་བ་ཚོགས་པ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ངང་ཚུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མའི་ཐྲེང་བ་རིམ་པར་བཀོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་གཞས་དུ་བྱུང་ཞིང་རྒྱུའི་འཁེན་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་ལོག་པའི་ཚེ་མཐར་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཀྱང་འགག་པའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཅན་དུ་སྣང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར། རང་ཉིད་ངང་གིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དབྱུ་ན་ཕྱི་རོལ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྩུ་དང་ཆུ་དང་ས་དང་། རི་རབ་དང་རྟོ་རྩེའི་རྟོ་བ་ལ་སོགས་སྣ་བཏུན་གྱི་དངོས་པོ་ནས་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ཁམས་སུ་སྤྲིན་བཞིན་གསང་དུ་ཚགས་ལ། རི་ཞིག་གནས་པ་དང་། མཐར་མེ་སོགས་ཀྱིས་བཤིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟར་གནས་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་

རྣམས་ནི། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་འཕེལ་འགྱིབ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་དང་། སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའི་བརྩོ་བ་སྣེག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། མེ་སོགས་འབྱུང་བ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྐྱེད་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ནང་གི་སེམས་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགྱུར་བ་ཉིད་འཛིན་ཐོབ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་ན། སྣང་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཀྱང་། མདོག་དབྱིབས་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི། འདུ་བ་གཞན་རྒྱུན་ཆགས་པའི་སྣང་ཅིག་མ་ལ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་ཏེ་རྟག་པར་རྟོམ་པར་ཟད་དོ། །ནང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་དབང་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། གསར་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་ལ། རིས་མཐུན་པར་གནས་པའི་མཐར་ཆེ་འཕོས་ཏེ་འགག་པ་ཡིན་པ་དང་། དཔལ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དང་པོ་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། བཙས་པ་དང་། ཀྱིས་པ་ནས། ཆགས་ཤིང་འཕོགས་ཏེ་འཆི་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ། ནོ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རིམ་བས་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རིམ་བས་འབྱུང་བསྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བར་ཚོར་བས་ཟིན་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྣང་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་། སྟོན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་དང་མཐུན་པར། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕེལ་

འགྲིབ་དང་། མཚོག་དམན་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་དུ་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་བས་བསྟན་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ནི། རིས་འདྲ་བར་རྒྱུན་འབྱུང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུའམ། མི་འདྲ་བ་འདོད་པའི་སེམས་གཡེང་བ་སྡུ་ཚོགས་ཅན་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སྡུ་ཚོགས་མགོ་གས་པར་འབྱུང་ཞིང་འགྱུར་བ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་སོགས་རྒྱུན་བཞི་པོ་སྡུ་ཚོགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རིས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་ནས་སོ་སོའི་ཚེ་ཚད་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐྲེང་བ་སྐྱེ་འགག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་རིག་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོན་ལས་མྱུག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རིམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། བསྐལ་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་བྱ་ཞག་དུས་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་བར་གྱི་སྐྱེ་འགག་སྡུད་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་མི་རྟག་པར་ཤེས་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་མོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པས་ན། མདོ་ལས་རྣེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱབ་པོ་ཆེའི་རྣེས་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདུ་

ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་བའམ། འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལའང་ཟག་པ་ཅན་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་དང་རོ་བོ་དང་འབྲས་བུས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བསྟལ་མིན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་བསྟལ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་བསྟལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་སེམ་པ་བྱེད་པར་མ་ཡིན་པའོ། །ཟག་བཅས་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་རོ་བོའམ། དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་འདྲེས་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན་ངན་སོང་གི་སྒྲུབ་བསྟལ་དང་། མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ། འདོད་པ་བཅོལ་ཀྱང་མ་རྟེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བསྟལ་ཆེ་ཕྲ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཙམ་ནས། དུད་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མི་འདོད་ཅིང་སྒྲུབ་བསྟལ་བར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་སྒྲུབ་བསྟལ་ཏེ། སྒྲུབ་བསྟལ་གཟན་གཉིས་ལས། འདི་ནི་ངོ་བོའི་སྒྲུབ་བསྟལ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་མིང་གཉིས་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་སྒྲུབ་བསྟལ་གྱི་སྒྲུབ་བསྟལ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེ་བ་ན་སྒྲུབ་བསྟལ། གནས་པ་ན་སྒྲུབ་བསྟལ་ལ། འགྱུར་བ་ན་བདེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་བསྟལ་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་ནི། དམྱལ་

བར་ཚོ་གྲང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་སུ་སྣུག་པ་བྱལ་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྣུག་བསྡུལ་དུ་བསྟུ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཡིན་མོད་དེ་ནི་ནམ་ཞིག་འབྱལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་དགོངས་ཀྱི། འདིར་ནི་བྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣུག་བསྡུལ་མྱོང་བཞིན་པའི་ཚ་ནས་བརྗོད་པའོ། །འགྱུར་བའི་སྣུག་བསྡུལ་ནི་མཐོ་རིས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་ཡང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་ཐུབ་པར་མཐར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་དེས་ཏེ། མཐའ་བཞིས་བསྡུས་པ་ལས་མ་འདས་པའོ། །འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་སྟར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་གཏུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་པ་ནི། བུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ལྟ་བུ་སྟེ། བུ་མ་བྱུང་ན་དེ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ཡང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། འགྱུར་བའི་སྣུག་བསྡུལ་ནི་སྐྱེ་བ་ན་བདེ། གནས་པ་ན་བདེ་ཡང་འགག་པ་ན་སྣུག་བསྡུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདེ་བ་ཆེ་ཕྲ་གང་མྱོང་ཡང་སྔ་ཕམ་པས་ཀུན་ལ་མཐར་རྒྱུན་འགག་པས་མ་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་དཀར་མཛེས་པ་དང་འདྲ་ལ། འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཚགས་པའི་སྒོ་ནས་ངན་སོང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མང་པོ་འགྱུབ་པ་དང་། ཐར་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་མནོག་ཆུང་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའོ། །

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཚན་ཆད། གནས་སྐབས་བདེ་ཡང་རྟུང་སྟུག་བསྔལ་ཡང་རྟུང་། བཏང་སྙོམས་སུ་གྱུར་ཀྱང་རྟུང་སྟེ། དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་མ་འོངས་པའི་སྟུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དུག་ཅན་གྱི་ཟས་དང་། འབྲས་ཀྱི་ནད་གཅོད་སྨིན་འགྱུར་དང་། གསོད་སར་གོམ་པ་འདོར་བའི་གྲངས་བཞིན་འཆི་བའི་སྟུག་བསྔལ་ལ་རེ་ཉེར་སོང་བ་ལྟར། སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གནས་པ་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་ན་ཡང་སྟུག་བསྔལ་དུ་མི་མངོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་བཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཚ་མཐའ་དག་ལ་འདིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་འདི་ལ་བསམ་ན། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ཡང་། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེའི་འོབས་དང་སྙིན་མོའི་གློང་ལྟ་བུར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣུན་གྱིས་གཟིགས་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ལ་སྟུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་དང་འདུས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་འདོད་པ་ཁོ་ནར་འཕྲན་ཏེ། དེ་དག་གི་མཐར་འཕྱུང་ངེས་པའི་འཆི་བ་སོགས་ལ་བསམ་དབྱུད་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། འཕྱིར་བའི་སྟུག་བསྔལ་གྱི་

རང་བཞིན་དག་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །སྟུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅིང་བའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོའམ། སྟུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཀུན་བའི་ཚན་ཐས། སྟུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྔལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འགོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཐར་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་སྟུག་བསྔལ་བར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་གཉེན་པོས་སྤྱང་བ་ལས། ཟག་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་གཉན་དུ་ལོག་པའི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འཕོར་བའི་སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཉན་དུ་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། འཕོར་བའི་ཕུང་པོ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་འདི་དག རྟག་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འཕོ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་རིགས་འགའ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་རྟེན་པ་ནུས་ལ། རྒྱུ་ཡང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཀྱེན་ལས་བྱུང་བ་ལ་རིགས་པས་འཐད་པ་མཐོང་བས་ན།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བརྩེ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ན། གང་ཞིག་ལས་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་ཤིང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ངའམ་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟག་པའི་ཚེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྨུལ་བཞིན་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པས་རྟོམ་པ་ཙམ་དུ་དེས་པ་རྣེད་ནས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩད་ནས་སྤྲངས་པ་ལས། ཟག་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་དུ་ལེགས་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་རེ་ཞིག་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཟེག་དམན་སྐྱང་འདས་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་སྐྱང་འདས་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་བློ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའང་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་སྤྲངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དམན་པ་ཉན་རང་གི་སྐྱང་འདས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་བསྲེག་

པ་སྣང་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་འགོར་བ་གཉན་དུ་ལོག་པས་ཐར་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། ལམ་གོམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྐྱེན་རྣམས་འབྱུང་ངམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་སེམས་ཀྱི་གཤེས་ལ་བདག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེན་འབྲལ་མི་རྟུང་བ་ཉིད་དུ་
མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐག་ཁྲལ་བསྟལ་བཞིན་སེམས་རྒྱུན་གྱིས་རེ་ཤིག་གོ་ལ་བ་ཙམ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟོག་བྱེད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱུན་རྣེད་
པར་གྱུར་བའི་དུས་ན་ཡང་། སྣང་བས་མྱུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་བདག་ལྟ་སོགས་
སྐྱེན་གྱིས་མི་ཚུགས་ན། གཉེན་པོ་གོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ན་སྟོས་
ཅི་དགོས་ཏེ། བློ་གཉེན་པོའི་ངང་ཅན་ལས། བཟློག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྲིད་
དོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་བདག་མེད་སོགས་གཉེན་པོ་རྣམས་ནི་འགོར་བའི་སྡུག་
བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཉེས་པའམ། འཚེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་འབད་རྩོལ་གྱིས་
དེ་ལས་བློ་ལྡོག་པར་མི་བྱེད་ལ། འཚེ་བ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རིགས་པས་གནོད་
པ་ཡོད་ན་འདོར་སྲིད་པ་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་
པས་ན་ཡང་གནོད་པ་མཐོང་ནས་འདོར་མི་སྲིད་པ་དང་། འབད་པས་མི་
བཟློག་ལ། རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་བརྟེད་དས་སོགས་ཀྱི་བློ་དང་གཉེན་
པོ་བྱ་ན་ནས་ཉམས་པའང་མི་སྲིད་དེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ན།
བློ་ཉིད་བང་གིས་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་འབའ་
ཞིག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྲོ་འདོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐངས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་དུ་

ཟིན་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་ཏེ། བློས་གཅེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཐོག་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་མེད་ཤེས་པའི་བློ་ལ་སྦྱལ་འཛིན་གྱིས་སྐྲབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཚེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། ཀོ་བོ་ཉིད་ལ་ཐུན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བློག་སྟེ། །བློ་ནི་དེ་ཐོག་འཛིན་ཐུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ལ། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་མཐའ་དག་སྦྱངས་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཚེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐྱུར་པ་སྦྱངརྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་ཐྱུར་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། གཅང་བའི་རྟག་པ་དག་གི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྣ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་རྣ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོག

པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་འཇིག་པ་མེད་པ་ནི་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲིད་པ་སྐྱ་མ་རྒྱུན་ཆད་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣིང་ནས་མྱགས་པའི་ཆ་བ་དང་། ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ན་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་བཞིའི་ཉེས་པ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་གནས་པས་ན་རིམ་པ་ལྟར། རྟག་བརྟན་ཞི་བ་འཕོ་མེད་གཡུང་དྲུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །བདག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དངོས་མེད་ཉེ་ཆེ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྲིད་ཞི་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པོའང་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱེར་བ། སྟོབས་བཅུ་དང་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་གཞལ་དུ་མེད་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དམ་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། འཕོ་གཡེ་བ་ཞི་བ་བསིལ་བ་གྲུ་ནོམས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བླ་ན་མེད་པ། མཆོག་དང་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མྱང་འདས་ལ་དམིགས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པས་ཆོས་རྣམས་ནི་བོ་ཉེད་མེད་པར་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བདེ་སྐྱག་སྐྱོང་བ་པོར་བཏགས་པ་བདག་གམ་གང་ཟག་དང་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་རྟོམ་པ་དེ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་རྟོམ་པར་ཟད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོའི་བྱེ་བྲག་གཟུགས་བདག་ཡིན་ན། རྣལ་ཕྲན་གྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དུ་མའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་དུ་མའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བདག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོར་ན་རྣལ་ཕྲ་རབ་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ཚ་ཅན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་ལྔ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། དེ་མ་དམིགས་པས་ཉེགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཡོད་ན། ལས་བྱེད་པ་དང་། བདེ་སྐྱག་སྐྱོང་

བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མི་རྟུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་ཤན་གཅིད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གནས་མ་བྱའི་སྟེ་པ་དག་གིས་བདག་ནི་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མས་དཔྱད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡོད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ནི་འདིར་ལོག་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མིན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་ཚུལ་ཕུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་བདག་ཕན་ཚུན་ལྡན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་མི་གནས། བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཚོར་བ་སོགས་ལ་སྦྱར་བས་ཉི་ཤུ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་བཏགས་བསམ་ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེས་འཇིག་ལྟ་བཅོམ་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་རྩུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཚར་བའི་སའོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བདག་རྟག་པ་དང་། གཅིག་པུ་དང་། དབང་སྒྱུར་བ་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བཀྲག་པ་རྣམས་བྱས་པ་དང་། བྱམ་པའི་ཆ་བྱད་འཚོར་ལོ་དང་དབྱིག་གུ་སོགས་མཐོང་བས་རྫ་མཁན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། བདག་གི་ཕན་པ་སྐྱེད་པའི་མལ་ཆ་

དང་ཟས་གོས་སོགས་མཐོང་བས་བདག་ཡོད་པར་དོགས་པ་དང་། བདག་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དེ་སྙ་ཡི་ཆེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་མེད་འདོད་པ་སྣན་འབྱེན་པ་སོགས། བདག་ཡོད་སྨྲ་བ་ཕྱི་རོལ་པས་གང་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་བདག་མེད་པ་ལ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། སྨྲས་བྱེད་བཀོད་པ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྟག་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་སྨྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དང་། བདེ་སྡུག་མཐོ་དམན་དག་མ་དག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཡིན་ན་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟ་ཆོགས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཟུང་ཟད་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ལྡན་པ་ལ་གཅིག་དང་བྲལ་བ་དང་བདག་གཞན་དག་སྲིག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉི་ཚེ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དོ། །བདག་གི་ངོ་བོ་ཚད་མས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ་དེའི་ཕན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཞེས་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མོ་གཤམ་བུའི་གོས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །མལ་ཆ་སོགས་བདག་གི་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཀྱང་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་བའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ན་ཐར་བའི་ལམ་མི་སྲིད་དེ། བདག་ཡོད་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་སྲིད་ལ། བདག་ཆགས་མ་སྤང་ན་བདག་གི་བར་ཆགས་བའི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་

ལེན་པ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྱལ་བས་འགོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མི་སྲིད་དོ། །བདག་མེད་བར་སྣང་བ་ལ་ཐར་པ་ཡོད་དེ་གོང་ལས་བཟློག་པ་འདོར་ལེན་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་སྟོང་ནས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱང་འདས་འགྲུབ་བོ། །ཚན་པ་སྣུབ་ཅིང་གནོད་པ་སྟོང་བ་ནི་བདག་ཡོད་བའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་བའི་ཐུང་བོའི་ཚོགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པོ་དང་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་འཇོག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། འཕང་ལོ་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཤིང་རྟ་གཅིས་གཅིག་ཅེས་པ་མིན་ཞིང་། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིས་ཁན་ཚུན་ལྡན་བའང་མིན། ཡན་ལག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གནས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ལ་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་གནས་བའང་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གཅིས་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཕྲོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་

སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྗེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྩོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་ལེགས་ཀྱང་། དེའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན་འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི། རྫ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཟུགས་བརྟན་དང་སྐྱེ་ལམ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེན་ཆུ་ལ་དབྱེད་པ་རྫོ་རྗེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྱལ། ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆུ་ཤེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱང་བ་ལ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ནང་པ་སངས་ཆུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དབང་གིས་སྐྱང་བར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞི་ཐ་ན་གཉིས་སམ། གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚས་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་སྟེ་དངོས་སྐྱ་བ་དག་གིས་འདོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་སྐྱ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས།

ཕུང་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་རྩྭ་རུས་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཀག་པའི་སྟོང་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་གཉིས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ནི། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་ནང་གསེས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དབུ་མ་སྤྲོས་གནད་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་བདག་གམ། གཞན་ནམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་མེད་པ་རྒྱུ་མེད་དེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ལས་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཟིན་པ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ། བྱ་བཅས་ཟིན་པ་ལ་ཡང་བཅས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་ན། ས་བོན་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐུག་དང་སྡོང་བུ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་རིམ་པས་འགྱུར་བ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། འཇིམ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་

ཚོགས་བྱེད་པ་ལྟར་སངས་བོན་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་། སངས་ཀྱི་རྒྱལ་
འཕྲུལ་སྦྱངས་ནས་སྐུ་གཉིས་རྣམ་འགྱུར་དུ་གོ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེར་ན། སངས་སྐུ་
སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་མེད་དང་མདོག་དབྱིབས་
སོགས་ཐ་དད་དམིགས་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་མེ་ཆུ་དང་དག་སྟེག་སོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཁ་ཅང་ཐལ་བས་གནོད་དོ། །སངས་སྐུ་
སོགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་མེ་ཆུ་སོགས་དང་མི་འདྲའོ་སྐམ་ན། རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚོས་འདུ་བ་བར་མ་ཆད་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་དོན་ལ་
མ་གྲུབ་བོ། །བསྟན་བཅོས་སུམ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་རྒྱུ་ཞེག་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཅེས་པས་མི་ལེན་
པས་ན་བདག་སྐྱེ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། མ་ལས་བྱ་བཙས་པ་དང་། སངས་ལས་
སྡུག་འབྱུང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའོ་སྐམ་ན།
རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཞན་དུ་བཏགས་པ་ཡོད་མོད། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་གཞན་
སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་
ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་བཞིན་
གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་གཉིས་ཐན་ཆུན་མི་ལྟོས་
པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མར་མེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྱུང་
བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། གཞན་ཡིན་པར་ཁྱད་

མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡིན་ཚད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་དེས་ཏེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་འདགས་བྱར་འབྱེལ་ཞིང་སྐྱེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེ་ན། ནས་དང་མེ་ཏོག་རྡོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། ནས་རང་གི་ས་སྡུག་གཉིས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པར་དོན་འདྲ་བས། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པར་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ་ན་ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྣམ་བཞག་རྩད་བ་འདི་ནི་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱིས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་ངང་ཚུལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་གྱུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ས་སྡུག་གཉིས་གཅིག་གི་དུས་ན་གཅིག་མེད་པས་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་འཐད་དེ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ཀྱང་སྐང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཐུབ་པ་མི་འགྱུབ་པས། སྐང་མདའི་དབེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུའང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གོང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལས་སྡུག་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་བརྟག་ན་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་རྩུང་ཟད་མི་དམིགས་ཀྱང་མ་བརྟགས་ཤམས་དག་འ་ཙམ་དུ་ས་བོན་ལས་སྡུག་སྐྱེ་བར་སྣང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་འགག་པར་གདགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་བྱལ་བ་ཡིན་ལ་བདེན་པ་

དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་བདག་དང་གཞན་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མི་འགྱུར་བོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྐྱེ་བ་གཞན་གསུམ་བཀག་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཁས་མ་བླངས་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དབྱད་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་དམིགས་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་པ་སྐྱེ་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་དབྱམ་པས་བཞིད་ལ། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་འགལ་བར་བརྩད་ནས་རྩོད་ཅིང་། དོན་དམ་དབྱོད་པས་བཀག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་དབྱོད་པས་མ་བཀག་སྟེ་དགག་གཞི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་ཀུན་བརྟགས་པའམ། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དགག་གཞི་སྣང་བ་གཉིས། རི་བོང་རྭ་མེད་དང་གནག་གི་རྣ་ཡོད་ལྟར་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་

སྐྱེ་མཐར་དཔྱད་ན་དངོས་སྨྲ་ལས་མི་འདའ་ཞེས་སྟོན་གྱི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཅར་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིས་ཚར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབའ་ཅིང་བདེན་པ་ཉིས་ཅར་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་བས་དཔྱད་ན་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་སྟང་ཙམ་མ་འགག་ལ་སྨྲོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུ་མས་དུ་མ། གཅིག་གིས་དུ་མ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་མུ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སྣང་བསོགས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་མེག་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་དོ་སྟམ་ན། རྒྱ་ཐད་ཀར་འབྲས་བུ་ཐ་དད་གཅིག་སྐྱེད་པས་ན། ཐ་མི་དད་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་མེད་པས་ཀར་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པ་མི་སྐྱེད་པས། ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་པའམ་དུ་མ་དང་གཅིག་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་མ་བསྟུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྟུས་སོ་ཅོག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་གང་དུའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་ཡང་དུ་མ་སྐྱེད་དེ། ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པས་མིག་

ཤེས་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ལ། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་གྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟམན། རྒྱས་སོས་བསྐྱེད་པའི་ཟེ་བྱག་དེ་དག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ནི་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟེ་བྱག་སོ་སོར་སྐྱེད་ཀྱི་ཟེ་བྱག་ཅན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཟེ་བྱག་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེ་ན། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཟེད་པར་བཏགས་པ་དོན་མེད་དེ་གཅིག་ཟེད་པར་འགྱུར་ལ་དེར་སྐྱོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ।

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྷོག་པས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་ཚོས་ལ་བྱ་བ་བྱས་ནས། རྡོས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་ན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་སྒོན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་གཅིག་གིས། རང་གི་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་སྟམན། རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་ཁོ་ནས་བྱེད་དམ། གཞན་དང་བཅས་ནས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཅིག་མི་བྱེད་པས་གཅིག་དང་དུ་མ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟར་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྒོན་པོ་ལྟ་བུ་དེས་ཀྱང་། སྣང་དབང་ཡིད་བྱེད་ལ་ལྷོས་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལྟ་

བྱས་ན། གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་དོ་ཟེར་ན། བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་གཅིག་པུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུའི་ཁུད་པར་སོ་སོས་སྐྱེད་པའི་ཁུད་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་དོ་ཟེར་ན།། མིག་དབང་ལྟ་བུས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པ་ཙམ་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་འོན་ལོང་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས་གསུང་པའི་རིགས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་ན། འབྲས་བུ་ལ་ཆོས་དུ་མ་མེད་པར་རིགས་ན་ཡང་། དུ་མ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་དོ། །དུ་མས་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་མ་ཆོོགས་པ་དོན་མེད་དོ། །གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་ལུ་ཆ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། རྒྱུ་གཅིག་གིས་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་གཅིག་བདེན་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེས་བརྟགས་པའི་དུ་མའང་མེད་མོད། ཆོས་དུ་མ་ལའང་རིགས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། གཅིག་ལའང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཙམ་ལས་དབྱད་ན་སྐབས་ཤིག་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟག་

མི་བཟོད་པ་སྟེ་ལམ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེད་པ་སྐབས་སུ་ཞིའི་སྒྲ་འགོག་ཤེས་གཏན་ཚིགས་ལྟ་ཡི་གྲངས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་འདི་རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟས་ནས་གཏན་ཚིགས་བཞིར་བྱས་ན་ཡང་འཐད་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དབྱད་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདུ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ། དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་ན་འབྲས་བུ་དེ་འདས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ལ། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ད་ལྟ་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གང་སྐྱེད། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེའོ་སྟམ་ན་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པས་ད་གཟོད་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་ནས་སྨིན་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ཀྱང་སྐྱེད་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མེད་པ་ནི་སྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔར་མེད་པ་ཉིད་རྒྱས་གསར་དུ་ཡོད་པར་བྱེད་དོ་སྟམ་ན། མེད་པ་དངོས་པ་གཉིས་ཚན་ཚུན་སྤྱང་སྟེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པའི་དོན་ལ་སྔར་མེད་པ་ཉིད་ཕྱིས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱང་བ་ལ། སྔར་མ་སྐྱང་བ་དང་དུ་ལྟ་སྐྱང་བ་གཉིས་བློས་སྤྲོལ་ནས། སྔར་མེད་སྐྱེའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་ཡོད་ལ་ཕྱིས་མེད་པ་ཡང་སྔ་ཕྱི་བསྟོམས་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་

གིས་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཡོད་པ་མེད་པར་གོ་འཕོས་པ་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་གོ་འཕོས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་། བདག་ཡོད་དང་བདག་མེད་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྣང་ཙམ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་གོ་འཕོ་བ་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་དུའང་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཚུལ་མི་སྲིད་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྟེ་ལྟར་ལས་སྐྱམ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་སྟུ་མེད་ཙམ། ཡོད་མེད་དུ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་སྟུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ལས་ལེན་ནོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ་ཐན་ཚྭེན་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མི་སྲིད་དེ་དངོས་འགལ་བར་ན་ཡུང་གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འདི་སྐབས་གཉིས་མིན་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་ལས་ལེན་པ་ལྟར་ན། དངོས་འགལ་བར་ན་ཡུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོལ་མ་གོ་བ་དང་། གང་ཡང་མིན་པ་ལ་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་གོ་རྒྱུ་མེད་པས་ཅི་ཡང་ལས་མི་ལེན་པ་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་ལྟ་བྱ་ལས། རང་ལུགས་འདི་ཞེས་ངེས་པ་མི་རྟེད་དོ་སྐམ་དུ་བྱིས་པ་ལས་དང་པོ་པ་བློ་ཚུང་རྣམས་སེམས་

ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མཐའ་བཞི་ཅིག་ཚར་ཡོག་པའི་འཇོན་སྐྱངས་མི་སྤྱིད་པས། ཁྱད་པར་སྣུར་ནས་གང་རུང་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་འཇོན་སྐྱངས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ནི་མཐའ་བཞི་གང་གི་ཡང་དམིགས་པ་དང་ཁས་ལེན་མེད་མོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་མུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚིག་གིས་མཚོན་པར་དཀའ་བ་སྤྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་བྲལ་ཙོ་ཙོ་རང་གིས་རིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དབྱང་ཐག་ཆད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེག་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྱ་ལ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། ཐོག་མར་གཅིག་བདེན་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཞུང་པོ་ལྟ་བས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དྲུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཚ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལུས་དང་ཡན་ལག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚ་ཤས་སུ་གསེལ་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ཅན་རྡུལ་དུ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟུལ་ཞུ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བཤིགས་ནས། ཞུ་རབ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རྟུལ་རྣམས་

ཀྱིས་བསྒོར་ཚེ་ངོས་སོ་སོར་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་ཐུགཔ་མེད་དང་། མེད་ན་ཐུབ་རྟུལ་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་རེ་ཚེར་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སོ་ངོག་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཅིག་ཆོགས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བདེན་མི་འགྱུབ་ལ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་འགག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱང་མི་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་པས། བེམ་ཤེས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པ་དང་། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་བསལ་བའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས། མདོར་ན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་མི་འགྱུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པས་གཅིག་ལས་བརྟམས་པའི་དུ་མའང་མི་འགྱུབ་ཅིང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། །།ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཚེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་

སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། སྣང་བའི་དུས་ན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་བཅོས་མ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆད་དང་འགྲོ་འོང་སྐྱེ་འགག་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་དབྱེར་བྱེད་ཀྱི་རིགས་བསགས་གཞལ་ན་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐུ་མེད་ཙམ་ལས། མཐའ་བཞི་དང་མུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་མེད་སྐུ་མ་ལུ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་སྣང་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། བདེན་བཞི་དང་མཚོག་གསུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་ཁོངས་སུ་རྟོ་རྗེ་གཟེགས་མ་སོགས་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཇི་སྙེད་པ་འདུ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་རྒྱས་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་སྣང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀི་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོགས་བྱའི་མཚོག་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་ཉིད་དོ། །སྣང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་། རྗེས་སོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྨི་ལམ་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོན་ཚོད་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཐུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་སོ། ། ། །

དེ་ལྟར་གནས་བཅུ་དང་སྟོམ་བཞིའི་ངོན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་བློ་ལྟན་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱལ་བའི་

བསྟན་པ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་བཞད་པ་ལ།

དང་པོ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མཁས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གོང་དུ་ཆུ་ཆེ་བ་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་དང་། ཟབ་པ་སྟོམ་བཞིའི་དོན་ཧིང་སྐད་བཞད་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་རྣོད་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྒ་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དོན་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱང་པ་ཙམ་སྨོས་པ་མདོ་ཡི་སྡེ་དང་། བར་མཐའ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་འདས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྟང་པ་གཉིས་པ་ནས་བྱུང་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསུངས་བ་དང་། གང་ལ་ཡི་རངས་ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ལ་བསྟབ་པ་གང་བཅས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། དབེ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་པ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་གྱི་སྐྱེས་རབས་བརྗོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཤིན་

ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ། འདི་ལ་རྣམ་པར་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་བཞལ་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྟུབ་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད། དེ་རྗེས་སྒྲིང་གཞི་སོགས་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་རྗེས་རྒྱས་རྣམ་བྱང་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད། གཏན་དབབ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་མདོན་པའོ་ཞེས་ཀུན་བཏུས་སུ་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུའང་འདུའོ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མདོན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་སྡོམ་པ་དན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བ་དྲི་མ་ཅན་སྤོང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་ཏཱིན་ཤེས་རབ་གསུམ་གཅོ་ཆེར་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་མདོ་སྡེས་བསླབ་པ་གསུམ་ཀ འདུལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས། མདོན་པས་ཤེས་རབ་སྟོན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ཡང་བྱེད་པས་ཀྱི་སྒོ་ནས། མདོ་སྡེས་ཆོས་དང་དོན་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་དང་། འདུལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་དང་། མདོན་པས་དེ་གཉིས་འབེལ་གཏམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །གང་དུ་གསུང་པའི་ཡུལ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་དང་དོན་དུ་ལྡན་པ་དགོངས་པ་ཟབ་མོས་བསྟན་པ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །སྒྲིང་གཞི་དང་ལྡན་པར་བཅས་པ་མངོན་ནས། ལྷུང་

དང་ལྡོང་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ལྡོང་བ་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་འདུལ་བའོ། །སྟེ་སྒོད་གང་དུ་བདེན་པ་བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་སོགས་དེས་བར་བསྟན་པས་མྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་སྟ་ཚོགས་ཕྱེ་ནས་ཡང་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་དོན་རྣམས་རིགས་བའི་དེས་བས་མངོན་དུ་རྟོགས་བར་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱད་བའི་སྒོ་ནས་ཚར་ལྷལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པ་མངོན་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་བས་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུས་དམ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཚོལ་ཞེན། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་ནས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་དོ་བོ་ཉིད་འདོག་པ་དང་། བྱམ་བའི་ལྟོ་བ་ལྟ་བུ་ཁྲུང་བར་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་ཐ་སྙད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་མིང་མི་དམིགས་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ཐམས་ཅག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་དེའི་མིང་གི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་སེམས་འཛིན་པ་རྟ་བའི་སེམས་དང་། གཞུང་དེར་རྗོད་བྱེད་ལེའུ་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་སོགས་གྲངས་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་

བྱའི་ཚོགས་གི་རབ་དབྱེ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། ཚོགས་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་རྣམས་ལ་རིགས་པ་བཞིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དེ་ཀུན་རྫུ་བའི་མིང་གི་དོན་ཙམ་ལ་འདུས་པར་བསྟོམས་ནས་བསམ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་སློན་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་དོན་དེ་དག་ལ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྗོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཙལ་བའམ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བསམ་གཏན་དང་ཐོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་ཐོ་བའི་བར་གྱི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སོན་པ་ནི་རྗོག་པ་མེད་པའི་དཔྱོད་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་རྗོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མིང་སྟོམ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཞི་གནས་དང་། དེའི་དོན་འབྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་ནས་འཛིན་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་གནས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་པས་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞི་ལྷག་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རྒྱུ་ཕྱེ་བ་སྟོང་ལམ་བཞི་ཐོབ་ནས། དེ་ལས་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་དུ་འགྲུར་རོ། །མདོར་བསྡུས་ན་དངོས་པོའི་མཐའ་དེ་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པས་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་པའི་ཚེགོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ནི། ལྟ་བུ་གནོད་སྦྱིན་མི་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་དོན་ལ་བརྡ་སྦྱད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱེ་བྲག་འཛམ་གླིང་འདི་ལ་མཚོན་ན། འཕགས་བོད་ཆུ་ནག་ཤམ་བྷ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ལེགས་སྦྱར་དུ། ཨ་སོགས་དབྱངས་བཅུ་དྲུག ཀ་ནས་ཀྱའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་བསྡོམས་པས་ཨ་ཀྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་ཚོག་མཐའ་དག་རྩེ་མོང་ཚོག་ཏུ་ཁྱབ་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཡིན་ལ། ཀྱ་ལིའི་ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་དེ་ལས་སྟོན་འཇུག་ལྔ་དང་།

ས་དང་ར་སོགས་ཀྱི་མགོ་ཅན། ཡ་སྐྱ་ར་སྐྱ་སོགས་ཞབས་འདེགས་ཆོས་རྣམས་དང་དབྱངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བཞི་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བ་ལས་མིང་ཚིག་ཐམས་ཅད་འཐུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲིལ་ཡིག་འབྲུ་ལ་སོལ་ཁུ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཀ་བ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མིང་འཐུང་ལ། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཀ་བ་རིང་པོ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུང་བར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་ཚིག་འཐུང་ངོ། །ཚིག་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་རྗོགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལེའུ་དང་རབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཚད་སྣ་ཚོགས་ཅན་འགྲུབ་པའོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དགེ་འདི་དག་ལ་ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ན། རང་བཞིན་དང་ཆོས་དང་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་གྱིས་ཁོག་ཤུབ་ནས་སྒྲིལ་མཚན་ཉིད་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་པ་མིང་གི་རང་བཞིན་གཉིས་བྱེད་པ་ཀྱི་ཆོས་གཉིས། མིང་གི་མཐར་སྦྱར་བའི་ཆོས་ལ་ཀྱི་ཏ་ཆོས་དང་ཀུན་བཤད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས། མིང་གི་མཐར་སྦྱར་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་དེ་ཕན་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲད་པ་ལས། ས་ར་རྣམ་བཅད་དང་། ཤ་ཥ ན་ཏ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡི་གེ་དབྱེ་བསྡུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་ལས་གཟུགས་གཞན་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་པའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའོ། །

བོད་སྐད་ལ་བྱིངས་སོགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མིང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་འདས་འོང་སོགས་སྟོན་བྱེད་

སྟོན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། བཅོམ་པ་དང་གཞོམ་པ་འཇོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱད་ཅེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་པས་དོན་མི་སྟོན་ཀྱང་། མིང་དང་སྒྱར་ན་ཚོག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་ལྡན་པ་ཅས་སྟོང་སྒྲ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་རྟང་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་གཅིག་ཚོག་གཉིས་ཚོག་མང་ཚོག་གིས་དབྱེ་བས་རྣམ་དབྱེ་ཉེར་གཅིག་བོད་པའི་སྒྲ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། བོད་སྐད་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་བོ་དོན་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི། མིང་ཐན་ཚུན་འཕྲད་པའི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལས་ཟུར་དུ་མེད། ཤིང་ལ་བསྟན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། ཤིང་གིས་ཕུག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་བྱེད་པ། ཤིང་ལ་ཆུ་འདེན་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཆེད་དོན། ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་འབྱུང་ཁུངས། ཤིང་གི་ཡལ་གা་ལྟ་བུ་དུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ། ཤིང་ལ་བྱ་གནས་ལྟ་བུ་བདུན་པ་རྟེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའོ། །གཞན་ཡང་སྟོ་སོགས་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། འམ་སོགས་འབྱེད་སྟུད་དང་། ཀྱང་སོགས་ཚོག་རྒྱན་དང་སྟུད་པ། གོ་སོགས་སྒྲར་བསྟུའི་ཕྱད་རྣམས་དང་། དགར་བ་དང་བརྟན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ནི། རྒྱ་མཚན་དང་གནས་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟེད་སྟུད་ཀྱི་དོན་ཅན་དང་གི་སྒྲ། སྤྱི་ལ་འཇུག་པ་གང་དང་སྲ། འདི་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཅི། མཚུངས་པར་སྟོན་པ་རྣི་ལྟར་དང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དུ་མ། བདག་པོའི་སྒྲ་པ། དགག་པའི་དོན་ཅན་མེད་དང་མ་དང་མི་དང་མིན། རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ་དེ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་

ཡིན། གཞན་གཅོད་པ་ཁོ་ན། ངེས་བརྟུང་ཉིད་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཏེ་ཚོག་གི་ཐུབ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐུབ་དེ་དག་རྣེས་འཇུག་བསྟུ་བོའི་རྣེས་སུ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་བརྗོད་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱ་ཀ་ར་ཏའི་གཞུང་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱར་བར་བྱས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་འཇུག་གི་ནུས་པས་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་སྟོན་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཀུན་བཤད་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཇུག་ཀྱང་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། དེའང་ན་སྟར་གསུངས་ཟིན་ཏོ། །དལ་ལྟ་གསུང་བཞིན་པའོ། །མ་འོངས་པ་ན་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུའི་ཚོག་གོགས་མང་པོ་སྦྱར་མི་དགོས་པར། གསུངས་སོ། །གསུང་དོ། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ལྟ་བུས་བའི་བྱག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དང་སྐུལ་ཚོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདི་ར་ཡང་འཇུག་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། མིང་གི་སྐབས་སུ་གཅན་གཟན་གཟེག་དང་། སྦྱན་གྱིས་གཟེགས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་བྱས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་མི་ནོར་བའི་དགོས་པའི་ཚེད་དུ་བཀོད་པ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ལགས་ལྟན་དང་། རྟ་ལ་མགྱོགས་འགྲོ་ཞེས་སྟོན་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་ཡོད་པ་དང་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་སྨོག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡོད་ན་འདི་དག་

ཁོ་ན་ལ་ཇི་ལྟར་གདགས་ཞེས་མི་རྟོད་པར་སྟོན་གྱི་བརྡ་བྱེད་དགུ་གི་ལུགས་བཞིན་མཁས་པ་སྐུས་ཀྱང་དེ་ལས་འདས་ཏེ་མི་སྣུ་བ་ལྟར། སྒྲའི་ངོ་རྫུས་བཞིན་མཐོན་པའི་བརྡོད་པ་རྣམས་ལ་ར་མཚོ་དང་ས་མཚོ་སོགས་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། ཡིག་གཟུགས་བྱིས་པ་ལ་ནི་ཁྱད་ཅེ་སྟེ། དགུ་ཡིག་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་འབྱེན་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དཔྱད་གཅོད་པ་རྣམས་ལས་ས་མཐའ་འདྲུག་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཚེ་བས་ས་མཐའ་མ་བསྟུས་པ་སོགས་འཇམ་དཔའི་དབྱངས་དངོས་ཀུ་མེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྟོན་གྱི་བརྡ་སྦྱིད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་བྱས་ན་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ལ། བརྡོད་པ་མཛེས་པ་དང་། བརྡ་སྦྱིད་མཁས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། དོན་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཅོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་དུན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་བརྡ་སྦྱིད་མཁན་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་འཇུག་པར་བྱའོ། །རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཐུབ་རྣམས་གནས་སྐབས་གང་དུ་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱས་ནས་ཚོག་ཟོར་ཡང་བྱས་པ་ནི་ཚོག་སྟུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤུབ་ལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་གཞི་མཐུན་པར་བསྟུས་པ་ཤུབ་ལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཛིན་གྱི་བསྟུ་བ། བཀྲ་གཞི་དང་བཀྲ་བྱའི་བར་གྱི་ཚོག་བསྟུས་པ་

ལམ་ལྟ་ལྟུ་བ་གཉིས་པའི་བསྟུ་བ་ཞེས་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབེར་བརྗོད་ཀྱང་མཚོན་པའོ། །ཚོགས་སྐ་མར་མི་ཟད་པའི་སྐེ་ཚན་དུ་བཞག་པ་གང་རུང་ཡོད་པ་ཅན་ཀྱི་བསྟུ་བ་ལ། མི་ཟད་པའམ་གྲངས་མེད་པའི་བསྟུ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབེར་ན་མི་ཟད་པའི་སྐེར་བཤད་པ། ཐུབ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་གོགས་ཡོད་པ་དབེར་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སོར་རྟོག །ཀུན་ལ་ཕན་པ་ལ་ཀུན་ཕན་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ། ཟླ་བ་དང་འདྲ་བའི་བྱད་བཟིན་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་གདོང་ཅན་དང་། མེ་མཚམས་ལ་ཤར་ལྷོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། འབྲུམང་ཐོའི་ཚོགས་སྟེང་ཅེས་དབེའང་དེས་བྱས་པའོ། །རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གང་རུང་བསྟས་པ་དེ་ཡི་སྒྲེས་བྱའི་བསྟུ་བ་སྟེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་བསྟས་པའི་དབེ་རིམ་པ་ལྟར་གོང་འགྲེལ་ཤང་འཕྲང་འབྱུང་གཅིར་ཆུ་སྒྲེས་རྒྱལ་སྲས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་དབྱེ་སོགས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་འདྲུག་པ་བསྟས་ནས་མཐར་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་སྟུར་བ། སངས་རྒྱས་དམ་ཚོས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལྟ་བུ་བྱེའི་བསྟུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་ཚོག་ཕྲད་མིན་ཡང་བར་གྱི་ཚོག་མི་མངོན་པར་བསྟུས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན་ཚོག་དེ་ལྟར་སྟུར་ཏེ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་མང་ཚོག་དང་ཉུང་ཚོག་སྟུར་ཚུལ། བཅུན་མོ་རྣམས། གྲོང་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟུ་གཅན་གྱི་མགོ་མཆིག་གུའི་ལུས།

བྱམ་བའི་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་བའི་བྱམ་པ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་གདངས་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ལ་ཁ་གདངས་ནས་ཉལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དོན་སོ་སོར་གྱུར་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗ་སྟ་ཚོགས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་སོ་སོར་གོ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྱུལ་བར་སྐབས་སུ་གང་ཡོད་པའི་ཤིང་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་འདི་དག་གིས་གཞན་ལ་བརྗ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། མིང་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྲས་བྱས་བརྗ་ཁྱད་བྱས་པ་བཞིན་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་བློས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པར་འདྲིས་པ་དང་། མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མཆོར་བར་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཀྱི་བཟློག་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་པའི་མིང་དེ་ཡང་སྐ་དང་རྗོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཐལ་ཆེར་དོན་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བརྗར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་བཤད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་ལ། ཡང་དང་པོར་གང་གི་མིང་དུ་ཐོགས་པ་མེ་དང་ཉི་མ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་རང་རང་ལ་དོས་མིང་དང་། དོས་པོ་གཞན་ལ་གཞན་པ་དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཏགས་པ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་

བས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ། བཏགས་པ་ལ་འདུ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་བློ་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་ཟེ་མེ་ཞེས་དང་། སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཉི་མ་ཞེས་དང་། རུལ་ལྟན་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྱེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ། རྟང་ནད་བསྐྱེད་པའི་ལྷེང་ཀ་ལ་རྟང་ནད་ཅེས་དང་། རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་ཤེས་པའམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡང་ངོ་ཐོག་ལ་ཕན་པའི་ཚར་བཅད་པ་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འབྲུ་བཅ་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཡ་གྱལ་གྱིས་མིང་ཚིགས་པ་ལ་བཏགས་པ། རྣ་སྐྲ་འམ་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྲ་དང་སྐུ་གུའི་ཚོགས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་བཞིན་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚ་ནས་བཏགས་པའོ། །ཡ་གྱལ་ལ་ཚིགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆིག་ཅེས་དང་། ཁང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་ཁང་པ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་དང་ཕ་མ་ཉེ་དུ་ལས་དྲས་ཏེ་མིང་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱང་འབྱེལ་བ་ལས་བཏགས་པ་ལྟའོ། །དཀར་མཚན་མེད་པའི་ཁྱེ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་འདུ་བ་ལས་བརྟེན་པ་དང་། གཟའ་མིག་དམར་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱེལ་བ་ལས་བརྟེན་པ་རྣམས་ནི་བསྟིང་ཚོགཞེས་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པའི་མིང་སྣ་བ་འདི་དག་ཀྱང་། དོན་གྱི་འབྱེལ་བ་མེད་མོད། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྟེན་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འཕྲུ་བའི་ཚུལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདུ་འབྱེལ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བཏགས་ཚུལ་ཙམ་

ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྐོམ་པ་སེལ་བའི་བཏུང་བ་ལ་སྐོམ་ཞེས་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ་སྦྱ་བཤད་འཇུག་གི་སྐུ་བཞི་ཡོད་དེ། མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་སྐམ་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་འཇུག་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད། མཚོ་ནང་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་ལ་བཤད་འཇུག་གཞིས་ཀ་ཡོད། མཚོ་ནང་གི་ལྷམ་བུ་དང་སྲོག་ཆགས་སོགས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་དེའི་མིང་ཞེས་མི་བྱ། སྐམ་སའི་རྟོ་དང་སྟོང་དུམ་སོགས་ལ་བཤད་འཇུག་གཞིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྨྲར་ལ། ཁྱི་ནག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་མིང་དུ་ཐོགས་ནས་འཇུག་ན་ཡང་བཤད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུ་ལ། ལོག་པར་སྨྲབ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྨྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་རྣམས་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དགའ་ན་ཏ་ཏེ་ཞེས་སམ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་དང་། སྨྲེ་ན་ཀྱེ་ཀྱི་ཏུང་ཅེས་སམ། ནའོ་ནའོ་ཞེས་དང་། ངོ་མཚར་ན་ཞ་ལ་ལ་ཞ་ལ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གཞིས་བརྗོད་པ་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བརྗན་པའི་སྨྲ་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྨྲ་ཞེས་འདོད་ལ། ཁྲལ་ཁྲོལ་དར་དིར། ཅལ་ཅོལ་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དེས་མི་ནུས་པ། འདྲེས་པའམ་མི་གསལ་བ་ལ་ཟློས་སྨྲ་ཅན་འཇུག་པ་སོགས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་དོན་གང་ལ་མིང་གང་ཞེག་འཇིག་རྟེན་ན་སྤར་གྲགས་པའམ་དོན་དང་མཐུན་པར་གསར་དུ་བཏགས་པ་ལས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་སྨྲར་པ་ནི་སྐྱ་

ཚོགས་ཡོད་ལ། ཅི་རིགས་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཚིག་གིས་དོན་བསྟན་པའི་དགའ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སམ་རང་བཞིན་ནི་ཚོགས་བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྦྱིལ་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་གནས་ལ། ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མཛེས་པ་ནི་ཚོག་གི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་ག་ར་ཥའི་ལུགས་བཞིན་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་། ཚོགས་བཅད་རྣམས་སྡེབ་སྦྱོར་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་གང་ཡང་རྟོད་བྱེད་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་སོགས་རན་པ་དང་། ནག་རོག་མེད་པར་དོན་གསལ་བ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་ཀུང་རང་བཞིན་ནམ། དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་དང་སྦྱར་བ་དང་ཕུལ་བྱུང་དང་རབ་བརྟག་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ནས་སྐྱག་པ་སོགས་ཉམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཁྱད་འཕགས་ཡིད་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་རྒྱས་པའི་དགའ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ནི་སྟན་དགའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཕྲན་སྣུམ་ཚོགས་པའི་སྐོན་ནས་བཤད་བྱའིདོན་དེ་ཉིད་འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་། དགོས་མེད་སྤང་ཞིང་དགོས་པ་སྐོང་ངེས་སུ་བརྗོད་པ། རྒྱས་ཀྱང་བློས་སྐྱེན་མེད་ལ་བསྟུས་ཀྱང་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྒྱས་བསྟུས་རྗེ་ལྟར་འཚམས་པར་འཚད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། རེགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྐོན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དེས་པ། ཚོག་ཟུར་ཕྱིན་པས་བརྗོད་པ་དག་ཅིང་། བརྗོད་ཚུལ་མཁས་པས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་དག་ཚོག་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐོན་ནས་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་བསྟུས་དོན། ཚོག་དོན་དང་

མཚམས་སྦྱོར་དོགས་སྦྱོང་ལ་མཁས་ཤིང་། སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་དང་། ཐོག་མར་གཉིས་སུ་གོ་རྟུང་བའི་སྒྲའི་ཤན་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱེས་ཏེ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཤེར་འབྱུལ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་དེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྦྱོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་ཚོས་དོན་དེས་ཚིགས་གསུམ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཚད་རྩོད་རྩོམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཐོབ་པས་སྐལ་ལྡན་རྣེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོག་སྒྲ་ཚར་གཅོད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཚིག་དང་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བཤད་ཀྱང་སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བསྟན་དོན་ལ་གཞན་དྲིན་མི་འཛོག་པའི་བློ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོབས་པ་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཐབས་རིགས་པ་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗོད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིས་པའི་ཤེས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ལྷོས་པའི་རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ། འཕད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་

བཞིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣུམ་ཞིང་སྐད་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་རྟྲད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཆུ་དང་དྲོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཡི་ཚོགས་པ་ཚང་བས་སྐུག་བསྔོད་པའི་བྱ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྐུག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དེས་པར་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ལྟོས་པའི་དོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ནི་ཐན་ཚྭ་རྒྱུ་འབྲས་སྐུ་རྩྭ་བས་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འབྲས་དང་། མི་དགེ་བས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའམ། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐུ་གླུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་ལྟོག་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དགེ་བས་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་དགེ་བས་བདེ་བ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐུ་གླུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དང་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པའི་སྟོབ་ནས་དགག་སྒྲུབ་དང་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོ་ཡི་གནས་སོགས་རིགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་

གཉེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རྒྱ་བ་ཅན་ནོ། །དེས་ན་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་མཁས་པ་དེ་ཙམ་དུ་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བཟང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ས་སྲ་བ་དང་ཆུ་གཤེར་བ་དང་ནམ་མཁའ་མི་སྣང་བ་སོགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གཅིག་ལ་ཡང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ། བེམས་པོ་ཡིན་པ་སོགས་སྣུབ་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་དང་། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སེལ་བའམ་དགག་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མའི་ཚོས་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུན་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་རྟོས་ཡོད་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། གཞན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོས་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉེས་སུ་འདུ་ཞིང་དེ་ལས། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག འགལ་འབྲེལ་དང་མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟོང་ས་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་རྟེ་རྟེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དབྱད་ན་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པ་མི་དམིགས་ལ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གིས་དབྱད་

ན་འབྲས་བུརྣམས་རྒྱ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་བས་དབྱུང་ན། སྣ་བ་ལ་སོགས་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་འགྱུབ་བས། རྒྱུ་མཚན་མ་མེད་པ། འབྲས་བུསྐྱེན་པ་མེད་པ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་དོན་དམ་བའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །བྱ་བྱེད་ལྷོས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་འདུ་སྟེ་མེ་ཚ་བ་དང་མེས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། མེ་བྱད་ཤིང་ལ་ལྷོས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་ནས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཚོལ་དུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྐས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྟོན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྣ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟན་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཏི་ལྟ་བུར་གནས་བའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལམ་ཚོས་ཉིད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་བའི་གནས་ལུགས་སམ་ཚོས་ཉིད་དེ་མངོར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཅིག་ལ་དབབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཚ་ནས་རིགས་པ་སྟ་མ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ནི་འཕགས་ཤིང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་བའམ་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་བ་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་བའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྗེས་སུགཞལ་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ལ་འཐད་

པ་སྣུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣུབ་བྱེད་གང་ཞིག་ཡང་དག་པའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་པ་དེ་གང་གི་སྐོ་ནས་སྣུབ་ཅེ་ན། རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དང་། རྗེ་ལྟར་གནས་པ་དོན་དམ་པའི་དོན་གཉིས་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་དབོག་ཀུས་ཀྱི་རྟགས་མངོན་བར་སྣང་བ་ལས་མི་སྣུ་བ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ནི་མིག་ཤེས་མ་འགྲུལ་བས་ཐུབ་པོ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། དུ་བ་ལས་མེ་དང་བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པར་དབོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པ་རྗེས་སུ་དབོག་པ་ནི། གཅིག་དུ་བྱལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་བཞི་སྟེ། བདག་ཉེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྱེད་མ་འགྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། མ་འགྲུལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟོའོ། །དབང་པོ་འགྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་བློ་གཅིག་བློ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སོགས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྱེད་མ་འགྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། །དབང་པོ་འགྲུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་

བའི་ཡིད་རྟོག་མེད་དང་རྣམ་ཤན་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུའོ་ཞེ་ལྟ་གི་རྟོག་འཁྲུལ་བའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བའི་རྟགས་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །མི་སྣུག་བ་གོམས་བའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གསལ་སྣང་ལྟ་བུ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་བཞེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྒྲིབ་པ་དང་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་བཅས་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྣང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པར་རང་རིག་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ། འཁྲུལ་པའམ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་རང་ཉིད་གསལ་དུ་མྱོང་བ་ཙམ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའང་ཡིན་ནོ།། །།མངོན་སུམ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ་རང་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། །།སྒྲིས་འཛིག་རྟེན་བའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་འདི་དག་མེད་ན། རྟགས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པས་དམིགས་པའི་རྗ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འགག་པ་སོགས་སྣང་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། ཀུན་བའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་བྱག་ཏུ་དབང་

པོའི་མངོན་སུམ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་། ཡིད་མངོན་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་ན་ཐལ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་གསུམ་དུ་རྣམ་བཞག་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྤྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རང་རིག་པ་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་སྤྱོང་བའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པ་ནི། རང་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་རང་གསལ་དུ་ཤམས་སུ་སྤྱོང་བ་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་འདི་ནི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མཐར་མངོན་སུམ་པའི་རྒྱུ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཐའ་རང་རིག་གིས་ངེས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡི་ཤམས་སྤྱོང་ལ་ཐུག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་བཙལ་མི་དགོས་པ་བདེ་སོགས་ཤམས་སུ་སྤྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟེས་དཔག་ལ་བློ་གང་གིས་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་སྒོ་ཙམ་ཡིད་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉམས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དབེར་ན་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཞེས་བྱའོ། །བརྗོད་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་རྣམས་དང་རྟ་སོགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་བློ་ལ་ཟས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་སྣང་བ་དེ་མིང་དང་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་། འདྲེས་སུ་རྟོང་བའི་དོན་སྤྱིའི་རྟོག་པ་དེའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་འཛུག་པོས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་། ཆུ་ཤག་ཤག་འབབ་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན། སྐོམ་པས་གདུང་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆུའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་ནས་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དང་། རྒྱང་རིང་པོའི་ཆུ་ཡི་རྣ་སྒོག་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་དེ་ཡི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་རྟོག་བཅས་འདིས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་བཟུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྙ་ཚོགས་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་གནས་གང་ཡང་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་རང་ཡུལ་དེའི་ཚ་ཤས་རྣམས་དང་སྐད་ཅིག་མའི་རང་མཚན་སོལ་བུ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཙམ་སྣང་བ་དེ་ནི་མིང་དང་འདྲེས་སུ་མི་རྟོང་པས་དེ་ཁོ་ན་སྣང་ཀྱི་དོན་སྤྱར་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་འདིས་ནི་དལ་ལྟ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྤྱར་ནས་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོག་པའམ་བརྟགས་ཏན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཙམ་ཁོན་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། འདས་པ་ལ་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་རྟགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟགས་དེ་ལས་རྟགས་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡོལ་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་གཞལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ན། བཅོས་མ་ཐག་པའི་བུ་ཚང་མེ་སོགས་ལ་འཇིགས་མི་ཤེས་པ་ལྟར། བྱང་དོར་འཇུག་ལྟོག་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་འདི་ལ་ཡང་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་རྒྱ་ལ་སྐྱེ་རྒྱར་རྟོག་པ་ལྟར་མ་འབྱུལ་བ་ཞེས་དང་། ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དང་སྐྱེ་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འབྱུལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། མ་འབྱུལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མ་ནོར་བར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློ་དེས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་གཞན་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནུས་པ་དེ་ནི་རྟགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ཡོད་པས་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་གཞི་གང་ལ་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་དཔྱད་པ་དོན་མེད་པས་དང་པོར་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། རྟགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྟགས་གྲུབ་ནས་རྟགས་དེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་དཔྱད་པར་བྱས་པས། རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལར་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་དེས་པས་ན། རྟགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་འགྲོ་བ་ཡུལ་བྱའོ། །ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ལོག་

བའམ་མེད་པར་གྱུར་ན། རྟགས་དེ་ཡང་ལྷོག་པ་སྟེ་ཡོད་མི་སྲིད་པ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་གྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཚད་མའི་སྐོ་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ཁྱབ་པ་དེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དེས་བསལ་བས་ན་བའི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་བསྟན་བྱ་འགྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། མ་ཚང་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་ཡོད་དོ། །རྟག་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་རྟགས་དེས་ཆོས་གཞན་བསྟུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་གཉིས་ནི་སྟུབ་རྟགས་ཡིན་ལ། སྣང་རྟུང་མ་དམིགས་བཞམ་འགལ་བྱ་དམིགས་བས་གཞན་ཞེགས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་དགག་བྱའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལ་སྟོང་བ་འགོད་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་སྟེ། དུ་ལྟན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དངོས་སུ་སྟུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྟོང་བ། དེ་བཞིན་དུ་བར་སྣང་གི་དུ་བ་སྟོ་ལོང་པོ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྟ་མ་སྟོན་སོང་

ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་སྟོན་སོང་བསྟུབ་པ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། རྒྱུ་སྤྱིར་སྟུབ་པ། སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་པ་སྟུབ་པ། ཁ་ནང་གི་བུར་གོང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆོས་རྟེས་དབགཱ་གི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་བྱར་རོ་དང་ལྡ་བ་ལས་སྟ་མ་དང་དལྡའི་རོ་གཟུགས་གཉིས་ཚོགས་པ་གཅིག་པར་རྒྱུ་སྟ་མས་བསྒྲིད་པ་དཔོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུས་རྒྱུ་སྟུབ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྟུ་རིས་ཕྱེས་པ་འདིས་ཆུ་མི་གཡོ་བ་ལས་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔོག་པའི་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ཁྱད་པར་ལྷོས་པ་པ་དང་། རྩོད་གཞི་དང་བསྟུབ་ཚོས་འདྲ་ལ། རྟགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ། ཁྱད་པར་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྐྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་སྟ་མ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་ངོ་བོ་ཙམ་སྐྱོས་པས་མི་ལྷོས་པར་དག་པ་ཞེས་རྟོག་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྐྱོར་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་

སྣང་རྟང་མ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན། ཀ་ཟ་བསླལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟགཽ་གིས་ཀ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རྟང་དུ་མི་དེས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྣང་མི་རྟང་དང་། སྣང་རྟང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། ཡུལ་དུས་དོ་བོས་བསླལ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་ཀྱང་བསླལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟགཽ་གིས་དེ་དམིགས་མི་ནུས་ཏེ། ཀ་ཟ་དང་བར་སྤྲིད་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་འདིར་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་ནི་ཡོད་ངེས་མེད་ངེས་སུ་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་པར་སྟོན་ལ་དེ་ལས་གཞན་སྣང་རྟང་ཡིན་ན་མི་དམིགས་པས་ཁེགས་ཞེས་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་རྟགས་སྤྱིར་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་ངེས་སམ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཙམ་མོ། །འདིའི་རྟགས་སྤྱིར་འགོད་ཚུལ་ལ་བསླལ་དོན་དུ་སོང་བའི་ཐུབ་ལ་ཟ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་མི་འབྲེར་རོ། །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདིས་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་ཟིན་པ་སོགས་མདོར་ན་དཔོག་མ་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྲོ་སྐུར་མི་བྱ་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྣང་རྟང་མ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། ཁྱིམ་འདི་ན་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། སྣང་རྟང་ཚད་མས་

མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ནི། མཚན་མོའི་རྒྱུ་མཚོར་ཆོས་ཅན་དུ་བ་མེད་དེ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་བཞག་རྗེད་ཕ་གི་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ། དུ་བས་དབེན་པའི་རྟོག་སྐོར་དུ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་འབྲས་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྣང་སྲིད་གི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚན་ཚུན་སྣང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྣམས་སྤྱོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཐུགས་ཁ་གིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་རྟོག་གཞི་དང་། མེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་སུ་བྱས་ནས། གྲང་རེགས་མེད་པ་དང་། གྲང་རེགས་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སྤྲུལ་ལོང་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཁ་བའི་རེགས་པ་མེད་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྣམས་སྤྱོད་རོ། །ཡང་རྟོག་གཞི་གོང་ལྟར་ལ། རྣམས་དུ་བ་དག་ཏུ་ཕྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་བཀོད་ནས་གྲང་རེགས་གོང་གི་བཞི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །ཡང་ཅོད་

ཀྱི་མཁས་པ་དག་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནོན་པ་རྣགས་སུ་བགོད་ནས། སྔ་མ་ལྟར་བཞི་པོ་འགོག་པ་བསལ་ཏེ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བཟུ་བྱ་ཀུ་བཞེད་པ་ལ། མཁས་པ་གཞན་གྱིས། མེའི་དངོས་རྒྱུ་མེ་མིན་ལ་དངོས་འབྲས་བསྒྲེད་མ་རག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྣགས་སུ་དེས་མི་ནུས་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་བཀག་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང། སྒྲིར་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡོད་པར། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་མེད་པས་གཞན་གསུམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་སྒྲོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་གྱི་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་མ་ལྟར་སྒྲོར་བ་བཟུ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་འཇུག་པ་བདེ་བས། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཟང་བར་བྱའོ། །ཞན་ཚུན་སྐང་འགལ་ལས་དངོས་འགལ་ལ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྣགས་དང་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པ་མེད་དེ་དོན་གཅིག་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའམ་རྩོལ་བྱུང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་འགལ་གྱི་ཁྱབ་བྱ་བགོད་པ་ལས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བློ་འགོག་པ་འདི་ལ་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འགལ་བློ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཚ་ནས་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་རྩད་མོད། རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པས་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚ་ནས་བསམ་ན་མི་དམིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འདུ་རྩྭ་ངོ་། །གཞན་ཡང་བློ་འགལ་སོགས་ཀྱང་འདིས་མཚོན་ནས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དངོས་སུ་རྟགས་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་གྲངས་སུ་མ་མཛད་དེ་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ཐལ་

པས་དེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་འདུ་བ་སོགས། རྟགས་གསུམ་གྱི་དེགས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་གསུམ་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་བདེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཡིན་པ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པནི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་གང་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བ་ལ་སྐུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། །ཚར་ཅལ་གྱི་འདོད་པ་སྐུན་འབྱིན་བའི་ཚེ། རྩོད་པའི་གཞི་ཡོངས་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་གཞིར་བརྟུང་བ་སྟེ། མེ་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ལ་བ་གཉིས་ཀའི་ངོར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། མེ་གྲང་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་བསལ་ཟིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཇུག་གི རྒྱུ་རྟགས་པ་དང་མི་རྟགས་པར་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་གཞིར་བརྟུང་བ་ལྟ་བུ་ལས། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་པ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། །བས་བློང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་བས་སོ། །སྐུན་འབྱིན་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་བའི་ངག་གིས་ཀའང་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་སྐུན་འབྱིན་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་པ་

དང་། རྟོལ་བ་དེ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་ཁས་བླངས་གཞུང་གིས་གྲུབ་པ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའང་རུང་བས་ན་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མའམ་ཁས་བླངས་གཞུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་ལས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཞེག་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པས་གཞན་དང་རྩོད་པར་བྱ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དག་གིས་བསྟན་བྱའི་ཚེག་དོན་དང་འདི་ཞིང་ལན་གདབ་པ་དང་དབྱེ་བསྟུ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་སྣ་ཚ་ལ་མ་ལས་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྒོ་བས་པ་བརྟན་པས་ཚོགཚུར་ཕྱིན་ཅིང་བརྟ་འཕྲོད་ལ། ཚོག་ངན་སོགས་དགོས་མེད་དོར་ཞིང་དགོས་པ་སྒོང་བར་བརྗོད་པ་སྣ་བའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། སྣ་བའི་ཞལ་ལྟེ་བའམ་དབང་པོ་དོན་དང་དོན་མིན་ཤེས་ཤིང་རྒྱལ་འཕམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་ནས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་བླ་མའམ་ཕྱོགས་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ། སྣ་བའི་གཞི་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡང་དག་སྟེ་ཚད་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལེགས་པར་སྨྲར་ཏེ་ཟུར་ཕྱིན་པར་བརྗོད་པས། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་སྣ་བ་དེའི་རྗེར་ཕྱོགས་སུ་ཞེར་གསལ་བཞིན་འགྱུར་བཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་གནས་བརྟུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པས་གཞན་དང་བཟང་པར་མི་བྱ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་

ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་ནུས་པའི་ཚོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་དཀོན་ལ། ཐོག་མར་ངན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པས་ཡིད་འཁྲུག་ཅིང་ཁྲད་གསོད་གཡོ་སྒྱུ་ཚོག་ངན་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་། འཁྲུག་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་སེམས་སྐྱང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁམ་གྱི་སེམས་དེ་དག་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དཀོན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁམ་བྱང་ན་ཀུན་ཉོན་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་བྱང་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པས་དགེ་ཚོས་བསྒོམ་པ་དང་། དགེ་ཚོས་མི་སྒོམ་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྣམ་པར་གྱོལ་བ་དཀོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོད་པ་ཁོང་ལ། སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་འཕེལ་གཏམ་དང་རྩོད་པ་བྱས་ན་ཆོས་མིན་འགོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འཛེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་འཕད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་རྟོས་གཉིས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་སྐང་བ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དང་། སྟོང་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་སམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་རྩད་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ཡིན་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་མ་ཡིན་དུ་དགག་པ་སྟེ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་

ལག་བཞིའམ། གནས་སྐབས་སུ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་། མཐར་ཐུག་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་སམ་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རིས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། གང་ཟག་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདག་གྲོལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེས་གང་བསྟན་པའི་ཚོས་དེ་ལེགས་པར་དོན་དང་ལྡན་ན་གཟུང་རྩུལ་གི་མི་ལྡན་ན་མི་རྩུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །ཚོས་དེ་ལ་ཡང་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ནི་མཛྲའ་མོས་ཟླ་བ་བསྟན་པ་ལྟར། དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲད་དུ་སྨྲར་བ་ཙམ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚོག་ལས་སྐབས་ཀྱི་དོན་གོ་ན། ཚོག་གི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། སྐར་ཡང་ཚོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚོག་གི་སྤྲོས་པ་ལྟར་བློ་ནས་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་ཞིང་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་བྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། ། གསུང་རབ་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་གནས་སྐབས་དང་བའི་དོན་དང་། དང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་ཅན་མིན་པ་རེས་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་

ཀྱི་བསྟན་དོན་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བརྗོད་དགོས་སོ། །
དེ་ཡང་དབེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་དགོངས་གཞི་གཞན་ལ་དགོངས་པ།
མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་
པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དང་གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅེས་
སོགས་གསུངས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་དགོངས་པའོ། །
དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་གྱས་གང་གི་མཚན་བརྗོད་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་
ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཚེ་འདི་བརྟེས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དེས་པ་མེད་ཀྱང་
དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་དེས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་
པ་ནི་སྨིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ། སྨིན་པ་ལ་
དམན་པར་བརྟེད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྲུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱིས་
སྨིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་རང་
རང་གི་དོན་ཅན་ནོ། །ཡང་ལྷེམ་ཡོར་དགོངས་པ་ཞེས་ཕལ་ཆེར་སྨྲ་ཞི་བཞིན་
དུ་གཟུང་བྱ་མིན་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྲེགས་ཡོར་བསྟུར་པའི་ཚུལ་ཅན་
བཞིའོ། གཞུག་པ་ལྷེམ་ཡོར་དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་པ་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
གཞུག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་རྟོག་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའོ། །མཚན་ཉིད་
ལྷེམ་ཡོར་དགོངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་སམ། དོན་དམ་

པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གདོད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་སྒྲ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉེན་པོ་ཉེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱང་བྱ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་དུ་བརྟད་ནས་བརྟས་པ་སྤང་ཕྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ང་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ལ་རྟེན་སླའོ་སྙམ་དུ་བརྟས་བའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་གང་གཱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་གཟོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སེམས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་རྗེགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །བདག་གིས་ལམ་ལ་སློབ་མི་ནུས་སྙམ་བའི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གོང་ལྟར་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་སྙད་ནས་དགེ་རྩ་གཞན་བསྟོད་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་གོང་ལྟར་ཏེ་དཔེ་དགོངས་པའི་སྐོར་ནས་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་བསམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སམ་དགོངས་ནས། རིགས་གཟུགས་འབྱོར་པ་སོགས་ཀྱི་ངརྒྱལ་ཅན་ལ་ཞེང་གཞན་དང་གང་ཟག་གི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་སར་ལ་དམན་པར་འདུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་དམ་པ་ལ་གནོད་པ་སོགས་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པས་འགྲོད་ནས་སེམས་ཁ་

ཅང་གདུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ། བཅཱགས་པའམ་ཉེས་པ་ཟད་ནས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྡོག་འདོད་ཅན་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་གནས་སྐབས་ཐེག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་བསྟན་པས་བར་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞེག་ཆོག་བློ་ལ་འཛིན་པའམ་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྤྱོར་བའི་སྤྲོ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉེན་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞེག་བཟུང་ན། སེམས་ཅན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མཆོག་དེས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་ཁམས་རྫོགས་པར་བརྟགས་པ་དང་། འཕེ་བའི་ཚེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་ཐོབ་པ་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་མཐོང་བཤིག་མར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གྲུབ་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་རྟེན་གསུམ་དང་། ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ལས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་པ་དེ་ལ་མོས་པ་གང་ཞེག་དོན་རྣམ་པར་དེས་པའི་བློ་གྲོས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དག་པའི་

སར་ཏིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་དུ་ཐོབ་བའོ། །དེ་ལྟར་དམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུང་འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པ་དང་དེའི་དགོངས་པ་ལེགས་བར་ཕྱེ་བ་ལ་མ་ཁས་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བ་ལྔམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྟོགས་པར་སྣའི་ཞེས་དམན་པར་འཛིན་པ་སོགས་ལྟོག་པའི་ཚེད་དུ་བརྟག་ཞན་དུ་བསྒྲུབ་ནས་ལྔམ་དགོངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དབེན་ན། སྟིང་པོ་མེད་ལ་སྟིང་པོར་ཤེས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་གནས་ན། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཅི་ལ་དགོངས་པའི་དོན་བཤད་ན། སར་ཞེས་པ་སྟིང་པོ་དང་རྩམ་གཡེང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཀྱི་བསྒྲབ་པ་རྩམ་གཡེང་མེད་པ་ལ་ནན་ཏན་སྟིང་པོར་ཤེས་ནས་འབད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲབ་པ་བགྱི་བར་དཀའ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་དང་། གཙོང་བའི་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ན་རྒྱུ་དེས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྔམ་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ཚ་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་སྟེད་པ་དང་མ་རེག་པ་སྒོང་བ་ལ་དགོངས་

པ་སོགས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྡུར་བ་ལྟེམ་དགོངས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དགོངས་ལྟེམ་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་འདིས་མཆོན་ནས་གསུང་རབ་གང་གི་བསྟན་དོན་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་དྲང་དོན་དང་། དེ་ལས་བརྒྱ་པ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་རྣམས་དེས་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་གོ་ནས་གསུངས་པ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟུབས་བསྟན་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་སྐྲ་ཧི་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ལས་དང་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཉེས་པ་རྟད་ནས་མི་མངའ་མོད་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཚུལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཅན་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟེན་ངེས་དོན་ལ་རྟེན་པར་བྱའོ། །ངེས་པའི་དོན་དེ་ལའང་དོན་གྱི་སྒྲི་ཙམ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་མཚན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

ཡུལ་ལས་མ་འདས་ལ། དགག་སྒྲུབ་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་མངོན་པར་གསལ་བའི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དམ་པ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པར་བྱའོ། །རིམ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་ན་འོ་མ་ལས་མར་དང་། མར་ལས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་སྒོམ་བས་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཐོག་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བརྟེད་པ་མེད་བས་དྲན་བའི་གཏེར་དང་། བློས་རབ་ཏུ་འབྱེད་བས་བློ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་བས་རྟོགས་བའི་གཏེར་དང་། ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་འཛིན་བས་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་། ལེགས་བར་བཤད་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་བར་བྱེད་བས་སྤྲོབས་བའི་གཏེར་དང་། དམ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྐྱང་བས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མི་སྐྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བས་སྐྱབ་བའི་གཏེར་ཏེ་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་འཕྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་གཏེར་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་བློངོ་ནོར་སྣང་བར་བྱེད་ལ་མཐར་གྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ལ་གྱི་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྐབས་སོ།། །།

དེ་ལྟར་མཁས་བྱའི་གནས་བཤུ་དང་། སྟོམ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བཤད་པ་འདི་ས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མ་མེད་པ། སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་རོགས་དམ་པ་ཡིན་པས་གྱས་ཤིང་ནན་ཏན་ཀྱི་བརྩོན་པས་བཟུང་བར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་མི་ཟད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པས་ཤིང་། ཚོས་བཞིན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་བཙུན་པ་དང་། བསྟན་འགྲོར་ཕན་པ་བཟང་ཐོའི་ཕྱིན་ལས་དང་ལྡན་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྟན། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འགོར་ལོ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་མ་ནོར་བ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཚོགས་ཀྱང་རྣམ་པའི་བྱག་ཏུ་ཡོངས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་

ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སྣང་བ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་མཛོད་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མངོན་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ། འདི་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན། འཚང་རྒྱ་རྒྱམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོ་ས་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡི་མཛོད། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ན་འབད་པ་ཆུང་དུས་ཀྱང་། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། །མུ་མཐའ་མེད་པར་རོལ་ཅིང་དག་འབར་འགྱུར། །རྣེད་བཀུར་གྲགས་འདོད་ཚོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པར། །བསྟན་ལ་དད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་བའི་ཕྱིར། །དམ་ཚོས་བཟུང་ཕྱིར་ལྷ་མཆོག་མཉེས་པའི་ཕྱིར། །ལེགས་པར་སྦྱར་འདི་སྐད་བསྟན་འགྲོར་ཕན་གྱུར་ཅིག །འདི་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཤྲཱ་ས་ནས་གཟུང་སྨོན་བློ་གྲོས་མཚོག་ཐོབ་ཅིང་། །འདི་ཡི་དགེ་བས་མ་ལུས་འགྲོ་བ་ཀུན། །མཁྱེན་རབ་བདག་པོའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། བདག་ཀྱང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །བློ་གྲོས་མཚོག་ལྡན་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །ཐེག་ཆེན་དམ་ཚོས་མཐའ་དག་འཛིན་གྱུར་ཅིག །བདག་དང་ཚོས་འདིར་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས།། སྐྱེ་ཀུན་ལུས་སེམས་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཐོབ། །བདུད་དང་བར་ཚད་ཀུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཤོག །ཅེས་བའི་གཞུང་

འདི་ཉིད་སྐུ་མོ་ནས་བྱེ་འདུན་ཡོད་པས་རྩོམ་གཞིའི་ས་ཁོངས་ཙམ་བགྱིས་ནས། ལོ་སྐོར་གཅིག་ལྷག་བཅས་གྱི་བར་དུ་འགྱངས་ལ། ཕྱིས་སྲུན་སོགས་གཞན་དབང་གིས་ལུས་པར་དོགས་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་པའི་ཚེགཔ་སྐྱས་པ་ཐོས་ནས། རང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་པོས་ནན་ཏན་བསྒུལ་བ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས། ནད་ཀྱིས་མནར་བ་བཟོད་པར་དཀའ་ཡང་བརྩོན་པ་བསྒྲེད་དེ་སྐྱོ་སྡུག་བཀུ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དུ་ཕྱགས་གྲང་ནག་པ་རྣམ་བར་མཁས་བྱའི་གནས་བཙུ་ཚང་བར་གྱུབ་ཅིང་། སྐར་ཡང་རྒྱམ་དུ་སློབས་ནས་མཁྱེན་རབ་དང་ལྡན་པ་དགུ་རོང་སྐུལ་བའི་སྐས་སྐར་དུ་སྐུབ་བཞེད་ཀྱིས་སྐུ་མའི་འཕྲོས་རྩོམ་པར་བསྐུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས། བཤད་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་སྒེ་ཆེན་པོ་རྒྱམ་རྩོགས་ཆེན་པ་ཙོ་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ཆོས་གླིང་གི་བླ་བྲང་རྩེར། ཕྱིན་ལས་དོན་ཡོད་ཞགས་པས་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་རྣབས་པོ་ཆེ་སྐུང་པ་རྩོགས་ཆེན་མཆོག་སྐུལ་ལྟ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁང་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཉིན་པའི་བསྟི་གནས་སུ། མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་བླ་མ་མཆོག་གིས་དོན་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་མིང་དུ་གནང་བ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱགས་པས། རབ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་མཛེས་པ་དགེ་བྱེད་རྒྱ་སྐྱག་གསར་ཆོས་རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་ཉེ་མའི་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཤ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པ། རྒྱལ་དང་ཕུར་བུའི་འཕྲུལ་སྐྱོར་བཟང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དུ་

མ་གསར་དུ་དོམས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདི་ས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། །

མཇུག་ལྟོ།

།ཤ་སྟག་སྐྱེ་ཙ་ཡན་ཆད། གང་ཞིག་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་གཞི། ། ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་བཞིན། །ཐུབ་བསྟན་དྲི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ། ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དགོངས་པ་ཚོལ་བ་ནི།།[1] ། ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྐྱེད་ཙོའི་ཕུལ། ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐལ་བརྒྱར་བཙལ་སྐྱབ་ཀྱང་། ། དོན་འགངས་ཆེ་བ་གཞན་ན་རྣེད་མིན་པ། ། ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་རྣམས་ཅིས་མི་ཤེས།།[2] ། དེས་ན་ཐུབ་བསྟན་མདོ་སྡུགས་ཡན་ལག་བཅས། ། ལུང་གི་དགོངས་དོན་རིགས་བས་གསལ་བོ་རྟ། ། ཕྱི་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཡི་མིག ། འཇམ་དཔལ་རྣོན་ཙོས་ལན་བརྒྱར་བྱིན་པ་བཞིན།།[3] ། རང་གཞན་སྐྱེ་དབང་སུས་ཀྱང་གང་བློའི་རྩལ། ། མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས། ། ལུང་རིགས་གང་མོ་སྐྱོང་གི་འགྲུར་ཞུགས་སུ། ། མཁས་པ་ཉར་བྱ་བའི་གནས་བརྟུའི་ཚོགས་དོན་བརྗེད།།[4] ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞིའི་རེས་པ་དང་། ། སོ་སོ་ཡང་དག་རྗེ་བཞི་རིགས་ལམ་ནས། ། རྟོགས་བྱའི་སྐྱེད་ཙོར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ། ། དེ་དག་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཚེན་ཉིད།།[5] ། ཐུབ་མོར་ས་ཐེག་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་གྱན། ། འདོད་རྒུར་འདོད་པ་རྒྱལ་ཙོའི་གན་མཛོད་བཞིན། ། སྟར་མེད་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་ཁྲད་ཆོས་འདི། ། དོག་གི་དབང་ཕྱུག་སྐྱེད་

ལ་ཞུགས་པའི་གཏམ།།[৬] །ངོ་མཚར་བློ་ན་མེད་པའི་ཡི་རངས་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་གཞུང་དང་སྟོམ་བྱང་བཅས། །ཆོས་སྨྲིན་འཚད་མེད་སྒར་གྱི་གླེགས་བུ་སྣ། །ལྷག་བསམ་དད་པས་རིངས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབས།[৭] །དེ་དག་དྲི་མ་མེད་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །འགྲོ་རྣམས་ཆོས་མིག་རྟུལ་བྱལ་བཟློས་ནས་ཀྱང་། །འཚད་ཆོད་ཆོམ་པའི་ཕྱིན་ལས་དཔུང་དང་བས། །རྒྱལ་བསྟན་མི་ཉམས་ཡུན་དུ་སྲུང་ཀྱང་ཅིག་ར། །བསྟན་བཅོས་ཉི་མ་འཕྱུང་བའི་རྣམ་དབྱེད་མཁའ། །ཐ་མཐའ་ཡས་པ་མཁས་གྲུབ་བླ་མ་མཆོག །བདུད་རིས་ཕྱི་ནང་འཚོ་བས་མི་ཕམ་པར། ཆོས་སྐྱན་སྐྱོག་བཞིན་བསྐལ་བརྒྱར་གཞེས་གྱུར་ཅིག[৫] ། ཟབ་རྒྱས་གནད་ལ་བློ་གྲོས་མིག་སྐྱེན་བའི། །བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བའི་སྐྱེན་མེ་ཡང་། །ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིས། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྱབ་བའི་བཀུ་ཤིས་ཤོག[৯০] །ཅེས་བའི་སྒར་བྱང་འདི་འང་མཁན་ཆེན་བཀུ་ཤིས་འོད་ཟེར་ཞི་བའི་སྐྱིང་པོས་མཛོད་པ་ཉིད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སོར་བཞག་ནས་རབ་རྒྱལ་ལྷགས་བྱ་ལོར་སྒར་དུ་བཞེངས་སྐབས་བྱེས་པ་དག །མཇུག་ལོ། ། ། །

༦༦། །པཉྩེཀྟཔཉྩསཔྤཱཡཏྟཀཱཎྜཾ།

༦༦། །མ་ཁས་འཇུག་གི་སྟོམ་བྱང་བཞུགས་སོ། །

བཞི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕུན་མཐའ་ལས་འདས་སུ། །ཞེ་འཇམ་ཐུགས་རྗེའི་དབུལ་ལུན་པ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལུ་བཏུད་ནས། །མ་ཁས་འཇུག་སྟོམ་བྱང་འཛིན་ཚོས་སྐེལ། །གང་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་ཡི། །གནས་བཅུ་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣེན་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་གནས་མིན་དབང་པོ་དུས། །བདེན་པ་དང་ནི་ཐེག་པ་དང་། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་བཅུའོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྔ། །གཟུགས་ནི་དབང་ལྔ་དོན་ལྔ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་བཅས་སོ། །མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་དབང་ལྔ། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་དོན་ལྔ། །མིག་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། །སྟོན་ཤིང་དཀར་དམར་རྩ་བའི་མདོག །སྦྲིན་དང་དུ་བ་རྡུལ་ཚུགས་སྣ། །ཉི་ཟླབ་སྣང་མུན་ཡན་ལག་བརྒྱད། །རིང་ཐུང་ལྟམ་ཟླུམ་མཐོ་དམའ་དང་། །ཁྲ་རགས་ཕྱལ་དང་ཕྱལ་མིན་དབྱིབས། །གཞན་ཡང་བཟང་ངན་བར་མ་སོགས། །ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར། །སྐྱེ་ཡི་ནང་གི་དབྱེ་བ་

ལ། །རིན་འབྱུང་རྒྱས་བྱུང་མ་བྱུང་དང་། ཁ་ཉེས་ཀ་ལས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ། །སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་དོན་རྫོགས་བྱེད། །དེ་རྣམ་དང་གཉེས་དོན་བརྗོད་ལ། །འཇིག་རྟེན་འཕགས་བས་བཏགས་གཉེས་དང་། །ཁ་ཉན་ཡང་བཟང་ངན་བར་མ་གསུམ། །ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཉེམ་མི་ཉེམ་ཚ་མཉམ། །ལྷན་སྐྱེས་སྦྱར་བྱུང་སོགས་དབྱེའོ། །མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཁ་ཚ་བསྐ། །རོ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཁ་ཉན་ཡང་ཡིད་འོང་མི་འོང་དང་། །བར་མ་གསུམ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་། །རེག་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉེས། །སྲ་གཤེར་དྲོ་གཡོ་རྒྱུ་འབྱུང་རེག །འཇམ་རྩུབ་ལྟི་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་གང་། །མཉེན་ལྕོད་དམ་ཚོམ་ན་ཏ་འཆི། ངལ་སོས་པ་དང་སྤྲུལས་ཆེ་སོགས། །འབྲས་བུའི་རེག་བྱའི་དབྱེ་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་ཡི་གཟུགས་ལྟ་ནི། །བསྟས་ལས་གྱུར་དང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་དང་། །ཡང་དག་བྲལས་པ་ལས་བྱུང་གཟུགས་དང་ནི། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་དབང་འབྱོར་གཟུགས་ལྟའོ། །ཐུ་རབ་རྟུལ་དང་རྟུལ་ཕན་དང་། །ཐུགས་ཆུ་རི་བོང་ཡུག་དང་གླང་། །ཉི་ཟེར་སྒོ་མ་ཤེག་ནས་སོར། །གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་གྱུར་ཏེ། །སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ཐུག་གང་ལ། །ཐུ་བཞི་གཞུ་འདོམ་གང་ཞེས་བྱ། །གཞུ་འདོམ་ལྟ་བ་ཆུ་རྒྱུད་བྱག་ཏུ་ཏེ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་དབྱེ་བ་ལ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་གསུམ། །བདེ་དང་ཡིད་བདེ་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་ལྟ། །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས། །ཐུང་བའི་ཚོར་བ་

ལ་སོགས་དྲུག །དེ་ལ་བདེ་སྐྱག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་འགྱུར། །ཡང་ན་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་གཉིས། །ཟང་ཟིང་བཅས་དང་ཟང་ཟིང་མེད། །ཞེན་པ་རྣེན་དང་དེས་འབྱུང་རྣེན། །ལ་སོགས་དབྱེ་བས་དྲུ་མར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ། །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས། །བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་དྲུག །དོན་དང་ཐ་སྙད་འཛིན་བས་གཉིས། །ཡང་ནི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དང་། །ཆུང་ངུ་ཆེ་དང་ཚད་མེད་པ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག །དེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་དག །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ། །མཚུངས་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་མིན་གཉིས་ལས། །སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། །སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་བཞི་སྟེ། །ཚོར་འདུ་སེམས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རེག་པ་ལྔ་ནི་ཀུན་འགྲོའོ། །འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡུལ་དེས་ལྔ། །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས། །གཞན་ཀུན་འདུ་བྱེད་ཕུང་པོས་བསྡུས། །དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་། །བཏང་སྙོམས་དོ་ཚ་ཞེལ་ཡོད་དང་། །མ་ཆགས་མ་སྡང་གཉི་ལྡུག་མེད། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བརྩེ་འགྱུས་ནི། །དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །དོ་བོ་དགེ་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་འང་དགེ །མ་རིག་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །ངང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་ལ། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ཅེས་བྱ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་ན། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི། །མཐར་ལྟ་དང་ནི་ལོག་ལྟ་དང་། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནོ། །

ལྟ་བ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟ། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་ཞེས་བྱ། །ཁྲོ་བ་འགོན་འཛིན་འཚེག་པ་དང་། །རྣམ་འཚེ་ཕྲག་དོག་གཡོ་དང་སྣུ། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །འཆབ་པ་སེར་སྣ་རྒྱག་པ་དང་། །མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །བག་མེད་བརྗེད་ངས་ཤེས་བཞིན་མིན། །རྒྱུག་པ་ཆོད་པ་རྣམ་གཡེང་བཅས།། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུའོ། །ཉོན་མོངས་སྐྱམ་རྩུབ་དག་ལས། །འཇིག་མཐར་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་དང་། །མཚུངས་ལྡན་མ་རིག་མ་གཏོགས་གཞན། །འདོད་ཁམས་འདིར་ཅི་ཅོ་ཙོ་ཡིས། །མི་དགེ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་དག་དང་། །འབྲེལ་བའི་ལས་རྣམས་མི་དགེར་འགྱུར། །གཉིད་དང་འགྱོད་པ་རྟོག་དང་དཔྱོད། །གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱ་ཡིན། །ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉར་བཞི་ནི། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་དང་དེའི་སྐྱེས་འཇུག །འགོག་པའི་སྐྱེས་འཇུག་སྔོག་དབང་དང་། །སྐྱེ་གནས་ཚ་དང་མི་རྟག་དང་།། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། །སོ་སྐྱེ་འཇུག་པ་སོ་སོར་རིས། །འབྱོར་འབྲེལ་མགྱོགས་པ་གོ་རིམ་དུས། །ཡུལ་དང་གྲངས་དང་ཚོགས་པ་སྟེ། །འདིས་མཚོན་གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། །ཡིད་ཤེས་བར་གྱི་ཚོགས་དྲུག་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ནི། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །འདུས་བྱས་ཆོས་ཀུན་ཕུང་པོ་ལྔར། །འདུས་ཕྱིར་དེ་དག་གཅིག་གཞིའང་། །རྒྱུ་བཅས་འཇིག་རྟེན་ལྟ་གནས་དང་། །

སྲིད་པ་དག་ཏུའང་བརྗོད་པ་ཡིན། །འདྲུན་པ་དང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །
ཉེར་ལེན་ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་དེ། །འཐབ་བཅས་སྐྱག་བསྔལ་གྱུན་འབྱུང་དང་།།
འགས་བར་འབྱུང་བྱ་དག་ཏུ་བརྗོད། །ཕུང་ལྔའི་རབ་དབྱེ་ལ་མ་ཁས་ན། །བདག་
ལ་གཅིག་ཏུ་རང་འཛིན་པ་ཡི། །ལྟ་བ་ངན་པ་ལྟོག་འགྱུར་ཞིང་། །འདུས་བྱས་
ཆོས་ལ་མ་ཁས་བར་འགྱུར། །མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་ཁམས། །ཆ་
བ་སྐྱ་དང་རྣ་ཤེས་ཁམས། །སྣ་དང་དྲི་དང་སྣ་ཤེས་ཁམས། །ལྕེ་དང་རོ་དང་
ལྕེ་ཤེས་ཁམས། །ལུས་དང་རེག་བྱ་ལུས་ཤེས་ཁམས། །ཡིད་དང་ཆོས་དང་
ཡིད་ཤེས་ཁམས། །དབང་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་ཤེས་དྲུག་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ནི་
བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་
དབང་། །ཆོས་ཁམས་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །བརྟགས་འགོག་བརྟགས་མིན་
ནམ་མཁའ་དང་། །དགེ་སོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་
དང་འགོག་སྟོམས་ཀྱི། །སེམས་མེད་གཉིས་ཀ་འདུས་མ་བྱས། །རྣམ་པ་བརྒྱད་
དང་ཆོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ནི། །སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ལྔ་
དང་བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུ། །ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་འདུས་
པས་ན། །དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས། །དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་
པར་བྱ། །ཡུལ་དྲུག་གཟུང་བྱའི་རྒྱུ་དང་ནི། །དབང་དྲུག་འཛིན་དང་ཤེས་དྲུག་
གིས། །དེ་འཛིན་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ན། །བདག་རྒྱུ་ལྟ་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར།།
མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཡིད་དང་། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ཆོས་ཀྱི། །སྐྱེ་མཆེད་

དག་ནི་བཟུ་གཉིས་ཏེ། །མིག་དང་གཟུགས་ནས་ཡིད་ཆོས་བར། །སྐྱེ་མཆེད་
ཅེས་བའི་མིང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་བདུན་ཡིད་དུ་བསྟས། །ཡིད་ནི་གྱེན་
གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ། །རྗེས་བཏགས་སྟོང་
སེལ་འགལ་འབྲེལ་དང་། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་བའི། །ཐ་སྙད་སྟ་
ཚོགས་བྱས་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྣང་འགྱུར། །ཡུལ་ལ་སྟོང་ཡུལ་
གཟུང་ཡུལ་དང་། །ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི། །ཡུལ་ཅན་བློ་ཡི་དབྱེ་
བ་ལ། །སྟོང་ལ་མ་ངེས་ཡིད་དབྱེད་དང་། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དང་།།
མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། །བཅད་ཤེས་དང་ནི་བདུན་དུ་དབྱེ། །
བློ་ཀུན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཡང་དག་རྟོགས་བཞིར་འདུ། །
སེལ་བར་དོན་དང་བློའི་རྣམ་གཉིས། །རྣམ་གཅོད་དང་ནི་ཡོངས་གཅོད་
གཉིས། །མི་སྲིད་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་གཅོད། །དོན་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་རང་ལྡོག་
གསུམ། །དེ་ལ་སོགས་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད། །འགལ་ལ་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་
དང་། །ཚན་ཚུན་སྦྲེལ་འགལ་རྣམ་པ་གཉིས། །དང་པོར་བློ་འགལ་དོན་
འགལ་གཉིས། །གཉིས་པར་དངོས་འགལ་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། །འབྲེལ་
ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་བྱང་འབྲེལ་བ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཐ་སྙད་
རང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །ཤེས་བརྗོད་འཇུག་བའི་ཐ་སྙད་གསུམ། །མཐོང་ཐོས་
བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། །ཕྱོང་བའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པ་བཞི། །ཡིན་ཡོད་སྐྱབ་དང་
མེད་མིན་དགག །དགག་སྐྱབ་ཐ་སྙད་ཡན་ལག་བཞི། །ཆོས་ཀུན་བསྟུ་ན་

སྣང་བ་གཟུགས། །གཅོོ་བོ་སེམས་དང་འགོར་སེམས་བྱུང་། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་མ་བྱས། །ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་དེར་འདུའོ། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དྲུག་ལོངས་སྤྱད་བྱ། །ནང་གི་དྲུག་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་སྣ་ཚོགས་པས། །བདག་ལ་ཟ་བོར་འཛིན་པ་ལྟོག །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ། །ཕྱི་ཡི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །ས་བོན་སྐུ་གུ་འདབ་མ་དང་། །སྡོང་བུ་སྣ་གུ་སྟིང་བོ་དང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤུན་དུ་བ་སྟེ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་མཁའ་དུས་སོ། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ནི། །འདི་ཡོད་པ་ལས་འདི་བྱུང་སྟེ། །མ་ཀྱེས་འདུ་ཤེད་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ཞེས། །མིང་ཙམ་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱེག་རེག་པ་ཡི། །ཚོར་ཤ་བ་སྲེད་ལེན་ཉལ་དང་། །སྲིད་ཀྱི་ཁ་སྐྱེ་ཀྱི་ཀྱི་རྒྱས་འགྲོ། །མ་རིག་ཀྱི་སྲིད་ཤེས་ཀྱི་ཁ་ནས། །ལྷག་མ་བདུན་པོ་སྟག་བསྟལ་ཏེ། །བསྟན་ཀུན་འབྱུང་སྟག་བསྟལ་གཞིས། །མ་རིག་ཡོད་ན་ལུགས་འབྱུང་བྱ། །མཐལ་མེ་བསྐོར་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད། །མ་རིག་ལྟོག་ན་ལུགས་ལྟོག་གི །བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འགྲུབ། །དེ་དག་རྒྱེན་བྱུང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམ་ཤེས། །རྟེན་དམིགས་སྣང་མཁའ་ཡིད་བྱེད་ལྟས། །མིག་ཤེས་སྐྱེ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྒྱུ་རྒྱེན་སྣ་ཚོགས་འདུས་ལས་སྐྱེ། །དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་མིན། །ཁ་ཅིག་མར་མེ་མེ་ལོང་བཟུ། །མེ་ཤེལ་སོགས་ཐོན་སྐྱར་དང་སྐྲས། །ཕྱང་པོ་ཉིང་མཚམས་

སྟོང་བ་ནི། །མི་འཐོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་དོན་རྟོགས་ན། །རྟག་མིན་ཚད་མིན་འཐོས་པའང་མིན། །རྒྱུ་ཆུང་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ། །རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུ་མཐུན་ཉིད་དུ་ཤེས། །ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ལ། །རྒྱུ་མིན་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བས་ན། །བདག་ལ་བྱེད་པོར་ལྟ་བ་སྤོང་ །རྒྱུ་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་བ་ཀུན། །མ་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཞི་བར་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་རྟོགས་ལ་མི་སྣོང་ས་ཤིང་། །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ལྡན་ཆོས་དང་ཤེས་བྱ་ཀུན། །ཡང་དག་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མཐོང་བ་དེས་མཐོང་ངོ། །གང་ལས་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། །མི་འབྱུང་གནས་དང་གནས་མིན་ལ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཀྱང་། །གཞན་དབང་བདུན་གྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན། །མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །འཐོབ་པ་དང་ནི་ཀུན་སྟོང་གྱི། །གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྗོད། །གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་བྱེད་པའི། །རིག་པའི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །བཟོ་དང་གསོ་བ་སྐྲ་ཚད་མ། །ཧང་དོན་རིག་པ་གནས་ཆེན་པྲ། །མངོན་བརྗོད་རྒྱས་གདབ་སྐར་རྩེས་དང་། །སྔོན་སྟོང་སྐྱ་ངན་བག་གནས་ཆུང་ལྟའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏ་ཀ་ལ་སྔོ་ལྟ་ནི། །གྲངས་ཅན་བྱེ་བྲག་གཅེར་བུ་པ། །སྟོང་པ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་ཏེ། །བསྟས་ན་རྟག་ཆད་སྔོ་གཉིས་སོ། །བྱེ་བྲག་སྟ་དང་མདོ་སྔོ་བ། །སེམས་ཙམ་དབུ་མ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པ་

རྒྱུན། །དེས་བསྟེད་བློ་ནི་རྣམ་བཅས་ཏེ། །རང་རིག་གཞན་རིག་རྣམ་པ་གཉིས།། རྟོག་བཅས་རྟོགས་མེད་ལ་སོགས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ལ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དབྱུང་བའི། །རྟོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་འགོག །གཅིག་དང་དུ་བལ་རྣམ་པ་གསུམ།། ཀུན་དབྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའོ། །སྟོང་ཚོགས་དངོས་པོའི་གཞན་དབང་གིས།། གནས་དང་གནས་མིན་ཚུལ་ཤེས་ན། །བདག་ནི་ཀུན་ལ་དབང་སྒྱུར་བར། །འཇིན་བའི་རྣོངས་པ་རབ་བསལ་ནས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྣོངས་པའི། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་བར་འགྱུར། །དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི། །མིག་ནས་སྟེ་ལྷུ་ལུས་ཡིད་དབང་། །ཁོ་དབང་མོ་དབང་སྐྱེ་དབང་དང་། །སྟུག་བསྔལ་དང་ནི་ཡིད་མི་བདེ། །བདེ་དང་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་དབང་། །དད་བཟློག་བྱན་ཉིང་ཤེས་རབ་དབང་། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་པ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་བའི་དབང་ཡོའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི །ལས་ལ་དབང་བྱེད་རྣེད་གཉིང་སོགས། །དབང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། །གཞུང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཤེས་བྱ། །དབང་པོའི་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པ་ཡིས། །བདག་ནི་ཡུལ་ལ་བདག་པོ་སྟེ། །འཇིན་བའི་རྣོངས་སོགས་རབ་སྤངས་ནས། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། །འདས་དང་ད་ལྟར་མ་འོངས་པ། །དུས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད། །དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། །བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུར། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དུག་སྟུར། །

ཐང་ཅིག་ཅེས་བྱ་དེ་སྐམ་རྩུར། །ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་བཟླ་བའི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སྐམ་རྩུར་འགྱུར། །བླ་བ་བརྟུག་ཉིས་ལོ་གཅིག་སྟེ། །ལོ་ལ་དུས་བཞི་དྲུག་སོགས་དབྱེ། །དབྱགས་དྲུག་རྒྱུ་སྐད་ཞེས་བྱ་སྟེ། །རྒྱུ་དྲུག་རྩ་རྒྱུ་ཚོད་གཅིག །རྒྱུ་ཚོད་དྲུག་རྩ་ཉིན་ཞག་གཅིག །ཉིན་ཞག་ཆ་ཞག་ཕྱེད་ཞག་གསུམ། །དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་དུས་བཞི་དང་། །དགུན་སྟོད་དགུན་སྨད་དབྱིད་སོས་ཀ །དབྱར་སྟོན་ཞེས་བྱ་དུས་དྲུག་གོ །བསྐལ་པ་ཚགས་གནས་འཇིག་སྟོང་བཞི། །བར་བསྐལ་དང་ནི་བསྐལ་ཆེན་གཉིས། །བྱིས་གཞོན་ལང་ཚོ་དར་བབ་རྒྱུ། །ལ་སོགས་ཕྱི་ནང་དོར་བ་ལ། །ལྷོས་ཏེ་དུས་ཀྱི་རྩམ་བཞག་བྱེད། །དུས་ལ་མ་གས་བར་འགྱུར་བ་ཡིས། །དངོས་གཞན་མི་རྟག་གཡོ་བར་ཤེས། །བདག་ལ་རྟག་འཛིན་རང་ལོག་ནས། །དོན་དང་ཐ་སྙད་གཞན་ཤེས་འགྱུར། །སྐྱག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་རྣ་འདོད། །བདེན་བཞིའི་རྩམ་པ་བརྒྱད་ནི། །བདེན་པ་རེ་ལ་བཞི་རེ་སྟེ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད། །རྒྱུ་དང་གྱུར་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་ནོ། །འགོག་ཞི་གྱ་ནོམ་ངེས་པར་འབྱུང་། །ལམ་རིག་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །མ་དག་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི། །འོག་གཞི་རླུང་རྒྱུ་སོ་དགྱེལ་གསུམ། །རི་རབ་རི་བདུན་མཚོ་བདུན་དང་། །གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་ནི། །སོ་སོའི་གཞི་དང་གནས་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ནི། །ཡང་སོས་ཕིག་ནག་

བསྟས་འཇོམས་དང་། །དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེ་ཚོ་བ། །རབ་ཚ་མནར་མེད་ཚ་བ་བརྒྱད། །ཞ་ཆུ་ཀྱི་རྟུད་སོ་ཐམ་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་དང་ཆུ་བུར་རྗེ་ལ། །པདྨ་བད་ཆེན་ལྟར་གས་པ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་གྱང་དམྱལ་བརྒྱད། །ཤལ་མ་ལི་སྤོང་སྦྱ་གྲིའི་ཚལ། །རོ་མྱགས་འདམ་དང་ཐལ་ཚན་རྒྱ། །ཁྱོགས་བཞིར་བཅུ་བྱས་ཚ་དམྱལ་གྱི། །ཉེ་འཁོར་གནས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཉེ་ཆེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ། །དམྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་སྦ་བརྗོད། །ཡི་དྭགས་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། །མ་ཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་རིགས་ཀྱི་གཉེས། །ནང་གི་ལས་སྣང་མྱོང་ཚུལ་གྱིས། །དབྱེ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད། །དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། ། ཁ་འཐོར་བ་ཡི་རིགས་གཉེས་ཏེ། །རྟང་མེད་རྟང་གཉེས་རྟང་བཞི་དང་། ། རྟང་མང་ལ་སོགས་དབྱེ་མཐའ་ཡས། །མི་ལ་གྲིང་བཞི་གྲིང་ཕྲན་བརྒྱད། ། ལུས་འཕགས་འཇམ་གྲིང་ལ་སོགས་སོ། །ཁོ་མོ་མ་ནིང་རིགས་གསུམ་དང་། ། རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་། །ལྷ་མིན་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་གཅན་དང་། །སྐར་ཕྲེང་མགྲལ་ཕྲེང་ཐག་བཟང་རིས། །ལྷ་མིན་ནང་གི་རིགས་ལ་ནི། །ཚེ་དཔལ་ལྷ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡོད། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སྐམ་རྩ་གསུམ། །འཐབ་བྱལ་དགའ་ལྡན་འཕྲུལ་དགའ་དང་། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དྲུག་པོ་ལ། ། འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་ཅེས་སྦ་བརྗོད། །གཟུགས་མེད་གནས་རིས་རྣམ་པ་བཞུ་བདུན་ནི། །བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་འོག་ནས་གྲུབ་རིམ་གྱིས། །དང་པོར་ཚངས་རིས་མདུན་འདོན་ཚངས་ཆེན་གསུམ། །གཉིས་པར་འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད་

འོད་གསལ། །གསུམ་པར་དགེ་རྩུང་ཚད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས། །བཞི་པར་སྒྲིན་མེད་འོད་དང་བསོད་ནམས་སྐྱེས། །འབྲས་བུ་ཆེ་གསུམ་དེ་སྟེང་གནས་གཙང་ལྷ། །མི་ཆེ་མི་གདུང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། །གྲུ་ནོམ་སྣང་དང་འོག་མིན་དང་བཅས་པ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་རིས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། །ཅི་ཡང་མེད་དང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་བཞི། །གནུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མྱ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཞག །དེ་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དང་ཉམ་སྲིད་དང་། །བར་སྲིད་སྔོན་དུས་སྲིད་པ་རྣམ་བཞིར་གསུངས། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ངན་སོང་གསུམ། །མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་མཐོ་རིས་གསུམ། །དེ་དག་བསྟོམས་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སྟེ། །ལྷ་མིན་ལྷར་བསྟུས་གཞན་ལྷ་རྒྱུད་ལྷར་བརྗོད། །དེ་ལ་ཡང་དག་ངེས་པ་དང་། །ལོག་པར་ངེས་དང་མ་ངེས་པའི། །ཕུང་པོ་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་རིས། །ནང་གི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། །རྟོག་སྐྱེས་དང་ནི་དོན་གཉེར་སྐྱེས། །མངལ་སྐྱེས་སྒོང་སྐྱེས་སྐྱེ་གནས་བཞི། །ཁམ་གྱི་ཟས་དང་རེག་པའི་ཟས། །སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ཟས་བཞིའོ། །ཟས་དང་གཉེད་དང་ལེགས་བྱ་བ། །ཉོང་འཛིན་ལུས་རྒྱས་རྒྱུ་བཞིའོ། །སྐྱེས་མཐའ་འཆི་དང་འདུས་མཐའ་འབྲལ། །བསགས་འཛད་མཐོ་ལྡང་མཐའ་བཞིའོ། །སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་གི །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཙམ་བརྗོད། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཚེ་རིང་ལྷ་དང་སྐྱ་གློ་དང་། །ལོག་ལྟ་ཅན་དང་

ཤུགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །མིར་གྱུར་དབང་
ཚང་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་དད་རང་འབྱོར། །རྒྱལ་བྱོན་ཆོས་
གསུངས་བསྟན་པ་གནས། །དེར་འཇུག་བཤེས་ཟིན་གཞན་འབྱོར་ལྡོའོ། །མི་
ཁོམ་བླ་ལ་བའི་དལ་བརྒྱད་དང་། །འབྱོར་བཟུ་ཚང་བ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན། །ལས་
དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྨིན་གྱི། །སྤྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད། །མཐུན་བའི་
ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པར་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་ལེགས་
པར་སྨོན་པ་དང་། །སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས་རྒྱུ་ཡོད། །ཆོས་ཀྱི་མཐུན་
རྐྱེན་ཚང་བས་ན། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གསུངས། །ཆོས་དོན་འདོད་
དང་ཐར་པ་ལ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་བཞིར་བརྗོད། །ཚེ་རིང་ནད་མེད་
གཟུགས་བཟང་དང་། །སྐལ་པ་བཟང་དང་རིགས་མཐོ་བ། །ཁོར་མང་བ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ། །འདི་དག་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། །རྣེད་བའི་གྲགས་
བསྟོད་འདོད་གྱུར་ཅིང་། །མ་རྣེད་སྤྲུལ་བསྟལ་མི་སྣན་དང་། །སྨད་པ་དག་
ནི་མི་འདོད་པ། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཅས་སུ་བཤད། །ཚེ་དང་དུས་དང་
ཉོན་མོངས་དང་། །ལྷ་དང་སེམས་ཅན་སྨིགས་མ་ལྡོའོ། །སེམས་ཅན་སྤྲུག་
བསྟལ་རྣམ་གྲངས་ལ། །ཚད་མེད་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། །སྤྲུག་བསྟལ་
གྱི་ནི་སྤྲུག་བསྟལ་དང་། །འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྟལ་ཞེས་བྱ་དང་། །ཁྱབ་པ་
འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྟལ་གསུམ། །རྒ་བའི་སྤྲུག་བསྟལ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྐྱེ་ཤི་
ན་འཆི་སྤྲུག་པ་འབྲལ། །མི་འདོད་ཐོག་བབ་འདོད་མི་རྣེད། །ཉེར་ལེན་ཕུང་

ཤུ་སྐྱ་བསྟལ་བ། །སྐྱ་བསྟལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས། །ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཏེ། །ཐོག་མར་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །སྣང་གྱུར་མྱོང་གྱུར་ལས་གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། །རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་གཉིས་དང་། །སྟོབས་ཆེ་བ་དང་སྟོབས་ཆུང་གཉིས། །བྱས་ལ་བསགས་དང་མ་བསགས་གཉིས། །འཕེན་བྱེད་དང་ནི་རྫོགས་བྱེད་གཉིས། །ལེགས་སྤྱད་དང་ནི་ཉེས་སྤྱད་གཉིས། །སེམས་དང་བསམ་བའི་ལས་གཉིས་དང་། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན།། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་སྐྱ་བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གསུམ། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ཅན་སྐྱེ་གསུམ། །དཀར་དང་གནག་དང་འདྲེས་མ་གསུམ། །མཐོང་ཚོས་དང་ནི་སྐྱེས་ནས་དང་། །ལན་གྱངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ། །མྱོང་བར་མ་དེས་དང་བཅས་བཞི། །ཟག་བཅས་ལས་ཟད་ཟག་མེད་ཉིད། །སྟོམ་དང་སྟོམ་མིན་བར་སྟོམ་གསུམ། །བར་མའི་དགེ་དང་མི་དགེ་གཉིས། །སྟོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། །བསམ་གཏན་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གསུམ། །དགེ་སློང་ཕ་དང་དགེ་སློང་མ། །དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ། །དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་བསྙེན་གནས་ནི། །སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་དོ། །བསམ་གཏན་བསམ་གཟུགས་ཀྱང་འཛིན་ལས། །ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའོ། །དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །རྣམ་པར་བྱེལ་སློང་བདོན་དམ་སོགས། །དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞུང་དུ་བལྟ། །

སྨིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟོམས་ལས་བྱུང་། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། །བརྟན་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ། །ཚིག་རྩུབ་ཕྲ་མ་དག་ཀྱལ་ཇུན། །སྲོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་ལོག་གཡེམ། །མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་ཡིན་ཏེ། ། །དེ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ། །སྲོག་སྐྱབས་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན། ། རྣམ་སྨིན་དང་ནི་བྱེད་པ་དང་། །མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་བདག་འབྲས་དང་། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བཅས་ལྟས། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྱང་ཚུལ་བཤད། །ཐ་མ་དག་བཅོམ་གསོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་ཁག་འཕྱིན་དང་། །དགེ་འདུན་འཚོང་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ། །མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་ལྔའོ། །མ་དག་བཅོམ་མ་སྐུན་བསད་དང་། །བྱང་སེམས་དེས་གནས་བཀུམ་པ་དང་། །འཕགས་པ་སྐྱོབ་པ་གསོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྐོ་འཕྲོག་པ། །མཚོད་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལྟ། །ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཅེས་སུ་བཤད། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་གཙུག་ལག་ཕུལ། །དགེ་འདུན་དབྱེ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། །བྱམས་བསྟོམ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞིའོ། ། དེ་སོགས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས། །རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མདོ་ལས་ཤེས། ། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་རྣམ་གྲངས་ལ། །གང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ། །ཁྲ་རྒྱས་སྣང་བ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་གསུམ། །ཚོགས་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །གང་གིས་འཕོར་བར་བར་ཟག་བྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གང་ལ་འཕྲོད་ཅིང་རྒྱས་

རྟང་བ། །དེ་དག་ཟག་བཅས་ཚོགས་ཞེས་གསུང་། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་དྲུག་ལས། །ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པས། །རང་རིས་ཀུན་དང་གོང་མར་དམིགས། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི། ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། །ཀུན་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བའི། །འོག་ལྟ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ། །དེ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མ་རིག་དང་། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་སྟེ། །བཅུ་གཅིག་དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ཞེས། །རང་གི་རིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི། །ལྟ་ཆར་ཀུན་ལ་རྒྱས་པ་ཡིན། །དེ་ལས་འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས། །དགྲ་བོས་གོང་མའི་ས་ལ་འཇང་དམིགས། །འགོག་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བའི། །ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། །དེ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མ་རིག་དང་། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དྲུག །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཀུན་འགྲོ་མིན་རྣམས་རང་རིས་ཀྱི། །སྤང་བྱ་ལྟ་བོ་གང་དེ་ལའོ། །ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་སེམས་སེམས་བྱུང་། །གང་ལ་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལ་རྒྱས། །ཟག་པའི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་རྣམས། །དེ་འབྲེལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོགས། །དེའི་རྟེན་མིག་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྟེན། །ཟག་བཅས་དགེ་ཡང་ཟག་པས་བཅིངས། །ཟག་དང་རྟེས་འབྲེལ་གནས་དན་ལེན། །འཕྲོད་ཅིང་དམིགས་རྒྱས་རྟེས་མཐུན་ཏེ། །ཟག་པའི་སྐོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བས། །འདི་རྣམས་ཟག་བཅས་ཚོས་ཞེས་བྱ། །རྟེས་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། །

ཐེ་ཚོམ་ཟློག་དོག་ཞེར་སྣ་ལ། །ཀུན་ཏུ་སྨོན་བ་དགུ་ཞེས་བཤད། །འདོད་ལ་འདུན་དང་གཅོད་སེམས་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བརྙལ་ཞུགས་མཆོག་འཇོན་ནེ། །ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ཀུན་སྨོན་ལྟ། །འཇིག་ལྟ་ཚུལ་བརྙལ་མཆོག་འཇོན་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཀུན་སྨོན་གསུམ་དུ་གསུངས། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འདོད་ཚགས་གཉིས། །ཆོད་པ་དང་ནེ་སྨོངས་པ་དང་། །ང་རྒྱལ་གྱི་ནི་ཀུན་སྨོན་ལ། །གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཞེས་གསུངས། །སྐྱུ་གཡོ་རྒྱགས་དང་འཚེག་པ་དང་། །འཁོན་འཛིན་རྣམ་འཚེ་དེ་མ་དྲུག །འདོད་དང་ནང་སྲིད་ཚགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་བགེ་ཉལ་བདུན། །རྟུག་གཉིད་ཆོད་འགྱོད་ཟློག་དོག་ཞེར་སྣ་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀུན་དགྱིས་བརྒྱད། །འདོད་པ་དང་ནི་སྲིད་པ་ལྟ་བ་དང་། །མ་རིག་པ་ཡི་ཆུ་བོ་རྣམ་པ་བཞི། །འདོད་དང་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྙལ་ཞུགས་དང་། །བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། །བརྣབ་སེམས་གཅོད་སེམས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྙལ་ཞུགས་དང་། །བདེན་བར་མངོན་ཞེན་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་བཞི། །འདོད་ལ་འདུན་དང་གཅོད་སེམས་རྣམ་གཉིད་གཉིས། །ཆོད་འགྱོད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྲག་པ་ལྟ། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་གཏེ་མུག་ལ། །འཆིང་བ་ཐ་དྙི་མ་སོགས་སུ་གསུངས། །འདོད་པ་སྲིད་པ་མ་རིག་ཟག་པ་གསུམ། །འདོད་སྲིད་མ་རིག་ལྟ་བའི་ཚུ་སྨོན་བཞི། །འདོད་སྲིད་ལྟ་དང་ཚུལ་བརྙལ་ཉེན་ལེན་བཞི། །བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས། །སྐོམ་ལམ་

དགྱས་སྦྱང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ངའོ་དོད། །སྲན་འབྲིན་པ་དང་སྦྱོང་བ་དང་། །
གཞི་དང་ཐག་སྲིང་གཉེན་པོ་བཞི། །འོད་པའི་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མའི། །
སྐྱག་ཀུན་དང་ནི་འགོག་ལམ་གྱི། །སྣང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག །ཐ་
མའི་ཚ་མཐུན་སྦྱང་བ་དང་། །གནྡྷས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་
ཟད་ཡོངས་ཤེས་དགྲའོ། །འགོག་པ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་དང་། །བརྟུ་དང་
དོན་དམ་འགོག་པ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་མེད་དང་། །ལྷག་
བཅས་ལྷག་མེད་རྣམ་གཉིས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཚ། །རིག་པ་
གསུམ་དང་བྲོལ་བ་གཉིས། །མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ཤེས་པ་བཟུ། །སྟོམས་
འཇུག་དགུ་དང་ཉིང་འཛིན་གསུམ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཟིལ་གཏོན་བརྒྱད།།
མི་སྐྱོབ་ཆོས་བཅུ་ཟད་པར་བཅུ། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྐྱེ་ནས་ཤེས། །
ཟག་མེད་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྡན་ནོ། །ལམ་བདེན་ཞེས་པ་ལམ་ལྔ་སྟེ། །ཚོགས་སྦྱོར་
མཐོང་སྐོམ་མི་སློབ་ལམ། །ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། །སྦྱོར་
ལམ་དྲོད་ཤྲེ་བཟོད་མཆོག་བཞི། །ཆོས་ཉིད་བདེན་མཐོང་མཐོང་ལམ་གྱི། །
ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་དང་། །
རྗེས་བཟོད་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི། །དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་འགོག་ལམ་གྱི། །
བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་འདོད། །སྐོམ་ལམ་ས་དགུར་ཕྱེ་བ་ནི། །འདོད་དང་
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །བསམ་གཟུགས་ཉིད་འཛིན་སྐྱབ་པ་
ལ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བདུན་ནི། །མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དེག་པ་དང་། །མོས་

པ་ལས་བྱང་དབེན་ལས་བྱང་། །དགའ་བ་སྣང་དང་དབྱེད་པ་དང་། །སྒོམ་
མཐའ་སྒོམ་འབྲས་ཡིད་བྱེད་བའོ། །བསམ་གཏན་སོ་སོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན། །ཐོབ་པའི་ཚེ་ན་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ནི། །དང་པོར་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་
བའི་སེམས་གནས་པ། །གཉིས་པར་རབ་དྲངས་དགའ་བའི་ཉིང་འཛིན་བཞི། །
གསུམ་པར་བཏང་སྙོམས་དྲན་ཤེས་བའི་གནས་པ། །བཞི་པར་འབྱུཙི་ཚོར་གཅིར་སྒོམས་གཉིས་དྲན་ཉིང་འཛིན་བཞི། །རྟོག་དཔྱོད་འབྱིན་རྟུབ་བའི་གཉིས་
སྤྲུག་བསྟལ་གཉིས། །སྒོན་བརྒྱད་བལ་བ་བཞི་པའི་སྟེམ་འཇུག་གོ །སྲིད་ལྡ་
ང་རྒྱལ་མ་རིག་བཞིས་བསྐྱད་པའི། །སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དེ་བྱལ་
དག །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
སྤྲེལ་དང་མ་སྤྲེལ་དབྱེ། །ཉོན་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་། །དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་གཉིས། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་བཅས་པ། །བསམ་
གཏན་སངས་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་སྟེང་གཟུགས་མེད་སྐྱ་མ་གསུམ། །བསྟན་
ན་བསམ་གཏན་སངས་དགུ་ཡིན། །སྒོར་དང་བར་ཆད་མེད་རྣམ་གྲོལ། །ཁྱད་
པར་ལམ་ཞེས་བཞི་རྣ་བཤད། །མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་བྱལ་ལམ་དཀའ་སྟེ། །ཐན་
ཚུབ་སྒོར་བ་བཞི་ཡང་ཡོད། །བརྟན་སེམས་གཉིད་སེམས་མེད་པ་དང་། །
དྲན་དང་ཉིང་འཛིན་ཆོས་གནས་བཞི། །ཞི་ལྷག་ཐོབ་ཚུལ་མྱ་བཞི་དང་། །
གཉན་ཤེས་བྱེད་སོགས་ལམ་གཉན་དག །སྐད་ལ་དབང་བྱེད་ལམ་ཞེས་སོགས།།
ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སྐ་ཚོགས་ཡོད། །སྒོར་བ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །བར་

ཚད་མེད་ལམ་རྟོར་ཏིང་གིས། །སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཐར་ཕྱིན་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚེ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས། །མི་སློབ་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །རྣམ་གྲོལཡེ་ཤེས་མཐོང་བཅས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལ། །ཟག་མེད་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་ལམ་དང་དེ་ཐོབ་པའི། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་བརྗོད་པ། །ཉོན་མོངས་ཕུང་པོ་འཆི་བདག་དང་། །ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞི་བཅོམ་རྒྱལ་བ། །དབང་ཐུགས་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། །ལེགས་བཤམ་སྐལ་པ་དྲུག་ཅེས་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །གཉིས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡེ་རྣམས། །རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་ལྷུན་གྲུབ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ལམ་ནི་དག་གསལ་གཉེན་པོ་ཉིད། །འགོག་པ་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་ཞི། །ཚགས་བཞལ་འགོག་ལམ་རྟོགས་པའི་ཚོས། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ནོ། །རྟོགས་པའི་ཚོས་དེ་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །ཕྱེད་པའི་གསུང་རབ་ལུང་གི་ཚོས། །ཚོས་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དགེ། །དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་བཟང་བ་གཉིས། །མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག །ཡོངས་བྱང་ཚངས་སྤྱོད་བཞི་ལྡན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི། །དེ་ལྟ་དེ་སྙེད་སོ་སོ་

རིག །ཚགས་ཐོགས་དམན་བའི་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ། །རིག་གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
ལྡན་བའོ། །དད་གཏིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་བ་དང་། །ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་
དང་། །ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བ་ལ། །འཕགས་བའི་ནོར་བདུན་ཞེས་
བྱའོ། །ཀ་དང་ལྟ་དང་ཚོས་དང་ནི། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྦྱན་ལྟའོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། །གཟུངས་ནི་བྱང་སེམས་རྒྱན་བཞིའོ། །
སངས་རྒྱས་མཆོད་དང་དམ་ཚོས་འཛིན། །ལུས་ཀུན་སྟོན་དང་ཞིང་ཀུན་འཇུག།
ཚར་ཕྱིན་རྗོགས་དང་སེམས་ཅན་སྨིན། །ཞིང་སྦྱང་སྨིན་ཡུལ་མཐུན་བར་
གནས། །སྨིན་ཀུན་དོན་ཡོད་བྱང་ཆེན་འཐོབ། །བྱང་སེམས་སྨོན་ལམ་ཆེན་
པོ་བརྟུའོ། །སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁའ་ཚོས། །མྱང་འདས་སངས་
རྒྱས་དེའི་ཡེ་ཤེས། །སེམས་དམིགས་སངས་རྒྱས་སྨིན་ཡུལ་དང་། །འཇིག་
རྟེན་ཚོས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ། །མཐའ་ལ་ཐུག་མེད་གནས་བརྟུའོ། །དེ་སྲིད་སྐྱེད་
དུ་སྨོན་འཕྲུབ་བའོ། །འགྲོ་ཀུན་སྐྱག་བསྔལ་བསལ་སྐྱམ་དང་། །དེ་བཞིན་
འབྱོར་བར་འཇོག་སྐྱམ་དང་། །ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱར་འདོད་དང་། །
དམྱལ་གནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་འདོད། །སྐྱེ་འབྱོར་གཞན་ཕན་ཚེ་འདོད་
དང་། །བདག་གཞན་བདེ་སྐྱག་བརྗེ་འདོད་དང་། །འགྲོ་ཀུན་དེ་བ་རྗོགས་
བྱ་དང་། །གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་སྐྱམ་པ། །འདི་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་
ཡི། །ཆོས་རྗེགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད། །ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་བསམ་
གཏན། །བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་གསུམ། །མི་རྟག་སྐྱག་བསྔལ་བདག་མེད་

དང་། །མི་སྣག་འཆི་བ་སྣང་བ་དང་། །ཚགས་བྱལ་མི་འཕྲོད་མངོན་མི་དགའ།། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་བཟུང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཡང་། །བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་ཀྱི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འདོད་ཚགས་སྤོང་དང་ཤེས་རབ་ཐོབ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཕེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བཞིར་གསུངས་སོ། །སྤྲོས་ལ་སྣང་མི་སྤྲོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྟེག་དང་གཤེ་པ་དང་། །ཁྲོས་ལ་སྣང་མི་ཁྲོ་བ་ནི། །དགེ་སྦྱོང་དག་གི་ཆོས་བཞིར་གསུངས། །སྐྲ་སྤུ་སོ་སེན་རྟུལ་དྲི་མ། །བཤང་གཅི་མཆི་སྦའས་མཆེལ་རྒྱས་པ། །བསགས་ཤ་ཁྲག་རྩས་ཆོལ་ཤང་རྟ། །ཁྲོ་སྙིང་མཆེན་མཆོར་མ་གལ་མ་དང་།། ཞོ་ལོང་རྒྱུ་མ་མཉེ་མ་ལྷང་། །ཞག་དང་ཚུ་སེར་རྟག་བད་ཀན། །མཁྲིས་པ་སྨད་པ་སྨད་རྒྱས་ཏེ། །མི་གཙང་རྣ་ནི་སོ་དུག་གོ །རྣམ་པར་བམ་དང་འབུས་གཞིག་དང་། །དམར་དང་སྔོ་དང་གནག་པ་དང་། །ཐོས་དང་འཛིར་དང་ཆོག་དང་རུལ། །མི་སྣག་པ་ཡི་འདུ་ཤེས་དག །ཀེང་རུས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་ཡང་། །སྐྱེ་ཞིང་བསྡུ་དམིགས་འདོད་ཚགས་སྤྱོད། །ཕྱོགས་གཅིག་དང་ནི་མཐའ་དག་དང་། །རྩོགས་གཙོད་སྐྱབ་བའི་ཚགས་བྱལ་ལྟ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཙོད་ཉེར་བརྟན། །ཕུལ་བྱུང་རྨོངས་དང་གཉེན་པོས་དང་། །ཡོངས་ཤེས་སྐྱང་དང་གོང་མར་བཅས། །གོང་ན་མེད་པའི་ཚགས་བྱལ་བཅུའོ། །ཞ་མ་སྐྱན་སྲིད་བྱ་བྱ་མོ་། །གཉེན་དང་གཉེན་མཚམས་བཤེས་གྱོགས་ཀྱི། །ཚུལ་དུ་བྱམས་པའི་

སེམས་བཞག་སྟེ། །བྱམས་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཁྱབ་བྱ། །དེས་ནི་བདག་གམ་མཛའ་ལ་འདིས། །དུས་གསུམ་གཅིད་སྟམ་དུག་དང་ནི། །དགྲ་ལ་ཕན་བཏགས་གསུམ་ཚུལ་གྱི། །མནར་སེམས་དགུས་བྱང་ཞེ་སྡང་ཞི། །ལྟ་མི་བྱམས་དང་མི་མིན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱང་། །ལུས་སེམས་བའེ་མང་དུག་དང་མཚོན་མི་ཚུགས། །འབད་མེད་དོན་ཐོབ་ཚངས་གནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཐོབ་བར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་བསྟོམས་ན།། ཞགཏི་སྡུག་སྡུན་སེལ་ཤེས་རབ་སྣང་བ་ཐོབ། །ལུས་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་རབ་དབྱེ་ནས། །སོ་སོར་བརྟག་བསྒོམ་ང་རྒྱལ་ཞི་བར་བྱེད། །ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། །ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། །དངོས་སྟམ་དང་མངོན་ང་རྒྱལ། །ཐུང་ཟད་སྟམ་དང་ལོག་ང་རྒྱལ། །ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དག །རབ་ཏུ་ཞི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་བའི། །གཅེན་པོ་འཕྲིན་རྟུབ་པ་དྲུག །བག་དང་དང་རྣེས་འགྲོ་འཛིན་པ་དང་། །ཉེར་རྟོག་བསྒྲུར་དང་ཡོངས་དག་གོ །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་པ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །བདེན་བཞིའི་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་དེས། །ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་དོན་ཤེས་པས། །བདག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་གནས་ལུགས་བཞིན་མཐོང་ལ། །གང་ཞིག་གིས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །རྣ་ཡུར་སྣང་དང་རྣ་ཡུར་གནས། །མ་ལུས་བདེན་དོན་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །བསྟུན་ཐེག་པ་རྣམ་

ལྟར་གསུངས། །ལྷ་མིའི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག །ཉན་རང་བྱང་སེམས་
ཐེག་པའོ། །སྟོ་མ་གཉིས་པོ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དེས་ལེགས་
ཐེག །ཉན་རང་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་དང་། །བྱང་སེམས་ཐེག་པ་ཐེག་ཆེན་
ནོ།། །།རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་། །དག་བཅོམ་ཉན་ཐོས་འབྲས་བུ་
བཞི། །དེ་དག་ཞུགས་གནས་སོགས་དབྱེ་བས། །དགེ་འདུན་ཡི་ཤུར་འགྱུར་
པ་ཡིན། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གྱུན་རྗོད་ཤེས། །གཞན་སེམས་སྤྲུལ་ཀུན་
འགོག་ལམ་ཤེས། །ཟད་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་པ་བཅུ་ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན། །སྒོང་དོན་མེད་བར་བདང་ཉིད་ཀྱི་སྐ། །རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ལྔོག་དོན་
མཐོང་ནས། །བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་བདག་མེད་ནི། །ཕྱིད་གཉིས་རྟོགས་པ་
རང་སངས་རྒྱས། །དམིགས་པ་ཆེ་དང་སྦྱབ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩེ་ན་འགྱུས་
ཕབས་མཁས་དང་། །ཡང་དག་འགྱུབ་དང་ཕྲིན་ལས་ཆེ། །ཆེན་པོ་བདུན་ལྡན་
ཐེག་ཆེན་ནོ། །སྒྱུབ་པ་དམིགས་པ་ཡང་དག་འགྱུབ། །བློ་མེད་གསུམ་གྱིས་
ཀྱང་འཕགས་སོ། །སེམས་དང་སྦྱང་རྟོགས་ཆེན་པོ་གསུམ། །ཆོད་དུ་བྱས་ནས་
དམིགས་པ་དང་། །གོ་ཆ་འཇུག་པ་ཆོགས་ཆེན་པོས། །ཆེན་པོ་གསུམ་དང་
མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་འདས་
ཀུན་ཐོབ་ཀུན་མངོན་མཁྱེན། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། །དེས་
འབྱུང་སྤྲུལ་པ་བརྒྱད་ལྡན་འབྲས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ནི་མདོར་བསྟན། །མི་ཟད་
པ་ནི་བརྒྱད་རྫུར་གསུངས། །འདུན་བསམ་སྦྱོར་བ་ལྔག་བསམ་བཞི། །ཚར་

ཕྱིན་དྲུག་དང་ཚད་མེད་བཞི། །མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་བསྟུ་དངོས་བཞི། །ཡང་དག་རིག་བཞི་རྟོན་པ་བཞི། །ཚོགས་གཉིས་བྱང་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་བདུན། །ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་གཟུངས་སྒོ་བས་གཉིས། །ཆོས་ཀྱི་སྣོམ་བཞི་གཅིག་བགྲོད་ལམ། །ཐབས་མཁས་དང་བཅས་བརྒྱད་ཅུའོ། །སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག །ཐབས་སྟོབས་སྒྲོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི། །བསྟན་བས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་བཅུར་བཞེད། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་དང་། །བཏང་སྙོམས་དགའ་ནི་ཚད་མེད་བཞི། །ལྟ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། །གཞན་སེམས་ཤེས་དང་སྔོན་གནས་ཤེས། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ནི་མངོན་ཤེས་ལྔ། །ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་བསྟན་དྲུག་གོ །སྒྲིན་དང་སྟན་བར་སྣང་བ་དང་། །དོན་སྒྲོ་དོན་མཐུན་བསྟུ་དངོས་བཞི། །དོན་ཚོས་ངེས་བའི་ཚོག་སྒོ་བས་པ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། །གང་ཟག་དག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ཉིད་རྟོན། །ཚོགས་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། །དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་རྟོན། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་རྟོན། །རྟོན་པ་བཞི་འདོས་ལྡང་དང་རྟོགས་ཚོས་ལ། །ཚུད་མི་ཟ་བར་དགོངས་བའི་དོན་རྟོགས་བྱེད། །བསོད་ནམས་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་པོ། །ཟུང་འཇུག་ལམ་གྱིས་དོན་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། །འདི་བཞི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཡང་དག་དོན་ནི་མཐོང་བྱེད་པའོ། །དེགེ་བསྒྱིད་དང་སྦྱོལ་བ་དང་། །མི་དགེ་ཞི་དང་མི་སྐྱུ་ཕྱིར། །ཡང་དག་

སྤྲོང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །བསྙེན་འགྲུས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདུན་བསྙེན་སེམས་པ་དྲྭོད་པ་ནི། །རྫུ་འཕྲུལ་ཤུང་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་ཏེ། །གྲུབ་འབད་སེམས་གནས་དྲྭོད་ཤེས་སོ། །དད་པ་བསྙེན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་དབང་སྟོབས་ལྔ། །དྲན་དང་ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་དང་། །བསྙེན་འགྲུས་དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་རྟོག་པ་དང་། །དག་དང་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་དང་། །རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བརྗོད། །ཉེས་པ་ལྔ་སྤངས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བཟེན་པའི་རྒྱས་བྱང་ཞི་གནས་ཏེ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་དགའ་བརྗེད། །ཐྲེང་རྒོད་འདུ་མི་བྱེད་འདུ་བྱེད། །ལྟ་ནི་ཉེས་པའོ་དེ་སྤོང་བྱེད། ། དད་འདུན་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་དང་། །དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་དང་། ། བཏང་སྙོམས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །འཇོག་དང་རྒྱུན་འཇོག་བློན་ཏེ་འཇོག། ཉེར་འཇོག་དུལ་བྱེད་ཞི་བར་བྱེད། །རྣམ་ཞི་རྟེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཇོག ། སེམས་གནས་པ་ཡི་ཐབས་དགུའོ། །ཐོས་པ་བསམ་པ་དྲན་ཤེས་བཞིན། ། བསྙེན་འགྲུས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་སྟོབས་དྲུག །བསྒོམ་འཇུག་ཚད་འཇུག་ཚད་མེད་འཇུག །རྩོལ་བ་མེད་འཇུག་ཡིད་བྱེད་བཞིའོ། །ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་ཐོབ་ནས། །ཞི་གནས་ཐོབ་པས་གཡེང་བ་སྤོང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཕྱི་དང་ནང་།། མཚན་མ་གནས་ངན་ལེན་དང་ནི། །ཚུང་ངའི་སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་དྲུག །ལེགས་

སྣང་ཞི་གནས་མཆོག་བརྟེན་ནས། །རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་ཆོས། །འབྲེད་དང་རབ་ཏུ་འབྲེད་པ་དང་། །ཡོངས་སུརྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཡི། །ལྟག་མཐོང་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །མི་བརྟེད་པ་ཡི་གཟུངས་ལ་ནི། །བཟོད་ཐོབ་སྐོ་དང་ཚོགས་དང་དོན། །སྒོགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་རྣམ་བཞིར་བརྗོད། །ཡང་ནི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །རྣམ་སྨིན་ཐོས་དང་ཉིང་འཛིན་སྐྱེས། །སོ་སྐྱེ་ས་བདུན་དག་ས་པའི། །གཟུངས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བཤད། །ཡང་ནི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས། །མི་ཟད་ཟ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས། །དེ་བཞིན་འཕྲིལ་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ་བདླ་བཀོད། །ཆགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གདོན་མི་ཟ། །སངས་རྒྱས་བྱིན་རླབས་གཟུངས་བརྒྱད་གསུངས། །མི་འཇིགས་པ་ཡི་སྒོ་བས་པ་ནི། །རྗེ་ལྟ་རྗེ་སྟེང་གནས་རྣམས་ལ། །ཐུབ་གསལ་རྟོ་ཞིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྒོ་བས་པ་སྟེ། །དེན་བློ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །གཟུངས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་སྒོ་བས་པའི་མཆོག །ཆོས་འཇིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟེན་ཞིང་། །བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་དེ། །སྐུང་འདས་ཞི་བ་སྟོམ་བཞིའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བགྲོད་གཅིག་ལམ་སྟེ་གཅིག་བགྲོད་ཀྱང་ངོ་། །རྫོགས་སྨིན་སྨྲེས་དང་མངོན་ཤེས་སྐྱེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀུན། །

ལམ་གྱི་གོ་གས་སྐྱར་ཐབས་མཁས་སོ། །དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩྭ་བ་མེ། །གཉེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྣན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉེ་མ་སྐུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྐྱ་སྟེན་ཆུ་པོས་སྐྱིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྒྱས་སོ། །རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་སྐྱེད་པ་དང་། །སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱེན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་སུ་བན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྐྱེན་པའོ། །རིགས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དབྱིངས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས། །ཀུན་ཁྱབ་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་ཉིད་དེ། །གློ་བུར་དྲི་མའི་སྐྱབས་ཤུགས་པ། །ས་འོག་གཉེར་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། །ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བས་འཇིགས་དང་སེམས་ཅན་འདོར། །རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་ཡིན་ལ། །དེ་དག་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཆོས་མོས་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཉོང་འཛིན་སྟོང་བརྩེ་བ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གནས་དང་རྒྱས་འགྱུར་རིགས། །སད་པས་ཆོས་ལ་མོས་པ་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་ཕྱི་ཡི་ཡོངས་འཛིན་ལས། །ཐབས་ཤེས་རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡི། །ཤེར་ཕྱིན་གདམས་ངག་ལེགས་ནོས་ནས། །ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ལྡན་པར་བྱ། །སེམས་བསྐྱེད་ལྡན་པས་སྟོན་སོགས་བསྐྱབ། །

དེ་ནི་སར་ལ་ཞུགས་གྱུར་ནས། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཤིང་དགེ་སློང་། །ཐབས་མཁས་སྒོམ་བས་རྟོགས་སྐྱིན་སྐྱངས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ནས། །ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྟ་བུ། །དྲན་ཉེ་སྒོང་བཞི་ཤང་པ་བཞིས། །ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བགོད་གྱུར་ནས། །དབང་སྐྱེབས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་ལམ་བགོད། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་པ། །མཐོང་ལམ་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་ནས། །འཇིགས་པ་ལྟ་བུལ་ཡོན་ཏན་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་བསྒྲགཉིས་དག་ཀྱང་ཐོབ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་པས། །སྐོམ་ལམ་ས་དགུར་རིམ་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་དང་།། སྐྱང་དཀའ་མངོན་གྱུར་རིང་དུ་སོང་། །མི་གཡོ་ལེགས་སྐྱོར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །སྐྱོབ་པའི་ས་ནི་བསྒྲུབ་པ། །སྤྲིང་པ་གཉིས་པོ་རིམ་སྐྱངས་ནས། །ས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བརྩེན། །རི་ལྟ་རི་སྟེང་ཕེ་ཤེས་ནི། །གོང་འཕེལ་ས་བཟུའི་རྒྱུན་མཐའ་ལ། །ཆོས་ཀུན་སྣང་ལ་མཉམ་པ་ཡི། །རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ལས།། མི་སྐྱོབ་ལམ་གྱུར་ས་བཟུ་གཅིག །ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རབ་ཐོབ་སྟེ། །འི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད། །གནས་གྱུར་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱུག་ཐོབ། །འབྲས་བུ་ས་བཅས་རྒྱས་ས་དེ་ནི། །སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ས་བསྟས། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་སྐུ་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་སྤྲུལ་སྐུ་བཞིའོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཟག་མེད་དབྱིངས། །གཞི་རིགས་མངོན་གྱུར་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་ཡི་མཐེབ་ཆ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཉེར་གཅིག་ལྡན། །དག་བའི་གདུལ་བྱར་

སྣང་བ་ཡི། །གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །གནས་དང་སྐུ་དང་འཕོར་དང་ཚོས། །དུས་ཀྱེ་དེས་བ་ལུ་ལྟན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟན་པའི། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །བྱང་ཆུབ་གཙོ་མེད་རྣམ་པར་སྨིན་འཇུག་དང་། །ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་ཉོན་མོངས་མེད་སྨོན་མཁྱེན། །མངོན་ཤེས་ཡང་དག་རིག་དག་པ་བཞི། །དབང་བཅུ་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་རྣམ་པ་བཞི། །མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་བསྡུང་མེད་དྲན་ཉེ་གསུམ། །བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དེ། །ཟག་མེད་སྟེ་ཚན་ཉར་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། །སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་བཞི། །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས། །ཆེ་ཆུང་དབྱིབས་ནི་ཟིལ་གནོན་གཉིས། །ནང་གཟུགས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཉིས། །སྔོ་སེར་དམར་དམར་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། །སོ་སྐུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དང་། །སྔོ་སེར་དམར་དམར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས། །ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཟད་པར་དག་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི། །འགོག་སྟོམས་དང་བཅས་སྟོམས་འཇུག་དགུ། །གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྨིན་ཁམས། །མོས་དང་དབང་

པོ་བསམ་གཏན་དང་། །ལམ་དང་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་དང་། །ཟག་པ་ཟད་
མཁྱེན་སྟོབས་བཅུའོ། །ཚེ་དང་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་དང་། །ལས་དང་སྐྱེ་བ་མོས་
པ་དང་། །སྨོན་ལམ་རྫུ་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆོས་ལ་དབང་བ་དབང་བཅུའོ།།
ལུས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཡེ་ཤེས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞིའོ། །
རྟོགས་དང་སྣང་བ་ལམ་དང་གེགས། །སྟོན་ལ་མི་འཇིགས་རྣམ་པ་བཞི། །
འཕྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་དན་པ་ཉམས། །མཉམ་བཞག་མིན་དང་འདུ་ཤེས་ཚོགས། །
མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ། །སྤྲིད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །
འདུན་བཙོན་དན་དང་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །
ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་དག །མི་མངའ་རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག །
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ། །ཡེ་ཤེས་རྗེས་འབྲང་སྤྲིད་པ་གསུམ། །
འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་བར། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་འཇུག་དུས་བསྡུས་
གསུམ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ཚན་གསུམ་པོ་ནི། །མ་འདེས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །
ཆོས་ཉན་མི་ཉན་གཉིས་བཅས་ལ། །ཚགས་སྦང་གཉིས་མེད་དན་ཉེར་
གསུམ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉེས་སྦངས་པས། །བཅབ་ཏུ་མེད་པ་བསྡུང་
མེད་གསུམ། །ཐུགཔ་ཞབས་འགོར་ལོས་མཚན་དང་ཞབས་མཐིལ་མཉམ། །
རྐེད་པ་འཕགས་པའི་ཞབས་ཡང་འཁུར་མི་མངོན། །བྱིན་པ་ཕེ་ན་ཡ་འདུ་ཐུགཔ་
རིང་མཇེས། །ཐུགཔ་ཞབས་སོར་མོ་རིང་ཞིང་དྲྭ་བས་འབྲེལ། །བ་སྤུ་རེ་རེར་
གཡས་ཕྱོགས་གྱེན་དུ་སྐྱེས། །བགས་པ་གསེར་མདོག་སྐབ་ལ་འཇམ་པ་དང་། །

དཔུང་བའི་མགོ་རླུམ་ངོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ། །ཕྱག་ཞབས་གཙོན་འཇམ་སྐུ་ཡི་གནས་བདུན་མཐོ། །འགྲམ་པ་རླུམ་རྒྱས་ལྟུགས་རིང་ངོ་མཚོག་སྟང་། །ཚེམས་དཀར་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་བཞིའི་བརྟུང་ལྟན། །མཐོན་མཐིང་སྐྱེན་མཚོ་ཁྱུང་ལྟ་མཆོག་རྟེ་ལྟུ་མཆོག་རྟེ་འདྲ་བ། །ཐལ་གོང་རྒྱས་བཅས་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་དྲང་། །ཆུ་ཞེང་གབ་སྐུ་གསང་བ་སྤྲབས་སུ་ལྡུབ། །མདོག་སྐུ་མཚོས་ཤིང་གཙུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟན་སུམ་རྩུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །གང་མཐོང་དགའ་སྐྱེད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན། །སེན་མོ་ཟངས་མདོག་མདོག་སྐུམ་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རླུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་ཐྲ། །རྩ་རྣམས་མི་མངོན་རྩ་ཡི་མདུད་པ་མེད། །ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་གོམ་པ་སྟེམས། །སེང་གེ་སྐང་ཆེན་ཁུ་མཆོག་ངང་བའི་འགྲོས། །དྲང་དང་གཡས་ཡྱོགས་མཚོས་བར་གཤེགས་པ་དང་། །དབུ་རླུམ་སྐྲ་མཚམས་ལེགས་འབྱེས་དབུལ་དབྱེས་རྒྱས། །དབུ་སྐྲ་གནག་ཅིང་སྐྱག་ལ་འཇམ་པ་དང་། །མ་འཇིང་མི་གཤེར་མཆོག་ཏུ་དྲི་ཞིམ་ལྟན། །ཤུན་ལ་འདབ་འདུ་དཀར་ནག་འབྱེས་བའི་སྤུན། །ར་རི་མེད་ཅིང་གཟིགས་པ་རྣམ་བར་དག །རྗེ་མ་སྐྱག་ཅིང་སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། །སྐུ་འཇམ་མདོག་སྐུམ་སྐུམས་རིང་ཐུང་མཉམ། །སྐེན་གཉིས་ཚད་མཉམ་ཉམས་པ་རྣམ་བར་སྤངས། །ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད། །ཁལ་དཀྱིལ་འཚམས་མདོག་བིམ་པ་ལྟ་བུའི་མཚུ། །པདྨ་ལྟར་གཉིན་སྐབ་ལ་དམར་བའི་ལྟགས། །མཆེ་བ་བཞི་རླུམ་རྩེ་རྩོ་མདོག་དཀར་ཞིང་། །རིང་ཐུང་ཚད་

མཁམ་བྱིན་གྱིས་ཐུབ་ཤེང་མཛོས། །འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་བརྡིད་མཁེན་འཛམ་ལྟན་བའི་གསུང་། །ཐུགས་རིང་རྒྱས་ཤིང་ཤིན་བལ་འདབ་ལྟར་འཛམ། །ཐུགས་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་ཅིང་རིང་དུ་དོད། །འཕེལ་བགེ་ཚགས་པ་རིམ་བར་འཚམས་བའི་སྐུ། །ཆ་ཤས་གྱན་རྫོགས་ཁོ་ལགེ་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །འཛམ་ཤིང་གཤོན་ཀ་ཅན་གྱང་ཨུམ་མེད་རྒྱས། །ཤིན་ཏུ་གྲིམ་ལྟན་ཡན་ལགེ་རྣམ་བར་འབྱེས། །སྐྱེ་བ་གནག་བགེ་མེད་ཅིང་སྐྱོན་གྱིས་དགེ། །དེ་མས་གཙང་ཤིང་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདུ། །དཀྱུ་རྒྱུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྣོང་ཕྱང་དེ་བ། །ལྷེ་བ་གཏིང་ཟབ་རི་མོ་གཡས་སུ་འཕྱེལ། །གྱན་སྤྱོད་གཙང་ཤིང་གྱན་ནས་ལྷ་ན་སྤྲུག །བཀྲ་ཤིས་རི་མོས་མཚན་ཤིང་གྱན་ཡིད་འཕྲོག །དེ་དག་ཐུབ་ཆེན་དབེ་བྱད་བརྒྱད་རྫུ་སྟེ། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟགས་འོས་ཤེད། །མཁེན་འཛམ་ཡིད་འོང་ཡིད་འཕད་དགེ་དྲི་མེད། །གསལ་ལ་སྐེན་འཇེབས་མཁན་འོས་མི་ཚུགས་པ། ། ཐེན་ཤིང་འདུལ་བ་མི་རྫུབ་མི་བརྟང་ཤིང་། །རབ་དུལ་རྣར་སྐེན་ལུས་དང་སེམས་ཚོམ་བྱེད། །སྐིང་དགའ་བའི་སྐྱིད་གདུང་མེད་གྱན་ཤེས་པ། །རྣམ་བར་རིག་བྱ་རྣམ་གསལ་དགའ་བར་བྱེད། །མངོན་དགའ་གྱན་ཤེས་རྣམ་བར་རིག་བར་བྱེད། །རིགས་པ་དང་ནི་འབྱེལ་དང་མ་རྨོས་པ། །སེང་གེ་སྒྲང་ཆེན་འབྲུག་དང་གྲྭའི་དབང་པོ། །དྲི་ཟ་ཀ་ལ་པིཏྟ་ཚངས་པའི་དབྱངས། །ཤང་ཤང་ཉེའུ་ལྷ་དབང་རྟ་སྐྱའི་དབྱངས། །མ་ཤེངས་མི་དམའ་སྐྱ་གྱན་རྗེས་སུ་ཞུགས། །སྐྱ་ཟུར་མ་ཆགས་མ་ཚང་མེད་པ་དང་། །མི་ཞུམ་མི་ཞན་རབ་དགའ་

ཁྱབ་པ་དང་། །ཐ་བ་མེད་དང་རྒྱུན་ཆགས་འབེལ་བ་དང་། །སྒྲ་ཀུན་རྫོགས་བྱེད་དབང་པོ་ཚོམ་པར་བྱེད། །མ་སྐྱེད་མི་འགྱུར་མ་རྟོག་འཕེར་ཀུན་གྲགས།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ནི། །ཁྱབ་མཆོག་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་སྟེ། །ཆགས་སྡང་རྨོངས་དང་བདུད་རྣམས་འཇོམས་བྱེད་པའོ། །སྡིང་པ་ཇི་སྲིད་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཚུལ། །མཉམ་པར་མཛད་པ་སྐུལ་བའི་སྐུ་ལ་ནི། ། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་དང་བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྐུལ་བའི་ཚུལ་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་རྣག་ཁྱབ་ལྷུན་གྱུབ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འགྲོ་མེད་སྣང་། །གང་ཞེག་བརྒྱ་ཕྱེད་རྫ་དང་སྦྲིན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྒྲ་བརྟན་ནམ་མཁའ་སྣ་བཞིན་སྡིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག །གང་ཞེག་ཐེག་པ་ལ་མཁས་ན། །ཐེག་པ་ཀྱེད་ལས་རྣལ་འབྱོར་དུ། །བྱེད་ཕྱིར་བདག་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །སྟོམས་པའི་ལྷ་སོགས་རྟོག་སེལ། །བདག་མེད་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ནི། །ཐེག་པ་འདི་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ། །འདུས་བྱས་རྒྱས་རྒྱུས་བྱང་སྐྱེ་འགག་ཅན། །འདུས་མ་བྱས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག །འདུས་བྱས་ཞུང་པོ་ལྷས་བསྟས་པ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས། །ཐེག་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་དང་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་། །ཀུན་དུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་ཏེ། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་དང་བདག་པོ་

དང་། །རྒྱུ་མཐུན་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་བའི་འབྲས། །བྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ།། འབྲས་བུ་ལྟ་ཡི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རྒྱུ་ཀྱེན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །དམིགས་རྐྱེན་བདག་རྐྱེན་རྐྱེན་བཞིའོ། །འདུས་མ་བྱས་བའི་རང་བཞིན་གྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །གློ་བུར་བྱལ་དག་རྣམ་པ་གཉིས། །དེ་བཞིན་དུ་བཅས་དུ་མེད་གཉིས། །ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་གཉིས། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དེ་ཉིད་གསུམ། །སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་གསུམ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་ཕྱི་ནང་སྟོང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི། །དོན་དམ་སྟོང་དང་འདུས་བྱས་སྟོང་།། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་མཐའ་འདས་སྟོང་། །ཐོག་མཐའ་མེད་སྟོང་དོར་མེད་སྟོང་།། རང་བཞིན་སྟོང་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། །སྣར་ཡང་བསྟུས་ཏེ་བཞིར་བསྟན་པ། །དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད།། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་རྟོགས་ཚུལ་རིམ་པ་ལས། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་གྲངས་མེན་གཉིས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་ཚུལ་གྱི།། །།ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་དང་དུ་ཡོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །འདུས་བྱས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལས། །ཐར་པ་འདུས་

མ་བྱས་པོ་བཞིར། །བདག་ནི་གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་བའི། །གཞི་རྩ་ལྔ་བའི་རྟོང་པ་སེལ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་ན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མཁས་ཞེས་བརྗོད། །རྒྱང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་ན། །བདེན་དོན་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཉིད། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །སྣང་ཅིག་གིས་ནི་མི་རྟག་སྟེ། །སྣང་ཅིག་དང་པོ་མ་འགྱུར་ན། །མཐར་ཡང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། །འཁའ་ཆུ་མར་མེའི་མེ་སོགས་བཞིན། །སྣང་ཅིག་རིགས་འདྲ་བར་མེད་ལ། ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་སྣམ་ནས། །དངོས་པོ་རྟག་པར་སྨྲོ་འདོགས་སོ། ། །གློག་དང་ཆུ་བུར་སྨིན་སོགས་ནས། །ལྷན་པོའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས།། སྣང་ཅིག་མ་རུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འཇིག་རྟུ་གཞན་མེད་བང་གིས་འཇིག །ཕྱི་རོལ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྨིན་བཞིན་དུ། །ཚགས་ཤིང་གནས་ལ་མཐར་འཇིག་གོ །འདི་ལྟར་གནས་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་། །རྒྱུན་གྱིས་འཛེལ་དང་འགྱེབ་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་སྣང་བས་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས། །མི་རྟག་དེ་ཡང་སྣང་ཅིག་མ། །ཆང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱུན་གནས་ནའང་།། མངལ་གནས་བཅོས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི། །གནས་སྐབས་རིམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཁམས་གསུམ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེས་རྗེས་སྦྱོང་བྱ། །ཚེ་ཡི་འཕེན་པ་རྟོགས་ཀྱི་བར། །སྣང་ཅིག་མ་ཡི་ཕྲེང་བར་གནས།། སར་བོན་ལས་ནི་སྐྱག་སོགས་བཞིན། །རྒྱུ་ལས་གང་སྐྱེས་དངོས་པོ་རྣམས། །

སྟ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་རྣ་ཤེས། །དངོས་རྟེན་ས་
མི་རྟག་པར་ཤེས་ན། །འདུས་བྱས་ཀུན་ཀུན་ལ་མི་ཚགས་ཤིང་། །རྟག་པར་འཛིན་
པའི་སྒོ་དེས་པ་བྲལ། ། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ། གང་ཞེག་ཟག་
དང་བཅས་པའི་ཚོས། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། །སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་
མི་འདོད་ཐུབ། །དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྡུག་བསྔལ་བ། །རྣམ་པ་མང་པོ་དག་དང་ལྡན། །གནས་སྐབས་བདེ་བ་ལྟར་
སྣང་ཡང་། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་། །ཐ་མར་རྒྱུན་ཡང་འགག་འགྱུར་
བས། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས། ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་
གྱིས་བསྡུས་པའི། ། ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རྒྱུན། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མའི་
རྒྱུ་གྱུར་པས། །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། ། དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་
དག་ཀུན། །སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་མེ་འོང་མཚུངས། ། དེ་ཤེས་ཡང་དག་
བློ་ལྟན་རྣམས། །ཁྱིད་ལས་ཆགས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ། །ཟག་མེད་མྱ་ངན་འདས་
པར་འགྲོ། ། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན། ། རེས་འགའ་ཉིད་ཕྱིར་
རྒྱུ་ཡོད་ལ། །རྒྱུ་དེ་འང་དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་ཞིང་། ། ལས་ཉོན་ཡིན་པར་
རིགས་པས་མཐོང་། ། ཉེས་ཀུན་རྩ་བ་བདག་ལྟའི་སྐུན། །བདག་མེད་སྣང་
བས་བཅོམ་པ་རྣམས། །ས་བོན་བསྲེག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
གཏན་དུ་ཞེགས། ། འཆི་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། ། རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་
ལོག་གིས། ། འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བཟློག་སྟེ། ། ཐོག་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཇོན་ཕྱིར་

རོ། །བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཚོར་ཉིད་དོན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། །གློ་བུར་དྲི་མ་ཀུན་བྲལ་བའི། །མི་གནས་མྱང་འདས་ཐར་པ་མཆོག །སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་སྤང་བ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གཙོང་བ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱང་བོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། ། འོོད་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །མི་གནས་འདུས་མ་བྱས་ཚེན་རྟག། བདག་དང་བདག་མེད་སྤྲོས་པ་ཞི། །ཚོས་ཉིད་སྐུ་ཐོབ་དམ་པའི་བདག །སྟོབས་དང་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། ། འབྲས་བུའི་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་སུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྣམས། །བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞམ་བརྟེན་ནས་བཏགས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དབང་གིས་ནི། །སྣང་བ་བསྐྱེད་མེད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །མ་བརྟག་ཉམས་དགའ་ཙམ་དུ་སྟེ། །རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཡང་དག་པར། །གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། །རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་ཕྱིར་རོ། །ཞུང་པོའི་ཆུན་དང་ཚོགས་པ་ལ། །དེའོ་སྐམ་དུ་རྟོམ་པར་ཟད། །དཔྱད་ན་ཞུང་པོ་བདག་མིན་ལ། །ཞུང་ལས་གཞན་དུ་འང་བདག་མེད་དོ། །ཆུང་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཁྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྗུན། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཤིང་རྟ་ཞེས་སུ་བཏགས་མོད་ཀྱི། །ཡན་ལག་རེ་རེ་ཤིང་རྟ་མིན། །ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་འང་མེད། །དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྡན་

མ་ཡིན། །ཚོགས་བ་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མིན། །རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བ་བསྒྱུ་མེད་ལ། །བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྟས་འཛིག་རྟེན་ན། །བྱ་བ་བྱེད་པ་བསྟེན་དུ་མི་ཁྱས་ཡྱར། །རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན་བདག་མེད་ཀྱང་། །ཤུང་པོའི་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །མ་བརྟག་བདག་གོ་སྐམ་བའི་བློ་འཕྱང་བས། །རྣམ་མང་བའེ་སྤྲུལ་སྐི་ལམ་ལྱ་བྱར་སྤྱོད། །གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག །གཟུགས་དང་མི་ལྱན་གཟུགས་ལ་བདག་ཡོད་མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཤུང་པོ་ལྱག་མ་བཞི་ལ་སྤྱར་བར་བྱ། །ལྱ་ངེ་བདག་མེད་རྟོགས་བའི་རྟོ་རྟེ་ཡིས། །བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྱན་ཅིག་འཛིག་འཕྱར་བ། །འཛིག་ཚོགས་ལྱ་ངེ་བརྟན་ལ་གནས་པ་ཡི། །རྟེ་མོ་མཐོང་ཐྱོས་ཀྱང་ཞི་ཤུ་འདི་དག་གོ །དེ་ལྱར་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་། །ཁྱབ་དང་གཅིག་བུ་དབང་བསྒྱུར་སོགས། །གང་སྤྲུས་རྟོངས་བའི་འཕྱལ་འཁོར་ཀྱ། །གཞི་མེད་ཁྱད་ཆོས་སྤྲོ་བཀག་ཙམ། །རྟག་ན་གནས་སྐབས་མི་འཐོ་ཞིང་། །གཅིག་ན་ཁྱད་བར་སྣ་ཚོགས་མེད། །ཁྱབ་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །དབང་བསྒྱུར་མི་འདོད་འབྱུང་བ་ཅི། །དེའི་དངོས་ཚད་མས་མ་དམིགས་བཞིན། །དེ་ཡི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས། །དེ་སྤྲུབ་འགྱལ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེ། །མོ་གཤམ་གྱི་གོས་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་ཤུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ། །ཐན་དང་གནོད་བ་བསྒྱུ་མེད་ཕྱིར། །བྱང་དོར་ཏེ་བཞིན་བྱེད་བ་ནི། །བདག་མེད་བ་ལ་ཤིན་

ཏུ་རིགས། །བདག་ཡོད་དེ་ལ་ཆགས་བཟལ་ཉེད། །མི་སྲིད་དེ་ཕྱིར་འཚོར་བ་བ། །བདག་མེད་ཆགས་པ་གྱན་བཟལ་ཏེ། །ཐར་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་ཟག་དག་ཏུ་སྟོང་འདོགས་པའི། །གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པས། །ཕྱི་ནང་འཚོར་འདས་ཚོས་ཀུན་ཀྱང་། །རང་བཞིན་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །སྐྱ་མ་སྐྱེ་ལམ་གཟུགས་བརྙན་དང་། །སྐྱེགས་རྒྱུད་ནི་ཆུའི་ཟླ་བ། །མིག་ཡོར་བྱག་ཚ་སྐྱལ་པ་སྟེ། །སྐྱུ་མའི་དབེ་བརྒྱད་དག་དང་མཚུངས། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བ་འདིར། །སྣང་གཞི་ཁྱ་རབ་གཉིས་དག་གམ། །གཞན་དབང་ཤེས་པ་མི་སྟོང་སོགས། །འདོད་པ་དབུ་མའི་ལམ་ལས་གོ་ལ། །གང་ཡང་དཔྱད་བཟོད་མི་འགྱུབ་པས། །རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ། །ཟུང་ཟད་མེད་ཀྱང་སྟོང་བཞིན་དུ། །སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་རིགས་པས་ཤེས། །གལ་ཏེ་བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་ན། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གཞན་ལས་གཞན་དག་འབྱུང་ན་ཡང་། །གྱན་ལས་ཀྱན་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ། །ཕྱོགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་གནོད། །རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མ་དམིགས་ན། །གནས་པ་ལ་སོགས་ག་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་འགག་སོགས་སུ་སྣང་བ་ནི། །མ་བརྟགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འདོད། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དམིགས་ན་ནི། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་དབྱུ་བཟོད་དང་། །དོན་དམ་སྐྱེ་བ་མི་ཤེགས་དང་། །འཕགས་ལམ་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་

ཀྱང་། །སྐྱེ་བའི་ཚོ་འཕྲུལ་མི་འགགས་པ། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པའི་དོན། །
དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཀུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྟེན་ན། །
གཅིག་དང་ཐ་དད་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཀུ་མས་ཀུ་མ་སྐྱེད་པ་ན། །འབྲས་བུའི་ངོ་
བོ་གཅིག་མི་སྟེད། །གཅིག་གིས་ཀུ་མ་སྐྱེད་པ་ན། །ཐ་དད་འབྲས་བུ་མི་སྟེད་
འགྱུར། །གཅིག་གིས་གཅིག་པུ་སྐྱེད་པ་ན། །རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་དགོས་མེད་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འདིར། །གཅིག་བདེན་བྱལ་ཕྱིར་ཐ་
དད་མེད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་ཙམ་ལས། །ཡང་དག་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་
མེད། །འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མི་དགོས། །མེད་ན་རྒྱུ་ཡིས་སྐྱེད་མི་ནུས། །གཉིས་
ཡིན་གཉིས་མིན་མི་སྟེད་པས། །དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འགྱུབ་བོ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་
དང་འགག་པ་དང་། །གནས་དང་མི་གནས་བདག་ཡོད་མེད། །ངོ་བོས་མ་གྲུབ་
བཏགས་པ་ཙམ། །གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཞེས་བསྟན་ལེན་
མེད་པ་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྐྲག་མོད་ཀྱི། །སོ་སོ་རང་རིག་ཐ་སྙད་བྲལ། །
སྟོས་བྱལ་མཐོང་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སོ། །རྒྱུ་གིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ན། །ཐ་
དད་རྣལ་ཆ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །རྒྱུ་ཏོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྣལ་
ཐན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །ཡན་ལག་ཆོགས་
པར་བཤིག་ནས་སུ། །ཐ་བའི་རྣལ་ཀུང་མི་འགྱུབ་པ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རྡི་ལྟར་
ཡོད། །སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིའི་ཆ་ཅན་ཕྱིར། །དབུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆ་བཅས་འགྱུར། །
དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་གྱུར་ན། །བསྐལ་བའང་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་

དབྱད་ན་རྟུལ་དང་ནི། །དུས་མཐའི་ཚ་མེད་མི་འགྱུབ་བས། །དངོས་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རྩེ་མ་གཞི་ཞེས། །བདེན་གྱུབ་འདོད་པ་ཀུན་བཏུགས་ཙམ། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
བརྒྱད་སྣང་བ་ཡང་། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཞིང་མི་རྟག་ལ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཆ་
བཅས་པས། །གཅིག་ཤུར་བདེན་པ་གང་ཡང་མེད། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་
སྟོང་ཤེས་པ་ཡང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། །དམིགས་སུ་རྟོག་གཅིག་
བདེན་མེད། །མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཟླ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དབང་རྣམས་ཤེས་
ཉིད། །བདེན་གྲུབ་འདོད་པའང་ཀུན་བརྟགས་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་
གང་སྣང་རྣམས། །ངོ་བོས་བདེན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ལྟེན་མིན་གནས་སྐབས་
བཏགས་པ་ཙམ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ངོ་བོས་དབེན། །དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས། །གང་ལའང་གཅིག་བདེན་མི་འགྱུབ་བོ། །གཅིག་མེད་ཕྱིར་
ན་དུ་མ་མེད། །གཅིག་དང་དུ་མར་མེད་གྱུར་ན། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བདེན་པ་
ཞེས། །མི་སྲིད་ཕྱང་གསུམ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་།།
རྒྱུ་དང་རྟེན་ལས་གང་སྣང་བ། །རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། །བཅོས་མ་གཟུགས་
བརྙན་ལྟ་བུ་ཉིད། །སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས། །རྟག་ཚད་སྐྱེ་འགག་
ལ་སོགས་བཟློ། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་མེད་ལ། །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
རྫུ་བ་ཉིད། །བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། །དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོག་
བྱ་སྟེ། །སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་མཐར་
ཐུག་དོན། །བསམ་བརྗོད་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན། །སོ་སོར་རང་གིས་རིག་བྱའོ། ।

གང་གིས་ཡང་དག་དོན་འདི་རྟོགས། ཅེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །རྗེ་བཙུན་རེས་བར་འགྱུར་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མ་སྨྱངས་ཤིང་། །བློ་ལྡན་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དེས། །མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཆད། །མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་ཚིགས་སུ་བཅད། །ཆེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟར་བྱང་། །སྐྱེས་རབས་རྒྱས་དང་རྣམ་བྱང་གཏན་ལ་དབབ། །འདི་དག་གསུང་རབས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་སྟེ། །རྗོད་བྱེད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པ་གསུམ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་དག་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་དང་། །ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བར་དབྱེ། །དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །ཁམས་བརྒྱས་དོན་རྟོགས་གྲོལ་བར་བྱེད། །མིང་དོན་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ། །འདོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་བཞི། །རྩ་བའི་སེམས་དང་རབ་དབྱེ་དང་། །དོན་དང་འགལ་འཛིན་བསྟོམ་པ་དང་། །སྟོན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་དྲུག་གིས། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་འཛུག། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་དང་དཔྱོད་པ་དང་། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་བྱལ་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འཇུག་གསུམ་གྱིས། །ཚོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཆོལ་བར་བྱ། ། ། རྟོགས་ནས་གཉེན་ལ་སྦྱ་བ་ནི། །ཡི་གེ་མིང་དང་ཚིག་གི་ལམ། །རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣམ་འགྱུར་གསུམ། །དེ་ལས་བརྒྱམ་སྟེ་རྗོད་བྱེད་དེས། །དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་ཚོགས། །སྟོན་རྗེས་མིང་གཞིར་འཇུག་པ་

རྣམས། །འདུས་ལས་མིང་འབྱུང་དེ་ལའང་། །འདོད་ཆུལ་རྣེས་གྲུབ་སོགས་སུ་དབྱེ། །ཚོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་། །ཆེད་དོན་འབྱུང་ཁྱང་འབྲེལ་བ་དང་། །རྟེན་གནས་བོད་པ་རྣམ་དབྱེ་བཆུད། །གཞན་ཡང་ལྔག་བཅས་སྐྲ་སོགས་སོ། །ལས་འཛིན་པ་གཉིས་གྲངས་མེད་པ། །འབྲུམང་བོ་དང་དེའི་སྐྱེས་བུ། །བྲས་དབྱེ་ཞེས་བྱ་ཚོག་སྡུད་དུག །དེ་སོགས་སྐྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས། །བཅད་ལྔག་སྟེལ་མའི་རང་བཞིན་དག །ཡིད་འཕྲོག་རྒྱུ་ཉམས་ལྡན་ཞིང་། །དོན་གསལ་ཚང་ཞིང་ངེས་པ་ཡི། །ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དབང་ཐུགས་ཐོབ། །བདེན་གཉིས་དབྱེད་པའི་ཚད་མ་གཉིས། །དབྱེ་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། །ལྟོས་པ་ཚོས་ཉིད་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི། །རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས། །དབང་པོ་ཡིད་དང་རང་རེགས་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི། །ཐྱོགས་ཚོས་རྣེས་འགྲོ་ལྟོག་ཁྱབ་ལ། །ཚུལ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཚང་ན། །ཡང་དག་རྟགས་ཡིན་གཞན་ལྟར་སྣང་། །དེ་ཡང་རྟོག་གེའི་ཚོག་དོན་བཆུད། །མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་པ། །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་གོ་བྱེད། །འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི། །རྟགས་གསུམ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅས། །རྩོད་པའི་གཞི་ནི་གང་ཞེག་ལ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །སྐྱབ་དང་སུན་འབྱིན་ལེགས་སྐྱེས་པ། །འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དོན་གསལ་བྱེད། །དེ་ལྟར་རིགས་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དེས་ལས་རྟོན་པ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། །གསུང་རབ་རྣམས་

ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ། །དྲང་དེས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཞི་ཚོམ་གྱི། །སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བསལ་བྱས་ནས། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་རྒྱས་པས། །སྒོ་བས་བའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་གོལ་ཏེ། །དེན་དང་བྲོ་གོས་རྟོགས་པ་དང་། །གཟུངས་སྒོ་བས་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ལྡན་སྒེས་བྱ་དེའི། །དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་མདོ་ལ་མཁས་ཕྱིར། །སྟོམ་བྱང་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་སྨྲས། །འདི་ཡི་དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་གྱིས། །ཟབ་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའང་མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པས་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་སུམ་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལཾ། ། ། །

མཁས་ཚུལ་འཇུག་སྟོའི་སྟོམ་བྱང་ནི། །པར་དུ་བསྒྲུན་དགེས་བདག་སོགས་འགྲོ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་མདོ་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཟབ་ཡངས་ཤེས་རབ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་རྣམ་དཀར་བྱེད་པོ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་ནས་སྨོན་པའོ། ། ། །

༈། །མཁས་འཇུག་གི་སྒ་བཅད་མདོར་བསྡུས་པད་དཀར་ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་ཪྲཱུ་མཎྜྱ་ཨཱ་ཏྨ་ནེ་སྭཱ་ཧཱ། འདིར་སྒོ་བས་བའི་གཉེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། སོ་སོ་ཡང་དག་བའི་རིག་པ་བཞིའི་མཛོད་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མདོན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་དགེ་བ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཟང་པོ། བར་དུ་དགེ་བ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་ལ། དོན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་སྨོས་པ། གཞུང་རྣམ་པའི་དབང་པོར་ཕྱག་འཚལ་བ། གཞུང་གི་དོན་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བཛྲ་ཀ་ས་མཱས། གཉིས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ། དོན་བཅུ་ཡང་དག་སོ་གས། གཉིས

པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཁས་བྱའི་གནས་བརྒྱའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཟབ་པ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞིའི་དོན་རིགས་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྟོང་ནས་ལེགས་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁྲངས་དང་འབྲེལ་བར་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་བཅས་ཏེ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་སོགས། གཉིས་པ་ལ། ཕྱང་པོ་ལ་མ་ཁས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་མིན། དབང་པོ་དང་། དུས་དང་། བདེན་པ་དང་། ཕེག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མ་ཁས་པ་དང་བཅུ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ཅིང་སྐབས་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ཕྱང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ་སོགས། གཉིས་པ་ལ། ཕྱང་པོའི་སྒྲ་དོན་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྟ་ལས།

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་སུ་རུང་བའི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་གཟུགས་བཞི་བཤད་པ། འབྱས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་ནི་འཕྱང་བ་ཆེན་པོ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་མདོར་

བསྟན་པ་གཟུགས་སུ་འརོ་བའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཟུགས་རྟུལ་གྱི་མཐའ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། འབྲས་གཟུགས་བརྟགཅིག་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་དོན་ལྔ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ། དབང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ་སོགས།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དོན་ལྔ་ནི་གཟུགས་སྐྲྀད་རོ་རེག་བྱའོ་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་སྐྲྀད་རོ་རེག་བྱ་ལྔའི་དང་པོ། གཟུགས་ནི་མིག་ཉིད་སོགས། གཉིས་པ། སྐྲ་ནི་ནབའི་སོགས། གསུམ་པ་དྲི་ནི། སྣའི་ཡུལ་སོགས། བཞི་པ་རོ་ནི། ལྕེའི་ཡུལ་སོགས། ལྔ་པ་རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་སོགས། གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་སྟེ་སོགས། གཉིས་པ། རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མིན་པ་འདི་གཟུགས་སོགས། གསུམ་པ་གཟུགས་མཐའ་བཤད་པ། དབང་དོན་བརྒྱད་དེ་དག་སོགས། གཉིས་པ་ཚོར་ཕྱང་བཤད་པ། ཚོར་བ་ནི། ཉམས་སུམྱོང་སོགས། གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བཤད་པ། འདུ་ཤེས་ནི་སོགས། བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཕྱང་པོ་ལ། དོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལའང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་

ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་སོགས། གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འགྱོ་ལྟ། ཡུལ་དེས་ལྟ། དགེ་བ་བརྒྱགཅིག རྟ་ཉོན་དྲུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་རིམ་བས་རང་མིང་གིས་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ། སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་སོགས། གཉིས་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ། དེར་འཇོག་པའི་འཐད་པ། འཐད་པ་དེ་ལྟན་གྱི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེས་མཚོན་ཉེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གསུམ། དང་པོ་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུའི་སོགས། གཉིས་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉར་བཞི་པོ་རིམ་པར། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ཞེན་སོགས་ནས་རིམ་པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ། ཉར་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་སོགས། ལྟ་བ་རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོ་ནི་སོགས། འདི་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཙམ་འཇུག་བའོ། དེས་མཚོན་སྐབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཕྱང་པོའི་རྣམ་གྲངས་བཅས་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དེས་སོགས། །

❶ གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བ། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། སྐབས་བསྟུ་བ། དང་པོ་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ། ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཁམས་ཀྱིས་མིང་ཅན་གཞན་འདིར་འདུ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ལྟར་མིག་གི་ཁམས་སོགས། གསུམ་པ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་སོགས། གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན།[1] བསྟན་དུ་ཡོད་མེད།

།། ཐོག་བཅས་ཐོག་མེད།།། ཟག་བཅས་ཟག་མེད།།། ཁམས་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར།།། དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར།།། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཁྱད་པར།།། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་ཀྱི།།། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི།།། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བས་ཟིན་མ་ཟིན།།། རྟག་མི་རྟག ।།།། འཇིག་པ་དང་གཞུང་བ།།། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས།།། རྣལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཡིན་མིན།།། གཅོད་བྱེད་གཅད་བྱ་ཡིན་མིན།།། མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན།།། བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཞར་བྱུང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་བཅས།།། དང་པོ་ནས་བཅུ་བདུན་བར་གཞུང་ལྟར་རིམ་བཞིན་གསལ་ལོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་སོགས། འདི་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གོང་འོག་གི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར། ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཚུལ། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར། མ་བཤད་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བ་དང་ལྡོག་དོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེའི་སྐབས་བསྟུ་བའི། ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སོ་ཞེས་བས་བསྟན་ཏོ། ।

།། གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་བྱུང་དུ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བསྟུ་བ་བཤད་ཅིང་སྐབས་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དོས་བཟུང་བ། དེའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། དེར་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུ་ཚུལ། དེའི་རབ་དབྱེ་གཞན་

དུ་ཁ་འཕང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོགས། གཉིས་པ་དེ་ཡང་མི་གནས་སོགས། གསུམ་པ། ཕུང་པོ་ལྔས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སོགས། བཞི་པ་གོང་དུ་ཁམས་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ཁམས་ཐ་མ་གཉིས་ལས་འཕྲོས་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟམ་བཞག་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟམ་གྲངས་གཅོ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། དེས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་བར་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྐབས་འདིར་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་བློ་དང་སོགས། འདི་ལ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་དང་། དེའི་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། དབྱེ་བསྟུ། སྤྱི་བྱེ་བྲག རྟ་རྟགས། སྣང་སེལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན། འགལ་འབྲེལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ། ཚོས་ཚོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད། ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་སོགས། གསུམ་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བསྟུ་བ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟམ་བཞག་སོགས།

༄ བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐབས་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་གཉིས་ཕུན་མོང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སོགས། གཉིས་

པ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་སོགས། གཉིས་པ། བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་སོགས། གཉིས་པ་རྒྱེན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སོགས། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཐུན་མོང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ནང་གི་རྟེ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་བའི་ཚན་ཐེབས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སོགས། གཉིས་པ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཆགས་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚེ་དུ་ལ་རྟོགས་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སོགས། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་བྱ་བ་རྟོགས་བའི་སོགས། གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ལ། བཞིར་སྟུང་པ། གསུམ་དུ་སྟུང་པ། གཉིས་སུ་སྟུང་བའོ།། དང་པོ་རྒྱུན་ཆགས་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས། གཉིས་པ། ཡང་གསུམ་དུ་སྟུང་དེ་སོགས། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་སྟུང་པ། སྟུག་གྲུབ་གཉིས་སུ་སྟུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སོགས། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་བོ། ལུགས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་སོགས། གཉེས་པ། ལུགས་ཡོངས་གྲགས་དང་དུ་བྱས་ནས་སོགས། གསུམ་པ་དགོས་པ་བསྟན་ཅིང་སྐབས་བསྟུད། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་སོགས།

༣ ལྟ་བ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ལ། གནས་གནས་མིན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་དབེས་མཚོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉེས། དང་བོ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་སོགས། གཉེས་པ་ལ་གཞན་དབང་བདུན་བཤད་པ། རིག་པའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་གཉེས། དང་བོ། མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་སོགས། གཉེས་པ་ལ། རིག་པའི་གནས་བཅུ་སྤྱིར་བཤད། ནང་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པ་དང་གཉེས། དང་བོ། མདོར་ན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་སོགས། གཉེས་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་གཉེས། དང་བོ། འདིར་ནི་ནང་རིག་པ་ལས་སོགས། གཉེས་པ་གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་ལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་བའི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལས་གནས་གནས་མིན་གྱི་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་བོ། དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས། གཉེས་པ་ལ། སྒང་བྱ་ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། བྱང་བྱ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་གཉེས། དང་བོ་ནི། དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཕྱི་རོལ་བ་སོགས། འདི་ལ་རྟག་ཚད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བས་འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་བཀག

པ་གཉིས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་མདོ་དབུ་སེམས་བཞི་ལས། ཞེས་བས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། བྱེ་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། དེ་ལྟར་གྲུབ་བའི་མཐའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ।

།ཐ་ན་པ་དབང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ལ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་སྤྱིར་བསྟན། དེ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་ནི་སོགས། འདི་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་རྩྭ་རདལ་འདུག གཉིས་པ་དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར།། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་མིན།། རང་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད།། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར།། ཁམས་གསུམ་ཡོད་མེད།། མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན།། དབང་པོ་རྣོན་ཚུལ།། འགག་ཚུལ།། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དབང་པོ་གང་གིས་ཐོབ་ཚུལ།། གང་ཟག་ལ་ལྟན་ཚུལ།། མང་ལྟན་ཉུང་ལྟན་གྱི་ཁྱད་པར་བཅས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་ནི་རིམ་པར། དབང་པོ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱབས་བསྡུ་བ། དབང་པོའི་སྐྱབས་

སོ། །ཞེས་པས་བསྟན།

༄། བདུན་པ་དུས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་ཡུན་ཚད་ཐུ་བ་ནས་བསྟན་པ། དེ་ལ་དུས་སུ་འདོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐབས་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དང་པོ། དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དུས་གསུམ་གྱི་བསྟས་པའི་དུས་སོགས། གཉིས་པ་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་སོགས། གསུམ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་འདོགས་ཚུལ། དུས་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ། ཚགས་གནས་འཇིག་སྟོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག ཟླ་བ། ཞག་ཟ་མ། ཉིན་མཚན། ཐུན་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་ལུ་བོ་རིམ་བར། སྐད་ཅིག་མ་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་ཟླའི་བགྲོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་ལོ། །བཞི་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐབས་བསྟུ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ། ད་ལྟ་རྡེ་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དུས་ཀྱི་སྐབས་སོ་ཞེས་པས་

ལེའུ་འམ་རབ་ཏུད་ཀྱི་སྐབས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༢ བརྒྱད་པ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ལ། བློངོར་དུ་བྱ་བའི་ཚན་ཉས་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། གཉན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཚན་ཉས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས། གཉིས་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་རྟེན་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་དང་། དེ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཞི་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་ནི་སོགས། གཉིས་པ་དངོས་དང་དེའི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག །དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་གང་སྐྱེ་ན་ནང་བཅུད་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་འདིར་མ་བཤད་པ་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བ། སྣོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་དོགས་པ་གཞན་བཅད་པ། གནས་རིས་དེ་དག་ཀུས་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། གནས་རིས་སོ་སོའི་སོགས། གཉིས་པ། གླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས། གསུམ་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སོགས། བཞི་པ། གོང་དུ་སྣོང་བཅུད་བཤད་པ་སོགས། འདི་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི། སྒིང་པ་བཞི། ཟས་བཞི། མཐའ་བཞི།

འཆི་འཕོ་ཚུལ། རིགས་དྲུག རྒྱུད་ལྟ། ཕུང་པོ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོགས། འདི་ལ་ནང་གསེས་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད། སྐྱེབ་པ་གསུམ། འགོར་ལོ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྟག་བདེན་གྱི་འཐད་པ་དགོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་རྣམས་སོགས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པར་དོན་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ། རྒྱུ་གང་གིས་འགོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ལས་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལས་དེའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྡེ་ལྟར་བྱུང་ན་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་སྤྱིར་བསྟན། དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཕྱེས་ཏེ་བཤད། དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་དམིགས་བསལ་ཏེ་བརྗོད་པ་གསུམ། དང་པོ། ལས་དེ་དག་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་སོགས་འདི་ལ་ནང་གསེས་སུ་ཕྱེ་བར་འདོད་ན་དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ། ཡང་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས། ཡང་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས། བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་གཡོ་བ་གསུམ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལས་གཉིས། རྒྱུ་

དང་འཇུག་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པ་གཉིས། མཐོང་ཚོས་སྐྱེང་འགྱུར་སོགས་བཞི། བྱས་ལ་བསགས་མ་བསགས་གཉིས། འཕན་རྫོགས་གཉིས། དཀར་པོ་སོགས་གསུམ། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་གསལ། རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལས་ལ་མདོར་བསྟན། ཆུས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལས་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་སྟོམ་མིན་བར་སྟོམ་དང་། དེ་དག་གི་གཏོང་ཐོབ། ཞར་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་དགེ་སྦྱིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དགེ་བ། མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་དང་པོ། དེ་ལ་དགེ་བ་སོགས། གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་སོགས། གསུམ་པ། དུག་གསུམ་དང་དེ་མེད་པའི་སེམས་སོགས། གསུམ་པ་ལས་དགེ་སྦྱིག་གི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་དམིགས་བསལ་ཏེ་བཤད་པ་ལ་སྨྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་སྨྲས་པས་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་དང་། ལས་སྨིན་ཚུལ་འཕྲོས་དོན་བཅས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱེ་བྲག་སོགས། གཉིས་པ། སྨིན་པར་དེས་པའི་ལས་ནི་སོགས། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། དགེ་བ་བཅུ།

མཚམས་མེད་ལྟ། ཉེ་བ་ལྟ། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པའི་ལས་བཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་གསལ། མི་དགེ་བརྩྭའི་སྐབས་ན་ནང་གསེས་འགའ་ཞིག་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྨོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན། ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སོགས། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལས་ཉོན་ཀུན་འབྱུང་ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་འབྱུང་ཚུལ། དེའི་དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་གསུམ་གྱི།ཏ དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུར་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་སོགས། གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སོགས། གསུམ་པ། དེ་དག་ཐུ་བ་ནས་སོགས། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ། དེའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ། དེའི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་སྲུ་འཕྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་སོགས། གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཡང་འདིས་འགོར་བར་ཟག་སོགས། གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྲོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་ཚུལ། དེ་ལས་ཟག་པའི་སྐྲོ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱས་ཚུལ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྲོ་ནས་རྒྱས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་

པོ། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་རྡེ་ལྟར་རྒྱས་པ་སོགས། གཉིས་པ། དམིགས་བསལ་རྒྱས་ཚུལ་ལ་ཡང་སོགས། གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སོགས། འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་གང་མཚུངས་བར་ལྡན་པ་དང་། ཆོར་བ་གང་དང་གང་མཚུངས་བར་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་བར་ལྡན་པ། ཞེར་བྱུང་དོར་པོ་ལ་དམིགས་ཚུལ་བཅས་བཞིར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ཡང་ཟག་བའི་སྐོ་བྱག་ཏུ་ཕྱེ་ན་སོགས། གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་དོར་དང་། དེ་དག་སྒོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་སྒྱོང་དགུ།། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྔ།། ཡང་ཀུན་སྒྱོང་གསུམ།། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྔ།། དྲི་མ་དྲུག ।། བག་ཉལ་བདུན།། ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད།། ཆུ་བོ་བཞི།། ཉེར་ལེན་བཞི།། མདུད་པ་བཞི།།ཀ། སྒྲིབ་པ་ལྔ།།ཁ། དུག་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འཆིང་བ་གསུམ་སོགས་དང་།།ག། ཟག་པ་གསུམ།།ང། མཐོང་སྤོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་རྣམ་གྲངས།།ཅ། ཡང་ཟག་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་།།ཆ། རྣམས་ལས་སྟ་མ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་གསལ་ལ། བཅུ་བཞི་པ་མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ལ་མདོར་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་སོགས། གཉིས་པ། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་སོགས། བཅོ་ལྔ་པ་ཟག་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མདོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་དང་། གོང་མ་ལྟར་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་

མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་སོགས། གཉིས་པ་ལ། ཟག་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། རྒྱུ་བོ་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་བཞིར་དབྱེ་བ། ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལས་སོགས། གཉིས་པ། རྒྱུ་བོ་བཞིར་ནི་སོགས། གསུམ་པ། ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་སོགས། གཉིས་པ་གལ་ཏེ་མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་སོགས། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤྲོང་རྒྱལ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉན་པོ་དང་སྦྱང་བའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤྲོང་བྱ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། སྤྲོང་གཉན་པོ་ལ་བཞི་སྟེ་སོགས། གསུམ་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་བར་མཇུག་བསྟུ་བ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སོགས། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན། འགོག་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་གསུམ། དང་པོ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། འགོག་པ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས། འདི་ལ་རྗེགས་མ་རྗེགས། བརྒྱད་དང་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ། རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་མེད། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲིན་བསྟན། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འགོག་པ་དེ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སོགས། བཞི་པ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། འཕྲོས་དོན་

གསུམ། དང་པོ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལམ་ལྟ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ཚོགས། སྒྲོར། མཐོང་། སྒོམ། མི་སློབ་བའི་ལམ་ལྟ་ལས། དང་པོ། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་སྒོར་བའི་ལམ་ནི་སོགས། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ནི་སོགས། འདི་རྣམས་ལ་ནང་གསེས་ཐུན་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་ཕྱིར་རྒྱས་བར་མ་སྒྲོས་ལ། དོན་དེ་དག་གཞུང་ཉིད་གསལ་བས་འཆད་དུས་ས་བཅད་མེད་ཀྱང་གོ་ནུས་སོ། །བཞི་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་སྒོམ་བའི་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། སྤྱི་ར་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་ཉེར་བསྡོགས་བཤད་པ། དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་སོགས། གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བསམ་གཏན། དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར། ཞར་བྱུང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་སོགས། གཉིས་པ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོགས། གསུམ་པ། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྟུས་པའི་སོགས། གཉིས་པ་འདས་ལམ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་

གཉིས། དང་པོ། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་སོགས། འདི་ལ་བསམ་གཏན་སྙུག་སྟ་བདུན་ས་དགུ་སོགས་ཕྱེ་ཡང་རུང་། གཉིས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་འགོག་སྟེམས། ཐོད་ཀལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་གསུམ། དང་པོ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་འགོག་པའི་སྟེམས་འདྲུག་ནི་སོགས། གསུམ་པ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སོགས། གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ནི།ཐ སྙིན་ལམ་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་སོགས། འདི་ལ་ཆུང་སོགས་གསུམ། སྟོང་སོགས་གསུམ། བཞི་འདྲགསངས། སྟོམ་ལམ་གྱི་དགོས་པ། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་ལམ་བརྒྱད། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སོགས་དང་། དབང་མངོན་པ་དང་པའི་ལམ། བསྒབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ། ལམ་གཞན་སྤྲུད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ལྟ་པ་མི་སློབ་ལམ་ལ་སྙིན་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མི་སློབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་དངོས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཤད་པ། མི་སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་བཟུང་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་པ་སོགས། གཉིས་པ། རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན་སོགས། གསུམ་པ་མི་སློབ་པ་དེ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ཐུབ་མོང་དུ་དོན་བསྟུ་བ། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་སོགས། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་དངོས་དང་སྐབས

བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐབས་འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་དང་སོགས། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་བཤད་པ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ། ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་ལྡན་པ། རྣམ་དྲན་དྲུག་སོགས་ཡོད་པ་གཞུང་གིས་གསལ་ལ། སྤྱོད་པ་རྣམ་སྤྱོང་གི་སྐོར་སོགས་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་འདོད་ན་གཞུང་བཞིན་རང་བློས་སྤྱོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ། དེ་རྣམས་ནི་ལམ་བདེན་དང་སོགས། གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སོགས། གཉིས་པ་རབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་བསྡུ་བ། བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སོགས།

༣ དགུ་པ་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ནས་སྐབས་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཐེག་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་སྦ་མ་བཞི་པོ་མདོ་ཙམ་བཤད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷ་མིའི་ཐེག་པ། ཚངས་པའི་ཐེག་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། ཚངས་པའི་ཐེག་པ་ནི་སོགས། གསུམ་པ། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོགས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

བའི་སོགས། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མདོར་བསྟས་སུ་བཤད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཤེས་བཟུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ། སྒོམ་པ་དང་མི་སྒོམ་པའི་སོགས། གཉིས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་དེ་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དངོས། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ། བླ་མེད་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ། ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐོ་གཞན་ཡང་སོགས། གསུམ་པ། ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ་སོགས། འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་འདོད་ན་རང་བློས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དངོས་ལ་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བརྗོད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ལམ་ལྟ་དང་སྤྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདུན་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་།(།)

ཚར་ཕྱིན་དྲུག །༢།ཚད་མེད་བཞི།༣། མངོན་ཤེས་ལྔ།༤། བསྟུ་དངོས་༥། བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་༦།བཞི། རྟོན་པ་༧།བཞི། ཚོགས་ལ།གཉིས། བྱང་ཆོས་སོ་༨།བདུན། ཞི་ལྷག་གཉིས།༡༠།གཟུངས་སྒོ་བས་གཉིས།༡༡། སྟོམ་བཞི།༡༢། གཅིག་བསྒྲིད་ལམ།༡༣།། ཐབས་མཁས་བཤད་པ་སྟེ།༡༤། བརྒྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་འདུན་སོགས་བཞི་བསྟན་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྫོ་བོ་གཞན་སྟོམ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཟེག་ཆེན་གྱི་ཐོག་མར་སོགས། གཉིས་པ། ཚུལ་དེ་དང་ལྡན་པས་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་རང་རའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབེ་བཤད་པ། ཕྱིན་དྲུག་ལས་བཟུར་དབྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་སོགས། གཉིས་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སོགས། གསུམ་པ། སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས། བཞི་པ། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་སོགས། གསུམ་པ་ཚད་མེད་དངོས་དང་དེའི་ཁྱད་པར། ཚད་མེད་དུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབེ་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། ཚད་མེད་པ་བཞི་ལས་སོགས། གཉིས་པ། བྱམས་སོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སོགས། གསུམ་པ། འདི་དག་ཡུལ་སོགས། བཞི་པ། འདི་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སོགས། བཞི་པ་མངོན་ཤེས་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར། དེའི་དབེ། ཞར་བྱུང་མངོན་ཤེས་དྲུག་བཤད་

པ་བཞི། དང་པོ། མངོན་ཤེས་ལྟ་ལས་སོགས། གཉིས་པ། འདི་ལྟ་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས། གསུམ་པ། མངོན་ཤེས་འདི་དག་གི་སོགས། བཞི་པ། འདི་ལྟའི་སྐྱེང་དུ་སོགས། ལྟ་བ་བསྟུ་དངོས་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབེ་གཉིས། དང་པོ། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་སོགས། གཉིས་པ། ཚུལ་འདི་དག་གིས་སོགས། དྲུག་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རེག་པ་བཞི་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབེ་གཉིས། དང་པོ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་སོགས། གཉིས་པ། འདི་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས། བདུན་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོན་པ་བཞི་སྟེ་སོགས། གཉིས་པ། བྱང་སེམས་གང་ཞིག་སོགས། བརྒྱད་པ་ཚོགས་གཉིས་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོགས་གཉིས་ལས་སོགས། གཉིས་པ། ཚོགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སོགས། དགུ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དངོས་དང་། དེ་ཡི་ཁྱད་པར། དབེ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དགོས་པ། ངོ་བོ། གོགས་དམིགས། སྐོམ་ཚུལ། འབྲས་བུ་སྟེ་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཏེ་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་སོགས། ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གོང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་

པ་བཞི་ནི་སོགས། བཞི་པ། དབང་པོ་ལྟ་ནི་སོགས། ལྟ་བ། སྟོང་སས་ལྟ་ནི་སོགས། དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་ནི་སོགས། བདུན་པ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་སོགས། གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་དེའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་འདི་དག་སོགས། གསུམ་པ་དེའི་དབེ་བསྟན་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་འདི་ནི་སོགས། བརྒྱ་ཞེ་ལྷག་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཞེ་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། བཞག་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེང་བ་སྟོང་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཞེ་གནས་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་སེམས་གནས་བའི་ཐབས་དགུ། སྟོང་དྲུག ཡིད་བྱེད་བཞི་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། ཞེ་གནས་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་སོགས། གཉིས་པ། དེ་དག་སྟོང་ཐས་དྲུག་གིས་སོགས། གསུམ་པ། དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིས་སོགས། གསུམ་པ་ཞེ་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེངས་པ་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་ནི་སོགས། གཉིས་པ་དབེ། ཞེ་ལྷག་དང་ལྡན་བའི་སོགས། བརྒྱ་གཅིག་པ་གཟུངས་སྒོ་བས་ལ། དངོས་དང་། དེའི་དབེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཟུངས་དང་། སྒོ་བས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ། གཟུངས་སྒོ་བས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སོགས། འདི་ལ་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད། གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གསུམ་དང་། བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ། གཟུངས་དེ་དག་སོགས། གཉིས་པ།

གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས། གཉིས་པ་མི་འདིགས་པའི་སྒོབས་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་དབེ། གཟུངས་སྒོབས་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས། བཅུ་གཉིས་པ་སྟོམ་བཞི་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབེ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་ནི་སོགས། གཉིས་པ། དེ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སོགས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དབེ་གཉིས། དང་པོ། བསྒོད་པ་གཅིག་བའི་ལམ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སོགས། བཅུ་བཞི་པ་ཐབས་མཁས་ལ་དངོས་དང་། དབེ་གཉིས། དང་པོ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། ཐབས་མཁས་འདི་དང་སོགས། གཉིས་པ་དེ་དག་ལམ་ལྟ་དང་སྦྱར་བ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་པོའི་སོགས། གསུམ་པ་ལམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དེ་དག་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་རིགས་བཤད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་སོགས་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དེ་སོགས། གཉིས་པ། དེ་བཞི་དང་ལྡན་ན་རིགས་སད་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོགས། གཉིས་པ་ལམ་བགྱིད་ཚུལ་ལ་སྤྲོབ་པ་དང་། མི་སྤྲོབ་བའི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཉེན་པོ་སྤྲོབ་བའི་ས་བཅུ་ཐོབ་ཚུལ། སྤང་བྱ་སྤྲིབ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ། སའི་ཡོངས་སྤྱོང་ལ་བརྩོན་ཚུལ། རྣམ་གྲངས་གཞན་གཞན་དུ་ཤ་འཕང་བ། འབྲས་བུ་གནས་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ལམ་བསྒོད་ཚུལ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སོགས། གསུམ་པ། དེའི་ཕྱིར་ས་རང་རང་གི་སོགས། བཞི་པ། ས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སོགས། ལྔ་པ། དེ་ཡང་ས་དང་ས་སོགས། གཉིས་པ་མི་སློབ་ལམ། ས་བཅུའི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་རྟོག་རྟའི་སོགས། གསུམ་པ། ལམ་དེས་ཐོབ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐུ་བཞི་ཡི་ཤེས་ལྡའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ནི་སོགས། ནང་གསེས་སྐུ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན། ལོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན། སྤྲུལ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་དང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ནི་གང་ཞེ་ན་སོགས། གཉིས་པ། ཚད་མེད་བཞི། གསུམ་པ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། བཞི་པ། སྟོབས་འཇིག་དགུ། ལྔ་པ། ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། དྲུག་པ་ཟད་པར་བཅུ་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ། བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པ། བརྒྱད་པ་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ། དགུ་པ་མངོན་ཤེས་དྲུག བཅུ་པོ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི། བཅུགཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི། བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ། བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ། བཅུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི། བཅོ་ལྔ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། བཅུ་

དུག་པ་བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ། བཅུ་བདུན་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། བཅོ་བརྒྱད་པ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ། བཅུ་དགུ་པ་བག་ཚགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཉི་ཤུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཉར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ་འདི་དག་རང་རང་གི་མིང་གཞུང་ན་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐུན་མིན་ངེས་པ་ལྟ་དང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མཚན་དང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་མཚན་སོ་གཉིས་བཤད་པ། དབེ་བྱད་བརྒྱད་སྟུ་བཤད་པ། མཚན་དབེའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། མཚན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཐུ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་སོགས། གཉིས་པ། དབེ་བྱད་ནི་སོགས། གསུམ་པ། གཙུག་ཏོར་ལྟར་མི་མངོན་པ་སོགས། བཞི་པ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཐུ་ནི་སོགས། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་སྐུལ་བའི་སྐུའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་སྐུལ་བའི་སྐུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་དེའི་ཕྲིན་ལས་ནི་སོགས། གསུམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏེ་མདུག་བསྡུ་བ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སོགས། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ནས་སྐབས་བསྡུ་བ་ནི། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

༈ མ་ཁས་བྱའི་གནས་བརྒྱ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐབས་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། སྐབས་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོགས། གཉིས་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྒྱས་བཤད་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན། བཤད། དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ། འདུས་བྱས་དེ་དག་སོགས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་དྲུག འབྲས་བུ་ལྔ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་རྒྱལ། རྟེན་བཞི་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རྒྱུ་དྲུག་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལའང་དྲུག་ལས། དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱིར་བསྟན་པ། དེའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། བྱེད་རྒྱུ་འདིའི་སྐབས་སུ་སོགས། གཉིས་པ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་སོགས། གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་སོགས། བཞི་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སོགས། ལྔ་པ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི་སོགས། དྲུག་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལྔ་ཡི་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་སོགས། གསུམ་པ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སོགས། བཞི་པ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སོགས། ལྔ་པ། བྱས་བའི་འབྲས་བུ་ནི་སོགས། གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་རྒྱལ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོགས། བཞི་པ། རྟེན་ནི་བཞི་སྟེ་སོགས། གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྟེན་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་སོགས། གཉིས་པ་འདུས་མ་

བྱས་རྒྱས་བཤད་ལ་སྦྱིན་བསྔོན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། འདུས་མ་བྱས་ནི་སོགས། གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞུ་བྱུག་དང་། བཞི་དང་། ཡང་བཞུ་བྱུག་གི་འཆད་ཚུལ་གཞན་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། ནང་གི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གོང་མ་རྣམས་གཞུང་གིས་གསལ། ཕྱི་མ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་བའི་དོན་དམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཆོས་ཀུན་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་རྣམ་གྲངས་མིན་བའི་དོན་དམ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལེགས་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སོགས། གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་བསལ་ནས་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བཅས་སྐབས་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སོགས།

❶ རུ་བའི་སྡ་བཅད་གཉིས་པ་ཟབ་མོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞིའི་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྐབས་གོང་འོག་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་དོན་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། མཇུག་རྗོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་མ་ཁས་པར་བྱ་བའི་སོགས། གཉིས་པ་ལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་བ། མྱང་འདས་ཞི་

བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་བསླུབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སྨིན་བསྐྱེན་པ། དེའི་འཐད་པ་དགོད་པ། དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨྲར་བ། དེ་རྟོགས་པའི་ཚེན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། དང་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སོགས། འདི་ལ་འཐད་པ་དགོད་པ། དེའི་ཡན་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཕྱི་སྟོང་མི་རྟག་པ། ནང་བཙུད་མི་རྟག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཕྱི་རོལ་སྟོང་སོགས། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མི་རྟག་པ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ནང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་སོགས། གཉིས་པ། ཤེས་པས་བསྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སོགས། བཞི་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པའི་སོགས། གཉིས་པ་ཟག་བཅས་སྐྱག་བསྔལ་བར་བསླུབ་པ་ལ་མདོར་བསྐྱེན། རྒྱས་བཤད། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་པའམ་སོགས། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་སྐྱག་བསྔལ་གྱི་ས་བཅིངས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོན་རིག་པར་བྱ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱག་བསྔལ་གྱི་སྐྱག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྔལ་དང་། ཞུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྔལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། ཇི་ལྟར་ན་དན་སོང་གི་སོགས། གཉིས་པ། འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྔལ་ནི་སོགས། གསུམ་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྔལ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། སྐྱག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་སོགས།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སོགས། གསུམ་པ། སྡུང་འདས་ཞི་བདེར་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྡུང་འདས་སྤྲིར་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་སྡུང་འདས་ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཀོད་པ་དང་། དོགས་པའི་ལན་བཟློག་པ་གཉིས། དང་པོ། གསུམ་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སོགས། གཉིས་པ་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སོགས། གཉིས་པ་ཕན་ཡོན། དེ་ལྟར་ཐར་པ་སྡུག་ལས་འདས་པ་སོགས། བཞི་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། བཞི་པ་འདི་ལྟར་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩ་བ་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱོས་ཏེ་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པས་བདག་བཀག་པ་དང་། དེས་མི་འགྱུབ་པར་དོགས་པ་བསལ་བ། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་གཉན་བཀག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྟེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་སོགས། གཉིས་པ་ལ་བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕ་དང་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་སོགས།

གཉིས་པ། ཕུང་ལྔ་ལས་ཐ་དད་བའི་བདག་ཡོད་ན་སོགས། གཉིས་པ་དོགས་བསལ། གནས་མ་བྱའི་སྟེ་བ་དག་གིས་སོགས། གསུམ་པ་བདག་ལྟ་གཞན་བཀག་པ། དེ་ལྟར་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ལ་སོགས། གཉིས་པ་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་ནི། དེ་ཡང་དབེར་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་སོགས། གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་ཁེགས་སོགས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣོ་རྩེ་གཟེག་མ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག །ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྱ། ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་རྣེན་འབྲེལ་ཚེན་མོ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སོགས། འདི་སོགས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་འཛུག་བདེར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་སོགས། གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ནི། ཡང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་དེ་སོགས། འདི་ལ་དངོས་དང་དོགས་པ་བསལ་བ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྱལ་ནི་སོགས། བཞི་པ། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་དཔྱོད་རྣེན་འབྲེལ་ཚེན་མོའི་སོགས། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་གྱུར་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས། གསུམ་པ་སྟོམ་པའི་བཤད་ཟིན་པའི་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཐེག་ཚེན་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས།

༄༅ རྒ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཅིང་སྒོམ་
ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ། སྐབས་སྟ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱར་
ཞིང་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྟུ་བའི་ཚིག་དང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ། དེ་ལྟར་གནས་བཅུད་དང་སོགས། གཉིས་པ་ལ། དོན། ཚོས།
ངེས་ཚིག སྒྲོབས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། དང་པོ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་རྟོད་བྱེད་དམ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག དམ་
ཚོས་དེའི་དམིགས་པ་འཆོལ་བ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པ་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུས་དམ་བའི་ཚོས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ཆོལ་ཞེན་སོགས། གསུམ་པ་ངེས་བའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་
པ་ལ་སྒྲིས་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ངོས་
བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ། གསུམ་པ་ངེས་བའི་ཚིག་སོགས། གཉིས་པ་ལ་
མིང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེམ་གཞི་ཡི་གེའི་ཁྱད་པར། དེ་ལས་མིང་ཚིག་འབྱུང་
ཚུལ། སྒྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། དེའི་བྱེ་བྲག་འཛམ་གླིང་
འདི་ལ་སོགས། གཉིས་པ། དེ་ཡང་སྒྲིར་ཡིག་འབྲུ་སྣ་ལྔ་བྱ་སོགས། གསུམ་
པ་ལ་འཕགས་ཡུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྒྲོད་
བའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་དགེ་འདི་དག་ལ་
ལེགས་སྒྲུབ་ལྟར་ན་སོགས། གཉིས་པ་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེས་
བརྗ་གཞན་ལ་འཕྲོད་ཚུལ། མིང་དང་བོར་འདོག་ཚུལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་

པོ་ལ་འཕགས་ཡུལ་དང་ཆ་མཚུངས་ཙམ་བཤད་པ་དང་། ཕྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཚིག་སྡུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲ་ཚིག་སྦྱར་ཚུལ་དང་ལྡ། དང་པོ། བོད་སྐད་ལ་བྱིངས་སོགས་དེ་འདྲའི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་བཅས་སོགས་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་སོགས། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་སྐེ་སོགས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་དང་སོགས། གསུམ་པ་ཡང་འཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། དེ་ཡང་སྔོན་འཇུག་གི་ནུས་བས་སོགས། བཞི་པ་ཚིག་སྡུད་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཕྱད་རྣམས་སོགས། ལྔ་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱར་ཚུལ། གཞན་ཡང་མིང་ཚིག་དང་སོགས། གཉིས་པ་མིང་དེས་གཞན་ལ་བརྡ་འཕྲོད་ཚུལ། མིང་འདི་དག་གིས་སོགས། གསུམ་པ་མིང་གི་བརྡ་འདོགས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་འདོད་ཆུལ་དང་རྗེས་གྲུབ། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་། བཤད་འཇུག་གི་སྡུ་བཞི། ཡོག་པར་སྦྱབ་པ་དང་སྒྲོས་སྦྱ་ཅན་སོགས་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། དེས་མཚོན་པའི་མིང་དེ་ཡང་སོགས། གཉིས་པ། ཡང་དང་པོར་གང་གི་སོགས། གསུམ་པ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ་སྦྱ་བཤད་འཇུག་གི་སོགས། བཞི་པ། ཁྱི་ནག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་སོགས། གསུམ་པ་བག་ཕྲད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོས་བཟང་བ་ནི། མིང་དང་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་བག་སོགས། བཞི་པ་སྒོ་བས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ། སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཁེ་བག་ཏུ་བཤད་པ། སྐབས་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། བཞི་པ་སྒོ་བས་

པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་སོགས། གཉིས་པ་ལ་སྤྲོ་བས་པ་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དེ་ལས་རྟོན་པ་བཞི་འབྱུང་ཚུལ། དེ་ལས་སྤྲོ་བས་པའི་གཏེར་བརྒྱད་པོ་ལ་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྐབས་འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་སྟ་མ་གསུམ་བཤད་པ། འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱ་བྱེད་དང་ལྡོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ལྡོག་པའི་རིགས་པ། དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། འདི་ལྟར་འཚོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སོགས། གཉིས་པ་སྨྲ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་སོགས། གསུམ་པ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་གང་གིས་སོགས། གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་སོགས།

༣ གཉིས་པ་འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རྣམ་གྲངས་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སོགས། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རྣལ་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞི་ཡི་དང་པོ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་སོགས། གཉིས་པ་བདག་ཉེན་ཡིད་དབང་ལ་

སོགས། གསུམ་པ། བདག་ཅྱོན་ཞེ་ལྔག་གི་སོགས། བཞི་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སོགས། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་ནི། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ནི་སོགས། གསུམ་པ། དེ་དག་གི་དགོས་པ། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་སོགས།

༢ གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བློ་གང་གིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན། རྟགས་གང་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་གསུམ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་དོས་བཟུང་བ། དེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་བློ་གང་གིས་སོགས། གཉིས་པ། ཡིད་རྟོག་བཅས་འདིས་སོགས། གཉིས་པ་རྟགས་གང་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་མཚན་ཉིད་བཞད་པ། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློ་དེས་སོགས། གཉིས་པ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སོགས། གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྐོ་ནས་སོགས། གཉིས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ། ཚུལ་དེ་དང་ལྟན་པར་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། རྩོད་པའི་གཞི་ཕྱོགས་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་

བསག་བརྟེན་ལྷུག་ལྷུག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་སྣུབ་པའི་ཚེ་སོགས། གཉིས་པ། སྐྱན་འབྱིན་པའི་སོགས། གསུམ་པ། གང་ཞེག་འཚེལ་བའི་གཏམ་སོགས། གསུམ་པ་འཕད་སྣུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ཞིང་དོན་བསྡུ་བ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་བཞི་ལས་སོགས། གཉིས་པ་དེ་ལས་རྟོན་པ་བཞི་འབྱུང་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚེས་ལ་རྟོན་པ་ནི། གང་ཟག་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་སོགས། གཉིས་པ་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། ཚོས་དེ་ལ་ཡང་སོགས། གསུམ་པ་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་གསུམ། དང་པོ། གསུང་རབ་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་དབེར་མཚོན་ནས་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དྲང་དེས་འབྱེད་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ལྡེམ་དགོངས་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་དབེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས། གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས། བསྟུར་བ་ལྡེམ་དགོངས་བཞི། དང་པོ། ཡང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་སོགས། གཉིས་པ། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སོགས། གསུམ་པ་ལ་གཉེན་པོར་དགོངས་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་དང་། དོན་དེ་ལྟན་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བརྗོད་བའི་ཕན་ཡོན་

གཉིས། དང་པོ། གཉེན་པོ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ། གང་ཞེག་ཚོག་བློ་ལ་འཛིན་པའམ་སོགས། བཞི་པ་བསྟུར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་སོགས། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དྲང་དེས་འབྱེད་པར་གདམས་པ། དེ་ལྟར་དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་སོགས། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་སོགས། བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་ནི། དེས་བའི་དོན་དེ་ཡའང་སོགས།

༢ བཞི་པ་དེ་ལས་སྦྱོངས་པའི་གཉེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱོལ་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་པ་བཞི་དང་སོགས། གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་སྐབས་སོ། །ཞེས་བས་བསྟན་ཏོ། །

༣ གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ནས་ཞབས་སུ་བསྟུས་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་གདམས་ནས་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ལས་བརྒམ་སྟེ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་བརྒམ་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ། རྩོམ་པ་པོ་དང་གནས་དུས་སོགས་ཀྱི་དེས་པ་སྟོས་པའི་སྒྲུབ་བྱང་སྟོས་པ་སྟེ་སྟེ་བཞིའི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་ལས། དང་པོ། དེ་ལྟར་མཁས་བྱའི་གནས་བཟུང་དང་སོགས། གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སོགས། གསུམ་པ་ལ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རྩོམ་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྒམ་པ། དེ་ལྟར་བརྒམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་རང་དང་གཞན་ལ་

ཕན་བའི་སྨོན་ལམ་བཅས་བཞི་ལས། དང་པོ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་སོགས། གཉིས་པ། རྣེད་བཀུར་གྱུགས་འདོད་སོགས། གསུམ་པ། འདི་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་སོགས། བཞི་པ། བདག་ཀྱང་བླ་མེད་སོགས། བཞི་པ་མཛད་བྱང་ནི། ཞེས་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་སོགས། སངས་བཅས་འགར་ཆུང་ཆུས་འདོད་ན་རང་བློས་སྦྱོས། །འདི་བྱེས་དགེ་བས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་ཀུན་ཀྱི། །བདེ་གཤེགས་སྤྲོ་བས་པ་བདེ་བླག་འགྱུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའང་བསྔོ་གསུམ་འཛིན་པ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་ཚེས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་བསྐུལ་ནས་མི་ཕམ་པས་རྒྱམ་ཚད་དབེན་དུ་ཁྲོ་མོ་ཤིང་འབྲུག་གི་ཚེའི་དབོ་རྩའི་ཕར་ཚེས་བཟང་པོ་ལ་སྦྱེལ་བ་འདིས་ཀྱང་ཟློག་ཏུ་ཕྱབ་ཅིང་རྒྱས་ཏེ་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་དང་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལམ།།

❋ མཁས་ཀུན་འཛུག་གནས་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྱི། །ས་བཅད་མི་ཕམ་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་། །སྒེར་དུ་བསྒྲུན་བས་རིས་མེད་བསྟན་འགྲོ་ལ། །ཀུན་ཕན་ལུང་རྟོགས་དབལ་ཀུན་རབ་རྒྱས་པོག །ཅེས་སྒྲུབས་རྗེ་མདོ་ཁམས་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་བཞིན་གྱས་སྒོང་མཁྱེན་སྒྲུབ་བས་བྱིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། ।

༦༧། །མཉན་ཤེས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེའི་ཕྱིར་རོ།

༦༨། །དབུ་མ་སོགས་གཞུང་སྒྱིའི་དཀའ་གནད་སྐོར་གྱི་གསུང་སྒྲོས་སྙེ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྱ་རྩ་མཛྫཱ་ཡེ། གང་གི་ཞབས་སེན་ལྟ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ལན་སྐོང་ཕྱིས་གྱུར་ཅིང་། །མཁྱེན་བཟང་མེ་ལོང་གཙང་མར་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱར་སྣོད་ཚད་གཟུགས་བརྙན་བཀྲ། །མུ་མེད་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་རྗེས་དགོངས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་སྒྲིན་བགོད་པ། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་འཛམ་བའི་དབལ་དང་གཉིས་སུ་མ་དམིགས་བློ་མར་འདུག །སྟོན་གོམས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་རྣོད་བྱེ་རྒྱ་གཉིར་བསྡུབ་ཡས་ཉེར་འཚྱངས་པའི། །མཁྱེན་བརྩེའི་དགྱེལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྒྱས་གྱུར་ངོ་མཚར་སྣང་བའི་མྱུག་ཅན། །འགྲོ་བསོད་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་རབ་གསལ་ཐུབ་བསྐྱན་པདྨའི་དགའ་ཚལ་མཆོག །ཅི་དགར་བཞེད་དེས་རྗོགས་ལྟན་དང་བོའི་དུས་སྟོན་སྣར་ཡང་དར་བར་བྱས། །ཀི་ཟླ་

ནོར་བུ་བློམ་བཟང་གིའི་དང་དཔག་བསམ་ལྷུན་པའི་ཤིང་ལ་སོགས། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་སྨྲིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གྲགས་མོད་ཀྱི། །དེ་དག་གནས་སྐབས་ཀེ་ཚེའི་དོན་ཙམ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་ནི། །གཏན་གྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་བློ་ལྟན་དགའ་བའི་གསོས་གཅིག་ཡིན། །དེ་ལ་འདིར་སྐུ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས། དེང་ཡང་མི་འཚེག་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཟུངས་དང་སྨོན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་སྨྲིན་བཟང་པོ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་དོན་བཟང་པོ་ཆོག་འབྱུང་བཟང་པོ་སོགས། སྟོན་པ་དང་སྤོང་ཚེན་པོའི་གསུང་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཆེས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མཆོག་ནོར་བུའི་ཚར་ཚེན་པོ་ཟབ་མེད་པའི་བརྩེ་བས་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ལེགས་པར་འབེབས་པར་མཛད་པ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རང་མདངས་ཞེས་མཚན་གྱི་གྲགས་པ་སྤྲིད་ཞིའི་ཁོང་ན་མངོན་པར་གསལ་བ་ཅན་གང་གི་གསུང་གི་ཚ་ཤས། དབུ་མ་སོགས་གཞུང་སྤྱིའི་དཀའ་གནད་སྐོར་གྱི་གསུང་སྤྲོས་པོར་བྱ་འགའ་ཞེག་གི་རིམ་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་མཛོད་ཁང་ངམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏྐ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པ་ལ། ཐོག་མར། སྤྱིར་འཁོར་བའི་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པར་ནང་བའི་གཞུང་སྤྱིས་འདོད། མ་

རིག་པ་ཞེས་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། འགོར་བའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་ཡས་ཀོན་བསྒྱིད་ནུས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛོན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བདག་ཡོད་དུ་འཛོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟོག་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདག་གཉིས་སུ་འཛོན་པའི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པས། རྒྱུ་ཡས་ཀོན་དང་། འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་འགོར་བ་ཡོག་ཀྱང་། གཉེན་པོ་རིག་པས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མི་ལྟོག་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡུང་འདས་ནི་འགོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཟད་པ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སྡུང་འདས་མར་མེ་རླུན་ཆད་དང་ཁྲད་མེད་འགོར་བའི་ཟུང་ལྟ་ལོག་པའི་རྗེས་སུན་བྱང་གི་ཤུང་པོ་ལྷག་མར་མི་ལུས་ན་ཐེག་ཆེན་སྡུང་འདས་གཏན་མེད་པར་འཐུང་བས། གནས་ལུགས་ནི་ཡེ་ནས་སྣང་སྲིད་ཟུང་འཇུག་ཡིན་གྱི་སྲིད་པ་རྐྱང་བའི་དབྱིངས་སུ་སྡུད་ན་ལས་འདའ་བ་མི་སྲིད་དེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་གཉེགས་སྐྱིང་པོ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏི་གང་བྲལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་བྱང་གཉེས་ཀའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་ཟད་འཇུག་ཡིན་གྱི། ཁ་ཐུལ་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་འགོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་ནམ་ཡང་རླུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་ལ། སྣང་བ་ཡོད་ན་དེ་སྲིད་པ་ལ་སྲིད་ཉིད་དུ་བཀླགས་ཀྱི། སྣང་བ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྣ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་

དུ་མེད་པ་ཡིན་པས། རི་བོང་གི་རྣ་རྣསྟོང་གི་ཐ་སྙད་སྨྲར་ཡང་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་མིན་པའི་འགོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་མོད། སྟོང་ན་མི་སྣང་བ་རི་བོང་གི་རྣ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཞིག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་གཏན་མིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་མཚན་དངོས་ཞེན་འཇུག་པ་དང་གྲོལ་འབྱུལ་བྱེད་པའི་གཞི་ཐ་སྙད་ཉེན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཅིས་ཟིན་པའི་རྟེན་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ལས། དེ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་གསར་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། དེ་ནམ་ཡང་སྣང་བའང་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉེན་འབྱུང་ཡེ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ། ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་སྒྲོས་བྱལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟོང་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཀུན་འདུའོ། །དེ་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན། དེ་ལ་སྟོང་སྣང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མེད་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་བྱའོ། །རྟེས་ཐོབ་སྟོང་སྣང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་དེ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཚན་སྡུ་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་

ཤེས་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་འདི་འགོར་བ་ཟད་པའི་ཚད་སྟོང་ཅན་མིན་ཏེ། འགོར་བ་ཟད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་མྱང་འདས་དངོས་མེད་མིན་པར་སྣང་དང་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། སྣང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟང་བ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། གནས་སྟངས་མཐུན་པ་དང་འགྲུལ་པའི་བསྟན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཏྲ་པས་དོན་དམ་དཀོན་བདུན་དོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཅོད་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་ཐེག་ཆེན་པས་གནས་ལུགས་སུ་བཞེད་ཀྱི་སྟོང་ཀྱང་ཅམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་མ་རིག་པ་ལོག་གི མ་རིག་པ་ལོག་ཀྱང་རིག་པ་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་དང་། འགོར་བའི་སྔོད་པ་ལྡོག་བྱེད། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། འགོར་བའི་སྔོད་པ་ཟད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་མི་ལྡོག་པའི་གནད་དུ་མེད་འོད་ཀྱི་མཆོག་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྣུབ་པ་ལས་གསུངས་པ་འདིའི་དགོངས་དོན་གྱི་གནད་གོ་ན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྣུབ་ཚུལ་དང་། ཐེག་གཅིག་སྣུབ་ཚུལ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་འདུ་བས། འདི་ཐད་གཟབ་སྟེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གོ་བར་སྣང་བྱའོ། །ཐུགས་ཁག་བླ་གཅིག་ཚེས་དགུ་ལའོ། །དེས་ན་སྟང་སྟོང་རོ་མཉམ། རི་རྟ་མེད། བུམ་ཡོད་གཅིག་གྱུར་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དཔྱད་དགོས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་

འགགས་པས་མཐར་མར་མེ་རླུན་ཆད་འདུ་བའི་ཐེག་དམན་སྡུང་འདས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བརྟུག་ཤེས་འགགས་པ་ལས་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་དོན་བརྟུག་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་རྟོ་རྩེ་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུལ་དྲི་མེད་འོད་ལྟར་ཞིབ་དཔྱད་བྱས། དཔྱིས་ཕྱིན་བར་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྩེས་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག ཅེག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་བས་ལས་སྐྱིབ་གཤེགས་བཞུགས་ཆགས་བཅས་ཟད་པའི་རྟེས་སུ་ཡེ་ཤེས་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བས་མྱན་པ་ལོག་ཀྱང་སྣང་བ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ། སྐྱིབ་གཤེགས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བའི་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་སྣེ་ནམ་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་མི་འགྱུབ་བོ། །བྱང་ཤིང་ཟད་པ་ན་མེ་མནལ་བ་དང་འདུ་བར་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་མི་སྲིད་དེ། སྤྲིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཟད་པས་དེའི་མཁྱེན་ཡུལ་མི་འཛད་ལ། དེའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྣང་གསུམ་འཁོ་ཆགས་ཡིན་ལ། དེ་རགས་པ་ནས་ཕྲ་བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སོགས་བཞི་ཡི་བར་དུ་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞི་ལོག་པའི་ཚེ་སེམས་འགག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་འཁོ་ཆགས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་འགག་གི་མཚན་མ་གཉན་མེད་དེ། སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བ་འཁོ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ལ་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་འཁོ་ཆགས་ཟད་པ་ན་གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྐྱ་ཡིན་བས། སྔགས་ལམ་འདེབས་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་རྫོར་ཏིང་གིས་དེ་ལྟོགས་ནུས་བས་མདོ་ན་འཕོ་ཚགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེའིར་ན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྣང་བཞི་བཞིན་ནོ། །མརྒྱལོ། །

❦ ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགལ་བར་དྲི་མེད་འོད་ལས་རི་རྣམེད་པ་དང་། བྱམ་ཡོད་གཅིག་མིན་བའི་དབེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་གཅིག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་བར་མེད་བའི་ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་སོགས་སྣང་བའམ་ཡོད་པ་ནི་སྐུས་ཀྱང་ཁེགས་མི་ནུས་ལ། དེ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་བཙལ་ཏེ་རྟེད་དོན་རྟུལ་ཙམ་མེད་བས་མེད་པ་མི་འགལ་བ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐུས་ཀྱང་སྟོན་དུ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་འཚར་མ་ནུས་བའི་སྟོང་ཉིད་སྣ་བ་དག གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་བར་མེད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་སྣང་བར་ཡོད་མེད་འགལ་བར་འཛིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཁན་རྩུབ་སྣང་འགལ་ཡིན་བས་གཞི་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདུ་རྩང་སྣམ་ནས། ཡོད་རྒྱུ་བྱམ་པ། མེད་རྒྱུ་བདེན་སྒྲུབ་ཡན་གར་བ་ཞིག་འཛིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་གང་མེད་པ་དང་གང་ཡོད་པ་ཁན་རྩུབ་སྟེ་འགལ་བའི། རེ་ཞིང་རྣ་དང་བྱམ་པ་བཞིན་གཅིག་མེད་གཅིག་ཡོད་བའོ། །དེ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བའི་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་བར་མེད་བའི་མེད་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྩང་སྟེ། མི་རྩང་ན་དོན་དམ་བར་མེད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་

མེད། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་བར་ཡང་མེད་བར་མི་འགྱུར་ན། དོན་དམ་དབྱེད་བས་དགག་བྱའམ་མེད་བར་བསྒྲུབ་བྱ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་རྟ་སོགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་དོན་དམ་བར་དམིགས་སུ་མེད་བར་སྒྲུབ་མི་རིགས་པས་བདེན་གཉིས་ཚོས་འགལ་བར་འགྱུར་ན་འང་། དོན་དམ་དབྱེད་བས་དམིགས་སུ་མེད་བར་བསྒྲུབ་བྱ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྣེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་བསྒྲུབས་ལ་འདི་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རི་རྟ་དང་མོ་གཤམ་གྱ་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པས། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་ནམ་ཡང་མིན་ཏེ། དོན་དཔྱོད་མེད་ཀྱང་དེ་གྲུབ་ཟིན་ལ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ལྟག་པོར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཅིའང་མེད་པས་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཡུལ་མིན་ནོ། །ཁྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱལ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རྟུལ་ཙམ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་མ་རྙེད་པ་ནི་དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རང་གཞན་སུས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དམིགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་བསྒྲུབ་ཙམ་སུས་ཀྱང་མི་ལེགས་པས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རིགས་པ་མི་སྲིད་པས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིར་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བློག་སྟེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ནི། ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྣང་སྟོང་། སྟོང་བཞིན་

སྣང་། སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཆོས་རང་དོས་
ནས་མ་སྟོང་པ་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་
དོན་དམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྱིད་ཡུལ་གা་ལ་ཡིན་ཏེ། བཟམ་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་
ལ་སྣམ་བུ་མེད་པ། གནག་གི་རྟ་ཡོད་དང་། དེ་སྟེང་རི་བོང་རྟ་མེད་པ་ལྟ་བུས།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་གོ་གা་ལ་ཆོད། བཟམ་ཡོད་དང་།
དེ་ལ་སྣམ་མེད་དང་། གནག་རྟ་ཡོད་རི་རྟ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་
པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་སྣམ་མེད་སོགས་སྒྲུབ་པ་
གা་ལ་ཡིན། བཟམ་པ་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་ཡིན།
བཟམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་བདེན་མེད་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ལས། བཟམ་པ་
དམིགས་ན་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ། བདེན་མེད་གྲུབ་ན་བཟམ་པ་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་གা་ལ་ཡོད།
གা་ལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ན། འདི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་དབྱེད་མི་དགོས་པར་ཐ་དབྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་
ཟིན་པ་ལ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ། དོན་དབྱེད་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ན།
དོན་དབྱེད་ཀྱིས་བཟམ་པ་མེད་པར་མ་འགྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་རི་བྱང་ཁེགས།
མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་
བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅི། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་བཟམ་པ་
མ་དམིགས་ཏེ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པའང་མི་སྲིད་དོ། །དོན་དབྱེད་ཀྱིས་

དབྱད་ན་ཐ་སྙད་དབྱོད་པ་དེ་རྣམེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྐྱེ་མ་མྱོང་། དེའི་ཕྱིར་འགག་མ་མྱོང་སྟེ། རྗེ་ལྟར་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་པའང་མི་དམིགས་ཏེ། དམིགས་ན་སྐྱེ་མེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་ལ་དབུ་འཛུགས་ལུང་དྲངས། དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །

❣ ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱང་སོགས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་བཟུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ན། དེ་དང་དེ་ལ་དངོས་འཛིན་འཛིག་ཐབས་མེད་ལ། དེ་དང་དེ་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་ཆོས་གཞན་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་མིང་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་དེ་འདྲས་སྟོང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དེས་བྱམས་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་འཛིན་འཛིག་པར་ཅི་ཞིག་ཐན་ཏེ། རི་བོང་རྣམེད་པར་བརྫུངས་ཡང་ཕྱུགས་ཀྱི་རྣམེད་པར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བརྫུངས་བས་དངོས་འཛིན་ཅིས་མི་འཛིག་སྟམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཡང། རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། བདེན་གྱུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ལ། བྱམ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་གཏན་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

ཚོས་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རི་རྟ་མེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་རྟའི་ཚོས་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་ལ་སྣམ་བུ་མེད་ཀྱང་། སྣམ་མེད་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་བྱམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཞེགས་མོད། དེས་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ངོར་མེད་པ་བསླུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ངོར་བྱམ་པ་དམིགས་ཀྱང་། དེས་དོན་དམ་དབྱེད་ངོར་དམིགས་པའམ་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

༣ སྤྲིན་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚེ། ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་ལ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོ་སྐྱེ་སྐུས་ཀྱང་བདག་གཉིས་སུ་མི་འཛིན་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་བའི་བ་མེད་པར་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་བསླུབ་མི་དགོས། གཅོ་བོ་རྣག་པ་སོགས་མུ་སྟེགས་པས་གསར་དུ་སྒྲུབ་བཏགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་དག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྲ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བསླུ་མེད་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་སྲུབམ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྣང་མའི་གླང་པོ་ཆེ་གླང་པོ་ཆེ་ལྟར་སྣང་ཡང་། གླང་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་འགྲུབ་ཟིན་གྱི་དབེས་རྟེན་འབྲེལ་གཏང་གི་དབང་གིས་གླང་

པོ་ཆེ་དངོས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་། སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་མེད་པར་དོན་དམ་དབྱིངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པས་འགྱུབ་ལ། དེའི་ཚེ་དོན་དམ་དབྱིངས་ཁྱེད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དུ་མ་གྱུབ་པའམ། མ་རྟེད་པའམ། མ་དམིགས་པ་དེ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དབྱིངས་ཁྱེད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དུ་མ་གྱུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་འདི་དག་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་བོ། །དེས་ན་བྱམ་སོགས་འདི་དག་དོན་དམ་པར་རམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱས་པས་མི་ཆོག་པར། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་། བྱམ་པ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་། དེས་ན་བྱམ་པ་རང་དོས་མི་སྟོང་། གཞན་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་བླང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྔ་བོ་མེད་ཀྱི་སྟེང་། སྐྱོན་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། བྱམ་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་དབྱིངས་ཁྱེད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་བར་ཐལ། དོན་དམ་དབྱིངས་པས་དབྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་མི་སྟོང་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བདེན་སྟོང་མཡིན་དགོས་ཏེ། སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་འཁྱེད་པའི་རིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་རྩང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོང་ཞེས་པས་བསྒངས་ན། དོན་དབྱིངས་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དུ་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་མི་དགོས་ན་བདེན་གྱུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དབྱིངས་པས་མིན་ཡང་བདེན་གྱུབ་

ཀྱིས་མི་སྣོང་བར་ཁས་ལེན་རྒྱང་བས་བདེན་གྱུབ་རང་སྣོང་མིན་བར་འགྱུར་རོ། །བློམ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བདེན་གྱུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་རང་སྣོང་ཡིན་སྟམ་ན། བདེན་གྱུབ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡིན། གཅིག་དུ་བལ་སོགས་ཡིན་ན། རིགས་པ་དེས་བློམ་པ་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེས་ཏེ་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། བློམ་པ་རང་རོས་ཅེ་ལ་མི་སྣོང། མི་སྣོང་ན། བློམ་པ་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེས་ནས་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བློམ་པའི་བདེན་གྱུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྣོན་ཅིག དེ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བློམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། རང་རོས་ནས་སྣོང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་རུང་། ལྟ་བའི་རྩོད་ཡིག་ཚ་ལམ་དུ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མིན་ཚུལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་རྣམས་དྲངས། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་ལྟར་ན། བདེན་གྱུབ་སྣོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་དུ་བལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་རིགས་པ་འདི་ལ་བློམ་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུབ་ན། བདེན་གྱུབ་ཡན་གར་བ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྣོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྐྱོས་ཤིག བློམ་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུབ་ན། བློམ་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་གྱུབ་པ་སྲས་ཀྱང་གཞིག་མི་ནུས་ལ། དཔྱད་བཟོད་མེད་ན་བློམ་པ་རང་རོས་ནས་སྣོང་པ་སྲས་ཀྱང་སྐྱོ་མི་ནུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བློམ་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་འགྲུལ་

པ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་རྩོག་དགོས་ན། བྱམ་པ་ཉིད་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་མི་དམིགས་པར་མ་གྱུར་བར་དུ། བྱམ་པ་བདེན་འཛིན་རྗེ་ལྟར་ཞེགས། དེ་མི་ཞེགས་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་པར་བཞག་ནས། བྱམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་རིགས་པ་གང་གིས་རྗེ་ལྟར་འགོག བཀག་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། བྱམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་འཛིན་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་སྙའི་ངོར་འགོག་པ་ཡིན་སྟོས་ཤིག

༣ གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོར་བྱམ་སོགས་འདི་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལམ་གཞི་ཡིན་ཏེ། རི་རྭ་སོགས་གཏན་མེད་རྣམས་དེའི་དཔྱད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་མོད། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ཡུལ་དུ་མ་སོང་ལ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རྣམས་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་གཞི་ཡིན་པ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་གཞི་དང་དཔྱད་བྱ་མིན་ན། དེ་མ་དཔྱད་མ་བཀག་པར་བདེན་གྲུབ་རྗེ་ལྟར་ཞེགས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་གཅིག་དུ་བཟལ་གྱི་དཔྱད་བྱར་བྱས་ནས་མི་དཔྱད་པར་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་སྣང་ཟིན་དུ་རྗེ་ལྟར་འགོག ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་ན། བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྟོང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་རང་ཉིད་བྱམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་སོགས་ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོར་མི་བདེན་པར་གྲུབ

ན།། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་བྱམ་པ་རང་རོས་ནས་བདེན་སྟོང་མིན། སྣམ་བུ་སོགས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལོངས་ཤིག ཐ་སྙད་བདེན་པ་མི་བདེན་ན། བདེན་གཉིས་མེད་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པར། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་མེད་དགག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་མྱ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། སྤེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་ཡེ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཞི་ཚའི་སྟོང་པ་མྱ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཚོད་ན། དོན་དམ་མི་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་མི་སྤྱིད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཚོད་ན། ཀུན་རྫོབ་མི་བདེན་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཟུང་འཇུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བས་ཞི་མཐའ་འགོག་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་སོགས་སྒས་བཅས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་མོད། ཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཐེག་གསུམ་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་དུ་འདོད་ཀྱིས་སྟིང་རྗེ་མེད་ན་དེས་ཞི་མཐའ་མི་འགོག་པར་མ་ཟད། དེ་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་མཐའ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ནི། ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་ལམ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་སྟོང་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཞེག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཉན།། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེག་ལ་འབྱུལ་བས་ཡོད་པར་

སྒོ་བཏགས་པ། ཐག་པ་སྒྲལ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐག་པ་ཐག་བས་མི་སྟོང་ཡང་། སྒྲལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟང་ན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐབས་སུའང་འདི་མེད་ན་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ན་སྤྲིད་རྩ་གཅོད་ནུས་མེད་ཅེས་ཁས་བླངས་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་འགྲུལ་ཚབ་ཆེའོ། །དེ་འདྲའི་སྤྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ཟུང་འཇུག་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མིན་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གིས་ཐུགས་ཙམ་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སོགས། མེད་དགག་གི་སྟོང་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ཁྱོད་དང་འདྲ། ཐེག་ཆེན་བས་དོན་དབྱེད་ཚད་མའི་རྗེས་དཔག་གིས་གོ་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཚོགས་བསགས་དང་འབྲེལ་བས་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བྱ་དེ། སྐགས་ཀྱི་སྒོར་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིར་མཐོང་ནུས་པ་དེས་སྐགས་སྒོར་ལམ་ཡིན། དེ་ཡང་དབང་པོ་སྣོན་པའི་གང་ཟག་ལ་བློ་མའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྐུ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཐད་གར་གྱོལ་ལམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་རྫོགས་ཚེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱོལ་ལམ་གྱི་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་ཐིམ་པའི་སྟོང་ཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡིན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་སྐགས་ཀྱི་སྤྲོས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འབྱེད་དགོས། མདོ་རང་ལམ་གྱི་

སྟོང་པ་སྟོན་སོང་ཚེ་འདི་ར་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་། མདོ་རང་ལམ་བསྟོམ་པས་ཚེ་འདི་ར་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་ཡུལ་ཙམ་འཆར་བའང་། ཚོགས་ཆུ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་མིན་པར་གོ་མི་ནུས། དེ་འདྲའི་ཟུང་འཇུག་དེ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲད་ན་སྡུར་དུ་དེས་ནུས་ཀྱི། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་དབུང་བས་ཚོ་ཡུལ་རབ་རིབ་ཀྱང་སྣོང་བས་ཡིད་ཆེས་འཇེན་དཀའ་བས། སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི། ཆོགས་ཆུང་དུས་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་པར་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །　　མཇུག་ལོ། །

❶ ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དོས་ནས་མེ་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་དོས་ནས་སྟོང་པ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མིན་ལ། བདེན་གྲུབ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ནམ། དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་མ་དག་འགྲུལ་སྣང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཐོ་ཡོར་མི། ཐག་པ་སྣུལ་འཛིན་འགྲུལ་སྣང་ཡིན་པས། དེ་མེད་པས་ཐོ་ཡོར་དང་ཐག་པ་ཚུལ་དེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅེས་མ་ཡིན། བྱམ་སོགས་ཆོས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་

རྣམ་དག་མིན་པར་འགྱུར་སོགས་སོ། །

❣ ཡང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཚོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཚོད་ཟེར་བ་ལྟར་ན། དངོས་སུ་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཤུགས་ལས། གཉིས་སྣང་འགྲུལ་པའི་བློ་རོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་གོ་ཚོད་ལ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྣང་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཚོད་པར་ཁས་བླངས་པས། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བློ་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་བདེན་ཞིང་མཐར་ཐུག་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། དེའི་ཡུལ་དམིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་རྫུན་ཞིང་ཡོག་པར་ཁས་བླངས། ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་འདེབས་ཀྱི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་འདི་འདྲ་སྟེ་ཁྱད་ཡིན་པ་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག ཅ་ཅ། འོན་སྟ་རབས་པ་དག་གིས། དེ་བློག་ལ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད། ལམ་བྱང་ཕྱོགས། འབྲས་བུ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་གོ་མི་ཚོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་དང་འདྲ་སྙམ་ན། སྟ་རབས་རང་སྟོང་སྐྱ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཀང་ཡོད་པ་མིན་པས། དེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གོ་མི་ཚོད། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱབ་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་མི་བླུགས་པས། འདི་དང་གཞན་པའི་ཁས་ལེན་མི་འདྲ་

སྟེ། འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་བའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་གཞན་སྐྱོང་བ་ལྟར་ན། ཁས་བླངས་དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་གྱུར་སྟེ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ངོ་ན་སྣང་བའི་གྱན་རྫོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་གོ་མི་ཚོད་དེ། འཕགས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གོ་མི་ཚོད་ལ། དོན་དམ་དང་གཉིས་སུ་མེད་བའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་དོས་ནས་མི་སྐྱོང་ཞིང་དེ་དག་དོན་དམ་བ་ཡིན་གྱི། གྱན་རྫོད་མིན་པས་དོན་དམ་བར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཚོད། དོན་དམ་བར་མེད་པས་མེད་གོ་ཚོད་ཅེས་ཟེར། རང་སྐྱོང་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བར་མེད་བ་ཤ་སྟག་བས། དོན་དམ་བར་ཡོད་བའི་ཚེས་མི་སྲིད་ལ། གཞན་སྐྱོང་བའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་བར་མེད་ན་གྱན་རྫོད་དང་། དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་དོན་དམ་རང་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་རབ་ལན་དུ་གསལ་ཏེ་རང་སྐྱོང་སྣ་བའི་ལུགས་སོ། ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱོང་གི་དོན་དམ་སྣུབ་ཚུལ་དེ་གནས་སྐྱང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བའི། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་བར་མེད་པ། ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་བར་གྱུབ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀ་གྱན་རྫོད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྐྱོང་བར་སྣུབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་བདག་གཉིས་དང་། དེས་བསྐྱེད་བའི་མ་དག་འཁོར་བའི་སྐང་བ་ཐམས་ཅད་གྱན་རྫོད་སྟེ་གནས་སྐང་མི་མཐུན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་བདག་ཡོད་བར་སྐང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་མ་དག་བར་སྐང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་

བས་ཕྱེ་བ་ཟག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འཁྲུལ་ཞིང་གནས་སྐང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་པར་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དག་པ་ལ་དག་པར་སྐང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

།ཇི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐང་བ་བསྟུམ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པར་དབྱུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་སྐང་སྟོང་བའི་གཉིས་སྐྱུབ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དག་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐང་བ་ཡང་དུ་མར་སྐང་བའི་སྐོ་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གོ་དགོས་ཀྱི། སྔ་ཕྱིའི་དོན་དམ་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཐན་ཚྭེན་རྩོད་པ་སྐྱེ་ག་ཞན་སྟོང་རང་གི་ལུགས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་བྱེད་དོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་ཡིན་ན། རིགས་པ་དེས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་མཚན་ཀུན་བཟལ་གྱི་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། མི་སྟོང་ན། བདག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའང་མི་ལྡོག་སྟེ། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དེ་ཚོས་བདག་ཡིན་པར་རྟོག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་འཇུག་པ་ཁྱད་མེད་པས་འཁྲུལ་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་མ་འཁྲུལ་པའི་སྐང་བ་ལའང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་འགྱུབ་བོ། །བདེན་གཉིས་སྐྱ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐང་སྟོང་ཟད་འཇུག་སྟོས་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུབ་ཀྱང་། གནས་སྐང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་གཉིས་འདི་

ཡང་ཁས་ལེན་དེས་བར་དགོས་ཏེ། སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་གས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལའང་། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་བསླུ་མི་བསླུའི་ཁྱད་ཆེ་དགོས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཚད་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །དོན་དམ་པའི་མིང་བཏགས་ཚད་སྟོང་ཉུང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་གཞལ་ལུགས་ཀྱི་མིང་སོ་སོར་འོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་འདི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེགེའོ། །

༄། རྒྱུད་བློའི་དོགས་བཟློག །སྟོན་དང་རྟེ་ལམ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བའི་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤྲན་གྱི་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སེམས་ཤུམ་སོགས་ཉེས་པ་ལྟ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་འདྲའི་ཁམས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་རྟྭས་ཆོག་དྲང་དོན་ནམ། ངེས་དོན་གང་ཡིན་ན། དྲང་དོན་ཡིན་ན་རྒྱུད་བློའི་རང་ཆོག་དང་དངོས་སུ་འགལ། ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་ལམ། ཐེག་ཆེན་རྒྱུགས་རིགས་ཐུན་མིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པར་ཡང་། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི། །སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། ལས་ཀྱེན་རྟམ་སྨིན་གྱི་བསྟུས་པའི་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་དབྱིངས་ལ་ཡེ་ནས་མི་ལྡན། རང་བཞིན་རྟམ་དག་ཡིན་པས་འབྲལ་རྩྭ་དང་། ཟག་མེད་མི་གནས་པའི་སྐུང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཐའ་གོ་

འབྱེད་དང་། ཉི་མ་ལ་འོད་བཞིན་འབྲལ་མེ་རྣང་བར་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་ལྟན་ཏེ། གཤེགས་སྙིང་ནི་སྟོང་ཤུང་ཙམ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་ཡིན། དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཐོག་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་ཡིན། རྒྱང་འཛུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་ཞིར་མི་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ། དེ་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཉོན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕྲ་བ་གང་ཟག་ཐན་ཆད་སྣང་བྱ་གཏན་མེད་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སོགས་གཞི་ཡིན། དེ་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ས་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་སྣང་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་སྟོང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དབྱེར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བའི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱི་ཐག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དམ་ཞེར་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཤེགས་སྙིང་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་དེ། ཁོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཁམས་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་མོད་ཀྱི་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རལ་གྲི་ལ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཤུབ་ཏུ་ཆུད་པ་ལ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་དང་། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་རྟོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོམ་

དུ་བརྒྱག་པ་ལ་མངོན་གྱུར་ཏུ་མི་འཆར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པས་ངམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མི་སྣང་སྟེ། དེར་མ་ཟད་དེའི་རང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་གྲོན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ལ་མངོན། དེའི་ཕྱིར་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་འདི་ལ་བསམས་ནས། སྟོབས་བཅུས་སྐྱེ་རྩོག་རྒྱུ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སུ་མེད་ཟེར་བ་ཡོད་པའང་དབྱད་ཚུལ་དེའི་དབང་དུ་དེ་ལྟར་རྩོམ་མོད། སྐྱེ་རྩོག་གི་རྒྱུ་དེ་འདུས་བྱས་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་ཚད་སྟོབས་བཅུས་སྐྱེད་རྩོལ་བྱ་བ་ཁཱ་འོ། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་སྤྱང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་རང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། སྐྱེན་པའི་རྒྱུ་རྟེན་རྩོད་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ངམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཉུག་སེམས་གསྲུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནམ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་ལ་ངོ་བོ་སྟོང་པས་དམིགས་མཚན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྟོང་རྒྱང་མིན་ཏེ་མཚན་མ་མེད་པའི་རང་འོད་གསལ་བ་ཡིན། སྐྱིབ་པ་མ་ཟད་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་གཤེགས་སྙིང་ལ་སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་ནི་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། བླ་མེད་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབྱིངས་དེ་ལ་མེད་པ་མིན་ཀྱང་། མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངམས་རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་ནི་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། བླ་མེད་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབྱིངས་དེ་ལ་མེད་པ་མིན་ཀྱང་། མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངམས་རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་མིན་ན། དེ་འདྲའི་ངམས་དེ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་འགྱུབ་སྟེ། སྟོང་རྒྱང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོས་དབྱིངས་

འོད་གསལ་ལམ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སམ། གཉུག་སེམས་འོད་གསལ་ལམ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗམས་དོན་གཅིག་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣྱད་གི་རིགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཚེ་མངོན་གྱུར་ཡིན། སངས་རྒྱ་རྣྱད་ཡིན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱ་ཕྱིའི་ཁྱད་བར་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་དེ་དོ་བོ་འགྱུར་མེད་ཡིན་བས་སོ། །སྙིང་རྗེལ་ལ་གནས་གྱུར་བའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་རྣྱད་དོ། །དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་བསྟན་བས་ཉེས་པ་ལྟ་སྐྱབས་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་ལྟ་བ་གཤེགས་སྙིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་མ་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་བའི་གནད་ལ་འདི་ཡིན་ལ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་སེམས་ཉིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །མརྒྱལོ། །

❋ མཚར་བརྗོད། གཞན་སྙོང་བས་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱས་པ། སྙོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དཔྱད་བཟོད་དང་། རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་ཁས་བླངས། དཔྱད་བཟོད་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་མི་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དོན་དབྱེད་ཚད་མས་སྙོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་དོན་དབྱེད་ཚད་མས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་དམིགས་ན་དེ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དམིགས་ཤིང་མ་གྲུབ་ན་

སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །
དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་རིགས་པའི་འགོག་འཐད་དེ། བ་སྟེང་དགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མས་གྲུབ་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དགྱད་བཟོད་དང་། རྣེད་དོན་དེ་ཐ་སྟེང་
དུ་ཡོད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པ་སོགས་བཞི་པོ་བཟློག་པ་དེ་ཐ་སྟེང་དུ་མེད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་
པར་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡུལ་དུ་མེད་ན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱམ་པ་
ཆོས་ཅན། ཐ་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་
པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་དམིགས་པའམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་མ་འགྲུལ་པས་
བྱམ་པ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་།
དོན་དམ་དགྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
མི་འགྱུར་ན་དོན་དམ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྟོང་
ཉིད་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་མི་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐབས་
བདེན་མི་བདེན་ཐ་སྟེང་དུ་བསྒྲུ་མི་བསྒྲུའི་དོན་དུ་བཀོད་ལ། བདེན་གྲུབ་ནི་
མི་སྟོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོང་ཀུན་མེད་པ་བསྟན་
ཡང་མི་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བདེན་མེད་
ལ་བདེན་མེད་བརྟེགས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་

ནོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་མེད་རྒོག་ན་བདེན་གྱུབ་ཀུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་དགོས་སོ། །མི་འདོད་ན་བདེན་གྱུབ་ཀུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་མེད་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཀུན་དོན་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་མེད་པར་ཁས་བླང་ན། བདེན་གཉིས་མེད་པ་དང་། དེ་རྟོགས་སྐུ་མེད་པ་དང་། རྒྱང་འདྲུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སོགས་སྐྱོན་མཐའ་ཡས་སོ། །

༢ རྒྱང་འདྲུག་སྨྲོས་བྱལ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བློས་རྟོགས་བྱའམ་ཡུལ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཐབས་མེད་པས། དེ་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་འདྲུག་གོ །

༣ གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཡིན། མེད་ན་དོན་དམ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མིན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྟན་བཅོས་མཁོན་དུ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་བདེན་གྱུབ་ཀུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཟློག་ན་དོན་དམ་དང་སྟོང་ཉིད་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དབྱོད་རིགས་ཀྱིས་དགག་

བྱ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་པ་བདེན་གྱུབ་བཞིན་ནོ། །ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་སོགས་དོན་དམ་མེད་ཅེས་ཞལ་བཞེས་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་མེད་ན་རྟག་གྲུབ་མི་འཐད། ཡོད་ན་གྲུབ་རྗེ་བ་ཉུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་མེད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚོས་མེད་པས། དོན་དམ་མེད་པར་ཁས་ལེན་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱུད་མི་བཟོད་དེ། དགག་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། དེ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པར་གྱུབ་སྟེ། ཀུ་སྒྱུབ་ཀྱིས། སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་ས། །འདི་ལྟར་མི་སྟོང་ཡོད་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་སོགས་བསྟལ་པའི་བར་དུ་བརྟེགས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་སྤྲིན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་དགོས་ཏེ། མ་གྲུབ་ན་རྟག་རྗེ་བ་ཉུ་ཐལ་ཞེང་། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པའང་ནམ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་རྒྱུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་ན་བདེན་མེད་ལོག་པས་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་མིན་ན་རྟག་རྗེ་བ་ཉུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ཡང་། དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ན། བདེན་མེད་བདེན་མེད་ཡིན་ཡང་། དེ་བདེན་མེད་དུ་མ་གྱུབ་པས། ཡིན་པར་གྱུབ་པའི་གཟུང་བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཕྱིར། བདེན་མེད་འཐའ་

ཞེག་ཏུ་འཛིན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་རང་ཡིན་ཡང་། རང་རང་རང་དུ་མ་གྱུབ་ཅེས་སྨྲོན་པའི་ཚེགཔ་ཡུ་བྱ་རྡེ་ལྟར་སྣང་། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་བྱམ་པར་གྱུབ་དགོས་ལ། དེར་གྱུབ་པའི་ཚད་མའང་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ལའང་མཚུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་དང་མི་བསྟུན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་གནས་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་དང་དེར་གྱུབ་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་མི་བདེན་རྫུན་པ་དང་བསྟུན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་སྣང་ཚུལ་ལས་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྱུབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཞེགས་ཟིན་ལ། བདེན་གྱུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པས་བདེན་མེད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་བདེན་གྱུབ་ཀྱུ་མེད་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་རིགས་པས་གྱུབ་ཟིན་ཡིན་ལ། དེ་སྐད་ཡང་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བདེན་གྱུབ་འགོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་པ་མི་ཞེགས་ཅེས་པས་ལེན་པ་དང་འདྲ། བདེན་གྱུབ་ཞེགས་པ་ལས་ལྟག་པར་བྱམ་པ་ཞེགས་ན་བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་ལ་དེ་མི་སྲིད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དགག་ཡུལ་མིན་པར་མི་འདོད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ནི། སྣར་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཆ་མེད་ལ་གཅིག་དུ་བཟལ་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འཇུག རྟག་པ་ལ་རྫུ་མེད་པས་མྱ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་

རིགས་པ་མི་འཇུག ཅེན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་མི་འཇུག་པས། དེ་བདེན་མེད་དུ་མི་འགྱུབ་ལ། མི་སྟོང་བར་ཡང་མི་འགྱུབ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ནམ་ཡང་སྟོང་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། མི་སྟོང་པར་སྣང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་མཚར་གཏམ་དུ་སྨོས་ཤིག་དང་། དེང་སང་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་བལ་ཏེ་ཚོག་ལ་རྟོག་ཅིང་འཆེལ་བས་ཟབ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་ཤུབ་འཚོལ་ཞིང་སྣ་ཚ་ལ་དགའ་བ་མང་པོས་བདེན་མེད་ལ་གཅེས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཤིན་ཏུ་རགས་པས་ཚོག་གཅིག་གིས་སྣ་བཏ་པར་རྩང་སྐམ་དུ་ཁ་ལྟེ་བརྡར་འདོད་མང་བས་ཚོག་ལ་འཆེལ་ནས་སྒྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་ན། ཚོག་རྟེས་འབྱང་བ་དེ་དག་གིས་ལན་རྗེ་ལྟར་འདེབས་པ་མཚར་ལྟས་གྱིས་ཤིག འོན་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཡིན་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཟེར་ན་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་སོགས་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཅིག་ཏུ་བལ་སོགས་མི་འཇུག་ཀང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་རྟུང་ཟད་མེད་པར་མངོན་རྟེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དབྱེད་པས་གྲུབ་པས་དོན་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ངོ་བོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་མོ་གཤམ་བུ་དང་འདྲ་ན་དོན་དམ་དང་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་ན། འདི་དོན་དབྱེད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཀྱི་མ་འདི་འདྲའི་ཚོག་རྟེས་འབྱང་བ་ན། །

ཡང་དག་དོན་དམ་དོན་ནི་སྒྱུ་ཡི་རྟོག་སྐབས། །སྟེགས་དུས་ཚོག་ལ་འཆེལ་ནས་
ཕྱོགས་འཛིན་གྱི། །གྲུབ་མཐའི་སྐྱ་བ་དེང་སང་དུས་ན་མང་། །དེ་དག་ཚོག་ལ་
འཆེལ་ཞིང་སྐྱ་ལ་དག་འ། །རང་ཆེ་འབྲིན་ཅིང་གཞན་དག་ཁྲད་དུ་གསོད། །
གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་ཚགས་སྤང་མེ་ལྟར་འབར། །དེ་འདྲས་རྟོམ་པ་ཡོད་གྲངས་
མང་པོ་བསོགས། །ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལས་གཡེལ་གྱུར་བས། །ཟབ་དོན་
མི་ཤེས་ཟབ་དོན་སྐྱ་བར་སྟོམ། །དེ་དང་དེ་འདྲ་རྣམས་ལ་མཚར་གཏམ་དུ། །
འདི་ལྟར་སྐྱས་ཀྱི་འཚལ་གཏམ་མང་པོ་ཡི། །ཁ་ཤག་བཀྱེ་ལ་ཕམ་རྒྱལ་དགོས་
པ་ཆུང་། །མང་དུ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་སྐྱས་ན་ཡང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་གོ་
སྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། །དེ་འདྲའི་འཆད་རྩོད་དེ་ཡང་དགོས་པ་ཆུང་། །དེ་བས་
བདག་དོན་ཤེས་པ་འགའ་སྲིད་ན། །དོན་ཆུང་ཚོག་གི་བརྗོད་སྐྱོས་བཟང་ངན་
ཙམ། །ཚེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་སྟིང་པོར་མ་བྱེད་པར། །རྒྱལ་གསུང་ཚོགས་སུ་
བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱོང་ཏེ་དོན་བསམ་ན། །བློ་གྲོས་
འཕེལ་ཞིང་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་འགྱུར་པར་ཤེས་
བྱས་ནས། །རྟག་ཏུ་ཚོག་གི་རྒྱལ་ཕམ་ཅུང་ཟད་ལ། །རེ་བས་ཁ་ཤག་རྩོད་
བས་མི་ཡི་ཚེ། །སྟོང་ཟད་ཐོས་པ་ཁ་ཁྱེར་མ་བྱེད་ཅིག །ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྣམས་
གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །དེ་དང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་ཤེས་ན། །སྟོང་དང་སྣང་
བ་འགལ་མེད་རང་གིས་གོ །སྟོང་ཉིད་གཏན་ཕབ་དོན་ཐོ་དེ་མིན་ནམ། །
བདེན་མེད་འབའ་ཞིག་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་སྒྲུབ་

ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡན། །སྣང་སྲིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ལས་ནི། །ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ལ་མ་མཐོང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་ཚིག་གི་ལམ། །སྒྲ་ལ་དགའ་རྣམས་སྙེ་ཚོགས་ཚོག་གི་ལམ། །རྣམ་པར་བཞག་ནས་དོན་ལ་གཡེལ་བའི་རྒྱུ། །འདི་དང་འདི་འདྲ་རྣམས་ལ་རྩེ་ས་ཆེན་པོའི། །ཞེན་པ་འགོག་ཕྱིར་མཚོར་གཏམ་ཙམ་ལས་ནི། །འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཤུགས་ཕྱི་རླུ་བཙུ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའི་ཐམ་པས་ཐུབ་བྱིས་དགེ། ། ། །

། ཡང་གནས་སྣང་གི་དབང་གིས་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ། གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྤྲོས་བྲལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཉོན་ཏོན་དམ། གནས་སྣང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་བསྟུན་པ་བསྟུའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་འདིར་མ་ཟད་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡའང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་འོག་པའམ། དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་འདོད་དེ། འཛིག་རྟེན་རང་གི་བའི་བློའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཡོག་པ་འམ་ཀུན་རྫོབ། རྒྱ་གཅིག་དང་། དེ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་གམ་དོན་དམ་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །ཕྱེ་མདོས་བཅོམ་གཞིག་རྩང་བ་རགས་སྣང་ཀུན་རྫོབ། མི་རྟག་བ་རྣལ་ཕྲན་དོན་དམ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉན་ཡོའམ་རིགས་པས་

གཙོད་ནུས་པ་ཀུན་རྫོབ། ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་དུ་བཞག་གོ །དེ་བཞིན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་དོན་དམ། མི་ནུས་པ་སྐྱེ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་ཡིན་མིན་ཀྱིས་སོ། །སེམས་ཙམ་ཀྱིས་ཡང་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཕྱག་དོན་དམ། གཉིས་སྣང་ངམ་ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ། ཡོངས་གྱུབ་དོན་དམ་དུ་འདོད། དེས་ན་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་བའི་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་སྟང་སྟེ། ཐ་སྙད་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དཔྱད་ན། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཅོན་འབྲུལ་བས་བསྒྱེད་པ་མིན་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིབ་པས་བསྐྲད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་ཞིང་མི་བསྒྱུ་བར་གྱུབ་པའོ། །འཁོར་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པས་བས་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ཅེས་བྱའོ། །འདིའི་བདེན་མི་བདེན་ནི་མི་བསྒྱུ་བ་དང་བསྒྱུ་པར་ཐ་སྙད་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་སྣང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའོ། །མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་ཅན་ནོ། ། གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་བསྟན་པས་ནམ་ཡང་ལྡོག་བྱེད་མེད་པས་བརྟན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེར་བྱས་ན་ཐག་པར་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ནོ། །གནས་སྣང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་

པ་སྟོན་དུ་ཡོད་པས་གནོད་པ་མཐོང་ན་ལྷོག་སྟེ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་བློ་བཞིན་མི་བརྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་གསུངས་པ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན་བློ་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་བློར་ཤོང་། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་བཤད་ན། དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཚོས་ཉིད་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རྟག་པར་འགྱུར་བོ། །གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ཕྱིན་ལས་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གདུལ་བྱ་རང་དོར་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་ཞིང་མི་རྟག་པར་སྣང་གི་རྟག་པར་སྣང་མི་ཤེས་ཏེ། གནས་མ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལས་སྣང་ཐབས་མེད་དོ། །འཁོར་བྱ་རིམ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁས་གོ་འབྱེད་པར་སྣང་གིས། འཁོར་བྱ་རང་རང་སྐྱེ་བའི་དུས་མིན་པར་ནམ་མཁས་གོ་འབྱེད་དུ་མེད་པས། འཁོར་བྱ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ན་ཧིང་གི་ལོའི་གོ་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ད་ལོའི་གོ་འབྱེད་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་གོ་འབྱེད་དགོས་པས་ནམ་མཁས་ཀྱང་འཁོར་བྱུའི་གོ་འབྱེད་པའི་དོན་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་སྣང་མོད། ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་དོན་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་དབང་ཕྱུག་རྟག་པས་སྟོང་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་འདུ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པས་སངས་རྒྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚེན་པོ་དང་མི་འདུ་ལ། དབྱིངས་ཡེ་ཟད་འཇུག་ནི་མཐར་ཐུག་དབྱེད་རིགས་ཀྱིས་

བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་ལ། དབང་ཕྱུག་རྟག་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཕྱུག་ནི་སྟོང་བསྟུང་བསྒྲིད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་བསྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྒྲིད་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་ཆེད་བྱེད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཕྱང་མེད་གཟུགས་དོན་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཞིབ་མོར་བསམ་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་དབྱིངས་ནམ་ཡང་འཛོ་འགྱུར་མེད་བཞིན། ལས་སྣང་སྣ་མ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣ་མའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའང་དེའི་ངང་ལས་མ་འདས་ལ། དོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་པ་མེད་མོད། སྤྲིད་ཞིའི་རང་སྣང་གི་སྣང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམ་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་ངང་ལས་ཐོ་ལ་འཕྲུལ་བྱུང་ཞིང་། དེར་གནས། དེར་ཐིམ་པས། དུས་འཁོར་ལས། གང་ལས་སྤྲིད་པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་པ་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའང་རྣམ་གྲོལ་མཆོག་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པའམ། ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པས་གནས་གྱུར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་མེད་ན་འབྱུང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རྟོག་པ་དང་སྐྱེད་པའི་

བྱེད་པ་མེད་མོད། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྣོན་ལམ་གྱི་མཐུའི་རྒྱས་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་དེའི་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བར་ཆོས་སྐུའི་ཕྱིན་ལས་ལྟུན་གྱུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་དོ། །དགེ

༣ ཡང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སོར་བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་ན་མ་གྲུབ་པས། རང་དོས་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན། ཡོད་རྒྱང་མེད་རྒྱང་ལྟ་བུ་མིན་པས་སྣང་སྟོང་ཡ་བྲལ་ཏེ་ཅི་ནས་མིན། སྣང་ན་སྟོང་མི་ཤེས་ན་སྣང་བ་འདི་དབྱད་བཟོད་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྟོང་ན་སྣང་མི་སྲིད་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པས་མི་རྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ཙམ་པ་སྣང་དུ་སྣང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཁོང་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྫོད་ཀྱིས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ།། །དེས་ན་ཕྱོགས་གང་རུང་དུ་ལྟུང་བའི་མཐའ་ཞེས་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ན་སྣང་མི་སྲིད་དོ་བསམས་ནས། རང་སྟོང་མི་འདོད་པ་འདི་ལྟར་ན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལས་ལྟག་པའི་སྟོང་ཚུལ་དོན་ལ་མི་སྲིད་དེ། ཚིག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཚེ།། སྣང་བས་མེད་མཐའ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ།

སྟོང་བས་ཡོད་མཐའ་ཞེགས་བའང་དོན་དམ་བར་མེད་བའམ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་བས། དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་ཡང་། རང་དོས་ནས་སྟོང་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་མི་དགོས་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འོང་བར་གྱུར་པ་ལ། འགལ་སྣོང་དུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ལྟ་བུའི་ཁས་ལེན་གྱིས་འགལ་སྣོང་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་རང་དོས་ནས་མ་སྟོང་ན། བུམ་པ་རང་ཉིད་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། རང་མ་སྟོང་ན་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཡང་སྟོང་སྟོང་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འཆར་ཏེ། དོན་ཐ་དད་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བུམ་པ་རང་གིས་མི་སྟོང་བར་སྣམ་བུས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་མི་གཅིག་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་རང་ཉིད་མ་སྟོང་ན། བུམ་པ་རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མི་སྟོང་སྟེ། བུམ་པ་རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལས་མེད་ན། སྣང་སྟོང་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་མེད་པས་བདེན་གཉིས་གཅིག་པའི་སྐྱོན་བཞིས་གཙོད་དོ་ཞེན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེན་གཉིས་ཕྱེ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཀུན་བཟལ་ཡིན་པས། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཚོས་ཅན། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་ཐལ། ཡོད་པ་མཐའ་གཅིག་དང་། མེད་པ་མཐའ་གཅིག་པ་གང་རུང་མིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ། དབྱེར་མེད་ཡིན་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཕྱང་གསུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་མེད་པས་སོ། །གཉིས་ཚོས་

མེད་བའི་དབེར་མེད་ཡིན་རྟང་སྟེ། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་མ་ནིང་གི་གོ་འཕང་ཞེས། མ་ནིང་དེ་ཙོ་མིན་ལ་མོ་ཡང་མིན་པ་དཔེར་བཀོད་ནས། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཐབས་ཀྱང་མིན་པ་འདི་ནི་ཞེས་དུས་འགོར་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག་སོགས་གང་དུ་འདེས་པ་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་དབེར་མེད་སྒྲུབ་བའི་དབང་དུ་ཡུར་ཞུང་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་ཁས་བླང་། དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་ལ་སྐྱེན་མེད་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ལྟང་གྱེ་སྟོ་སེར་གཉིས་ཀ་དང་། སྟོ་ཀྱང་སེར་ཀྱང་མིན་ཀྱང་། སྟོ་སེར་འདེས་པ་ལས་སྟོ་སེར་གཉིས་ཀ་མིན་བའི་ལྟང་གུ་སོར་བཞུང་བ་ལྟར། དོན་དམ་སོ་སོར་རང་རིག་གི་ཡུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་མིན་ལ་དོན་དམ་ཀྱང་མིན་པཞམ། སྣང་བ་མིན་ལ། མི་སྣང་བའང་མིན་པཞམ། མི་སྟོང་པ་མིན་ལ་སྟོང་པ་མིན་བའི་ཞུང་གསུམ་རང་རྒྱུད་པ་ཞིག་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞི་ལས་འདས་ཏེ་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་ཡིན་པས། སྣང་མི་སྣང་། སྟོང་མི་སྟོང་། བདག་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཀུན་བྱལ་ཡིན་པར། མདོ་དང་དབུ་འཇུག་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྣང་ཏེ་མཐའ་གཉིས་འགེགས་དགོས་ན། བདག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ནས་བདག་པ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ལ། བདག་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ནི་སྣ་སྐས་ནུས། དེ་བཞིན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་

ལུགས། དོན་དམ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་མཐའ་ལས་འདས་ཚུལ། ཐ་སྙད་དུ་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཟེར་རམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་པ་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་སོགས་ཅི་སྨྲས་ཀྱང་རེས་འགྲིག་རེས་མི་འགྲིག་པ་ལས་མི་འོངས་ལ། གནས་ལུགས་ནི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་དང་། དོན་དམ་གྱི་དབང་བྱས་ཀྱི་ཁས་ལེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ཡོད་ན། མཐའ་བཞི་ཅིག་ཆར་ཞེགས་ཚུལ་གা་ལ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཀུན་དོན་གྱི་ཚད་མ་རེ་རེ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་སོགས་མཐའ་བཞི་མེད་པར་ཁས་བླངས་མི་རྟང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་ལ། སུ་གཞན་གསུམ་སྨྲར་དོན་མེད་དོ། །དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཁོ་ན་ཁས་བླངས་པ་ལས། ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཡིན། གཉིས་མིན་གསུམ་ཁས་བླངས་མི་རྟང་དོ། །ཀུན་དོན་གཉིས་ཀ་སྨྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐོན་ནས་མཐའ་གཉིས་བསལ་བ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་བོའི་དབང་བྱས་ཁས་ལེན་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། སུ་བཞི་པ་ཁས་ལེན་མི་རྟངས་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་ན། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་

ཀུང་སྐྱོན་ཡོད་པས་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་སྤྲིད་དུ་སྐྱོན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཁས་ལེན་ཀུན་བཟལ་འདི་ཞེས་ཁས་བླང་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ང་ལ་ཁས་ལེན་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཅེས་བའི་དོན་ཡིན། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གོང་གི་ཁས་ལེན་ལྟར་ན། གཉིས་མིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ལ། སོ་སོའི་ཁས་ལེན་ལྟར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་སྲུབ་ཀྱིས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ན་སྟ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ཤུང་གསུམ་པ་མིན་པར་གོ་སྟམ་ན། མུ་ཕྱེ་མ་གཉིས་ཀ་ཤུང་གསུམ་པར་གོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟ་མ་གཉིས་ལས་ལྟག་པར་མུ་ཕྱེ་མ་གཉིས་ལ་སྟ་མའི་དོན་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོར་ཁས་བླངས་དེ་ལས་ལྟག་པོ་མེད་པར། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པའི་འགལ་འདུ་ནན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

༣ ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ། དེ་ལྟར་ན། རིགས་པ་སྨྲས་པ་ལས་མ་འདས་པས། བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ཏེ་མ་སྐྱས་པར་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་བཏུབ་པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་གང་གི་ཁས་ལེན་མེད་པ་སྨྲོས་བཟལ་དུ་སོན་ཚེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱེ་མི་དགོས་ལ། གཅིག་དགག་

བས་ཅིག་ཤོས་སྣང་བ། གཅིག་སྣང་བས་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་ལྟ་བུའི་ཁས་ལེན་དུ་མི་འགྱོ་སྟེ། སྤྲོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚ་ནས་སྤྲོས་པ་མཐའི་འཛིན་སྐངས་མེད་པར་སྣང་བས་གོ་ཆོད་འདུ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཁས་ལེན་ཀུན་བཏལ་ཀྱུས་ཀྱི་གསུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་ལེན་ཀུན་བཏལ་ཏོ་ནར་འཆད་དགོས་ལ། བདེན་སྟུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཀུན་བཏལ་གྱིས་གནས་ལུགས་སྐྱོན་མེད་ཏོ་ནར་སྟུབ་ན། བདེན་གྲུབ་མེད་པས་མྱ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ཐེགས་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཡིན། གཉིས་མིན་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཁས་བླང་དགོས་ཀྱི། མ་གསུམ་ཁས་བླང་མི་རུང་ངོ་། །བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ནུས་སམ། དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་ནས། མཐའ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བརྒྱད་ལེགས་རྩུལ་ཐོད་ཀྱིས་འཆད་ཐུབ་ན་དེ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང་། བདེན་མེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བཟུང་དུ་མ་སྟུར་བར། བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླང་བ་ཁོ་ནས་དེ་དག་མེད་མཐའ་འགོག་མི་ནུས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཐོད་ཀྱིས་ཁས་ཀྱང་བླངས་སོ། །མེད་མཐའ་མི་ལེགས་ན། རྩ་ཕྱེ་མ་གསུམ་ཏེ་འདུ་ལེགས་སོམས་ཤིག ཞེབ་བར་རབ་ལན་དུ་གསལ་ལོ། །བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ་ཞེས། གཞུང་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཁད་བར་མ་སྟུར་བར། སྤྲིར་ཁས་ལེན་

པ་སོགས་སུ་སྣྲ་མི་རྙད་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། བདག་བདག་མེད་སོགས་རྒྱང་རྒྱུན་བའི་སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོས་ན་མེད་པར་གསུངས་པའི་མཉམ་བཞག་སྟངས་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དེ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། བྱམ་སོགས་སྟང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དེའི་སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ངོར་ཡོད་བཞིན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཉིས་སྟང་མེད་པས་གཉིས་སྟང་མེད་པའི་གོ་ཚོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཉིས་སྟང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྟང་མ་སྐྱོང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་གཉིས་སྟང་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྟང་རྙེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་འབད་མེད་དུ་ཅིས་མི་གྲོལ་ལོ། །དེ་གཉིས་སྟང་མེད་པར་མཉམ་བཞག་གསར་དུ་རྗེ་ལྟར་བསྒྲུབ། རི་བོང་རྭ་ཡི་ནས་མེད་པ་ལ། དཔག་ར་དུ་མེད་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །མཇུག་ལྡི། །

༣ དབུ་མའི་དཔྱད་པ་ལེགས་པོ་ཡོད། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ། སྟང་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། གང་སྟང་འདི་སྐྱོང་། སྐྱོང་པ་དེ་སྟང་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་མི་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་རྟམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། དེ་ལ་གང་དུའང་བརྟོད་མི་ཤེས་ཏེ་སོ་སོར་རང་

རིག་གི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དང་རིགས་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་མིན་རྟགས་རྣམ་གྲངས་བའི་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐའ་བཞི་འགོག་ཚེ། བདེན་མེད་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་སེལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གནས་ལུགས་རང་གི་ངོས་ནས་མཐའ་བཞི་སེལ་མི་ནུས་ཏེ། གནས་ལུགས་མེད་དགག་ལ་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱི། མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་བའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ན་མཐར་ལྟུང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་མཐར་ལྟུང་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ཏེ་མཐའ་བཞི་འགོག་པ་ལ་བརྟོད་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདེས་པར་ཐ་དད་ཟེའུ་གི་རི་མོ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན། དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་ཟུང་འཇུག་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱི། སྣང་མེད་སྟོང་ཀྱང་མིན་པར་གྲུབ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་པའང་མི་འགྲུབ་ལ། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དོན་འགལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཚ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རང་ལྟོག་རྟག་པར་བརྗོད་དགོས་པ་ལྟར། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དེ་ལ་ལྟོག་ཚ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་ལ་བརྗོད་དགོས། གང་དུ་ཡང་དག་འཇེས་སོགས་དོན་བཞིན། བློ་ངོར་དབྱེར་

མེད་གྱུབ་པ་ལ་འདྲེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དོན་ལ་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་ཡིན། དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པས་སྣང་སྲིད་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་ཀྱི། སྣང་སྲིད་གིས་བསྒྲས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཕིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་མེད་པས། དེ་ནི་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེའི་སྣང་ཚ་དེ་ཡང་འདི་ཞེས་རིས་ཚད་ཅན་དང་། འདུས་བྱས་ཉི་ཚེ་བ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་དེ་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་ཀུན་བཟལ་གྱི་སྟོང་པ་སྣང་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ལྔར་ན། ཡོད་མེད་མཐའ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཞེགས་ཀྱང་། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་ཇི་ལྟར་འགོག བདེན་གྱུབ་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་སྟེར་མི་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་སོ། །བདེན་གཉིས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པས་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ལྟར་ན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མྱར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཡོད་པའང་ཡིན་མེད་པ་འང་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། མིན་ན་ཟུང་འཇུག་གི་མཐའ་མི་ཞེགས་པས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་ཀ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྣམ་བུ་མེད་པས་ཀ་བའི་ཡོད་མཐའ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀ་བ་དེ་ཀ་བར་ཡོད་པ་དང་སྣམ་བུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱར་འདོད་པ་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་

རོ་། །སྣང་སྟོང་ཡང་དོ་བོ་མི་གཅིག་འགལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་འབྱུང་གི་སྣང་བ་མེ་ཚུ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གཞིས་ཡིན་མིན་གཞིས་མིན་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རྟུང་སྟེ། དངོས་པོ་གཞི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་། གཞིས་ཡིན་མིན་ན་གཞིས་མིན་ཡིན་དགོས་ལ། གཞིས་མིན་མིན་ན་གཞིས་ཡིན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གཞིས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་དེ། ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་ཅན་རང་གི་ཁས་ལེན་ནོ། །བཞི་ཀར་བདེན་གྲུབ་སྐྱར་ན། མཐའ་བཞི་བསལ་ཅི་དགོས། བདེན་གྲུབ་ཏོ་ན་བཀག་པས་ཆོག་གི དེ་ལྟ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏོ་ནས་མཐའ་བཞི་བསལ་གྱི། སྟོང་ཉིད་འབྱུང་སོ་སོས་ཅི་བྱེད་ལ། བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྐྱངས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱིས་ནི་མཐའ་བཞི་ཅར་ཤེས་ཁས་ཀྱེ་ཁྱད་པར་སྐྱར་མི་དགོས་ཀྱི། སྒྲོས་པའི་དྲྭ་གུན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟག་དངོས་གཞིས་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གཅིག བདེན་གཞིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འདིའི་སྐྱེད་ན་ཨ་ལ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིམས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡོད། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁོ་ནོ་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྙད་ཤེས་བཟློད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱུར་ཐམས་ཅད་རྫོབ་བྱས་ན། བདེན་གཞིས་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེན་གཞིས་

ངོ་བོ་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤག་གཅིག་ལ་ཚོས་དབྱིངས་དུ་མ་མེད། དུས་གསུམ་ཁྱད་པར་སྣང་མེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོར་ངོ་གཅིག་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་འོངཔ་ཡི རྣམ་གྲངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འོངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་དད་དུས་གསུམ་རེས་འགའ་བ། ཚོས་ཉི་ཚེ་བ་སོ་སོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་སོགས་དྲངས། རྣམ་གྲངས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་གི་མི་རྟག་གྱུན་གྱི་མི་རྟག་ཡིན། །གཅིག་གི་དངོས་པོ་གྱུན་གྱི་དངོས་པོ་སོགས། །འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དངོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ན་དངོས་གྱུན་དེ་ལྟར་མཐོང་གསུངས་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དབང་དུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་མོ། །

༄ ཡང་། གཞི་གྱུབ་ན་རྣམ་རྟོག་སྟོང་བའི་བསྟོམ་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་ན། ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། སངས་རྒྱས་མི་བདེན་སྟམ་པའི་ལོག་ལྟ་ལྟ་བུ། མིན་པས་མ་ཁྱབ། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་སྟོགས་ལམ་གྱི་བསྟོམ་བྱ། སྤང་བྱ། ཐོབ་བྱ་སོགས་གྱུན་ལ་འགྱེ། ཤེས་བྱའི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ། བསྟོམ་བྱ་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་སྟོམ་གྱི་དགོས་མེད་མི་སྟོམ། ཁྱི་རྒྱ་སོགས་སྤུལ་སྐུར་འདོད་ཚེ་དགོས་པ་ཡོད་སྟམ་མོ། །སྤང་བྱ་ལ་ནི་དགོས་པ་མི་དཔྱད། ཐོབ་བྱ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཅི་འབྱོར་དཔྱོད། མེ་ཏྭ་ཟན་བཙུགཅིག་ཚོས་བཙུབཞི་

ལའོ། །

༣ ལོག་ལྟ་སྟོང་བར་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་བས་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། སྟོང་བར་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་གྱི། ལོག་ལྟ་བསྒོམ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞི་གྲུབ་ན་སྟོང་བར་བསྒོམ་བྱ་ཡིན། མི་རྟག་བར་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་སོགས་གོ་སྟེ།

༤ བདེན་གཉིས་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་པའི་ཚེ་བྱམ་པའི་སྟེང་ན་དགག་བྱ་གཞན་མི་བཙལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཉིད་འགོག་སྟེ། དོན་དམ་དབྱེད་པས་ཤེགས་ཤེས་པ་དབྱད་བཟོད་མིན་པའམ། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མ་རྟེད་པའི་དོན་ལ་བརྟོད་ཅིང་། བདེན་པ་དང་རོ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་དབྱད་ནས་མ་རྟེད་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཤེས་དང་དམིགས་སུ་མེད་ཅེས་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་རྩུབ་ཟད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་ན་དམིགས་པར་བྱར་མེད་པ་སྟོང་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཤར་བ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དེས་པས་བྱམ་པ་བདེན་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། ཚོག་དེས་བྱམ་པ་དབྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་གྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་རྩུབ་མི་སྟོན་ཏེ། གཞན་དུ་གོ་ན་བྱམ་པ་དགག་བྱའི་ཚོས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དོས་མི་སྟོང་སྟེ་ཚོས་ཅན་གཞན་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་རང་མཚན་

ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་གཟུགས་སུ་རྟང་བ་སོགས་སུ་བཤད་ནས་དེས་སྟོང་པར་བཤད་ཀྱི། དེ་མིན་ན་འདུས་བྱས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་། འདུས་མ་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་། མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སོགས་སྟོང་གཞི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཞེས་བའི་ཚེས་མཚན་ཉིད་སོགས་ལས་ཐ་དད་པ་དེས་སྟོང་གི་རང་རང་གི་རང་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས། ཆེན་པོ། མཐའ་འདས། རང་མཚན་སོགས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་མི་ནུས་པས། དེ་དེའི་འཛིན་པ་རྣམ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ། །དེ་དེར་བདེན་པ་མ་བཟུང་ན། དེར་བཟུང་བས་ཅི་གནོད་སྨམ་ན། གཟུང་འཛིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་ཤེགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པས་མི་འཐོབ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྣང་དགོས་ལ། མཉམ་བཞག་སྐད་མེད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །བདེན་གྲུབ་ཀུ་མ་སྐད་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་སྐད་བས་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པས་མི་སྐད་པར་བྱ་དོན་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐད་པར་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དབྱུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོར་བཟུམ་སོགས་ཡེ་ནས་མེད་དོ་གསུངས།

༣ དོན་དབྱུང་ཀྱི་ཤེགས་པས་ཐ་སྙད་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ངོར་ཤེགས་པར་མི་

འགྱུར་ལ། ཐ་སྙད་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་བས་དོན་དམ་བར་ཡོད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་བསྒྲུབས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ཚུལ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་གམ། དོན་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་རིགས་པས་བཀག་ཚད་མེད་དགག་ཏུ་འཛིན་དགོས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱས་ན་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་། མ་སྟོང་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འཚར་ཏེ། སོ་སོའི་ངོ་བོས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་ཚའི་སྟོང་པ་རྟ་ལ་བ་གླང་གིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཉེ་ཚའི་སྟོང་པ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད། །དེས་ན་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་ཞེས་དགག་བྱ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ན། དེའི་གྲུབ་དོན། ཚོས་ཅན་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་ནས་མི་སྟོང་བར། སྒྲུབ་བཀའ་བའི་བདེན་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་རྟོག་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ནི་མི་སྟོང་ལ་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དོན་དམ་དབྱོད་པས་དཔྱད་ཚད་ལ་སྣུར་དགོས་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་མེད་དེ། དེ་སྐུར་མི་དགོས་ཏེ། ཅིས་ཀྱང་མ་སྐྱར་མི་རྟང་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་

ལྟར་འགྱུར་རོ། །འདི་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྣོང་པའི་དོན་དུ་མ་བརྟང་ན་སྣུར་
ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། བདེན་པར་མེད་ཅེས་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མགྱུབ་
པའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟང་ནའོ། །དོན་དམ་དབྱེད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྣེའང་ནས་
སྣུར་མི་ཉན་ཏེ། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་གང་ལ་དཔྱད་པ་དེ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འགྱུབ་
པས་དམིགས་སུ་མེད་པར་གྱུབ་དགོས་ཀྱི། རྟུང་ཟད་ཅིག་དམིགས་སུ་ཡོད་
ཀྱང་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དཔྱད་
ཚེ་མཐའ་བཞི་གང་གི་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་རྟེད་པར་ཁས་བླངས་གི མཐའ་གང་རྟུང་རེ་
མི་འགོག་པ་མིན་ནོ། །མཐའ་བཞིར་མ་རྟེད་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་
བཞག ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མི་འགོག་པར་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའང་།
སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་ཁྱད་པར་སྣུར་དགོས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་
སོགས་ལའང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྣུར་ན།
བདེན་མེད་ལའང་། བྱམ་པ་བདེན་པ་བདེན་པར་མེད་སོགས་ཁྱད་པར་ཐུག་
མེད་སྣུར་དགོས་པས་གང་དུ་ངོས་མི་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །སོགས་འཇམ་
དཔལ་མཁྱེན་དགོངས། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ལ། བདེན་པ་དང་།
ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་དེ་ཁེགས་པ་ལ་བདེན་མེད་
སོགས་བརྗོད་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཐུག་མེད་མི་དགོས་སོ་ཞེན། བྱམ་པ་
སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་དབྱེད་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་བྱམ་པ་

མེད་པ་བྱམ་པ་སྟོང་ཞེས་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་སྐབས་སུ་འཛོག་པས་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྣང་ཀྱང་རྟང་རྟང་ཏེ། །དེས་ན་ཚོག་རིས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་མི་ཕྱེད། དོན་གྱིས་ཕྱེ་དགོས་སོ། །བདེན་པར་གྲུབ་པའང་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ངོར་མི་བསླུ་བར་གྲུབ་པ་ལའང་གོ་རྟང་། ངོ་བོ་ཉིད། རང་མཚན། རང་བཞིན་སོགས་ལའང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་ལྟོ་ལྡིར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ངོ་བོ་སོགས་ལའང་གོ་རྟང་། དེ་མ་བཀག་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཅི་འདྲ་ཞེག་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་བྱམ་པ་དམིགས་ཚུལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་འགོག་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མ་རྟེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་གོ་ཆོད་ཅིང་། དེའི་ཐ་སྙད་རྟད། དོན་དབྱེད་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་བྱམ་པ་མེད་ཅེའམ། ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་ཁྱད་པར་མ་སྣང་ཡང་རྟང་། སྣང་ཀྱང་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་དབྱེད་པས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་རྟད་པའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྟེ། སྣང་སྟོང་གཅིག་གོགས་གཅིག་འཚར་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའམ་གཏན་མེད་ནི་རུ་སོགས་བཞིན་སྣང་མི་རྟང་ཚད་སྟོང་ངོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་དབྱེད་པས་ཤེས་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་དེ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། དོན་དབྱེད་ཀྱི་ཤེས་སམ་དེའི་ངོར་མེད་པ་སྣང་མི་རྟང་བར་དེས་ཀྱང་འདོད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །

།ངོན་ལ་དོན་དམ་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བཟུང་སྟེན་ནི། དབེན་པ། མ་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་མེད། ངོ་བོ་མེད། བདེན་པ་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དོན་གཅིག་ན། བྱམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་། བྱམ་པ་རང་ངོ་ནས་སྟོང་། བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་སོགས་བརྗོད་རྒྱུ་ལ། མི་རྟུང་ན་སྟོང་པ་དང་བདེན་མེད་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་ལ། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་འགྲུབ་ཚུལ་ཙམ་སྟེ། དེ་དང་བདེན་པ་སོགས་གྲུབ་ཅེས་མ་སྨྲས་བ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དམ་མེད། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་རང་མཚན་མེད་པའི་བྱམ་པ་ཅི་ལྟར་འཛོག དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་སྨྲས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱང་། དོན་ལ་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱམ་པ་མ་གྲུབ་པའམ་མི་དམིགས་པ་དེ་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་མི་རྟོག་ན། དེའི་ཡོངས་གཅོད་ལ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་ན་དོན་དམ་དང་ཆོས་ཉིད་མི་རྟུང་སོགས་ཇི་སྙེད་མི་འབྱུ། དོན་དམ་པར་བྱམ་པ་མེད། བྱམ་མེད་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་། གཉིས་ཀ་བཀག་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་ལེན་སྟེན་ཅན་ཡིན། བྱམ་མེད་ཀྱང་མེད་ན་དགག་གཉིས་རྣལ་གོ་བྱམ་ཡོད་འགྱུར། དོན་དབྱེད་ཚད་མས་རྟེད་དོན་དང་གྲུབ་དོན་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན། ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་

བདེན་གྱུབ་མིན་ན། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས། མཉམ་བཞག་གིས་མ་དམིགས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་གཅན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་བའི་ལུགས་ལ་འདུ། སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་དམིགས་སམ་མ་དམིགས། དམིགས་ན་བདེན་གྱུབ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ན་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ཐ་སྙད་དབྱེད་པས་དམིགས། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མི་དམིགས་ན། སྟོང་ཉིད་དང་བྲམ་ཟ་ཆོས་ཅན་དུ་འདུ། ཆོས་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱོའོ། །གཞན་ཡང་བྲམ་ཟ་བྲམ་པས་མི་སྟོང་བའི་ལུགས་ལ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་འདུ། བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་ན་སྟོང་ཉིད་ཐུག་མེད། ཐུག་མེད་མི་དགོས་ཏེ། སྤྲིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་བླངས་ཚུལ་འདུན། བྲམ་ཟ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བྲམ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅད་པར་འགྱུར་རོ། །

༄ རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་། རང་མཚན་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། མཁའ་སོགས་མེད་པར་འདོད། སྤྲིན་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་མེད་འདི་ལྟར་བྱེད་དེ། ཕྱོགས་འདིར་བྲམ་ཡོད་བྲམ་མེད་ལུགས་དེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་མ་བརྟག་པའི་སྣང་བ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་སྟེ། ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོས་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་སྤྲུབ་བོ། །འདུས་བྱས་བྲམ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ལུགས་དང་དོན་བྱེད་ལུགས་ལྟ་བུ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་

སོགས་ལ་མེད། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ལུགས་དོན་བྱེད་ལུགས་འདུས་བྱས་བྱམ་སོགས་ལ་མེད། དེ་བཞིན་ཆུ་ཟླ་གནམ་ཟླ་ཡང་འདྲ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་དོན་མཐུན་གྱིས་བཏགས་ཚད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་གོ་ཚོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་དང་གོ་ཚོད་མི་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུ་ཙམ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་སྤྲིལ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་དོན་ངང་གི་ངོ་བོ་མེད་པས་ཐ་སྙད་གོ་མི་ཚོད་ན། བྱམ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་དམ་ཐ་སྙད་གཉིས་ཡོད། དེ་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་སྟེ། ཐོགས་རེགས་མ་དམིགས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གྱུབ་དགོས་ཏེ། མ་གྱུབ་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་བའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གྱུབ་ལ། མ་གྱུབ་ན་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ནམ་ཡང་མི་གྱུབ། བྱམ་པ་ལ་སྣམ་བྱས་བའེན་བ་བྱམ་པ་དམིགས་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་དགོས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གྱུབ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་དེ་མི་དགོས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་དགོས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་དགག་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་གྱུབ་པས་གཟུགས་སོགས་མི་དགོས། དགག་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གྱུབ་ཟེར་ན། མ་དམིགས་

བས་གྱུབ་སྟེ། ཐོག་རེག་མ་དམིགས་བས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་འགྱུབ་པ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སྣམ་བུ་མེད་སོགས་འགྱུབ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དོན་འདི་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དམིགས་མི་དམིགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུབ་སྟེ། མ་འགྱུབ་ན་ཐོག་མེད་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྱུབ་བོ། །མིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བས། དེས་དེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དམིགས་ཤེས་ཀྱི། མ་ཤེས་ན་ཐ་སྙད་ཅི་ཡང་མི་འགྱུབ་བས་དགག་སྒྲུབ་འདི་གཉིས་ཚན་སྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། བྱམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱུབ་བས་སྣམ་བུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་དེས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟག་མིན་བྱམ་ལ་སྣམ་མེད་སོགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། མཁའ་ཡང་ཡོད་བརྟག་འགོག་ཀྱང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་དེ་བསྒོམ་སོགས་དང་། དེས་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་སོགས་མི་སྤྱད་དོ། །དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་སྟེ། རང་རོར་རང་སྣང་གི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་ནམ་མཁས་མི་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཏེ། གཅིད་མེད་དབང་པོ་ལ་སྣང་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། རྟག་བདག་སོགས་ནི་མེད་དེ། གཅུར་གྱིས་ཚད་ནད་སེལ་ཡོད། དེས་གྲངས་ནད་སེལ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་པོར་དཔྱད་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདུ། དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་

འཛིག་རྟེན་སྣང་ལྡགས་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེར་བཏགས་བའི་ཐ་སྙད་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། དེ་བློ་ཡིས་ཤར་དབྱད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཛིག་ན་ཐ་སྙད་མི་འགྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་མ་བརྟག་བའི་སྣང་ལྡགས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དེ་དས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་སོགས་ལྟར་དང་། འདི་ན་རྟོག་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །སོགས་ལྟར། སྣང་ལྡགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་བའི། འདུས་བྱས་མ་བྱས། བདེན་རྫུན། ལམ་འབྲས། གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་། །དགེ་བས་བདེ་བ་སྐྱེའོ། །ལམ་སྐོམ་པས་ཚེན་མོངས་སྤྱོང་ངོ་སོགས་ཇི་སྙེད་པ་ཐ་སྙད་གཙོད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་རྒྱུའོ། །དེ་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ཀྱང་དེ་ལ་བསམས་ནས་སྒྲུབ་བར་འདུག་ཀྱང་། ཞིག་པ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་སྣང་ལྡགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་དངོས་པོ་རྒྱུ་འབྲས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྡགས་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མ་བརྟག་འཛིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་འཇོག་པ་འདི། དབེར་ན་འདུས་བྱས་མ་བྱས། ལམ་འབྲས་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚེའང་། འདུས་བྱས་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ལ་དེ་ལྟར་མིང་བཏགས། འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་མིང་བཏགས་པ་འཛིག་རྟེན་ན་སྣང་ལྡགས་ཀྱིས་ཡིན་ཅེང་། དེ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་

ཡིན་བས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན། ལམ་དེས་འབྲས་བུ་འགྱུབ་པའང་། རྟེན་འབྱུང་བསྒྲུ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་བསྒྲུ་མེད་ཡིན་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་དང་། སྔ་ཕྱི་སོགས་ཀྱི་དབྱད་པ་མི་དགོས་སོ། །འདི་ལ་དུ་དང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡོད། མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྙད་ཐུན་མིན། རྟོག་བས་བཞག་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་འདི། མ་བརྟག་མ་དབྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་བའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་འཇོག་རྒྱུལ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་རྒྱུལ་སྐྱེན་མེད་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་ཚོད། མི་ཚོད་ན་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བསྒག་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་འདིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་འཇོག་ཅེས་མི་བྱ་བར་མ་བརྟག་པ་ལ་འཇོག་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ན་དེ་རྟོག་བརྟག་ཙམ་དུ་གྱུབ་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་ལ་མི་གནོད། གནོད་ན་རྟོག་པས་མ་བརྟག་པའི་ཐ་སྙད་བློམ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན་དངོས་སྨྲ་བར་འགྱུར་རིས་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་བཅས་ཀྱིས། མ་བརྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་གྱུབ་པའོ། །བྲྀ་གཤགས་ལྟང་དྲངས། མ་བརྟག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་དབྱད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱ་ལ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྱ་དུ་བའེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱུབ་ཀྱི། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན། དེའི་ཕྱིར་

བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་མི་དགོས། སྣང་སྟོང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དུ་མེད་དེ། མེའི་ཚ་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་བཞིན་སྣང་བའོ། །
མཐའ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མ་གྱུར་ན་རང་རྒྱུད་བའི་སྟེང་དུ་ལྟོག དཔྱད་ནས་ཐ་སྙད་བཞག་ན་རང་རྒྱུད་བའི་ཐ་སྙད་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་ཞན་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་ཤོག་ཅེག ཀུན་རྫོབ་ནི་དཔྱད་ན་མི་བདེན་པའོ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་མིན་ན་དོན་དམ་ཡང་དཔྱད་ན་མི་བདེན་པའི་རྗེས་པར་འགྱུར་ལ། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་པ་ནམ་ཡང་མི་རྟེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ནི་སོགས་རྟ་ཤེས་ལུང་དྲངས། རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེ་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་སྐྱོམ་དུས་དེའི་འཛིན་སྟོང་མི་འགོག་པ་དེའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེའི་ཡོངས་གཅོད་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས། གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་། ལྟག་མ་ཡོད་ཅེས་པ་ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་ནི་ངོ་བོ་མེད་དེ་ཚོག་ཙམ་དུ་བཏགས་བའོ་ཟེར་ན། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་བཞང་གྲུབ་བོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེ་སྐུས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོགས་སྨྲོན་བརྗོད་རང་ལ་ལྟོག དམིགས་ན་ཚད་མ་གང་གིས་དམིགས། དོན་དཔྱོད་དང་། དོན་དམ་ལ་མཉམ་བཞག་གིས་དམིགས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། དོན་དམ་དཔྱོད་ངོར་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མི་འགྱུར་ན། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་ཐལ། འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་ནམ་ཡང་མི་རྟོག་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པ་སོགས་མི་འཇུག ངོ་བོ་ཚ་མེད་ལ་གཅིག་དུ་བལ་མི་འཇུག་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུར་བོ། །སྟོང་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་བཅད་སྟོང་གྱིས་བཀག་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྱུར་བོ་ཞེན། གྱུར་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ཡང་མ་གྱུར་ཟེར་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མི་རྟོག་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དོན་དམ་གཏན་མེད་ཐལ་བ་འཕེན་པ་གཉིས་བྱད། རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་བོ་ཞེན། དེ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གོང་ལྟར་གྱུར་བོ། །དོན་དམ་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ། དགག་པའི་རྟམ་པར་དངོས་མེད་དུ་བརྗད་ཡང་། སྐྱབ་པའི་རྟམ་པ་དངོས་པོ་ཅན་ཤུགས་ཀྱིས་གྱུར་བས་ཚར་ལ་ཞེའོ་འདོད་ལེགས་ནས་རང་ལུགས་མི་གྱུར་སྟེ། རི་སྙིད་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་སྙིད་དུ་དམིགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ལ། དམིགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྙིད་དུ་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱང་རིགས་བས་སྐྱན་དབྱུང་རྒྱུའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རི་ལྟ་བའི་དོན་ལ་བརྗོད་བྱ་ལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལས་ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་དྲིས་པ་སོགས། ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ལས་འདའ་མི་རྟུང་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་བོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་ཀྱི་མི་གསུང་པར་བཞུགས་མི་རིགས་ལ། རྒྱལ་བས་སྣ་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་

མཆོག་ལྡན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སོགས་གསུང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འབབ་བོ། །དེས་ན་རྟོག་གེའི་སྒྲ་བསམ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གི་ཁས་ལེན་ལས་འདས་ན་དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་སྨྲམ་བནི་ངོ་ཚའི་བརྟོད་པ་སྟེ། རྟོག་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་ན་དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། དོན་དམ་རྟོག་གེས་ཤེས་བྱ་ཡིན་དགོས་ཞེས་བསམས་ནས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱུན་ལས། ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་བྱ་བ་དེ་ནི་སྐྲག་བའི་གནས་སུ་གསུང་བ་དང་། དེ་ཕྱིར་གཞན་བའི་ཚོས་འདི་ཡི་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གནས་ལ་དགའ་ཞིང་སོགས། ཟབ་མོ་བྱས་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བྱའི་དོན་བསམ་བཞིན་ར་ངེས་ཤུར་དུ་བྱང་བའོ། །ཚོས་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་གེའི་བློས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བར་རྟུང་གི ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་བས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་རྣུ་དང་། ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང་། བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་རྣུ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱ་བསམ་བརྟོད་མེད་དང་། སྤྲོས་མེད་ཅེས་བརྟོད་དོན་མེད་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་བའི་སྐྱ་བ་དང་བསམ་པ་སོགས་སྐྱར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུམ་སྐྱས་ན། བྱམ་པ་ཙམ་དུ་སྐྱ་བསམ་བརྟོད་ཀྱང་མི་འགལ་བས། དེ་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགོག་གི བདེན་གྲུབ་ཅེས་

བའི་ཚོས་གཅིག་པོ་དེ་འགོག་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོག་གི་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འཇལ་མི་ཤེས་བར་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་བཅད་ལྟོག་འཛིན་བའི་རྟོག་པ་ལས། རྟོག་མེད་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེ་ལྟར་འཛིན་བརྗོད་དགོས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རང་ཡུལ་དེ། འཕགས་བའི་མཉམ་བཞག་གི་བློས་དམིགས་སམ་སྣང་ངོར་ཡོད་ཀི། དེ་དབྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དབྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་བའམ། དབྱད་མི་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལ་སྣང་ངོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དབྱད་མི་བཟོད་བའང་སྣང་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འཕགས་སྤྱོད་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཚར་མི་སྣང་ལ། དོན་དམ་འབའ་ཞིག་སྣང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་བའི་སྐབས་ཡིན་དགོས་ན། དོན་དབྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་སྟེ། སྣང་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དོན་དབྱོད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མིན་ན། ཚོས་གཞན་མི་སྣང་ལ་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྣང་བ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དབྱོད་ཀྱིས་གང་དམིགས་པ་དེ་དོན་དམ་མཉམ་བཞག་ལ་སྣང་། མ་དམིགས་པ་དེ་མི་སྣང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དབྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་ན། མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ལ་དོན་དམ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་ཐལ་སོགས་སྐར་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར། བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཁས་ལེན་ཅན་ལ་སྐྱོན་འདྲ་བར་གནས་ཤིང་།

ཕྱོགས་རའི་གཞལ་ཚུལ་གྱི་ཚ་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་དགོས་པའི་འཐད་པ་རེ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ་ལམ་སྟེགས་ཙམ་དང་། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱད་ངོར་སྣང་ཚུལ་ཙམ་མོ། །རང་གི་ཁས་ལེན་དེ་ལས་གནས་ལུགས་མེད་པར་བཟུང་ན་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤང་བའི་རྟོག་གེའི་ས་བའོ་དགེ

༣ ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལ་ཉེར་མཁོ། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་། བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པ་འདི། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་བྱམ་པ་མ་དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་དོན་ཁྱད་མེད་ན། བྱམ་པ་རང་སྟོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རྟུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དམིགས་ལ། བདེན་གྲུབ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་སྣང་མེད་བཞིན། དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་དོན་ལ་ཁྱད་ཡོད་པར་སྣང་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚོས་ཅན་བྱམ་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དགག་གཞི་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་ཁྱད་ཡོད་པས། དོན་དབྱེད་ལ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས་ལྟག་པའི་བདེན་གྲུབ་མ་དམིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་། བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་བྱམ་

པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་གི བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་སྟེ། བཀོད་ཚོད་ལ་བྱམ་པ་མེད་པར་འགོག་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། སོང་ཚོད་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པར་སོང་ན། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་ཡང་སོང་བས། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁྱད་འབྱེད་དགའོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་སྟོང་དུ་ཁས་བླང་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་སྟོང་དུ་བརྗོད། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་མེད་པ་ཡུར་བཀག་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་བཀག་པའི་དོན་དུ་སོང་བས། རང་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་ལ་བསམ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་དོན་དུ་མ་སོང་ན་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་མི་སྲིད་དོ། །གཞན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ན། ཐག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡུར། ཐག་པ་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱལ་མེད། སྐྱོགས་བྱམ་པས་སྟོང་པ་ཡུར་དགག་གཞི་བྱམ་པ་ཡོད། བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས། དེ་འདྲའི་རང་གིས་མི་སྟོང་གཞན་གྱི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྟམས་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཚགས་སྤང་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་མི་ནུས་པས། དེས་གདུལ་བྱ་སུ་ལ་ཕན། དེ་ལྟར་བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་པ་

རང་མཚན་པ་མི་བཀག དེ་བཞིན་བྱམ་པའི་ཚོས་སྐྱེ་འགག་ལ་ཡང་། བྱམ་པ་བདེན་པས་སྐྱེ་བ་མེད། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད། བདེན་འགག་མེད། ཐ་སྙད་ཀྱི་འགག་པ་ཡོད་པས། ཚོས་ཅན་བྱམ་པ་དང་དེའི་ཚོས་སྐྱེ་འགག་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བདེན་སྐྱེ་སོགས་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བྱམ་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་རང་མཚན་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རང་མཚན་པར་ཡོད་ན། དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འདི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་སོང་ནས། ཚགས་སྒང་ཉེན་མོངས་སྤྱི་གཅིག་མི་ལྡོག་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རང་རང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པས། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅེས་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་ལྟར་ཡང་། དོན་རང་མཚན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་བ་མཚོར་བར་ཟད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཕུལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་བཀག་ན་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བའམ། སྐྱེ་བའི་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན། ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་སྐམ་ན། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བ་བཀག་གི ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པ་མ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེས་དཔྱད་དོར་དོན་དམ་པར་མི་རྟེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་རྟེད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པ་འདི་མིན་པའི་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དགག་རྒྱུའི་སྐྱེ་བ་

གཞན། འཇིག་རྟེན་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཇོན་ན་དེ་བཀག་མི་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་འདི་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་དོ་སྙམ་བས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན་པས། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མ་བཀག་ཅེས་མི་སྨྲ། འཇུག་པ་ལས། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་དམ་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་དོན་དམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་ཐ་སྙད་རྒྱུན་གལ་ལ་འཆད་དེ། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་པ་སྐུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩོད་ཀྱིས་དང་། །ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མ་བརྟག་མ་དབྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་ན་མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟེད་པར་མི་འགྱུར། ཁས་ལེན་དུ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམ་པར་དབྱད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་བརྟག་མ་དབྱད་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་དབྱད་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། དགག་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་བཀག་པའི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླང་ན། བདེན་སྐྱེ་མེད་པས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གོ་གལ་ཆོད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱི་གོ་ཆོད་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད། འགག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་འགག་རང་མཚན་པ་ཡོད་ན་

མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ལྟག་པའི་སྒེ་འགག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་འགྱུར་བོ། །བདག་ཡོད། གཞན་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཡོད། ལས་ཡོད། སྐྱ་བསྟལ་ཡོད་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་སྣ་གཅིག་མི་ཞེགས་པས། བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླང་པའི་ཚོག་ཙམ་ཞིག་གིས་སྒྲོས་པ་སྣ་གཅིག་མི་ལྡོག་པས། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྟག་པའི་དོན་དམ། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་པས་དོན་དམ་སྣ་གཅིག་གསར་དུ་གོ་རྒྱུ་མེད་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ལའང་བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་པའི་ཚོག་སྒྲུར་ཚུལ་ལེགས་པ་ཡིན། རང་གཞན་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད། དེའི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དགག་བྱ་གཞན་དུ་གོ་ནས་བྱམ་པ་གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱི། མི་མིས་སྟོང་པའི་ཡུང་དོན་དོན་དབྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་ཡིན་པ་མི་གོ་བར། མི་མིས་སྟོང་ན་མི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་གོ་བ་ཞེག་གསར་དུ་བླངས་ནས་གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་དེའི་ངོར་ཆེས་ལེགས་ལེགས་འདུ་ཡང་། བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་ཀྱང་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་སོང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་སྟོང་པའི་

གནད་མ་གོ་བར། བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླང་བས་བདེན་མེད་དུ་གཡུར་སྐམ་དུ་ཚོག་གི་གྱུབ་མཐས་བློ་ཆེམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཞེག་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བླ་བས་བརྗོད་པ་འདི་འོང་། བདག་དང་ཆོས་སུ་བཟུང་བས་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་བློགས་པ་དེའི་ཡུལ་བདག་དང་ཆོས་སུ་གྱུབ་པ་དཀྱུད་བས་མེད་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་བློགས་དགོས་ན། བཟློག་བྱའི་བདག་དང་ཆོས་དེ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ཆོས་སུ་བདེན་པར་བཟུང་བས་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་སྟེ། བདེན་པར་གྱུབ་པ་བཟློག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་ཞི་ལྷས་གསུངས་པ། བདག་དང་ཆོས་ནི་བཟློག་བྱ་ཡིན། །མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་ཆོས་བློག་ན་ཚད་ལྟར་འགྱུར་ངོ་སྐམ་ན། བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞེས་པ་དེ། བདག་དང་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱོང་པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱོང་པ་དང་བདེན་མེད་གནད་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་དོན་མིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་བདག་དང་ཆོས་སྐྱོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྐྱོང་ཞེས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདེ་ཞེས་བཟུང་བ་དར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནམ། བདེ་བའམ་ནི་སོགས་དྲངས། དེ་བཞིན་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྐམ་པའི་བློ་དེ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་དེར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་གོ་ཆོས་སོ་ཞེས་རྟོག་ན། ཀུན་རྟོག་འདི་ཙམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྐྱེད། ལས་ཀྱང་

བསགས། སྟག་བསྟལ་ཡང་མྱོང་ཚོག་བས། འདི་མ་བཀག་ན། འདི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྲུབ་གཞན་དེས་ནི། ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེད། ལས་མི་བསགས་བས་རི་བོང་གི་རྣ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་དེ་དག་གི་ཅི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་སྐབས་སུ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ནང། ཕྱི་ཡི་དྲུག་ལ་ཕྱི་དེ་བཞིན་གཞན་ཀུན་ལ་དེ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེར་འཛིན་ཞེན་འབྱུང་བས། དེའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མ་བསྡུབ་པར་མི་སྟོང་པར་སྐྱབ་ན། ཕྱི་བདེན་གྲུབ། ནང་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ནང་ལ་ནང་གི་ཚོས་སུ་འཛིན་པ་སོགས། དེ་དེའི་ཞེན་པ་མི་ཤེགས་པས། ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ལ་དེ་དང་དེར་འཛིན་བཟློག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེས་དེར་འཛིན་སྤྲ་གཅིག་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཕྱོགས་བཅུར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྐད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟོང་པར་ཡོད་ན། ཕྱོགས་མི་ལྟོག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ནང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་བ་ཙམ་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། ངར་འཛིན་རྩི་ལྟར་བཟློག་ཕྱོགས་ལྟ་བའདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེན་མེད་སྐྱམ་ན། ཕྱོགས་པོ་ལྟ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་

འཛིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་རུང་། ཕུང་པོར་འཛིན་པ་ལ་ཆུང་ཟད་གནོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་སྣམ་བུས་སྟོང་ཡང་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ལ་ཆུང་ཟད་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། བདེན་མེད་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བརྟད་ན་བདེན་གྱུབ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་མི་འགལ་མོད། ཁྱད་ཡོད་དེ་ཕུང་ལྔ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་ཞིང་། གཞན་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བརྟད་ན་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཕུང་པོར་འཛིན་པ་མི་ལྡོག་གོ །དེས་ན་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་གྱུབ་པས་སྟོང་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་ལྡོག་པའི་སྒྲ་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚོག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཤན་དེས། བུམ་པ་དོན་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་བྱུང་བ་འདི་བཞིན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དབྱེད་པས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་པར་བརྟད་པ་འདིས། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་སྟོང་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་སོང་བས། བུམ་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་ཁེགས་སོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་སོགས་སྨྲར་བ་ལ། བུམ་པ་ལས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་ཡོད་པ་གོ་ན། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང་མེ་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་ཐལ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་དོན་ལ་མི་རྟོན་

བའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འཆོལ་བ་འདི། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ། དོན་གྱི་རྗེགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་མང་བས། ཆོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་གནས་སྐབས་སུ་ཟིན་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་ཆེ་འདུ་སྟེ། བློ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་ན་དངོས་འཛིན་མི་སྤོག་བའི་ཆོག་གི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདུས་རྣམ་གྲོལ་མི་ཐོབ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ན་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་གྱི། ཆོག་གི་འཐེན་ཚེར་རྩོད་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔར་སྣང་བ་བསྒྲུམེད་འདི་ལ་རགས་པ་རྣམས་རྟུལ་ཐུབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞིག་ཚེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རིལ་བོ་དང་རགས་པ་མེད་པར་རིགས་པ་དེས་རྗེགས་ནུས་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དུམ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ། །རྟུལ་ཐུ་ཚམེད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་དེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་ལྔའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེའང་གཅིག་ཐུན་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་ཚེ། དེ་འདྲའི་དུམ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ལ་འདིང་ཞེས་མི་འཛིན་ཏེ། བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་རང་གི་བློས་རྗེགས་ནས་བདག་ཅེས་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་བདག་འཛིན་བློག་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་པ་ལའང་ཡོད་དགོས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་རགས་པ་མི་སྟོང་གི་ རགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། དུ་མ་མི་སྟོང་གི་ དུ་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། མི་

རྟག་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་གི བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྨྲར་བའི་གཞན་སྟོང་འདི་མ་སྨྲར་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱུས་ལ། སྨྲར་ན་ཕྱང་པོ་རགས་བར་བདེན་པ་དེ། ལྟ་ཀ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་བའི་རགས་པ་དེ་འམ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཆོགས་བའི་རགས་བའམ། ཐ་ན་ཡིད་རགས་པ་མི་སྟོང་བདེ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་བྱས། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་ཡོད་པ་ལ་རིགས་བས་གནོད་པ་བསྟན་དུ་མེད་དེ། རགས་པ་དེ་རིལ་པོ་དང་། གཅིག་ཕྱ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་རྟང་སྟེ། རིལ་པོ་མི་སྟོང་བར་ཁས་བླངས་པས། དེ་འདྲའི་རིལ་པོ་གཅིག་ཕྱ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་བའི་རྟག་པར་འཐུང་ཀེ། དུ་དུང་དེ་དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་མར་དབྱེ་བའི་ཚར་གསིལ་རྒྱུ་ཡོད་ན། རྟག་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའང་། དུ་མའི་ཚོས་ལ་རྟག་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ཀྱི། རྟག་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འཐུང་རོ། །རྟག་གཅིག་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བརྗོད་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཁོང་ཁས་ཀྱང་འདོད་མོད། རྟག་གཅིག་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ། དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན། རང་དོས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླང་ཕན་ཆོད། གཞན་གྱིས་སྟོང་ཡང་མི་ཕན་ཏེ། དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་མིན་པའི། གཅིག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཅེས་པ་དང་། རྟག་པ་བདེན་གྲུབ་དང་། རིལ་པོ་བདེན་གྲུབ་ཅེས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྲིད་པས། དེས་སུ་ལའང་ཕྱང་པོར་འཛིན་པ་དང་། བདག་འཛིན་མི་སྐྱེད་པས་

དེ་དགག་མི་དགོས་སོ། །ཆོས་ཀུན་རང་སྟོང་མིན་གཞན་སྟོང་ཡིན་བའི་འཆད་ཚུལ་འདིས། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ནི་གོ་རྒྱུ་ཡར་ལྷག་ཡོད་བས་ཕན་བ་རྩང་ཟད་མེད་བར་མ་ཟད་གནོད་བྱེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བར་གྱུབ་ཕན་ཆོད། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་སྨྲས་ཀྱང་དེར་འཛིན་བློ་མི་ནུས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་བླངས་དེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་རང་སྟོང་ལས་ལྷག་བའི་གོ་བ་བསྟེད་རྒྱུ་ཟུང་ཟད་མེད་བར་མ་ཟད་གནོད་དེ། ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟོན་སྣང་བ། སྣང་བ་དེ་དུ་མར་སྣང་བ་དང་འགྱུར་བ་ཅན་དུ་སྣང་གི དེ་ལས་བཟློག་པ་གཅིག་པུ་དང་། རྟག་བར་མི་སྣང་བས། ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་རང་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་ངོ་བོར་སྟོང་བར་དཔྱད་བས་གྱུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་བར་དོན་དམ་རང་ཀུ་བར་རྟོགས་ཚུལ་མེད་བས། ཐ་སྙད་རང་གི་སྣང་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྱུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པ་རང་སྟོང་དུ་བརྟེད་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུབ་བས་དེ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་བརྟེད་བས་མི་ཆོག་བར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་མིན་ཞེས། སྔ་མ་ལས་ལྷག་པའི་གོ་སྐྱེད་མེད་བར་མ་ཟད། གོང་བཤད་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་གྱུབ་ཡན་གར་བ་འཇིག་རྟེན་སུ་ལའང་སྣང་བ་དང་དེར་ཞེན་མེད་བཞིན། རང་བློས་བརྟག་པའི་དོན་བཞིན་ཀུན་བརྟག་དེ་འདྲས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱམ་པ་ཉིད་འཇོན་གྱི། བྱམ་པ་ལས་གཞན་བའི་བདེན་གྱུབ་འཇོན་པ་མི་སྲིད།

བྱམ་པ་རང་དོས་ནས་མ་སྟོང་ན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པའི་དེར་འཛིན་གྱི་གཞི་དེ་འདྲས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྙད་སྣུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུབ་སྟེ། སྣུལ་མེད་པས་ཐག་པ་སྣུ་མར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༣ མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞུང་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྟད་པའི་དབང་གིས། བདག་དང་ཚོས་དང་ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒང་འདས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་མི་གནས་པའི་སྒང་འདས་འཐོབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་ཚོས་གང་དང་གང་དུ་འཛིན་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེར་འཛིན་ལྷོག་གི གཞན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་ལྷོག་ཅེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདེན་མེད་

མཐོང་སོགས་གསུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ཚུལ་ཡང་བཤད་
མ་ཐག་པ་ཡིན། དོན་དམ་དབྱེད་པའི་དབུད་ཡུལ་དང་སྟོང་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་
པའི་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དགག་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་
རྟེན་པ་སྣ་ལ་ཡང་དེས་དམིགས་ཤྱེན་བྱས་ནས་བདག་འཛིན་སོགས་མི་སྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ཡུ་བྱ་ལ་དེའི་རང་མཚན་གྱུབ་མ་གྱུབ་གཅིག་
དུ་བྱ་ལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཉིད་དབྱད་བཟོད་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་དབྱད་དགོས་ཏེ། རིགས་
པ་དེས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་བྱ་བྱམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པར་
སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་གྱུབ་བར་དུ་བྱམ་པ་བདེན་མེད་མི་འགྱུབ་བོ། །དེས་ན་
སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྐྲ་འདོགས་པའི་གཞི་བྱམ་པ་དམིགས་
ནས་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ཀྱི། བྱམ་པའི་སྟེང་གི་བདེན་གྱུབ་དམིགས་ནས་
དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྱུབ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པས་
མངོན་སུམ་དམིགས་མི་སྲིད་དེ། དེ་འཁྲུལ་པས་སྐྲ་བཏགས་པཉམ། ཀུན་
བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དགག་རྒྱ་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱམ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་འདི་རྣམས་
རྟེན་འབྲེལ་གི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ནི་བསྟུམ་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་མོད་
ཀྱི།། འདི་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཞེག་གམ་མ་གྱུབ་པ་ཞེག་

ཡིན་སྟམ་དུ། དོན་དམ་དབྱིངཡི་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་བཞིས་དཔྱད་ན། བྱམ་སོགས་འདི་སྣང་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་ཚོས་སུ་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཙམ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་དམིགས་པ་ནི། བྱམ་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གཞན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་བྱས་པའི་གཞན་སྟོང་མིན་གྱི། རང་གི་གཤིས་སམ་བབ་ཀྱིས་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པཁམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ལྟར་རང་དོས་ནས་སྟོང་པ་དེ་ལ། ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་དབྱིངཡི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དེའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཏགས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་འདི་ཞེས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱམ་སོགས་འདི་དོན་དམ་དབྱིངས་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ཚོ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་དོན་དམ་དབྱིངཡས་དཔྱད་བཟོད་དུ་རྣེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚ་ནས་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བཀྲགས་སོ། །དེས་ན་བྱམ་སོགས་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་ལ། གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་ཡིན་ཞེས་དེང་སང་གི་ཆོས་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་ལྟར་ན། བྱམ་སོགས་རང་

ངོས་ནས་མི་སྣོང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་སྣོང་བར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྒྲུབ་མི་རྩད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་གྱིས་མ་བཀག་པར། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པར་བྱས་ནས། དོན་དམ་དབྱིངས་པས་དགག་པ་བརྗོད་ཚད་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུར་ཏེ་འགོག་པར་སྣང་ངོ། །སྤྲིལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུར་བ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྣུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ངོན་དུ་མི་འཛིན་པར། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེས་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་དེའི་དངོས་འཛིན་སྤྲ་གཅིག་མི་ལེགས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དགོས་པ་སྟོང་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚོས་རང་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྒྱང་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ཟད་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པ་དང་། སྨྲས་པ་ཀུན་བཟལ་ལ་སྣང་བ་འདེབས་ཤིང་། མེད་དགག་གི་སྨྲས་པ་མ་དོར་བ། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ལེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་བསྒལ་པ་བརྒྱར་གོམས་ཀྱང་དེས་གཉིས་སྣང་སེལ་མི་ནུས་པ་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་དོན་དམ་དབྱིངས་པའི་རིགས་པས་དངོས་ཞེན་འགོག་ནུས་པ་དེ། འདིས་

འགོག་མི་ནུས་པར་བདེན་གྱུབ་ཅེས་དགག་བྱ་སྟེ་གཅིག་པོ་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་
ནས་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྤྲོས་པ་ཀུན་བཟལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་
རིང་དུ་བྱས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་
འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་གཅིག་དུ་བཟལ་སོགས་ཡིན་ལ། དེས་དབུད་བཟོད་མེད་པར་
གྱུབ་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི།
ཚོས་གང་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབུད་བཟོད་མེད་ཀྱང་། དེས་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་མི་
འགྱུབ་ཀྱི། དེས་བདེན་གྱུབ་སྟོང་པར་བྱས་ནས་བདེན་གྱུབ་དགག་བྱ་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་བྱ་
དང་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ལ། བདེན་གྱུབ་ཁོ་ན་མི་དམིགས་པ་དང་སྟོང་
པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དགོས་ན། བྱམ་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་དུ་བྱལ་
སོགས་ཀྱི་རིགས་བསམ་མི་དབྱད་པར། བདེན་གྱུབ་འཐའ་ཤེག་ལ་དབྱད་དགོས་
ནའང་། ཚོས་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པའི་བདེན་གྱུབ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་
བཞིན། མིང་གིས་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ན།
དེ་བྱམ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དབྱད། ཐ་རོལ་
པོས་འདི་སྐམ་དུ། དཔེར་ན་ཐག་པ་སྐྱལ་དུ་འཁྱལ་པའི་ཚེ། སྐྱལ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་
པའི་གཞི་ཐག་པ་ཡིན་ལ། ཐག་པ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་བློ་དེས་ཐག་པ་ཉིད་སྐྱལ་

དུ་འཛིན་གྱི། ཐག་བ་ལས་གཞན་བའི་སྣུལ་དུ་མི་འཛིན་བས། གཞི་དེར་སྣུལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བས་མེད་བར་རྟོགས་ཚེ། ཐག་བ་ཉིད་ཡོད་ལ། དེ་ཚོས་གཞན་སྣུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་བ་དང་། ཐག་སྣུལ་འཛིན་བའི་བློས་སྣུལ་མཐོང་མ་མྱོང་ཡང་། སྣུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་དེ་ལ་བརྟག་ཚེ་ཐག་བ་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་སྣུལ་མེད་བར་མཐོང་དགོས་བ་དང་། དེའི་ཐག་བ་སྣུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་ཚོས་གཞན་གྱི་སྟོང་བ་དང་། ཐག་བ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་བ་ལྟར། བྱམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་སྟམ་ན། ཐག་བ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་བ་ལྟར་བྱམ་སོགས་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་བ་དེ་ལྟར་ན། བྱམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐས་མ་བྱེད་ས་ཅི། ཁོད་དམ་དབྱེད་བས་དཔྱད་བཟོད་དང་དམིགས་བར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་བདེན་པར་མིགས་བས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དེ་ལུགས་འདི་ལ་འབབ་བོ། །བྱམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྟོང་སྟེ། ཅི་ཞིག་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། དེས་ན་འདི་བརྟོད་བྱས་སྟོང་པའི་བག་འབེལ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཐག་བ་ལ་སྣུལ་བས་ལ་བ་དེ་བཞིན། ཐག་བ་ཉིད་སྣང་བའི་རྣམ་པར་བཤིག་ན། ཐག་བ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ན། སྒྲ་དང་རྟུལ་ཐྲན་གྱི་བར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ཐག་འཛིན་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཐག་བ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་བས། སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ཚེ་ཐག་

པ་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་དགོས་ཀྱི། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་མེད་སྐྱབ་ཚེ་སྣུལ་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་མི་དགོས་པ་འདི་བཞིན་དུ། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྣང་བར་བྱམ་པ་བཀག་ན། ཐ་སྙད་བཀག་པའོ་སྙམ་དུ་འདི་དག་གིས་འདི་ལྟར་འཛིན་ཚེ། །སྤྲིན་བདེན་གྱུབ་བཀག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་། རང་གི་རང་བཞིན་མི་སྟོང་བ་དག་བྱ་ཡིན་ཅེས་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པར་མ་གྱུབ་ན། དེ་རྣམས་དག་པ་འགྱུབ་ཐབས་མེད་ལ། གྱུབ་ན་བདེན་མེད་སོགས་ཀྱང་གྱུབ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དགྱེད་ཀྱིས་ཐག་པ་དང་སྦད་ཟུ་སོགས་ཆ་དང་ཆར་བཞིལ་ནས་བཤིག་ཚེ།། རགས་པ་ཐག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གིས་གྱུབ་པ་མེད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་གྱུབ་ན་བདེན་གྱུབ་ཀྱང་མི་ཤེས་ལ། གྱུབ་ན་བདེན་གྱུབ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱུབ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པས། བྱམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ཞེས་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ཐ་སྙད་བཀག་ནས་ཚད་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས་བདེན་གྱུབ་བཀག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་མ་བཀག་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་སྟམ་ན། བཀག་ཅེས་དོན་དགྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས། ཐ་སྙད་རྣམས་ཐ་སྙད་དགྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་བཀག་སྟམ་པ་ཀྱི་ན་སྟེ། དོན་དགྱེད་ཀྱི་ངོར་མ་རྟེད་པའམ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་ན། དོན་དམ་དགྱེད་པས་དགྱད་བཟོད་དུ་རྟེད་རྒྱའི་ཚོས་གཅིག་

ཀུང་མི་སྲིད་དེ། སྲིད་ན་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་ཀུང་ཡོད་པས། དེས་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་བཞིན་དུ། དོན་དམྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་སྙམ་པ་ཁྱེད་ཅག་གི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱོན་ཏེ། དོན་དམྱོད་ཀྱིས་མ་རྙེད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་ན་དོན་དམྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཅིག་ཡོད་དགོས་ཀུང་དེ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་དམྱོད་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱམ་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་གྲུབ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཚིག་གི་ལམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་བས་ཐ་སྙད་མི་འགོག་པ་ལ་ཅི་ཞེག་ཟན། དེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམྱོད་ཀྱི་བཀག ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེས་བྱམ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔྱད་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པས། བྱམ་སོགས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི། དཔྱད་བྱའི་ཡུལ་བྱམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་གི བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་བྱམ་སོགས་མིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱམ་སོགས་བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་མི་སྲིད་པས། དེ་ཚ་ཤས་སུགས་ཀེལ་ཏེ་དགག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བྱམ་སོགས་ཚ་ཤས་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བསེལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་

དུ་སྐྱེ་བའི་མྱུ་གུ་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དེས། ཚོས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་དང་། སྐྱེ་འགག་སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། དོན་དབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དང་། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རིགས་པ་དེས་མི་དབྱད་པར། བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྨྲར་མི་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་དབྱད་པས་ཆོག་སྟེ། ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་དབྱད་གཞིའམ། སྟོང་པར་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བུམ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་འདི་རྣམས་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་མི་བཟོད་པར་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པས། བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་དབྱད་བཟོད་དུ་རྣེད་ན་བདེན་སྐྱེ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཡང་། མ་རྣེད་པས་བདེན་མེད་དང་སྐྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེར་གྲུབ་བོ། །

དེའི་ཕྱིར་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མི་རྣེད་རྒྱུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་པས། དེ་གཅིག་དུ་བཞག་གྱི་

རིགས་བས་དཔྱད་ཡུལ་མིན་བས། དཔྱད་ཡུལ་མིན་པ་གཞན་ཞིག་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་དེ། དཔྱད་ཡུལ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་བསྒྲུབ་བས་དགག་བྱར་སོང་བ་ལྟར་འདོད་པ་དོན་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ཡང་། རྗེ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པཁམས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན། བྱམ་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་སྟོང་པར་གྲུབ་བཞིན། བྱམ་སོགས་མི་སྟོང་པར་ཅི་ལ་སྐྱེ་སྟེ། དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དམ། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཟེར་ན་ཐ་སྙད་མ་བཀག་པར་གོ་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་བཀག་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཟེར། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བཀག་ཅེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བས་མེད་པར་བཀག་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་བཀག་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་བས། འདིས་བཀག་དགོས་ཏེ་མ་བཀག་ན་ཐ་སྙད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་ལེགས་པས། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས་ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་ནི་རྗེ་མིན་པ་ཁམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས

བའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བར་གོ་དགོས་ན། མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་རང་རང་ངོ་བོས་ཞེས་བའི་དཔེ་ལྟར། མོ་གཤམ་བུ་སྐྱེ་མ་སྐྱེང་བ་ཡིན་གྱི། མོ་གཤམ་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མེད་པ་དཔེར་བྱས་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་ཞེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་བཀག་བའི་སྐྱོང་པ་ཕྱིར་ཚད་ཅིག་ཡིན་བས། ཐ་སྙད་རྟམ་བཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཀག་པར་འགྱུར་སྟམ་ན། ཐ་སྙད་བཀག་ཅེས་པ། མེས་ཤིང་བསྲེག་པ་ལྟར་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཐན་ཚད་ཐ་སྙད་སྟང་བ་རྒྱུན་ཚད་དགོས་ན། བྱམ་སོགས་ཐ་སྙད་འདི་རྟམས་དཔྱད་རྩད་མ་དཔྱད་རྩད། ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་པར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྐྱོང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟང་བ་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྟང་ལ། དཔལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུའང་། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིར་དང་ལྡོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚར་ཕྱི་སྟེ། རྩལ་ཐུ་རབ་ཀྱི་ཕྱི་ཞིང་དཔྱད་པ། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་གི་ཚ་ཤས་རྩུང་ཟད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉེད་རྒྱུ་མེད་བཞིན། བྱམ་པར་སྟང་བ་མེད་མི་འགྱོ་བ་འདིས། ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བཞིན་དུ་སྟང་བ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་མེད་ཡིད་པ་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟང་བར་བཀག་པ་རྩུང་ཟད་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྲུབ་ན། འདི་ལ་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དཔྱད་ཚེ་དགག་

རྒྱུ་གཞན་ཞིག་སྟོང་བར་བྱས་པའི་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་དབྱེད་པས་དགག་བྱར་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བྱམས་སོགས་རང་དོས་མེ་སྟོང་པའི་སྣང་བ་གཉིས། བྱམ་པ་སྣམ་བུས་སྟོང་པ་དང་། བ་ཡང་གི་རྣ་རི་བོང་གི་རྣས་སྟོང་པ་ལྟར་ཆོས་ཐ་དད་གཞན་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་གིས་ཆོགས་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་འཇུག་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་འཚང་རྒྱལ་གླུ་སྒྲུབ་དང་བླ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚོད་གདའ་སྟེ། འདི་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་འཛིན་ནི་གཞིག་མི་ནུས་པས། ཆོག་གི་གྱུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལས། དོན་གྱི་གྱུབ་མཐའ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཞན་པ་ཞིག་བརྟང་ན་ལེགས་འདུ་ཡང་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལུགས་ཅི་དགྱེས་སུ་གཟུང་བར་མཛོད་ཅིག འོན་ཀྱང་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཏན་སྤྱམ་མི་རྟང་བ་དང་། བདེན་གྱུབ་དགག་བྱར་སོང་བ་སོགས་གཏན་བརྗོད་མི་རྟང་ཞེས་དབུ་མ་སྤྱ་བ་སུས་ཀྱང་སྤྱ་བྱ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱད་ན་གོ་བའེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྣབས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་། བྱམ་པ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རངོས་ནས་མི་སྟོང་། གཞན་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་དམིགས་བསལ་ཏེ་བརྗོད་ཚུལ་འདིས། བདེན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་སྣབས་སུ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྤྱར་བའི་སྣབས་ན། སྟོང་གཞི་བྱམ་པ། དགག་བྱ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསམ་འདུག་ཀྱང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཚེ། རེ་བོང་རྟ་

ཚོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའང་ཚེགས་གི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་ལྟོག་པ་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་འཕེན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚོག་གི་ཤན་དེས་གཞན་སྟོང་ལྟ་བུར་སྣང་ཀྱང་དེ་ཙམ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང། དོན་གྱི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་སྟོང་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་བརྩུང་ན་གོང་ལྟར་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མ་འབྱུང་བས། འདི་ལྟ་བུ་ཚོག་གི་འཐེན་རྩོད་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱིས། གཞན་ལུགས་ལ་སྐུན་འབྱིན་སྣུ་འདོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །

།དེ་ལྟར་མདོར་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་སྣུར་ཏེ་འགོག་པ་འདི། རང་རྒྱུད་པའི་སྤྲོད་དོན་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་མཛོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པར་མ་ཟད། ལས་དང་པོ་པའི་བློ་ངོར་འཆར་བའེ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས། འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རྩུང་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགག་པ་མིན་ལ། གཏན་ཚིགས་སུ་བྱེད་པའི་རིགས་པའང་སྟོན་དགའ་བས། རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་དེ་ལྟར་སྣུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་ལས་ཅི་ཡོད་ཀྱང། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྣུར་བར་མི་རྩུང་བ་དེའི་ཚུལ་ལས་བློ་དང་ཁས་ལེན་ཅི་རགས་སུ་སོང་ན།

མཐར་སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གཡེལ་བར་འགྱུར་བ་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆགས་སྡང་གི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། ཡུལ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དབྱེད་རིགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དེ་དང་སྡང་བ་འདི་ཉིད། དེ་དང་དེར་མ་གྲུབ་པས་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྒོམ་ན། དེ་ལ་གོམས་ཚེ་དེ་དང་དེའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པས་དེ་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་བཞིན་ཚོས་ཀུན་ལ་སྙོམ་ན་འགོད་གསུམ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་པ་དང་། སྒོས་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞེའ་རྣམ་མཁྱེན་པ་སྐྱེ་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདྲེན་ནུས་ཀྱི། འདི་བདེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་ན། ལེགས་པའི་ཚད་དུ་གོམས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་ནས་དངོས་ཞེན་རྩུད་པ་ལ་ཐན་གྱི། ཡུལ་དེ་དང་དེའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་སྟོག་པས་དངོས་ཞེན་སྟོག་དགའ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་དངོས་པོར་མ་ཞེན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་ཞེན་པ་མི་འགོག་པས་རྟེས་ཐོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་དེས་ཤེས་ཙམ་མོ། །འོན་ཡུལ་གང་དང་གང་དེ་མི་དམིགས་པར་བསམ་ན་དེ་དང་དེ་མི་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ཅེ་ནས་ཚད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། ཇི་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དམིགས་པར་བསྒོམ་པའི་བསྒོམ་པ་དེའི་ངོར་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བཞང་

མེད་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། འགྲོ་འོང་གཅིག་པ་དང་སོགས་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་གོམས་པས་ཚོས་ཅན་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་རྣམས་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅིང་། གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་སྨོན་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཟུང་འཛིན་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད་པར་འདྲེན་ནུས་ཀྱི། ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མི་བསྒོམ་པར། གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱས་ན་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཏི་ལྟར་འདྲེན། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཏི་ལྟར་སྟོང་ཁྱོགས་དམིགས་མེད་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་ཞེས་པ་ཅི་སྟམ་ན། དེའི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་ཞེན་ལྡོག་པ་ནི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ན། སྣང་བ་ཡོགས་སུ་བསྒོམ་མི་དགོས་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམ་ཚོས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བློ་བཞག་པ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་བསྒོམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་རྣམས་མི་དམིགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། རེ་ཞིག་ལས་དང་པོ་པས་དེ་བསྒོམས་ཀྱང་ཚད་སྟོང་གི་ལ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་བཞིན་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་བསྒུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ། འགགས་

པ་མེད་བཞིན་འགག་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལས། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར། བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣོ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ངོ་ཤེས་པའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ཏུ་ནི་གཉིད་འཕྲུག་གི་ངོད་གསལ་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་མེད་དུ་ཡང་ཡང་སྒོམ་བའི། རྗེ་ལམ་གྱི་སྐྱུ་ལུས་ངོད་གསལ་དུ་བསྒོམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་ཟུང་འཇུག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་འཆར་ཏེ།

༣ ཞེ་བ་ལྟས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི་སོགས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡིད་དང་ལྟ་རྣམས་ལ་སོགས་བཞིན་དུ། སོ་སྐྱེ་ལྟ་ཅི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་བཞག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྒོམས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་ཤར་བའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་སྤྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་རེས་འཇོག་ལས་མི་འོང་བས། མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྗེན་པ་བསྒོམ་ན། དེའི་ཚེ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེས། བསྒོམ་བྱ་དམིགས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྒོམ་བྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དམིགས་མེད་སྒོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།། །།ནམ་ཞེག་སྒོམ་བྱེད་བློ་དང་། བསྒོམ་བྱ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྣང་བར་བློ་ཡིས་མཚོན་ནས་ཚོས་ཀུན་དམིགས་མེད་སྟོང་ཉིད་ཤག་གཅིག་གི་ངང་དུ་ཤར་ཚེ། མཉམ་བཞག་དངོས་ཡིན། གཉིས་སྣང་མེད། དེས་ན་ཚོས་ཉིད་

ནི་ནམ་ཡང་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་དུས་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་གནས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འདའ། འདའ་བར་མི་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ལོགས་སུ་ཆོས་ཅན་མི་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བ་འགགས་ཏེ་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སམ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་དེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །སྟེགས་ཀྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལས་སྣང་བ་ཡིན་པས། ད་ལྟའི་དམིགས་མེད་འདི་ཡང་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། དེ་སྐོམ་བྱེད་ལ་བློ་ཡི་གཟུང་འཛིན་ཡོད། དབྱིངས་འདི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ཏེ་འཁོ་འཕྱུར་མེད་དེ་རང་བཞིན་སྤྲོས་འདས་ཡིན་ཏེ་དམིགས་གཏད་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཇུག་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་འདྲིས་ཤིང་བློ་ཡང་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་དང་དུ་སྣང་བ་ནི་བློ་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། ཡུལ་སྣང་གནས་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གྱུར་ཚེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཐ་དད་མེད། འདི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་རྒྱང་འཇུག་ཆོས་དབྱིངས་མཚན་ཉིད་

པ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་དམིགས་མེད་སྐྱོང་སངང་དེ་བའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ཀྱང་། བེམ་སྐྱོང་ཡིན་ཏེ་མཐུན་ཚ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚན་སོ། །འདི་འདྲས་མ་བྱས་ཡིན་པ་སྣོས་མ་དགོས་ལ། ནམ་མཁའ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །མཇུག་ལོ། །

༣ ཡང་། དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྐྱོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་སྣོས་པས་དབེན་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས་ན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཚད་མཐར་གྱ་ལ་ལྷུང་། དེས་ན་བརྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་དང་སྣྲག་ནས་ཚད་མཐའ་སེལ་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མཐར་མི་གནས། སྤིད་ཤིར་མི་གནས་པས་དེའི་མཐའ་མིན། འོན་ཀྱང་སྐྱོང་རྟེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོད་པའི་དམིགས་གཏད་མེད་པས་ཤེ་བ་སྐུང་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ། སྤིད་པ་ཡོངས་དག་ཡིན། ཆོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དེ་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པས། བྱམ་པ་དེ་སྐྱེ་འགག་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱེ་འགག་རང་མཚན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱམ་པ་རང་ཉིད་གནས་ལུགས་ལ་སྣོས་མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་དམིགས་མེད་ཡིན། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྣོས་མཐའ་ཀུན་བྲལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཚེ་སངས་རྒྱས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཡིན། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་མཐའ་བཞི་ཡང་དོན་

དམ་རང་གི་ངོས་ནས་བརྩི་སྟེ། ཐ་སྙད་དང་མ་སྦྱར་བར་མི་ཚང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པ། མེད་པ། གཉིས་ཡིན། གཉིས་མིན་གང་ཡང་གདགས་པའི་མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་སུ་མེད་པའི་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པས་སྟོང་པར་ཐ་སྙད་གདགས་མོད་ཀྱི། དེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་ཏེ། དམིགས་མེད་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་གངོད་ནས་དམིགས་སུ་མེད་པར་གནས་ཀྱིས། བསལ་བྱའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡེ་ནས་མེད་པས་དམིགས་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་དགག་པ་མིན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། ཡེ་སྟོང་ལ་བསླུབ་བྱའི་སྟོང་པ་མེད་པས་སོ། །འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་འགྲུབ་མེད་གང་ཞེག་ རེ་རྣ་ལྟར་གཏན་མེད་མིན་ནོ། །སྒྲོས་བཏལ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ཡེ་བཏལ་ཡིན་པས་སྒྲོས་བཏལ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་དེ། སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དམིགས་མེད་སོགས་ཚོག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ན་མི་གནས་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲོས་པ་གང་གི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལས། དགག་བྱ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲོས་བཏལ་སོགས་མི་འགྲུབ་པས། ཡེ་སྟོང་སྒྲོས་བཏལ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །མཚན་མཚོན་དགེ

།། ཡང་སྨོས་པ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཀྱང་སྟོང་བཞིན་སྣང་བས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆར་བདུད་ལ། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོ་

རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་རྣམས། རང་གི་ངོ་བོ་དབྱུད་བཟོད་ཀྱིས་སྟོང་བར་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་དབྱུད་ངོར་མ་གྲུབ་པས། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དབྱུད་པ་བོར་ནས་མ་བརྟག་མ་དབྱུད་པའི་ངོར་བྱམ་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་རྣམས་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་དང་། དོན་གཞན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས། སྟོང་རྒྱུ་དང་མི་སྟོང་རྒྱུའི་ཚོས་ཐ་དད་ཡིན་པས། བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྣང་། སྣང་བཞིན་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ངོ་སྣང་བ་མི་སྟོང་བཞིན། ཚོས་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་དེ་ལ་སྣང་ནས། བ་ཡང་རྣ་སྣང་དང་། རེ་བོང་རྣ་སྟོང་རྒྱང་དུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྣང་བ་དང་སྣང་བཞིན་སྟོང་པའི་དོན། གཟུགས་སྟོང་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་འོང་མི་སྲིད་པར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་བར་རིགས་ནའང་། བདེན་གྲུབ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། དེ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཟེར་ཚད་སྟོང་པ་རྒྱང་པ་སྣང་བ་དང་ཁ་ཐུལ་བ་དང་། སྣང་ཚ་ཟེར་ཚད་སྟོང་པ་དང་ཁ་ཐུལ་བའི་སྣང་རྒྱང་གི་མཐར་ལྷུང་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གི་ངོ་བོས་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་མིན་

བར་སྣང་ཡོགས་རྣམས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བས་རྟག་མཐའ་སེལ་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རེ་དགོས། སྟོང་པ་ཉིད་ཚད་མཐར་ལྷུང་བ་རང་གི་ངོ་བོས་བསལ་མནུས་པར། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པའི་མཐའ་བྱལ་འདི་ཡ་མཚན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྟས་བྱེན་ཤི་བ། མཆོད་སྤྱིན་མ་ཤི་བས་བསྐྱང་བ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དེ། ཆོས་གཞན་སྟོང་བས་གཞན་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཐན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་མེད་ཡིན་བས་མི་སྟོང་པ་གཅིག་ལ་ཡིན་སྙམ་ན། བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཏ་ག། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་སྟོང་ཉིད་མིན། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་ན། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་བླང་བའི་ཕྱིར། ཏ་ག། གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་མི་སྟོང་། བྱམ་པའི་བདེན་གྲུབ་སྟོང་ཞེས་པའང་རྟུང་ལ། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་དགོས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླང་བས་འབྲེལ་མེད་གཞན་བཀག་པ་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་མཚར་ཏེ། རེ་བོང་རྭ་བཀག་པས་གནག་གི་རྭ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ཏེ། རང་ཁྱིམ་རྩིག་ཕུག་སྐྱལ་གནས་སོགས་དྲངས། དེས་ན་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་སྐྱེར་བར་སྟོང་ཉིད་ཁས་བླང་མི་རྟུང་བས་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བས། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་མེད་དགོས་ན། སྟོང་པ་

ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གང་དང་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞན་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དོན་དྲུག་ཀྱིས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དབྱོད་ཀྱིས་མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དབྱོད་ཀྱིས་མ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བྱམ་པ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རེ་ཞིང་རྣ་དང་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ལ་རེ་ཞིང་རྣ་དང་མོ་གཤམ་བྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་ཚོད་གདའ་བས། གཞན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མོ་གཤམ་བྱའི་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་སྲན་འབྲིན་སྐྱས་པ་འདི་དེད་ལ་མི་འཇུག་ཁྱེད་ལ་འཇུག་གོ །ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཞིག་འདོད་ཅིང་། དེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་

བས་འཁོག་གི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ཚུལ་འདི་གོ་རྟོགས་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་ཀུན་སྒྲུབ་དང་རྒྱ་གགས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་གང་རྟུང་གཅིག་ལ་བཞད་མོ་མཛད་དེས་སོ། །ཞ་ཅང་རྩེད་མོ་ལགས་ཏེ་དོན་ལ་རྟོན་བས་བཤད་ན་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་རྒྱུ་ལོས་ཡོད་ཁྱེད་ཅག་གི་དགོངས་བར་ཟད། ཚོག་གི་འཐེན་རྩོད་རྩེད་མོ་ཙམ་ལ་ཐུགས་མི་ཁོ་བར་ཞུའོ། །ཏ་ཏ། དགག་པ་འདི་དག་རྣེ་བྲ་མ་ལ་བརྟོད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་དགོངས་པ་ཟབ་པས་དེད་ཅག་གི་ཡང་བྲ་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྐུ་ལ་བརྟོད་ཅེ་ན། ཁྱོད་ཅག་ལ་ཉམས་མཚོང་ཙམ་དུ་ཚོག་ལན་ཞུང་ཙམ་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དངོས་པོ་མི་སྟོང་འཛིན་བཞིན་དུ། །ཚོས་གཞན་སྟོང་པ་ཡིན་ཅེས་དོགས་བསལ་བས། །དངོས་ཞེན་མཐའ་དག་འཛིག་བར་འདོད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ།། །

།ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་འཚད་ཚེ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་སྐྱལ་དེ། ཐག་པ་ལས་གཞན་བའི་སྐྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་བཏགས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱལ་ལྟར་འཐུལ་བའོ། །དེ་སྐྱལ་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བརྟོད་ཀྱང་། སྐྱལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱལ་སྣང་གིས་སྟོང་བའོ། །ཞེས་སྐྱས་ན་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་ཀྱང་། ཐག་པ་སྐྱལ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས། བྱམ་པ་སོགས་གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་བླང་བ་འདི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བར་སྐྱ་བའི་དབྱ་མའི་ལུགས་ལ་ཐན་པ་མི་སྣང་ཡང་། གཉིས་

སྙུ་མེད་བའི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་ལ། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་བའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་རྟམས་ཀྱིས་སྟོང་བས་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་བའི་ཁས་ལེན་དེ་བའི་བླག་ཏུ་འགྱུབ་བའི་ཕྱིར་བྱས་བ་འདྲའོ། །དེ་སོགས་རིགས་བ་འགྲོ་དེས་གནད་བསྟན་ཚོགས་ཉུང་དུ་སྦྱར་དགོས་དགེ

༢ གཞན་ལུགས་ལ་དབྱད་བ། ན་མོ་མཐུ་ཡི་རྟ་ནུ་དཔྱ་ལ། བྱམ་བ་བྱམ་བས་མི་སྟོང་། བྱམ་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བའི་ཚོག་འདི་ཚོས་ཅན། བག་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་བར་ཐལ། བདེན་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ཁས་ལེན་དེའི་ཟུར་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་བྱེད་འཐད་ཞེག་གི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ན། མི་འཐད་བར་ཐལ། སྣབས་སུ་མ་བབ་བ་དང་། དགོས་པ་མེད་བ་དང་། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བཞི་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་དག་རིམ་བཞིན་གྱུབ་སྟེ། དང་པོ་ལྟར་ལས། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་དོན་དམ་བར་སྟོང་ཚུལ་བཤད་བ་འདིའི་སྣབས་སུ། ཐ་སྙད་དུ་མིག་མིག་གིས་སྟོང་མི་སྟོང་བཤད་བ་སྣབས་སུ་མ་བབ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིག་རང་ཉིད་རང་གིས་མི་སྟོང་བ་དང་། རྟ་བ་སོགས་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གྲུབ་ཟིན་བས་དམ་བཅའ་དེ་འདྲ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་དོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །སྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ཐལ་

པས་ཀྱང་། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་སྙམ་བྱ་མིན་པ་སོགས་རྟོགས་
ཟིན་པས། དེ་ལྟར་གྱུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐབས་སུམ་བབ་པའི་དགེ་འབྱེལ་
མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་རང་ཚོག་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་
དེ།། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་བདེན་པར་གྱུབ་
པ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་པ་དང་། བྱམ་པ་བདེན་པར་
མ་གྱུབ་པའི་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་
དབྱེད་པའི་དབང་དུ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། ཁས་བླང་ནང་འགལ་དང་། ལུང་
འགལ་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་ཁས་བླང་པ་ཉམས་པ་དང་། སྟོང་པ་རྟེན་
འབྱུང་དུ་འཆར་བའི་དོན་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བཞི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྟགས་དེ་དག་རིམ་བཞིན་གྱུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་
ན།། བྱམ་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱམ་པ་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་ན་
བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་པ་འགལ་ཏེ་དོན་དམ་དབྱེད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་
ནས་དབྱད་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པ་ཚ་དང་ཚ་ནས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་དབྱད་
ན་བྱམ་པ་ཞེས་པ་མི་རྙེད་པའམ་མ་གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པའི་
དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལས། གཞན་པའི་
བདེན་གྱུབ་མེད་ཚུལ་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་ན་བདེན་
གྱུབ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྱུབ་མེད་ན་བྱམ་པ་རང་དོས་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་

གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དོན་དམ་དབྱིངས་བས་བདེན་གྱུབ་མ་རྣེད་ལ་བྱམ་པ་རྣེད་ཅེས་ཆུད་འབྱེད་བའི་རིགས་པ་གང་ཡང་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུང་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས། སྟོང་ཉིད་བཙུན་བྱག་བཤད་བའི་སྐབས་སུ་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས། ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་པ་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོས་ནས་མི་སྟོང་བར་ཁས་བླང་བ་དེ་ཡུང་དང་དངོས་འགལ་དུ་སོང་ངོ་། །གསུམ་པ། ཁྱེད་རང་གི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་ནན་གྱི་ས་ཁས་བླང་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི། གཞུང་སྒྱིའི་འགྲེས་ཀྱི་རིགས་བས་དགག་བྱ་མེད་བར་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཚོས་གཞན་དངོས་སམ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱམ་པ་ལས་གཞན་བའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་བྱམ་པ་དངོས་སུ་འཕངས་བས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་རང་ངོས་ནས་མ་སྟོང་ན་ཚོས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་བས་བྱམ་པ་ཉིད་སྟོང་བའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། རྟ་ལ་བ་ལང་མེད་ཀྱང་། རྟ་རང་ཉིད་སྟོང་བའི་གོ་མི་ཚོད་པ་དང་། གནག་གི་རྭ་རི་བོང་རྭས་སྟོང་ཡང་། གནག་གི་རྭ་སྟོང་བའི་གོ་མི་ཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སྟོང་པ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཐ་ཚད་པ་ལྟ་བང་དགེ་འདུན་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་འདི་སྐད་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པ་ལ། དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ཀུན་

བཏགས་པ་རི་བོང་གི་རྣ་ལྟ་བུས་སྟོང་བར་འདོད་པ་དེས། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དོས་ནས་མ་སྟོང་བར་བདེན་གྲུབ་གཞི་མེད་རི་རྣ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་དུ་རུང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་སྣང་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་དེ། ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་ལྷོག་པའི་རྒྱུ་གཉན་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆར་བ་འདི་དབུ་མའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མེད་ཡིན་བཞིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བསྟན་ཤིང་དགོངས་པའི་མཐིལ་དུ་མཛད་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་འདིས་ལུགས་དེ་རྩད་ནས་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་མེའི་ཚ་བ་དང་ཆུའི་གཤེར་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འཆར་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བཞུགས་ཚུལ་ཡིན་པར་གོ་ན། སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་རྟུང་གི། རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་དེ། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལས་ཤར་བ་ཡིན་ན། སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་རི་བོང་རྣ་མེད་ལས་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་བས་ལོང་ལ། རི་བོང་རྣ་མེད་དགག་དང་། གནག་གི་རྣ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་གཉིས། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་བའི་ངོ་བོས་འགལ་བཞིན། དེ་གཉིས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་གི་རྣམ་བཞག་ཏེ་ལྟ་བུ་སོམས་ཤིག གནག་གི་རྣ་ཡོད་ཀྱང་རི་བོང་རྣ་དེའི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་

གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། གནག་རྫི་རྒན་པོས་ཀྱང་དེ་ཙམ་རྟོགས་སླ་བས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་མ་ཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལོང་དུ་ཆུད་དཀའ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཚོག་ལ་མ་ཁས་པར་རྟོམ་པས་གཞན་ལུགས་ཁྲད་གསོད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སོམས་ལ་སྒྲོས་ཤིག གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། དགའ་འདི་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ལྷམ་པ་ལྷམ་པས་མི་སྟོང་པ་ཐ་སྙད་དང་། ལྷམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པོའོ་ན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྒྲོན་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེན། ལྷམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལྟོག་པ་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་འགོད་པའི་ངག་སྒྲུབ་འདི་ལྟ་བུ་ལ། ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ལྷམ་པའི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་བསལ་བ་ཡིན་པས་འདི་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མེད་ན་སྐྱ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ཟེན་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ལྷམ་པ་ལྷམ་པས་མི་སྟོང་པ་དང་། ལྷམ་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དེ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཚོག་རིས་འཕེན་རྩོད་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དག་ཙམ་ལ་རྩོད་པ་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་དོན་མེད་ཀྱང་། ཁས་བླང་དེ་ཙམ་གྱིས་བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས་ལས་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས། ཁྲིད་ཅག་ལྷམ་སོགས་རང་སྟོང་དུ་སྣང་བའི་སྐད་རབས་པའི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པར་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་ལྷམ་སོགས་གཞན་སྟོང་དུ་སྣང་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་དུ་བརྗོད་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལས་གཞན་བའི་བདེན་གྲུབ་རི་བོང་

རྣ་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་ཉིད། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བསྟོམ་བྱའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་འདོད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱབས་བྱེད་བཅས་ཅན་ཡིན་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གོང་བརྗོད་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀ་སོ་ན་གནས་ཀྱི་རྩུང་ཟད་བསལ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེད་ཅག་བྱམ་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་པར་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་སྐྱ་བ་འདི་ཁས་ལེན་རྒྱང་བ་ཞིག་ན། རོ་ནང་བས། གཉུག་མདོན་དམ་བདེན་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་ལ། གློ་བུར་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྣང་གི་སྐྱེས་བས་སྟོང་པར་བཤད་པ་འདི། ཞེད་ཅག་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕུལ་དུ་འགྱུར་རིགས་བས། ཞེད་ཅག་གི་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་གཞན་སྟོང་སྐང་ནས། རོ་ནང་བའི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་གི་རྗེས་སུཞུགས་ལེགས་བར་འདུག་སྟེ། ཞེད་ཅག་གིས་ཀུན་རྫོབ་གཞན་སྟོང་། དོན་དམ་རང་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་འདུག་ལ། རོ་ནང་བས་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་། དོན་དམ་གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་བླང་འདུག་བས། འདི་གཉིས་གང་གི་ལེགས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ཅིག ཚོག་རིས་ཀྱི་འཕེན་རྩོད་ཙམ་ལ་ཆགས་སྡང་མེ་ལྟར་འབར་བས་རང་རྒྱུད་བསྒྲུབ་པའི་ཐོ་འདའ་བ་ལས། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་བསམ་གཞིག་རེ་བྱས་ན་ལེགས་འདུ་བས། བློ་གཟུང་གནས་ཀྱིས་གཞལ་ན། དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་ཚེ་བྱམ་པ་མི་དམིགས་པ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས།

དེའི་ངོར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། རང་རིས་ནས་མི་སྟོང་པའི་ཚོས་ཤེག་ཡོད་ན་དེ་བདེན་གྱུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་དབྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུབ་པཨམ། བདེན་པར་གྱུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྟེན་འབྱུང་བསྒྲུ་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་དེ་ན་གྱུབ་འདུག་གི ཚོག་རིས་ཀྱི་འཐེན་རྩོད་ལ་དགོས་ཅང་གང་འཨ། དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་གྱུབ་པ་ན། བྱམ་པ་འདི་བདེན་མེད་ཡིན་ཞེའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། བྱམ་སོགས་ལ་བདེན་མེད་དམ་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྟོང་མི་སྟོང་གི་དོན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཤན་ཕྱེས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་མི་འགལ་ལ། ཤན་མ་ཕྱེད་པར་ཚོག་རིས་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་པར་བསམ་ན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་འདུ་མང་བས། སྟྱིར་རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཞལ་དགོས་ཀྱི། ཚོག་གི་འཐེན་རྩོད་ཀྱིས་ངལ་བ་བསྐྱལ་བརྒྱར་འབད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚོད་མི་གདའ་བས། གངས་ཅན་སྟོང་ཉིད་སྟྱི་བ་རྣམས་དོན་ལ་ལེགས་པར་རྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཚད་པར་མཛོད་ཅིག །མཆན་ལོ། །

༣ བློ་ཚོས་ལ་བརྩོད་པ། ཁོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཞེག་སྟོང་དགོས་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་རང་སྟོང་མིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ན།

སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་ཞེས་རྗེ་བློ་མས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེའི་དོན། ཁྱོད་ལྟར་ན། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འཆར་རྟུན་ནས་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་བསྒྲུ་མེད་འདིར་འཆར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནམ་ཡང་རང་གིས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བར་ཤར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གཏན་མེད་ཀྱི་མེད་དགག་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བར་འཆར་སྲིད་ན། རེ་བོང་རྭ་མེད་སྣང་སྲིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལོངས་ཤིག གལ་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་དང་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་སྐམ་ན། རེ་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། གནག་གི་རྭ་འཆར་བར་ཐལ། གཞན་གྱི་སྟོང་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འཆར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་དགག་པ་ཚོས་ཅན། སྣང་བའི་དངོས་པོ་གང་དུའང་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཏན་མེད་ནི་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཤིག་མེད་པར་བཀག་པ་ལ་འདོད་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་དོ། །དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཡེ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་། སྟོང་བཞིན་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྣང་

སྟོང་འགལ་མེད་དུ་སྣང་གི། ཐ་སྙད་དུ་གཏན་མེད་ཅིག་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཐན་ཚྭེ་སྣང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་མེད་ཅེས་པ་འདི་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་དམིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་བའི་དོན་གཏན་ནས་ཁེགས་ཤིང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་མི་རྩད་བའི་འགལ་བ་ཅན་དུ་བློ་ཆོས་ཁྲོད་ཀྱིས་ཁས་བླང་བ་བཞིན། གཞན་ལ་མཐའ་གཉིས་འགལ་མེད་སྣུབ་པ་ཞེས་སྨོས་བརྗོད་པ་ནི།ཞ་ང་སྐྱོན་གཞན་ལ་འགེལ་བ་ངོ་མཚར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཉིས། ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད། རང་ཉིད་མི་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྣང་ཡང་། སྐྱེས་བུ་ནད་ཡོད་ལ། གཞན་གྱི་ནད་མེད་སྣང་ཡང་མི་ཐན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ནད་མེད་གཞན་གྱི་ནད་དུ་ཤར་བ་ཁྲོད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཏ་ཏ། བུམ་པ་རང་སྟོང་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་སྨན་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མི་ཁེགས་པར་ཁྲོད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་འགལ་ཚབ་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད། བདེན་གྲུབ་འདི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་སམ། ཁེགས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མི་ཁེགས་ན་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་

ནམ་མེན། ཡིན་ན་བྱམ་པ་བྱམ་བར་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེགས་ལ། མི་ཤེགས་ན་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བདེན་གྱུབ་མེད་ཅེས་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་གང་ཡིན། དེས་ན་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ལྟག་པོ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ན། ཚོག་རིས་ཙམ་ལ་ཞན་པབས་སུ་འཆེལ་ནས། སྟང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བའི་ལྟ་བ་འདི་ཁྱོད་ལ་སུས་བསྒྲུབས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བ་ཟུང་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་འཇུས་སྟང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ནམ་ཡང་བློ་ངོར་འཆར་མི་བཏུབ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་བའི་ཚོག་གི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་འདིས་ཁྱོད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འགྲོ་བས། སྟོང་ཉིད་དེ་འཇུ་ལོ་བརྒྱར་བཤད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་ཕྱིན་བའི་བློན་བོ་ཁྱོད་སྐྱིང་རེ་རྗེའོ། །ཚོག་གི་བརྗོད་ལུགས་ཞེག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་ལ། ཐ་སྙད་ལ་མ་ཁས་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལ་ཚོག་པ་མ་ཟད་ཀྱིས། བདག་བདེན་པ་ཡིན་མིན་བློ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཤིག ཏ་ཏ། བྱམ་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་པ་དེ་བདེན་གྱུབ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་བདེན་གྱུབ་མི་དམིགས། བྱམ་པ་དམིགས་སམ། བྱམ་པ་དམིགས་ན་བདེན་གྱུབ་ཀྱང་མི་ཤེགས་ལ། མ་དམིགས་ན་བྱམ་པའང་མི་དམིགས་ཏེ་ཐ་ཅིས་ཁྱོད་མེད་དོ། །དེས་ན་བདེན་གྱུབ་ཅེས་

པ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དམིགས་པའམ་རྣེད་པ་ལ་བརྟལ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོག་ལ་ཞུད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་དོན་དབྱེད་ཀྱི་བྱམ་པ་མི་དམིགས་པ་དང་བདེན་གྲུབ་མི་དམིགས་པ་འདྲ། ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་པ་བྱམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མི་ཤེགས་ལ། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་མེད་པར་མི་ཤེགས་པས། དེས་ན་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་བཞིན། བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་མི་རེགས་ཏེ་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེས་ན། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་མི་རིགས་པས་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། །སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་འགོག་མེད་དང་། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་གཞན་སྟོང་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཞན་མི་སྟོང་པ་གཉིས། སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཤར་བར་སྟེ། རི་བོང་རྭ་མེད་གནག་གི་རྣར་འཆར་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །སོང་ངོ། །ཀ་ཀཿ

༢ སྟོང་པོ་བསྟན་པ། རིགས་སྐྱ་བ་ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། བྱམ་པ་དང་དེའི་བདེན་གྲུབ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དེ། ཇ་ས་གཞན་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཇ་ས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ལ། བཀག་སར་ཡོད་ཙམ་གྱི་ལྟོག་བས་ཡིན་ན། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟར་ལྟོག་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་ཡིན་ན། བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་

རྟག་བས་སྟོང་པ་ལྟར། རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བདེན་གྲུབ་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་གཞན་ལ་ཡོད་སྲིད་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་རྟག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བདེན་གྲུབ་གཞི་མེད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས། བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་གཅིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་དམ་གཞན་དུ་འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་གཞི་མེད་སྒྲོ་བཏགས་སུ་རྟོགས་ཟིན་པས། དངོས་དམ་དཔྱོད་རིགས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་བཀག་ཅི་ལ་དགོས་ཏེ། བྱམ་པ་རི་བོང་རྟས་སྟོང་པ་བཞིན། བྱམ་པ་ལ་རི་བོང་རྟ་མེད་ཅེས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།། །།སྒྲོ་བཏགས་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྟང་བ་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་དེ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཞུང་སྤྱིའི་ལུགས་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱམ་པ་སྟོང་ཞེས་ཅེས་མི་སྨྲ། གཞན་ཡང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་དང་དེའི་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་སམ། ཐ་དད་གཞན་དུ་དམིགས། གཞན་དུནི་མ་དམིགས་པས་ཤེས་པས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཆེད་དུ་དགག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་ངའམ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་ཚེ། གཞན་དུ་མ་དམིགས་པས་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་སྐུལ་ཀྱང་ཤས་ལེན་དགོས་མོད། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཞེས་ཤས་ལེན་དགོས་སོ། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་བྱམ་

པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང། བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྙམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གཞན་ཇི་སྙེད་དང་། རི་རྣ་མོ་གཤམ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད། ཁས་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དབྱོད་པས་དཔྱད་ནས་སྟོང་མི་སྟོང་འཚད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པའི་ངག་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། དབུ་མ་གཞན་གྱིས་མ་ཐོན་པའི་གདན་སའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་ཡིན་པས། བརྟགས་ནས་རྟོགས་ན་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ད་དུང་གོ་རྒྱུ་ལོས་ཡོད་སྙམ། སྟོང་ཉིད་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་དགོས་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་བམ་ཚོས་ཀྱི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གཞིག་ཅིང་བརྟགས་ནས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་ན། སྟོང་ཉིད་དང་། བདེན་མེད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དང་། བདག་མེད་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་ནུས་འདུ་ཡང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པས་དེའི་ཚེ་ཁས་ལེན་ཚུལ་མི་ཅེས་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་བརྟགས་པ་གཞན་ཞིག་རིགས་པས་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རང་ཞིམ་རྩིག་ཕུག་སྨུལ་གནས་སོགས་དྲངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་མཐོང་ཡང་། དཀྱུང་དེ་བས་ཇ་བ་ཏུ་འཚད་ཚུལ་ཁྱེད་ཚོའི་གསུངས་ལ་ལོས་ཡོད། སྐན་འཁྱེན་བརྩོད་

འདོད་མིན་ཏེ་རིགས་པ་བརྗོད་འདོད་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ལ་འཛེབས་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དོན་དམ་དབྱིངས་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་གི གང་ཟག་དང་ཆོས་བཀག་མི་དགོས་ཏེ། བཀག་ན་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་བས་བསྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའཁྲིལ་མི་འབྱུང་ཀ་མེད་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། དོན་དམ་དབྱིངས་པས་བདག་གཉིས་འགོག་གི་ཆོས་དང་གང་ཟག་མ་བཀག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐས་ལེན་ནོ།། །དེ་ལྟ་ན་དབྱིངས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཀག་ནས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པ་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་གལ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཐ་སྙད་དབྱིངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་དེས་ཏེ། དོན་དམ་དབྱིངས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དབྱངས་ནས་གཞིག་ཅིང་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། དེས་དབྱངས་བཟོད་དུ་གྱུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྱུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་རྣམས་དབྱངས་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དབྱངས་བཟོད་དུ་གྱུབ་ན་བདེན་གྱུབ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ན་ཡང་། དབྱངས་བཟོད་དུ་འགྱུབ་མི་སྲིད་པའམ། དོན་དམ་དབྱིངས་པས་མ་རྟེད་པའམ། མ་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ། བདག་མེད་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་དང་གང་ཟག་མ་བཀག་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དབྱིངས་པས་དབྱངས་གཞིའ་དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་

བས་དེ་རྣམས་ཐ་དཏྱུད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་དོན་དམ་དབྱུད་པས་མ་བཀག་ལ་མི་ཞེགས་སོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡང་དེས་དབྱུད་ངོར་མི་འགྲུབ། མི་རྟེན་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས། མ་བཀག་པའམ། མ་བསལ་བའམ། དབྱུད་བཟོད་པ་ཙུང་ཟད་མི་སྲིད་དེ། སྲིད་ན་བདག་གཉིས་ཀྱང་མི་ཞེགས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དབྱུད་ངོར་ཞེགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དབྱུད་ངོར་མི་ཞེགས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་དངོས་སྨྲ་བས་མ་རྟོགས་ནས། སྟོང་ན་སྣང་མི་སྲིད། སྣང་ན་སྟོང་མི་སྲིད་སྣམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐུར་འདེབས་བྱང་པཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མི་ལྡོག་མོད། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་བསྟུ་མེད་དུ་སྣང་བ་འདི་འཐག་མི་དགོས་ལ། དེས་ན་སྟོང་བཞིན་སྣང་བ། སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་སྣང་སྟོང་འཐལ་མེད་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐུས་ཀྱང་བསྟོན་མི་ནུས་པ་འདིས་གྲུབ་བས། ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མེ་ཚ་བ་དང་། ཆུ་གཤེར་བ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། གཟུགས་སྟོང་བཞག་གོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་སོགས། སྟོང་ཉིད་བཞིས་སྟོང་གྲི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སེམས་འགྲེལ་ལས། མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་སོགས་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ཅེས་དང་། མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་

བྱེད་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བཞིན་དུ་གོ་དགོས་ཀྱི། སྟོང་ཚད་མི་སྟོང་བ། སྣང་ཚད་མི་སྟོང་བ་ལྟ་བུར་གོ་ནས། སྟོང་རྒྱུ་དང་དགག་རྒྱ་ཤཱུནྱ་ཞེག་བཅོལ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་འདུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡུང་སྒྲུ་རོལ་བའི་རྟོ་རྩེའི་ཞེལ་ནས། དཔལ་རིའི་སོགས་དྲངས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་འཆོལ་བ་རྣམས་ལ་གདམས་དགའ་གི་གནད་ཆེན་པོ་ཞེག་གནང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཡང་ཞན་དག་གི་རོར་ཅི་ཚ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་གོ་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་འཇུག་གི་གོ་ཡུལ་བའི་བློ་ངོ་ཆར་བ་འདྲ་སྙམ་ཡང་། རང་ལྟ་བུ་དུས་དན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་སྟོང་ཆུང་བས་ཟབ་དོན་ཤེས་དཀའ་བས། ལུང་བསྟན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མ་བབ་ན་བཞག་པས་ཆོག་གི་རང་གི་གོ་ཚུལ་དང་བོར་སྨོས་པ་ཙམ་ལ། སུན་འབྱིན་དུ་མ་དགོངས་པར་དངོས་པའི་ཆོས་ཤིན་ལ་ཐུགས་གཞིག་མཛོད་ཅིག མཆུ་ལོ། །

༢ ཡང་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་པ། སྤྱིར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་བྱ་སྤྲོས་པ་ཀུན་བཟློ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་སྤྱིར་གནས་ལུགས་མིན་པར་མི་འགྱུར་ན་འང་། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པའི་བདེན་མེད་འདི་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་མིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ལྟ་ཅི་སྤྱོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པར་གསུངས་བྱང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་འདོད་པས་དེ་འདྲའི་བདེན་སྟོང་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུམི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་བར་མི་ཁེགས། རང་དོས་མི་སྟོང་། དོན་དམ་བས་བཀག་ཚད་དང་སྟོང་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྣང་བར་ཁས་བླངས་པས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཞིག་སྟོང་བར་ཁས་བླང་བ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་རྭ་མེད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གཅོོད་བའི་རིགས་པ་འདི་ལ་འདུས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཤེས་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་ལ་དངོས་ཞེན་སྤྱ་གཅིག་མི་འཇིག སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འཆར། དེའི་དོན་རི་བོང་རྭ་མེད་དུ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། རྟོག་མེད་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དམིགས་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་བས། དེ་འདྲའི་ཚོགས་གི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་དབྱེར་བས་མི་དམིགས་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ན་འགལ་བ་མེད་མོད། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ཞེས་ཁས་བླངས་དེ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་བས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱུད་མི་བཟོད་ན་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་རིགས་ན། མི་སྟོང་ན་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་ཚོས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ན་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྟོང་། ཡང་དོན་དམ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་བར་ཐལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་མཚན་དོན་དམ་པས་མི་ཤེགས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའམ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དེའི་ངོར་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྣང་བའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དུ་འདོད་དགོས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉེ་ནས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྐྱོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ། སྐྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་དེ་མི་སྣང་བས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དེ་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱོང་ན་སྐྱེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་ངོར་སྣང་དུ་འང་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྐྱོང་པའི་སྐྱོང་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱིས། དེས་དེ་མེད་པར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྐྱོང་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱོང་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་ངོ་བོར་མ་རྟེད་པའི་རིགས་པ་དེའི་དོན་ཏན་བནན་བཞིན་པར། འདི་ལྟར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་ན། དེ་གོམས་ནས་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐྱེས་དང་ལྡན་པ་ན། ཆགས་སྡང་དང་།

འཇིགས་སྐྲག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་མི་གནོད་པ་འབྱུང་གི འདི་བདེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དཔྱད་ལྟགས་མ་ནོར་བར་བྱས་ན་དོན་འདྲ་ཡང་སྟར་བཏང་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ། འདི་བདེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་། འདི་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་ཡོད་པ་དེས། ཆགས་སྡང་འཇིགས་པ་སྐྱག་བསྟལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་རང་མཚན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཀྱི། བདེན་མེད་ཅེས་བའི་ཚོག་ཙམ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་ལ་བདེན་སྟོང་གཞན་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག་དེས་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་འཛིན་སྐང་ནམ་ཡང་མི་བློག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེ་ཕྱོར་གོམས་ཀྱང་དེ་ལས་མི་འདའ་འོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ཡིན། ཚོས་དང་གང་ཟག་ཙམ་མ་ཡིན་བའི་ཚོག་གི་ཐ་སྙད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དོན་དམ་དབྱོད་པས་དཔྱད་ཚེ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་མི་དགག་པར། དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་འགོག་ཚུལ་དུ་དཔྱད་པ་འདི་ས་བོན་སྐྱེན་ཞིག་འབྱུང་ལ། དོན་དམ་དབྱོད་པས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པའམ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཤིང་། དེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་མ་དམིགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པ་མི་ཞེགས་པས། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ཡིན་ཀྱི་ཚོས་དང་གང་ཟག་མིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེན་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་

དུ་འཆར་བ་གོ་དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་དབྱེད་པ་རང་གི་ངོར་བཀག་རྒྱའི་ཚོས་ཤེག་དང་། མི་བཀག་པར་ཐ་སྙད་སྣལ་བར་བཞག་རྒྱ་གཉིས་སྤྲིད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིགས་བྱ། །ཞེས་སོགས་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མི་འགོག་པའི་སྣང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱན་བ་མི་འཐད་པའི་གནད་བསྟན་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དོར་ནས། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་མི་འདོར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ལེགས་པར་ཤན་མ་ཕྱེད་ན་འདི་གཉིས་ལགོ་ཚུལ་རེས་ཁྱད་མེད་ལྟ་བུ་དང་། རེས་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། ཕན་ཚུན་སུན་ཕྱུང་ཡང་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་བློ་བལ་བ་ཙ་ཡ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཞེས

གྱུབ་མཐའ་བརྒྱང་ནས་རྩོད་པ་མང་པོས་ཅི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུབ་པའི་སྐབས་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལ་བསམས་ནས། ཁས་ལེན་དེ་འདྲར་སོང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ན་ལེགས་འདུ་སྙམ་མོ། །འདི་གོང་བཤད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་དག

༡ ཡང་། བྱམ་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་དབྱུད་ཚེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་འདི་དང་། སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་རང་མཚན་པ་འདི་དོན་དམ་དབྱོད་པས་དབྱུད་ན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་དབྱུད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེས་ཅན་ནམ། བསྟུབ་ཚོས་ལ་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སམ། ཁྱབ་པ་གང་རྟང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དབེར་ན། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་བྱམ་པ་དང་། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྣང་ན། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྱུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། བསྟུབ་ཚོས་གཞི་མ་གྱུབ་པས། བྱམ་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱས་པ་ཡིན་ན་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན། དགག་པ་ལ་ཡང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་བའང་། མོ་གཤམ་བྱའི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མ་གྱུབ་པས། དེ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་བསྟུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྱུབ་མེད་པར་ངོས་ཟིན་ལ་དགག་མི་དགོས་ཏེ་རྟ་བཞིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་ཅན་ཀྱི་ངོར་དགོས་ཟེར་ན། བདེན་སྐྱེ་མ་སྟྲུར་ཡང་། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་

མེད་བར་གྱུབ་པ་དེས་བདེན་སྐྱེ་མེད་བར་འགྱུར་བས་དེ་དང་པོ་ནས་སྤྲུར་ཅི་དགོས། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཁྱད་བར་སྤྲར་བ། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གིས་དགག་བྱའི་སྐྱེ་བ་དེ། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་འགོག་ན་ཁྱད་བར་སྤྲར་མི་དགོས་མོད། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་བཀག་ན་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡེགས་ཏེ། དེ་མིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རང་རྒྱུད་བས་བསམ་པའོ། །བདེན་སྐྱེ་མཐའ་བཞིས་ཡེགས་སུ་རུགས་མོད། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པས་དཔྱད་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་དྲིས་པས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་དོ། །དེ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཅི་ལ་མི་འགོག་སྟེ་འགོག་པས་དེའི་ཚུལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན། བྱམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་མི་རྟེན་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་སྤྲར་བ་རྣམ་པ་གྱུ་དོན་མེད་པར་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པར་དམིགས་སུ་མེད་དེ་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་པ་འདི་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱམ་སོགས་ཀུན་ལ་དེ་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་སྐྱེ་སོགས་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མ་བཀག་ལ། བདེན་གྱུབ་བཀག་པ་ཅི་སྟེ་མིན། འདི་ནི་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་ཐ་སྙད་འདི་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བདེན་སྐྱེ་མེད་པ་ཞེས་སྤྲར་བ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་དུའོ། །

དོན་དམ་དབྱེད་པའི་ཚེ་ན་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྣང་ཀ་མི་དགག་སྟེ། བདེན་པའི་ཁྱད་པར་སྣང་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེ་དགག་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཤན་འབྱེད་མ་བྱས་ན་ཐན་ཆུན་ཤན་ཚོར་ནས་ཚོག་གིས་རང་སྒྲོངས་ཏེ། སྤིན་བུ་རང་གི་ཁ་ཆུས་འཆིང་བ་ལྟར་ཅིར་ཡང་རོས་མི་རེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་ཡུལ་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་འདི་འདྲ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དེས་དོའི་ཁས་ལེན་ཡིན་གྱི། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོའི་དབང་དུ་མིན། དེས་ཅིར་ཡང་དམིགས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཙམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཡང་། མཐར་ཐུག་མིན་ཏེ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་བྲལ་དང་དམིགས་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན། བདེན་མེད་དང་སྤྲོས་བྲལ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྲོས་པ་བྲལ་བའི་ཁྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་ཡིན་དོན་དེ་ཡིན། སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ལེགས་པས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དོན་དེ་ཡིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཅིར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མཚོག་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོག་ཙམ་གྱིས་མིན་པར་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་བསྒྲིད་དེ་བསྒོམ་པས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དྲངས་ནུས། བདེན་མེད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་ནུས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཀུན་མི་ལེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་སྟངས་གི་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄ མདོར་བསྡུ་ན་དོན་དམ་དབྱེར་བའི་རིགས་བའི་དགག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ།། དེ་དོན་དམ་རིགས་བའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་བདག་གཉིས་བཞིན་དུ་མེད་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། བདག་གཉིས་དགག་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། བདེན་སྐྱབ་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དེ་ལྟར་རིགས་པར་ཡིན་ཏེ།། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲའི་རྣམ་བཞག་དེ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར། དོན་དམྱོད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་རྒྱུ་མི་དགག་རྒྱུ་གཉིས་བྱས་ན།། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུབ་ན། དམྱད་བྱ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་པར་མ་བསྒྲུབ་པར་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མི་འགྱུབ། འདིའི་དུས་བདེན་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར། དོན་དམྱོད་ཀྱི་ངོར་དགག་རྒྱུ་མི་དགག་རྒྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་མི་སྲིད་པས་དེའི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པར་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བཀག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མི་འགྱུབ་བོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཡིན་པས། དོན་ལ་བདེན་སྐྱབ་དང་བདག་གཉིས་བཀག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཆོས་དང་གང་ཟག་མི་འགོག་པ་དང་ཐ་སྙད་མི་འགོག་པ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་

དབྱེད་ངོར་མི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་དམིགས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱང་མི་ཤེགས་སོ། །དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའམ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་དོན་མཐུན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་འགོག་མི་སྲིད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་མི་སྲིད་ལ། ངོ་བོས་སྟོང་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས། དོན་དབྱེད་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་ལེགས་སྩལ་ཟོང་ཡང་། ཐ་སྙད་གཅིག་ལེགས་སྩལ་ཟོང་བ་ནི། དོན་དབྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ངོར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དམིགས་པའམ། མ་རྟེད་པ་འཐའ་ཞེག་ལས། དགག་རྒྱུ་ཞེག་ལོགས་སུ་ཕྱེ་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་དགག་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་མི་སྣང་བ་ནི་དེའི་དུས་སུ་རྟོང་ཟད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་མེད་དེ། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་གནད་གལ་ཏོ་ཆེ་འདི་ཤེས་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་འགལ་མེད་དུ་གོ་བ་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་དུ་འདེན་པ་འགྲུབ་གི གཞན་དུ་དོན་འགྲིག་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འགྲིག ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འགྲིག་ཀྱང་དོན་མི་འགྲིག་

པ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཚུན་ཤན་གྱི་དབང་གིས་དཀྱུད་ལུགས་མ་ཤེས་པས་མི་བདེ་བ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དཀྱོད་ཀྱིས་བཀག་པ་ལྟར་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྒྲུབ་ན། ཐ་སྙད་བཀག་དོགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་ན་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་སྙད་རྣམས་མི་དགག་པར་དགག་རྒྱུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྨྲར་བ་གཞན་ཞེག་དེར་བཙལ་ན། དངོས་ཞེན་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ལ་དེར་ཞེན་མི་འགོག་པར་དངོས་ཞེན་གྱི་ཡུལ་གཞན་འདི་ཡིན་དེ་ཡིན་མེད་པ་གཅིག་བཀག་པ་ལྟ་བུར་བསམས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་མི་འཆར་ཡང་། ཐ་སྙད་བཀག་ན་མི་རུང་བ་དང་། བདག་གཉིས་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི། ཚོས་དང་གང་ཟག་བཀག་པ་མིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པས་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་བསྒོམ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་ཞེན་བློག་པའི་ཉམས་ལ་མི་ཕན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བློ་ཡི་ཡུལ་འདི་མ་ཁེགས་པར་དུ་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ཡིན་པར་གོ་ནས། ལུགས་དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཞིག་གོ་དགོས་སོ། །འདི་གལ་ཆེ། ཚོག་འཁྲིད་དོན་ཆུང་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ཉིད་བཀག་ནས་ལྟག་མ་རྩུང་ཟད་ལུས་པ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དེ་མིན་པ་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན། མེད་མོད། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་

ཀྱིས་ཞེས་བའི་དོན་དམ་བའི་ཚོགས་གི་ཁྲད་བར་སྣང་བས། ཐ་སྙད་དབྱོད་བྱེད་མི་ཁེགས་པ་གསལ། དོན་དམ་དབྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞེས། དཔྱད་བཟོད་པ་ཁེགས་བས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཞིག་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུབ་པ་ནི་རྟེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་དབྱོད་ཀྱི་ངོར་རྟེད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དོན་དམ་བར་མེད་ཅེས་དང་མ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་ཞེས་བའི་ཚོགས་གི་ཁྲད་བར་ལས། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དང་ཡོད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ན་དོན་དམ་བའི་ཁྲད་བར་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། རིགོང་གི་རྣམེད་བར་བརྗོད་པ་དང་། ཐག་པ་སྨྲ་ལ་མེད་བར་བརྗོད་པ་ལ། དོན་དམ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲད་བར་མི་སྣང་ཏེ། སྣང་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དཔྱད་བྱ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཚོགས་གི་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་བའི་ཁྲད་བར་སྣང་མི་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ནམ་ཡང་མ་སྣང་བར་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཚོགས་གི་སྒྲུབ་རིས་མངོ་སྐྱ་ཚོགས་ཞིབ་ཏུ་མ་བསམ་ན་འབྲེད་དཀའ་ཞིང་། ཚོགས་གི་ཤན་གྱི་དོན་གོ་རྟོག་སྐྱ་ཚོགས་འཕྲུང་བའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་རྟོག་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། བློ་གོས་གྱིས་ཞིབ་བར་ཤན་འབྲེད་ནུས་ན་གོ་རྒྱུ་ལེགས་སོ། །མ་ནུས་ན་ཁས་ལེན་རྣམས་རེས་བདེ་འདུ། རེས་མི་བདེ་འདུ་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ངང་ནས་དགག་སྒྲུབ་ལ་མི་ཚེ་ཟད་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་བའི་རེས་བ་སྐྱེ་དཀའ་བས། ཚོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་བའི་སྐོ་ནས་གསུང་

རང་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་ཚུལ་ཤེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས་བློ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །　　མཇུག་སྡོ། །

།ཐ་སྙད་ཚད་སྨྲབ། ན་མོ་མཉྫུ་ཥྲཱི་ཡེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམའི་མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལས་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ། ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས། ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ། ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ལ། ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ཐ་སྙད་ངོ་བོ་མེད་ན། སྣན་ལ་དུག་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་དགེ་བར་རྟོག་པས་བཏགས་ན་དེ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ལ། གལ་ཏེ་སྣན་ལ་དུག་ཏུ་བཟུང་བ་འགྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འགྲུལ་ཤེས་དང་མ་འགྲུལ་བའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཟུང་བ་ཡིན་མིན་ཡིན་ཀྱི། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་མི་ཐུབ་པ་དེར་གསལ། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་ཚད་སྒྲུབ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གཞལ་དགོས་ལ། དེས་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། རྟོག་པས་གང་བཏགས་ཐ་སྙད་ཚད་མས་འགྲུབ་མི་ནུས་སོ། །　　འགྲུབ་ན་དུག་ལ་སྣན་དུ་བཏགས་པ་སོགས་གང་དུན་དུན་ཐམས་ཅད་ཚད་

མས་གྱུབ་བཤམ། ཡང་ན་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་འགྱུབ་བོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བར་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་བས་ཆོས་འདི་དང་འདི་ཞེས་བརྗོད་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་གྱུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དུ་ལྟ་ཡང་དག་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་ལས་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཀ་བ་སོགས་བསྟེན་མེད་དུ་ཡོད་པའེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདི་ན་ཀ་བ་ཡོད་མེད་དུ་སྣུབ་པའང་ཀ་བའི་ངོ་བོ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་སུས་བསྟེན་ནུས། དེ་ཁས་མ་བླངས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེན་འདིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་གོ་ཆོད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། དེས་གོ་མི་ཆོད་པར་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གོ་ཆོད་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཚད་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ཚད་གྲུབ་གང་ཡང་མེད་པ་གང་རྟང་ལས་འོས་མེད་དོ། །

སྒོ་གཞི་ཙམ་ལྷགས་པ་ཐ་རྒྱ་[1]ཆོས་ལྔ་པོ། །

❶ པར་ཕེག་པས་པ་མ་རྐས་པ་བསད་ན་དགེ་བ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཏབ་ཀྱང་དེ་དགེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་བསད་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། དགེ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ན་དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་གསོད་སེམས་མེད་པར་མེ་བུས་པར་སྒོག་ཚགས་ལྷིབ་པ་སོགས་ལ་སྐྱེག་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་

གསུངས། གཅེར་བུ་པས་སྟེག་པ་ཡོད་པར་བཀག་ཀྱང་དེ་དག་མི་དག་ཅི་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་ས་བོན་ལ་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རང་ཚས་སུ་གྲུབ་ཀྱི། སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྟོག་པས་བཀག་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེད་པ་གཅིག་ཡིན། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག དེ་ཚོ་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ། དེའི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མཁྱེན་དུ་ཡོད་ཀྱི། ངོ་བོ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཞག་པའི་ཚད་མའང་། ལྷོས་པ་བྱ་བྱེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་གསུངས་ན། ཐ་སྙད་རྟོག་པས་ཁར་བཏགས་དང་མིང་རྟོག་པས་ཡོད་ཙམ་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ན། དེ་ལ་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱ། རྟོག་པས་ཡིན་པར་བཏགས་ཚད་ཡིན་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དེ། དག་བ་སྐོག་པ་སོགས་ལ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པས་མེད་པར་བཏགས་ཚད་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱང་ཁན་པས་ཆོ་ཕྲེ་མ་མེད་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པས་མིན་པར་བཏགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ལ་གཉིས་ཆོས་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཚད་མ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་སྙེད་བའི་ངོ་

བོ་དེ་རྟོག་པས་ཚར་བཏགས་ཏོ་ན་མིན་པར། རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་རང་ཉིད་སྣང་ཚུལ་བསྟུ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་སྣང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞལ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འཇུག་གི ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཅིང་ཅི་ཞིག་དགག དེས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ནི་དེ་ན་བར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་རམ་གཞུག་པར་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

༢ དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་ན། དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་དང་། བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བཏགས་པ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟེད་པའམ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་གོ་མི་ཆོད་དེ། འདིར་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚད་གྲུབ་ཐུང་ཟད་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་མར་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བདེན་རྟོག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེགེ་སྦྱིག་རྒྱུ་འབྲས་བཟང་བློང་དོར་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བས་ལུགས་འདིར་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་གཏན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དོན་མཐུན་ཚད་གྲུབ་དང་། དོན་མི་མཐུན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དོན་མཐུན་མི་

མཐུན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལས་མ་བྱས་པར་འཇོག་ཚུལ་གཏན་མེད་པས། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འཇོག་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཛིན་སྐངས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཡུལ་ཚད་མར་གྱུར་མ་གྱུར་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ལས་བཞག་དགོས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཁར་བཏགས་ཅམ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ལ། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། ཡུལ་ཚད་མས་གྱུར་མ་གྱུར་ཏེ་ལྟར་བཞག་སོམས་ཤིག དེས་ན་གཅིད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་འཇོག་གི དེ་ལས་འདས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྱུབ་འཇོག་མི་སྲིད་དོ། །ཏ་ཏ། ཐ་སྙད་དུ་རྟོག་པས་གདགས་གཞི་མེད་པར་ཁར་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན། རེ་བོང་རྟ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཚད་གྱུབ་ཏེ་ལྟར་ཡོད། གདགས་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་ཡོད་ན་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཁར་བཏགས་ཅམ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པས་ཁར་བཏགས་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་གྱུབ་པས་གོ་ཚོད་ན། དུག་ལ་སྣན། དག་ལ་སྦྱིག་པ། མེ་ལ་ཚུ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བས། ཚད་མ་ཚད་མིན་མེད། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གོ་མི་ཚོད་ལ། དབང་པོ་གཅིད་མེད་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པས་ཁར་བཏགས་ལས་དོན་དང་གི་ངོ་བོ་མེད་ཟེར་བ་དང་། བྱམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ལས་རང་གི་

ངོ་བོ་མེད་ཟེར་བ་དང་། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་ཞེས་བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་། བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཟེར་བ་འདི་གཉིས་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། བྱམ་སོགས་རང་དོས་ནས་མི་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་བཞིན་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་བཞག་ཅི་ལ་དགོས། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ལས་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ན། བྱམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིས་མི་སྟོང་།

༣ བྱམ་སོགས་ཚོས་ཅན། རང་དོས་ནས་སྟོང་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་། བྱམ་སོགས་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་པས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཚེན་ནོ། །ཡང་ཡོད་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་གང་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ངོ་བོ་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པར་ཡོད་པ་ལ་རྟོས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དངོས་མེད་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་ས་ནས་ཡོད་མེད་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་བཟུང་ན། ཡོད་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་སྟེ་དངོས་མེད་རྣམས་དོན་གྱི་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཚུལ་བཞི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སར་བཅ་གྱིས། ཡོད་ལ་མི་རྟག་ཁྱབ་སོགས་དྲངས། །ནམ་མཁའ་མེད་ཅེས་ཟེར་བཞང་། །དངོས་པོར་མེད་

ཅེས་ཚུལ་འདིས་བཞག་པར་གོ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲའི་རང་མཚན་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་བཏགས་པས་ཡོད་པ་རྣམས་དངོས་པོ་མིན་པས་བཏགས་པས་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཕྱིས་ཀྱི་མ་ཁས་པ་དག་རྣ་བ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་དངོས་པོའི་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དངོས་པོར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད། དངོས་པོའི་ཆ་ནས། དངོས་པོའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལས་བཏགས་པའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་སོགས་དངོས་པོར་གཏོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་དགག་པ་ལས་བཏགས་པའི་མེད་པ་བཞི་པོའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་དེ། དངོས་མེད་ཡིན། དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་དེ། ཐོགས་རེག་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ་དགེ

❋ ཡང་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་ན། དབུ་མ་ནི་ཐེག་གསུམ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ་ཞེས་དང་གཞུག་སེམས་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་། སྟེང་རྟེ་དང་ཚོགས་བསགས་པས་མ་ཟིན་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་སྨྲས་ན་ཡན་ཅི་ཡོད། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་

རྒྱས་ཞེས་མཐར་ཐུག་པེག་གཅིག་སྐྱབ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དཀར་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཀུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིགས་བས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ཅན་རང་གི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་རྟོགས་ན་ཏི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་སྨོས་ཤིག བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏི་ལྟར་རྟོགས་འདྲིའོ། །

༣ བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚེས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཅན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡོད། དགུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཅན་ཐོས་སུ་འགྱུར། ཁ་ཅིག་རང་སངས་རྒྱས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་འགྱུབ་ངེས་མིན་པར། སྟོང་རྟེ་དང་ཚོགས་བསགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མིན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་སངས་པའུ་པོའི་བདུན་པོ་ཅན་རང་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་སངས་པའུ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནའི་ཡམ་དུ་བཤད་པ་འགལ། ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ཡོད་ཟེར་ན། རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སངས་མི་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན་པད་དཀར་གྱི་ལུང་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །

༤ སྟོང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྟོང་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སྡུང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མིན་ཡིན་ན། ཉན་རང་ལ་དེ་ཡོད་དམ་

མེད། ཡོད་ན་དེ་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་སར་དང་པོ་བས་དེ་ཙོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྟོང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་བཞུད་དུག་རི་ལྟར་རྫོགས་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་འགོར་བ་དང་མྱང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་བཞུད་དུག་མི་རྟོགས་སོ། །འདི་གལ་ཆེ། སྟོང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཞི་མཐའ་ཙོ་ན་ཏ་གཞོལ་ན་མཉམ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། དེ་ལྟ་ན་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་རེགས་པ་རྣམས་མེད་པར་བཏང་དོ། །དེ་བཞིན་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཀུན་སྟོང་གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་དང་། འགྲུབ་མེད་བདེ་བ་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་མཐར་ལྷུང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །རྒྱང་འདྲག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཙོ་ཉིད་ཀྱིས་འགོར་བ་མི་སྤང་། ཞི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་ཡིན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྟོགས་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་བ་གལ་སྲིད། སྲིད་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའང་ཞི་མཐར་ལྷུང་སྲིད་དོ། །བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་སྲིད་མཐའ་འགོག་ན། རྒྱང་འདྲག་རྟོགས་པས་ཆད་པ་ཞི་མཐའ་ཅིས་མི་ཁེགས། འགོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འགོར་བར་མི་ལྷུང་ན། མྱང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཞི་བ་ཐོབ་གཅིག་གཅིག་པའི་མྱང་འདས་སྐུ་ལ་ལྷུང་། ལྷུང་ན་སྲིད་མཐར་ལྷུང་བའང་མི་ཁེགས་ཏེ། སྲིད་དང་

ཞེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཞེ་མཐར་ལྷུང་བ་བཞིན་འགོར་བར་ལྷུང་བའང་སྲིད་དེ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱིས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མི་ལེགས་པར། སྐྱེང་རྩེ་ཁོ་ནས་ཞེ་མཐའ་འགོག་ན། འགོར་བ་ལ་སྣག་ནས་སྐྱོ་ཡིད་མེད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་འགོར་བ་ལ་ལྷུང་བསྲིད་དོ། །དེ་དག་སྲིད་ཞིའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པས་ན་སྐྱེང་རྩེ་མི་སྐྱེ་ན། འགོར་བ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་ནས་སྐྱེང་རྩེ་སྐྱེ་དགོས་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྐྱེང་རྩེ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན། བློ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་ནས། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ཆགས་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གཉེར་བ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འགྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེང་རྩེ་བང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འབད་མེད་དུ་འགྲུང་བ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ག་ལ་སྲིད།

།ཡང་། རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་གྱི་ཚད་གྲུབ་བཞག་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོང་བ་བསྟུ་མེད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས། འདིའི་སྟེང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་

མིན་ཚད་མས་སྨྲབ་སྟེ། དགེ་སྦྱིག་ལས་འབྲས། བདེ་སྐྱག་བཟང་བན། བླང་དོར། ཆོས་ཆོས་མིན་སོགས་ཐམས་ཅད་བསྨྲབ་ན། ཕུན་མོང་དུ་བསྨྲབ་ནུས་པར་འགྱུར་བས། དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དཔྱད་རམེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གི་དབང་གིས་རྗེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་བསྟུན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཇོག་དགོས་སོ། །འདི་ཟླ་བས་བཞེད་པ་སྟེ། མེ་བུས་ཤ་ཆོས་སོགས་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་རྗེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྙད་འཇོག་པར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཁར་བཏགས་ཙམ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འགྲོ་ཡི། དོན་དམ་པར་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཤན་འབྱེད་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱག་དྲངས་ཤིང་། བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་ནུས་སོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཡ྅ོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཁས་བཏགས་ཙམ་ལས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུབ་མི་ནུས་སོ། །མན་ཉི། །

།ཡང་། རྟགས་ཐོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཚོགས་གི་འགྲོ་ལུགས་འདིས་གཞན་སྟོང་དུ་བསྨྲབ་ན། མིང་གིས་བརྗོད་ཚད་ལ་རང་ཉིད་སྟོང་པའི་ཚོས་གཅིག་མི་སྲིད་དོ། །དེ་མེད་ན་རི་བོང་རྟ་སོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

དགག་བྱ་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་གི ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ན། མདོ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལ་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངང་ལས་གཞན་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་བསལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

༣ གནད་གོ་ཀུན་བསྡུས་ན། དངོས་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་མཐུན་སྣང་གི་བྱམ་པ་འདི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་ཚོ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བའི་ཚད་མས་མ་དམིགས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་འགོད་དེ། མཐུན་སྣང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་པ་འདི་མི་དགག དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའམ། བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱབ་པས། བྱམ་པ་མི་བཀག་པར་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེ་ལ་སྐྱབ་ཆོས། དོན་དམ་པར་མེད་པའམ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་མི་དགག བདེན་གྲུབ་དགག་ཅེས་པ་ཚུལ་འདིའི་སྒྲོ་ནས། པ་སྣང་སྒྲོན་མེད་གཅིག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚིག་འདིའི་རྗེས་སུ་བསམས་ནས། པ་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་དགག་བྱ་ཡིན་སྣམ་ནས་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་བཀག་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྣམ་པ་ལ་གོ་ལས་ཡོད་དེ། དངོས་སྨྲ་བ་དང་རྩོད་ཚོ་པ་སྣང་དེ་ཡུར་སྒྲོར་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་མཐུན་པར་སྣང་བའི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའམ་མ་རྟེན་པ་འདིས་གྲུབ་པ་ལས་

རྒྱུ་མཚན་གཞན་མི་སྲིད་པས། མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་དོན་དམྱོད་ཀྱིས་མ་བཀག་ན། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་འགྱུར་བའི་ཐབས་གཏན་མེད་དེ། མཐུན་སྣང་གི་བྱམ་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པར་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གྱུར་དགག་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མཐུན་སྣང་གི་བྱམ་པ་དོན་དམྱོད་ཀྱིས་དམྱད་བཟོད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་བདེན་གྱུར་པ་སྣང་དུ་མེད་ལ། བྱམ་པ་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་ནི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཡིན་ལ། བདེན་གྱུར་མེད་པ་ནི་དོན་དམྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་དམྱད་བཟོད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམྱོད་ཀྱིས་དམྱད་བཟོད་ཡོད་ན་བདེན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ལས། དོན་གྱི་སྟེང་ན་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་དགག་བྱ་རྟོང་ཟད་མེད་དེ། ཚོས་ཅན་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྱུར་ནི་བྱམ་པའི་བདེན་གྱུར་མ་ཡིན་པས། དེ་བཀག་པས་བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་གྱུར་མཐས་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་བདེན་གྱུར་མི་འཛིན་ཏེ། ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི། དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཚོས་ཅན་དང་དེའི་ཚོས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པ་སེལ་བ་འདི། སྒྲ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲ་འདོགས་སེལ་

བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བྱམ་པ་ལ་བདེན་གྱུབ་བསལ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོག་གི་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་བརྗོད་རུང་ཡང་། དོན་གྱི་ངོ་བོའི་སྟེང་ན་བྱམ་པ་ཉིད་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་བའམ། དབུལ་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་པར་སྒྲུབ་འདོད་གས་པ་སེལ་བ་ཡིན་པས། བྱམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་ཡིན་གྱི་གཞན་སྟོང་གා་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་ཀ་བ་སྟམ་བྱས་སྟོང་པ། བ་ལང་གི་རྭ་རི་རྭས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་པས་དེས་སྟོང་གོ་མི་ཚོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྟོང་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྟོང་སྟེ། ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་ཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་གཞན་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པས་སོ་སྐམ་ན། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་འདྲིའོ། །བྱམ་པ་ཉིད་དོན་དབྱེད་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བྱམ་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི། བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་ཟད་ཀྱི། དེས་བྱམ་པ་དམིགས་ན་བདེན་མེད་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པས་ནི་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ། དོན་དེའི་སྟེང་ན་བདེན་གྲུབ་དོན་གཞན་བཀག་གོ་སྟམ་ན། དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་པ་གཅིག་ཏུ་བཟལ་སོགས་ཀྱིས་མི་དབྱད་པར་བཞག་ནས། དོན་གཞན་གྱི་བདེན་གྲུབ་

ལ་དཔྱད་དགོས་ན། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་
རི་རྣ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ལ། གཅིག་དུ་བལ་གྱི་དཔྱད་པ་ཇི་ལྟར་
འཇུག རི་རྣ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ལ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱི་བློ་ཁྲིད་
ནས། དོན་གྱི་སྐྱེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་བཀག་ནས། བྱམ་པ་བྱམ་པས་
མི་སྟོང་། བྱམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་སྐམ་པ་ནི། རི་རྣ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བས།
མཐུན་སྣང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྩུང་ཟད་སྐུན་
ཕྱུང་མི་ནུས་ཏེ། བྱམ་པ་ཉིད་མི་སྟོང་པ་ལ་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོང་འདོགས་
ཀྱི། བྱམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་མ་སྐྱོང་
བ་ལ་བྱམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་སྟོང་འདོགས་མ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་བརྟོད་རྩུལ་རྣམས་འཕགས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་རྩུལ་ནམ་ཡང་འགོག་
མི་ནུས་ཀྱང་། ཆོག་དེས་དོན་གྱི་སྟེང་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་དགག་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་
པར་བརྟད་ནས། མིག་མིག་གིས་སྟོང་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་འགལ་
བར་སྒྲུབའི་ཞེ་འདོད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཐུབ་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་གོལ་སར་
སོང་བ་ཡིན་ནོ། ཆོག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟོད་ཀྱང་དོན་འགལ་མེད་དུ་གོ་ན། བྱམ་
པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲིབ་མེད་ཡིན་ལ། བདེན་པས་སྟོང་པ་དོན་
དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའང་གོ་ནུས་སོ། །ནམ་མཁའ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་

དང་བསྟུན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་ཡོད་ཀྱི། དབྱད་ན་རྟོག་པས་ཚར་བཏུགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པར་གྱུར་པས། དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བཞེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། འདི་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དབྱེད་པས་དབྱད་ཡུལ་ལམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་གསུངས། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དེ་བཏགས་ཡོད་ནི་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །

༣ དེས་ན་འདི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དམིགས་སམ་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སོ་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་དུག་པོ་གང་གིས་དམིགས། ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་དྲི་རོ་རེགা་མེད་པས་རྣ་ཤེས་སོགས་གྱིས་མངོན་སུམ་མི་དམིགས་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་ནམ་མཁའ་མཐོང་ངོ། །ནམ་མཁའ་ལྟའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་རོ། །ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཆེའོ། །ཆུང་ངོ། །མིག་བཟློམས་ནས་ནམ་མཁའ་མ་མཐོང་ངོ། །ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་སོ། །མ་བལྟས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འགྱུབ་དགོས་ན། ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་མིག་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོག་རེག་མེད་པས་ན་གོ་སྐབས་འདུག་གོ་སྟམ་པ་ནི་ཐོག་

རེག་མི་འདུག་གོ་ཞེས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ནམ་མཁའ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྱ་ལ་འགྱུབ། འོན་ཀྱང་ཐོགས་རེག་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའི་མིང་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །ཐོགས་རེག་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་བསལ་བའི་ཚ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་དབང་དུ་ཡོད་ན་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །མིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་མ་དམིགས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས། ནམ་མཁའ་མཐོང་ངོ་སྟམ་པ་འདི་ཅིའང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡོད་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་འབའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་ཇི་ལྟར་གྲུབ། མིག་གིས་སྟོང་ཁང་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་མཁའ་ཡིད་རྟོག་མེད་ཀྱིས་མཐོང་ནས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གསལ་མི་གསལ་སོགས་མངོན་སུམ་མི་དམིགས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཁམས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་སྟོང་ཁང་ཐོགས་རེག་གིས་དབེན་པ་ལ་མིང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། ཐོགས་རེག་མ་མཐོང་པའི་སྟོང་ཁང་ཆ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པར་དེ་མེད་པར་སེམས་པའི་རྣམ་རྟོག་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་གཟོད་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟུན་བཅོས་

ལ་གཏ་ལ་ཡོད། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཚད་མར་སྣང་བྱེད་ཁོད་ཅིག མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་སྟོང་སང་པོ་འདི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཟེར་ན། མ་བརྟག་པར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདོད་དོ། །ནམ་མཁའི་ཐ་སྙད་ཙམ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟུན་བཅོས་གཏིས་ཀར་ཡོད་པ་འདོད་དོ། །མཐའ་ཡི། །

༣ ཡང་། རྟག་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཤེས་པས་ངར་འཛིན་ལྟུན་སྐྱེས་མི་ལྟོག་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཀྱང་སྣང་བ་ལོང་ལོང་རང་སར་བཞག་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་ན་བྱམ་པ་བདེན་འཛིན་ལྟུན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེན་ཡུལ་སྲུན་མི་འབྱིན་ཏེ་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་ཡུལ་འདི་ཚགས་སྡང་དང་ཕན་གནོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཐ་ཤལ་གྱིས་མི་ཕན། སྣང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ལས་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་མི་ཚོལ་པ་འདི་ཤུའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་ཞེས་བྱ། སྟོང་ན་མི་སྣང་བ་མིན་ཏེ། སྣང་བཞིན་སྟོང་པ་དང་། དཔྱད་ན་བརྗོད་བྱལ་དམིགས་མེད་དུ་ཞེག་པས་སོ། །འདི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་དངོས་ཡིན། བྱམ་པ་བྱམ་པས་མི་སྟོང་ན་བྱམ་པའི་ལྟོ་ལྷེར་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་མི་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདུ་ན་དེ་ལྟར་མི་འདུ། དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་སོ་ཞེན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་ཅི་ཞུང་སྨྲོས་ཤིག རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྨྲ་པ་ཡིན། ཁྱེད་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་

པ་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་དབྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཚོས་བདག་འགོག་ལྟགས་ཇི་འདྲ་ཡོད་སྣོས་དང་རང་རྒྱུད་པ་ལས་ཁྱེད་འཕགས་ཚུལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤ་ཤ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྡན་ལགས། །

།ཡང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པ་ཞེག་པ་དངོས་པོའི་ལུང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་བ། མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་ཏེ། མྱང་འདས་བརྟག་འགོག་སྐྱེབ་པ་ཟད་པའམ་ཞེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུ་ཀི་བ་ལས་མྱ་ངན་སྐྱེ་བའམ། མོ་གཤམ་ལ་བུ་མེད་པས་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་གཏན་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ། མོ་གཤམ་གྱ་མེད་དངོས་པོ་བུ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་གོ་ལོག སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་འཚང་བས་དངོས་པོ་དང་། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལྟགས་ཞེག་དངོས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་བྱད། ཞེག་པ་མ་ཡིན་པའམ། བྱམ་པ་ཞེག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཞེག་དལ་ཀྱི་དངོས་པོ་པ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཞེག་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཞེག་པ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས། ཞེག་པ་རང་དངོས་པོར་མི་རྟུང་རོ། །བྱམ་པ་མེད་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེག་པ་མེད་པ་མེད་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་དངོས་པོའི་མིང་ལ་སྟེ། དགག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་ལ་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟློག་ལ་གསུམ་རྣལ་མ་

འདྲ། དེ་བས་ན་ཞེག་མ་ཞེག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དགག་པ་གཉིས་མི་འཐལ་བའམ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཚན་ཚུན་སྤྲོང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་རྣམ་བཅད་མི་ཤེས་པས་སྒྲ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་དངོས་མེད་ཅོར་བ་ཇི་ཀྱ།

༣ རྒྱུ་དངོས་མེད་དུ་སོང་བའི་དུས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཞེག་པ་དང་མ་ཞེག་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་ཞེག་མ་ཞེག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འགག་མ་འགག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤྲོང་འགལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འགལ་བྱ་དངོས་མེད་སྤྲང་འགལ་མིན་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའང་མི་འགལ་ཏེ། ཞེག་མ་ཞེག་དང་རྟག་མི་རྟག་འདས་འོང་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིལ་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། སྤྲང་འགལ་གྱི་དངོས་མེད་གཞི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཁ་ཅིག་མར་མེ་ཤི་བ་ལས་སྣང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་སྨྲབ་བྱེད་སྨྲ། དེའི་ལུགས་ལ། མར་མེ་སྣང་བའི་བརྒྱུད་གྱུར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མར་མེ་མེད་ན་དེ་ཤི་བ་མེད། དེ་མེད་ན་སྣང་བ་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །གློང་བར་རྣམས་སུ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། མར་མེ་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མར་མེ་མེད་པ་དང་ཤི་བ་དོན་གཅིག་སྟམ་ན། མོ་གཤམ་བུ་ཤི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མོ་གཤམ་བུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟ་ཤི་བ་ལས་ཤད་

ཐང་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲིད་ན། རྟ་མེད་སྤྲང་པོ་རྣང་ཐང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། རྟ་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཏ། སངས་རྒྱས་ཟླ་བ་ཚེས་གསུམ་ལའོ། །

༣ རྣམ་གྲངས་པའི་མེད་དགག་གནས་ལུགས་ཚོས་དབྱིངས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་འབྲལ་དུས་ན་དེ་ལས་ཅོག་མི་དབྱུང་། དེས་སངས་རྒྱུ་བའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པས་སྟོང་པས་སོགས་ཡོད་མི་ཤེས། གཟུགས་མེད་པས་མཚན་དང་སོགས་མེད་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མེད་པ་དེས་རིགས་བྱས་པས་ཅི་ཕན་ཏེ་དགོས་ནུས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མེད་རྒྱང་རི་རྣ་ལྟ་བུ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུར་བྱས་ཀྱང་ཅི་ཡང་ཕན་མི་ཐོགས། ལམ་དུས་སུ་བསྒོམ་ཚེ་མེད་པའི་ཆདོན་དམ་དང་གནས་ལུགས་སུ་འགྱོ་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་དང་གྱིབ་མ་ལྟར་སོ་སོར་ན་ཡོད་པའི་བདེན་སྟོང་དེས་ཅི་ཕན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་འདིས་བྱེད། དེ་ནི་མི་སྟོང་པས་བདེན་གྲུབ་བྱམ་པ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་ཐ་མལ་ཞེན་སོགས་གཉེན་ཡོར་མི་འགྱུར་པས། ཁ་འབྱམས་ཚོག་གི་ལྟ་བ་འདིས་ཅི་ཡང་མི་ཕན། འབྲས་དུས་སུངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཁྱེན་པ་མེད་པར་ཐལ། མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པས་དེར་འགྱུར་ན། མཚན་སོགས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མང་ངོ་། །ཕྱག་ཚེས་བརྒྱ་ཚེས་ལའོ། །

༤ བྲག་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་

བསཿཏི་ཡུར་སྣང་བ་འདི་སྟོང་བར་ཤར་བསཿ བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་བར་མི་སྣང་ཀེ་དེ་སྣང་བསཿདགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་སྣང་ཚེ་མི་དགག་རྒྱུ་རྟུང་ཟད་ཡུག་མར་བཞག་ཕྱི་དེ་ཡུར་སྣ་ན། སྣང་བ་འདི་སྟོས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡུག་མ་གང་ཡིན། ཡུག་མ་མ་བཞག་བསཿཚད་ཡུ་མེད་དེ་སྣང་བ་འདི་དང་སྟོང་ཉིད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ན་སྣང་བ་འདི་ཡུག་མར་བཞག་པའི་དོན་དུ་ཁྱད་བར་མི་སྣང་ཀེ། འདི་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་པསཿསོ། །འདི་སྣང་སཿནསཿསྟོང་པ་ཡོགསཿསུ་མེད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་པསཿསོ། །སྟོང་པ་སྣང་སཿནསཿའདི་མི་སྲིད་དེ། ཚ་བ་སྣང་བའི་མེ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ཅེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་འདི་ཡིན་པསཿ ཨན་ཆུན་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ལ། འདིའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགསཿའགོད་ཀྱི། དོན་དམ་དབྱེད་རིགསཿདེས་འདི་བཀག་གོ་སྐམ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལོགསཿསུ་སྣང་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གི་ངོ་བོ་སྣང་བར་སེམསཿཔ་ཡིན་ནོ། །ཐུགསཿཡོསཿརྒྱ་ཚེསཿ།།ལ་འཇུག་པ་བཞད་པའི་ཚེནོ། །

༣ ཡང་དེར་དྲན་པ། འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱསཿབདག་ནི་སྣང་བར་བྱེད། །ཅེསཿཔ་

བ་སྣོད་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བ་མིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཅེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གིས་སྣང་བ་འདི་ལྟར་བསྒྲུབས་ཀྱང་འདི་ལ་ཟེར་བ་གོ་དགོས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་བློག་ཏུ་མེད་དོ། །འདིར་རང་བཞིན་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འཁས་མི་ལེན་ཞེས་སོ། །

༣ དམིགས་པས་གང་བཟུང་བདུད་ཀྱི་སྡུད་ཡུལ་བཤད་པའི་སྐབས། འདི་དོན་དམ་པར་དཔྱོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དངོས་དངོས་མེད་སོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དམིགས་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་ཞི་བར་ཞི་བ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྡུད་ཡུལ་དུ་ལྟུང་བས་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་རྒྱང་དུ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པར་གོ་དགོས་སོ། ལུགས་ཡོས་རྒྱ་ཁྱོན་ཏེ་ཞེས་ཀྱའོ། །

༤ ཁ་དོག་ཡིན་ཁྲབ་སྐོར་ལ། དཀར་པོ་རྣ་བའམ་དུང་གི་མདོག་ལྟ་བུ། །སེར་པོ་གསེར་རམ་བ་བླའི་མདོག་ལྟ་བུ། །དམར་པོ་པདྨ་ཉ་གའམ་བྱེ་རྒྱའི་མདོག་ལྟ་བུ། །ལྗང་གུ་གཡུའམ་སྔོན་གི་མདོག་ལྟ་བུ། །སྡེན་པོ་འཛམ་གླིང་

གི་ནམ་མཁའི་མདོག་ལྟ་བུ། དབྱིབས་ལ་རླུམ་པོ་རླ་བ་ཅ་གང་བའི་དབྱིབས་ཅན། གྲུ་བཞི་སོགས་ལའང་དེས་འགྲེས་ཏེ། རླ་གམ་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་རླ་བ་ལྟ་བུ་གྱེན་ལ་ཡོངས་གྲགས་མི་འགྱུར་བ་བཀོད་ན་གོ་བའི་ཚོག་འཕྲི་ཚོད། རིང་པོ་གྱེན་དུ་བལྟ་དགོས་པའི་ལྟོས་ཤིང་། ཐུང་ངུགོ་སྣུར་གྱི་ཡན་ལག ཆ་བ་རེ་རབ། ཆུང་བ་སྣང་དུ་རུང་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱལ་ལེ་བ་མེ་ལོང་མཉམ་བའི་ངོས་ལྟ་བུ། ཕྱལ་ལེ་བ་མིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ལྟ་བུ་སོགས་བཀོད་ན་ལེགས་པས་ཡང་དག་པར་དབྱེད། དགེ

༢ ཡང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ཡམ་གྱིས་དགག་བྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་སོགས་དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ལྟ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ལེགས་པས་བདག་འཛིན་ལེགས། དེ་ལེགས་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལེགས། ཉོན་མོངས་ལེགས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལེགས། རྒྱུ་ལས་ཉོན་ལེགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱིས་བདག་གཉིས་རིགས་པས་ལེགས་ལ། དེ་ལེགས་པས་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལེགས། དེ་ལེགས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ལེགས་ཏེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འགགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་བོ། །སྤུ་བཞིན་དོན་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་

ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་མིན་པ་མེད་དེ་ལྟ་སྨོམ་ཀུན་གྱིས་སོ། །ཐ་སྙད་དབྱེད་པས་ཡོད་པ་ཞེགས་པ་རི་བོང་རྟ་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་གྱི་མིན་ནོ།། །ལམ་གྱི་དགག་བྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་མིན་པ་གནས་ལུགས་ཚོས་ཉིད་དམ་བདག་མེད་རྟོགས་མཁྱེན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དོན་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། བདེན་གྲུབ་དགག་བྱར་བརྗོད་དགོས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་རང་མཚན་ནམ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་དགག་པ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་དམིགས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་གསུམ་མི་དམིགས་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་གསུམ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཉིས་སྣང་མངོན་གྱུར་ཀྱང་ལོག་པ་མི་སྲིད་ན། སངོན་དང་བག་ཆགས་ལྟ་ཅི་སྟེ་སྐྱེས། སྲོང་ཚུལ་དང་པོ་མངོན་གྱུར། དེ་ནས་སངོན། དེ་ཟད་ནས་བག་ཆགས་སྤྲོང་བ་ཟུ་རགས་ཀྱི་རིམ་བས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མིན་ན། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ཞེགས་བས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྐྱོང་ལ། དེས་ན་དེ་ལ་དམིགས་བཟང་དོན་དམ་མཉམ་བཞག་གིས་མི་སྐྱེ་བས་གཉིས་སྣང་སྐྱེ་ཐབས་མེད། སྐྱེ་ན་སྐྱོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིགས་རྟུར་ཐལ་སོགས་

གསུམ་འབྱུང་བོ། །དང་པོ་རིགས་བས་འཕ་ཐ་རྣེད་དུས་གཉིས་སྣང་མངོན་གྱུར་མི་ལྡོག་ཀྱང་དེར་ཞེན་ལྡོག སྒོར་ལམ་དུ་མངོན་གྱུར་ལྡོག་ཀྱང་སངས་མི་སྐྱོང་། འཕགས་སྤྲོབ་ཀྱིས་ས་བདུན་དུ་སོན་སྐྱོང་། དག་སར་བག་ཚགས་སྐྱོང་བོ། །དེས་ན་མདོར་བསྡུ་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་བས་གཉིས་སྣང་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་སྟོང་མེད་དགག་གིས་ཆུང་ཟད་མིན་ནོ། །འདི་གལ་ཆེ། བྱམ་བའི་སྟེང་དུ་ཚོས་བདག་འགོག་ཀྱི་བྱམ་བ་མི་འགོག་བར་སྐྱ་དགོས་ཀྱང་། ཚོས་བདག་འདི་བྱམ་བ་དོན་དམ་བར་དམིགས་བ་ཡིན་བས། དོན་དམ་དུ་བྱམ་བ་མི་དམིགས་བ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་མེད། དོན་དམ་བར་མི་དམིགས་རྒྱུ་བྱམ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་བས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་བར་གོ་དགོས། ཁྱོད་ལྟར་ན་དོན་དབྱེད་ཀྱིས་མི་དག་རྒྱུའི་ཚོས་མེད་བས། གལ་ཏེ་སྟེང་རྟེ་དང་ཐར་ཕྱིན་གནས་ལུགས་དང་སྟོང་ཉིད། བདག་མེད་རྟོགས་མཁྱེན་རིགས་བའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན། དེ་མེད་བར་ལྟ་དགོས་བས་མི་འཐད་ཟེར་ན། དེ་དག་དོན་དམ་བར་མི་དམིགས་བར་ལྟ་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་མེད་བར་ལྟ་གལ་དགོས་ཏེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་ཡིན་བས་ཡོད་མེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ། །ཁས་ལེན་རྣམ་གྲངས་བའི་ལྟར་ན་འང་། དེས་དོན་དམ་བར་དམིགས་སུ་མེད་བར་ལྟ་བ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་དེ། བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གོང་རྣམས་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཉམ་བཞག་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་ནུབ་བའི་མཉམ་བཞག་གིས་ཞེགས་པས་སོ་ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་ཞེགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཞེགས་མི་དགོས་པས་སྨྲོན་མེད་ལ། ལམ་གྱིས་ཞེགས་ན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཉིས་སྣང་ཟད་པའི་ཚེ་དེ་དག་གཉན་ཞེགས་སུ་འགྱུར་བས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་རྩེ་སོགས་མི་མངའ་བ་དང་། གནས་ལུགས་མི་གཟིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྱས་ན་མི་རྟང་བས། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དབྱེར་མེད་སོ་སོར་རང་རིག་གི་ཡུལ་ལས་ཁས་ལེན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ནི་མེད་དགག་ལ་ནུབ་པའི་ཚེ་མེད་ཅང་མེད་ཡིན་ན་མི་རྟང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་མཐོང་བའི་སོ་སོར་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་གིས་ཡོད་པཉམ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསམ་པར་ནུས་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་དགོས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཉིད། སོ་སོར་རང་རིག་པས་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་ཚོས་གང་ཡང་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བདེན་གཉིས་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་གཉིས་སོགས་གཉིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྟོགས་ན་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་གཉན་ལོག་ནུས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་ནོ། །གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཟད་པའི་ཚེ་ཚོས་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འབད་མེད་མཉེན་

པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་ལ། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསྟས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་བསྒྲིབ་པའི་གེགས་ཐུབ་མེ་འང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ན་ཅིས་མི་མཉེན། མཉེན་ཚུལ་མཐའ་དག་སོར་སྐྱེའི་སྒྲུབ་ཡུལ་མཡིན་ཏེ། གནས་མ་གྱུར་བའི་ཤེས་བས་དེའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཤེས་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་རྩ་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་ཏུ་ལས་ཆོས་ཉིད་གཞན་མེད་པ་འདི་གཅོོ་བོའོ། །མེ་ལྟག་རྒྱ་རྟགས་ཤེས།

༄ བདེན་གཉིས་དབྱེད་བའི་རིགས་བའི་དགག་བྱ་མིན་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་མེད་དེ། རིགས་བས་མ་ཞེགས་པ་ལམ་གྱིས་ཞེགས་ན་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐན་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཁོན་སྤོང་བ་ལྟ་བུ། ལམ་དེས་རིགས་བའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དགག་པ་མིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དབྱེད་བས་སྐན་འབྱིན་བར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་སྤྲོན་སོང་གི་ལམ་སྤོམ་པ་ཡིན་བས། དེས་རེགས་སྤོང་ནུས་ཀྱི་གཏན་དུ་མི་ནུས་སོ། །འདས་ལམ་གཏན་དུ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་བའི་རེས་པ་སྤྲོན་དུ་སོང་བཞིན་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

༄ ཡང་། དངོས་སྨྲ་བའམ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་དག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་བླང་དོར་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཚན་འདོད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ། དགེ་ཆོས་སྨྲ་བ་དང་། མི་དགེ་སྤྲོང་བ་

ཐམས་ཅད་དམིགས་ནས་བློང་དོར་བྱེད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། གནས་ལུགས་ལ་གོ་སྐྱོང་མ་སྐྱེས་པ་ཆྭོད་ཉོན་ཅིག གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་མེད་དང་བློང་དོར་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཚུལ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལེགས་གა་ལ་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་བློང་དོར་དགག་སྒྲུབ་སྣ་ཚོགས་མ་འཁྲུལ་པའི་ཚོས་སུ་སྣང་ཡང་། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དམིགས་མེད་ཡང་དག་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོའོ། །གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ན། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་གིས་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་དགེ་སྒྲུབ་སྟོག་སྤོང་བློང་དོར་བྱེད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་ལ་བློང་དོར་དང་དམིགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་ལ་དེ་དག་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དང་བློང་དོར་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན། གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་མེད་རྒྱུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མིན་ན་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཅན་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར། དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱམས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་བདེན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐ་སྙད་དམིགས་པ་

བཞིན་གཉིས་ཚོས་མེད་བའི་དམིགས་མེད་མི་སྲིད་བས་དོན་དམ་མེད་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གནས་ལུགས་གཉིས་ཚོས་གང་ཡང་མེད་བའི་དམིགས་མེད་གཞན་ཐ་སྙད་གཉིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་སྙང་བར་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྙང་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་དམིགས་བར་སྙང་བ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་བདེན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཤངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་སུ་སྟེགས་སོགས་ལ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

༣ དང་པོ་ནས་བདེན་གཉིས་འགལ་འཛིན་གྱི་བློས། དོན་དམ་བར་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་མི་ནུས་པར། བདེན་གྲུབ་ཤེས་པ་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཟུང་། དེ་དག་གི་ལྟར་ན། གནས་ལུགས་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་མིན་པར་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བདེན་གྲུབ་བཅད་པའི་མེད་དགག་ལ་གནས་ལུགས་སུ་རྟོག་ཅེས། བདེན་གྲུབ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག ཁམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། དོན་དམ་བར་མེད་ཟེར་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་དྲིས་ན་ཁམ་པ་དོན་དམ་བར་མེད་ན་ཁམ་པ་དོན་དམ་བར་མི་དམིགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་རྒྱང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེས་གོ་མི་ཆོད་པར། བདེན་གྲུབ་ལོག་སྤྱོད་བས་ཅི་བྱ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་མི་དམིགས་པར་འདོད་མི་རྒྱང་བར་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། ཁམ་པའང་དམིགས་

བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་མོད། འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དོན་དམ་བར་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད། བདེན་གྲུབ་དེ་གཉིས་ཆར་མེད་པས་གཞལ་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཤུལ་དུ་བྱམ་པ་དངོས་སུ་འཛིན་པས་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དེས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས། ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་དང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མེན་ན། སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དངོས་པོའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་དངོས་མེད་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆགས་པ་ལས་དེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུང་། མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འགྲུང་། གཉིས་སྣང་ཇི་ལྟར་ནུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་དག་འགྲུང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནག་རྟ་རེ་རྣས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཟབ་མོ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནག་རྟ་རེ་རྣས་སྟོང་པར་ཤེས་མོད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། འགལ་བར་དོགས་པའང་མི་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །

།ཅ ཡང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་མི་རྟང་ཟེར་ན། སྔ་རབས་པ་དག་གིས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་ཀྱང་མིན་ཞེས་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ནོ་སྐམ་དུ་བཟུང་བའང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་གོ་ཚོད་དེ། སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་པ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག སྒྲོས་བྲལ་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དམ། དམིགས་སུ་མེད་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་དུ་མེད་པའོ་ཞེས་བཟུང་ནའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདྲའོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་འཛིན་སྐྱངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་འདྲའོ། །རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་རྟེན་འབྱུང་མེད་ན་བདེན་མེད་ཁོ་ནས་དབུ་མའི་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར།

།ཅི་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདུད་ལས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ནི། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཡིན། བདེན་མེད་དུ་དམིགས་པའང་མེད་པར་དམིགས་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །སྒྲོས་བྲལ་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། སྒྲོས་བྲལ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པར་སོང་ན་སྒྲུ་སྒྲན་དུགཱ་སོང་འདྲའོ། །དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་དམིགས་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མི་འགོག་སྟེ། དོན་

དམ་བཅར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན། དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱམས་སོགས་དང་། སྤྱིན་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་གོ་དགོས། བདེན་མེད་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་དགོས། དེ་ལྟ་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སོགས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོའོ། །དོན་དམ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི། དོན་དམ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པར་བཟུང་བས་སྤྲུལ་སྐུན་དུག་སོང་འབྱུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའོ། །དེ་བཞིན་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་མི་རྟག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པས། མདོར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ལྟར་སྣང་ཡིན། དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ། དམིགས་མེད་ནི་དོན་དམ་པའོ། །དམིགས་དམིགས་མེད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སྒོམ་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པའོ། །དགེ

༄ ལས་དང་པོ་པ་གནས་ལུགས་ལ་གོ་སྒྲུབ་གནད་དུ་མ་སོང་བ་དག་གི་བསམ་ངོར། སྟོང་པས་སྣང་བ་བཀག་པ། སྣང་བས་སྟོང་པ་བསྒྲིབ་པ་ལྟར་སོང་ནས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་མ་བཏུབ་པའི་ཚེ་དབུ་མའི་དོན་མ་གོ་བ་ཡིན། དེ་རེ་ཞིག་བདེན་མེད་སོགས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེས་ཁྱིད་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད། བདེན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཤར་ཚེ། སྟོང་པས་སྣང་བ་མ་བཀག སྣང་

བས་སྟོང་བ་མི་སྒྲིབ་པར་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དོན་གཅིག་རྟོགས་ཚེ་དབུ་མའི་དོན་གོ་བ་ཡིན། དེའི་ཚེ་ཡེ་ནས་མ་སྟོང་ན་སྣང་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ལ། སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཐད་པ་དང་། སྣང་བ་མིན་ན་སྟོང་པཉང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྭ་ལྟ་བུ་གཏན་མེད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མིན་ཞིང་། ཆོས་གཅིག་ལ་ཐན་ཚུན་གཅིག་མེད་པ་དང་། སྐར་ཡོད་ཞིག་ནས་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ན་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། དེ་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་ནུས་ན། རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚོ་ཡང་མིན། སྟོང་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པར་གནས་པ་གོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཅིག་དུ་བྷལ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་མེད་ན་དེའི་སྟོང་པཉང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ཅན་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་མ་ཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྣང་སྟོང་འདི་གཉིས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་སྣང་བའི་ཚ་རོལ་ན་དོན་དམ་མམ་སྟོང་ཉིད། སྟོང་པ་སྣང་བའི་ཚུལ་རོལ་ན་སྣང་བཉམ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མི་ཤེས་པས། ཡེ་ནས་འབྲལ་མེད་དུ་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ན། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས། སྟོང་སྣང་། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་མཉམ་

པ་སྟེ། ཚོགས་དང་ལྡོག་པའི་ཁྲད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་ངོར་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༣ གནས་ལུགས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཚོས་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་དང་བལ་བའི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་བྱ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ནས་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཉ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དང་། སྐྱོན་གདགས་སུངོགས་པས་ཁས་ལེན་མེད་པ་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་དང་། ཡུག་པས་བྱ་རམ་སྐྱོང་བའམ་བྱིས་པས་ལྟ་ཁང་མཐོང་བ་ལྟར་བརྗོད་མི་ནུས་པ་དང་། ཡང་ན་ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་གཉན་མེད་དུ་བཟུང་ནས་བློ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བའི་བསམ་མེད་བརྗོད་མེད་འབྲུ་བར་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཏ། སྟོང་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མིང་བརྗོད་ཤེས་ཀྱང་དོན་ཕྱོགས་ཙམ་འཆར་མ་སྐྱོང་བའི་རང་མཚོང་ལྟུག་པར་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །

༤ དབེར་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། རིགས་པའི་ལམ་ནས་བདེན་མེད་དུ་དེས་ནུས་བདེན་གྲུབ་མེད་དོ་སྙམ་པ། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འདུ་ཡང་སྟ་མས་གོ་མི་ཆོད་ལ། ཕྱི་མས་ཆོད་པའི་ཁྲད་ཡོད་པ་ལྟར། ཉ་ཤང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱལ་དམིགས་པ་མེད་པར་རིགས་པས་དབྱད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དེས་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་།

མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་དུ་རིགས་པས་དེས་པ་རྣེད་པའི་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་གོ་སྐབས་གུ་ལ་ཡོད་དེ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །

༣ སྤྲོས་བྲལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་ལ་བདེན་མེད་མེད་དགག་གི་མཚན་མ་ཙམ་རིགས་པས་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་དམ་དོན་དམ་དབྱེད་རིགས་གང་གིས་འགྲུབ། ཐ་སྙད་དུ་འགྲུབ་པར་དེད་ཀྱང་འདོད་མོད། དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་ལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། བདེན་མེད་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་དཔྱད་བཟོད་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༤ མདོར་ན་རེ་ཞིག་རྟམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། དོན་དམ་པར་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་དང་། དེ་ཡོད་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བར་རང་ཞན་སུས་ཀྱང་འདོད་པས།། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་རྩོད་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཐ་སྙད་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་སྤྲོས་བྲལ་དུ་འདང་འགྲུབ་མོད། བདེན་མེད་མེད་དགག་གི་མཚན་མར་ཞེན་ནས་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་ནས་སྤྲོས་བྲལ་འགོག་པ་ལྟར་ན། ཁོང་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་བདེན་གྲུབ་ཏོ་ནའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། བདེན་གྲུབ་མེད་ན་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་སྙང་དོན་གཅིག་པའི་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་རེ་རར་དང་། དེའི་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་འགག་མེད་

པ་ནི་བདེན་གྱུབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། བདེན་གྱུབ་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་མ་འགག་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་རྟེན་པས་བདེན་གྱུབ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟེན་ཏེ་རི་རྭ་ཞིན་ནོ། །སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡོད་ན་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྣང་བ་དང་། དེ་སྟོང་པ་ཟུང་འཇུག་དགོས་ན་བདེན་གྱུབ་རི་རྭ་གཉིས་མེད་མཉམ་ལ་སྣང་རུ་གཅིག་ལ་ཡོད། སྣང་རུ་མེད་པ་ལ་སྟོང་རུ་གཅིག་ལ་ཡོད་དེ། སྟོང་པར་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་རྭ་ལའང་སྟོང་པར་མི་གདགས་སམ་ཞེན། དེ་གཏན་མེད་ཡིན་པས་དེ་འཇུས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱེད། འོན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་གྱུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཟེར་རམ་ཟེར་ན། བདེན་གྱུབ་ཞེས་པ་དོན་དབྱོད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་ལ་འཇོག་པས། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གྱུབ་ཚད་དོན་དབྱོད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དུ་གྱུབ་པ་ལ་འཇོག་པས། དེ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་མོད། བདེན་གྱུབ་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་བདེན་པ་གྱུབ་ཅེས་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བར་མེད་པས་ན། བུམ་པ་དོན་དབྱོད་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་པ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ལ་བདེན་གྱུབ་མེད་པའི་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། དོན་དབྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མ་གྱུབ་པ་ལ་བདེན་མེད་ཅེས་པ་ལས་འཇོག་བྱེད་གཞན་མེད་པས། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དབྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་འགོག བདེན་གྱུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དབྱོད་ཀྱི་བུམ་པ་མ་དམིགས་

པ་བདེན་མེད་མིན་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་དེ་བྱམ་པ་ལ་ལྟ་ན་པར་བརྗོད་པའི་ལྟོག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲ་དག་རང་གཞི་བསྒྲེལ་བ་ལྟར་བྱམ་པ་མི་སྟོང་བ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཡོད་པ། གནག་རྟ་རི་རྟས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །འདི་འབྲས་སྟོང་གོ་ཆོད་ན་བྱམ་པའི་སྟེང་ན་དེར་མ་ཟད་རང་མིན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པའི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

༣ གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་སོགས་སུ་སྣང་། སྐྱེ་བར་སྣང་བས་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པར་འགྱུབ་དགོས་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་དེ། རི་བོང་རྟ་དང་རྟ་མེད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་མི་རྟུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་དོན་རིགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀང་སྟོང་པར་སྒྲུབ་དགོས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དབྱེད་རིགས་ཀྱིས་མེད་པར་འགྱུབ་པ། ཐག་སྒྲུལ་དང་། རྒྱ་གཉིས་རི་རྟ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་མེད་པར་ཤེས་ཀང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོང་ཟད་མེད། འཇིག་རྟེན་པས་ཀང་རྟོགས་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མ་སྐྱེས་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟག་པ་ཡང་། ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་མ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་འདི། རྟ་སྤྲང་དང་རྒྱ་བ་དངོས་མིན་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་

དབེར་བྱས་ན། སྣང་ཚད་བདེན་མི་དགོས་པའི་དབེར་བྱ་རྟུང་གི འཇིག་རྟེན་རང་གཅིའི་བློས། ཟླ་གཉིས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་གཅིའི་བློས། སྣང་བའི་ཚོས་གཅིག་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་སོ། །ཟླ་གཉིས་སོགས་ཟླ་བ་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་། ཟླ་གཉིས་སོགས་ཇུན་སྣང་ཙམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐག་སྨུལ་སོགས་འཁྲུལ་བློས་བཟུང་བ་རྣམས་ཡུལ་དེ་འདུ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེས་ལ། འཁྲུལ་པ་ལྷོག་ཚེ་འཐག་པར་ཤེས་ཀྱི། ཡེ་ནས་སྐྱེ་འཐག་མེད་པར་མི་རྟོགས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བཞིན་ཡེ་ནས་སྐྱེ་འཐག་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དེ་ལ་ཟླ་གཉིས་སྨུལ་སྣང་རྫུན་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འཐག་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ཡིན་པའི་རིགས་པས་བརྟན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་དགུམ་པས་བསྟན་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ནི་འདོད་པའི་དབེས། ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་དེ་མ་སྐྱེས་པས། རེ་ཞིག་དེ་གཉིས་གཅིག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས།

།། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེ་མ་སྤང་བར་གང་ཟག་བདག་མེད་ཡན་གར་དུ་རྟོགས་ཐབས་མེད་སྙམ་ན། ཡོད་དེ། ཐག་ཁྲ་མེད་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་སྨུལ་བློ་ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ།། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ངའི་སྙམ་པ་ལྟུན་སྐྱེས

མི་ལྷོག་སྟམན། ཅིའི་ཕྱིར་དྲི། དེའི་གདགས་གཞི་དེ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕུང་པོ་ལྔ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཀྱང་། རྗེ་སྤྲིད་ཐ་སྙད་དུ་ཕུང་པོར་སྣང་བ་སྤྲིད་དུ་བདེན་འཛིན་ཡང་མི་ལྷོག་སྟེ། ཞེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་སྲུབ་བཀག ཕུང་པོ་མི་དགག་བའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་གདགས་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཐག་སྐྱལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱུན་ཆད་མེ་སྣང་བར་མ་གྱུར་བའི་བར་དུ། བདེན་མེད་མི་ལྷོག་པར་ཐལ་ལོ། །དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྣང་བས་མི་འཆིང་སྟེ། སྒྲོ་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲུལ་རྒྱབ་འབའ་ཞིག་མི་ནུས་སོ། །ཞེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགྲུལ་གཞི་བྱེད་དོ། །འདི་གལ་ཆེའོ། །

༢ ཡང་དབང་ཤེས་ལ་རང་རིག་མེད་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་གི་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་ལུང་དྲང་བ་བློ་ཆོས་ལ་མཚར་མཚར་བརྗོད་པ། སྒྲོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདེ་སྐྱག་མི་ཤེས་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མི་ཤེས་བར་འདོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྐྱག་མི་ཤེས་པ་སོགས་འཆི་དུས་ཀྱི་ཕིམ་རིམ་དམ་བཅའ་བ་ཁོད་ལ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་ཅི། བདེ་སྐྱག་ཤེས་ན་དེ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་དེས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཤེས་བྱེད་ཤེས་པ་གཞན་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེའེར་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཚ་གྲང་གི་རེག་བྱ་གཅིག་ལུམྦོང་གི རེག་བྱ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་ཚོར་བ་

བདེ་སྐྱག་མི་ཤེས་བའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་མ་ཤེས་བར་གོ་ཡོག་ཏུ་འཛིན་པས་ནི། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྐྱག་མི་ཚོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གདན་སའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུག་པའི་ཁས་ལེན་འདི་མཁས་བའི་ཚོགས་སར་དབྱུང་བྱ་མིན་པས་སྐྱས་ན་ལེགས་སོ། །གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དབང་པོ་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་སོ་སོ་འཛིན་པར་དེས་ཀྱི། དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱུ་བོད་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བཤད་པ་མ་གོ་བར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འཆད་ཚུལ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་གཉིས་མི་འཛིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་སེར་པོ་སོགས་མི་འཛིན་པ་དང་། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་དྲང་དང་རྟ་སྐྱ་མཉམ་དུ་མི་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཉ་ཅང་དགོད་བྱེད་བའི་གཉམ་འདི་ཁྱེད་ལས་གཞན་སུ་ཞེག་གིས་སྨྲ། ཉ་ཉ། གཞན་ཡང་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཁོངས་དགའ་དམར་སྟོ་སོགས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལ། ཐ་དད་ཡིན་ན་གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏ་དུང་སོགས་ཀྱི་སྐྲ་སྐ་ཚོགས་ཀྱི་ཅ་ཅོ་ཐོས་བའི་རྟ་ཤེས་དང་། ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྟེལ་ཤར་མ་དང་ཉུབ་མ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ན། དབང་

ཤེས་གཅིག་གིས་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ཤེས་པར་ཁས་བླང་བའི་གཅིག་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བརྟོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་བདེན་གཉིས་གོ་ཚོད་མི་ཚོད་ཐད། འཕགས་པའི་དོན་དམ་གཟིགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་གཉིས་སྣང་གཉིས་ཞེན་འགོག་པའི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཚོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་ལམ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཚོས་སྤྲོང་གི་ལས་བསགས་པའི་ཚོག་འདི་ངོ་མཚོན་དུ་སྣང་བ་ལ་ལེགས་པ་ཅི་ཞེག་འདྲག་སོམས་ཤིག ནམ་མཁར་སོགས་བཞིན་རྗེས་འཇུག་གཞན་ཕྱིས་ནས་རྟམ་དབྱེ་སྤྱར་བ་བློ་མའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས་པ། མན་ངག་ཅེས་པ་ཚེགས་ཆུང་ལ་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་བློག་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན། འདི་འདྲའི་སྐྱ་སྤྱར་བས་ཚོག་ཉམས་དོན་མི་གོ་བ་འདི་བློ་མ་སྲས་མན་ངག་ཏུ་གནང་། ཁྱེད་ཡི་གེ་པས་ཡིག་ཆེར་བྱང་བ་ལའང་ཕྱགས་བརྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་གིས། ཡི་གེ་པ་ལས་གཉན་བའི་བློ་མར་རྫུན་ལྟང་ཞུ་བ་འདི་འོས་སམ་ཕྱགས་དཔྱད་མཛོད་ཅིག ཉེ་ཉེ།

༢ ཡང་། དངོས་མཐའ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐུག་ནས། རྒྱུ་མཚན་འཆོལ་དུ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཚ་བར་སྣང་བ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱབ་བར་དུ་མི་འགྱུབ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་

ཞིང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐུག་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བློ་མ་འགྲུལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཞིན་གྱི་ས་གོ་ཚོད་པས་སུ་ཡང་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲི་སྟེ། དེས་ན་མེ་ཚ་བ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱོན་བ་མིན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཚ་བ་དང་ཆུ་གཤེར་བར་སྣང་བ་ནི་སྐྱོན་བསལ་ཕྱིར་སྟོན་དུ་མེད་མོད། ཚ་བ་དང་གཤེར་བ། བའི་བ་དང་སྤྱག་བསྡལ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་འདྲི་ན། སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། སེམས་མེད་ན་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་འཛིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན་སེམས་ལས་སོ། །སེམས་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན་སྔ་མ་སྔ་མའི་སེམས་ལས་སོ། །སྔ་མ་སྔ་མའི་སེམས་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྨོས་པའི་བག་ཆགས་ལའོ། །སྨོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། སྔ་མ་སྔ་མ་སྐྱེ་ཇི་སྲིད་དུ་བརྟོད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དོ། །མཐའ་མེད་པ་ཅི་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཞེ་ན། སེམས་དང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དམིགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཐོག་མེད་མཐའ་མེད་མི་སྲིད་དོ། །དམིགས་སུ་མེད་པ་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་ནི་ཅི་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བྱུང་བ་ངོ་བོ་དང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་ན་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་འཚོལ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། དབེར་ན་ས་སོགས་རྟུང་།

རྒྱང་ནམ་མཁར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་ཅི་ལ་གནས་ཞེས་དྲིས་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བྱམ་ཟེ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ནམ་མཁའ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལའང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་དོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་དོ། །འཛེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །རྟེ་ལྟར་ཀུན་ཏུརྟོག་པ་ཅན་ལ། སྐྱེ་འགག་དང་བདེ་སྡུག་སོགས་མི་མཉམ་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད། རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྣང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚད་གྲུབ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་གང་ཡང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཅིས་པ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་ཚ་བའི་དངོས་གཞི་ལོག་པ་རྣམས་ལ་མེ་མི་ཚ་ཡང་། དེས་ཕྱན་མོང་བའི་ངོར་ཚ་བ་དགག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་གོམས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གང་སྣང་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རང་གིས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཛེལ་འགྲིབ་མེད་པ་སོགས་ཚུལ་འདིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །མེ་རྐང་རྟེའོས་ཡལ་འཕྲལ་དྲན་དགེ

༤ དངོས་མཐའ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐུག་ནས་རྒྱུ་མཚན་མི་འཆོལ་བ། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཐུག །དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་མེ་ཚ་བ་ལོག་པའི་རི་དྭགས་

མེའི་གཙང་སྦྱ་ཅན་སོགས་ལྟ་བུས་ཚད་མ་མ་གྲུབ་པ། ནང་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་དོན་རང་དབང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ལ་ཐུག ངེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་ཏེ་སྣམ་ན། མི་འཆོལ་བའི་ཚུལ། རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་ཚད་གྲུབ་ལ་དཔྱད་ན། མེ་ཚ་བ་ཚད་གྲུབ་ལ། རི་དྭགས་མིའི་གཙང་སྦྱ་ཅན་ལ་མེ་ཚ་བ་དང་། བཙན་དུག་གིས་འཆེའམ་གནོད་པ། རྨ་བྱ་ལ་ཞན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། རྒྱ་ཅིག་ལའང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒོ་ནས་མེ་ནང་བརྡེས་ཀྱང་མི་འཚེག་པ་དང་། སྐབས་ཀྱིས་མེ་མི་ཚ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུ་བའི་བྱེད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ། ལས་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྐབས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི། ཕྱི་དོན་ནམ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་གནད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ལུགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས། ཆོས་ཉིད་བྱ་བྱེད་ལྷོས་རེགས་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་དང་སྦྱར་ནས་དཔྱད་དོ། །དོ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་མོད། རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཐ་མལ་པའི་འབྲས་སྐྱེད་པ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་བསྟུ་མེད་མིན་ནོ་སྣམ་ན། སྔོག་གཅོད་སོགས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་མི་དགེར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་གྲི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་བདེ་འབྲས་སྐྱེད་པའི་དགེ་བར་བཏགས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཚ་བ་ལ་མི་ཚ་བར་བཏགས་པ་

གོམས་ཀྱང་ཚ་བ་མི་འོག་པ་བཞིན་ནོ། །རི་དྭགས་བཞིན་དུ་མེ་ཚ་དུས་ཡོང་སྲིད་ཟེར་ན་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྲོག་མ་བཅད་པར་འགྱུར་ན་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྡལ་ཡང་མི་སྐྱེད་མོད། སྲོག་བཅད་ན་རྣམ་སྨིན་དན་པའང་མི་བཟློག་སྟེ། མ་མ་བཏང་ན་སྲེག་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་པར་ཤེས་བཞིན། དེས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་བྱེད་ཅེས་ཡོག་རྟོག་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔས་ལུས་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་ཚོར་ཞིང་། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུན་རིང་བྱས་ཀྱང་འབྲ། སེམས་རང་ཉིད་ལ་བདེ་དང་ཡིད་བདེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དངོས་སུ་ཤར་བ་དེ་ལ་བདེ་མི་བདེ་ཞེས་འདོད་བས་ན། བདེ་སྡུག་ཚན་རྫོགས་འཚོལ་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ལས་ལ་དགེ་མི་དགེར་འཛིན་གི་ འདི་དགེའོ་སྙིག་གོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དགེ་སྙིག་གི་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་མི་འཚོལ་ལོ། །ཁས་ནས་ཤ་ཟོས་པས་ཚན་པ་དང་། དགྲ་བས་དཔའ་བོ་སོགས་སྐྱོང་བ་ནི། དལ་ལྟའི་རྒྱུན་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་དེས་བྱས་པའི་བདེ་སྡུག་ནི། རྒྱུན་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་སྙིག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེ་ལ། རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུན་གང་དང་གང་འཚོགས་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་དེ་བདེ་སྡུག་སྐྱོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

མཐའ་ཚོས་བྱ་ལྟོས་གསུམ་ཚུགས་ཐུབ་པ་མེད་པས་ཐལ་དུག་གི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་ལ་དེས་པ་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་ཅི་དང་ཅི་ཚོགས་བའི་སྣང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཚོས་ཉིད་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་བྱ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟོས་རིགས་དང་། དེ་ལྟར་མ་ནོར་གཏན་དབབ་འཐད་རིགས་ཡིན་ཏེ་ནམ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྒྱུ་སྐད་ལ་སྣན་གཤེར་རམ། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་རྒྱང་ཟད་མཐུན་པ་དེ་སྤྱིར་དུ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བར་འཛོག་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་ཀྱང་འབྱེད་དོ། །མི་ལ་རྒྱ་དང་རྟག་དང་ཁྱོ་རྒྱ་ཐ་སོས་སོ་སོར་སྣང་། ཡི་དྭགས་ལ་རྒྱ་ཉེན་རྟག་གམ་ཁྱོ་རྒྱ་སྣང་བས་སྣང་བ་ཐ་དད་དེ་གང་བདེན་མ་དཔྱད་བར། བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཁྱད་མེད་པར་བསྒྲུབ་ན་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་རེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐར་དཔྱད་ན་རྒྱུ་ལྟོ་བུ་མཐོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་མཚུངས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྣང་ཚུལ་ཀྱི་ཚད་གྲུབ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སོ་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་དོན་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཙམ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། རེ་ཞིག་ཡི་དྭགས་ལ་ཆུ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་སྣང་ཡང་ཆུའི་སྣང་བ་གཏན་ལེགས་མི་འབྱུང་སྟེ་ཆུ་སྣང་ཡོད་པས། སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཆུ་དང་རྟག་སོགས་གང་སྣང་བསྒྲུབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོང་བ་ཡོད་ཚད། སྦྱོང་བས་ཚད་

གྲུབ་ཆུ་སོང་གི་དབུལ་བཟོད་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན་དུང་དཀའ་སེར་ཚད་གྲུབ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ། དེ་བཞིན་རྟོག་རྟོག་མེད་འགྲུལ་མ་འགྲུལ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་སོ་ཞེན། བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་ཀྱིས་ཚོད་ཚོད་མིན་འཐད་དོ། །མཐར་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །སོགས་བཞིན་དུ་དེས་པར་འགྲུབ་བོ། །ཕྱི་དོན་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ལམ་རང་དོའི་རྟ་གླང་བཞིན་ནོ། །དཔྱད་ཅིང་དབྱད་ན་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཤུགས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སོགས་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་རང་སེམས་དབང་གིས་འཆིང་ལ། རང་སེམས་གྲོལ་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་གྲོལ་མི་བྱེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །གོམས་པའི་དབང་གིས་མེ་གཅིག་ལ་ཆ་ཅིག་གིས་ཚ་བ། ཆ་ཅིག་གིས་མི་ཚ་བ། ཆ་ཅིག་གིས་གནས། ཆ་ཅིག་གིས་སྲེག་བྱེད་སོགས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་ཏེ་མི་དང་མེ་ལྟ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཕྱི་དོན་ལའང་འཕྲལ་དུ་སྣང་སོགས་ཀྱིས་མེ་མི་ཚ་བ། དུག་མེད་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་འཕྲལ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ལས་མི་འདའོ། །ཕྱགས་བཅད་ན་སྟོད་བཙུད་རྣམས་ལས་ཀྱིས་བཀོད་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས

རྣམ་རྟོག་ལས། སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕངས་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུས་སྒྲོས་པ་ཡོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟོག་བྱེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གྱུར་བོ། །སྒྲོས་པ་ནི་རང་སེམས་ཀྱི་རང་རྟུལ་ཏེ། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱག་བསྡུལ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཅི་ལས་བྱུང་ན་སེམས་ལས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཅན་འདི་འོ། །སེམས་གང་ལས་བྱུང་ན་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མར། ས་ནི་ཆུ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་ནི། སྤྲུལ་ལས། གང་ལས་སྤྲིད་པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཏུ་འགྱུར་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཡང་འགྱུར་ཚུལ་ཕྱགས་ཐག་བཅད་ན་རྟོགས་ཆེན་ལས། དང་པོ་གཞི་འོག་འདས་གང་ཡང་མིན་པ་ལས། ལམ་འོག་འདས་སུ་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་པར་ཕྱགས་ཆོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲ་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་སྤྲོན་སོང་གི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས། ཡེ་ནས་འགྲུལ་མ་སྐྱོང་བའི་གདོད་མའི་མགོན་པོ་མེད་ན། སེམས་ཅན་སྤྲ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགྲུལ་མཉམ་ལ་ལམ་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་གསུང་བ་དེས་པར་འཚབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་སྤྲ་ཕྱི་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་དང་པོ་འགྲུལ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་དང་པོར་གྲོལ་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་འགྲུལ་གྱི་ཐོག་མར་འདི་ཞེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་བློས་

བཟང་དུ་མེད་མོད། འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་རྒྱུད། དེ་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་
ཀྱི་ལམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ཕྱིའི་ཚུལ་དུ་མི་འཛོག་ན། གོལ་འགྲུལ་གཉིས་
ཀ་གཞི་འོད་གསལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་གནད་ལས་མིན་པར། འོད་གསལ་
ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དང་སྐྱ་ཕྱི་ནམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་
འགྲུལ་པ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་འགྲུལ་བ་དེ་འོད་གསལ་གྱི་གཞི་རྟོགས་ཀྱང་
མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །འོད་གསལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རང་ཀུ་བཞིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བ་མི་འཐད་ལ། སངས་རྒྱས་
སོགས་ཀྱི། རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་དབེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ལ་
རྒྱུད་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བས་སྟུའང་། འགྲུལ་
སེམས་མཐའ་དག་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་མི་སྲིད་དེ། འགྲུལ་
སེམས་རང་གི་རྒྱུ་དང་འོད་གསལ་ལྡོག་ན་མཉམ་ལྡོག མི་ལྡོག་ན་མཉམ་དུ་
མི་ལྡོག་དགོས་སོ། །འོད་གསལ་རྒྱུར་མི་འཐད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་འགྲུལ་ན་ཕྱིས་སུ་ཡང་འོད་གསལ་མ་ལྡོག་པར་དུ་འགྲུལ་ལོ་
སྙམ་ན། མི་འགྲུལ་ཏེ། འོད་གསལ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་
བྱས་ནས་འགྲུལ་བ་མིན་ཀྱང་། འོད་གསལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་
དྲངས་པ་ཡིན་མོད། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་འཇིན་པ་འབྱུང་རྟུང་ཡོད་པ་ལས་
གཟུང་འཇིན་གྱི་སྤྲོས་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིང་། མ་རིག་པས་སེམས་ཅན་འགྲུལ་
པ་དང་། རང་རིག་པས་གོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྱུང་སྲིད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་

སེམས་འབྲལ་བ་ཡི་ཤེས་སུ་ཀྱུར་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུར་མི་ལྟོག་གོ །འོན་ཀྱང་དཔྱད་ཡང་འོད་གསལ་བའི་སྣང་ཚ་ལས་འབྲལ་སྲིད་སྣ་མ་ན། འདོད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་འོད་གསལ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། འདི་རྟོགས་ན་གྲོལ། འདི་མ་རྟོགས་པར་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་ན་འཁྲུལ་སྣང་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མཐའ་ཉི་ཚེ་བ་གག་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སེམས་གཏན་འགག་མི་ནུས་པས། སྒྲིབ་ཕེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། འགོག་དབྱིངས་ཞུགས་པས་རེ་ཞིག་སེམས་འགག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལྡང་བ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འཕོང་འདས་རིགས་མ་རིག་གི་ཁྲད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་སྟེ། འདིའི་ཐུ་ཐག་རྩོལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁོ་ནས་ཆོད་དགོས་སོ། །འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ལས་རྟུང་གིས་སྐྱོད་དེ་སྣང་གསུམ་ཤར་བ་འདིས་རྩོལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡེ་ཐོག་གི་ངང་ནས་འཁྲུལ་ལུགས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ལས་རྟུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པའི་ཏིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ནི་གཞིའོ། །གཞི་ལས་གཞི་སྣང་ངམ་ཏིན་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་ཤར་བའི་འོད་གསལ་བུ་ཡི་སྣང་བ་ཞེས་གཞུག་མ་ངོས་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཐུ་བ་དེས། འོད་གསལ་མ་ཡི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་མ་བུ་འདེས་ཏེ། འོད་གསལ་ཟིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟུང་གི་གདངས་ཀྱིས་འབྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱའི་འོད་གསལ་གྱིས་མ་མ་ཟིན་

པ་དེ་སྲིད་མ་ཡི་དུས་ན་སེམས་འགག་ས་ཡི་ཤེས་མ་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་ཡོད་ཀྱང་སྒས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དལ་ཕྱ་ནས་བཅས་བཅོས་མེད་པའི་འོད་གསལ་རང་རིག་གི་བབ་ལ་ཅི་གནས་བྱ་བ་འདི་རྟོག་གེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ནུས་ན་རྩུང་དབྱམར་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་ལས་རྩུང་གི་རྒྱུ་བཅོམ་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སེམས་རྟེ་ཕིམ་གྱི་མཐར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་དང་ལས་རྩུང་གི་སྟོངས་ཐམས་ཅད་དེས་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་བསྐུ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི། ས་བོན་ལས་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟ་དང་འཇུག་འགྱུར་གྱི་སྣང་བ་སྐྱིན་ཟིན་གྱི་དུས་ན་སྣང་དོར་མེ་བསྐྱེ་ཡང་། ནང་གི་ཉེན་སྟོངས་ལྟན་དང་འཚོག་ན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་སྲིད་པས། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇུག་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་ཞིང་རིད་སྲིད་དུ་བརྟན་པར་སྣང་མོད། དོན་ལ་སེམས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་མེད་དེ། དབང་འབྱོར་པས་ས་སོགས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྲུབ་པས་རི་བག་ཟང་ཐལ་དང་། ཟད་པར་སོགས་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་ན་འཇུག་པ་ལ་ཅི་ཡང་བསྐྱུར་དུ་མེད་དོ། །དང་པོར་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ། བར་དུ་གནས། མཐར་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་འགག་སྟེ། རྒྱ་ལམ་གྱི་ཡུལ་སྣང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇུག་པ་ཆ་ལ་སོགས་བཤད་པ། ཞེས་

སོགས་དང་། སངས་ཀྱི་མདོར་འབྱུང་བ་རྣམས་གང་དུ་འགག་པའི་གཞི་སེམས་སུ་གསུངས་པ། སངེ་ཆུ་ལ་སོགས་འབྱུང་བཞི་ནམ་མཁའི་ངང་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་དང་རླུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་འགག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེའི་གོ་འབྱེད་པའི་སྣང་ཆའང་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ་སེམས་མེད་ན་ནམ་མཁའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ན་དོན་ཡོད་འབྱུང་ཞེས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཚོར་འཕྲུལ་ཏེ་སེམས་མ་ཟད་བར་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དབུས་ཀྱི་མུ་ཡང་མི་འཛིན། དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་འཛིན། ནམ་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ན་མཐའ་དང་མུ་དང་ཆ་གང་ཡང་མི་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་མེད་ཅིང་སོགས་གསུངས་པ་ཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྒྱུན་འཆད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིངོ་བོར་གནས་གྱུར་ཚེ་སེམས་ཟད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནམ་ཡང་སེམས་སུ་མི་ལྟོག་སྟེ། འཚེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་སོ་སོར་རང་གི་རིག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེར་མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ཀྱིས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲུབ་སྟེ། གཉིས་སྣང་ཅན་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་ངོར། འདུས་བྱས་མི་རྟག འདུས་མ་བྱས་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་ཀྱང་། དབྱིངས་

ཀྱི་ངང་ན་དེ་གཉིས་མེད་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མེད་དགག་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མེད་པས། དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བླལ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཚེན་པོ་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་གདགས་པ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དུ་གྱུར་པོ། །མདོར་ན་བརྗོད་མཐའ་བརྗོད་བླ་ལ། རྟོག་མཐའ་མི་རྟོག རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡེ་ཤེས། ཆོས་ཅན་མཐའ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐུག་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ རྟོག་བཞག ཚད་གྱུབ། ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་གྱུབ་པའི་གནད་ཆེན་པོ་གསུམ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། གཞུང་གི་དཀའ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན། འདི་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིང་སྤྲེབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞིང་འཕྲག་རྒྱ་ཆོས་༡༠ལ་ཐ་སྙད་ཚད་གྱུབ་འགོག་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཤར་བའི་ཆོ་དོགས་སེལ་དུ་ཤར་བ་དག

༢ ཡང་། ཆོས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་དེད་ན་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཇི་སྲིད་རྟོག་པས་མེ་ཚ་བར་བཏགས་པ་མི་གཏོང་བ་དེ་སྲིད་མེ་ཚ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མ་འཁྲུལ་བར་ཚད་མར་བཏགས་པ་དེས་གྲུབ་པའོ། །མེ་ཚ་བའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་ན་ཚ་བར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ་ངྲགས་མེ་ཡི་གཙང་སྦྲ་ཅན་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཞག་པའི་ཚད་མ་གང་ལ་མི་བརྟེན་པ་དེ་ཚོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འཁྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པས་

བཏགས་པ་ལས་གཞན་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པར་འདུ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་བདེ་སྡུག་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་ཇི་སྙེད་པ། འཁོར་འདས་བཟང་ངན་ལྟ་མི་དན་སོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སོགས་སུ་བཏགས་པས་འདོགས་མཁན་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་མིན་པ་གཞན་རྟུལ་ཙམ་མི་རྟེད་དོ། །འོན་མེ་ཚ་བ་དང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པར་བྱེད་པོར་རྟོག་བཏགས་འདུ་སྟམ་ན། དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་ཡོག་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་མོད་ཀྱི། མེ་ཚ་བ་ལྟར་དེས་དོན་བྱེད་ནུས་དངོས་སུ་རྟོག་ལས་སྣང་བ་མེད་དེ། བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ། མེ་དང་ཆུ་ཐོག་མེད་གོམས་བའི་རྟོག་བརྟགས་ལ། གློ་བུར་ཟློག་སྟེ་བཏགས་པས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མི་འགྱུར་བ་ནི་རྟོག་བཏགས་གཞན་མ་དང་། གློ་བུར་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་སོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་མ་དེ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་རིང་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་སྣོད་ཡུལ་ཅན། །བྱིས་པ་གང་ལ་སེམས་ཚགས་པ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྨོངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དེ་དེའི་འདུ་ཤེས་མི་འགོག་ལ་གཉིས་ཞེན་ཀྱིས་ལས་སོགས་སོ། །ཆམ་ཀུན་རྟོག་ལས་གྲོལ་བའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་སོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་ནམ་ཡང་འདྲ་མི་རྙེད་པ་ལྟ་བུའང་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཀྱིའོན་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཀུན་རྟོག་ལས་གྲོལ་བའི་

མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་སོ། །སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟུབ་ཀྱང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཅན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕྱིན་ལས་རྩུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དབྱེར་མེད་ཅིག་གི་བྱིན་རླབས་ལས་རྟོལ་མེད་དུ་ཐུགས་རྗེ་འབྱུང་བ་ནི། དབྱེར་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་འཕྲལ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱུ་ཆེམུ་མེད་དགའ་མེད་བཞིན་སྣང་བ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུས་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་བགོད་པའི་ཡ་མཚན་ཆེན་པོའི་ཚོར་འཕྲལ་ལྟུབ་ཏུ་མངའ་བའི་སྟོབས་ལས་སོ། །གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་གི་སྣང་བ་མུ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོལ་མེད་ལྟུབ་ཏུ་མཁྱེན་ནོ། །དབྱེར་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་མཐའ་དབུས་སྐྱེ་འགག་མེད་དོ། །རོལ་བའི་ཚོ་འཕྲལ་ལ་མུ་དང་ཟད་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་དོ། །དམིགས་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་དེ། རྟ་བའི་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྐེན་འབྲེལ་མིན་པ་ཞིག་སྣང་མེ་སྨིད་དོ། །རྐེན་འབྲེལ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་བསྟུ་མེད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ཀུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ཏེ་ཚོས་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་གྲོལ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་འབྱུང་བ་བསྟུ་མེད་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ཏུ་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དངོས་

པོ་རང་མཚན་པ་མེད་དེ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཚ་བ་ཡིན་པ་ཅེའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་ན། ཁྱོད་ལ་མེ་ཚ་བར་མི་སྣང་ངམ། སྣང་ན་སྣང་བ་དེས་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞག་གི སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་དེ་མིན་པར་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དང་། ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཚད་གྲུབ་པེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེད་དོ། །མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་ཚེན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆ་ལས་གོལ་ཏེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚ་བ་དང་མི་ཚ་བ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་མཚན་མའི་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ག་ལ་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་ནི། སྐུང་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཚ་སྣང་བློ་ཡི་སྣང་བ་ཡིན་མོད། ཚ་བའི་བློ་སྣང་མིན་ནོ་སྙམ་ན། རེ་ཞིག་མཐུན་སྣང་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་བློའི་ངོར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡོད་མོད། དམ་བའི་དོན་དུ། ཕྱི་དོན་བློ་སྣང་མིན་པའི་མེ་དེ་རྟོག་པ་དང་ཟོད་ཀྱི་ཚ་བ་ལྟར་ཤེས་ཞེས་དྲིའོ། །མེ་སྣང་འགགས་ཀྱང་མེ་མི་འགག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་མི་འགག་པར་བློས་ཤེས་སམ་མ་ཤེས། མ་ཤེས་ན་དེ་ཡོད་ཅེས་ཚད་མ་གང་

གིས་འཛོག ཤེས་ན་དེ་བློ་སྣང་མིན་པ་ཇི་ལྟར་བཞག་སྟེ། བློ་གང་གིས་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་བློ་སྣང་མིན་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། བློས་མ་བཞག་པ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཡོད་པར་འཛོག་བྱེད་མི་སྲིད་ན་བློ་སྣང་མིན་པར་གང་གིས་འཛོག བདག་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནས་རང་གི་ཐ་མའི་ལུས་དང་ཁང་པ་སོགས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས་དྲིས་ན། འོན་མེད་ཟེར་རམ་ཟེར་ན། དེ་ཐ་མ་སོགས་དེ་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཡོད་ཀྱི། ཡུལ་ཅན་བློ་གང་གི་གང་སྣང་བ་མིན་པའི་མ་ཤེས་པའི་ཐ་མ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཡོད་ཟེར་རམ། རང་གཞན་ཀུན་ལ་ད་ལྟ་སྣང་བ་འདི་སྔ་ནས་ཡོད་ཟེར། དངོས་ལྟར་ན་འགལ་ཞིང་ཐ་མའི་ལུས་སུ་ལ་སྣང་མ་མྱོང་ན་སྔ་ནས་ཡོད་པ་སུས་ཤེས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་ཐ་མའི་ལུས་དེ་ད་ལྟ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་སྣང་བ་འདི་སྨད་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པས། དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་ལ། དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྣང་ཡུལ་གཅིག་ནི་ཡོད་ན། དེ་ཡུལ་དུས་གང་དུའང་བློས་དངོས་སུ་དམིགས་མི་རྟུང་བས། ཐ་མའི་ལུས་སོགས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ཡུལ་ཞེས་པ་བློ་གང་གིས་མཐོང་ནས་འདོག གལ་ཏེ་བྱག་རེ་གཅིག་ལ་སུས་བལྟས་ཀྱང་དེ་དེའི་རྟམ་བདེན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་ཡུལ་འདོད་ན། རེ་ཞིག་ལས་མཐུན་པའི་བག་

ཚགས་ཅན་ལ་བརྟན་པར་སོགས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་
ནི་བདེན་ཀྱང་། རི་དེ་ལའང་། ལས་སྣང་མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་གཞན་གྱིས།
ལ་ལས་སྣང་རི། ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ། ལ་ལའི་ཁང་བཟང་། ལ་ལས་ཟས།
ལ་ལས་སྨོག་ཚགས་སོགས་སུ་མཐོང་བ་མི་སྤྱིད་དགོས་ན། དེ་ལྟར་སྣང་བ་
འགོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣི་ལམ་གྱི་སྣབས་ན། རང་དང་ཁྱོམ་མང་པོས་གླང་
ཆེན་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་བར་གླང་ཆེན་མཐོང་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལྟར། དེད་
ཅག་གི་སྣང་ཡུལ་གཅིག་ཕྱི་དོན་ན་ཡོད་སྙམ་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཀྱི་བཏགས་
པ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པ་མིན་མོད། རེ་ཞིག་ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་ངོར་ལྟར་བཞག་
དགོས་སོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་མཐུན་སྣང་གི་སྐྱེ་བོ་འདུ་སྣང་གི་བག་ཆགས་སམ་
ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྣང་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་དགེ

༄། བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་བསྟུ་མེད་དུ་སྐྱོང་བ་འདི་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
བྱ་བ་ཆུང་ཟད་གཞན་དུ་མི་དགོས་ལ། ཡོད་ཀྱང་མེད་དེ། མེ་ཚ་བ། ཆུ་གཤེར་
བ། དགེ་བས་བདེ་བ། མི་དགེས་སྡུག་བསྔལ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་
ཐར་བ། བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བ། དུག་གིས་ན་བ། སྨན་གྱིས་ཕན་པ་
སོགས་བཞིན་ཏེ། མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་ཡང་། མེ་དང་ལུགས་སུ་འཕྲད་
པའི་ཚོར་བ་སྐྱོང་ན་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཚངས་དབང་
གི་བདེ་བ། འཕགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་བར་གྱིས་སྣང་ནི་སྣང་
ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་འདུའོ། །རྟོག་པས་

བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཚད་གྲུབ་ཀྱང་བཞག་ཆོག སྣང་བ་དེས་བློ་མ་ཆིམ་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་རང་རྟོགས་ཡོད་དགོས་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་མོད་དེ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་ལས་བསགས་སེམས་ལ་སྣང་། སེམས་ཀྱི་ཞེན་པ་འདི་ཙམ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་མིན་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟོག་བསལ་ཚར་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གུན་རྫོབ་ཀྱི་གྲུབ་ཚད་མཐར་ཐུག་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟེད། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ། །རྟོག་པས་འདོགས་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་ཀ་བ། འདི་ནི་བུམ་པ། འདི་ནི་བདེ་བ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་སོགས། རྟག་མི་རྟག་འདུས་བྱས་མ་བྱས་སོགས་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ངོར་མི་མཉམ་ཞིང་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་ཅན་ནོ། །མཉམ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དངོས་དངོས་མེད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐ་ལ་སྤྲིད། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །དེས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ལས་བརྒལ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཅི་ཞེག་ཏུ་རྟོག་པས་བཏགས། རྟོག་པས་བཏགས་ནས་སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདི་ལྟར་སྣང་

བཞིན་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཕྱིར། དམིགས་སུ་མེད་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པའོ། །མི་རྟོག་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་མོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་མེད་པར་མི་རྟེད་དེ། དེས་རྟོགས་སྐྱེན་སྐྱང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟར་བསྐྱབ་བོ། །མེ་རྟ་རླུ་རྟེས་ཡལ་ཁ་ཐུག་འགྲུའི་ཁྲོད་དུ་ཤར་བ་དག

༢ ཡང་། མེ་ཚ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་དུ་མེད་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་མེད་དུ་རང་གཞན་གྱི་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཚ་བར་བཞག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཤད་དུ་མེད་ཅིང་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག བདེ་སྡུག་བདག་གཞན་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་བམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ། ཡོད་ན་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྱུབ་པས་རང་བཞིན་རྒྱུ་བའི་སྐྱོན་འོང་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐལ་དྲག་ན་ཞེས་པའི་སྐྱོན་འབབ་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་སམ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་རྩུང་ཟད་མེད་དེ། སྐྱོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན། ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་མེད་ན་བདེ་སྡུག་དང་ཚ་བྱང་

སོགས་རྣ་ལྟར་འཛོག གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ན། དོན་མེ་ལྟ་བུའི་རང་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་ན། རྟོག་པས་ཀྱང་རྣ་ལྟར་འཛོག་སྟེ། མེ་མེད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སུ་མེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་མི་འཛོག་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེར་ན། འདིའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དོན་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར། ཡུལ་ཅན་བློས་བཏགས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བློ་ལ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལ། དེ་དང་དེར་བཞག་ནས་བཏགས་པའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཡུལ་མེའི་ཚ་བ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་རྣ་ལྟར་མེད་སྐམ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་མོད། དེ་གཉིས་ཀའང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། རྣ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མེ་ཚ་བར་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཚ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། བློ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ལ་ཚ་བར་མ་སྣང་ན་ཚ་བར་བཞག་ཀྱང་མེད་དེ། རི་དྭགས་མེའི་གཙོར་སྣང་ཅན་བཞིན་ནོ། །འོན་ཕྱི་དོན་གྱི་མེ་ཚ་བར་ཚོད་མས་མི་འགྲུབ་སྟམ་ན། ཚ་བའི་དངོས་གཞི་མ་ཡེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟུ་མེད་འགྲུབ་སྟེ་རང་ཅག་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱང་ཚ་བར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། མེའི་གཙོར་སྣང་ཅན་ལ་མི་ཚ་བར་མི་འགྲུབ་དགོས་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལ་གནས་སུ་སོང་བ། ཟས་སུ་སོང་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་དེས་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་བྱ་བ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། །འོན་ཟླ་གཉིས་སྐྱ་ཤད་སྣུ་མ་སོགས་ཀྱང་

ཚད་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཅི་ཡིས་འགྱུབ་དྲི། དེ་དག་དེར་འཛིན་བའི་རྟོག་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དེས་ལ་ཚད་མའི་བྱ་བ་བྱས་སོ་ཟེར་ན། དེ་དག་སུ་ལ་སྣང་བ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་བར་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་དུ། ཟླ་བ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་དངོས་དང་། སྣ་མའི་རྟ་གླང་། རྟ་གླང་དངོས་ཀྱི་ཚད་གྲུབ་འདི་མེད་དེ། དེ་མི་མཉམ་པ་ཐ་སྙད་རང་ལ་དབྱེད་བའི་ཆ་ནས་འཕེད་དགོས་ཀྱི། རྗེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་དུ་སྒྲ་ཤད་ལ། རྟུན་སྣང་སྒྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ། ཟླ་གཉིས་ལ་མིག་ཡོར་དུ་སྣང་བ། སྣ་མའི་རྟ་གླང་ལ་དེར་ཤེས་བའི་སྣང་བ་ནི། དེར་སྣང་ཙམ་གྱིས་དེ་ཉིད་རང་རང་སོ་སོར་ཚད་མ་གྲུབ་བར་སོང་ངོ། །ཐ་སྙད་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ནི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱིས་བརྟག་བའི་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའོ། །སྣང་བ་དེ་དག་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་བདེན་མིན། སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་རྟུན་མིན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །

༣ རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་མེ་ཚ་བ་སོགས་ནི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གདགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། རྟོག་པ་ཅན་དེ་དག་ལ་མི་བསླུའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མཚོན་བྱ་མེ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཚ་བའང་བརྟག་ན་དབེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་བཞིན་རྒྱུལམ་གཞིར་སྣ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི། རྟོག་པ་དེའི་ངོར་བྱས་ཏེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟག་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་སྣང་ན། མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མེད་དེ། མེ་ཚ་བར་སྣང་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་མིན་པས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་དེ། ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་ཚ་བ་སོགས་རྟོག་ངོར་སྣང་བ་འདི་ཉིད། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པཉམ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེལར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་དང་ཐག་སྨུལ་ལ། དེ་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་གཉིས་པ་དང་། སྨུལ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེ་བར་སྣང་མི་སྲིད་སྐམ་པ་ཡང་དབེ་འདི་ས་སེལ་ལོ། །དེལ་འདི་བཞིན་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ནས་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་བ་སྟེ་ཁས་ལེན་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྟེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཚེ། སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྲལ་ཏེ། བདེན་མིན་རྫུན་མིན། སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཕྱི་སྟེ་བདེན་མེན་རྫུན་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་དབྱུང་། མཉམ་གཞག་ཁུ་ནི་སྣང་མི་སྣང་བདེན་རྫུན་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པའི་མཐའ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒྲུབ་བ་ན། སྤྲོས་མེད་ལ་ནི་སྤྲོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་

སོགས་བཤད་པ་དང་འདི་བའི་གཞི་མེད་དེ། སྒྲོས་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡིན་མིན་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གདགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ཐུགས་ནས་སྐྱེན་གདགས་སུ་མེད་དེ། ངལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན་ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེས་མཚོན། མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་ལས་མེད་པ་ཅི། འདི་ལྟར་འོད་འདས་གཉིས་དང་། བདེ་སྐྱག་སོགས་སྐྲ་ཚོགས་སུ་སྐྱང་བ་ཅི་ཞེས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་ཞེས་ལན་གདབ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་སྐྱང་བའང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བྱས་ལ། ཡང་དག་པར་ན་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་བྱུང་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ར། །རྟོག་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྐྱང་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སོ། །སྒྲོས་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཤེ་བའོ། །སེམས་ནི་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ངོ་། །འོད་གསལ་ནི་སྒྲོས་པའི་དྲྭ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའོ་སོགས་ཅི་རིགས་བཤད། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་མཐའ་གཉིས་སམ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དབྱེད་པའི་ལག་རྗེས་ལས་འོང་དགོས། འདི་རྟོགས་ནས་བཤྲུ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་དང་། མི་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་ཚད་གྲུབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། འདིས་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །འདི་མ་ཤེས་ན་མཐར་གྱིས་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མི་ཤེས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཚད་གྲུབ་འབའ་

ཞེག་གིས་བསླུབ་ན། མེའི་ཚ་བ་ལོག་པའི་སེམས་ཅན་རིགས་དང་། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་འགྱུབ། དེ་མ་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་མ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཚད་མེན་དེ་ཡང་བག་ཆགས་ཙམ་དུ་འདུ་བས་མཐར་མི་འགྱུབ་འདུ་དབྱུག། རྟོག་བཞག་ཤེས་ན། ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་སྐྱེ་ལུགས་ཀྱི་དེ་འང་དེ་དག་གི་ངོར་འགྱུབ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་བསླུ་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར། རྗེ་སྐྱོང་སྣང་བའི་བར་དུ་ཚད་གྲུབ་འགྱུབ། མ་སྣང་ན་ཚད་གྲུབ་བཞག་པའི་གཞི་མེད་དོ། །སྒྲོས་ཀུན་ཞེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྗེ་སྟེང་བས་གཟིགས་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོས་ཀུན་དང་གཉིས་སྣང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་མངའ་ཡང་། གཉིས་སྣང་གི་སྒྲོས་པ་མི་མངའ་མོད། དེས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད་དགོས་ལ། མེད་ན་སྟོངས་བརྩུ་མཁྱེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུར་ན་རྣམ་མཁྱེན་མིན་པར་འགྱུར་བས། འཁོར་འདས་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉན་ནས་མེད་ན་མ་གཏོགས། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཟིགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་�ར་བཞིན་རྟོགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ཤལ་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །

༣ ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་དགོས་ཏེ། མིན་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་མེད་ཀྱང་སྣང་ན་འཁྲུལ་སྣང་ལས་མི་འདའ་བས། ཀུན་རྫོབ་

གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་བཞིན་སྣང་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་སྣང་ཅིས་མ་
ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་ན། རྣལ་གཉིས་
ཚུ་རྣལ་ལ་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་དུ་བཞག་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཚད་བའི་དབང་གིས་བཞག་
གི སྣང་བ་ཙམ་འཁྲུལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བའོ། །དེ་ཉིད་
འཁྲུལ་བར་བརྗོད་བས་དོན་ལ་མེད་ཚུལ་ཤེས་བར་བྱེད་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
རྣམ་བར་བཞག་བའང་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་ནི།
རྟེན་འབྲུང་ཡིན་བས་འགྲུབ་སྟེ། རྣལ་བ་དངོས་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བར་འདོད་
བའང་རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་བས་སྐྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
ཚད་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །འོན། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྲིན་ཕྱིར་
སོགས་དང་། སད་བར་གྱུར་ན་སྐྱམ་ཚར་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ལྟར་ཞེན། བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འཛིན་བའི་ཕྱིར། སྤྲིན་བའམ་འགེབས་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
བཤད་དོ། །སྐྱམ་ཚར་མེད་པ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་སྣང་མེད་
བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྟར་སྣང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་
བའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། སྣང་བ་ལྟར། གཉིས་སྣང་མི་མངའ་བཞིན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་དབྱིངས་འཁའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ལས་མ་གཡོས་བར། རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་བར་ཅི་འགལ་ཏེ། མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་མེད་
བའི་གཟིགས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་མེད་བའི་དུས་གཅིག་ཆར་
གཟིགས་པ་དང་། མཁྱེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་བའི་གཟིགས་པ་ཡིན་བའི་

ཕྱིར། འདིའི་གཟིགས་ཚུལ་འཕགས་པ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟལ་མི་ནུས་ན། སོ་སྐྱེས་ལྟ་ཅི་སྨྲོས་ཏེ། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དཔག་ནུས་རེ་སྐྱན་ཞེས་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཚད་མར་བྱས་ནས་མོས་པར་བྱ་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་བའི་རིགས་པས་གཞི་དུས་ནའང་བདེན་གཉིས་ལགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མོས་པར་བྱའོ། །མེ་རྟ་རླ།།ཆོས་པ་ལ་སྒོང་སྤྲོན་འོད་ལས་སོ། །

།ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་བདག་རྟོག་མེད་ཀྱང་ངང་དང་ངང་ཡིར་གསུངས་པ་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། ངབདག་མེད་ཀྱང་བྱིས་པའི་ངོར་དེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་གཟིགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། སྣང་སྲིད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གཟིགས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ངོར་སྣུག་ཀུན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་གཟིགས་ནས་དེ་བསྟན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་འདི་གཉིས་སྤྲོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་བསྒྲུ་ནུས་པ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་སྐྱབ་ལ་གལ་ཆེ་བས། འདིར་འཁྲུམ་ཉིག་བལྟ་སྐབས་འཁྲུམ་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཤེས་གི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། དྲན་པ་བརྗེད་ཐོར་བྱིས་པའོ། །

།ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་ཀྱང་། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དུ་མ་ཡོད་ཟེར། དེ་ཅི་ཞེན། ཉན་ཐོས་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག ཕུང་ལྔ་མི་འགོག་ཀྱང་། ཕུང་ལྔ་སྤྲོས་ལམ་གྱི་སྤྲང་བྱཁམ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བདག་འཛིན་སོགས་བཞིན་སྐམ་ན། ཉན་ཐོས་

བས་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་བས་བདག་འཛིན་ལྟོག་ལ། དེ་ལྟོག་བས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལེགས། དེ་ལེགས་བས་ཕྱང་པོའང་ལེགས་པ་ནི་རིགས་བས་དགག་བྱ་བཀག་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྣང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ལ། ཐོབ་པ་ཆད་པ། འདུན་པ། འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་སོགས་ཞིབ་བར་ཕྱེ། དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ལོག་བས་འབྲས་བུ་སྐྱག་བསྡལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགག་སྟེ། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་སོགས་བཤད་དེ། འདུ་ཤེས་སོགས་འགག་པ་སེམས་གཏན་དུ་རྒྱུན་ཆད་བར་འདོད་མོད། སེམས་རྒྱུན་ཆད་དོན་མེད་བར་རིགས་བས་གྲུབ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་སྒར་མི་ལྟོག་བས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཏན་ལེགས་རིགས་བས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་དགག་བྱ་ལེགས་པ་དེ་དག་ལྟག་མཐོང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བས་རེ་ཞིག་སེམས་འགགས་ཀྱང་སྒར་སྐྱེ་བ་དང་ཅིས་མི་འབྱ། དེས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྒར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་བའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། འགོག་བའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་སེམས་རེ་ཞིག་ལེགས་ཀྱང་སྒར་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་བའི་ལྟག་མཐོང་གིས་སེམས་ཚོགས་བརྒྱད་གནས་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ཚོགས་བདུན་འགགས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྒར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཉོན་ཡིད་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་བས་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་བཅོམ་ཕྱིར་སྒར་མི་སྐྱེའོ། །འདུ་ཤེས་

མེད་བའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་རེ་ཞིག་ཚོགས་དྲུག་ལེགས་ཀྱང་གྲུབ་གཞི་ལྷག་མར་ལུས་པ་དེ་ལས། སྒོམ་ཚོགས་བདུན་སྐྱེའོ། །གཉན་ལུགས་ལྟར་ཉན་ཐོས་བས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་དང་འདྲ་ན། རིགས་བས་མི་འགོག་ལམ་གྱིས་འགོག་རྒྱའི་ཚོས་ཅི་ཡིན་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱང་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་བས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད། ཀུན་རྫོབ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སྣང་རིགས་པས་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ།། ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་སྤོག་ལ། དེ་སྤོག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་ཞེན་སྤོང་ཞིང་། མཐར་གྱིས་གཉིས་སྣང་ཡང་སྤོག་སྟེ། བདེན་ཞེན་དང་བདེན་སྣང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་སྣང་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་དམིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྣང་ཅན་ཡིན་པར་རིས་སོ་སྐྱམ་ན།། འོན་སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པར་ཁྱོད་འདོད་ན།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་མི་གཟིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཆར་གཟིགས་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་གཅིག་ལ་འགྱུར། མ་ཆད་ན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མི་གཟིགས་དོན་ཅི་ཡོད་ན། གཟིགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཐས་བཅུ་པར་བཞག་སྟེ་ཁམས་

སྣ་ཚོགས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་སོགས་མཁྱེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཁྱེན་ན་སྟོང་བས་བཟུམེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་ངག་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་སྣང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་སྣང་མི་མངའ་བར་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་སོ་སྐྱེས་ལྟ་ཅི་འཕགས་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གཞལ་དཀའ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅིར་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྣམ་རྟོག་མེད་ན་གཉིས་སྣང་གཅལ་ཡོད་དེ། གང་སྣང་གང་ལ་སྣང་། རྗེ་ལྟར་སྣང་བའི་འགོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དབྱད་དོ། །

།མཐུན་ཀྱི་ཉེ། ཡང་། རྒྱུ་ཐོ་བྱམ་འཕྲད་པ་ནི་དལ་བ་ཕྲད་པ་སྟེ། འདས་འོངས་ཕྲད་མི་ཤེས། ཐོ་བྱམ་ཕྲད་ཚེ་བྱམ་པ་ལ་ཐོ་རྗེས་དོད་པ་དེ། ཕྲད་པའི་སྐབ་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་དུས་ལ་སྐྱེ་ཕྱི་མི་འཕད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཆྱེན་དང་ཆྱེན་ཅན་འཕྲད་པའི་སྐབ་ཅིག་དེར་སྐར་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་དེ། དངོས་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དང་དུས་གཅིག་པ་ཡིན་དགོས་འདྲ་ལ། དེ་ལྟ་ན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཞན་ཚུན་འབྲས། །སོགས་འཕད། དབང་ཡུལ་འཕྲད་པའང་དེ་དང་འདྲ། ཤེས་པ་ཐོ་རྗེས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དེས། ཡུལ་རྗེན་ཅར་བཟུང་ཞེས་ཀྱང་རུང་ལ། རྣམ་པའི་ཞགཅ་ཡོད་རྒྱུ་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་རྒྱུ་འདྲ་བས། དེ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་བས་འདི་ཅི་ཡིན་དཔྱད། མདོར་ན་རྗེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ། ཐོ་བྱམ་

དུས་མཉམ་པ་ལ་གཅིག་གཅིག་གིས་བསྒྲིད་པ་མིན་པ་ནི་འགྲུབ་མོད། ཕྱད་པའི་དུས་དེར་གཉིས་ཀར་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་གི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་དགོས་འདུ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལའང་དཔྱ་བ་ཕྱད་པ་ལས་འོས་མེད་འདུ། འདི་དངོས་པོ་མི་འགལ་བ་ཡིན། འགལ་བ་ཚ་གང་དང་། བློ་འགལ་དུས་གཅིག་ཕྱད་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་དབྱེད། ཕྱད་ན་ཕྱད་དུས་དེར་གཅིག་ཤོས་མེད་འདྲའོ་དབྱེད།

༣ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གང་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེའི་རྣམ་བཞག་མེད་བའི་ཚ་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན་མོད། དེས་དེ་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ཤེགས་དགོས་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་ལུགས་ལ། བློ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ཤུགས་རྟོགས་དང་། མར་མེ་གསལ་བྱེད། རལ་གྲི་གཅོད་བྱེད་སོགས་ཀུན་ལ་འདུ། བློ་ཡུལ་ཤེས་པས་རང་ཉིད་དེ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོལ་གོ །ཚོགས་དུག་གིས་ཡུལ་དུས་ཤེས་པས་ཚོལ་གི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་། ཡང་དག་པར་ན་མར་མེ་ལ་གསལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་མོད། རང་གསལ་བ་མིན་ཏེ། སྣན་གྱིས་སྐྲེབ་པ་མིན་པས་སོ། །རང་རིག་ན་སྣན་པས་རང་སྐྲེབ།

རལ་གྲིས་རང་གཅོད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་དོན་དམ་བར་དབྱད་པའོ། །རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་མི་འགོག་སྟེ་ཤེགས་མི་ནུས་ལ། བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་ཀྱང་མི་དགོས་སོ་སྙམ། མེ་རྟ་བྷ་ཚོས་ཀ་ཅ་ལ་དྲན།

༣ ཡང་། གཞན་སེལ་སྐོར། དོན་དང་བློ་ཡི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད། བློ་ཡི་གཞན་སེལ་འདི་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་བློས་སྣང་བའི་སྒྲོན་སྣོན་པོར་བཟུང་བས་སྣོ་མིན་ཤུགས་ཀྱིས་སེལ། མ་སེལ་ན་སྣོན་པོར་ཡང་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློས་སེལ་ཚུལ་ལ། རྟེན་སྒྲ་ཡི་གཞན་སེལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྟོག་བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། བུམ་པ་ཞེས་པས་བུམ་མིན་གཅོད། བུམ་པ་སེར་པོ་ཞེས་པས་བུམ་མིན་དང་ཁ་དོག་སེར་མིན་གཅོད། བུམ་པ་སེར་པོ་ཆེ་བ་ཞེས་པས་བུམ་མིན་སེར་མིན་ཆེ་མིན་གཅོད་པ་སོགས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་གཅོད་ཡོད། ཡོད་པ་ལྟར་བློས་བརྟེན་པས། བློ་ཡིས་སེལ་ཚུལ་ལོ། །སྒྲ་ཡི་གཞན་སེལ་དང་ཚན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། བློ་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱང་མ་འདྲིས་པའི་མིས་ཅི་ཡང་མི་གོ་བས་སྒྲ་ཙམ་གྱི་ནུས་པས་མིན་ཏེ། བརྗའ་ཐོགས་ཤིང་བརྗ་ལ་བྱང་བའི་བློའི་སྟོང་གིས་སེལ་ལོ། །དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན། བུམ་པ་བཟུང་བས་བུམ་མིན་སེལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཏེ་བུམ་པ་ཀ་བ་མིན་པ་ལྟ་བུ། བུམ་པ་

ལ་ཀ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །ཡང་ཚུགས་འདིར་བྱམ་མེད་སོགས་མེད་པ་བཞི་པོའང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཏེ་ཡོད་པ་སེལ་ལོ། །རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྟོང་གསལ་ལས། བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་བློ་ངོར་འཛིན་པ་སེལ་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་ན་བྱམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་འཇུག་ཚུལ། སྙང་འཇུག་ནི་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སྙང་བའི་སྟོང་གྱིས་བྱམ་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱམ་མིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྱལ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་རྟོག་རྣམས་སྒྲུ་ཡི་སྟོང་གྱིས་བློ་སྙང་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟོང་གྱིས་མིན་པས་ཐོག་མར་སྒྲས་གཞན་བསལ་ལ་ཡོད་པའི་སེལ་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །

༡ ཡང་། དཔའ་བོ་རྟོ་རྗེས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་བརྟུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་ཡིན་པས་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ལས་སོ་སོའི་སྤྱིན་བསྲེགས་བྱས་པས་ལས་འགྲུབ་པར་གསུངས། འདི་ཤིན་ཏུ་ཚད་མ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་རི་མོར་བྲིས་པ་སོགས་ལྟར་དམིགས་པའི་མཚན་མ་བརྟུད་ནས་དེར་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་ལས་འགྲུབ་པས་ན། ཕུང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟའི་གདན་ཡིན་པས་ནད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེས་ཟབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུས་འཁོར་ནང་ལེ་སོགས་གསང་སྔགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡིད་ཆེས། ཡང་མཚན་མ་དང་སྔགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཉེན་བརྩེའི་ཕུགས་རྗེས་ཕུལ་དུ་བྱིན་རླབ་ན་ལུས་ལ་བསམ་པའང་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱིའི་དམ་རྫས་ཀྱང་

བདུད་རྩི་ལྟ་སོགས་གཅོོད་པ་ཡིན་ན་ནང་རང་བྱུང་དུ་གནས་པས་ཡང་ལྷག་ལ། ཕྱི་སྣང་ཀུན་ནང་གི་དབང་ལས་བྱུང་ཞིང་ནང་གི་དམ་རྫས་རང་བྱུང་སྟེ་བས་ཆེ་ཞིང་ལྷུན་གྲུབ་བའི་ལྷའི་དལ་ཡིན་པས། སྨིན་སྒྲོག་སོགས་ལས་སྣུབ་དེ་ཕྱི་ལ་མི་བྱ་བར་ནང་དུ་ལྟ་སྟ་གས་ལྟེ་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པའམ། གདོད་ནས་སྤྲུལ་པའི་ངེས་པས་རྟུང་སོགས་གཅིག་པའམ། བྱ་བྲལ་དུ་སྤྲོད་པ་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་གདེང་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་བ་ནི་ནང་ཟབ་མོའི་སྣུབ་པ་ཕྱི་ཡི་སྟོང་གས་ལས་འབྱམ་འཕྱུར་གྱིས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་རྒྱུད་འགྲེལ་མཐོང་མ་ཐག་སྐྱེས་པས། འདི་ནི་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ཕྱེད་ངེས་པར་རེད་སྙམ་དགའ་སྤྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་བྱུང་ངོ། །

༄ ཡང་། ཀྱེ་རྡོར་སོགས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབུགས་དབྱུང་བ་ཞེས་དང་། རྩོགས་རིམ་ལ་རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་དབུགས་དབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས། གསང་འདུས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟག་གས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྩོགས་རིམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གསུངས། རིམ་ལྔ་ལས་སེམས་རྟམ་དག་གམ་སེམས་དབེན་ལ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ། ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་པོ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཚུའི་ཀུན་རྟོག་ནི་སྣང་བ་སྟེ། དང་པོ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི། གསུམ་པ་ཀུན་གཞིའི་སྟེ། དང་པོའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་ཅི་རིགས་པར་སོགསུམ་པོ་འདུ་ཞིང་། གཉིས

བའི་བདག་ཏུ་ངར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ཚོངས་སུ་བཞེ་བཅུ་པོ་འདུ། གསུམ་པོའི་འཁོར་ལྟ་བུའི་ཚོངས་སུ་བདུན་པོ་འདུའོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་མ་ཁད་ལ་སྒྲིན་བཞིན་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེར་ཐིམ་པ་སྟེ། སྟོང་པ་བཞི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་བསྒྲིད་ཅིང་སྦང་བྱ་སེམས་རྣམས་འགོག་བའི་ཐབས་ནི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཏེ། སྔགས་ནི་གནས་གསུམ་དུ་འབྱུག་གསུམ་ལ་དམིགས་པས་སྟང་བ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཉམས་སུ་ཚོང་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྒྱེན་པས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བའོ། །དེས་ན་ལས་དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྒྱེན་ཏེ་སྲོས་བཅས་སྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྲོས་མེད་ཀྱི་སྲོད་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བྱ། བཞི་པ་འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་ནི་སེམས་ཀུན་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི་སེམས་མིན། སམ་ཏ་ལས། ཚགས་སོགས་དགག་དཀའི་དྲི་མས་གོས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་འཚོར་བར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་། རིམ་ལྟ་ལས། བཞི་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དག་གནས་དེ་ཉིད་དང་། །ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་བློ་མེད་པ། །འཕྲུང་བ་མེད་ཅིང་སྦང་བ་མེད། །གཉེས་མེད་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་འདི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འདས་པའི་འདུས་མ་བྱས་མིན་ན་འདི་ཡང་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་བཅད་དུ་ཡོད་ཅིང། འདི་གང་ལའང་མི་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ་འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱང་བློ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་། སེམས་ཀྱི་དག་པ་གང་ལའང་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་འདུའོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དཔེ་ནི། །བླ་ཉི་མཚམས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་མོ། །དོད་གསལ་ལས་སྐུ་མའི་སྐུར་ལང་བ་ལའང་། རིམ་གྱིས་པ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྐུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་དང་། ཅིག་ཆར་དུ་དྲངས་བའི་ཚུ་ལས་ཉ་བཞིན་ལྡང་བ་གཉིས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་གལ་ཆེ།

༄ ཡང་། སྐུ་འཕྲུལ་གསང་སྟིང་གི་རྒྱུད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མིན་ལ་གསུམ། ཚད་མ་བཀའ་གཞུང་། སྐྲ་མཐུན་དོན་འཐགས། ཚིག་དོན་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ཚད་མ་བཀའ་གཞུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བཞི། རྟོགས་པ་བཞི། དགེ་པ་གསུམ། མཉམ་པ་བཞི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལའང་བཞི། རྒྱུ་གཅིག་པ། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། མངོན་སུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དབྱིངས་ཡེ་ཟད་འཇུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱུ་འམ་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱིངས་ལས་ཤར་བའི་སྣང་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དཔེ་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་གུད་རྫོབ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གུད་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཐན་ཚུན་གཅིག་གིས་

གཅིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དབྱེར་མེད་བའི་གནས་ལུགས་ཚོས་ཅན། བློས་སྒྱིད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བློ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོ་སོ་རང་རིག་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱིད་ཡུལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྱང་ལྟ་ཕྱང་ལྟ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བཏུད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཡུམ་ལྟ། རིགས་ལྟ། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོས་པ་ཐོགས་རེ་ཚོད་བའི་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་དང་། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཆོད་བའི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། སྣང་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་དག་གྲུབ་རྗེ་བ་དང་། སྣང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡོག་བའི་གྲུབ་རྗེ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གྲུབ་རྗེ་བ་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ངོའི་སྣང་བ་དང་ལྡན་ཅིང་བརྟགས་ན་དབེན་བའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྟག་བའི་དོན་དམ་དཀོན་བདུན་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྡུན་གྱིས་གྲུབ་བར་མཉམ་སྟེ། དབྱིངས་དེ་ནི་ཡེ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བའི་གནས་ལུགས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཡོག་གི་གྲུབ་རྗེ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མཉམ་སྟེ། སྣང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡེ་ནས་དག་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྣང་ལུགས་དུ་མར་སྣང་

བའི་འགོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཅན། གནས་ལུགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་མཐུན་དོན་འཐགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། སྔགས་ན་མི་སྡུང་བར་བསྟན་བའི་དུག་ལྟ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མཐུན་ཀྱང་དོན་འཐགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྟོགས་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལྟར་ཤར་བའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ཚིག་དོན་མི་མཐུན་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། སྤྲོས་བའི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པར་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་ནི་རྒྱུ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པར་རིགས་པས་བསྒྲུབ་བའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་པ་ནི་འགྲེལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ

༄ ཡང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག རྒྱུད་རྣམ་དག་མིན་ཟེར་བ་ཐལ་ཆེར། ཚོག་རྩོམ་མ་ཁས་པས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉམས་བཏོང་ངོ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་ཏུ་བརྩི་བ་ཡོད་ལ། ལོ་ཙྪ་བས་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད། རྒྱ་གར་པས་ཞེས་སོགས་བསྟན་པ་དང་། མེ་ཏོག་སོགས་བསྟན་པ་སྐྱེ་སྤྲོང་བམ་གཉིས་

ལྟར་བྱས་པ་ལས་ཐེ་ཚོམ་བ་དང་། རྒྱུད་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་མཐའ་ཡས་པའི་སྐད་ དུ་གསུངས་པ་ཡོད་པས། རྒྱ་གར་པ་ཁོ་ནའི་བརྡ་དག་མིན་ཚད་ས་ངེས་རྒྱས་ ཀྱི་གསུང་མིན་པར་སེམས་པ་དག་གིས་རྒྱུད་རྫུན་མར་སྣང་པ་འདི་དག ས་ངེས་ རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྩོང་ཉེན་ཆེ་བས་སྣུ་བ་ཡང་དག་ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། དུས་འཁོར་ ལས་རྒྱ་གར་ཁོ་ནའི་སྐད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཀྱེ་རྡོར་སོགས་ ལས་རྡོར་སྤྱི་སོགས་རྒྱ་སྐད་ཁོ་ན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། རྟོག་གེ་རྣེན་ ཅིང་མ་དེས་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པ་ལ་ མངོན་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའམ། ལྟག་པའི་ལྟས་མངོན་སུམ་ལུང་བསྟན་ པའམ། རང་གི་དབང་པོས་གང་ཟག་དེས་བརྟུས་པ་རྩོམ་པར་མཐོང་བའམ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པའི་སྐྱོན་ཁྱད་པར་ཅན་མཐོང་དེས་ལས། གཞན་ དུ་རྟོག་གེས་དཔྱད་པ་དང་། རྣ་ཐོས་ཁ་རྒྱག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ མིན་པར་མཐོང་། མིན་པ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་སྤྲིད་པས། དེ་སྐྱ་གསང་སྟིང་ དང་བྲོཌ་སྐྱངས་སོགས་བོད་ཀྱིས་བརྟུས་པར་ཇི་སྐད་ཚད་ཀྱི་རྫུན་རྒྱབ་ བྱད་སོང་པ་བཞིན། དུ་དུང་རྒྱུད་མིན་པར་འདོད་པ་ཐལ་མོ་ཆེ་ཡང་མི་དག་ དེས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་འབྱེད་ ཀྱི་ཆོས་སྐྱན་དྲི་མེད་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས། རྒྱུད་ཡིན་མིན་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་ བས་བཀའ་སྩོམས་སུ་བྱས་ལ་ཆོས་སྐྱང་མི་བསྐལ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ ཡིན་དེས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་ཆོག་འདུག་གི རྒྱུད་ཀྱིས་ཁོང་པ་

མེད་ལ། རྒྱུད་མིན་བར་བཞག་པ་རྣམས་ལའང་མིན་ཞེས་ཁ་ཚོམ་མི་གཅོད་བར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་སོ། །མདུན་ལོ། ། ། །

༣ སྒོར་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་རལ་གྲི་རྩ་རྩེ་རྟོན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ཐོག་ཏུ་ཟླ་ཉི་ཟུང་དུ་བཞེས། བདུད་ཚོགས་ཞི་མར་འཐག་ནུས་རྩེ་རྩེའི་མཚོན་ཆེན་གསང་འཛིན་མགོན་གྱིས་ཏེ། ཇི་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་བློ་གོས་དྲི་མེད་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཉི་མ་བཞིན། ། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སྐང་བ་མཆོག་སྦྱིན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཉེན་མོར་བྱེད། ། ཐུབ་ཆེན་སྤྱིད་བའི་ཆུ་གཏེར་འཕེལ་བྱེད་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀུ་སུམ་གཉེན། ། རྣམ་དག་རིགས་བའི་གང་རྒྱངས་ཆར་སྤྲོག་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་གདོང་ལྟ་བུ། །མཐའ་དག་རྣམ་དཔྱོད་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ལ་འཇམ་དབལ་དགེས་བའི་རྗེ་རྗེར་གྱིས། ། བརྟའ་སྤྱིད་རྒྱ་མཚོར་གཟིགས་བའི་སྤྱན་སྟོང་རྣམ་བཀྲ་ཤས་ཆོལ་སྤྱིན་སྐྱེས་ཀྱི། །གཡུལ་དོ་བཟློག་ལ་ཆེས་དབའ་གཏན་ཚིགས་རིགས་བའི་རྗེ་རྗེ་ཇེ་བཐུ་བསྟམས། །བཟོ་དང་གསོ་བའི་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་ཕེག་མཆོག་སྙུང་སྟེང་ན་འགྱིང་། །དེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལེགས་སྐྱོང་མཁས་མང་ཉེ་དབང་དབུས་ན་བརྗེད། ། ས་སྐྱ་དགེ་ལོར་བུའི་རྒྱན་ཆས་རབ་སྐེག་སྟེབ་སྤྱོད་ལྟ་ཡི་གོས་ཀྱིས་གླུབ། །མངོན་བརྗོད་གསེར་གྱི་སྐ་རགས་ལེགས་མཛོས་བློས་གར་ལང་ཚོའི་ཞུར་གྱིས་དུད། །སྐར་རྩེས་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ཉེར་འཛོན་བརྟག་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་དོར་མཁས། །གཟུར་གནས་མཁས་བའི་སྐུ་བོའི་ཡིད་འཕྲོག་

འཆི་མེད་དབང་མོའི་འཛོ་སྟེགས་ངམས། ༩ །ས་གསུམ་བློ་མ་གང་ལས་གཡེགས་པའི་ལམ་མཆོག་རྣམ་མེད་མཐོ་རིས་གྲུང་། །མཐའ་དག་རྣམ་དག་ཏུ་དཀྲུབ་ཀྱིས་ཉེར་དྲངས་ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་པའི་ལྷོ་བ་སྟ། །ལེགས་པར་བསྒོལ་ལས་ཚངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བཟང་པོ། །ཆེས་ཆེར་སྐྱག་པས་ས་གསུམ་ཉེས་པའི་དུག་གཞི་ལ་སྤོན་མེད་དྲང་སྲོང་མཆོག ༡ །གང་གི་བྱགས་པའི་དྲི་བཞོན་རྣམ་བྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེས་འགོར་ཡུག་ཁྱོན། །དོག་པོར་བྱེད་པའི་ཁུར་ལྷིས་རབ་དུབ་རྒྱ་ཉེར་བཞི་ཡི་སྐ་རགས་ཅན། །འཁྲུན་པའི་སྐྱ་བཅས་འདར་བར་ཐྱོགས་ལ་སྟོ་བསང་ཉེ་རྒྱའི་མིག་བགྱད་ནས། །རྒྱུ་སྐར་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་ངོམས་བཞིན་ཡང་ཡང་དགོད་པ་མིན་ནམ་ཅི། ༨ །མང་དུ་བཤད་ལྟ་སྨོས་ཅི་གང་གི་ཞབས་སེན་ནོར་བུ་ཀ་ཀས། །མ་དག་ཉེས་པའི་རྟོག་མ་ཀུན་བགྱིང་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚར་བཤི་ལ་འོ་ཡིས། །གཏུལ་བྱའི་བློ་གོས་སྐུ་གླ་སྐྱེད་གྱུར་ཀྱི་ལུ་ཤ་རིས་བསྐོར་བའི་ལྷོངས། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་གོངས་བཞིན་བསྟགས་འོས་མཆོག་གྱུར་དེ་སྐྱབ་མགོན་དང་བཅས། ༣ །དེ་ཡི་ཞལ་ལུང་ལེགས་བཤད་སྐྱན་མཆོག་སྤྲིད་པའི་རིམས་ནད་རྒྱུན་གཅོད་ཅིང་། །ཟག་མེད་ཞི་བའི་ལུས་སྟོབས་ཆེར་རྒྱས་རྣམ་གྲོལ་སྒོག་རྩི་བརྟིང་བྱེད་པ། །འདི་ལྟའི་ཚོག་འབྱུག་གཅིག་ཙམ་ལྟ་དབང་འབྱོར་བའི་ཟོང་གིས་ཤུག་ནས་བཤོད། ། །མཐའ་དག་ལྟ་ཅི་དེ་སྐྱབ་སྐལ་བཟང་དོན་མཐུན་གྲོགས་རྣམས་མཉེས་པར་མངོན། ། །སྤྲིད་པ་སྤྲིན་མོའི་གློང་ཆུང་མི་རྟག་དུས་ཀྱི་ཁོ་ཉས་ཟུར་ནས་བལྟ། །སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་

གསོས་གྱུར་ཐུབ་བསྟན་པའླའི་གཉེན་ཡང་ནུབ་ལ་ཉེ། །རང་གཞན་གྱུབ་མཐའི་ཚགས་སྡང་ཅི་བྱ་འདི་འདྲའི་ལེགས་བཤད་སྣང་བ་ལ། །བཅིན་ནས་རེས་དོན་སྐྱིང་ཡོའི་ལམ་ཚོལ་རྣམ་མཁྱེན་ཁང་བཟང་ལ་ཞུགས་ཤིག ༈ །དེ་ཕྱིར་བདག་བློ་དམན་ཡང་དམ་པའི་ཞབས་སེན་འཚར་ཀའི་ཉེ་གཞོན་གྱིས། །ཉེ་བར་བསྒྲུང་དེས་དད་དང་མོས་པའི་འདབ་བརྒྱ་རྣམ་པར་གྱུར་མིན་ཕྱིར། །འདི་འདྲའི་ལེགས་བཤད་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་འབྱུང་བར་དཀོན་པའི་དངོས་གཅིག་ཏུ། །མཐོང་ནས་ལྟག་པའི་བསམ་པས་བསྟུས་འདི་ར་རང་འདོད་དྲེ་མས་བསླད་པ་མེད།།ཅེའི་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དགེ་དྲེ་མེད་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་རྒྱུན་བཟང་ངོ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཟག་པ་མེད་དབྱིངས་བྱང་ཆེན་ཟླ་བའི་མ་མ་རྣ། །མ་ཉམ་པ་ཉིད་གྱུར་རྟག་ཏུབ་ལྷུན་གྲུབ་ཡན་བའེའི་རྟུབས་ཕྲེང་འབུམ་ཕྲག་གིས། །ཕྲིད་གསུམ་འཆིང་བའི་དྲེ་མ་ཀུན་འབྱུང་རྣམ་གྲོལ་དང་ལ་འགོད་གྱུར་ཅིག།།།ཅེས་བཞང་ཕ་ཆེན་བློ་མ་མཆོག་གི་ཞབས་ལ་སྐྱེ་བོས་རེག་བའི་སྐྱོམས་ལས་པ་ཁཞན་ཡན་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་སམ་འཕམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱིས། རང་གནས་བསྟན་གཉིས་དང་རྒྱས་གླིང་གི་དབེན་སྐྱིལ་བཀྲ་ཤིས་འཆི་མེད་འོད་སྣང་དུ་བསྟེན་མཚམས་ལ་གནས་པའི་ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟས་ནས་ཞལ་བཞུགས་བཀྱིས་པ་སྟེ། འདི་སྐད་འགྲོ་གྱེ་ཕེག་པ་མཆོག་ལ་སྐྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ། ། ། །

༢ མཁས་མཆོག་སྤྲོ་བཟང་རབ་གསལ་ནས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག

ཆོས་འབྱོར་སྦྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཁྱགས་པའི་ཀློང་། །ཁམས་ཞེས་གྲགས་པའི་གསེར་ལྟན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །གྲགས་སྐྱན་ལྟ་ཡི་རྡ་ཆེན་ལྷོར་བ་ཅན། །ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡིད་ངེ་དགའ། །ཀུན་རྟོག་ཟ་སྤུར་མཆེད་པའི་མེ་སྐྱག་གིས། །རེག་པའི་སྐྱིང་ལྟང་སྐྱིང་ནས་འཚག་པའི་ཕྱིར། །དྲི་མེད་ལྟ་རྩ་སྦྱིན་དཀར་བློ་རེ་འདི། །གང་སྐྱེས་འཇིན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་བྲེས། །ཞེས་ཕུལ་བའི་ལན་དུ་བསྟལ་བ། །གང་འདིར་ཤེས་ལྟན་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་དང་། རྒྱུར་དུ་ཚོགས་བཅད་རྒྱང་ལྟ་གོས་བཅས་ཤིང་སྤྲུལ་བླ་ཤ་ཆེས་ཐུ་ཤེགས་འབྱོར་སྤྲོ། རྟོག་གེའི་ཚུལ་འཛིན་རྟོག་གེ་ལས་འདས་པའི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་སྤྲུན་ལྟན་པའི་བཤེས་གཉེན་དུང་། །རྣམ་རྟོག་རྟག་ཅབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་གེ་བ། །གང་དེས་ཟོལ་མེད་ཞུ་མཆིད་འདི་ལྟར་གསོལ། །མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་དུ་བས་རབ་མཛོས་པ། །ཕྱིད་ཐུགས་དྲངས་གསལ་ནམ་མཁའ་རྣོགས་མེད་ལ། །བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་ཞུ་བ་མ་དགོས་ཀྱང་། །དུས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་བྱིས་པ་བདག་ལྟ་བུས། །མ་བརྟག་སྐྱབ་བས་གཞན་པ་མངོའི་རྒྱུད། །འཁྲུགས་བཅས་གྱུར་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སྐྱིབ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་གྱུར་ཅེས། །སྐྱོན་པ་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་མཛོད། །རང་རྒྱུད་ཉེས་པའི་

དེ་མ་སྨོང་བའི་སྣང་། །རབ་དཀར་ལྟ་རྩ་བ་དན་མཛེས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་མདོ་དང་མདོ་གཞན་བཅས། །ཤིང་སྨུལ་རྩ་ཚེས་དགེ་བར་ཕུལ་བ་ལགས། །

།ཨ་ཁས་མཆོག་བློ་བཟང་རབ་གསལ་མདུན་ཕུལ་རྒྱུ་རྟེས་མའོ། །ན་མོ་མཉྫུ་ཥྲཱི་ཡེ། མཁས་དབང་གི་གསུང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་གནང་འབྱོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། གསུང་བཟང་དོན་བཟང་མཐལ་འདོད་སྐྱེས་ནས་ལན་གཉིས་ཞིབ་བཤུས་ཀྱི་དན་རྟགས་མཚན་ཞུས་ཙམ་ལས་ལན་གཞན་མེད། ལགས། རྟེ་བྱ་མར་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྱུར་པ། ཉིད་ཀྱིས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་སོ་ཞེས་སྨས་པ་མི་ཁ་ཉེན་འགོག་ཆེད་གා་ལ་ཡིན། ལྟ་བ་ནི་བོད་སྐར་རབས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཕྱི་རབས་པ་ཀ་ཅིག་གིས་སྐྱེར་ཚོས་སུ་བཀའ་བསྩལ་བ་གཉིས་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྱུར་པར་བསྟོན་མི་ནུས་པས། དེ་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་བརྩད་ཀྱང་རྟེ་བྱ་མ་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གྱུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིན་མི་མཐུན་པར་བརྩད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཀག་པ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་དེས་ནི་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལས་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་བདེན་ནོ། །འདི་དྲང་པོ་ཟེལ་མེད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལུང་རྣམས་ཀ་ཤད་གི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཏེད་དུ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀ་ཤད་གི་ཕྱོགས་སུ་བརླན་པ་ལྟ་ན་ཅི་མི་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་མངའ་བ་ལ་སུས་སྐྱོད།

གང་སས་ཅན་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱུང་ཚད་ལེགས་བཤད་ཆེ་ལ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན་པ་དང་། མི་མང་བའི་གླ་སའི་ཁྲོད་དུ་བསྟད་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་ལ། གཞན་ཚུང་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རེས་འགར་དེས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་དེས་པ་མེད་མོད། ལྷགས་ཚབ་བྱན་བའི་གཏམ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ནུས་བའི་དགེ་སྦྱངས་བྱའོ། །ཟབ་དོན་དང་མི་རྟག་པར་སྨྲོང་བ་ཐོན་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མི་རྩོམ་པ་དམ་པ་གཞན་ལ་ཐལ་མ་ཆེས་ན་བདག་ལའོས་པའི་གསུངས་རེད། སེམས་དང་བདག་འཛིན་ཅྱིན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་། ཅྱིན་བཞིའི་ནང་ན་སེམས་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་སེམས་མེད་སེམས་ཅན་སོགས་མི་སྲིད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པར། སྔ་མའི་ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པ་སྲིད་ཀྱང་རྩང་ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། བྱམ་འཛིན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱམ་འཛིན་དེས་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡང་། འདི་ཡི་སྐན་འབྱིན་གྱི་ཚེར་མ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་འབད་པ་མི་རྩོམ་སྟེ་བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་ཁམས་འདུས་ཞེ་བའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ །ཀློང་ཆེན་པའི་གསུངས་ཚོགས་བཅད་དེའི་དོན་ཕྱོགས་མགོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་མི་འདུག་པས་དགག་པ་མཛད་ཅྱང་སྔར་སོང་ཡང་ཤེས་རབ་སྐྱར་བའི་མངོན་རྟགས་ཙམ་ལས་སྐྱོན་གལ་མང་། སྐྱ་བསྟུ་ཚུལ་འདིར། ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་མིང་བསྟུ་བ་དང་། ནམ་མཁར་སོགས་ལ་ཕྱིས་ནས་རྣམ་དབྱེ་སྐྱར་བར་འགྲིགས། འ་མ་གཏོགས་བའི་རྟེས་

འཇུག་གཞན་ལ་མི་འགྱིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱག་འཚལ། ཆོས་བྱག་འཚལ། དགེ་འདུན་བྱག་འཚལ་ཞེས་དང་། གླང་ལ་ཞོན་པ་ལ་གླང་ཞོན། གྲི་གུག་གིས་བཅད་པ་ལ་གྲི་གུས་བཅད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་འཁོར་བསྟན་རྒྱུད་དུ་སྦྲུལ་ལ་ཞེན་པའི་ང་རྒྱལ་བཅག་ནས་དོན་ལ་རྟོན་ཕྱིར་རྟམ་དབྱེ་སོགས་བསྟོལ་ཏེ་སྦྲུལ་ཉམས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱང་རུང་། ནམ་མཁའི་བརྟོ་སོན་ཞེས་མི་གསུངས་པར་འོ་བརྒྱལ་མཛད་པ་ལ་དོན་གཞན་ཡོད་གྱང་འཆི། ཙམ་སྦྲུ་རང་བྱུང་ཡོད་དར་ན་འདི་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཡིན་གྱང་རུང་། ཞ་གྱང་དོན་གོ་ན་ཆོག་གི་བརྟོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་འཆེལ་བས་ཅི་བྱ། ཙམ་སྦྲུ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟོགས་ལྟན་གྱི་དུས་དེ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་དག་འདིར་རྟགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུངས་རུང་། ཞེ་འདོད་དང་བརྟོད་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་གྱང་ལྟག་ཆོད་ཉེར་བཞིའི་རྒྱར་སོང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་སོགས་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལམ་བདེན་གྱིར་གསུངས་པའི་དོན་མ་འཚལ། སོ་སྐྱེ་ལ་རྟོག་གེ་བས་ཁྱབ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། སམཚམས་དམན་པའི་རྟོག་གེ་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གེ་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་མ་ཁས་པ་དག་གི་ས་ཚད་པ་ལྟར་ཆ་ཕྱེད་དགོས་པར་སྣང་། ཏ་ཤང་གི་གཞུང་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་ཕྱིར་ལན་གཉིས་དེའི་དགོངས་རྟོགས་ལྟ་བུར་མ་བསྒྱལ་གྱང་། དེ་དག་སྔར་ཡང་ཐོས། དེ་ལྟ་གཞུང་དེ་དག་མཐོང་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་སྨྲས་པ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བཅོན་པས་ཡིན་གསུངས། ཐུ་རྒྱས་བཞི་བཅུའི་གྲངས་འདྲེན་ནན་

བསྟན་མིན་གསུངས་ཀྱང་། ནན་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་བློར་མི་གདའ་བ་ཡིག་ཆོག་སྐུ་འཚོལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཚུང་བས་གྲངས་བགྲངས་བར་རྫོ་མ་ཐོག་པ་ཕྱགས་དགེས་པའི་རྟེན་མཛོད། སྐྱིར་བདག་ལྟ་དང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བའི་རྟོང་ཆགས་སོགས་ལའང་། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱར་ཏེ་ཁམས་དང་སྣང་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་ཐུ་རྒྱས་མང་པོ་བཤད་རྒྱུ་མོད། དེ་འདྲའི་སྤྲོས་པ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་མི་སྣང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཚད་མེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་སྣ་ཚུས་པ་ནི་ལྷག་ལྷས་རྣེས་གཟུང་ཅན་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེ་ཞལ་གྱིས་དཀའ་བ་སྤྲོས་མ་དགོས། བདག་ནི་སོ་སྐྱེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཞན་ལགས་པས། ཤེས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ལ། མི་ཤེས་རྒྱུ་ཚད་མེད་པས། རྩང་ཟད་ཤེས་པ་རེ་བྱང་ན་ཁོ་ཚུལ་དང་། མི་ཤེས་པ་བྱང་བར་དགེས་ཚུལ་མཛད་པ་འདུ་ཡང་། བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་བཟུང་བ་ལོས་ཡིན། དོན་ཚུང་རྩེད་ཤུས་དེ་ཙམ་ལ། དོན་ཆེ་བ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཕྱག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། དེ་གཟིགས་ངོར་བདེན་གཉིས་བ་དད་སྤད་བྱ་དཀར་ནག་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་ཟུང་ཆོགས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་། སོ་

སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་འབའ་ཞིག་དེ་གཟིགས་པ་ལ་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲིན་མེད་པོའབ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྟོང་རྒྱང་དེ་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་དྲི་མ་སྤང་བས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གཟིགས་ཞེས་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་ལ་འཐད་པ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྐྱ་རབས་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གམ་དབྱེར་མེད་ལ་ལན་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སྤྲང་ལྷོག་གོ །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཐུབ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བར་ཁས་བླངས་ནས། སྤྲུལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྣང་ཅན་དང་། དོན་དམ་གཉིས་སྣང་མེད་པ་ཟུང་ཚོགས་དང་། རྟོག་རྟོག་མེད་སྤྲོས་སྤྲོས་མེད་རོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཚལ་ཆོལ་སྣ་ཚས་པ་དངོས་འགལ་མིན་ན་འགལ་བ་ཞེས་པ་གཞན་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟེད་པས་གཞན་ལ་འགལ་བརྗོད་དོན་མེད་དོ། །མངོན་ཤེས་མི་སྤྲོ་སྟེ་བདེན་མེད་མེད་དགག་སྟོང་པ་ཐུང་ཚད་དང་། བདེན་མེད་སྤྲོས་བྲལ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཁྱད་ཕྱེས་ན་ཧོར་ཐུང་ཟད་མེད་དོ། །ཁོང་མཚར་གཏམ་ལ་དགེས་ཚུལ་མཛད་པས། དོན་དུ་མེད་པའི་གྲལ་མགོར་བཞུགས་ཤོགས་གསུངས་པ་ལ་མཚར་ཞུས། ཁྱེད་ནི་ཆོག་གི་རྟོག་ཚེན་མཛད་པ་འདི་འདྲའི་ཐུགས་དམ་ལ་སྐུ་ཚེ་རིལ་

པོར་བརྩེན་པ་མི་ལྷོད་པའི་ཀློག་པ་བ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ལགས་པས། དོན་དུ་མེད་པའི་ཚིག་དབུས་དེར་སྦྱན་དྲངས་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། མེད་དགག་སྟོང་རྒྱང་གི་ཚོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་ལ། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་སྟོང་འབྱལ་ཁྱི་འབྱལ་ཕུལ་བ་དགེས་པར་བཞེས་ཤིག བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་ཁས་ལེན་འགའི་ཚུལ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་སྐྱས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པ་མཚུངས་པར་རང་ཚིག་གིས་བསལ། བློས་དེ་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་ན། གཉིས་སྣང་ཞུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པས་རྟོགས་ཚུལ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་གྱུབ། རྗེ་ལྟ་བ་ཞིན་བརྗོད་མི་རྙད་པར་འཁྱེས་ན། བུ་རམ་དང་ལན་ཚྭའི་རོ་མྱོང་བ་སོགས་དེ་འདྲ་ཐམས་ཅད་བར་ལ་ཐ་ཆེས། ཚོག་ལ་མི་རྟེན་དོན་ལ་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ན་ནི་དེ་འདྲའི་བརྗོད་པ་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩོད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱོགས་སུ་རང་ཞིའོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་ཚེ་སྒོ་ལྷའི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ཐབས་ཚམ་ཅི་ཡོད། ཡོད་ན་སྒོ་ལྷའི་ཤེས་པའི་འགོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་པས་དུད་ཁྲེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དེ་བས་མང་བ་ལུས་ཡོད་པ། བྱིས་པ་གསར་བྱས་ཤེས་ནུས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏན་པོས་ལྟ་ཅི་སྐྱེས། ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཚོག་ཏུ་བཟང་བར་གསུངས་པ་ཅམ་མོ། །བྱི་སྐྱས་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་མེད་པར་སྐྱེར་ངེས་

གྱང་། རྒྱང་འཕེན་བས་ལྷོག་གྱུར་རྡེས་དབག་གིས་གཞལ་བྱར་ཡིན་པ་སྤྱིར་
ངེས་ནུས་པ་དཀའ་སྟེ། རྡེས་དབག་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར། སྐྱ་བ་ཚལ་
ཆེར་བསམ་པའི་འཛིན་ལུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དུད་ནན་གྱིས་
བསྐྱབ་ན་སྐྱོན་མེད་ཅམ་བརྗོད་རྒྱའི་དབུལ་བ་མཁས་པའི་ཞལ་ལ་མེད་དོ། །
སྐྱོང་ཉིད་ལ་ཚད་མཐའ་སེལ་ནུས་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་། སྐྱོང་ཉིད་མེད་
དགག་འདི་སྐར་ལག་རྒྱང་པ་ཡིན་པས་ཚད་མཐའ་འགོག་པའི་ནུས་པ་ཁྱིམ་
མཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཚང་ལ་སྐྱོང་དགོས་པས་ཀ་ཅང་བསེར་ཞད་ཆེ་བར་གཡར་
ཚབ་ཡིན་ཀྱང་། ཉིད་རྟམ་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཏད་ཡུལ་འདི་ཁྱིས་སུ་གནས་གྱུར་
ནས་རང་དབང་གིས་ཚད་མཐའ་སེལ་བའི་གོ་ཆོད་བར་གྱུར་པ་ལ་དེད་ཆོ་ཡང་
སྣང་བ་སྤྲོ། ཞ་མཚར་རྩེད་མོ་ལགས་ཏེ། སྐྱོང་ཉིད་རྒྱ་འབས་སུ་འཚར་རྒྱལ་
གོ་ཞིང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་ན། དེ་འདྲའི་རྟམ་གྲངས་མཆོག་
ལྡན་གྱི་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མཐའ་སེལ་བར་ཐེ་ཚོམ་གཅལ་ལ་ཡོད། གྲུབ་
དངོས་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་སྤྲིར་བསལ་ལེན་རྒྱལ་ལྡར་ན། གྲུབ་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་ཡོད་གོ་ཆོད་བའམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་
མིན་པའི་ཡོད་རྒྱལ་ཕྱང་གསུམ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཞེག་བཅལ་ལ། དེ་བཞིན་དོན་
དམ་མེད་པ་བདེན་པ་ཉིས་ཚར་རམ། གཞན་དུ་གོ་མི་ཆོད་རྒྱལ་བརྟག ཁྱད་
པར་མ་སྤྱར་པའི་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་གོ་རྒྱལ་ལྡར་ན། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མེད་གོ་མ་ཆོད་ན་དེ་ཇི་ལྡར་བྱ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་

པས་མེད་གོ་ཆོད་ན། དེ་ལས་གཞན་དོན་དམ་དུ་མེད་ལ་མེད་གོ་མི་ཆོད་པ་གྲྭ་ཚན་པོ་རྣམས་སམ་གང་དུ་གཅོད་བཙལ་བར་བྱ། ཐབ་ཀར་ཐོ་བས་བརྡུང་བའི་འོ་བརྒྱལ་མཛད་ཞོར་འདི་ལ་མཁྱེན་པའི་སྐུན་རྩར་ཙམ་གཅིག་ཆུ་བྱུང་ན་ལེགས། ཞ་མཚར་ཞུ་བ་དེ་ཙམ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོག་པའི་སྐོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་ན་ཚོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་མི་དགོས་ཏེ་དོན་འདྲ་བར་འབབ་བོ། །

འདིར་སྨྲས་པ། སྐྱ་བའི་གྲང་ཆེན་རིགས་པའི་ཡུས་སྟོབས་ཆུས། །མང་ཐོས་སྐྱ་ཞགས་རིང་དུ་སྐྱོང་བ་ལ། །ཉམས་ཆུང་བློ་དམན་སྤྱི་འཕྲ་བྱ་ཡིས། །རྩེད་མོ་བྱས་པའི་ནོངས་པ་མཐོ་ལོ་བཤགས། །དགོས་མེད་སྨྲ་འཆལ་མང་པོ་སྤྱིར་ཡང་བསྡམ། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་གསུངས་ཟིར་བློ་སྐང་གསལ། །སྨྲ་དབང་ཁྱོད་ལ་འགྲོགས་རྣམས་བསྐལ་པ་བཟང་། །སྐྱེ་གཞན་ཡང་དག་ཆོས་བགྲོས་ཆོས་འཛིན་ཞོག །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏུན་ཁུང་དུ། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏུན་བྱ་ཡིས། །བདག་འཛིན་རྣམ་རྟོག་རྣམ་བྱེད་པའི། །གཏུན་རྟད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཐབ་ཁྲང་དུ། །ཀུན་སྨོངས་སྤྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་ཀུན། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མེས་བསྲེག་པའི། །སྲེག་བྱེད་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །ཚགས་སྟང་ཚ་གྲང་འཐབ་པ་ལ། །ཐབས་ཤེས་སྨན་གྱི་སྐྱོང་བ་ཡིས། །རྒྱ་རྟུབ་ནས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པའི། །སྨན་པ་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་ཅིག །དབེན་པ་བསྟེན་པ་དོན་ལྡན་ཞིང་། །རྣམ་གཡེངས་བདུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་མེད། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཐོང་རྒྱུ་འཇུག །སྒྲུབ་བརྩོན་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་གྱུར་

ཅིག །ཐ་སྙད་ཚོག་གི་བརྡོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། ཁོན་ལ་མ།གས་པས་དབྱད་ན་འགལ་མེད་མཐོང་། །དགོངས་པའི་ཆུ་བོ་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། །འདྲེས་པར་གྱུར་ན་རྩོད་མེད་ཐམས་ཅད་བདེ། །བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། །མཐུན་པའི་ངག་གིས་ཚོས་མཐུན་འབེལ་གཏམ་གླེང་། །རྩོག་པའི་རྟྭབས་ཞེ་ཞེགནས་རྒྱ་མཚོ་དྲངས། །མཁྱེན་གཉིས་འོད་གསལ་ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་ལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་ཀུས་ལིས་རྗེ་ཏཱ་མའི་མིང་གཞན་སྙན་རྡེ་སྣུབ་གྲགས་པས་བྱིས་པ་དག་ལེགས་འཚེལ་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། ། ། །

༦༨། །བདུད་ཀྱི་སྐྱུ་ཕབས་འཛོམས་པ་མཉེན་པའི་རལ་གྲི་བཞུགས་སོ། །

ཤེས་རབ་རལ་གྲི་མདའ་གཞུ་ཐོགས། །ཉོན་མོངས་མི་ཤེས་གཡུལ་ངོ་སེལ། །དཔའ་བོ་བདུད་དག་བདུད་འདུལ་བ། །བདུད་བཞིའི་འཇིགས་པ་སེལ་ལ་འདུག །༡ །རྩེག་པའི་དྲྭ་བ་ལ་གནས་པའི། །བདུད་ཀྱི་སྐྱུ་ཕབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བཟང་བ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ནི། །ཟུགས་རྟུ་འཕྱིན་པའི་མན་ངག་བཤད། །ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་ནི་རྨི་ལམ་དུའང་། །བདེ་ལ་རྒྱུ་བ་དེ་ལྟ་མོད། །སྲིད་འདིར་དཔལ་ལས་སྐུ་ཡིས་བཀག །རྒྱུད་བར་འཕེན་པོ་སྐུ་ཞིག་ཡིན། ། ཞུན་ཚོགས་དཔལ་དང་རྒྱུད་པའི་ལམ། །སྲིད་ན་ཕུན་མོང་བཞིན་དུ་སྤྱོད། །རང་དགས་འཇུག་ན་གང་སྐུ་ཞིག །རྒྱུད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད། ། །དམྱལ་ལ་སོགས་པར་བཟེག་ལ་སོགས། །མི་བཟད་དུ་མའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན། །ཐ་མཐའ་མེད་ལ་སྤྱོར་བ་པོ། །ཡོད་ན་དེ་ལ་སུ་མི་བྱེ། ། །གདོན་ཆེན་མི་སྣང་ཞུག་ཏུ་གཅ། །དེ་ཡི་ཕུག་རྒྱ་ལྟ་ཡིས་ནི། །ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདི། །བྲན་བཞིན་བྱས་ཏེ་རྟག་ཏུ་མནར། ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས། །འདི་ཡི་ངང་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །བདུད་ཀྱི་སྐྱུ་ཕབས་གཞོམ་པའི་འཕྲུལ། །རྩོམ་པ་དེ་ནི་

ཡོད་མ་གྱུར། ༣ །མཐོ་བའི་རྣམ་པས་དམན་པར་འཕྲིད། །གཞན་བཟློང་བ་
ཡིས་བདག་འཆིང་བ། །མདུད་བའི་དབང་གིས་འདོར་བྱེད་ཉིད། །གཞན་
གཟེར་བ་ཡིས་བདག་སྡེག་ཅིང་། ༤ །གཞན་ལ་བསྡུན་ཡང་བདག་འདོམས་
པ། །སྟེམས་དང་ཚགས་དང་སེར་སྣ་དང་། །ཁྲོ་བ་དང་ནི་ཕྲག་དོག་སྟེ། །མི་
བཟད་བདུད་ཀྱི་སྐུ་ཐབས་ལྟས། ༥ །སྟོན་གྱི་དུས་ནས་བདག་གི་སེམས། །
བཅིངས་ཏེ་བདེ་ལས་ཉམས་བྱས་པས། །ཀྱེ་མ་སེམས་ལ་རང་ཞུགས་པའི། །
ཕུང་ཀློལ་འདི་ནི་ཅིས་མ་མཐོང་། ༦ །འདི་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྐད་ཅིག་དང་། །
དག་ཆེན་འདི་དང་འགྲོག་མི་འདོད། །སྐྱེ་འདི་སྟོངས་པའི་སྣག་ལ་བརྗུ། །
སྟོངས་པ་ཤེས་རབ་སྣང་བས་སེལ། ༧ །སྣང་བའི་རལ་གྲི་ཐོགས་ནས་སྲུ། །
བདུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བཤིག་ནས། །བདུད་ཆེན་ཕུགས་སུ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། །
རོ་མེད་པར་ནི་གསོད་པར་འདོད། ༨ །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །
ཕྲ་རྒྱས་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཚུལ་མིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཐུས། །ཚགས་
སོགས་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད། ༩ །ཡུལ་མེད་པ་ན་སུ་ལ་ཚགས། །ཡུལ་ཅན་
མེད་ན་སུ་ཞེག་ཚགས། །ཉོན་མོངས་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཚགས། །དེ་ཕྱིར་བཅྱེན་
ནས་འཁྱུད་བར་ཤེས། ༡༠ །དངོས་མེད་ཡུལ་ལ་སུ་ཞེག་ཚགས། །དངོས་ལས་
བེམ་པོའི་ཚོགས་པ་ནི། །དུ་མའི་རྟུལ་ཡིན་སེལ་བྱ་བ། །རྟུལ་ཀུང་ཕྱོགས་ཚས་
དབྱེ་བ་ན། ༡༡ །རང་བཞིན་རྣམ་པར་བྲལ་བ་ཡི། །དབུ་བ་རྩོས་པ་བཞིན་དུ་
གནས། །སེམས་ནི་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཉིད། །དེ་ཡི་ཚ་ཤས་གཅིག་དག་

ཀྱང་། ༡༨ །རྣམ་པར་དབྱད་ན་གང་དུ་ཡང་། །གནས་པ་མེད་ལ་བརྟུང་དུ་མེད། །སྣུན་ལྟས་བལྟ་བར་མི་ནུས་པ། །དེ་ལ་སྙུཁ་ཤི་ཇི་ལྟར་ཚགས། ༡༩ །དུ་མའི་ཚ་ཤས་རེ་རེ་ལ། །ཚགས་པ་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན། །ཚགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པས། །གང་ལ་ཚགས་ནས་གཟུང་བར་འདོད། ༢༠ །ཚགས་པར་བྱེད་པོའང་དོས་མེད་དང་། །དོས་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་དབྱད་པས། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་དོས་བཞིན་དུ། །སྙུཁ་ཤི་ཚགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར། ༢༡ །དེ་ཕྱིར་གཏེར་བར་མི་འདོད་པའི། །ཚགས་པ་འདི་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་། །ཕྱི་མའི་མཐར་ནི་མི་གནས་ཀྱང་། །རྒྱུན་ལས་གྱུར་པའི་གློ་བུར་བ། ༢༢ །འདི་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་། །རྣུ་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ། །མི་རྟག་གློ་བུ་བཞིན་གཡོ་བ་ལ། །སྙུ་ལ་སྙུཁ་ཤི་ཚགས་པར་བྱེད། ༢༣ །དེ་བཞིན་སེར་སྣ་སྟང་སོགས་ཀྱི་། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མཐའ་དག་ཀྱང་། །རིགས་པ་འདི་འདྲའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །སོ་སོར་བརྟགས་སྟེ་གཞིག་པར་བྱ། ༢༤ །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ། །དོས་པོའི་མཐར་ཐུག་མ་དམིགས་ན། །དོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི། །བདག་དང་གཞན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ༢༥ །དོས་མེད་རང་བཞིན་བདག་མིན་ཏེ། །མཐའ་སོགས་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བཟལ། །དེས་ན་དོས་དང་དོས་མེད་ཀྱི། །ཚོས་འདི་བདག་གཉིས་ངོ་བོས་སྟོང་། ༢༦ །དེ་ལྟར་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱིས། །མཐའ་འདྲ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་དམིགས་བྱས་པས།། ཕུང་པ་འདི་སྟེད་འཕྱང་བར་ཟད། ༢༧ །དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ། གོམས་

བས་དམིགས་བའི་བག་ཆགས་ཀུན། །རང་བཞིན་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་ཡི། །
ཐབས་ཚུལ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་གྱིས། ༢༨ །མེད་བཞིན་སྣང་བའི་དངོས་དེ་
ལ། །ཚགས་པ་ཤེན་ཏུ་མི་བཟད་དེ། །ཚགས་འོས་མིན་ལ་ཆགས་ནས་སུ། །
སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་དུ་སྨྱོན་ཕྱིར་རོ། ༢༩ །འདི་ལྟར་མི་གཙང་སོ་དྲུག་རྟོག །
དབྱིབས་སུ་ཅོད་པའི་ཁྲད་པར་གྱི། །སྐྱེས་པ་བྲད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུས། །
གང་ལ་འཁྱུད་ཅིང་ཏུམ་པར་འདོད། ༣༠ །འདི་ཡི་ཁྲག་དང་གཅང་གཅིའི་
མཚོར། །མི་གཙང་སྨིན་བྱའི་གོང་གནས་པ། །དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་འོས།།
ཡོད་ན་འདི་ཞེས་བསྟན་པར་གྱིས། ༣༡ །དེ་ལྟར་མི་གཙང་རང་བཞིན་ལ། །
ཆགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱས་ནས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་འདམ་ལ་སྐྱོར་བྱེད་
ཅིང་། །ཡིད་བརྟན་སྐྱིང་པོ་ཅང་མེད་པར། ༣༠ །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇིག་
སྐྲུར་གང་། །བརྟག་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡང་། །ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་གནས་
བའི། །དངོས་པོ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་སུ། ༣༢ །ཆགས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་
ཀྱི། །མི་གཙང་རྫོང་བྱའི་ཁོད་བཞིན་དུ། །ཤེན་ཏུ་ཡིད་འཕྲུང་གོམས་པར་གྱིས།།
གང་ཕྱིར་དངོས་ལ་ཞེན་པ་ཡིས། ༣༣ །བཅིངས་ནས་ཕྲན་ཚོགས་དཔལ་མི་
ཐོབ། །དངོས་བཅ་འདི་ཡང་གཏོང་བ་ཡི། །ཐབས་ཀྱིས་ཕན་བདེ་འབྱམ་
འགྲུགས་ན། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འཐལ་འཕྱུར་ཞིང་། ༣༤ །སྐྱིང་པོ་མེད་
ལས་སྐྱིང་པོ་ནི། །བློང་ཕྱིར་འདོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན། །ཅི་ཞིག་མི་གཏོང་
བ་ཡོད་དེ། །གཏོང་ལ་ཤེན་ཏུ་དགའ་བར་བྱ། ༣༥ ।

།ཅ། མི་ཞེས་བདུད་ཀྱི་སྒྲུ་ཐབས་ཀྱིས། །བསླུས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འདི། །ཁྱོད་པའི་ཐང་ན་དབང་མེད་དུ། །ཀྱེ་མ་ཡང་ཡང་འཁྱམས་པར་གྱུར། ༡༥ །དུས་སུ་འདི་དག་གིས་ནི་བདག །མངལ་དུ་བཟུང་ཞིང་ཐབ་བཙས་པའི་ཚེ། །སྟེང་གི་དུམ་བུ་བཞིན་བཤུས་ནས། །རང་ལ་ཡོད་དགུའི་དབལ་གྱིས་བསྟེན། ༡༨ །དེ་འདྲའི་ཕུན་ཚོགས་བརྩེ་བའི་སེམས། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་། །གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་མི་ཁྱིད་ཀྱང་། །གཞན་དབང་སྐྱེ་དང་འཆི་བས་ཁྱོག ༡༩། ཕྱོགས་བཅུར་སེམས་ཅན་གང་མཆིས་པ། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་ལ་འདུན། །འོན་ཀྱང་རྟོང་སྟོང་བས་བདེ་འདོར་བ། །ཀྱེ་མ་བདག་གི་མ་རྟམས་ཤྱོས། ༢༠ །ཡུན་རིང་བརྩེ་བས་བཅིངས་གྱུར་ནས། །འཁྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤི་བ། །དེས་ཀྱང་དཔྱ་ཐུབ་པ་ན། །ངོ་མི་ཤེས་བཞིན་གཤེ་བ་ཡི། ༢༡། ཚོར་བའི་གདོན་གྱིས་སེམས་དབྱུགས་ནས། །སྡང་བ་ལ་སོགས་རྒྱུ་རྟུའི་ནད།། འདི་ཡི་སྟེང་ལ་རྟག་ཞུགས་པ། །མ་རྟམས་རྒྱུད་བས་ཅིས་མ་བཅོམ། ༢༠ །མགོན་མེད་ཁྱིད་བར་འཁྱམས་པ་ཡི། །མི་བཟད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་རིང་བ། །གཉེན་གྱུར་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞེག་བརྩེ་མི་འགྱུར། ༢༣ །དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ། །ཁྲོ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །སྡུག་པའི་བྱ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །ཤིན་ཏུ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ། ༢༤ །

།ཅ། བདག་གིས་གསོ་བར་བྱ་དགོས་པ། །འདི་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་བདེ་བའི་དབལ། །རྒྱང་ཟད་རྣེད་ལ་འཛང་བདག་ཁྲོ་ན། །ཀྱེ་མ་བདག་སེམས་སུ་ཡིས་

བསྟུས། ༡༣ །ཞ་རོལ་དབལ་དང་འབྲོར་བ་ནི། །བདག་ལས་རྒྱང་ཟད་མ་ཐོག་སྟེ། །འདི་ལ་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ནི། །ཚ་ཤས་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པ་མེད།།༡༤། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཀུན་གྱིང་ཀྱང་། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་སྐལ་མི་འཚད། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལ་བདག་སེམས་འཕྲོ། ༡༥ །སྟེམས་བཅས་དབལ་གྱིས་བདག་མནན་ཡང་། །དབལ་ནི་ལེགས་བྱས་འབྲས་བུ་སྟེ། །སྟེམས་པ་དེ་ཡིས་དེ་བརླག་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟེང་རྗེའི་འོས། ༡༦ །སྐྱོན་ལྡན་འདི་ཡི་གོང་ན་ནི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མངོན་ཡོད་ཀྱང་། །དེ་དག་ཀུན་ལ་མི་འཕྲུན། །དམན་པ་འདི་ལ་ཅི་ལྟར་འཕྲུ། ༡༧ །དམན་པ་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཐའ་ཡས་ཕྱིར། །སུ་ཡིས་སུ་དག་སྐལ་དམན་བྱས། །ཕྲག་དོག་གིས་ནི་བདག་སྐལ་བརླག ༡༨ །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཕྲག་དོག་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །དབུལ་བོས་གཏེར་ཆེན་རྟེད་པ་བཞིན། །ཤིན་ཏུ་ཡི་རང་དག་འབ་སྒོམས། ༡༩།

།ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱི་གང་ལས་བདག །མཆོག་གོ་སྟམ་ན་བདག་ཉིད་ནི། །སྤྲ་ནས་ཡོན་ཏན་ལྡན་མེན་ཏེ། །རྒྱན་ལས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ། ༥༠ །བདག་ནི་འདུས་བྱས་རྒྱན་དབང་ཅན། །གཞན་པ་དག་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་བདག་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི། །དབལ་རྣམས་འཛིན་ལ་སུ་ཡིས་འགོག ༥༡ །སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་མིན་སྐད་འདི་ལའང་། །བདག་ལས་ཆེས་ལྷག་ཡོན་ཏན་ནི། །མེད་ལ་ཚད་མ་ཅི་ཞིག་བདོག ༥༢ །བདག་

ནི་འདི་འདྲའི་ང་རྒྱལ་སོགས། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྡན་ཞིང་། །སྐྱེ་
འཆིའི་རང་བཞིན་འགོར་བའི་མཚོར། །སྡུག་བསྔལ་རྣ་ལ་དབང་མེད་འཕྱོ།།༢༡།
འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གློ་བུར་བའི། །ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས། །
ཉམས་པར་རྟང་བའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། །ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་སྙེམ་པ་འཕེལ། ༢༩ །
ཏིལ་ལ་མེ་ཏོག་དྲི་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་སུ་ལའང་འགོ་མོད་ཀྱི། །ཟག་བའི་
དྲི་མར་འདྲེས་བསམ། །བདག་ལ་ཡིད་འོང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༢༢ །གང་ན་རིགས་
གཟུགས་དཔལ་འབྱོར་སོགས། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གོང་ནས་གོང་། །བརྒྱ་
སྟོང་བྱེ་བའི་ལྟག་ཡོད་ཕྱིར། །ཚལ་ལ་བལྟས་ན་བདག་ཆེས་དམན། ༢༨ །
སྐྱོན་བཟལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས། །བཏང་སྙོམས་ཐུགས་ཀྱིས་གནས་མཛད་
ན། །སྐྱོན་མང་བཅས་ཤིང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །སྣ་བཅ་བདག་ཡིད་ཅི་ལྟར་
སྟེམས། ༢༣ །ཡོན་ཏན་ཐུ་མོས་བདག་གི་རྒྱུད། །མཐོ་བ་ཉིད་དུ་སྟེམ་བྱེད་
ན། །སྐྱོན་མང་གནས་བས་བདག་གི་རྒྱུད། །ཤིན་ཏུ་དམའ་བར་ཅིས་མི་
འཛིན། ༢༤ །ང་རྒྱལ་དྲི་མ་ཏན་མེད་པ། །དེ་ཚེ་བདག་ནི་མཚོག་ཉིད་ཀྱང་།།
འདི་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཕྱིར། །བདག་ལས་དམན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། ༢༥ །
བདག་མེད་འདུས་བྱས་ཐུགས་པོའི་རྒྱུན། །རྒྱུན་ལས་དངོས་པོའི་གནས་འཛིན་
པ། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མཆོག་འདྲ་ཡང་། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༣༠ །
གལ་ཏེ་སྟེམས་སོགས་ཡོད་ཀྱི་རིང་། །ཀུན་ལས་དམའ་བར་ཤེས་བྱས་ནས། །
དུལ་བའི་རྟ་མཆོག་བཞིན་དུ་ནི། །ཀུན་ལ་གུས་བའི་སྐྱོད་ལམ་བསྐྱང་། ༣༡ །

དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཆོས་ཚུལ་ལ། །རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་དེས་ཤེས་བང་། །
བློ་ནི་ཡང་ཡང་གོམས་བྱས་པས། །སྣང་ཞེན་ཟད་མ་ཐལ་དུ་སྐྱེ། ། ৮২ ། སྟོང་
བཞིན་དུ་ཡང་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེལ་པ་སྤྲིད་པའི་གོང་ཁྱེར་ཀུན། །མ་བརྟག་
ཉམས་དགའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །སྐྱུ་མའི་དབེ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ། ། ৮৩ ། འཇམ་
དཔལ་ཤེས་རབ་འོད་པོ་ཆེ། །དེག་སྟགས་མར་མེའི་ཚུལ་ཀྱིས་ནི། །སྐྱེ་ལ་
ཞེས་པར་གསལ་བྱས་པས། །སྐྱེ་བའི་ཚངས་ཆོང་བསྟེག་པར་མཛོད། ། ৮৯ ।
འདི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཡི། །ཐུགས་རྗེས་ལས་བསྐྱེན་ཤེས་རབ་ཀྱི།།
རལ་གྲིས་བདུད་ཀྱི་སྐྱེ་ཐབས་ལྟ། །དྲལ་ནས་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་
བདུད། ৯০ ། ཁང་དུ་སྐྲ་ཡང་མི་འཐུང་ཞིང་། །སྟར་བྱང་བ་ཡི་རོ་ཙམ་ཡང་། །
མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་དག་པར། །གཙོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསད་པ་ན། ৯৮ ।
མདུང་ཁྱིམ་བཤིག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ནི། །ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་ཆོམ་པར་འགྱུར། །
སྒོན་བསྡེགས་པའི་སྐུག་བཞིན། །ཕྱང་བོའི་བདུད་ནི་འགག་བྱེད་ཅིང་།৯৯ ।
སྐྱམ་ཟད་པ་ཡི་མར་མེ་བཞིན། །འཆི་བདག་བདུད་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་
ཚེ་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་འཇོམས་པ། །དཔའ་བོ་སྐེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་བའི། ৯২ ।
ཚུལ་ཀྱིས་སྤྲིད་པར་སྤྲིད་པའི་རྒྱུན། །གཅོད་ལ་རྟག་ཏུ་འཇིགས་མེད་སྤྲོད། །
བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ཆེན་འཇོམས་པའི་སྤྲོ། །ཐབས་མཁས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་
ལམ། ৯৫ །ཡང་དག་ངག་གིས་གསལ་བྱས་པའི། །དེག་བས་འགྲོ་བ་འདི་
དག་ཀུན། །བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས། །འཇམ་པའི་རྗེ་རྗེར་

ཀུའ་གྱུར་ཅིག ། ། ཅེས་ཐུན་མོང་བློ་སྦྱོང་སྐོམ་པའི་གནད་ཟབ་མོ་འདི་ནི་རབ་ཚེས་སངས་སྐུ་བླ་
ཀ་ཚེས་ཉ་ལ་མི་ཟམ་རྩམ་བར་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ་མཁའ་མཉམ་ཞིང་གི་ཐ་སྙད་མཁའ་
བོའི་ཚལ། བགོད་པ་ཚད་མེད་བསབས་རྒྱུན་པ་ལས་གསར་བའི་ཉིང་འཛུལ་དགེ་བདང་བཅས་བའོ། ། ། །
མཇུག་ལོ། །

ཅ། ཀློ་ཀློའི་སྐྱེན་སེལ་ཉི་མ་བཞུགས།

ཤཱཀྱ་སེངེ་གེ་ལྟ་ཡི་ལྟ། ।བདུད་ཀྱི་བདུད་དང་དེའི་སྐས་མཆོག ।དྲམས་དང་འཛམ་དབྱངས་བཅས་པ་ལ། ।བཀྲ་ནས་སྐྱེན་སེལ་ཉི་ཟླ། ।བསམ་པ་ཡང་དག་ལྟ་ལྟན་ཅིང་། ।སྨྲོང་བ་གཞན་ལ་མི་འཚེ་བར། ।ཐར་ལམ་ཡང་དག་ལ་འདུན་པ། ।ཤཱཀྱ་པ་ཡི་ཚོས་ལུགས་ཏེ། ।འདི་ཟློག་དེ་ནི་ལྟ་མིན་ལུགས། ।ཕྱིས་དུས་གཞོན་ནུའི་སྡེ་ཞེས་པ། ।བསླབས་འཆལ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དེས། ।བསྟན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་ཡིས། ।རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་འཚེ་བ་ཉིད། ।ཚོས་སུ་སྣང་བའི་གཞུང་ལུགས་བརྩམ། ।དེ་ལས་ཀློ་ཀློའི་ཚོས་ལུགས་བྱུང་། ।ལོག་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཚབ་ཆེ་བ། ।མཚན་མོའི་སྐྲག་བཞིན་བདོ་མོད་ཀྱང་། ।ཤེས་རབ་ཀྱི་མའི་སྡང་ལྟན་ལ། ।ནམ་ཡང་བརྗེ་བར་མི་ནུས་པས། ।འདི་ལྟར་ལམ་དང་ལམ་མིན་པ། ।ཡང་དག་རིགས་པས་ཕྱེ་ཞིང་གཟུང་། ।དེ་ཡང་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ནི། ।བདེ་སྐྱེ་སྟག་བསྟལ་འདོར་འདོད་པ། ।འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལ་འདུ་བ་ཉིད། ।དེ་ལྟ་ཡང་སྐྱེད་པ་འདིར། ।སྟོ་ཚོགས་བའེ་དང་བའེ་མིན་འབྲས། ।མ་འདྲེས་ཟ་འོག་རེ་མོ་བཞིན། ।རྣམ་པར་བཀྲ་བ་འདི་མཐོང་ནས། ।རྟོག་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། ।གཉན་བའེའི་འདུན་མ་གྲུབ་ཚུལ་ལ། ।དཔྱད་

ནས་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཤག །

།ཇི་ལ་ལ་ལས་རྒྱུ་མེད་པར། །སྲིད་པ་ངོ་བོས་བྱུང་ཞེས་ཟེར། །རྒྱུ་མེད་དངོས་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་། །རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བའི། །འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར། །སྐྱེས་ལ་ལེགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོང་། །གལ་ཏེ་འོན་པར་རྒྱུ་མེད་ཅིག། །འབྲས་བུ་རྟོལ་ཐབས་འཚུང་སྲིད་ན། །ཕྱོགས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །དངོས་གཞན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡིས་མི་སྐྱེད་ན། ། །རྒྱུ་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཡི། །མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་མི་སྐྱང་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ཐན་པ་ཙམ། །བསླུབས་ཀྱི་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི། །སྲུ་ཕྱིའི་སྲིད་པ་མེད་སྐྱམ་ན། །དེ་འདྲ་མེད་པར་གང་གིས་དེས། །མ་མཐོང་པ་ཡི་ཕྱིར་ཞེན། ། །འཇིག་རྟེན་སྐུ་མཐའ་མེད་པ་ན། །གནས་པ་ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་བར། །སྐྱེ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཐོང་ཕྱིར། །བློ་མི་གཞན་བས་རྒྱང་ཐན་སོགས། །ཅི་ཅོས་མ་མཐོང་ཀྱང་དེས་ནི། །མེད་པར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་བསྐལ་པའི་དོན། །མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་གཞན། །ཡོད་པར་ཚད་མས་དེས་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་མའི་སྲིད་པ་འགག་པ་དང་། །འདི་ཡི་སྐང་བ་གསར་སྐྱེ་ཞིང་། །ལས་སྐང་ཤིན་ཏུ་དབང་བཙན་པས། །བློ་ཡི་མཐུ་ནི་ཆུང་བ་རྣམས། །སྲུ་ཕྱིའི་སྲིད་པ་མི་ཤེས་ཏེ། །མངལ་ན་གནས་དང་བཙས་དུས་ཀྱི། །བདག་གི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་བ། །དཔྱ་གསལ་བོང་མི་

ཤེས་བཞིན། །དངོས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཙམ་ལས། །མ་མཐོང་བ་ཡི་སྒྲིབ་པ་
ཡི། །དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འོས་ན། །སངས་གྱི་དུས་སོགས་མ་འོངས་པར། །
བདག་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་སྟམ་དུ། །ཟས་དང་ཡོ་བྱད་ཅི་ཕྱིར་འཚོལ། །བདག་
ལ་སྒྲིབ་པ་མ་བཟལ་བཞིན། །བདག་གི་དོན་ལ་བསྒྲུས་གྱུར་པའི། །གྲུབ་མཐའ་
ངན་པའི་གདོན་དེ་ཡང་། །རིགས་པའི་མེ་ཆེན་མཐོང་ན་འཚོག །

༣ གལ་ཏེ་རྒྱུ་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཚངས་སོགས་རྟག་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གིས། །
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱས་སྟམ་ན། །བྱེད་པོ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་གྱང་། །སྐྱེས་
ན་དེའི་རྒྱུ་ཐུག་མེད་འགྱུར། །མ་སྐྱེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་པའི། །དངོས་པོ་ཉིད་དུ་
ཡོད་ཅེ་ན། །ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། །མོ་གཤམ་བུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །
བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད། །རྟག་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེད་ན། །ཐམས་ཅད་
ཅིག་ཅར་སྐྱེད་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་
མི་འཐད་དོ། །རྟག་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་ན། །གཞན་དབང་ཉིད་དང་མི་རྟག་
པར། །འགྱུར་ཞིང་རྟག་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། །རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་ཕྱིར་དེས་ཅི་བྱས། །
སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་པ། །
འདི་ཡིས་རྟག་གཅིག་བྱེད་པོ་གཞན། །ཅི་ཡང་རྩད་སྐེ་བསལ་བ་ཡིན། །

༤ རྟག་པས་དོན་བྱེད་མི་སྲིད་ལ། །དོན་བྱེད་ན་ནི་མི་རྟག་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །མི་རྟག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུར། །དེ་འདྲའི་མི་རྟག་
རྒྱུན་དེ་ཡང་། །གཅིག་ཏུ་བ་ཞིག་མི་སྲིད་དེ། །ཐ་དད་རྒྱུ་ཡིས་ཐ་དད་པའི། །

འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཡང་དག་ཤེས། ཀེ་ཡང་ཕྱི་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས། །སར་བོན་ལས་ནི་སྐྱེ་སོགས་བཞིན། །རང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །རྒྱུ་མེད་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མིན། །ནང་གི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། །ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་སྟེ། ཀེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །མར་མེ་སོགས་བཞིན་འདི་ཡི་རྒྱུན། །རྒྱུ་ཆོག་སྲིད་དུ་འགོག་མེད་སྟང་། །སྲིད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་ཚོགས་པ། །སྐྱེ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ལོ་ཞེས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གཟིགས་ཤིང་གདམས། །འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྲོ་ཡང་སྟང་། །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་འདི་ཐམས་ཅད། །སྐྱེ་ཚོགས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ། །སྤྲོད་པ་འདི་ཡིས་འདི་ལ་རྒྱུ། །སྐྱེ་ཚོགས་ཡོད་པར་རིགས་པས་དེས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱ་མེད་དང་། །རྟག་གཅིག་རྒྱུ་ནི་མི་སྲིད་པས། །སྐྱེ་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིས་འདི་འཕང་པ། །ལྷོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དེ་འང་སྐྱེ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི། །འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་ནི། །སུ་ཡང་སྐྱག་བསྟལ་མི་འདོད་པས། །མི་རྟག་མི་འདོད་འབྱུང་མི་འཐད། །སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི། །དབང་གིས་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འབད་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། །མ་འབད་གྲུབ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་བུའི་བདེ་སྡུག་བྱེད་པོ་གཞན། །གཅིག་ཏུ་རང་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ནི། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིས། །ཡང་དག་ཞེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ཡི། །ཀ་ལྟའི་སྲིད་པ་འདི་དག་ལ། །སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་རྟེས་སུ་དཔོག །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ཀྱི། །ཤེས་པའི་

རྒྱུད་ནི་སོ་སོར་སྣེ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཤེས་བའི་རྒྱུད། །དུ་མར་ཡོད་པ་མྱོང་བས་བསལ། །ཤེས་ཉིད་ཤེས་བའི་རྒྱུན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་བཞི་པོ་ལས་སྣེ་བ། །ཏམ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་བས། །ཤེས་བའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་གྲུབ། །དེ་འདྲའི་ཤེས་བའི་རྒྱུན་དེ་ལ། །གང་གང་གོམས་བའི་བག་ཆགས་རྣམས། །ཚོན་བཞིན་ཡུན་རིང་འདུག་པ་ནི། །ཚེ་འདིའི་མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོག །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ནི་སོ་སོར་བའི། །སྣེ་བོ་འཇིག་རྟེན་གཞན་གཞན་དུ། །སྣེ་བ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལས། །གཞན་ལ་རྟེས་སུ་འདུག་མི་སྲིད། །ལས་གང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་ཞིང་། །འབས་བུ་བྱང་བས་མ་ཟད་པ། །ཤེས་བའི་རྒྱུན་ལ་དེའི་འབས་བུ། །ཚོགས་པ་རྣེད་ཚེ་ཅིས་མི་སྣེ། །བྱས་བའི་ལས་དེ་འགག་ན་ཡང་། །མ་འོངས་འབས་འབྱིན་ཅིས་མི་འཐད། །གཞོན་དུས་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་ལས། །རྒས་ཁར་བདེ་སྐྱ་འབྱུང་བ་མཐོང་། །འབས་བུའི་རྣམ་པ་རིས་སྣེད་པ། །སྲོན་སོང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས། །སྣེ་ཞིང་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིས་ནི། །ཤུས་པ་སྣ་ཚོགས་བསམ་མི་ཁྱབ། །རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་ན། །སོན་ལས་ནི་མྱུག་བཞིན། །རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་འབྱུང་བ། །ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཉིད། །

།ཐུགས་བསྒྲས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་། །བདེན་ཚིག་བརྗོད་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་། །སྐྱབ་མའི་ཚེན་འབྲས་བུའི་ཚ། །རྒྱུ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ཅིས་མ་མཐོང།། མར་མེ་ལས་ནི་མུན་པ་བཞིན། །འབྲས་རྣམས་རྒྱུ་མིན་ལས་མི་སྣེ། །རྒྱུ་མིན་ན་ཡང་དེ་སྐྱེད་ན། །ཀུན་ལས་ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རང་གི་

སྟོང་གསུམ་གྱི། །གཡོ་བ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཡིས། །རྣམ་སྨིན་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་གཞན། །འཕེན་པ་བཟོ་ཡི་འདུ་བྱེད་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་འདི། །ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཕན་བཞེད་པ། །ཀུན་གཟིགས་སྟོན་པ་མཆོག་དེས་གསུངས། །ཆུ་དང་ཟླ་འཛོམས་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་ཀུན། །ལས་སྣང་གཟུགས་ཡིན་གོམས་པ་གང་། །རྟེན་དང་ཕྲད་པས་ཉེ་བར་གསལ། །འདི་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བོར་ནས། །རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་གཞན་པ། །ནམ་ཡང་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། །ལས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་རུ་ཤེས། །

༢ དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་སྐྱོང་བའི་ཚ། །མི་འདྲ་རི་མོ་བཞིན་བཀྲ་ཡང་། །འོད་དང་མི་འོད་བཏང་སྙོམས་ཏེ། །རིགས་འདི་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །དེ་ལའང་འོད་དང་མི་འོད་པ། །ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་འགལ་ཉིད་ཕྱིར། །འདི་ཡི་རྒྱུ་ཡང་འགལ་བར་ནི། །རིགས་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ། །སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །སྣ་ཚོགས་ལས་ལ་འཇུག་མཐོང་བས། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གཟུགས། །འཇིག་པ་ཤིན་ཏུ་འཕད་པར་རྟོགས། །ལས་ལ་རྣམ་པ་མང་ཉིད། །དེས་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། །རིགས་འདི་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །དེ་ལ་ནུས་མེད་ལུང་མ་བསྟན། །ཕྱོགས་མེད་དང་གིས་འཇུག་པས་ནི། །ཤེས་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཙམ། །སྐྱེད་ཀྱི་འདི་འམ་གཞན་དག་ཏུ། །བདེ་སྐྱ་འབྲས་བུ་མི་འཕྱིན་ལ། །དེས་དང་སྟོག་པ་བདེ་སྐྱ་གི །རྒྱུ་རྟ་སྟོན་

བ་མཚོག་གིས་གསུངས། །འདི་ལ་རྣམ་ཀུན་འཕད་བ་མཐོང་། །ཚགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་ཞིང་། །སྐྱེ་ཀུན་བདག་ལ་ཆགས་བཅས་པ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་སྡང་དང་སྟེམ། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་ཀུན་འབྱུང་བ། །རྒྱལ་བས་དེ་ལ་སྨད་པའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན། །ཉོན་མོངས་དེ་དང་ལྡན་པས་ན། །གསོད་དང་འཕྲོག་དང་རྫུན་སོགས་ཀྱི། །ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག །འདི་འདྲའི་མི་དགེ་གང་ཡིན་པ། །བྱང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ། །ཟག་རྟུབསྐྱེད་ཅིང་གཞན་དག་འཇོམས། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀྱིས། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་འགྲིབ་པ་ན། །འདི་དག་ཇི་བས་ཇི་འཕེལ་ཞིང་། །གང་ན་འདི་ཡོད་རྒྱུད་པ་ཡོད། །ཚེ་ཐུང་དབུལ་ཞིང་སྐྱག་བསྟལ་བའི། །ཕྱོགས་དུས་གང་དུ་སྐྱེགས་མའི་ཁུར། །བཅས་པ་དེ་ན་འདི་མང་ཞིང་། །དཔལ་དང་ལྡན་པར་འདི་དག་འགྲིབ། །དེ་ཕྱིར་འཚེ་བའི་ལས་རྣམས་གང་། །ལྟས་ངན་ཐུང་ཟློལ་ཆེན་པོ་བ། །འདི་ལས་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ནི། །སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་ལས་ལེན་ཏེ། །གྲུབ་མཐའ་ངན་བའི་གདོན་ཞུགས་བས། །འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱར་བ། །སྟོན་པ་དང་འདྲ་གླ་ཀློའི་ལུགས། །མི་བཟང་དུག་འདི་ཟོ་ཞིག་དང་། །འདི་ལས་བདེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བའི། །ཚོག་འདི་དང་ནི་དེ་ཡི་ལུགས། །ཡིད་རྟོན་གནས་སུ་དེས་བར་མཚུངས། །ཁོ་བོའི་ལུགས་དེ་བདེན་ཞེ་ན། །བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་བའི། །རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ཅིས་མི་སྟོན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་སུ་ཡིད་ཆེས། །གལ་ཏེ་འཚེ་བ་ཆོས་ཡིན་ན། །ཉོན་མོངས་

འཕེལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །དང་གིས་མི་དགེ་ལ་འཇུག་པས། །སྡུ་ཡང་བདེ་བས་ཚོང་མི་སྲིད། །གང་ན་གནོད་པ་མང་བ་ན། །སྤང་བའི་སྲོག་གཅོད་ལྟུག་པར་འཕེལ། །གང་ན་དཔལ་འབྱོར་ལྡན་ཞུང་བ་ན། །སེར་སྣ་ཀུ་སོགས་འཕེལ་ཤིང་ཕྱིར། །ལས་ངན་དམན་པའི་འགྲོ་གནས་འདི། །ཁོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་། །གཅན་སྦྱང་ཤན་པ་སྣང་འཚོང་སོགས། །གང་ན་ཆགས་སྡང་རྨོངས་པའི་མཐུས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་བྱར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་གང་བརྟེན་པ། །འཕགས་བྱ་དན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །རྒྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པས། །སྨྲ་ལ་མང་གཟེབ་ཏུ་ཚུད་པ་བཞིན། །ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་བདག་གི་དོན། །ད་ལྟའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནུས་པར། །ཁས་བླངས་ནས་ནི་མི་འཆེ་བ། །བདེ་རྒྱ་མིན་པར་གང་ལས་འདོད། །འཆེ་མེད་ཚོས་སུ་འདོད་པ་ན། །འཆེ་བ་ཚོས་མིན་ཤིད་དུ་དེས། །དེ་ཕྱིར་དེ་གཤེས་འགལ་བས་ན། །གཤེས་ཀ་ཚོས་སུ་རིགས་མ་མིན། །བཟང་ཡོའི་དུས་དང་བཟང་ཡོའི་ཕྱོགས། །གང་ན་ཡོད་པར་མི་འཆེ་བ། །འཕེལ་ཞིང་དེང་གི་དུས་ན་ཡང་། །འདི་ལ་གནས་པས་རང་དང་གཞན། །ལུས་སེམས་རྒྱུ་རྟུ་མི་བསྐྱེད་པ། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཡིད་འོང་འདིས། །སྲོག་བསྟལ་བསྐྱེད་པའི་འཐད་པ་དེ། །གང་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བར་རིགས། །ཕན་པས་ཕན་པ་འགྱུགས་བྱེད་ཅིང་། །ནོར་གྱིས་ནོར་རྣམས་འགྱུགས་བགྱིད་པ། །འདི་ན་སྐྱོང་བས་གྱུབ་པ་དེ། །གཞན་དུ་མི་བདེའི་རྒྱུར་ཞེས་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱིས་གང་གོམས་པ། །དེ་རྟེས་

འཇུག་པར་སྨོང་བས་ཤེས། །བདེ་བའི་དབལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས། །དང་གིས་
མི་དགེ་ལྷང་མིན་ནམ། །གང་ན་གསོད་སོགས་འཚེ་བའི་མི། །རྒྱལ་ཁྲིམས་
སོགས་ཀྱིས་ཚར་གཅོད་ཅིང་། །རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་སྨད་བྱ་དེ། །མ་མཐོང་
བདེ་སྡུང་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །འདིར་ནི་རང་གཞན་འཚེ་བའི་ཚོགས། །དེ་མེད་
བདེ་བར་གནས་བགྱིད་ན། །མ་མཐོང་དུས་སུ་འདི་བསྟོལ་བ། །ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་
མཚན་གང་གིས་གྲུབ། །འཚེ་བ་ངོ་བོས་ཆོས་ཡིན་ན། །ལྟ་ལའང་འཚེ་བས་
བསྐྱབ་པར་འཐད། །ལྟ་ནི་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་ན། །གཞན་ལ་འཚེ་བས་དེ་མི་
མགུ། །གཞན་བསད་མཆོད་པས་དེ་མགུ་ན། །ཁྱོད་བསད་པ་ལའང་ཅིས་མི་
མགུ། །ཇི་ལྟར་རང་ལ་རང་བཞིན་ཏུ། །གཞན་ཀུན་བདག་ལ་བདག་གཅེས་
པས། །དེ་གསོད་པ་ཡིས་བདག་བདེ་བ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་བདོག །
རྣམ་ཤེས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །སྲས་ཀྱང་གང་དུ་གསོད་མི་ནུས། །ལུས་
ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་འདོར་བས། །གཞན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེས་མི་འབྱངས། །ཆོར་
ཐོག་པ་དང་ལུས་ཐོག་པའི། །རྣམ་སྨིན་གཞན་དུ་སྐྱོང་ན་ཡང་། །འདིར་ནི་དེ་
ཡི་ཤ་ཁྲག་གམ། །ཡོ་བྱད་བདག་གིར་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་བསད་ལས་
རྣམ་སྨིན་གཞན། །འདོད་བས་དེ་ཚུལ་ལེགས་དབྱུང་ན། །ཐ་རོལ་སྡུག་བསྔལ་
སྐྱོང་བའི་ཚ། །ཁྱོད་ལ་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་གྱངས། །གཞན་བདེར་བྱས་བའི་
རྒྱུ་མཐུན་ལས། །བདག་བདེ་བ་ཡི་འབྲས་སྐྱོང་བ། །འབྲས་རྣམས་རྒྱུ་ཡི་རྟེས་
འགྲོ་བའི། །འཐད་པ་འདི་ལས་བླངས་ནས་སུ། །གཞན་སྡུག་བསྔལ་བས་བདག་

བདེ་ན། །གཞན་བདེར་བྱས་ཀྱང་བདག་སྐྱག་བསྟལ། །དེ་ལྟ་ན་ཞན་བརྩོན་པ། ། ཐབས་ཅད་ཚོགས་མིན་ཉེས་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་དང་སྟོན་པས་ཀྱང་།། ཕྱེད་ཅག་དག་ལ་ཞན་སྨོར་ན། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་ཏུ། །ཚོགས་མིན་སྐྱག་བསྟལ་རྒྱུ་རུ་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱང་ཚོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས། །གཞན་ལ་ཞན་ཕྱིར་སྟོན་པ་དང་། །དེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞན་ན་ནི། །དེ་ཡང་ཚོགས་མིན་ཉེས་པར་འགྱུར། །ཤ་ཁྲག་མཚོད་སྦྱིན་བྱས་པ་ཡིས། །ཤ་ཟ་ལ་སོགས་མགུ་ནས་སུ། ། གློ་བུར་གོགས་བྱེད་སྐིད་ན་ཡང་། །སྟོང་འགྱུར་རྣམ་སྨིན་རྒྱ་རྟུས་འཚེ། ། ཁྱོད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །རང་གཞན་སྐྱ་བསྟལ་འབའ་ཞིག་ལ། ། སྐྱར་ཀྱང་སྡིག་བཟལ་མི་སྐྱེད་པས། །རྩོམ་པ་དོར་ན་མི་མངོས་སམ། །བསད་པས་གཞན་ལ་ཞན་སྐྱམ་ན། །གཞན་བདེའི་རྒྱུ་ལས་བདག་བདེ་བར། །འདོད་པ་མིན་ནམ་དེ་ལྟ་ནའང་། །བསད་པས་གསོད་བྱ་དེས་བདེ་ན། །རང་ཉིད་གཞན་ལ་གསོད་དུ་རུང་། །བསད་པའི་སྐྱ་བསྟལ་མི་བཟོད་ན། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་བཟོད། །ལྟ་ཡི་མཐུ་ལས་བདེ་སྐྱམ་ན། །སྐྱེད་པ་འདི་ན་སུ་ཡང་རང་། །རང་འདོད་ཙམ་གྱིས་ཀུན་གྱུབ་པའི། །རྒྱ་པའི་བྱེད་པོ་མི་སྐྱེད་ཅིང་། ། བརྩེ་བ་མེད་པར་རང་དོན་ལ། །ཚགས་པས་བསད་དེ་ཇི་ལྟར་ཡང་། །བདེ་བར་འགྱུར་བ་དཔྱད་མི་བཟོད། །ཚོས་ལྡན་རྒྱད་པར་གྱུར་པ་དང་། །སྐྱེ་ཁྲན་བདེ་བར་གནས་པའང་། །སྐྲ་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕང་བས། །ཀ་ལྟའི་ལས་འབྲས་ཕྱི་ནས་འབྱིན། །དཔྱིད་དུས་ས་བོན་བཏབ་ན་ཡང་། །སྐབས་དེར་བཀྲེས་པ་

མི་སེལ་ལ། །ཁོང་དུ་དུག་སོང་བ་དག་ཀྱང་། །རེ་ཞིག་བདེ་བར་གནས་པ་བཞིན། །ལྟ་ཀླ་གནོད་སྦྱིན་མཐུ་བོ་ཆེས། ། གནས་སྐབས་བདེ་བའི་མཆོག་སྦྱིན་བའང་། །རང་ལ་ལས་མེད་སྦྱིན་མི་ནུས། །ནུས་ན་ཀུན་ལ་ཅིས་མི་སྦྱིན། ། དེས་ན་རྟོངས་པའི་དགེ་གིས་ནི། །བསྐུས་གང་ནད་མེད་བདེ་བའི་ཕྱིར། །དུག་ཆེན་ཟ་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཆི་བ་ཆོས་སུ་སྐྱ་བ་སྤོངས། །

༈ གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབས་གྱུར་པའི། །ལྟ་དེ་སྐུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས། །གཏན་དུ་ཐར་པ་ཡིན་ནམ་གཞན། །ཁྱོད་བཞིན་སྐུར་ཡང་དམན་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་རྟོང་ན། །དེ་ལ་མི་འཇིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། ། དངོས་རྟམས་མི་རྟག་རང་བཞིན་དེ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་མཐོང་བས། །སྐྱེ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་ལ། །འདི་ནི་རང་དབང་གིས་འཇུག་ཅིང་། །ཆུད་པ་བྱ་བའི་ཆུ་གང་ཡིན། །གསལ་བོར་སྐྱོས་ཤིག་བདེན་རྟོམ་ཅན། །རིགས་བས་རེས་པ་མི་དགོས་པར། །དགེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཁྱོད་འཇིན་ན། །ཅི་ཡང་རྟུང་སྟེ་བཟུང་བས་ཆོག །དེ་ལ་ཞེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཏན་ཚིགས་བཟང་བོ་མི་ཤེས་བཞིན། །སྟེང་བའི་ཡུས་ཀྱིས་ཁྱོད་གནས་ན། །ཁྱོད་ལ་གྲུབ་མཐས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ལྟོ་འགྲང་ཙམ་གྱི་འབད་པ་བརྟེན། །ཁྱོད་ཉིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྟར། །ངར་འཛིན་མ་སྤྱངས་ལྟ་གང་ཞིག །མཆོད་པས་མགུ་ཞིང་མ་མཆོད་པས། ། མི་དགའ་དེ་ཡང་འཆེ་བ་ཡིས། །གཞན་བསད་ཤ་ཁྲག་ལ་དགའ་བ། །གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་མི་བརྩོན་ཞིང་། །སྲིད་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅན། །འདི་ལ་

རང་དབང་རྗེ་ལྟར་ཡོད། །ཤ་ཟ་དེ་འདྲ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས། །རེ་ཞིག་མགུ་ཡང་འདོད་ལྟན་དེས། །ཆམ་ཕྱག་ཆོད་ཀྱང་ཟར་བགྱིད་པ། །གཏོལ་མེད་འདི་ཀོ་སྙ་ཡི་སྐྱབས། །དེ་འདྲའི་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱང་བྱ་དེར། །མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་ཡོད་དམ་མེད། །མཁྱེན་པས་ཕྱོགས་དང་དུས་གང་ན། །མཆོད་བསྟོད་སྐས་བྱེད་དེས་མཐོང་ངམ། །མི་ཤེས་ན་ནི་དེ་མཆོད་པ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་འབྲས་མེད་འགྱུར། །མཐོང་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོས། །བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། །གསོད་པས་འདི་ཉིད་མགུ་བ་ཅི། །བརྩེ་བ་རིས་སུ་ཆད་ན་ནི། །ཀུན་གྱིས་མཆོད་བྱར་མི་རྟད་དོ། །འདི་ལ་ནུས་པ་མེད་ན་ནི། །མཆོད་ཀྱང་འདི་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉན་དུ་སྐྱོ་བའི་ནུས་ཡོད་ན། ། ཐོག་མར་རང་ཉིད་གཉན་དུ་ནི། །བདེ་བའི་གནས་ཉིད་མ་ཐོབ་པར། །གཞན་དག་གཉན་བདེར་མི་ནུས་པས། །འདི་ཉིད་གཉན་དུ་བདེ་བ་ཡི། །གཉན་ཚོགས་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན། །འདི་ཉིད་གཉན་དུ་བདེ་བ་ལ། །རྒྱུ་མེད་པ་ནི་མི་སྲིད་ཅིང་། །རྒྱུ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་ཅིས་མི་སྐྱ། །བདེ་སྡུག་བྱེད་པོ་གཞན་ཡོད་ན། །འདི་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་མིན། །འདི་འདྲ་གཅིག་པུ་བྱེད་པོ་ནི། །ཡིན་པ་སྐར་ཉིད་རིགས་པས་བཀག །སྐྱབ་བྱེད་མེད་ལ་གཅོད་པ་ཅན། །ངག་རྒྱུན་ཙམ་ལ་ཡིད་རྟོན་ན། །དེག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་བསྐྱས་པར། ། ལེགས་པར་དྲྭྱད་ན་ཅེས་མི་རྟོགས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་མ་གྲུབ་ན། ། ཐབས་དང་འཕྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིས། །བྱིས་པ་བསྐུ་བའི་གཡོ་སྐྱུ་ཀུན། །བསྟན་

ཀྱང་དེ་དོན་སྣང་མི་ནུས། ཡང་དག་རིགས་བས་གྲུབ་པ་ཡིས། སྟོང་འདོགས་ནང་ནས་ཚོད་པ་དེར། ཕྱི་ནས་ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་གྱིས། ཁ་ཤན་དུ་དངས་ཀྱང་བསྟུ་བར་ཤེས། མཁྱེན་པ་མེད་དང་བརྩེ་མེད་པ། ནུས་མེད་དེས་ཀོ་སུ་ལ་ཕན། འབྱུང་པོ་ཕལ་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཕན་ཀྱང་གཏན་གྱི་སྣང་བས་མ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་རྒྱུ་བ་ཡི། གདོན་ཆེན་རྣམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པའི། ཁ་ཟན་གས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྲུ་བྱེད་པ། རྟོངས་པས་དེ་ལ་ལྟ་ཞེས་འཛིན། །

།འདི་ལྟར་ཞེས་པ་མ་ལུས་པའི། རྒྱ་བ་བདག་ཏུ་ཚགས་པའི་བློ། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་མངོན་ཞེན་ལས། བྱུང་ཕྱིར་བདག་དེ་བརྟག་པ་ན། ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་བློ་བཞིན། འཁྲུལ་པར་ཤེས་ཤིང་དེ་གོམས་པས། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ལྟོག་པ་ན། དེ་ལས་བྱང་བའི་ཉེན་མོངས་ཀུན། ལྟོག་པར་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་གྲུབ། བདག་མེད་དེ་འདྲ་མཐོང་བ་ནི། བྱང་ཤིང་ཟད་པའི་མ་བཞིན་དུ། སྟོག་བསྟལ་ཀུན་ལས་གཏན་དུ་འདའ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས། སུ་ཡང་རྩད་སྟེ་ཐར་པ་མེད། གང་ཕྱིར་བདག་ལ་ཆགས་པའི་བློ། ཡོད་པ་སྲིད་དུ་སྟོངས་པཡིས། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ། སྲིད་པའི་ཞུང་པོ་རྒྱུན་འཇུག་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ལམ་སྟོན་པ། སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ། གང་ཀྱི་སྣང་བས་སུ་གྲུབ་པ་ན། དེ་ཡི་བསྟན་དང་དེ་འདོན་ཉིད། མཆོག་གསུམ་ཡང་དག་གྲུབ་པ་ཡིན། ཡང་དག་ལྟ་དང་འཆེ་མེད་ཆོས། ཐར་པའི་ལམ་

ནི་གང་ཡིན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་སྲིད་པས། །ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་གསུམ་མེད་པར་ཤེས། །ལམ་ནི་ཡང་དག་མ་གྲུབ་ན། །དེ་སྟོན་པ་དང་དེར་ཞུགས་པ། ། དག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །དུག་ཅན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །ལས་ཀྱང་དག་དང་མི་དག་པ། །རིམ་པས་བདེ་སྡུག་དག་གི་རྒྱུར། །གསུངས་པ་འདི་ལ་ཚད་མ་ཡིས། །གཙོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། །འཕད་པའི་སྐོ་ཡང་མཐོང་བ་དང་། །སྟོན་པ་འདི་ཡིས་གང་གསུང་ཀུན། །དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མཐོང་། །ཤིང་གི་རྒྱུ་འབྲས་འཛེལ་ཆེའོང་། །ལས་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་མཐའ། །ཚུལ་མཐོང་བསམ་པར་མི་ནུས་ཞེས། །ཡང་དག་གསུངས་གིས་བསྟན་པ་དེར། །ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ་དང་དེ་ཡི་གསུང་། །ཉིན་ལས་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ངེས་པས། །ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཡི་འདི་མཁྱེན་ཞེས། །སྨྲར་ཡང་ཡིད་ཆེས་རྣམ་པར་འཛེལ། །སྨན་དང་སྡུགས་དང་རྫ་སོགས་ཀྱིའང་། །ནུས་པ་བདག་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་། །མངོན་ཤེས་ལྡན་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ཞུགས་ལ་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་ཤིང་། །ཐུབ་པ་མཆོག་གི་གསུངས་རྣམས་ནི། །ལྷོག་ཏུ་གྱུར་ལ་མི་བསྒྲུབར། །མཐོང་བས་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱོད་ཚེ། །བརྩེ་ལྡན་མཆོག་གི་སྐྱང་བ་ལེན། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གཟུགས་སྐུ་ནི། །སེམས་དག་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་མཐོང་། །འདི་མཐོང་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཚ། ། བསམ་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར། །བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། ། རྩེ་གཅིག་ཡང་ནི་དག་པ་ལས། །གཞན་དུ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་སྟེ། །ཡིད་

བཞིན་ནོར་བུའི་གཉེར་བཞིན་ནོ། །ནོར་འཕྲུལ་བྱལ་བའི་ཤེས་རབ་གང་། །བརྩེ་བའི་ཐུགས་དང་འགྲོགས་པ་ཡི། །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་མང་སྣང་ན། །དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི། །རིགས་བས་ཡང་དག་གྲུབ་དེའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྐྱོབ་པ་ནི། །མདུན་ན་གནས་བཞིན་ཡོད་པར་ཤེས། །དཔལ་མ་མཐོང་བས་མེད་ན། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་དོན་སྐྱིང་སོགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དཔལ་མི་མཐོང་བས། །དེ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དམ་ཅི། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་དང་སྟོན་པ་དང་། །ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྲུར་ལ། །མིག་འཕྲུལ་ཐབས་ཀྱིས་མཐོང་བྱས་ཀྱང་། །འཕྲུལ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་རྒྱུ་མཚན་མིན། །སྟོན་ཚད་ཤེ་བའི་མི་ལ་སོགས། །མདུན་ན་གསལ་པོར་མཐོང་བ་དང་། །ཡིན་མིན་བསྟོལ་ཏེ་མཐོང་ནུས་བས། །མཐོང་བ་དེ་འདྲས་ཅི་ཞིག་འགྱུར། །ཚུ་བུར་མིག་གི་ཡུལ་གྱུར་པ། །ཉི་ཟླ་དང་ནི་འབབ་ཚུ་སོགས། །གུ་ལང་ལ་སོགས་ལྟ་མིན་ཏེ། །ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་མགོན་གནས་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་མྱ་དང་མཐའ་མེད་པ། །ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྟང་བ་ཞིག །གཏན་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན། །མི་གཙང་ལུད་ཕྱང་ཚེན་པོ་ཡང་། །སྐྱབས་སུ་ཐལ་ཏེ་ཕག་པ་སོགས། །སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡན་ཕྱིར། །རྫོས་དང་སྦྱགས་ཀྱི་འགྲུལ་འཁོར་ལས། །སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་ནི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དེ། །དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་དབྱེ་བ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཚོ་གེ་ཤེས་པའི། །གང་ཟག་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི། །བགྱིད་པར་བཏུབ་ཕྱིར་འདི་འདྲ་ལས། །

ཁྱོད་ལ་ཡིད་བརྟན་སུ་ཞེག་འཆའ། །མིག་འཕྲུལ་སྣང་བ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས། །གནམ་ས་བློ་འོག་བསྐྱེར་ན་ཡང་། །འཁོར་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ། །གཅིན་མེད་ཉིར་ཐར་མི་ནུས། །གལ་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་སྣང་ཅིག་ལ། །བདག་འཛིན་རྩད་ནས་གཞོམ་ནུས་ན། །ཐབས་གཉན་མང་པོས་ཅི་བྱ་སྟེ། །ཐབས་དེ་ཁོ་ན་འབད་པས་སྟེན། །རྩ་ས་དང་སྤྲགས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །དགོས་པ་ཐུབ་མོས་འགྲུབ་སྤྲིད་ཀྱང་། །གཏན་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་ཉིད། །ནུས་ན་ཁྱོད་ལའང་དེ་མཁོའོ། །ཕྱི་རྒྱལ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་། །ཚེར་མ་འདོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སུ། །ནང་གི་ཉོན་མོངས་མི་སེལ་ལ། །ཉོན་མོངས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་འདི་འགྲུགས། །གང་དུ་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་ལམ། །ཚོས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །འགྲུགས་ནས་ཟེང་ཟེང་པོར་གྱུར་ནས། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྒལ་ན་ཡང་། །ཚོས་ཉིད་གཞན་དུ་བྱར་མི་ནུས། །མཁས་རྣམས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཐུབ་པོ་ལྟར་སྣང་ལམ་ལ་འགྲོ། །དངོས་རྣམས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ལས། །ནམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད། །དེ་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་བཞིན་སྟེན་པ། །མཚུངས་མེད་སྟེན་པའི་བསྟན་པ་ལ། །དད་པས་ཡིད་ཆེས་ཅན་རྣམས་ནི། །བདེ་ནས་གཏན་དུ་བདེ་བར་འགྲོ།

། ཤཱཀྱ་སེང་གེ་སྲིད་པའི་གཙུག་དང་ནི། །མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་ཐུགས་བའི་

སྟེང་དགའ་ཏུ། །བློ་ཡིས་ཡོད་བཀོད་སྲས་བཅས་རྒྱལ་ཀུན་ཀྱང་། །མངོན་སུམ་དམིགས་བྱས་ཚོགའི་འདི་སྐད་དུ། །གང་ན་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པར། །དེ་སྟེང་འགྲོ་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྟེ། །དེར་ནི་ལས་ཉོན་རྒྱུད་བའི་ཚོགས་མང་བ། །དེ་རྣ་བདག་ཅག་རྟག་པར་གནས་ནས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཡིས། །ལེགས་བསྟན་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བའི་རྒྱུན། །རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་རྟག་པར་གསལ་བྱས་པས། །བསྟན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་བའི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་། །ལྟག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཉམས་བྱེད་ཅིང་། །བློ་མིག་ལྷོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ལ། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བས་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་། །ཐབས་དང་རྗུ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡིད་དྲང་ཞིང་། །ཤིན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །བདག་དང་ཕྲད་ན་དེས་པར་གདུལ་ཞུས་པའི། །སྟོབས་མཆོག་བློ་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །རྩེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་འདི་འདེབས་ན། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་བསྟུམེད་དང་། །བདེན་གཉིས་ཆོས་ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས། །ཡིད་བཞིན་རེ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པར་ཤོག །རྟག་ཚད་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྣང་བ་ཡི། །ལོག་པའི་ཆོས་ལུགས་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བ། །འདི་ཡི་དགེ་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྒྱལ་ལ་མི་འཕྲོག་ཡིད་ཆེས་རྟེད་ཀྱང་ཅིག །བསྟན་པའི་སྙིང་བ་ཕྱོགས་བརྒྱར་འབར་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྲུབ། །བསྟན་ལ་འཚེ་བའི་ཕྱོགས་ཀུན་ངང་གིས་

ཞེ། །བསྟན་འདིར་འགྲོ་གྱུན་དགའ་བས་མཆོད་གྱུར་ཅིག །སྨོན་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ལྟ་ངན་ལ། །སྡུང་བས་མ་ཡིན་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནི། །སྙིང་རྗེའི་ཁོ་ན་ཆེན་པོ་ལེགས་བགོས་ནས། །ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་མཆོན་རྩོན་བརྒྱ་ཕོགས་པ། །འཇམ་དཔལ་དྲག་པོའི་དཔུང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ། །བདག་ཀྱང་གནས་ནས་ཐ་རྒན་འགྲོ་བའི་ཚོགས། །ཤིན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཐབས་ཀྱིས་བདེ་བར་སྐྱོལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་ཤོག །རྣབས་ཆེན་ཚོགས་གཉིས་རྒྱུ་མཚོའི་མཐར་ཕོན་ནས། །མཐའ་ཡས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཁན་བདེའི་གཞི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག ། ། །

ཞེས་བའང་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་བར་མི་ཁམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རབ་ཚོས་སྐྱ་སྒྲ་བ་གཉིས་བའི་ཚོས་བདུན་གྱི་སྡུད་ཤར་མར་བྱིས་པ་དག་ལེགས་རྒྱལ་ལོ། ། ། །

ཅ། ཚོ་སྣ་སྟེ། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བའི་རང་གཟུགས་མ་ཕྱུག། །བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་པད་དཀར་འཚང་། །གསང་བ་ཀུན་འཛིན་མཐུ་སྟོབས་བདག་པོ་མཆོག །རིགས་གསུམ་དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེས་སྨྱོངས། །རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཚུལ་ཏི་སྟེད་པ། །མཁྱེན་བཟང་མེ་ལོང་གཅང་མར་རྟག་འཚར་བས། །བསྡུ་ཐུག་རིགས་ལམ་པདྨའི་དགའ་ཚལ་མཆོག །བཞད་མོ་ལྟ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྨྱོད་པའི་གཞུང་། །རྣམ་དག་རིགས་ལམ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་རྒྱན། །མཐའ་དག་མཁྱེན་

མཚོར་བསྐྱེལ་ལས་ལེགས་བཤད་རྒྱུན། །ཕྱོགས་མཐར་སྦྱོ་མངོད་དྲང་སྲོང་འདི་མཚུངས་སུ། །ཁྱད་པར་ཟབ་རྒྱས་དེས་དོན་སྣོང་པོའི་སྲོལ། །ཐུན་མིན་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་དགོངས་པའི་བཤད། །རིགས་ལམ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཡིས་གཏན་འབེབས་པའི། །རྣམ་དབྱེད་འདི་མཚུངས་འཕགས་བོད་གཅིག། །དེ་ཕྱིར་གང་གི་གསུང་སྒྲོས་ཚོག་རེས་ཀྱང་། །སོམ་ཉིའི་འཆིང་བ་བརྒྱ་ཐུག་སྐད་ཅིག་མར། །གཅོད་ནུས་རིགས་ལམ་རལ་གྲིའི་རྩེ་མཚོན་ཆེར། །གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོ་མཆིས་ན་སྐུ་མི་རང་། །དོན་བརྒྱད་མན་ངག་གསེར་སྒྲུང་སྣོང་པོའི་ཁམས། །ཚད་མ་གསུམ་འབྱེལ་རིགས་པའི་རྩེ་བས་སྟོང་བཀྲ། །ཡིད་ཆེས་ལུང་གི་མྱ་ཞུང་བརྟན་ལྟན་པ། །དེ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སྒྲིབ་ཤིའི་བློ་འཕགས། །དེ་ཕྱིར་གསུང་སྒྲོས་ངོ་མཚར་ཆོར་བཞིའི་ཐྲེང་། །ཆུབ་པར་ཕངས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་བསྡུས་པ་འདི། །རིགས་གསར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་བདག་གཉེན་སྐྱལ་དང་། །ཁཤད་སྒྲུབ་མཆེད་ནས་ལྷག་བློས་སྒར་དུ་སྒྲུབ། །དེ་ཡི་ལེགས་བྱས་ཉི་ཟླའི་སྒོན་མ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣད་བའི་སྐུན་པ་གཏན་བཅིལ་ནས། །ཕན་བདེའི་སྙང་བ་དཀར་པོས་ཕྱོགས་གྱུ། །ཡོངས་ཁྱབ་དོན་གཉིས་བསམ་གྱུབ་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་བ་གྱུ་ཏུ་འཇམ་མགོན་བློ་མ་ཡི། །འཕོར་གྱི་འདུས་པ་དང་པོ་ཉིད་གྱུར་ཏེ། །དེའི་གསུང་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་མཛོད་གྱན། །འཛིན་སྐུད་སྲུང་བའི་སྐལ་བཟང་ཡོད་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་ལེགས་བྱས་མི་ནུབ་སྒྲིད་མཐར་བརྟན། །བཀྲ་ཤིས་དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་གླུས་

དུས་ཀུན་སྐྱང། །བཀྲ་ཤིས་མི་མཐུན་རྒྱད་བའི་མིང་མི་གྲགས། །བཀྲ་ཤིས་ཐན་བདེའི་དགེ་མཚན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བཞང་ཡཻ་བྷ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་སྐྱོས་པོར་བཀུན་རྟོགས་རིས་མེད་བསྟན་ལ་སྐྱན་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྷ་བ་ལྟར་དཀར་བ་སངས་རྒྱས་གཉེན་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཤད་སྐྱབ་མཆེད་ནས་སྐར་དུ་བཞེངས་ཏེ་ཞེ་ཆེན་དུ་འཛོག་གནང་བའི་སྐབས། སྐར་བྱང་སྐྱོན་ཚོག་ཚེར་དུ་འདི་འང་ཐུགས་བཞིད་བཞིན་འཛམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་སྐྱེལ་བ་དགེ། ། །།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བ་འདི་དཔེ་ཚའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དེ་ཚེ་འདྲར་
བཙོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ཁྲབ་བློ་འདོན་པ། ཆུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་གསུམ། ཚོགས་དཔྱིད་ཀའི་མ།
གཅོ་སྦྱིག་པ། གང་བསམ་ལྷུན་གྲུབ། སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ།
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཤོང་འདུས།
ཞུ་དག་པ། ཚེ་རིང་ གསལ་བྱས།
ཡིག་སྒྲིག་པ། རེ་སྐོང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས།
ནོར་བཅོས་ཞིབ་འཚེབས་པ། ཁང་གངྒ་ཆོས་ཀུན།

།ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ། ཁྱད་པར་བླ་མེད་སྒྲ་འཁྱུར་བསྟན་བདག་པོར། མཁའམེད་མིལམ་རྒྱུན་ཚོར་གྱུས་བསལ་འདུག། སྟེགས་དུས་འཕྲོ་བའི་མགོན་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བཞེངས་ཤིག་ཀྱིས། དགྱེས་སྤྲོས་སྐྱེན་ཚབས་བསིལ་བའིན་ཡང་ཡང་བསྐུགས། སྐལ་ལྡན་སྐྱེས་ཚེའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་སྐྱེས་སྐྱེལ། དབང་བསྐུར་བཀྱེས་པའི་རྣམ་དག་རང་དགེ་བདང་། འདི་ཚོའི་དུས་གཞན་ཐམས་བསྐུལ་བའིད་ཀེ་ཚོགས་ཀྱིས། མཐའ་ཡས་འགྲོ་རབའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྒྲིབས་གཉིས་ལས་རྒྱུར་བྱང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་ཏོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེ་ཏོག་རང་ལ་ཚོག་པའི་ལྟ་སྐུལ། རིགས་དང་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱུ་མཚོའི་ཐུབ་བཅད་ཐ་བའི་དྲིན་མཐུ་དས་མེད་བློ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞབས་རྡོལ་སྒྲིལ་བློ་དས་ཀེ། ལྟ་བ་བསམ་བློ་མདོག་ཅོ་རྒྱུད་ལ་བཅངངས་ནས་གཞན་མཉེན་མེ་ཁམ་རྒྱུ་མཚོའི་གསུང་འཕྲུལ་དབང་བསྐུན་ཞུས་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་ལའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེའི་ཚེ་ཁྱད་པ་ལྟ་རྒྱས་ཤིད། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་ཚོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྒྲིལ་བ་ཀུན་གྱིས། བསྒྲུབ་གསུམ་རྒྱུན་སྐྱུག་མ་ཁས་བཅུན་བཟང་སྐྱུག་ལྟ་སྐྱོམ་སྐྱོང་ཐུག་ཚོགས། ལེགས་སྐྱུག་མཁའ་ལྟར་མཉམ་བའི་སྐྱོན་འདུན་བཅས་ཁུལ་སྡུངས་བླ་མ་ཀུན་བཟང་གཤིན་གནམ་ཐོག་ཏུ་རྒྱུ་གོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཕ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐར་ཕྱིན་ནས་བོད་རང་བྱང་བཅུ་བདུན་བའི་ཐུགས་སྐྱབ་ལོའི་ཐུབ་དབང་ལྟ་ལས་བབ་བའི་ཚེས་བཟང་ལ་འཛམ་གླིང་གཙོ་མཆོག་ཏུ་ཁན་ནས་སྐྱེལ་བདག་གེའོ།། ། ཤཱན་མཏྟཱ།། ། ཐུགས་དབེ་འདི་ཚོས་སྐྱིན་དུ་འཁུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་རྒྱུར་མི་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཤ།། ། །

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།།

དྲིན་ཅན་བཞི་ཡི་ར་ཡང་ཕུལ་ཞིང་།།

དན་སོང་སྟུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།།

ཚེ་འདི་ར་ཚོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྟོའོ། །

། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་གྱི་ཀྱི། །
སྣོད་བརྟུད་འབྱོར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཚོར། །
ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །
འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་བའི་འབྲེལ་ཐོགས་གྱིན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །
འདི་སྣང་འགྲོགས་ཚེ་དགེ་བའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱེན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་
གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེའི་སྐོན་ཚོག་ཏུ་བྱིས་བའོ། །
སརྦ་མངྒ་ལཾ། །
ཨོཾ་ནམ:ཤམིཏྟཱཡ།
། སྣང་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྐྱོར་མཁན།
བྱའི་ཁན་ནང་བའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རུ་ལྷུན་ཚོགས།
ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྐྱེལ་བྱེད་པ་ཡས་ཚོང་བསྐྱེད་བྱེད་མི་ཚོག
སྣང་སྐྱེན་བྱེད་ཡུལ་བྱའི་ཁན།

"Wherever the Buddha's teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share."

~ THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第三十四冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

http://www.budaedu.org

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་བེའུའི་ཚོགས་སྒྲིན་དུ་འཕྲལ་རྒྱུར་ཡས། ཚོང་བསྒྲུར་མེད་པའོ་བས་འཇགས།

3000 copies; January 2011

TI584

TI584